

RAPORT DE ACTIVITATE 2025

APROBAT:

Mariana HARJEVSCHI, director general, BM „B.P. Hasdeu”
Prin hotărârea Consiliului de Administrație,
proces-verbal Nr. 1 din 23 ianuarie 2026

RAPORT DE ACTIVITATE 2025

Chișinău
2026

Responsabil: dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

Membrii echipei: Elena BUTUCEL, Gabriela BULDUMA, Natalia CAULIUC, Ana CHIORESCO, Tatiana COȘERI, Lilia DONICA, Taisia FOIU, Svetlana JAVELEA, Viorica LOZINSCHI, Ecaterina OXIOM, Ivan PILCHIN, Ludmila PÎNZARI, Victor RUSU, dr. hab. Nelly ȚURCAN, dr. hab. Elena UNGUREANU

Redactori: Zinaida TÎMBUR, Svetlana JAVELEA

Contribuție: Nadejda MĂȘCĂUȚANU

Machetare: Svetlana JAVELEA

Coperta: Lilia DONICA

Colaje foto: Lilia DONICA, Svetlana JAVELEA

Raportul textual a fost discutat și aprobat în cadrul ședinței din 23 ianuarie 2026 a Consiliului de Administrație, proces-verbal nr. 1

Date de contact:

Chișinău, MD-2012

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148

tel./fax secretariat: 022 223 360

email: bmhasdeumd@gmail.com

CUPRINS

MESAJUL DIRECTORULUI	8
MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL	16
CAPITOLUL I. EVENIMENTELE ANULUI	17
1.1 2025 – ANUL MIHAI EMINESCU	17
1.2 ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 148 ANI DE LA FONDARE.....	25
<i>Sala expozițională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i>	<i>29</i>
<i>Capsula Timpului</i>	<i>29</i>
1.3 COLOCVIUL NAȚIONAL „BOGDAN PETRICEICU HASDEU – SPIRITUS LOCI”, EDIȚIA I-A: „B.P. HASDEU LA ORA RELECTURII”	33
1.4 TABĂRA DE VARĂ ONLINE PENTRU COPIII DIN DIASPORA „ACASĂ LA CHIȘINĂU”	36
1.5 PROIECTUL „DESCOPERĂ CHIȘINĂUL PRIN JOC!” – PUZZLE-URI EDUCATIVE	40
1.6 CONCURSUL DE BOOKTRAILERE, EDIȚIA I	42
1.7 CONCURSUL DE ESEURI „FII SIGUR ONLINE”	45
1.8 DEZVELIREA BUSTULUI MARELUI SAVANT MIHAIL CIACHIR	48
1.9 FORUMUL MUNICIPAL „BIBLIOTECI INCLUZIVE PENTRU COMUNITATE”, EDIȚIA A II-A.....	50
1.10 COLOCVIILE PROFESIONALE DE VARĂ „TRANSFORMAREA DIGITALĂ: EXPERIENȚA UTILIZATORILOR”, EDIȚIA A XIII-A	53
1.11 CONCURSUL „INOVAȚII LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”, EDIȚIA I-A.....	56
<i>Ziua Bibliotecarului</i>	<i>56</i>
1.12 INIȚIATIVA „ÎMPRUMUT FĂRĂ FIȘA-CONTRACT DE ÎMPRUMUT”	64
1.13 NEWSLETTERUL „BM LA 360 DE GRADE”	65
CAPITOLUL II. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII	67
2.1 DOCUMENTE STRATEGICE, DE REGLEMENTARE, NORMATIV-TEHNOLOGICE (ELABORARE/MODIFICARE)	67
2.2 PROIECTE COMUNITARE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (PARTICIPARE, COORDONARE)	74
2.3 PARTENERIATE	91
2.4 VOLUNTARIAT	92
2.5 MEMBRU AL COMISIILOR / GRUPURILOR DE LUCRU	95
CAPITOLUL III. DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE	103
3.1 ACHIZIȚII DE DOCUMENTE.....	103
3.2 COLECȚIA TOTALĂ DE DOCUMENTE A BM „B.P. HASDEU”	112
3.3 COLECȚIA ELECTRONICĂ. BIBLIOTECA DIGITALĂ	116
<i>Biblioteca digitală</i>	<i>116</i>
<i>Repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” HAPes</i>	<i>119</i>

3.4 CATALOAGELE BIBLIOTECII	121
<i>Catalog electronic cu acces online (Sistemul integrat de bibliotecă Koha)</i>	<i>121</i>
<i>Utilizare OPAC</i>	<i>123</i>
<i>Catalogul electronic local cu acces offline IRBIS.....</i>	<i>124</i>
3.5 BAZE DE DATE ACHIZIȚIONATE	124
3.6 PLATFORME DE PUBLICARE ONLINE	126
<i>SITE-UL OFICIAL al BM – Biblioteca Municipală B.P. HASDEU (www.hasdeu.md)</i>	<i>126</i>
<i>BLOGURI</i>	<i>129</i>
<i>ISSUU / Calameo</i>	<i>132</i>
<i>SlideShare.....</i>	<i>132</i>
<i>Flickr</i>	<i>133</i>
3.7. PROMOVAREA DOCUMENTELOR DIN COLECȚIA BM	134
<i>Expoziții de carte</i>	<i>135</i>
<i>Serviciul informativ „Noutăți între coperti”</i>	<i>137</i>
CAPITOLUL IV. SERVICII DE BIBLIOTECĂ	140
4.1 SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR	143
4.1.1 Servicii de dezvoltare a competențelor conform Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)	144
4.1.2 Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri	146
4.1.3 Servicii bazate pe tehnologii. Serviciul „Connect Plus”	148
4.1.4 Servicii acordate refugiaților	151
4.2 SERVICII CULTURAL-EDUCATIVE	156
4.2.1 Programul de lectură „Chișinăul Citește”, adiția a XXII-a	156
4.2.2 Concursul de lectură „Bătălia cărților” ediția a XI-a	165
4.2.3 Concursul de lectură „Bingo pentru carte”, ediția II-a.....	170
4.2.4 Programul estival „Provocarea verii”, ediția a VII-a	172
4.2.5 Alte programe, concursuri, evenimente	177
<i>Proiectul cultural „Scriitorii pentru capitală, capitala pentru scriitori”, ediția a VI-a</i>	<i>177</i>
<i>Concursul „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură” pe anul 2024, ediția a VI-a.....</i>	<i>185</i>
<i>Concursul „Rezidențe de creație literară BM B.P. Hasdeu”, ediția II-a</i>	<i>186</i>
<i>Întâlniri cu scriitorii</i>	<i>186</i>
<i>Întâlniri cu personalități din diverse domenii.....</i>	<i>189</i>
<i>Lansări de carte</i>	<i>190</i>
4.2.6 Evenimente comunitare	194
<i>Ziua Internațională de comemorare a victimelor Holocaustului</i>	<i>194</i>

<i>Ziua Internațională a Cititului Împreună</i>	194
<i>Ziua Națională a Lecturii</i>	196
<i>Ziua Internațională a Poeziei</i>	197
<i>Ziua Internațională a Familiei</i>	198
<i>Ziua Independenței Republicii Moldova</i>	199
<i>Ziua Limbii Române</i>	199
<i>Nocturna Bibliotecilor</i>	201
<i>Marea Unire</i>	202
<i>Festivaluri</i>	203
<i>Combaterea și prevenirea traficului de ființe umane (TFU)</i>	207
<i>Ziua Siguranței pe Internet Safer Internet Day (SID)</i>	207
<i>Hour of AI = Ora Inteligenței Artificiale</i>	208
<i>Siguranță și responsabilitate în spațiul digital pentru bibliotecari</i>	210
4.2.7 Promovarea valorilor europene prin lectură	211
<i>Concursul de eseuri „Chișinăul European”, ediția a II-a</i>	211
<i>Ziua Europei</i>	212
<i>Ziua Europeană a Limbilor</i>	213
<i>Concursul de postere „Bibliotecile pentru Moldova Europeană 2030”</i>	214
4.2.8 Biblioteci aniversare	216
<i>Biblioteca „Alexandru Donici” – 55 ani de activitate</i>	216
<i>Biblioteca „Târgoviște” – Trei decenii sau Povestea celor trei cortine la Biblioteca „Târgoviște</i>	216
<i>Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 25 de ani prin valorile vremii...</i>	217
<i>Biblioteca „Valentin Ignatenco” – 5 ani de la fondare</i>	218
4.3 PROGRAME/EVENIMENTE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL	218
<i>Activitatea de cercetare și editorială a patrimoniului local</i>	220
<i>Servicii și evenimente de promovare a patrimoniului local</i>	224
<i>Campanii Wikipedia</i>	229
<i>Promovarea Chișinăului în mediul online</i>	231
4.4 SERVICII DE REFERINȚE	239
CAPITOLUL V. UTILIZAREA BIBLIOTECII	242
5.1 UTILIZATORI	242
5.2 INTRĂRI DIRECTE LA BM	251
<i>Vizite virtuale. Utilizarea de la distanță a bibliotecii</i>	254
5.3 UTILIZAREA RESURSELOR INFODOCUMENTARE	256

5.3.1 Împrumutul total după locul de împrumut (direct și de la distanță)	256
5.3.2 Împrumutul direct	257
<i>Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2025</i>	262
5.3.3 Împrumutul de la distanță (electronic)	265
<i>Facilitatea „Scanează și livrează”</i>	266
CAPITOLUL VI. PROMOVAREA BIBLIOTECII	268
6.1 ECOURI ÎN MASS-MEDIA	273
6.2 PROMOVAREA ONLINE. INSTRUMENTE DE COMUNICARE INSTITUȚIONALE	279
<i>Facebook</i>	279
<i>YouTube</i>	284
<i>Instagram</i>	291
<i>Pinterest</i>	293
<i>X (Twitter)</i>	294
<i>TikTok</i>	295
6.3 CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT!”, EDIȚIA A VI-A	298
CAPITOLUL VII. ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ	302
7.1 NOUȚĂȚI, INIȚIATIVE DE REFERINȚĂ ȘI EVENIMENTE ALE ANULUI 2025	304
7.1.1 Cursul „Formare bibliografi”	304
7.1.2 Cursul Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile	306
7.1.3 Cursul „Bazele Biblioteconomiei moderne”	307
7.1.4 Zilele Educației Nonformale (ZEN)	310
7.2 FORMARE PROFESIONALĂ	314
7.2.1 Activități educaționale pentru personalul de specialitate din cadrul BM	314
7.2.2 Livrarea instruirilor pentru colegii bibliotecari din țară	332
7.2.3 Găzduire de activități educaționale la CFCB „Campusul competențelor”	333
7.2.4 Formatorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”	334
7.2.5 Distincția între activitățile de instruire și activitățile conexe dezvoltării profesionale	336
7.3 VIZITE DE STUDIU, STAGII, SCHIMB DE EXPERIENȚĂ	340
7.4 EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR ȘI STUDIUL NEVOILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ	344
7.5 PROMOVAREA ACTIVITĂȚII CFCB „CAMPUSUL COMPETENȚELOR”	345
CAPITOLUL VIII. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ	355
8.1 CERCETAREA BIBLIOGRAFICĂ ȘI BIBLIOTECONOMICĂ	355
8.1.1 Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”	358
<i>Cărți/ediții aparte publicate în 2025</i>	358

8.2 PROMOVAREA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE-EDITARE.....	369
8.3 ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE ȘTIINȚIFICE SAU CU COMPONENTĂ ȘTIINȚIFICĂ	374
8.4 CERCETAREA DE MARKETING	391
<i>Studiul „Barometrul lecturii”, ediția a II-a (2025)</i>	393
<i>Cercetare: Cultura instituțională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i>	394
<i>Evaluarea activităților de formare profesională continuă</i>	396
<i>Studiul nevoilor de formare profesională continuă</i>	397
<i>Cercetare sociologică „Schimbarea prin creativitate și inovație în percepția bibliotecarilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i>	401
<i>Cercetare: Implementarea managementul calității în Sistemul Național de Biblioteci</i>	405
<i>Studiu al nivelului de cultură a informației al utilizatorilor la Biblioteca „Mihail Ciachir”</i>	407
<i>Chestionar de evaluare a Programului „Provocarea verii”, ediția 2025</i>	410
<i>Chestionar de evaluare a programului Tabăra de vară online „Acasă la Chișinău”</i>	412
<i>Chestionar de evaluare a „Colocviilor profesionale de vară ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, ediția a XIII-a, 2025</i>	416
<i>Chestionar de evaluare a Zilelor de educație nonformală la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”</i>	418
<i>Chestionar de evaluare a Forumului bibliotecarilor, ediția a II-a: „Biblioteci incluzive pentru comunitate”</i>	420
8.4.1 Feedbackul utilizatorilor, partenerilor, scriitorilor	421
CAPITOLUL IX. RESURSE	423
9.1 RESURSE UMANE	423
9.1.1 Distincții	428
9.2 RESURSE TEHNOLOGICE	444
9.3. RESURSE FINANCIARE. EXTINDEREA BUGETULUI	447
9.3.1 Gestiune financiară. Achiziții publice	447
9.3.2 Extinderea bugetului: proiecte și inițiative finanțate (surse extrabugetare)	449
CAPITOLUL X. FACILITĂȚI. DOTĂRI	453
CAPITOLUL XI. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ	458
CAPITOLUL XII. ANEXE	460
12.1 ANEXA NR. 1 INDICATORI DE PERFORMANȚĂ 2025	460
12.2 ANEXA NR. 2 ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE	465
12.3 ANEXA NR. 3 BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”: IMAGINEA ÎN PRESA PRINT ȘI ONLINE	496
12.4 ANEXA NR. 4 FEEDBACKUL UTILIZATORILOR.....	574

Abrevieri și acronime instituționale

BM	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
BPD	Biblioteca publică de drept
CAIME	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
CFCBCC	Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor”
ODD	Obiective de dezvoltare durabilă
SAE	Secția activitate editorială
SC	Secția comunicare
SDS	Secția dezvoltare servicii
SL	Secția logistică
SMC	Secția „Memoria Chișinăului”
SME	Secția monitorizare și evaluare
SMRI	Secția managementul resurselor informaționale
SSC	Secția studii și cercetări
STI	Secția tehnologia informației

MESAJUL DIRECTORULUI

Anul 2025 a fost declarat Anul „Accelerării Transformării Digitale” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” — un angajament asumat cu determinare și curaj de echipa instituției.

Cu regret, activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (BM) și a filialelor sale a fost puternic afectată de lipsa aprobării bugetului municipal. Absența unei finanțări stabile a generat incertitudine și a periclitat desfășurarea normală a programelor culturale,

educaționale și comunitare, care reprezentau nucleul vieții bibliotecilor din Chișinău. Multe inițiative au fost reduse ca amploare, iar planurile de achiziție a cărților, de modernizare a spațiilor și de implementare a noilor servicii prin utilizarea tehnologiilor au rămas în așteptare.

În ciuda acestor dificultăți, BM și-a continuat misiunea, bazându-se pe parteneriate, voluntariat, aplicarea la diverse proiecte și atragerea de donații, demonstrând reziliență și angajament față de comunitate. Această experiență a scos în evidență cât de vulnerabil poate deveni sistemul de biblioteci publice din Chișinău în lipsa unei finanțări predictibile și cât de important este ca autoritățile să trateze bibliotecile nu ca pe o cheltuială, ci ca pe o investiție strategică în capitalul cultural și educațional al orașului. Deși contextul bugetar nu ne-a permis investiții majore, totuși creativitatea și efortul echipei ne-au permis să valorificăm la maximum resursele existente și să avansăm semnificativ spre câteva arii.

În continuare, raportul va evidenția proiectele și inițiativele care au avut impact la nivel de rețea și au contribuit la consolidarea serviciilor BM. Totodată, pe paginile următoare sunt reflectate și proiectele lansate și susținute de bibliotecile-filiale, fiecare dintre ele aducând valoare comunităților pe care le deservește. Acest ansamblu de acțiuni demonstrează dinamismul rețelei și capacitatea ei de a genera rezultate chiar și în condiții dificile.

Prin muncă, perseverență și o abordare inovatoare, numită generic **Inițiativa „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”** am reușit să facem pasul de la tradițional la digital, de la fișa tipărită la împrumutul electronic, transformând interacțiunea dintre bibliotecă și cititor într-o experiență mai simplă, mai rapidă și mai plăcută. Această abordare nu a fost doar o soluție tehnică, ci o promisiune de modernitate, de adaptare la nevoile actuale ale cititorilor, care își doresc servicii rapide, personalizate și conectate la lumea digitală.

Concursul „Inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, la fel, a fost o abordare și o noutate în peisajul bibliotecilor publice din Republica Moldova, fiind inspirată din modele internaționale. Un reper important în acest sens l-a constituit concursul de inovații organizat de EIFL (Electronic Information for Libraries) – un program internațional care premiază proiectele bibliotecilor din țările în curs de dezvoltare ce contribuie la incluziune digitală, învățare informală, dezvoltare economică și implicare civică. De asemenea, ne-am raportat și la experiența valoroasă inițiată de Consiliul

bibliotecilor urbane (Urban Libraries Council) din Statele Unite ale Americii prin inițiativa intitulată sugestiv Inițiativa privind inovarea (Innovations Initiative), care evidențiază anual cele mai remarcabile proiecte derulate în bibliotecile urbane. Inspirată de aceste exemple, BM a creat un cadru propriu pentru a recunoaște și susține ideile inovatoare ale bibliotecarilor din rețeaua chișinăuiană. Scopul concursului a fost să stimuleze gândirea creativă și proactivă în rândul echipelor din biblioteci și secții și să încurajeze diseminarea și replicarea acestor practici în întreaga rețea a BM. Prin această competiție, ne-am propus nu doar să premiem excelența, ci să construim o cultură instituțională a inovației, bazată pe învățare continuă, colaborare și orientare către nevoile reale ale comunității. Cu 32 de inovații prezentate de 24 de participanți din 20 de filiale și 4 secții ale bibliotecii centrale, evenimentul a demonstrat diversitatea tematică, spiritul colaborativ și orientarea bibliotecii spre inovație, incluziune și dezvoltare durabilă. Inițiativele propuse au acoperit o gamă variată de domenii, de la servicii culturale și educaționale, până la digitalizare, cercetare și promovarea patrimoniului local, confirmând rolul bibliotecii ca spațiu activ și adaptabil în viața orașului.

În contextul anului dedicat transformării digitale **Concursul de eseuri „Fii sigur online”** a apărut firesc, ca rezultat al activităților de formare din cadrul Campusului Competențelor, unde cei 143 de bibliotecari participanți au evidențiat necesitatea aprofundării subiectului securității digitale. Inspirată de aceste instruiți, Biblioteca Municipală a lansat un concurs de eseuri narative adresat tinerilor și adulților, invitându-i să reflecteze asupra experiențelor online și asupra responsabilităților pe care le presupune comportamentul digital. Concursul a avut o abordare creativă, organizându-se pe trei categorii – Pasionații de tehnologie (adolescenți), Profesioniștii aflați la început de carieră (tineri) și Influencerii digitali (adulți) – fiecare incluzând *Marele Premiu*, *Premiul pentru performanță*, *Premiul pentru competență* și *Mențiune*, ceea ce a extins semnificativ diversitatea și impactul participării. Cei 80 de participanți au exprimat într-un mod autentic emoții, gânduri și observații despre riscurile mediului virtual, iar două ateliere tematice le-au oferit atât perspective comportamentale, cât și soluții tehnice aplicate pentru o navigare sigură. Inițiativa a fost posibilă datorită partenerilor strategici — Fundația Moldcell, Agenția de Guvernare Electronică și proiectul „Moldova Cybersecurity Rapid Assistance 2.0” al Uniunii Europene — care au asigurat suport esențial și au amplificat impactul concursului.

În anul 2025 **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”** din cadrul BM a marcat **25 de ani** de la fondare printr-un eveniment de amploare, care a reunit personalități marcante ale culturii și științei, parteneri și prieteni ai instituției. Manifestarea aniversară organizată pe 13 ianuarie, a inclus lecția publică susținută de acad. Jean-Jacques Askenasy, un moment de înaltă spiritualitate și reflecție culturală. Evenimentul a celebrat contribuția Centrului la promovarea și cercetarea operei eminesciene, recunoscându-se rolul său unic în păstrarea și valorificarea patrimoniului cultural românesc. Prin activitățile sale constante – *Congresul eminescologilor*, *Inițiativa „Citim Eminescu”* și numeroase proiecte educaționale – CAIME a consolidat statutul de spațiu emblematic al culturii eminesciene în Chișinău și dincolo de hotarele Republicii Moldova.

Aniversarea de 25 de ani ai CAIME s-a înscris perfect în **programul național dedicat Anului Mihai Eminescu**, declarat oficial prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova, cu prilejul împlinirii a 175 de ani de la nașterea poetului național. În acest cadru comemorativ, BM a implementat un program amplu de activități culturale, educaționale și științifice, orientate spre valorificarea operei și personalității eminesciene. Demersurile au vizat atât dimensiunea omagială, cât și aprofundarea și reinterpretarea operei, precum și stimularea interesului pentru lectură în rândul diverselor categorii de public. Pe parcursul anului, la nivelul rețelei BM, au fost organizate peste 200 de evenimente tematice, reflectând coerența și consistența programului instituțional dedicat Anului Mihai Eminescu.

Cu prilejul împlinirii a 187 de ani de la nașterea lui Bogdan Petriceicu Hasdeu, BM a organizat **Colocviul național „Bogdan Petriceicu Hasdeu: spiritus loci”**, reunind peste 50 de participanți. Evenimentul a evidențiat contribuțiile sale în literatură, filologie, jurnalism și spirit civic, subliniind relevanța ideilor sale democratice și educaționale pentru societatea contemporană. Activitatea colocviului, sprijinită de bibliotecă prin colecții, publicații și proiecte editoriale, a reafirmat rolul instituției ca centru de cercetare, educație și promovare a patrimoniului cultural.

În anul 2025, Biblioteca „Mihail Ciackir” a devenit locul unui eveniment memorabil – **dezvelirea bustului marelui cărturar Mihail Ciackir**, amplasat în fața instituției care îi poartă numele. Evenimentul a marcat recunoașterea contribuției esențiale a savantului la patrimoniul cultural și literar al Republicii Moldova și al comunității găgăuze. Biblioteca, fiind renovată prin sprijinul generos al Agenției Turce pentru Cooperare și Coordonare (TIKA), s-a transformat astfel într-un spațiu modern de lectură și învățare, dar și într-un loc de comemorare a valorilor educației și identității culturale. Dezvelirea bustului a fost un moment simbolic, prin care s-a adus un omagiu unei personalități care a promovat cultura și limba maternă, fiind considerat „apostolul limbii tipărite”. Prin acest proiect, realizat cu sprijinul financiar al TIKA, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat încă o dată rolul său activ în promovarea dialogului intercultural și în valorizarea patrimoniului istoric al comunității. Evenimentul a devenit un simbol al prieteniei și respectului reciproc între Republica Moldova și Turcia, precum și o expresie a continuității memoriei culturale prin intermediul bibliotecii publice.

În anul 2025 **Biblioteca „Târgoviște”**, filială a BM, a marcat **30 de ani** de activitate printr-un eveniment aniversar de amploare, intitulat „*Trei decenii sau Povestea celor trei cortine*”. Manifestarea a celebrat parcursul instituției, fondată la 31 august 1995 – de Ziua Limbii Române – printr-un parteneriat cultural durabil cu Biblioteca Județeană „I.E. Rădulescu” din municipiul Târgoviște, România. Evenimentul a evidențiat rolul filialei în promovarea lecturii, educației și culturii în comunitatea chișinăuiană, dar și impactul proiectelor sale originale, precum *Micii europeni*, *Teatrul de păpuși BiblioPicii*, *Clubul Eco-lectura* și *Miercurea pe la Chindia*. Aceste inițiative au demonstrat capacitatea bibliotecii de a inspira, de a inova și de a se adapta generațiilor tinere, devenind un spațiu viu de învățare și creație. Evenimentul dedicat celor 30 de ani a reconfirmat misiunea filialei „Târgoviște” de a fi un loc al bucuriei intelectuale și al prieteniei prin carte, precum și o veritabilă punte culturală între Chișinău și Târgoviște.

Parteneriatul dintre WeWorld și BM s-a înscris printr-o abordare strategică mai amplă de deschidere către colaborări internaționale cu mize sociale ridicate, pe care instituția a dezvoltat-o în ultimii ani. Astfel, biblioteca având acumulată o experiență relevantă în proiecte desfășurate împreună cu organizații precum People in Need (susținerea Programului „Provocarea verii”), Terre des hommes (investiții în Biblioteca „Nicolae Titulescu”, Biblioteca „Maria Drăgan”), a decis să extindă oferta educațională oferind servicii comunitare pentru copii afectați de migrație, expunere la violență, discriminare sau acces limitat la educație. Aceste colaborări au permis consolidarea unui model local de intervenție integrată în bibliotecă, în care spațiul Bibliotecii Centrale să devină loc de sprijin psihosocial, alfabetizare emoțională, dezvoltare a rezilienței și promovare a echității. Astfel, parteneriatul semnat la 1.03.2025 cu WeWorld – formalizat printr-un Memorandum de Înțelegere (MoU) – a reprezentat o continuare firească a acestei direcții de dezvoltare, cu următoarele obiective: reabilitarea și echiparea a cinci spații din cadrul Bibliotecii Centrale; dezvoltarea și livrarea de servicii psiho-sociale, logopedice și educaționale; formarea unei echipe mixte pentru intervenții directe cu beneficiarii/utilizatorii; organizarea de activități recreative și tabere tematice; și consolidarea echipei prin activități de coeziune și formare continuă. Datorită acestui parteneriat, biblioteca a devenit un spațiu sigur și incluziv, care a oferit o gamă variată de servicii educaționale, recreative și de sprijin pentru sănătatea mintală și suport psiho-social (MHPSS). Aceste servicii desfășurate în unele dintre cele două spații recent renovate și echipate au înregistrat o medie lunară de 450–500 vizite, provenind de la circa 150 de beneficiari unici – copii și însoțitorii acestora.

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a realizat unul dintre cele mai importante proiecte de **modernizare a infrastructurii de bibliotecă**, prin reconfigurarea filialelor „**Maria Drăgan**” și „**Nicolae Titulescu**”, în parteneriat cu Fundația Terre des Hommes Moldova. Acest proiect a reprezentat o investiție totală de 411 mii lei, direcționată spre crearea unor spații prietenoase, sigure și funcționale pentru copii, adolescenți și familii.

Un alt moment deosebit al anului a fost inaugurarea, la 17 octombrie a.c., a **Sălii expoziționale din Sediul Central al BM** – un spațiu dedicat Chișinăului și comunității sale. Noua sală reprezintă o incursiune afectivă și documentară în istoria orașului, reconstituind interiorul unei camere de locuit din perioada sfârșitului secolului al XIX-lea până în anii '60 ai secolului XX. Ambianța este creată exclusiv din obiecte autentice, fiecare purtând în sine o poveste și o continuitate familială. Inițiativa a prins viață pornind de la un bufet vechi, donat din casa părintească de către mine personal. În timp, colegii au răspuns cu generozitate, completând spațiul cu broderii lucrate manual, fețe de masă, covoare tradiționale, obiecte de uz casnic, servicii, fotografii de familie și alte artefacte păstrate cu grijă de-a lungul deceniilor. Fiecare obiect a devenit o piesă de memorie personală transformată în patrimoniu comun. Datorită efortului lor, sala a devenit nu doar un loc de expunere, ci și o formă de omagiu adusă spiritului orașului și modului de viață al chișinăuienilor de altădată. *Sala expozițională* va constitui totodată punctul de pornire al unui proiect mai amplu: crearea unui Muzeu al Istoriei Chișinăului în cadrul bibliotecii, inspirat de experiențele existente în bibliotecile din România. Acest demers

urmărește valorificarea patrimoniului cultural al orașului, consolidarea identității comunitare și diversificarea rolului bibliotecii ca instituție de memorie urbană.

La data de 17 octombrie a.c., în cadrul aniversării de 148 de ani de la fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a avut loc un moment cu o profundă încărcătură simbolică și instituțională: sigilarea **Capsulei Timpului**. Evenimentul a fost conceput ca o expresie a continuității și a respectului față de tradițiile instituției, dar și ca o promisiune pentru cei care vor continua misiunea bibliotecii peste o jumătate de secol. Momentul a debutat cu prezentarea conceptului *Capsulei Timpului*, subliniindu-se intenția ca acest obiect să fie nu doar un depozit fizic de documente, ci o mărturie despre valorile, aspirațiile și viziunea Bibliotecii Municipale în anul 2025. *Capsula* reflectă atât transformările profunde prin care trece instituția, cât și recunoștința față de comunitatea pe care o servește. Pentru acest moment solemn a fost invitat dl. Ivan Pilchin, șef al Secției activitate editorială și vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, care a dat citire textului ce urma să fie depus în capsulă. Mesajul sintetizează, în numele celor 355 de bibliotecari ai Bibliotecii Municipale, esența misiunii și identității instituției în contextul transformărilor actuale. În textul introdus în *Capsula Timpului* sunt prezentate principalele realizări și repere ale BM: cea mai extinsă rețea de biblioteci din Republica Moldova, alcătuită din 27 de filiale; un patrimoniu de peste un milion de cărți și resurse digitale; sute de mii de utilizatori activi și un volum impresionant de vizite anuale. Este subliniată diversitatea serviciilor oferite diferitelor categorii de public – de la copii și adolescenți la seniori – și accentul pe programele STREAM, care îmbină lectura cu tehnologia. Mesajul consemnează și dimensiunea culturală a bibliotecii: un promotor constant al patrimoniului local, al memoriei orașului și al dialogului intercultural. Sunt evidențiate realizări-cheie precum înființarea primei biblioteci dedicate lui Mihai Eminescu, a bibliotecii de drept, a primei biblioteci dintr-un spital, precum și dezvoltarea primului Centru de formare continuă pentru bibliotecari. De asemenea, se amintește apariția revistei „BiblioPolis” și vasta producție bibliografică a instituției. Textul se încheie cu un mesaj adresat generațiilor viitoare, exprimând speranța că, peste 50 de ani, biblioteca își va păstra spiritul: un loc în care cunoașterea este liberă, creativitatea nelimitată și comunitatea unită prin lectură. *Capsula* devine astfel un simbol al încrederii în viitor și al puterii cărții de a transforma viața. Sigilarea oficială a *Capsulei Timpului* a reprezentat un moment solemn și emoționant, marcând contribuția generației actuale la patrimoniul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și reafirmând rolul bibliotecii ca reper cultural, educațional și comunitar al Chișinăului.

În perioada 15–20 iunie 2025, am avut bucuria să reluăm, după o pauză îndelungată, un format esențial pentru dezvoltarea profesională a echipei noastre: **schimbul de experiență în biblioteci de referință din România**. Un grup de 18 bibliotecari ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a parcurs traseul Chișinău – Sibiu – Cluj-Napoca – Târgu Mureș – Chișinău, beneficiind de un program dens de vizite și discuții profesionale. Gazdele noastre – Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, Biblioteca Județeană Mureș și alte instituții culturale – au oferit colegilor noștri oportunitatea de a observa cele mai noi practici în aplicarea tehnologiilor, digitalizarea colecțiilor, organizarea spațiilor moderne și dezvoltarea serviciilor orientate spre comunitate. Totodată,

bibliotecarii au studiat abordările creative de promovare a lecturii. Realizarea acestei vizite, a fost posibilă datorită susținerii Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural, care a consolidat relațiile noastre profesionale și a adus impulsuri valoroase pentru inovațiile pe care le vom implementa în rețeaua BM „B.P. Hasdeu”. Pentru noi, ca instituție, această experiență a reconfirmat necesitatea investiției continue în formarea oamenilor care dau viață bibliotecii.

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a realizat cea de-a doua ediție a **Barometrului lecturii**, acesta fiind cel mai amplu studiu de acest tip desfășurat până în prezent și un demers de pionierat ca abordare în mediul bibliotecar din Republica Moldova. Cercetarea continuă inițiativa lansată în 2022, având ca obiectiv aprofundarea rezultatelor obținute anterior și monitorizarea evoluției comportamentului de lectură al utilizatorilor, cu accent pe motivațiile lecturii, frecvența și durata acestuia, modalitățile de accesare a cărților și tipurile de publicații preferate.

Barometrul lecturii reprezintă un program de cercetare și analiză a opiniei privind lectura, a cărui misiune este de a evidenția situația actuală a consumului de lectură, precum și direcțiile de schimbare și potențialele evoluții ale acestuia. Scopul general al cercetării constă în evaluarea consumului de lectură al cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, rezultatele obținute constituind un instrument esențial pentru fundamentarea deciziilor strategice ale instituției, adaptarea serviciilor și colecțiilor, precum și pentru dezvoltarea programelor de promovare a lecturii.

Eșantionul cercetării a inclus 503 respondenți, utilizatori ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, reprezentând aproximativ 1% din totalul utilizatorilor activi ai instituției în anul 2024, cu vârsta de la 17 ani. Colectarea datelor s-a desfășurat în două etape, în perioada 14 aprilie – 30 mai și în luna august 2025, asigurând obținerea unui set de date relevant și reprezentativ pentru analiza comportamentului de lectură al comunității deservite de Biblioteca Municipală.

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat, în premieră pentru rețeaua noastră, **Concursul de Booktrailere**, o inițiativă inovatoare care a adus o perspectivă proaspătă asupra modului de promovare a lecturii. Proiectul, desfășurat în perioada 1 august – 15 octombrie 2025, a îmbinat lectura cu arta vizuală și creativitatea digitală, oferind utilizatorilor posibilitatea de a transforma cărțile preferate în mini-narațiuni video. Abordarea a reprezentat o noutate atât prin concept, cât și prin instrumentele propuse, vizând stimularea competențelor digitale, dezvoltarea exprimării artistice și explorarea colecțiilor bibliotecii printr-o lentilă modernă. Participanții au fost invitați să creeze booktrailere originale – filme scurte de maximum 1:30 minute – inspirate din titluri literare și nonliterare din fondul BM „B.P. Hasdeu”. Concursul a fost structurat pe trei categorii de vârstă (13–16 ani, 17–20 ani, 21+) și două secțiuni tematice: *Literară* (ficțiune) și *Nonliterară* (nonficțiune). Această delimitare a permis includerea unui public divers și adaptarea conținutului la interesele și nivelul de competență al participanților. Prin acest proiect, biblioteca a introdus o metodă contemporană și atractivă de valorificare a lecturii, consolidându-și rolul de promotor al culturii digitale și de facilitator al noilor forme de expresie creativă în rândul comunității.

Ideea **proiectului „Descoperă Chișinăul prin joc!”** a apărut la începutul anului, în urma unei întâlniri cu studenții de la Facultatea Design a Universității Tehnice a Moldovei. Aceștia au analizat

jocurile educative dezvoltate de Secția „Memoria Chișinăului” și le-au reinterpretat într-o formă vizuală modernă și profesionistă. Astfel a fost creat un set educativ destinat copiilor între 4 și 10 ani, conceput pentru a îmbina jocul cu descoperirea patrimoniului local. Setul este alcătuit din trei cutii tematice, fiecare conținând câte patru puzzle-uri cu dificultate graduală, între 6 și 24 de piese. Pe verso, fiecare puzzle include o scurtă povestire, legendă sau descriere care explică imaginea asamblată și introduce copilul în universul cultural al Chișinăului. Temele abordate variază de la personaje de poveste integrate în spațiul urban, surprinse în fotografiile realizate de Victor Bujă, la clădiri și monumente reprezentative preluate din volume editoriale de referință, dar și la interpretări artistice ale orașului din creațiile pictorilor Eleonora Romanescu, Iurii Șibaev, Vasile Movileanu și ale tinerei artiste Cristina Stavenschi. Prin acest proiect, BM oferă copiilor o modalitate ludică și accesibilă de a cunoaște Chișinăul, valorificând în același timp colaborarea cu mediul academic și potențialul educativ al patrimoniului local. „Descoperă Chișinăul prin joc!” marchează o direcție inovatoare în activitățile dedicate celor mai tineri utilizatori ai bibliotecii.

În anul 2025, **producția editorial-bibliografică** susținută de echipele de cercetători ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” reflectă o evidențiază o preocupare constantă pentru documentarea patrimoniului cultural, literar și științific al Chișinăului, precum și pentru afirmarea bibliotecii ca centru de cercetare bibliologică. Lucrările apărute în acest an se disting prin rigoare metodologică, diversitate tematică și o viziune strategică orientată spre memorie culturală, identitate instituțională și valorizarea personalităților marcante ale spațiului românesc.

Volumele de tip biobibliografie și monografie bibliografică ocupă un loc central, oferind instrumente de referință pentru cercetători, studenți și bibliotecari. Titluri dedicate unor personalități precum Constantin Marin, Iurie Colesnic, Elfrida Koroliova, Vasile Vasilache, Vasile Iovu sau Ion Hadârcă demonstrează capacitatea echipelor bibliografice de a integra analiza biografică cu inventarierea sistematică a operei și a receptării critice. Dimensiunea teoretică și reflexivă este susținută de lucrări precum „Caleido-Scopul epigramei bibliologice”, care aduce în prim-plan un gen mai puțin explorat, abordat din perspectivă bibliologică, și de volumul „Bibliografia Municipiului Chișinău, 2014”, ce confirmă continuitatea și coerența proiectului de cartografiere documentară a vieții urbane. O atenție distinctă este acordată memoriei instituționale „Biblioteca Municipală în presa anilor 2012–2021”. Editarea unei noi versiuni a „Manualului de identitate al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”” marchează un pas important spre profesionalizarea comunicării instituționale și spre asumarea unei identități coerente, recognoscibile în spațiul public. Prezența creației literare propriu-zise, prin volumul de proză scurtă semnat de Vlad Pohilă, și lucrarea Bibliografică „Vlad Pohilă – un on al scrisului” completează tabloul editorial, demonstrând deschiderea bibliotecii nu doar spre cercetare și documentare, ci și spre susținerea actului creativ.

Lansat în anul de referință 2025, cu statut de noutate atât în cadrul Bibliotecii Municipale, cât și în peisajul bibliotecar din Republica Moldova, **newsletterul BM la 360 de grade** a devenit o publicație săptămânală în format online, în cadrul BM. Realizarea publicației reprezintă un pas onorabil și simbolic, având loc în anul transformării digitale a BM. Publicația este destinată utilizatorilor, bibliotecarilor,

partenerilor culturali, educaționali și media, precum și fondatorilor, oferind o perspectivă amplă asupra activităților și serviciilor BM, într-un format dinamic și accesibil. Conținutul este structurat pe arii de responsabilitate clar definite: Calendarul evenimentelor și Serviciile BM (Secția dezvoltare servicii), Retrospectiva lunii (Secția monitorizare și evaluare), Achiziții de carte (Secția managementul resurselor Informaționale), Activitatea editorială (Secția activitatea editorială), Instruiri BM (CFCB „Campusul Competențelor”), Aplicarea serviciilor IT (Secția tehnologia informației), Cunoaștem capitala (Secția „Memoria Chișinăului”) și rubrica Miscelaneu. Coordonarea și elaborarea materialelor sunt realizate de Secția comunicare, iar difuzarea se face prin aplicația Brevo. Lansarea oficială în cadrul *Colocviilor profesionale de vară* a marcat debutul unui instrument modern de informare, promovare și consolidare a vizibilității BM la nivel local și național.

În data de 22 octombrie 2025, am avut bucuria să organizăm, împreună cu Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, precum și cu suportul UNICEF Moldova, Consiliului Norvegian pentru Refugiați și AO „Parteneriate pentru fiecare copil”, a II-a ediție a **Forumului municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”**. Evenimentul a reunit peste 100 de bibliotecari, reprezentanți ai autorităților locale și parteneri naționali și internaționali, oferindu-ne oportunitatea de a împărtăși și valorifica bune practici pentru incluziunea socială prin biblioteci. Am fost încântați să observăm implicarea activă a participanților în ateliere interactive dedicate lecturii ghidate, dezvoltării emoționale prin povești, implicării civice a adolescenților și asigurării accesului copiilor vulnerabili la servicii incluzive. Momentul de lectură interactivă susținut de Georgiana Filimon a adus un plus de energie și emoție, evidențiind impactul pe care bibliotecile îl au în comunitate. Ediția a reconfirmat angajamentul nostru de a transforma bibliotecile în centre incluzive de sprijin, învățare și coeziune comunitară, iar semnarea Rezoluției de cooperare a subliniat importanța parteneriatelor durabile și a formării continue a bibliotecarilor. Această experiență ne-a oferit satisfacția profesională de a vedea concret cum bibliotecile devin spații vii, creative și accesibile pentru toți copiii și tinerii din Chișinău.

Anul 2025 a fost unul dificil pentru BM, din cauza restricțiilor bugetare care au limitat investițiile în carte și infrastructură. Alocările financiare au fost insuficiente pentru a acoperi toate necesitățile curente ale instituției. Chiar și în aceste condiții, echipa bibliotecii și-a menținut dedicarea față de activitățile educative și culturale. Fiecare proiect a fost realizat cu atenție sporită la eficiența resurselor disponibile. Obstacolele financiare nu au diminuat însă implicarea personalului în promovarea lecturii și a culturii în comunitate. Privim cu speranță către 2026, convinși că va fi un an al excelenței și al realizărilor remarcabile pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Dr. Mariana HARJEVSCHI, director general,
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL

Misiune	Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” oferă tuturor fără restricții acces liber la informație, idei, lecturi, încurajează și susține libertatea de a cunoaște, libertatea de expresie, asigură și dezvoltă pe bază interactivă servicii bibliotecare necesare rezidenților municipiului Chișinău, orientate spre incluziunea socială, concilierea populației multiculturale, îmbunătățirea vieții lor.	
Prioritatea anului BM „B.P. Hasdeu”	Accelerarea transformării digitale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: creșterea productivității, îmbunătățirea relației cu utilizatorii, optimizarea serviciilor.	
Priorități la nivel de oraș-capitală	Anul accesibilității în capitală: dezvoltarea și fortificarea domeniilor sociale pentru creșterea calității vieții chișinăuienilor.	
Priorități naționale	Formarea profesională continuă în era digitală; Cultură și patrimoniu – imperativ al unui viitor digitalizat; Inovație, sustenabilitate și reziliență – contribuții ale bibliotecarilor în dezvoltarea capacităților membrilor comunității; Sporirea imaginii bibliotecii și a bibliotecarului în comunitate; Promovarea valorilor europene – constanta activităților pe termen lung.	
Priorități naționale	Anul Mihai Eminescu	
Direcții de activitate	Direcția I:	Asigurarea serviciilor calitative, accesibile și inovative bazate pe creativitate și tehnologii;
	Direcția II:	Formarea competențelor sociale și digitale pentru bibliotecari;
	Direcția III:	Crearea de date și analize experimentale axate pe studii și cercetări;
	Direcția IV:	Transformarea bibliotecii în hub de dezvoltare competitiv și modern;
	Direcția V:	Consolidarea culturii organizaționale inovative și transformative.

- 1.1 2025 – Anul Mihai Eminescu
- 1.2 Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – 148 ani de la fondare:
 - *Sala Expozițională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*
 - *Capsula Timpului*
- 1.3 Colocviul național cu participare internațională „Bogdan Petriceicu Hasdeu: spiritus loci”, ediția I-a: „B.P. Hasdeu la ora relecturii”
- 1.4 Tabăra de vară online pentru copiii din diaspora „Acasă la Chișinău”
- 1.5 Proiectul „Descoperă Chișinăul prin joc!” – puzzle-uri educative
- 1.6 Concursul de Booktrailere, ediția I-a
- 1.7 Concursul de eseuri „Fii sigur online”
- 1.8 Dezvelirea bustului marelui savant Mihail Ciachir
- 1.9 Forumul municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, ediția a II-a
- 1.10 Colocviile profesionale de vară „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor”, ediția a XIII-a
- 1.11 Concursul «Inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”», ediția I-a
 - *Ziua Bibliotecarului*
- 1.12 Inițiativa „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”
- 1.13 Newsletter „BM la 360 de grade”

1.1 2025 – ANUL MIHAI EMINESCU

Anul 2025 a fost declarat **Anul Mihai Eminescu**, în conformitate cu Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova, marcând 175 de ani de la nașterea poetului național. În acest context, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat un amplu program de activități culturale, educaționale și științifice, dedicate valorificării operei și personalității lui Mihai Eminescu. Evenimentele organizate au urmărit atât dimensiunea comemorativă, cât și aprofundarea, reinterpretarea, promovarea operei eminesciene, stimularea lecturii în rândul tuturor categoriilor de public.

Pe parcursul anului, au fost organizate **210 evenimente tematice**, cu participarea a **8 558 de utilizatori**, ceea ce reflectă un nivel ridicat de interes public și o capacitate instituțională consolidată de a gestiona un program anual de anvergură. Cele mai multe dintre evenimente au fost organizate în lunile cu semnificație simbolică pentru cultura națională: **ianuarie**, în contextul Zilei Culturii Naționale,

desfășurată la 15 ianuarie de ziua de naștere a scriitorului și precum și în luna **iunie** dedicate comemorării trecerii în eternitate.

La 15 ianuarie BM „B.P. Hasdeu” a desfășurat o amplă **manifestare cultural-educativă** care a cuprins **65 de evenimente** organizate în toate filialele BM la care au participat **3 163** utilizatori.

Tot în această zi, prin implicarea nemijlocită a Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, a fost organizată cea de-a XI-a ediție a **Inițiativei comunitare de lectură publică „Citim Eminescu”** cu genericul „Eminescu-n vers și-n cânt”, lansată de BM în anul 2015. La eveniment au participat cititori din filiale BM, reușind astfel să întrunim chișinăuieni din toate sectoarele orașului. Pe parcursul întregii zile **864** de persoane au citit non-stop din creația eminesciană în limbile: română, engleză, franceză, cehă, ucraineană, poloneză, rusă, bulgară, spaniolă.

La data de 13 ianuarie 2025, la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a avut loc un eveniment cultural de amploare, dedicat împlinirii a **25 de ani de la inaugurarea Centrului cu genericul: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu – 25 de ani prin valurile vremii....** Evenimentul a reunit, într-un elogiu comun adus valorilor eminesciene și românismului, fondatorii Centrului, personalități marcante ale lumii culturale și științifice precum: acad. Mihai Cimpoi; acad. Ion Tighineanu, președinte, Academia de Științe a Moldovei; acad. Ioan-Aurel Pop, președinte, Academia Română; Maria Grapini, europarlamentar; Serafim Urechean, ex-primar; acad. Ion Hadârcă; Ioan Pavăl, primar; Mihai Chiriac, secretar general, comuna Dumbrăveni, județul Suceava; Monica Babuc, director, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău; dr. Lidia Kulikovski; scriitorii Iulian Filip, Ianoș Țurcanu și mulți alții. **Mesaje de salut** au adresat: dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, Angela Cutasevici, viceprimar, municipiul Chișinău; Elena Dabija, șefa Centrului ș.a.

Programul aniversar al CAIME inclus:

- **Conferința** de excepție susținută de prof. Jean-Jacques Eskenasy (Israel), membru de onoare al Academiei Române: „Știința și arta creierului eminescian”, care a captivat audiența prin abordarea inedită a geniului eminescian din perspectiva neuroștiințelor.
- **Lansări de documente** dedicate operei și personalității lui Mihai Eminescu: *Dialog epistolar: Mihai Eminescu – Veronica Micle*, autor Mihai Rusu; *Eminescu, profesor de statistică*, autori Tudorel Andrei, Cristi Șelar și Vladimir Alexandrescu; *Florilegiu de impresii și aprecieri: Carte de onoare*, coordonator Puiu Răducan; *Medalia „Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 25 de*

- ani”, autor Iurie Guțu; *Spre un nou Eminescu*, ediția a II-a, autor Mihai Cimpoi; *Buletinul Mihai Eminescu*, nr. 1 (22), 2022, realizat de CAIME; *Buletinul Mihai Eminescu*, nr. 1 (23), 2023, realizat de CAIME; *Carte poștală*: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”: 2000-2025, realizată de CAIME; *Seria de mărci poștale*: „Personalități. Aniversări. (I)”: Mihai Eminescu (1850-1889); Alexandru Gromov (1925-2011); Paul Gore (1875-1927); Valentin Roșca (1925-1987). Data emisiei: 15 ianuarie 2025, Oficiul poștal MD-2012, machetator: Eugeniu Verebceanu; *Plic Prima zi* (PPZ), machetator: Eugeniu Verebceanu; *Ștampila poștală specială* „Mihai Eminescu (1850-1889). 175 de ani de la naștere.” Data emisiei: 15 ianuarie 2025, Oficiul poștal MD-2012, machetator: Eugeniu Verebceanu; *Ștampila specială*: Personalități – Prima zi a emisiunii/Premier Jour. Data emisiei: 15 ianuarie 2025, Poșta Moldovei, MD-2012, Chișinău, machetator: Eugeniu Verebceanu.
- La *Galeria de Artă „Eminescu”* a avut loc **vernizarea expozițiilor** inedite și complexe cu tematica: „Mihai Eminescu – Omul deplin al culturii române”, „Constantin Brâncuși – sculptorul sufletului românesc”, „Români în elita mondială: 44 personalități”, „Personalități basarabene: Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija, Eugen Doga, Grigore Vieru”, realizată în tehnica colajului, reprezentând o sintetică și sugestivă prezentare a culturii românești prin cele mai importante personalități ale sale. Expozițiile au cuprins materiale documentare (timbre, colite, cărți poștale, plicuri, insigne, medalii, manuscrise, CD-uri, fotografii reprezentative) din arhivele personale ale unor colecționari, realizată de Asociația Culturală „Regal D'Art”, coordonatori fiind Lili Bobu și Mihai Cornaci, curator profesor Elena-Emanuela Șurghin.
 - Cu prilejul celor 25 de ani de activitate prodigioasă a centrului **au fost plantați trei tei eminescieni** care au parcurs traseul Botoșani-Chișinău, dăruți de Primăria Comunei „Mihai Eminescu”, în persoana primarului Verginel Gireadă și de Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”, director Ala Sainenco, județul Botoșani.

La nivel de rețea ansamblul evenimentelor dedicate Anului Mihai Eminescu, desfășurate pe parcursul întregului an, au reflectat o abordare amplă, coerentă și sistematică a operei eminesciene, valorificată printr-o diversitate de forme educaționale, culturale și artistice.

Se distinge **Congresul Mondial al Eminescologilor cu genericul „Efigia lui Eminescu în Arte”**, ediția a XIV-a, desfășurat la CAIME, cu participarea **academicienilor**: Mihai Cimpoi, Ion Tighineanu, Ion Hadârcă, Valeriu Matei, Ioan-Aurel Pop, Mircea Dumitru, Gheorghe Chivu și Gheorghe Duca;

cercetătorilor și doctorilor în științe: Dumitru Apetri, Mariana Harjevschi, Sergiu Cogut, Nicolae Georgescu, Victoria Fonari, Gabriela Pohoăț, Miroslava Metleeva, Tatiana Butnaru, Florian Copcea, Pompiliu Crăciunescu, Gisele Vanhese, Tudor Nedelcea, Adrian Dinu Achieru, Christian W. Schenk, Aliona Grati, Simona Modreanu, Emilia Stajila, Olesia Gârlea și Eleonora Cărcăleanu; **doctoranzilor:** Daniela Gălățeanu și Alin Constantin Naidin; **profesori universitari:** Dumitru Copilu-Copilin, Constantin Rusnac, Ion Gagim, Elena Prus și Ion Munteanu; **scriitori, critici literari și oameni de cultură:** Daniel Corbu, Dumitru Brăneanu, Ion Fercu, Iosif Cheie-Pantea, Traian Vasilcău, Puiu Răducan, Mihai-Nicolae Stanca, Ștefan Sofronovici și Miron Cristea; **oficiali și demnitari:** Monica Babuc, director al ICR „Mihai Eminescu”, Anca Dragu, guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, Maria Grapini, europarlamentar, și Ioan Pavăl, primar al comunei Dumbrăveni, județul Suceava, România ș.a. (evenimentul este prezentat în Capitolul VIII Activitatea de cercetare și editorială, la punctul 8.3 Organizare și participare la evenimente științifice, inclusiv reuniuni profesionale).

Lecțiile publice (24, desfășurate la CAIME) au abordat teme relevante pentru cunoașterea și valorizarea operei și personalității lui Mihai Eminescu, precum: „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”; „Patrimoniul eminescian la CAIME: manuscrise, artefacte, ediții bibliofile”; „Mihai Eminescu și Grigore Vieru – poeți ai neamului românesc”; „Familia Eminovici, născătoare de geniu”; „Academicianul Theodor Codreanu – reductabil eminescolog și fenomenolog al vieții culturale, la ora bilanțului”; „Marea prietenie: Mihai Eminescu și Ion Creangă”; „Universalitatea lui Mihai Eminescu” ș.a.

Atelierele de lectură (41) au fost dedicate familiarizării publicului cu universul poetic eminescian, prin teme variate precum: „Natură și frumusețe eminesciană” (Filiala „Valentin Ignatenco”); „Mihai Eminescu. Poezii pentru copii” (CAIME); „Mihai Eminescu – poet al ființei”; „Citim Eminescu în limba polonă” (Filiala „Adam Mickiewicz”); „Sub cerul eminescian” (Filiala „Alexandru Donici”); „Poeziile lui Eminescu din revista „Alunelul” (Filiala „Lesia Ukrainka”); „Mihai Eminescu – geniul poeziei românești” (Filiala „Miron Costin”); „Poezia lui Eminescu – o punte peste timp” (Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”); „Eminescu în vers, basm și culoare”; „Albastrul eminescian – simbol al purității” (Filiala „Ovidius”) etc.

Discuțiile tematice (27) au oferit un cadru de dialog și reflecție asupra vieții și operei lui Mihai Eminescu: „Mă numesc Mihai” (CAI „Mihai Eminescu”), „Veșnicul Eminescu și Mihai Eminescu – 175 de ani de la naștere” (Filiala „Alba Iulia”), „Eminescu – cea mai importantă voce din literatura română”

(Filiala „Codru”), „Să ne aducem pururi aminte de Mihai Eminescu...” (Filiala „Ițic Mangher”), „Copilăria lui Eminescu” (Filiala „Liviu Rebreanu”), „Eminescu și poveștile din natură” (Filiala „Transilvania”), „Mihai Eminescu – Luceafărul literaturii noastre” (A. Donici), „Mihai Eminescu – poetul nepereche” (Filiala „Adam Mickiewicz”), „Creația eminesciană – abordare transdisciplinară” (BC), „Poezie și imaginație: Eminescu în culori și cuvinte” (Filiala „Târgu Mureș”), „Prietenia dintre Ion Creangă și Mihai Eminescu” „(Filiala „Valentin Ignatenco”), „Dragostea în viața lui Mihai Eminescu” (Filiala „Miron Costin”) ș.a.

În contextul anului aniversar, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” împreună cu Secția managementul resurselor informaționale și în parteneriat cu Parlamentul Republicii Moldova a organizat o **expoziție de amploare** cu genericul „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”, vernisată în incinta muzeului **Parlamentului Republicii Moldova**. Evenimentul, aflat la a doua ediție, a cuprins cele mai reprezentative documente din patrimoniul CAIME: Manuscrisele lui Mihai Eminescu, dicționarul enciclopedic „Mihai Eminescu” de Mihai Cimpoi, ediții reprezentative cu opera și traduceri în diferite limbi, studii despre opera și viața poetului, seriale, documente de muzică tipărită, audiovizuale și electronice, tablouri, medalii, insigne, cărți poștale, plicuri, mărci, suvenire, materiale promoționale, diferite compoziții ș.a. Publicul a putut explora manuscrisele poetului, o colecție impresionantă de 38 de volume din colecția „REGAL D’ART”, structurată în compartimentele „Regal de Poezie” și „Regal de Înțelepciune”. În deschiderea oficială, Elena Dabija, șefa CAIME, a susținut lecția publică „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”, ulterior, pentru ceilalți vizitatori, a prezentat lecția publică „Eminescu – universalul”. Expoziția a fost vernisată în perioada lunilor iunie – iulie timp în care au fost organizate vizite în grup, la care au participat 3 806 persoane – admiratori ai patrimoniului eminescian. Eforturile echipei BM au fost apreciate de parteneri, care au adresat mulțumiri pentru profesionalism și dedicare, adresând o Scrisoare de mulțumire, înmănată de Tamara Gheorghiuță, Secretar general al Parlamentului Republicii Moldova.

Alte evenimente organizate au inclus prezentări de carte, ateliere de creație, recitaluri, spectacole și matinee, precum și concursuri, expoziții, podcasturi și prezentări video, menite să valorifice creația artistică și să diversifice oferta culturală.

Un succes notabil al CAIME l-a constituit obținerea **Locului I** în cadrul Programului Național „LecturaCentral”, ediția a VIII-a, organizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, la **Concursul „Cel mai original program de promovare a operei eminesciene”**. Distincția a fost acordată Elenei Dabija, șefa CAIME, pentru Programul „Efigia eminesciană – etalon de valorificare și promovare a tezaurului cultural național”, apreciat pentru originalitate și impact cultural.

Rezultate remarcabile au obținut cititorii CAIME în cadrul Concursului **„Cel mai bun declamator al operei eminesciene”**, o competiție națională din Republica Moldova, parte a Programului Național „LecturaCentral”, dedicată promovării operei lui Mihai Eminescu, ce implică participarea elevilor și chiar a seniorilor în declamarea poeziilor eminesciene: **Locul I** (categoria I-a, vârsta 7-10 ani) – Carlos Roșca cu poezia „O, rămâi...”; **Diplomă de mențiune** (categoria a II-a, vârsta 11-14 ani) – Andreea Popa cu poezia „Floare albastră”; **Locul II** – Bianca Bandalac (categoria a III-a, vârsta 15-18 ani) cu poezia „Scrisoarea III”; **Locul III** (categoria a IV-a, vârsta 19+) – Ludmila Faina, poezia **„De-or trece anii...”**.

O altă distincție obținută de CAIME a fost acordarea trofeului **„Cel mai inovativ serviciu cultural”** în cadrul concursului „Inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu””, ediția I. Premiul a revenit Elenei Dabija pentru proiectul „Congresul Mondial al Eminescologilor”, apreciat pentru caracterul inovator și impactul său cultural.

Evenimentele s-au desfășurat în **parteneriat** cu un spectru larg de instituții academice, culturale, educaționale și administrative, fapt care a asigurat vizibilitate, relevanță și impact comunitar sporit programelor realizate. **Printre partenerii instituționali s-au numărat:** Academia de Științe a Moldovei, Academia Română, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău, Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”, Uniunea Internațională a Oamenilor de Creație, precum și **autorități publice centrale și locale**, inclusiv Primăria Municipiului Chișinău, Primăria comunei Dumbrăveni (județul Suceava, România), Primăria comunei „Mihai Eminescu” (județul Botoșani), Banca Națională a Republicii Moldova, Î.S. „Poșta Moldovei” și IP „Teleradio-Moldova”. De asemenea, cooperarea cu **asociații culturale și profesionale**, precum Asociația Culturală „Regal D’Art” din Botoșani, Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova, Asociația Epigramiștilor din Moldova și Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice, a contribuit la diversificarea ofertei culturale. Un rol important l-au avut **instituțiile de învățământ superior și preuniversitar** – universități, colegii, licee, gimnazii, școli primare și grădinițe – precum și centrele

culturale, artistice și comunitare, teatrele, capelele corale și școlile de arte care au consolidat coerența programelor și au facilitat implementarea inițiativelor culturale la nivel municipal, național și internațional.

Cele mai multe dintre evenimente au fost organizate, cu o concentrare semnificativă, la CAI „Mihai Eminescu” (70 dintre evenimente), confirmându-i rolul de principalul valorificator și promotor al operei eminesciene. Un nivel ridicat de implicare este înregistrat și la Filiala „Ovidius”, cu 22 de evenimente, urmată de filialele „Onisifor Ghibu” (13 evenimente), „Adam Mickiewicz” și „Traian” (câte 12 evenimente), precum și „Liviu Rebreanu” (11 evenimente). Un palier de activitate medie este reprezentat de filialele „Valentin Ignatenco” (9 evenimente), „Ițic Mangher” (8 evenimente), „Codru” și „Transilvania” (câte 6 evenimente). Un număr mai redus de evenimente, dar cu relevanță locală, a fost consemnat la filialele „Lesia Ukrainka”, „Maramureș” și „Târgoviște” (câte 5 evenimente), respectiv „Ștefan cel Mare și Sfânt” (4 evenimente). Filiala „Alexandru Donici” s-a remarcat printr-o activitate intensă de promovare în mediul online, concretizată în publicarea unui număr considerabil de materiale digitale – 67 de produse informaționale, difuzate pe rețelele sociale, care au inclus recomandări de carte, materiale de creație, selecții de citate și conținut de valorizare a patrimoniului literar.

Impactul educațional și cultural s-a manifestat pe mai multe niveluri:

- **Impact educațional:** prin implicarea unui număr semnificativ de copii și tineri în activități de lectură, creație și interpretare literară, contribuind la formarea competențelor de lectură și la apropierea acestora de valorile culturii naționale;
- **Impact cultural:** prin creșterea vizibilității operei eminesciene și valorificarea acesteia în contexte interdisciplinare și interculturale;
- **Impact instituțional:** prin consolidarea imaginii bibliotecii ca spațiu de dialog cultural, expertiză și producție de conținut de calitate.

Anul 2025 a confirmat rolul BM „B.P. Hasdeu” ca principal pol de valorificare a patrimoniului eminescian la nivel municipal și național. Prin implicarea strategică a CAI „Mihai Eminescu” și a întregii rețele, instituția a demonstrat impact educațional semnificativ și vizibilitate culturală sporită. În ansamblu, Anul Mihai Eminescu a reprezentat nu doar un demers comemorativ, ci o reafirmare sistematică a operei lui Mihai Eminescu ca reper identitar și valoare fundamentală a culturii românești.

2025 - ANUL MIHAI EMINESCU

1.2 ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 148 ANI DE LA FONDARE

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat 148 de ani de activitate instituțională, reafirmându-și rolul strategic de pilon cultural al municipiului Chișinău și de spațiu public al cunoașterii, creativității și dialogului comunitar. Aniversarea, celebrată anual la data de 19 octombrie, s-a desfășurat sub genericul „Biblioteci în acțiune: lectură creativă, inovație digitală și dialog comunitar”, temă care reflectă direcțiile de modernizare, adaptare și deschidere ale bibliotecii și capacitatea acesteia de a răspunde provocărilor societății contemporane.

Pe parcursul a **trei zile**, Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au constituit o platformă de reflecție profesională, creativitate și celebrare, reunind bibliotecari, specialiști din domeniul cultural și educațional, parteneri instituționali și membri ai comunității. Programul a pus accent pe

dezvoltarea strategică a bibliotecii, pe inovarea serviciilor și pe consolidarea relației dintre bibliotecă și cetățeni.

Atelierul strategic participativ „Biblioteca Municipală 2030: viziune comună, pași concreți” (format online), a constituit un moment-cheie de **analiză, reflecție și planificare strategică**, având ca scop conturarea direcțiilor de dezvoltare ale Bibliotecii Municipale până în anul 2030. Evenimentul a fost deschis de **dr. Mariana Harjevschi**, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care a subliniat rolul bibliotecii ca infrastructură culturală esențială a orașului și necesitatea unei viziuni

ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE BM „B.P. HASDEU”
148 de ani în serviciul lecturii și al comunității
15-17 octombrie 2025

EVENIMENTE-CHEIE

BIBLIOTECI ÎN ACȚIUNE: LECTURĂ CREATIVĂ, INOVAȚIE DIGITALĂ ȘI DIALOG COMUNITAR

- ATELIER STRATEGIC PARTICIPATIV: BIBLIOTECĂ MUNICIPALĂ 2030: VIZIUNE COMUNĂ, PAȘI CONCREȚI
- ATELIER: ANIMAREA CREATIVĂ A LECTURII
- ATELIER: INOVAȚIE DIGITALĂ ȘI SERVICII INTERACTIVE
- ATELIER: PARTICIPARE CIVICĂ ȘI DIALOG COMUNITAR

BIBLIOTECĂ ÎN SĂRBĂTOARE: ZIUA MARILOR PREMIIERE

- Biblioteca care inspiră prin cuvânt: lansarea publicațiilor instituționale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”
- Fără fișe, cu un click: Mai aproape de cititorul smart
- Deschiderea Sălii Expoziționale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”
- Sigilarea Capsulei Timpului: amprente pentru viitor
- Mesaje pentru viitor: Cartea de onoare pentru bibliotecă
- Gala Booktrailerelor: lectura devine film

ZILELE BIBLIOTECII ÎN CIFRE

3 ZILE	1 VIZIUNE STRATEGICĂ COMUNĂ: BIBLIOTECĂ 2030
4 ATELIERE TEMATICE	3 PREMIIERE SIMBOLICE
44 COMUNICĂRI	4 PUBLICAȚII LANSE
305 PARTICIPANȚI	1 GALĂ 24 FINALIȘTI

ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” 2025 AU REUNIT TRADIȚIA ȘI INOVAȚIA ÎNTR-UN EVENIMENT ANIVERSAR DEDICAT LECTURII, CUNOAȘTERII ȘI COMUNITĂȚII!

Partener realizat de Direcția monitorizare și evaluare, BM „B.P. Hasdeu”, 2025.

comune, construite participativ. Intervențiile de specialitate au fost susținute de: **dr. hab., prof. Nelly Țurcan**, șef Secția „Campusul Competențelor”, care a abordat bibliotecile ca spații de formare a competențelor-cheie pentru societatea cunoașterii. Discuțiile au generat propuneri concrete privind modernizarea serviciilor, consolidarea competențelor profesionale și orientarea bibliotecii spre inovare, incluziune și sustenabilitate.

În cadrul **atelierului profesional „Animarea creativă a lecturii”**, găzduit de Biblioteca „Onisifor Ghibu” și moderat de Elena Butucel, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”, au fost prezentate practici și modele inovatoare de promovare a lecturii. Comunicarea intitulată „Preferințele de lectură și animația literară în bibliotecă: rezultate din Barometrul lecturii la BM „B.P. Hasdeu”, ediția a II-a (2025)”, susținută de Svetlana Javelea, șef Secție monitorizare și evaluare, a oferit o analiză actualizată a comportamentelor de lectură ale utilizatorilor. Liliana Juc, șef Biblioteca „Târgoviște”, a prezentat comunicarea „Tehnici de animare a lecturii”, evidențiind metode interactive aplicate în activitatea curentă. Valentina Țîra, șef sector la Biblioteca „Liviu Rebreanu”, a abordat tema „Transformarea lecturii într-o experiență interactivă, multisenzorială și comunitară”, iar Marina Cîrmu, director al Bibliotecii orașenești „Vadul lui Vodă”, a susținut comunicarea „Motivația, creativitatea și inovația – concepte-cheie de promovare a lecturii”. Dimensiunea educațională și de suport emoțional a fost reliefată de Liuba Mihailiuc, bibliotecar la Biblioteca „Valentin Ignatenco”, prin comunicarea „Reziliența psihoemoțională a copiilor și părinților prin lectură”. Valentin Astafi, șef sector la Biblioteca „Onisifor Ghibu”, a prezentat „Lectura creativă – proiecte, parteneriate, realizări”, iar Natalia Cauliuc, șef Secția dezvoltare servicii BM, a încheiat prima sesiune cu comunicarea „Quiz literar – metodă interactivă de animare a lecturii”.

Sesiunea a doua a atelierului a continuat cu intervenția lui Ronin Terente, actor, poet și bibliotecar la Biblioteca „Târgu Mureș”, care a susținut comunicarea „Educația prin lectură, scriere și joc actoricesc ca metodă de formare a creativității”. Ana Ostașevschi-Ureche, șef sector la Biblioteca „Ovidius”, a prezentat „Din moment ludic spre motivație prin lecturi creative”, iar Lilia Gamarța, șef Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”, a abordat subiectul „Hărțile mentale și vizualizarea textului: transformarea cititului într-o artă”. Cristina Bîrca, șef sector la Biblioteca „Lesia Ukrainka”, a susținut comunicarea „Animarea lecturii – între joc și învățare”, urmată de prezentarea Nataliei Corghencea, șef sector la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, intitulată „De la lectură la formarea competențelor

financiare”. Sesiunea s-a încheiat cu intervenția Maiei Stati-Șchiopu, șef sector la Biblioteca „Adam Mickiewicz”, care a prezentat „Lectura publică a operei lui Jan Kochanowski la Chișinău”.

În paralel, la Biblioteca „Transilvania”, s-a desfășurat **atelierul profesional „Inovație digitală și servicii interactive”**, moderat de Ludmila Pînzari, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”. În prima sesiune, intitulată **De la pagină la pixel – un nou capitol în activitatea bibliotecii**, Ludmila Pînzari a deschis lucrările cu comunicarea „Inovația digitală în acțiune”. Gabriela Bulduma, șef serviciu în cadrul Secției Tehnologia Informației, a prezentat „Biblioteca digitală BM în 100 de cuvinte”, iar Marta Moiseev, șef serviciu la Biblioteca „Târgoviște”, a abordat „Contribuția Bibliotecii «Târgoviște» la biblioteca digitală a BM”. Rodica Cârja, șef sector la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, a susținut comunicarea „Capodopere eminesciene digitizate”, urmată de intervenția lui Mircea Ciochină, șef serviciu la Biblioteca „Onisifor Ghibu”, cu tema „Colecția de carte veche și rară – un adevărat patrimoniu cultural”. Tatiana Colesnic, șef sector la Biblioteca „Adam Mickiewicz”, a prezentat „Scriitori polonezi în podcast”, iar Natalia Smehova, bibliotecar la Biblioteca „Mihail Lomonosov”, a încheiat sesiunea cu comunicarea «Библиомозаика – перезагрузка дизайна». Sesiunea a doua, dedicată **Serviciilor interactive în biblioteci**, a inclus comunicarea «Программные коды: детский IT клуб в библиотеке», susținută de Carolina Petrova, șef Biblioteca „Mihail Lomonosov”, urmată de „Clubul IT la Biblioteca „Târgu Mureș”, prezentată de Andrian Bocancea, bibliotecar la Biblioteca „Târgu Mureș”. Galina Perju, bibliotecar la Biblioteca „Nicolae Titulescu”, a abordat subiectul „Aplicații de inteligență artificială”, iar Lucia Miron, șef sector la Biblioteca publică de drept, a prezentat „Semnătura electronică”. Componenta digitală a relației cu utilizatorii a fost completată de Victor Rusu și Gabriela Bulduma prin comunicarea „E-card”.

Tot în data de 16 octombrie, la Biblioteca publică de drept, s-a desfășurat **atelierul profesional „Participare civică și dialog comunitar”**, moderat de Tatiana Coșeri, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”. În cadrul primei sesiuni, Tatiana Coșeri a prezentat comunicarea „Biblioteca capitalei: hub pentru spirit civic și catalizator al implicării comunitare”. Yuliia Ivasutkina, bibliotecar la Biblioteca „Lesia Ukrainka”, a susținut «От книги к диалогу: библиотека и гражданское участие», iar Svetlana Gumeni, șef Biblioteca „Adam Mickiewicz”, a abordat tema „Educația sexuală a tinerilor prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova”. Natalia Panov, bibliotecar la Biblioteca „Nicolae Titulescu”, a prezentat „Biblioteca «Nicolae Titulescu» dezvoltă comunitatea prin reziliență”, iar Liliana

Manoilova, bibliotecar la Biblioteca „Mihail Ciachir”, a încheiat sesiunea cu comunicarea „Voluntarii Bibliotecii «Mihail Ciachir»: povești care inspiră”. În sesiunea a doua au fost prezentate comunicările „Impactul parteneriatelor în Anul Mihai Eminescu”, susținută de Elena Dabija, șef al Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Mai mult decât un contract: responsabilitatea civică și etica parteneriatului”, de Anastasia Moldovanu, șef Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, «Партнерство как ресурс развития библиотечных услуг: шахматный клуб „Căluțul năzdrăvan”», de Olga Burac, bibliotecar la Biblioteca „Mihail Lomonosov”, „Biblioteca – spațiu de dialog, implicare și participare civică”, de Silvia Antufiev, șef interimar Biblioteca publică de drept, și «Социальное партнерство – важный ресурс в развития библиотеки „Ițic Mangher”», prezentată de Tatiana Ischimji, șef serviciu Biblioteca „Ițic Mangher”.

Ziua aniversară propriu-zisă, desfășurată sub genericul „Biblioteca în sărbătoare: Ziua marilor premiere la Biblioteca Municipală «B.P. Hasdeu»”, a fost marcată de o serie de momente simbolice și premiere instituționale, care au pus în valoare realizările Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Agenda evenimentului a inclus secțiunea **„Biblioteca care inspiră prin cuvânt: lansarea publicațiilor instituționale ale Bibliotecii Municipale «B.P. Hasdeu»”,** dedicat lansării publicațiilor instituționale, ca expresie a contribuției BM la cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural. Au fost lansate publicațiile bibliografice din **colecția „Chișinăuiana”**: *Bibliografia Municipiului Chișinău 2013* și *Bibliografia Municipiului Chișinău 2014*, precum și puzzle-urile educative **„Descoperă Chișinăul prin joc!”**, elaborate de echipa Secției „Memoria Chișinăului” și editate sub egida BM „B.P. Hasdeu”, publicațiile fiind prezentate de Taisia Foiu, șefă a Secției „Memoria Chișinăului”, și Eugenia Butnaru, șef serviciu în cadrul aceleiași secții. În același context, au fost lansate numerele 1 și 2 ale revistei **„BiblioPolis”**, apărute în anul 2025, acestea fiind prezentate publicului de Ivan Pilchin, șef al Secției activitate editorială și redactor-șef al revistei.

Un alt subiect din agenda evenimentului a fost impactul Inițiativei „Împrumut fără fișa-contract de împrumut” – **„Fără fișe, cu un click: Mai aproape de cititorul smart”**, care marchează tranziția completă la fișa electronică a utilizatorului. Panelul a fost moderat de Ludmila Pînzari, director adjunct al Bibliotecii Municipale (evenimentul este descris detaliat în Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.12 Inițiativa „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”).

Sala expozițională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Un moment deosebit de emoționant l-a constituit inaugurarea **Sălii expoziționale** a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, realizată sub genericul „Orașul cu poveste”. Spațiul expozițional reconstituie o odaie de locuit specifică perioadei de la sfârșitul secolului al XIX-lea până în anii '60 ai secolului al XX-lea, fiind amenajată cu obiecte autentice donate de membrii echipei bibliotecii. Inițiativa a pornit de la un bufet adus din casa părintească a doamnei dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, care a stat la baza constituirii colecției. Ulterior, patrimoniul expozițional a fost îmbogățit cu broderii, fețe de masă, covoare, obiecte de uz casnic, fotografii de familie și alte piese valoroase, păstrate cu grijă de familiile membrilor echipei, toate având valoare documentară și memorială. La momentul inaugurării *Sala expozițională* deținea aproximativ **100** de obiecte autentice incluse într-un registru special și însoțite de descrieri și scurte legende explicative.

Mulțumiri speciale au fost adresate doamnei Mariana Harjevschi și Secției „Memoria Chișinăului” a Bibliotecii Municipale, reprezentată de Taisia Foiu, Efimia Macrinici, Irina Ceban și Ana Răileanu, pentru implicarea și contribuția lor deosebită, care va continua să lucreze consecvent la dezvoltarea și consolidarea Sălii Expoziționale, aceasta reprezentând primul pas al unui proiect mai amplu ce vizează crearea unui **Muzeu al Istoriei Chișinăului în cadrul bibliotecii**, inspirat de inițiative similare implementate în biblioteci din România.

Capsula Timpului

Un eveniment deosebit în cadrul ediției aniversare a BM „B.P. Hasdeu” a avut loc la 17 octombrie 2025 prin **sigilarea Capsulei Timpului** – un moment cu profundă semnificație simbolică și instituțională, dedicat continuității, respectului față de tradiție și responsabilității față de generațiile viitoare. Concepută ca o mărturie a valorilor, aspirațiilor și viziunii bibliotecii în anul 2025, *Capsula Timpului* reflectă transformările instituției și legătura sa durabilă cu comunitatea.

Textul depus în capsulă, citit de dl. Ivan Pilchin, șef al Secției activitate editorială și vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, în numele celor 355 de bibliotecari, sintetizează identitatea și misiunea BM, evidențiind principalele realizări și repere ale BM: cea mai amplă rețea de biblioteci din Republica Moldova, structurată în 27 de filiale, gestionează un patrimoniu documentar ce depășește un milion de unități – carte tipărită și resurse digitale – și deservește sute de mii de utilizatori activi, generând anual un număr impresionant de vizite. Este reliefată paleta largă de servicii adaptate

diverselor categorii de public, de la copii și adolescenți până la vârstnici, precum și orientarea strategică spre programele de tip STREAM, care corelează lectura cu tehnologia și inovația. Dimensiunea culturală a instituției este evidențiată prin rolul său constant de valorificare a patrimoniului local, de cultivare a memoriei urbane și de facilitare a dialogului intercultural.

Sunt puse în lumină realizări definitorii, precum crearea primei biblioteci dedicate lui Mihai Eminescu, fondarea bibliotecii de drept, inaugurarea primei biblioteci într-un spital, precum și constituirea primului Centru de formare continuă pentru bibliotecari. De asemenea, este menționată lansarea revistei BiblioPolis și ampla activitate bibliografică a instituției.

Textul se încheie cu un mesaj adresat generațiilor viitoare, exprimând speranța că, peste cinci decenii, biblioteca își va păstra esența: un spațiu al libertății cunoașterii, al creativității fără limite și al coeziunii comunitare prin lectură. *Capsula Timpului* devine astfel o emblemă a încrederii în viitor și a forței transformatoare a cărții.

Sigilarea oficială a *Capsulei Timpului* a constituit un moment solemn și încărcat de emoție, marcând aportul generației actuale la patrimoniul instituțional al Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și reconfirmând statutul bibliotecii drept reper cultural, educațional și comunitar al Chișinău.

Capsula a fost sigilată în mod oficial de Mariana Harjevschi, director general al instituției, și de Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău, într-un gest cu profundă semnificație simbolică și instituțională. Actul a consacrat includerea mesajului și a documentului în patrimoniul instituțional, reflectând responsabilitatea comună a conducerii bibliotecii și a administrației publice locale pentru continuitatea misiunii sale culturale și educaționale. Momentul a reafirmat parteneriatul durabil dintre bibliotecă și autoritatea municipală, precum și angajamentul ferm pentru susținerea acesteia ca spațiu al memoriei, inovării și dialogului comunitar, transmis generațiilor viitoare ca expresie a încrederii în viitor și a valorii durabile a cărții și cunoașterii.

Mesaje pentru viitor: Cartea de onoare pentru biblioteci a constituit un moment de referință în cadrul Zilelor Bibliotecii, marcând deschiderea unui demers simbolic de consolidare a memoriei instituționale. Cu acest prilej, Tatiana Coșeri, director adjunct al BM, a prezentat un **album special**, conceput pentru a fi distribuit în filialele bibliotecii și propus vizitatorilor, oaspeților de onoare, scriitorilor și altor personalități culturale, care sunt invitați să lase mesaje adresate cititorilor și comunității. Inițiativa evidențiază continuitatea, responsabilitatea culturală și atașamentul față de

valorile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, reunind mărturii scrise cu valoare documentară pentru patrimoniul și memoria instituției.

Un alt moment distinct al Zilelor Bibliotecii l-a reprezentat **Gala booktrailerelor** – eveniment de premiere a câștigătorilor **Concursului de booktrailer, ediția I**, inițiat și organizat de Secția dezvoltare servicii a BM „B.P. Hasdeu” pentru a valorifica potențialul lecturii creative, îmbinând cartea cu tehnologiile digitale și expresia audiovizuală, transformând cititorii în creatori activi de conținut cultural. La eveniment au fost invitați 24 de cititori – câștigători ai concursului, care au fost apreciați prin acordarea diplomelor și premiilor bănești. Evenimentul a pus în valoare competențele digitale și expresive ale participanților, demonstrând capacitatea bibliotecii de a integra lectura în forme moderne de comunicare culturală, atractive pentru publicul tânăr. *Gala* a confirmat rolul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca promotor al inovației educaționale, facilitând conexiunea dintre carte, imagine și noile medii de exprimare culturală. Pentru acest concurs Secția dezvoltare servicii a obținut **Locul I** la concursul „Cel mai original proiect/program de promovare a cărții și lecturii”, organizat la nivel național în cadrul Concursurilor Naționale din Programul Național LecturaCentral (PNLC), ediția a VIII-a, responsabilă fiind Natalia Cauliuc, șefa Secției (evenimentul este descris detaliat Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.6 Concursul de booktrailer, ediția I).

Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” 2025 s-au încheiat într-o notă festivă, completată de un moment artistic oferit de elevii Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” și de tradiționalul tort aniversar, simbol al celor 148 de ani de povești, oameni și cărți. Prin această manifestare, biblioteca și-a consolidat imaginea de instituție modernă, deschisă și relevantă, capabilă să îmbine tradiția cu inovația și să răspundă provocărilor viitorului cultural al municipiului Chișinău.

Indicatorii de impact ai evenimentului confirmă amploarea și relevanța manifestării: pe durata celor trei zile au fost organizate 4 ateliere, susținute 44 de comunicări, cu participarea a 305 persoane. Au fost lansate 4 publicații instituționale, realizate 3 premiere simbolice și organizată o gală finală cu 24 de finaliști, reflectând implicarea activă a comunității și capacitatea bibliotecii de a genera conținut cultural de calitate.

Prin amploare, conținut și participare, Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” 2025 au confirmat **rolul bibliotecii ca instituție modernă, inovatoare și profund conectată la comunitate**, capabilă să îmbine tradiția cu inovația și să ofere răspunsuri relevante provocărilor culturale ale prezentului și viitorului.

ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 148 ANI DE LA FONDARE

1.3 COLOCVIUL NAȚIONAL „BOGDAN PETRICEICU HASDEU – SPIRITUS LOCI”, EDIȚIA I-A: „B.P. HASDEU LA ORA RELECTURII”

Una din realizările importante ale Secției studii și cercetări a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în anul 2025 o constituie Colocviul național cu participare internațională „Bogdan Petriceicu Hasdeu – spiritus loci”, ediția I: „B.P. Hasdeu la ora relecturii”, desfășurat pe data de 26 februarie 2025, de ziua nașterii savantului Bogdan Petriceicu Hasdeu (50 de participanți).

Colocviul a valorificat multidimensional opera și personalitatea lui B.P. Hasdeu, prin relecturi critice axate pe contribuțiile sale în filologie, teoria limbajului, publicistică, folcloristică și enciclopedism. Comunicările au explorat atât activitatea lui B.P. Hasdeu ca savant, cititor și colecționar de carte, cât și actualitatea receptării operei sale în contemporaneitate. În cadrul atelierelor, accentul a fost pus pe reflectarea moștenirii hasdeiene în colecții bibliotecare, presă, literatură și cercetare academică, precum și pe dimensiunea umană și spirituală a destinului său și al Iuliei Hasdeu. Abordările interdisciplinare au consolidat perspectiva asupra lui Hasdeu ca personalitate fondatoare a culturii române moderne.

În cadrul sesiunii în plen au fost prezentate **comunicările**: „Trei decenii de apropiere de Hasdeu: scurtă prezentare a celor 21 de volume B.P. Hasdeu. *Scrisori* din colecția „Moștenire” (Editura „Știința”) (1993-2023)” – dr. hab. Elena Ungureanu; „B.P. Hasdeu: cititorul și colecționarul de cărți” – Ivan Pilchin; „B.P. Hasdeu: un veritabil deschizător de drumuri în teoria limbajului” – dr. hab. Cristinel Munteanu; „Cine îl mai citește azi pe Hasdeu (și la ce i-ar trebui?)” – Mircea V. Ciobanu; „Bogdan Petriceicu Hasdeu și Carl Gustav Jung: o întâlnire în prezent” – dr. Adriana Ungureanu; „Preocupări și contribuții ale Bibliotecii Municipale «B.P. Hasdeu» la valorificarea operei hasdeiene” – dr. Lidia Kulikovski. După sesiunea în plen au urmat două ateliere. Atelierul I a avut genericul „B.P. Hasdeu în oglinda posterității: relecturi, receptări, reflectări”, la care au participat: Anișoara Budui, Adriana Florentina Malanciuc, bibliotecare de la Biblioteca Universității din Suceava, Vitalie Răileanu, director al Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, Maria Bivol, șef serviciu în Secția activitate editorială a BM, Evelina Bocancea, șef serviciu în Secția tehnologia informației, dr. Nadejda Ivanov, cercetător la Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Universității de Stat din Moldova; Anastasia Moldovanu, șefa Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”, Andrei Verebcean și Cristina Dicusar, reprezentând Secția „Memoria Chișinăului” din cadrul BM „B.P. Hasdeu”. Subiectele abordate au vizat: opera dinastiei Hasdeu reflectată în colecțiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și ale Bibliotecii Universității din Suceava, afecțiunea cercetătorilor

Pavel și Clara Balmuș față de Hasdeu, aspecte literare ale erotismului în proza hasdeiană, Hasdeu în paginile presei de altădată etc. De asemenea, în cadrul atelierului a fost prezentată o excursie virtuală despre prezența lui B.P. Hasdeu la Chișinău.

Atelierul II, cu genericul „B.P. Hasdeu: drame ale destinului, aventuri ale cunoașterii”, i-a avut ca vorbitori pe: dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, dr. Ludmila Șimanschi, șef de redacție la Editura „Știința”, Maria Pilchin, redactor, Secția studii și cercetări, dr. hab. Elena Prus, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, drd. Elena Taragan, șef sector în cadrul Secției studii și cercetări, Ștefan Sofronovici, specialist la Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu. Printre subiectele abordate de participanți s-au numărat: spiritul civic în opera publicistică hasdeiană, „arhiva sa spiritistă”, enciclopedismul lui B.P. Hasdeu și specializarea contemporană, întemeierea și promovarea metodei științifice hasdeiene de studiere a folclorului, destinul și aspirațiile lui Hasdeu.

Comitetul științific al colocviului a fost alcătuit din: dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, președinta comitetului științific; dr. Lidia Kulikovski, conf. univ., formator, Campusul Competențelor; dr. hab. Cristinel Munteanu, prof. univ., Universitatea Internațională Danubius, Galați, România; dr. hab. Elena Ungureanu, șefa Secției studii și cercetări; dr. hab. Elena Prus, Universitatea Liberă Internațională din Moldova; dr. Adriana Ungureanu, scriitoare, București, România; Ivan Pilchin, șeful Secției activitate editorială, Maria Pilchin, redactor, Secția studii și cercetări; dr. Nadejda Ivanov, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Universitatea de Stat din Moldova; dr. Liliana Rotaru, conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova.

Impact: Colocviul „Bogdan Petriceicu Hasdeu – spiritus loci” a consolidat rolul Bibliotecii Municipale ca spațiu de cercetare și dialog academic, reunind specialiști din țară și din străinătate. Prin temele abordate, evenimentul a reactivat interesul pentru opera hasdeiană și a oferit perspective actuale de interpretare. Impactul său se reflectă în valorizarea patrimoniului cultural și în stimularea cooperării științifice interdisciplinare.

COLOCVIUL NAȚIONAL „BOGDAN PETRICEICU HASDEU – SPIRITUS LOCI”, EDIȚIA I-A: „B.P. HASDEU LA ORA RELECTURII”

1.4 TABĂRA DE VARĂ ONLINE PENTRU COPIII DIN DIASPORA „ACASĂ LA CHIȘINĂU”

Chișinăul reprezintă un important centru cultural și identitar, în care tradiția și modernitatea coexistă armonios. În vara anului 2025, orașul a devenit un reper cultural pentru **copiii din diaspora** Republicii Moldova. Cu o istorie de peste cinci secole, Chișinăul a marcat, la 17 iulie 2025, 589 de ani de la prima atestare documentară, aniversare celebrată printr-o serie de evenimente culturale, inclusiv cea de-a V-a ediție a Festivalului „Te salut, Chișinău!”, organizat de Primăria municipiului Chișinău.

În acest context, a fost lansată **prima ediție a Taberei de vară „Acasă la Chișinău”**, desfășurată online în perioada **14-26 iulie 2025**, organizată de **BM „B.P. Hasdeu”**, sub egida **Primăriei Municipiului Chișinău** și a **Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural**. Programul taberei a avut drept scop facilitarea conexiunii copiilor din diaspora cu valorile culturale și identitare ale Republicii Moldova.

La activități au participat **30 de copii** cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani stabiliți în **Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Spania și România**. Prin intermediul unor activități interactive, creative și educative, participanții au explorat patrimoniul cultural al Chișinăului, contribuind la consolidarea legăturii cu limba română, tradițiile și valorile naționale fundamentale – diversitatea, incluziunea și solidaritatea.

Pe parcursul desfășurării taberei au fost organizate **10 sesiuni online pe platforma Zoom**, desfășurate de luni până vineri, timp de 2 ore, însumând **44 de activități interactive**. Chiar de la prima sesiune, copiii au fost salutați de **Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău**, care a adresat un mesaj de bun-venit și i-a încurajat să descopere orașul părinților și bunicilor lor.

Agenda taberei a inclus **întâlniri interactive cu scriitori consacrați din literatura pentru copii**. Scriitorul **Iulian Filip** a dialogat cu participanții despre volumul „Cartea mea cea mai gustoasă”, iar **Claudia Partole** a prezentat universul ludic al cărții „Ha-ra-ba-bu-ră fără măsură”. Împreună cu **Victoria Fonari** copiii au explorat dimensiunea simbolică și cromatică a volumului „Pe spinarea unui leu în orașul Chișinău”, iar întâlnirea cu **Maria Pilchin** a fost dedicată cărții „Băiețelul din teatru” cu accent pe rolul lecturii în formarea personală.

În cadrul taberei, participanții au fost familiarizați cu activitatea a două filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. **Aliona Nosatîi**, șefa Bibliotecii „Nicolae Titulescu”, a prezentat specificul instituției, serviciile oferite și activitățile culturale desfășurate, inclusiv elementele de identitate vizuală ale bibliotecii, iar **Liliana Juc**, șefa Bibliotecii „Târgoviște”, a prezentat fondul de carte și colecțiile

speciale, inclusiv colecția de păpuși, utilizată ca instrument educativ. Activitatea s-a încheiat cu teatralizarea poveștii „*Leneșul cel norocos*” de Ada Zaporajanu.

În cadrul sesiunilor live, copiii au participat la **tururi virtuale ale unor locații emblematiche ale Chișinăului**: Kilometrul Zero, Sala cu Orgă și Primăria municipiului Chișinău. Vizita virtuală la Primărie a fost ghidată de **Angela Cutasevici**, viceprimar al municipiului Chișinău, care a prezentat rolul instituției și importanța administrației publice locale.

Programul a inclus și vizite virtuale la magazinul „Moldova”, Parcul Catedralei, Piața Marii Adunări Naționale, Arcul de Triumf, Clopotniță și Catedrala Mitropolitană „Nașterea Domnului”, precum și la Parcul Dendrarium și Muzeul Regiei Transport Electric, unde copiii au descoperit istoria transportului public din capitală.

Un moment aparte l-a constituit întâlnirea cu **Olesea Enachi**, artist plastic și meșter popular, care a prezentat portul popular ca formă de artă vie și expresie a identității culturale. De asemenea, **Traian Stoianov**, bucătar și prezentator TV, a susținut un atelier culinar dedicat tradițiilor gastronomice locale.

Activitățile creative au inclus **10 ateliere artistice, 11 jocuri și puzzle-uri interactive, 4 sesiuni de anagrame și 6 activități de incluziune lingvistică**. Prin povești, legende, tururi virtuale și activități practice, Chișinăul a devenit pentru copii mai mult decât un oraș – un spațiu al apartenenței și al memoriei culturale.

Succesul taberei s-a datorat colaborării dintre **BM „B.P. Hasdeu”, Primăria Municipiului Chișinău și Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural**, precum și parteneriatelor cu **Teatrul „Guguță”, Grădina Zoologică și Muzeul Regiei Transport Electric**. Programul a fost promovat prin pagina oficială *tabaraacasalachisinau.tilda.ws*, articole în mass-media (Diez.md, Realitatea TV, Știri.md, Vocea Basarabiei, IPN) și postări pe rețelele sociale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Cu un **grad de participare de peste 90% și evaluări pozitive în proporție de 100%**, feedbackul părinților și copiilor a confirmat impactul pozitiv al taberei și relevanța abordării bazate pe cooperare, toleranță și creativitate. Tabăra s-a bucurat de succes, iar mesajele și aprecierile părinților sunt o dovadă.

Feedbackul părinților:

„Mulțumim organizatorilor Taberei „Acasă la Chișinău” pentru oportunitatea copiilor noștri de a participa la activitățile interactive, creative și foarte interesante! Copiii au primit o satisfacție enormă!

La sfârșitul lunii august, când venim acasă, vizităm cu mare drag și Biblioteca Publică „Bogdan Petriceicu Hasdeu”! O vară frumoasă!” – Familia Roșcovanu

„Dragă doamnă Maria, Vă mulțumim din inimă pentru profesionalismul, empatia și răbdarea cu care ați ghidat copiii în această frumoasă experiență «Acasă la Chișinău». Elina a fost încântată și vă poartă o mare admirație. Vă suntem recunoscători pentru tot și sperăm să ne revedem curând!” – Familia Sîrbu, Germania

„Dragi organizatori, invitați și bibliotecari, membri ai echipei «Acasă la Chișinău», Vă aducem sincere mulțumiri și recunoștință pentru acest proiect minunat în care au fost implicați copiii din diasporă! Activitățile desfășurate au stimulat și încurajat copiii să învețe, să descopere, să creeze, să citească și să comunice în limba română. Foarte multe idei, vise și experiențe noi au ajuns în universul interior al tinerilor, s-a cultivat dragostea de țară și valorile naționale și spirituale ale românilor! Vă mulțumim mult pentru toate! Succese și realizări mari în continuare!” – Familia Xeniei Melnic

Tabăra online „Acasă la Chișinău”, ediția I, a constituit un program educațional și cultural destinat consolidării legăturilor copiilor din diaspora cu municipiul Chișinău și cu valorile identitare naționale. Activitățile desfășurate au contribuit la stimularea interesului participanților pentru patrimoniul cultural și tradițiile locale, implicând totodată familiile acestora într-un proces de reconectare cu valorile culturale și europene comune. Programul a avut un impact pozitiv asupra coeziunii comunitare și a sprijinit formarea unei atitudini civice și culturale active în rândul copiilor participanți.

Pentru a înțelege mai bine beneficiile aduse participanților la programele educaționale online și pentru a optimiza edițiile viitoare ale Taberei de vară online „Acasă la Chișinău”, **Secția monitorizare și evaluare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”** a realizat un **sondaj de opinie** adresat părinților și copiilor participanți. Chestionarul a urmărit evaluarea nivelului de implicare și satisfacție al copiilor, aprecierea utilității și atractivității activităților, precum și colectarea de sugestii pentru îmbunătățirea programului (analiza rezultatelor sondajului este prezentată în Capitolul VIII, Activitatea de cercetare și editorială, punctul 8.4 Cercetarea de marketing, unde sunt sintetizate concluziile relevante pentru dezvoltarea viitoare a programului).

TABĂRA DE VARĂ ONLINE PENTRU COPIII DIN DIASPORA „ACASĂ LA CHIȘINĂU”

1.5 PROIECTUL „DESCOPERĂ CHIȘINĂUL PRIN JOC!” – PUZZLE-URI EDUCATIVE

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat proiectul editorial **„Descoperă Chișinăul prin joc!”** – o inițiativă educațional-culturală adresată copiilor cu vârste cuprinse între 4 și 10 ani. Seturile de **puzzle-uri educative** au fost concepute pentru a transforma explorarea orașului Chișinău într-o experiență ludică, interactivă și formativă.

Inițiativa a fost generată de interesul crescut pentru jocurile educative manifestat în cadrul evenimentelor publice desfășurate în oraș – Zilele Chișinăului, Hramul Orașului, Ziua Copilului, Ziua Familiei, Ziua Europei ș.a. De asemenea, puzzle-urile au fost integrate atât în Programul estival **„Provocarea verii”**, cât și în activitățile curente ale bibliotecilor din rețea.

Un moment esențial în materializarea proiectului l-a constituit evenimentul din 29 ianuarie 2025, organizat cu prilejul Zilei Internaționale a Puzzle-urilor. În acest context, studenții Facultății de Design, programul „Design și Tehnologii Poligrafice” al Universității Tehnice a Moldovei, sub coordonarea doamnei dr. Lucia Adascalita, au prezentat o serie de jocuri educative, inclusiv puzzle-uri dedicate orașului Chișinău, având la bază jocurile și testele cognitive realizate de Secția „Memoria Chișinăului”, într-un format profesional, estetic și atractiv.

Setul de puzzle-uri **„Descoperă Chișinăul prin joc!”** cuprinde **trei cutii tematice**, fiecare incluzând câte patru puzzle-uri cu grade diferite de dificultate (între 6 și 24 de piese). Pe versoul fiecărui puzzle sunt inserate scurte texte explicative – povești, legende sau informații culturale – menite să contextualizeze imaginea și să faciliteze familiarizarea copiilor cu patrimoniul urban al capitalei.

Prin această abordare, jocul depășește funcția recreativă, devenind o experiență educațională complexă ce îmbină dimensiunea vizuală, tactilă și cognitivă, stimulând învățarea prin descoperire.

Tematicile puzzle-urilor includ:

- **„Personaje din povești în spațiul urban”** – monumente dedicate eroilor copilăriei (Micul Prinț, Guguță, Ciobănașul cu oița, Pinocchio), surprinse în fotografiile lui Victor Buju;
- **„Atracții din Chișinău”** – clădiri și monumente reprezentative, precum Primăria Municipiului Chișinău, Teatrul Național „Mihai Eminescu”, Muzeul de Istorie a orașului Chișinău și Sala cu Orgă, ilustrate de Alexandru Chiriac și alți fotografi;
- **„Chișinăul în culori”** – viziuni artistice ale orașului, realizate de artiști plastici consacrați: Eleonora Romanescu, Iuri Șibaev, Vasile Movileanu, alături de tânăra artistă Cristina Stavenschi.

Proiectul a fost realizat cu sprijinul financiar al Primăriei Municipiului Chișinău și al Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural, iar editarea a fost asigurată de echipa Editurii „Dorința”, care a garantat o calitate editorială remarcabilă.

Prin conținutul și forma sa, setul de puzzle-uri contribuie la cunoașterea orașului Chișinău într-o manieră accesibilă și atractivă pentru copii, stimulând curiozitatea, gândirea logică și consolidarea legăturii afective cu spațiul urban și cultural local.

„DESCOPERĂ CHIȘINĂUL PRIN JOC!” – PUZZLE-URI EDUCATIVE

1.6 CONCURSUL DE BOOKTRAILERE, EDIȚIA I

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, la inițiativa Secției dezvoltare servicii, a implementat un concurs inovator de promovare a cărții și lecturii, adaptat noilor forme de consum cultural și intereselor publicului tânăr – Concursul de booktrailer, ediția I. Concursul a valorificat potențialul lecturii creative, îmbinând cartea cu tehnologiile digitale și expresia audiovizuală, transformând cititorii în creatori activi de conținut cultural.

Scopul principal al concursului este stimularea lecturii active și conștiente, prin metode moderne și atractive, care să apropie tinerii de carte și bibliotecă. Concursul a urmărit dezvoltarea competențelor de lectură, interpretare și sinteză, dar și a abilităților digitale, creative și de comunicare. Totodată, programul a avut ca obiectiv valorificarea fondului de carte al bibliotecii, creșterea vizibilității titlurilor promovate și consolidarea bibliotecii ca spațiu de creație culturală și educație nonformală.

Concursul s-a desfășurat în perioada 1 august – 15 octombrie 2025 și a constat în realizarea de booktrailer – materiale video scurte, cu durata maximă de 1 minut și 30 de secunde – inspirate din cărți alese de participanți din colecțiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Participarea a fost individuală, iar lucrările au fost structurate pe **două secțiuni: Secțiunea literară (ficțiune) și Secțiunea nonliterară (nonficțiune)**.

Pentru a asigura o participare echitabilă și diversă, concursul a fost organizat pe **trei categorii de vârstă**: 13-16 ani, 17-20 ani și 21+. Regulamentul a stabilit criterii clare privind originalitatea lucrărilor, corectitudinea lingvistică, respectarea drepturilor de autor și coerența mesajului transmis.

Implementarea programului a avut loc etapizat și coerent, fiind susținută de o serie de activități complementare:

1. **Lansarea și promovarea concursului.** Concursul a fost lansat public prin intermediul rețelei bibliotecilor, al mediului online și al partenerilor instituționali. Au fost utilizate canalele digitale ale bibliotecii (site, Facebook, Instagram, YouTube), precum și spațiile fizice ale filialelor, pentru informarea și mobilizarea publicului.
2. **Activități de lectură și dialog cultural.** În paralel cu concursul, biblioteca a desfășurat un amplu program de promovare a lecturii, care a sprijinit selecția operelor și implicarea publicului: ateliere de lectură, cluburi și cenacluri literare, întâlniri cu scriitori, lansări de carte și ateliere de scriere

creativă. Aceste activități au creat un cadru favorabil dialogului cultural și au consolidat relația dintre cititori, autori și bibliotecari.

3. **Evaluarea și diseminarea rezultatelor.** Lucrările au fost evaluate de un juriu format din specialiști din domeniul cultural și educațional, pe baza unor criterii clare. Cele mai reușite booktrailere au fost promovate pe canalele digitale ale bibliotecii, iar evenimentul de premiere a fost integrat în programul Zilelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Concursul a fost promovat prin:

- realizarea și distribuirea de materiale promoționale (afișe, semne de carte, videouri promoționale);
- promovare intensă în mediul online (rețele sociale, site-uri culturale, portaluri de știri);
- organizarea de activități interactive cu publicul cititor;
- colaborarea cu profesori, bibliotecari, scriitori și parteneri media.

Impactul asupra comunității: *Concursul de booktrailere* a avut un impact semnificativ atât la nivel cultural, cât și comunitar. La concurs s-au înscris **54 de participanți**, dintre care **24** s-au bucurat de diplome și premii. Ca rezultat direct al promovării active, numărul **utilizatorilor noi ai bibliotecii a crescut cu 1 540** de persoane în perioada desfășurării programului. S-a constatat, de asemenea, o creștere a cererii pentru titlurile promovate, multe dintre acestea fiind intens solicitate pentru împrumut. Câștigătorii concursului s-au bucurat de premii bănești și experiențe plăcute în compania cărților și a bibliotecarilor.

Programul a contribuit la dezvoltarea competențelor de lectură, creativitate și media literacy; consolidarea parteneriatelor cu instituții educaționale și culturale; crearea unei comunități active de cititori-creatori; creșterea vizibilității bibliotecii ca spațiu modern de educație și creație culturală.

Prin acest concurs Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat că lectura poate fi revitalizată și recontextualizată în limbajul noii generații, biblioteca devenind nu doar un spațiu al cărții, ci și un laborator de creație culturală, în care patrimoniul scris se întâlnește cu tehnologia și imaginația cititorilor.

CONCURS DE BOOKTRAILERE

1.7 CONCURSUL DE ESEURI „FII SIGUR ONLINE”

La începutul anului 2025 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, parteneriat cu Asociația „Prietenii Bibliotecii” au organizat un concurs de eseuri dedicat securității cibernetice cu genericul „Fii sigur online!”, **pentru adolescenți și tineri** cu vârste cuprinse între 13-35 ani și a avut ca **scop** stimularea gândirii creative, înțelegerea pericolelor și provocărilor din spațiul virtual și promovarea responsabilității digitale. Concursul a urmărit și creșterea nivelului de conștientizare a securității cibernetice și încurajarea adoptării unui comportament responsabil în mediul online.

Concursul s-a desfășurat în perioada 18 decembrie 2024 – 1 februarie 2025. Pentru buna desfășurare au fost organizate **două sesiuni de scriere creativă** în cadrul cărora participanții au învățat să-și exprime ideile într-un mod clar, fiind îndrumați de scriitoarea Maria Pilchin și șeful Secției tehnologia informației al BM, Victor Rusu, care au oferit unele sfaturi privind tehnicile de scriere și alegerea subiectelor eseurilor, precum și soluții de securitate, măsuri ce pot fi luate pentru protejarea informațiilor personale în mediul online.

Concursul de eseuri a fost organizat cu sprijinul Academiei de Guvernare Electronică a Estoniei și a fost finanțat de Uniunea Europeană prin proiectul „Moldova Cybersecurity Rapid Assistance 2.0”. Fundația Moldcell și Agenția de Guvernare Electronică din Republica Moldova a oferit premii pentru finaliști, iar Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din municipiul Chișinău a contribuit în mod esențial la promovarea educației digitale în rândul participanților.

Gala de premiere a învingătorilor Concursului de eseuri de securitate cibernetică „Fii sigur online!” a fost organizată pe 11 februarie 2025. La *Gală* au participat specialiști din domeniul securității cibernetice și educației digitale, și sponsori: Rica Williams, reprezentantă a Academiei e-Guvernare a Estoniei, Nicoleta Colomeeț, Directoarea Agenției de Guvernare Electronică, Irina Străjescu, Director executiv al Fundației Moldcell.

La concurs au participat 85 de persoane. Lucrările prezentate de participanți, care s-au încadrat în cele **trei categorii**: *Pasionații de tehnologie (Adolescenți)*; *Profesioniștii care sunt la început de carieră (Tineri)*; *Influenceri digitali, lideri de opinie pe rețele (Adulți)* au fost evaluate de un **juriu**, compus din scriitorii Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Moni Stănilă și Nadejda Ivanov. Juriul a evaluat cu atenție eseurile participanților la concurs, apreciind atât originalitatea, cât și profunzimea ideilor exprimate, și implicarea acestora în abordarea tematicii propuse.

Pentru fiecare dintre categorii s-au acordat: *Marele premiu*, *Premiu pentru performanță*, *Premiul pentru competență* și *mențiuni*. La **categoria Adolescenți**, *Marele Premiu* a fost obținut de Dumitru Cauliuc, *Premiul pentru performanță* a fost acordat Valeriei Olărescu și Mădălinei Rusu. *Premiul pentru competență* a revenit Taisiei Toma, Anei-Maria Luchița și Mariei Lozan, iar *mențiuni* au primit Anisia Ciobotaru, Mihaela Vicol și Lavinia Nigai.

La **categoria Tineri**, *Marele Premiu* a fost obținut de Nicoleta Leancă, *Premiul pentru performanță* a fost acordat lui Mihai Caraman și Vladimir Neznaico. *Premiul pentru competență* a revenit Adelinei Cecoi, Vanesei Pâtraru și Veronicăi Palamariu, iar *mențiuni* au fost acordate Dariei Pastică și lui Mihai Șoimu.

La **categoria Adulți**, *Marele Premiu* i-a fost oferit Alexandrei Nicipurencu, în timp ce *Premiul pentru performanță* a fost obținut de Ovidius Creștin și Daniela Plămădeală. *Premiul pentru competență* a revenit Alinei Cernei, lui Mihai Cotrobai și Valeriei Tofan, iar *mențiuni* au fost acordate lui Dumitru Chistol și Anei Ostașevschi.

Concursul „Fii sigur online!” a atras un număr semnificativ de participanți, evidențiind interesul crescut al tinerilor și adulților pentru protecția identității digitale și securitatea cibernetică. Evenimentul a contribuit la sensibilizarea și educarea tinerilor în abordarea subiectelor ce țin de mediul digital, precum și la consolidarea responsabilității fiecăruia în utilizarea tehnologiilor moderne.

CONCURSUL DE ESEURI „FII SIGUR ONLINE”

1.8 DEZVELIREA BUSTULUI MARELUI SAVANT MIHAIL CIACHIR

Cu o tradiție de peste 30 de ani, Biblioteca „Mihail Ciachir”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a beneficiat de o renovare capitală, realizată printr-un **parteneriat între Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Cultură și Patrimoniu și Agenția Turcă de Cooperare și Coordonare (TIKA)**. În urma acestui proces de modernizare, biblioteca și-a redeschis ușile în anul 2024, transformându-se într-un centru modern de informare, educație și cultură, adaptat nevoilor actuale ale comunității.

Cu această ocazie, la 28 ianuarie 2025, în fața instituției, **a fost dezvelit bustul marelui savant Mihail Ciachir, simbol al culturii și identității găgăuze, nume purtat de biblioteca-filială**, care a marcat un nou început în promovarea educației și păstrarea tradițiilor comunității găgăuze.

La eveniment, desfășurat cu genericul „**Biblioteca renovată: un nou început**”, au participat oficialități din Republica Moldova și Turcia precum: Excelența Sa Uygur Mustafa Sertel, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Turcia în Republica Moldova, Tarik Mete, coordonatorul Agenției Turce de Colaborare și Coordonare (TIKA) în Republica Moldova, și dr. Mahmud Çevik, vicepreședinte al Agenției de Cooperare și Coordonare Turcă, Ion Ceban, primarul municipiului Chișinău, Angela Cutasevici, viceprimar, Diana Silivestru, șef interimar, Direcția arte, industrii creative și educație artistică a Ministerului Culturii al Republicii Moldova, Mariana Harjevschi, directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, Elena Pintilei, director al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, președinte al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova ș.a. Printre oaspeții de onoare s-a aflat și nepotul după unchi al scriitorului – Victor Ciachir, care și-a exprimat recunoștința pentru activitatea bibliotecii. În cadrul evenimentului au susținut discursuri, în limba găgăuză, scriitorul și ziaristul Todur Zanet, Nicolai Terzi, președinte al Comunității Găgăuze din Republica Moldova, și dr. Stepan Bulgar, scriitor, ziarist.

Programul a fost întregit de un moment muzical susținut de ansamblul „Gloria” al Școlii de Arte „Valeriu Poleakov”, profesor și conducător artistic Cristina Barburas, maestru de concert Elena Ceban, dar și un recital de poezie cu participarea elevilor Liceului Teoretic „Mihail Kogălniceanu”.

De asemenea, au fost organizate expoziții tematice printre care: „Găgăuzii – origini și evoluție”, „Mihail Ciachir – apostolul limbii tipărite”, „Chipuri și expresii”, precum și o expoziție de pictură intitulată „Chișinăul prin prisma copilăriei”.

Biblioteca „Mihail Ciachir” a fost fondată la 4 octombrie 1992, în sectorul Râșcani al capitalei, pe strada Florilor nr. 12/1. Filiala a fost creată în cadrul unui proiect inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, având drept scop dezvoltarea și promovarea culturii etniilor din Republica Moldova, cu un accent distinct pe valorificarea patrimoniului cultural găgăuz.

La ora actuală, biblioteca deține un fond documentar de 26 277 de unități și deservește anual cca 4 000 de utilizatori activi. Prin activitatea sa constantă, instituția s-a consolidat ca un important spațiu comunitar de informare, educație și dialog intercultural, contribuind la păstrarea și promovarea identității culturale găgăuze în municipiul Chișinău.

DEZVELIREA BUSTULUI MARELUI SAVANT MIHAIL CIACHIR

1.9 FORUMUL MUNICIPAL „BIBLIOTECI INCLUZIVE PENTRU COMUNITATE”, EDIȚIA A II-A

La data de 22 octombrie 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat **Forumul Municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, ediția a II-a**, un eveniment de amploare dedicat consolidării rolului bibliotecilor în promovarea incluziunii sociale și a educației nonformale. Forumul a reunit **111 participanți**, reprezentanți ai bibliotecilor publice municipale și din suburbii, ai sistemului educațional, ai instituțiilor cu rol de formare profesională, precum și specialiști din domeniul protecției drepturilor copilului, ONG-uri și organizații internaționale.

Evenimentul s-a desfășurat cu sprijinul **Primăriei municipiului Chișinău**, în colaborare cu **Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport**, beneficiind de suportul financiar și profesional al **UNICEF Moldova**, **Consiliului Norvegian pentru Refugiați** și al **Asociației Obștești „Parteneriate pentru fiecare copil”**. Diversitatea profilului participanților a facilitat un cadru favorabil pentru dialog intersectorial, schimb de bune practici și reflecție asupra provocărilor actuale ale bibliotecilor publice.

Forumul a debutat cu mesaje de salut din partea autorităților publice locale și a partenerilor internaționali, susținute de **Angela Cutasevici**, viceprimar al municipiului Chișinău, **Alina Tăbacari**, șef Direcția Cultură și Patrimoniu Cultural, **Andrei Pavaloi**, șef adjunct al Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, **Gerrit Maritz**, reprezentant adjunct UNICEF în Republica Moldova, **Neil Brighton**, Director de Țară al Consiliului Norvegian pentru Refugiați pentru Republica Moldova și România, precum și de **Mariana Harjevschi**, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Intervențiile au subliniat rolul strategic al bibliotecilor ca spații sigure, incluzive și relevante pentru coeziunea comunitară și dezvoltarea copiilor și tinerilor.

Agenda forumului a fost structurată în jurul unor teme-cheie pentru practicile bibliotecare contemporane: educația nonformală, lectura ca instrument de dezvoltare socioemoțională, incluziunea copiilor din grupuri vulnerabile și implicarea civică a adolescenților și tinerilor. În acest context, **Mariana Ianachevici**, director executiv al Asociației pentru Abilitarea Copilului și Familiei „Ave Copiii”, partener UNICEF, a prezentat comunicarea „Rolul bibliotecilor în promovarea educației nonformale: lecții din experiența ludotecilor”, oferind exemple concrete de bune practici și impact comunitar.

Programul a inclus un **moment demonstrativ de lectură interactivă**, susținut de **Georgiana Filimon**, voluntară a Asociației OvidiuRo, care a ilustrat utilizarea lecturii animate ca instrument

educațional și de incluziune socială. Componenta practică a forumului a fost consolidată prin **atelier interactive** dedicate volumului „Călătoria hermelinei curajoase Miskit”, desfășurate atât în limba română, sub coordonarea **Veronicăi Mandric**, cât și în limba rusă, facilitate de **Olga Biriucova** și **Alexandru Melniciuc**, evidențiind metode participative de lucru cu copiii.

De asemenea, au avut loc două **paneluri de discuții**: „Bibliotecile – spații de siguranță, apartenență și dezvoltare pentru fiecare copil”, facilitator Tatiana Lungu, director adjunct al Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică, și panelul „Implicarea civică a adolescenților și tinerilor prin biblioteci”, facilitat de Diana Miron, ofițer pentru dezvoltarea și participarea adolescenților, UNICEF Moldova. Discuțiile au pus accent pe rolul bibliotecarului în crearea unui mediu protector și prietenos, au subliniat importanța participării active a tinerilor în viața comunitară, importanța adaptării serviciilor bibliotecare la nevoile diverse ale comunității.

În partea finală a evenimentului, **Svetlana Javelea**, șef Secția monitorizare și evaluare BM, **Natalia Cauliuc**, șef Secția dezvoltare servicii BM, și **Liliana Andrieș**, șef serviciu al Bibliotecii „Maramureș”, filială BM, au prezentat **sinteza atelierelor**, evidențiind concluziile principale, bunele practici identificate și direcțiile de acțiune propuse. Forumul s-a încheiat cu prezentarea **Rezoluției forumului**, formulată de **Mariana Harjevschi**, document care reconfirmă angajamentul comun pentru dezvoltarea durabilă a bibliotecilor incluzive în municipiul Chișinău.

Concluzii generale

Forumul Municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, ediția a II-a, a confirmat rolul esențial al bibliotecilor în sprijinirea educației nonformale, promovarea incluziunii sociale a copiilor, adolescenților și familiilor vulnerabile, precum și în consolidarea participării comunitare. Participanții au reiterat necesitatea continuării cooperării interinstituționale, a investițiilor în programe inovative și a dezvoltării competențelor profesionale ale bibliotecarilor. Evenimentul s-a afirmat ca o platformă relevantă de dialog, formare și angajament comun pentru transformarea bibliotecilor în spații comunitare deschise, adaptate provocărilor sociale și educaționale actuale.

La finele forumului, participanții au fost invitați să completeze un chestionar de evaluare. Analiza rezultatelor este prezentată în Capitolul VIII Activitatea de cercetare și editorială, punctul 8.4 Cercetarea de marketing, unde sunt reflectate concluziile privind nivelul de satisfacție, relevanța temelor abordate, impactul profesional și relevanța și eficiența organizării evenimentului.

FORUMUL MUNICIPAL „BIBLIOTECI INCLUZIVE PENTRU COMUNITATE”, EDIȚIA A II-A

1.10 COLOCVIILE PROFESIONALE DE VARĂ „TRANSFORMAREA DIGITALĂ: EXPERIENȚA UTILIZATORILOR”, EDIȚIA A XIII-A

În perioada 10-12 iunie 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat cea de-a XIII-a ediție a *Colocviilor profesionale de vară* – un eveniment anual dedicat dezvoltării profesionale a comunității bibliotecare. Ediția din acest an s-a desfășurat pe parcursul a trei zile cu genericul „**De la raft la cloud: conectăm oamenii, nu doar datele**”, care a reflectat direcțiile majore ale transformării bibliotecilor moderne: digitalizare, colaborare strategică și inovație organizațională.

Prima zi a colocviilor a debutat cu un **Atelier de teambuilding** realizat în parteneriat cu organizația Activis, sub titlul „Think Outside the Box & creativitate organizațională”. Activitatea a pus accent pe cooperare, comunicare și gândire inovatoare în echipe, fiind structurată pe exerciții interactive precum miniquiz-uri, puzzle-uri logice, jocuri creative și sesiuni de art string. Atelierul de teambuilding a fost ales ca mod de lucru, deoarece oferă un cadru eficient pentru consolidarea echipei și îmbunătățirea colaborării profesionale între bibliotecari, stimulând comunicarea deschisă, creativitatea și schimbul de experiențe – elemente esențiale pentru creșterea calității serviciilor bibliotecare. În cadrul *Colocviilor profesionale de vară 2025*, această abordare a fost una originală, prin organizarea unei sesiuni dedicate de teambuilding, aplicată în premieră, care a contribuit la consolidarea relațiilor profesionale, la stimularea spiritului de echipă și la evidențierea importanței cooperării și inovației în activitatea zilnică. Sala cu coloane a devenit un spațiu de lucru inovator, iar cei 100 de bibliotecari participanți au avut oportunitatea de a se implica într-un program interactiv.

Agenda a fost concepută pentru a încuraja gândirea „outside the box”, prin activități care au solicitat rezolvarea de probleme în echipă, exprimarea creativă și comunicarea eficientă. Interacțiunile dintre bibliotecarii din filiale și secții au demonstrat, în mod practic, rolul esențial al colaborării și al unei atitudini deschise în atingerea obiectivelor comune și în dezvoltarea durabilă a resursei umane din bibliotecă.

Prin aceste exerciții, echipa a câștigat nu doar un sentiment sporit de unitate, ci și instrumente practice pentru integrarea creativității și inovației în activitatea cotidiană a bibliotecii, teambuildingul confirmându-și rolul de catalizator al unui mediu de lucru colaborativ și inspirațional. Impactul unei astfel de experiențe a fost semnificativ pe termen lung, depășind cadrul unei singure zile de activități

interactive și reflectându-se în modul de colaborare ulterioară al echipei, în elaborarea proiectelor și serviciilor, precum și în capacitatea de a răspunde provocărilor cu flexibilitate și originalitate. Investiția în dezvoltarea relațiilor interpersonale și a competențelor creative și cognitive a contribuit direct la creșterea eficienței instituției și la consolidarea rolului bibliotecii ca actor relevant și inovator în comunitate.

Cea de-a doua zi a fost dedicată unei sesiuni de tip *Brown Bag*, desfășurată sub genericul „**Idei, inițiative și parteneriate în mișcare**”, în cadrul căreia Mariana Harjevschi, directorul general al BM a prezentat bune practici și soluții inovatoare, iar Ludmila Pînzari, director adjunct al BM, a vorbit despre **Inițiativa „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”**, care a propus o modalitate simplificată și modernă de acces la resurse. Lilia Donica, șefa Secției promovare a BM, a prezentat un nou instrument de comunicare și promovare, internă și externă, a activității bibliotecii prin realizarea unui **newsletter** săptămânal: **BM la 360 de grade**. Schimbul de idei și experiențe a subliniat capacitatea managerială și creativă a echipei BM de a genera soluții relevante pentru modernizarea serviciilor bibliotecare. Totodată, această sesiune a evidențiat importanța comunicării eficiente și a adaptării continue la noile cerințe ale mediului informațional contemporan.

A trei zi a colocviilor a fost găzduită și organizată de Agenția de Guvernare Electronică. Sub genericul „**Perspective digitale și explorări intersectoriale – EVO, MPass, MPower, MLearn**”, bibliotecarii participanți la atelierul de instruire au învățat cum pot utiliza aceste platforme pentru consolidarea competențelor digitale și pentru extinderea serviciilor bibliotecii în sprijinul utilizatorilor, în special în procesul de alfabetizare digitală. Totodată, instruirea a evidențiat potențialul colaborării intersectoriale, poziționând bibliotecile ca intermediari activi și relevanți între cetățeni și serviciile publice digitale.

Inițiate în 2012, *Colocviile profesionale de vară* reprezintă un reper important în formarea continuă a bibliotecarilor. Prin astfel de abordări moderne, bibliotecarii nu doar răspund schimbărilor, ci le anticipează și le valorifică în mod strategic.

COLOCUIILE PROFESIONALE DE VARĂ „TRANSFORMAREA DIGITALĂ: EXPERIENȚA UTILIZATORILOR”, EDIȚIA A XIII-A

1.11 CONCURSUL „INOVAȚII LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”, EDIȚIA I-A

Ziua Bibliotecarului

În fiecare an, în mod tradițional, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează **Ziua Bibliotecarului**, celebrată de Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor, instituită de UNESCO cu peste trei decenii în urmă. Evenimentul a fost organizat într-un cadru festiv, în parteneriat cu alte instituții culturale din capitală, și a reunit peste 400 de bibliotecari din bibliotecile publice și școlare ale municipiului Chișinău, constituind un prilej de recunoaștere publică a profesiei de bibliotecar și a rolului acesteia în societate.

Ediția din anul 2025 s-a desfășurat la Palatul Republicii din Chișinău și a debutat cu o ceremonie oficială, desfășurată în holul Palatului Republicii, unde un număr însemnat de bibliotecari din rețeaua BM „B. P. Hasdeu” și suburbiile municipiului Chișinău au fost distinși cu diplome de gratitudine din partea Primăriei Chișinău, „pentru profesionalism și contribuția semnificativă adusă la promovarea lecturii”, distincțiile fiind înmânate de viceprimara municipiului Chișinău, doamna Angela Cutasevici.

Tot în cadrul aceleiași ceremonii, mai mulți angajați ai bibliotecilor școlare din municipiu au primit diplome de apreciere oferite de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, care au fost înmânate de către șeful acestei subdiviziuni, domnul Andrei Pavaloi.

Programul a inclus și organizarea unor expoziții tematice de carte și publicații periodice, amenajate în spațiile Palatului Republicii, care au pus în valoare patrimoniul documentar și activitatea editorială a bibliotecilor, fiind întregit de un concert festiv care a contribuit la crearea unui cadru cultural adecvat unei manifestări de importanță instituțională.

Componenta majoră a programului a constituit-o **Gala Bibliotecarilor**, care a inclus premiarea câștigătorilor **primei ediții a Concursului „Inovații la Biblioteca Municipală «B.P. Hasdeu»”**, organizat de BM – inițiativă menită să identifice, să încurajeze și să valorifice soluțiile inovatoare dezvoltate în filialele și subdiviziunile Bibliotecii Municipale.

Această inițiativă a fost o noutate în peisajul bibliotecilor publice din Republica Moldova, fiind inspirată din modele internaționale care au demonstrat eficiența stimulării inovației prin competiție. Concursul a evidențiat cele mai relevante inovații reflectate în *proiecte, servicii, produse*, care răspund nevoilor comunității și reflectă spiritul de inițiativă al celor peste 300 de bibliotecari ai BM. Pentru buna desfășurare a fost elaborat un regulament care a stabilit procedura de organizare, condițiile de participare, categoriile de premiere și componența comisiei de evaluare, precum și un set diversificat de categorii de inovații: *Cel mai inovativ serviciu pentru comunitate bazat pe ODD-uri, Cel mai inovativ*

serviciu de transformare și integrare digitală, Cel mai inovativ serviciu cultural, Cel mai inovativ serviciu de promovare a lecturii, Cel mai inovativ parteneriat interinstituțional, Cel mai atractiv spațiu de bibliotecă, Cel mai inovativ serviciu de integrare socială, Cel mai inovativ serviciu de promovare a orașului Chișinău, Cea mai inovativă inițiativă de atragere de fonduri, Cel mai inovativ proiect de cercetare biblioteconomică, Cel mai inovativ proiect de cercetare bibliografică, Cea mai inovativă inițiativă de promovare în media.

La concurs au participat activ un număr semnificativ de filiale și secții, fiecare contribuind cu idei originale și soluții inovatoare. Inițiativele prezentate au reflectat un pronunțat spirit creativ și o orientare clară spre îmbunătățirea serviciilor oferite comunității, modernizarea proceselor interne și diversificarea formelor de interacțiune cu utilizatorii.

Participarea multiplă a unor structuri a evidențiat interesul constant pentru inovare, precum și capacitatea de a dezvolta și implementa proiecte cu impact real asupra activității bibliotecare. De asemenea, implicarea secțiilor de specialitate a demonstrat că soluțiile inovatoare propuse contribuie la eficientizarea activității instituției în ansamblu, la optimizarea managementului resurselor și la consolidarea mecanismelor de monitorizare și evaluare.

Această participare extinsă a confirmat angajamentul rețelei bibliotecare municipale față de progres, colaborare interprofesională și dezvoltarea continuă a serviciilor bibliotecare, în beneficiul direct al comunității și al publicului utilizator.

În cadrul concursului, subdiviziunile BM au prezentat o gamă diversificată de proiecte, servicii și produse menite să răspundă nevoilor comunității și să transforme biblioteca într-un spațiu viu, incluziv și educativ. Proiecte sociale precum Tabăra pentru integrare „Solidaritate, Egalitate, Pace”, Clubul feminin „Kudesnița” sau Clubul „Seniorii” au subliniat coeziunea socială și sprijinul intergenerațional. Serviciile educaționale: „Educația sexuală a tinerilor”, „Micii antreprenori”, „Eco Responsabil” sau „Educație civică și dezvoltare personală” au vizat formarea unor cetățeni activi și informați. Serviciile culturale și creative: „Artă & Fantezie”, „Șah la bibliotecă”, „Colțișorul etnografic” sau „Vacanța veselă” au oferit o perspectivă despre educarea tinerilor și copiilor prin experiențe interactive, în timp ce cluburile precum „Sopilka”, „Tinerii literați” sau „Ovidienii CODE Kids” au pus accent pe lectură, programare și dezvoltare personală. Proiectele digitale și editoriale: Revista ARHIVARIUS, BiblioPolis, Biblioteca digitală BPD sau Produse digitale în promovarea patrimoniului artistic au reflectat angajamentul bibliotecii față de inovația tehnologică și diseminarea cercetărilor. La fel, evenimente de amploare precum Congresul Mondial al Eminescologilor, Premiera concursului „Chișinăul european”

sau City Quest „Chișinăul SMART” au demonstrat capacitatea bibliotecii de a mobiliza comunitatea în jurul valorilor culturale și tehnologice. În plus, instrumentul de comunicare „Buletinul informativ” și Concursul „Bingo pentru carte” au demonstrat că pot asigura vizibilitatea și implicarea publicului larg în activitățile bibliotecii.

La categoria *Cel mai inovativ serviciu pentru comunitate bazat pe ODD-uri* (Obiective de Dezvoltare Durabilă) au fost înaintate cinci dosare (Biblioteca „Târgu Mureș”, Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca publică de drept, Biblioteca „Mihail Lomonosov”). Aceasta a fost cea mai populară categorie, semn că bibliotecile BM sunt implicate activ în inițiative care susțin incluziunea socială, educația de calitate, egalitatea de gen, sănătatea și bunăstarea sau consumul responsabil.

Pentru categoria *Cel mai inovativ serviciu de transformare și integrare digitală* s-au transmis două dosare (Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca publică de drept). Participarea reflectă interesul pentru digitalizare și utilizarea tehnologiei pentru accesibilizarea serviciilor bibliotecii și promovarea lecturii în format digital.

În cadrul categoriei *Cel mai inovativ serviciu cultural* au fost prezentate trei dosare (Biblioteca „Miron Costin”, Biblioteca „Lesia Ukrainka”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”). Această categorie a inclus proiecte care valorifică patrimoniul, tradițiile și creativitatea în cadrul serviciilor oferite de bibliotecă.

La categoria *Cel mai inovativ serviciu de promovare a lecturii* au fost oferite spre evaluare trei dosare (Biblioteca „Liviu Rebreanu”, Biblioteca „Valentin Ignatenco”, Secția managementul resurselor informaționale), demonstrând efortul constant al bibliotecilor de a stimula interesul pentru lectură prin metode moderne și atractive.

În competiția pentru titlul de *Cel mai inovativ parteneriat interinstituțional*, unde au fost depuse spre evaluare două dosare (Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Biblioteca „Hristo Botev”), s-a evidențiat deschiderea bibliotecilor spre colaborare națională și internațională, fiind esențială pentru extinderea impactului social și profesional.

Aspirând la premiul *Cel mai atractiv spațiu de bibliotecă*, au fost supuse evaluării trei dosare („Târgoviște”, Biblioteca „Maramureș”, Biblioteca „Nicolae Titulescu”). Această categorie a demonstrat preocuparea pentru modernizarea spațiilor și adaptarea lor la nevoile actuale ale utilizatorilor.

În cursa pentru categoria *Cel mai inovativ serviciu de integrare socială* au fost predate spre evaluare cinci dosare (Biblioteca „Codru”, Biblioteca „Liviu Rebreanu”, Biblioteca „Maramureș”,

Biblioteca „Mihail Lomonosov”, Biblioteca „Traian”). Alături de categoria ODD, această secțiune reflectă interesul pentru incluziune, sprijinul pentru grupuri vulnerabile și coeziunea socială.

La categoria *Cel mai inovativ serviciu de promovare a orașului Chișinău* a fost propus pentru evaluare un singur dosar (Secția „Memoria Chișinăului”), ce a reflectat promovarea patrimoniul urban, identitatea locală și implicarea cetățenilor în viața orașului prin activități educative și ludice.

La categoria *Cea mai inovativă inițiativă de atragere de fonduri* a fost direcționat spre evaluare doar un singur dosar (Biblioteca „Adam Mickiewicz”). O categorie cu potențial de dezvoltare, ce sprijină sustenabilitatea financiară a bibliotecilor.

În evaluarea pentru categoria *Cel mai inovativ proiect de cercetare biblioteconomică* au fost înregistrate pentru evaluare trei dosare (Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Secția activitate editorială, Biblioteca „Ițic Mangher”). Aceasta dovedește interesul profesional pentru dezvoltarea teoretică și documentară în domeniul biblioteconomiei.

Pentru categoria *Cel mai inovativ proiect de cercetare bibliografică* a fost înaintat un singur dosar (cercetare bibliografică intitulată „Chișinău în plăci memoriale: catalog-album”), demonstrând o documentare detaliată asupra plăcilor memoriale din Chișinău.

În final, pentru categoria *Cea mai inovativă inițiativă de promovare în media* au fost depuse spre analiză trei dosare (Secția monitorizare și evaluare a BM „B.P. Hasdeu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Onisifor Ghibu”). Acest interes subliniază importanța comunicării publice și vizibilității activităților bibliotecii în spațiul media tradițional și digital.

Concursul de inovații organizat în cadrul BM a reunit un număr impresionant de **32 de inovații**, reflectând creativitatea, angajamentul și spiritul inovator al echipelor participante. La această ediție au fost implicați **24 de participanți**, reprezentând **20 de filiale** și **4 secții** ale BM. Această diversitate instituțională subliniază abordarea colaborativă și interdisciplinară a rețelei BM, unde atât bibliotecile pentru copii, adolescenți, tineri și adulți, cât și secțiile specializate, contribuie activ la dezvoltarea de soluții relevante pentru comunitate. Proiectele au fost predominant orientate spre comunitate (ODD-uri, integrare socială, cultură și lectură), cu un interes considerabil pentru inovare digitală, cercetare profesională și promovarea imaginii instituționale.

În urma unei evaluări riguroase, realizate pe baza unor criterii de selecție, **12 proiecte au fost desemnate câștigătoare și au fost premiate pentru impactul lor semnificativ asupra comunității:**

– *Cel mai inovativ serviciu pentru comunitate bazat pe ODD-uri* a fost acordat Bibliotecii „Transilvania” în semn de recunoaștere a eforturilor sale remarcabile de a răspunde nevoilor

comunității locale prin inițiative creative și sustenabile. Serviciul „Micii antreprenori” implementat de bibliotecă a oferit copiilor instrumentele necesare pentru a-și dezvolta abilități de afaceri. Prin această inițiativă, biblioteca a demonstrat un angajament solid față de ODD-urile care promovează educația de calitate.

– ***Cel mai inovativ serviciu de transformare și integrare digitală*** s-a acordat Bibliotecii „Ovidius” pentru angajamentul său față de modernizarea serviciilor și adaptarea la noile realități tehnologice. Prin serviciul „Code Kids”, biblioteca a reușit să adreseze nevoile educaționale ale tinerei generații, oferind un program educațional interactiv dedicat învățării programării și dezvoltării abilităților digitale de coding. Această distincție a reflectat eforturile constante ale bibliotecii de a reinventa modul în care interacționează cu utilizatorii, asigurându-le acces la tehnologii bazate pe educație.

– ***Cel mai inovativ serviciu cultural-științific*** a fost acordat Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” pentru spiritul de inițiativă cu care această instituție și-a reimaginat rolul în viața comunității. Serviciul premiat, reprezentat de organizarea Congresului Mondial al Eminescologilor „Eminescu și Artele”, a demonstrat cum cultura poate fi adusă mai aproape de oameni prin mijloace inedite, interactive și profund relevante pentru realitățile contemporane. Congresul a fost o platformă de dezbatere științifică și culturală, în care s-au explorat legăturile dintre opera lui Mihai Eminescu și diverse forme de artă, promovând un dialog interdisciplinar între cercetători, profesori, artiști și iubitori ai culturii române. Prin această inițiativă, centrul a demonstrat o viziune inovatoare în organizarea evenimentelor culturale.

– ***Cel mai inovativ serviciu de promovare a lecturii*** a fost acordat Secției managementul resurselor informaționale pentru reușita de a reinventa modul în care lectura este adusă în prim-planul vieții comunitare. Serviciul premiat, Concursul „Bingo pentru carte”, s-a remarcat printr-o abordare proaspătă și interactivă, menită să transforme lectura într-o experiență accesibilă, atractivă și relevantă pentru toate vârstele creând o atmosferă captivantă care a stimulat interesul cititorilor și i-a încurajat să participe activ la viața culturală a comunității.

– ***Cel mai inovativ parteneriat interinstituțional*** a fost acordat Bibliotecii „Hristo Botev” pentru parteneriatul cu Biblioteca Regională „Sava Dobroplodni” (Регионална библиотека „Сава Доброплодни”) din orașul Sliven, Republica Bulgaria, demonstrând o inițiativă curajoasă de a depăși limitele tradiționale ale colaborării interinstituționale, unind resurse și expertiză din domenii variate pentru a crea proiecte comune care răspund nevoilor reale ale comunității. Această distincție

recunoaște nu doar viziunea inovatoare a bibliotecii, ci și capacitatea sa de a împărtăși bune practici, promovând schimbul cultural și educațional între instituțiile din două țări.

– ***Cel mai atractiv spațiu de bibliotecă*** a fost acordat Bibliotecii „Nicolae Titulescu” pentru modul exemplar în care instituția a reușit să transforme un spațiu tradițional într-un loc viu, primitor și inspirațional. Grație proiectului realizat cu susținerea organizației Terre des hommes, biblioteca a fost reinventată ca un centru comunitar modern, unde lectura și socializarea coexistă armonios. Spațiul reflectă o viziune contemporană, în care fiecare element de design și funcționalitate a fost gândit pentru a răspunde nevoilor copiilor, încurajând implicarea activă și interacțiunea.

– ***Cel mai inovativ serviciu de integrare socială*** a fost acordat Bibliotecii „Maramureș” pentru exemplul său de a sprijini coeziunea socială, incluziunea și echitatea în comunitate. Serviciul „Sunt priceput la toate” reprezintă un exemplu remarcabil cum o bibliotecă poate deveni nu doar un spațiu al cunoașterii, ci și un spațiu al solidarității și apartenenței, având ca scop integrarea socială a grupurilor vulnerabile.

– ***Cel mai inovativ serviciu de promovare a orașului Chișinău*** a fost acordat Secției „Memoria Chișinăului” pentru inițiativa originală de a organiza un city quest tematic destinat bibliotecarilor – o activitate transformată într-o experiență memorabilă. Prin îmbinarea explorării orașului cu elemente de joc, această acțiune a reușit să transforme Chișinăul într-un teren de descoperire interactivă, valorificând istoria, patrimoniul și poveștile locale într-un mod atractiv și educativ. City quest-ul nu doar că a promovat capitala dintr-o perspectivă inedită, ci a și consolidat sentimentul de apartenență și admirație față de oraș în rândul bibliotecarilor.

– ***Cea mai inovativă inițiativă de atragere de fonduri*** a fost acordată Bibliotecii „Adam Mickiewicz” pentru abilitatea remarcabilă de a soluționa cu ingeniozitate provocările financiare și de a identifica soluții creative și sustenabile pentru dezvoltarea continuă a serviciilor sale. Prin implicare activă, în cadrul proiectului Tabăra pentru integrare „Solidaritate. Egalitate. Pace”, biblioteca a demonstrat cum mobilizarea resurselor poate deveni un catalizator al progresului, reușind să răspundă în mod eficient nevoilor diverse și în continuă schimbare ale comunității.

– ***Cel mai inovativ proiect de cercetare biblioteconomică*** a fost acordat Secției activitate editorială pentru contribuția sa la transformarea revistei profesionale „BiblioPolis” într-o resursă vizibilă pe internet. Printr-o serie de campanii inovative de promovare în mediul online, proiectul a permis migrarea întregului conținut al revistei într-un format digital, oferind acces publicului la toate numerele

publicate de-a lungul anilor. Această inițiativă a consolidat revista ca un instrument valoros pentru cercetarea și dezvoltarea profesională în domeniul biblioteconomic, contribuind la o mai largă diseminare a cunoștințelor în domeniu.

– ***Cel mai inovativ proiect de cercetare bibliografică*** a fost acordat Lidiei Kulikovski și Anei Răileanu pentru proiectul de cercetare bibliografică, intitulat „Catalog-album: Plăci Memoriale din Chișinău”. Proiectul a avut în vizor conservarea și promovarea patrimoniului istoric al Chișinăului, cu precădere plăcile comemorative devenind o resursă valoroasă pentru cunoașterea și înțelegerea trecutului orașului. Gândit ca o cercetare bibliografică exhaustivă, proiectul combină elemente de arhivistică și istorie locală. Prin acest proiect, Lidia Kulikovski și Ana Răileanu au demonstrat cum cercetarea bibliografică poate deveni un instrument de patrimoniu.

– ***Cea mai inovativă inițiativă de promovare în media*** a fost acordată Secției monitorizare și evaluare pentru un proiect care a marcat un pas semnificativ în îmbunătățirea transparenței și accesibilității informațiilor pentru publicul larg – *Buletinul informativ*. Prin această inițiativă, biblioteca a reușit să creeze un canal eficient de comunicare, consolidându-și rolul de instituție deschisă și accesibilă comunității locale, devenind un instrument esențial pentru promovarea activităților și realizărilor bibliotecii.

Gala bibliotecarului a depășit cadrul unei simple festivități de premiere, constituindu-se într-un demers de reafirmare a angajamentului rețelei bibliotecare față de inovare, incluziune și excelență în furnizarea serviciilor publice. Evenimentul a evidențiat rezultatele obținute și a contribuit la consolidarea motivației profesionale, stimulând orientarea continuă a bibliotecilor spre creativitate, cooperare și dezvoltare durabilă.

Concursul a confirmat nivelul ridicat de competență și creativitate al participanților, relevând interesul autentic pentru inovare și dezvoltarea serviciilor bibliotecare. Calitatea aplicațiilor și procesul riguros de evaluare au evidențiat relevanța temei și necesitatea continuității acestui demers. Prin rezultatele obținute și perspectivele conturate, concursul a consolidat încrederea în potențialul de dezvoltare al domeniului bibliotecar în municipiul Chișinău.

1 CONCURSUL „INOVAȚII LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”, EDIȚIA I-A

1.12 INIȚIATIVA „ÎMPRUMUT FĂRĂ FIȘA-CONTRACT DE ÎMPRUMUT”

Anul 2025 a avut ca prioritate strategică transformarea digitală a activităților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, marcând tranziția fermă de la procesele tradiționale la servicii moderne, eficiente și centrate pe utilizator. Digitalizarea colecțiilor, extinderea serviciilor online și utilizarea sistemelor integrate de bibliotecă au contribuit la facilitarea accesului la informație și la îmbunătățirea experienței de utilizare.

În acest context, în luna martie 2025 a fost lansată Inițiativa „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”, ca etapă esențială în optimizarea procesului de circulație a documentelor.

Descrierea inițiativei

Începând cu anul 2015, odată cu implementarea circulației electronice a documentelor, procedura de împrumut a fost realizată concomitent în format electronic și pe suport de hârtie. Această dublare a proceselor a generat consum suplimentar de timp și resurse.

Scopul inițiativei:

- eliminarea completă a împrumutului pe suport de hârtie;
- utilizarea obligatorie a funcționalităților sistemului integrat de bibliotecă SIB KOHA;
- asigurarea unei experiențe digitale coerente și eficiente pentru utilizatori;
- optimizarea și standardizarea proceselor interne.

Impactul implementării împrumutului electronic

Trecerea la împrumutul realizat exclusiv prin sistemul integrat de bibliotecă a modificat semnificativ modul de gestionare a colecțiilor și relația cu utilizatorii.

Principalele beneficii identificate:

- înregistrare automată și exactă a tuturor operațiunilor de împrumut și returnare;
- eliminarea erorilor cauzate de date incomplete sau ilizibile;
- reducerea riscului de pierdere a fișelor fizice;
- posibilitatea generării rapide de rapoarte fără muncă manuală;
- creșterea transparenței și controlului asupra circulației documentelor.

Pentru utilizatori, procesul digital a adus avantaje suplimentare, precum notificări automate, posibilitatea de a verifica online situația împrumuturilor și, în anumite cazuri, opțiunea de rezervare sau prelungire a documentelor de la distanță.

Perioada de implementare și monitorizare

În intervalul 17 martie – 19 octombrie 2025, bibliotecile din rețea au eliminat fișele-contract de împrumut pentru utilizatorii activi și pasivi, conform procedurii stabilite.

Un rezultat important al inițiativei a fost și abordarea situației restanțierilor „istorici”. Pe parcursul implementării au fost realizate vizite de monitorizare în filiale, care au evidențiat atât progresele realizate, cât și dificultățile întâmpinate.

S-a constatat existența unor temeri legate de eliminarea unor operațiuni considerate anterior fundamentale pentru procesul de împrumut. În cadrul vizitelor au fost identificate erori de circulație a documentelor, discutate procedurile corecte și explicate beneficiile utilizării exclusive a sistemului electronic.

Ațiuni ulterioare și măsuri de consolidare

Pentru asigurarea funcționării corecte și unitare a procesului de împrumut electronic, au fost stabilite următoarele acțiuni:

- Organizarea periodică a sesiunilor de instruire pentru a actualiza cunoștințele bibliotecarilor implicați în operațiunile de împrumut și înregistrare a utilizatorilor și asigurarea unei proceduri calitative.
- Considerarea documentelor cu termen de restituire depășit cu peste 12 luni drept cărți pierdute și casarea acestora conform Legii cu privire la biblioteci, art. 30, alin. (4).
- Monitorizarea procedurii de persoane responsabile: Identificarea și eliminarea cazurilor de împrumut incorrect prin respectarea instrucțiunii de circulație a documentelor.

1.13 NEWSLETTERUL „BM LA 360 DE GRADE”

În anul de referință, în contextul procesului de transformare digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a fost lansat newsletterul „BM La 360 de grade”, cu statut de noutate atât pentru instituție, cât și pentru peisajul bibliotecar din Republica Moldova. Lansarea oficială a avut loc în cadrul *Colocviilor profesionale de vară*, marcând debutul unui instrument modern de informare, promovare și consolidare a vizibilității instituționale la nivel local și național.

Newsletterul a fost conceput ca o **publicație săptămânală online**, destinată utilizatorilor bibliotecii, bibliotecarilor, partenerilor culturali, educaționali și media, precum și fondatorilor, oferind o perspectivă amplă asupra activităților, serviciilor și proiectelor BM, într-un format dinamic și accesibil. Conținutul editorial este structurat pe arii de responsabilitate clar definite, asigurând coerență și relevanță informațională: *Calendarul evenimentelor* și *Serviciile BM* (Secția dezvoltare servicii), *Retrospectiva lunii* (Secția monitorizare și evaluare), *Achiziții de carte* (Secția managementul resurselor informaționale), *Activitatea editorială* (Secția activitate editorială), *Instruiri BM* (CFCB „Campusul Competențelor”), *Aplicarea serviciilor IT* (Secția tehnologia informației), *Cunoaștem capitala* (Secția „Memoria Chișinăului”) și rubrica *Miscelaneu*. Coordonarea și elaborarea materialelor este asigurată de Secția comunicare, iar difuzarea este realizată prin aplicația Brevo, fapt ce a permis gestionarea eficientă a listelor de abonați.

Pe parcursul anului, newsletterul a ajuns la **peste 200 corespondenți** din baza totală de date, indicator ce reflectă fie o segmentare inițială a listei, fie anumite limitări tehnice (liste active/inactive). Din perspectiva vizibilității online, buletinul a înregistrat **69 de vizualizări** și **51 de utilizatori unici** pe site-ul *hasdeu.md*, sugerând existența unei audiențe stabile, cu potențial de extindere printr-o promovare mai consecventă și adaptarea conținutului la nevoile diferitelor segmente de public.

Analiza **ratelor de utilizare** a newsletterului indică un nivel satisfăcător de engagement pentru un produs nou lansat: din 51 de ediții expediate, 34 de persoane au deschis mesajele, iar 95 de clickuri au fost înregistrate în total. Acești indicatori confirmă relevanța conținutului, eficiența structurii editoriale și atractivitatea linkurilor incluse. Numărul de 10 dezabonări este considerat acceptabil pentru primul an de funcționare, însă evidențiază necesitatea unei segmentări mai fine a publicului.

În perspectivă, **se recomandă** extinderea bazei de abonați, diversificarea și consolidarea rubricilor cu cel mai mare impact, precum și evidențierea clară a beneficiilor abonării. Astfel, newsletterul „BM la 360 de grade” se conturează ca un instrument strategic de comunicare, cu rol important în promovarea activității bibliotecii și în consolidarea relației cu comunitatea și partenerii săi.

- 2.1 Documente strategice, de reglementare, normativ-tehnologice (elaborare/modificare)
- 2.2 Proiecte comunitare, naționale și internaționale (participare, coordonare)
- 2.3 Parteneriate
- 2.4 Voluntariat
- 2.5 Membru al comisiilor/grupurilor de lucru

2.1 DOCUMENTE STRATEGICE, DE REGLEMENTARE, NORMATIV-TEHNOLOGICE (ELABORARE/MODIFICARE)

Transformarea proceselor operaționale și eficientizarea serviciilor au reprezentat în 2025 prioritățile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Obiectivul central a fost consolidarea componentei documentare, asigurând astfel un suport metodologic solid pentru menținerea celor mai înalte standarde de calitate.

În conformitate cu viziunea de dezvoltare pe termen lung, la BM au fost elaborate:

(1) ***Strategia Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru perioada 2025-2030*** reflectă o perspectivă amplă și integrată, care răspunde diversității nevoilor comunității chișinăuiene și se aliniază valorilor și standardelor europene. Se pune accentul pe inovație tehnologică, incluziune socială, dezvoltare personală și integrarea europeană, promovând un model de bibliotecă modernă, relevantă și deschisă tuturor.

Prin parteneriate strategice, colaborări internaționale și servicii adaptate schimbărilor sociale și digitale, Biblioteca Municipală se angajează să construiască un spațiu care stimulează cunoașterea, creativitatea și coeziunea comunitară, contribuind la dezvoltarea durabilă a orașului Chișinău. Biblioteca își propune să devină un spațiu viu și dinamic, care stimulează participarea comunitară, creativitatea și dialogul intercultural. Promovarea identității culturale locale rămâne o prioritate prin programe, colecții și inițiative ce valorifică patrimoniul Chișinăului. Digitizarea colecțiilor și digitalizarea serviciilor vor rămâne o prioritate pentru a oferi acces rapid la resurse și o experiență pentru utilizatori.

Strategia a fost elaborată în baza unor sondaje pentru a colecta sugestiile de la trei grupuri importante: bibliotecari, utilizatori și parteneri. Drept urmare a analizei rezultatelor opiniilor, au fost determinate **șapte direcții strategice**:

(2) ***Politica de securitate privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*** reglementează cadrul general privind prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Scopul prezentei Politici constă în asigurarea securității prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul BM, precum și informarea subiecților datelor cu caracter personal despre condițiile de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul BM.

Prezenta Politică este elaborată și aprobată în conformitate cu prevederile și cerințele: Legii privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011, Codului Civil al RM nr. 1107 din 06.06.2002, cu modificările ulterioare, Legii nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre, Convenției pentru protejarea față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Strasbourg, 28 ianuarie 1981), Legii cu privire la biblioteci, nr. 160 din 20.07.2017, cu modificările ulterioare, Standardului ISO/IEC 27001:2022 Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe, Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (GDPR), în vigoare din 25.05.2018, alte acte legislative/normative în vigoare.

Politica oferă claritate privind:

- a) Temeiul legal al prelucrării datelor cu caracter personal;
- b) Scopul prelucrării datelor cu caracter personal;
- c) Subiecții datelor cu caracter personal;
- d) Categoriile de date cu caracter personal prelucrate;
- e) Termenul de prelucrare a datelor cu caracter personal;
- f) Transmiterea datelor cu caracter personal;
- g) Persoanele împuternicite de operatorul de date cu caracter personal;
- h) Actualizarea datelor;
- i) Drepturile subiecților datelor cu caracter personal;
- j) Măsuri de protecție a datelor cu caracter personal;

k) Responsabilități.

(3) **Regulamentul privind conflictele de interese în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”** reglementează modul de prezentare a declarației cu privire la conflictul de interese de către salariații Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, soluționarea conflictelor de interese și răspunderea pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese. Regulamentul este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 16 cu privire la conflictul de interese.

Regulamentul stabilește procedura de declarare și soluționare a conflictelor de interese de către angajații BM. În procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, angajații BM sunt obligați să respecte următoarele principii generale de evitare a conflictelor de interese:

- a) desfășurarea activităților cu imparțialitate și obiectivitate;
- b) asigurarea transparenței activității;
- c) responsabilitatea pentru evitarea, identificarea, declararea și soluționarea conflictelor de interese.

Regulamentul explică:

- a) Categoria conflictelor de interese;
- b) Modul de declarare a conflictelor de interese;
- c) Modul de soluționare a conflictelor de interese;
- d) Răspunderea pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

De asemenea, modelul *Declarației privind conflictul de interese* și *Registrul declarațiilor privind conflictele de interese*.

(4) **Regulamentul Concursului „Inovații la Biblioteca Municipală «B.P. Hasdeu»”**: conceput în conformitate cu prevederile *Regulamentului de organizare și funcționare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*, ale *Regulamentului cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță a personalului BM „B.P. Hasdeu”* și are scopul să premieze cele mai remarcabile inovații (proiecte, servicii, produse et.) implementate de subdiviziunile instituției (filiale, secții), punând accent pe creativitate și inovație, impact comunitar și adaptabilitate la nevoile chișinăuienilor. Regulamentul stabilește: procedura de organizare și desfășurare a concursului; condițiile de participare la concurs; categoriile de premii; modul de constituire, componența și activitatea comisiei de concurs.

(5) **Metodologia de evaluare a riscurilor la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** are scopul de a asigura un cadru comun de analiză pentru evaluările de risc. Prin metodologia dată se descrie printr-o abordare documentată procesul complex de identificare, analiză și răspuns la posibile riscuri ale BM. Metodologia are următoarele obiective:

- a) Identificarea și descrierea riscurilor;
- b) Prioritizarea riscurilor;
- c) Evaluarea capacităților de intervenție care pot influența derularea/impactul scenariilor.

Riscurile la BM sunt gestionate din perspectiva a trei parametri: tolerant, tolerant mediu, intolerabil. Fiind identificate, sunt înregistrate în *Registrul riscurilor*. Registrul descrie: datele despre risc, nivelul riscului, acțiunea și măsurile de control, responsabilul de acțiune, perioada de implementare a acțiunii.

(6) **Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea Concursului de booktrailere** definește cadrul specific de organizare și desfășurare a Concursului de booktrailere la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Concursul promovează lectura prin mijloace creative și moderne, stimulând interesul copiilor, adolescenților și adulților pentru carte, bibliotecă și exprimarea artistică în format video. Ideea se înscrie în activitățile strategice ale BM de a valorifica patrimoniul său documentar (tipărit și digital), de a încuraja implicarea activă a utilizatorilor în viața culturală a bibliotecii și de a dezvolta competențele digitale și de exprimare vizuală ale participanților. Regulamentul explică etapele de organizare și desfășurare a concursului, categoriile de vârstă, secțiunile, condițiile de eligibilitate, evaluarea rezultatelor, jurizarea, anunțarea rezultatelor și acordarea premiilor.

Componenta documentară completată, modificată:

(1) **Regulamentul intern al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”** are ca scop să contribuie la întărirea disciplinei de muncă, folosirea rațională a timpului de muncă, creșterea productivității și eficienței muncii, aplicarea stimulentei și recompenselor pentru munca conștiincioasă, asigurarea protecției sociale a salariaților, eliminarea litigiilor și conflictelor de muncă în cadrul colectivului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Regulamentul stabilește totalitatea raporturilor de muncă între salariat și angajator pentru îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților în conformitate cu dispozițiile legale, precum și asigurarea unor servicii profesionale, transparente, eficiente și imparțiale în interesul utilizatorilor de bibliotecă.

Pentru asigurarea transparenței și echității privind stimulările pentru succesele în muncă, Capitolul VIII, art. 48 a fost completat cu baza normativă și legislativă. De asemenea, a fost completat cu un articol ce explică metodologia de promovare a personalului:

48¹ Promovarea personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”:

Promovarea are ca scop stimularea performanței profesionale, dezvoltarea competențelor și creșterea calității serviciilor oferite.

Promovarea personalului se realizează în baza principiilor de legalitate, transparență, egalitate de șanse, obiectivitate și recunoaștere a meritelor profesionale.

Pot candida pentru promovare angajații care:

- a) au obținut calificativul corespunzător la evaluările periodice ale performanței individuale;
- b) îndeplinesc cerințele de studii și vechime prevăzute pentru funcția vizată;
- c) dețin categorie de calificare a personalului de specialitate din biblioteci;
- d) nu se află sub sancțiuni disciplinare în perioada evaluată.

Promovarea personalului se realizează în baza evaluării cumulative a următoarelor criterii:

a) **performanța profesională:** nivel cunoștințelor și experiențe profesionale; complexitatea, creativitatea și diversitatea activităților desfășurate; capacitatea de conceptualizare și asumare a responsabilității decizionale; abilitățile de conducere, coordonare și supervizare, după caz; competențele de comunicare; precum și volumul, calitatea și eficiența sarcinilor executate;

b) **nivelul de competențe profesionale:** gradul de stăpânire a cunoștințelor de specialitate și capacitatea de aplicare a acestora în activitatea curentă;

c) **implicarea în proiecte și inițiative instituționale:** participarea activă la activități culturale, educaționale sau strategice ale Bibliotecii Municipale;

d) **contribuția la atingerea obiectivelor instituționale:** în conformitate cu planul anual de activitate și strategia de dezvoltare ale Bibliotecii Municipale;

e) **dezvoltarea profesională și personală:** participare la cursuri de formare continuă, programe de perfecționare, certificări și alte activități relevante de dezvoltare profesională.

În vederea promovării personalului se constituie o Comisie de promovare, aprobată prin ordinul directorului general al BM.

Comisia este formată din:

- a) membri ai conducerii BM;
- b) reprezentant Secția resurse umane.

(2) **Politica Asigurarea cu personal. Recrutarea și selectarea personalului** reglementează prioritățile Bibliotecii Municipale în procesul de recrutare și selectare a personalului. Este un mecanism care arată cum se realizează etapele de asigurare a instituției cu personal calitativ, mecanism care tratează echitabil acțiunile responsabililor într-un cadru legal.

Politica asigură transparență și clarifică atitudinea bibliotecii față de procesul de recrutare și selectare a personalului, asigură uniformitatea și tratarea corectă, echitabilă a procesului.

Pentru asigurarea corectitudinii realizării interviului de selecție, politica a fost completată cu Anexa nr. 1. *Proces-verbal cu privire la realizarea interviului de selecție / evaluarea candidaților pentru ocuparea funcției vacante de ... în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.*

(3) **Acordul cu utilizatorul** este un act juridic unitar care reglementează condițiile și regulile de utilizare a serviciilor oferite de către Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Dreptul de accesare a serviciilor și facilităților sunt acordate în baza cardului de acces unic pentru toate filialele. Acordul stipulează, de asemenea, drepturile și obligațiile părților, penalitățile și litigiile. Drept urmare a oportunităților oferite de Sistemul informațional al bibliotecii „Koha”, au fost efectuate completări și modificări privind *penalitățile*: pentru nerestituirea unui bun împrumutat la data consemnată în fișa publicației, utilizatorul va achita o taxă de 0,41 bani per bun pentru fiecare zi calendaristică în întârziere. Penalitatea va fi calculată până în ziua returnării de facto a bunului bibliotecii; În cazul *imposibilității de a returna bunul împrumutat* (din motivul pierderii sau distrugerii bunului împrumutat, sau din orice alt motiv sau temei) utilizatorul va semnala bibliotecarului pentru a decide modalitatea de soluționare a problemei (achiziționarea aceluiași titlu, a unui document similar și achitarea de la 9 la 15 unități convenționale (12-24 u.c. persoanei cu funcție de răspundere) în conformitate cu art. 73 (2) a Codului contravențional (nr. 218 din 24.10.2008); privind *drepturile utilizatorului*: să extindă termenul de împrumut (de 2 ori) cu încă 15 zile.

(4) **Instrucțiunea Înregistrarea utilizatorilor** explică modul de înregistrare a utilizatorilor în Sistemul integrat de bibliotecă Koha. Completările au fost efectuate la *categoriile elev, preșcolar*: se vor completa datele garantului (părintelui sau a tutorului); la înregistrarea online a utilizatorilor.

(5) Instrucțiunea *Circulația documentelor. Împrumutul / eliberarea documentului (check out)*

explică procedura informatizată de circulație a documentelor, în care operațiile sunt realizate cu ajutorul calculatorului într-un sistem informatizat (SIB) și operațiile ulterioare. Transformarea digitală, eficientizarea procedurilor de împrumut și eliberare a documentelor la domiciliu pentru utilizatori, precum și reglementarea clară a procesului de eliminare a fișelor-contract de împrumut pasive, în scopul respectării normelor interne privind circulația documentelor, în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” prin Inițiativa „Împrumut fără fișa-contract de împrumut” în procesul de circulație a resurselor informaționale au intervenit modificări. Pentru implementarea funcționalităților KOHA pentru gestionarea împrumuturilor fără fișe fizice, în vederea optimizării procesului și asigurării unei experiențe digitale eficiente pentru utilizatori în instrucțiune se omite *Fișa cărții*, se completează procedura amenzilor și se instituie un nou capitol – *E. Pierderea și restituirea documentelor*.

(6) Regulile de împrumut la domiciliu și de consultare a documentelor în bibliotecă ghidează bibliotecarii și utilizatorii în procesul de împrumut și consultare a resurselor informaționale. Regulile au fost completate la:

art. 1.11. După perioada de grațiere (30 de zile), *în caz de neprelungire a termenului de împrumut*, documentul este considerat restant, iar utilizatorul este obligat să achite pentru fiecare zi de întârziere o taxă compensatorie în valoare de 0,41 lei per zi, reglementată în *Regulamentul privind serviciile prestate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și cele 27 de filiale*, aprobat prin Decizia nr. 8/3 din 7 iulie 2022 a Consiliului Municipal Chișinău. Penalitatea va fi calculată până la atingerea sumei de 150 de lei la ziua returnării de facto a bunului bibliotecii.

art. 1.12. În cazul imposibilității de a returna bunul împrumutat (din motivul pierderii sau distrugerii bunului împrumutat, sau din orice alt motiv sau temei) utilizatorul va înștiința bibliotecarul pentru a decide modalitatea de soluționare a problemei (achiziționarea aceluiași titlu, a unui document similar și achitarea de la 9 la 15 unități convenționale în conformitate (12-24 u.c. pentru persoane cu funcții de răspundere) cu art. 73 a Codului contravențional (nr. 218 din 24.10.2008). În cazul când litigiul nu a fost rezolvat pe cale amiabilă, directorul de filială sau bibliotecarul urmează să informeze imediat Inspectoratul de Poliție.

art. 1.13. Utilizatorul pierde dreptul de a beneficia de serviciile bibliotecii până la stingerea datoriilor existente. În cazuri repetate de întârziere a returnării cărților se va aplica o restricție de împrumut până la 7 zile.

art. 2.1. Personalul bibliotecii poate împrumuta până la 20 documente (în care se includ și lucrările de referință), pe orice suport.

art. 2.2. Împrumutul se acordă pe o durată de 30 de zile și se poate prelungi, dacă nu este solicitat, pentru încă 20 de zile.

Impact: Cadrul normativ, strategic și de reglementare constituie pilonul esențial care garantează desfășurarea activității bibliotecii în deplină conformitate cu rigorile profesionale actuale. În acest sens, accentul prioritar este pus pe creșterea calității serviciilor și pe maximizarea gradului de satisfacție a utilizatorilor. Astfel de acțiuni demonstrează valoarea adăugată și impactul social al bibliotecii.

2.2 PROIECTE COMUNITARE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (PARTICIPARE, COORDONARE)

Proiectele și inițiativele strategice schimbă comunitatea chișinăuiană. Succesul acestora rezidă în corelația directă dintre o viziune axată pe inovare, spiritul creativ al echipei și o înțelegere profundă a misiunii bibliotecii moderne. Transformarea este susținută prin proiecte a căror pondere reflectă o gândire orientată spre inovare și creativitate. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își asumă rolul de catalizator al schimbării sociale, facilitând dezvoltarea abilităților individuale și consolidarea spiritului civic. Prin aceste inițiative instituția contribuie direct la formarea unei generații de cetățeni activi.

1. **Concursul de eseuri „Fii sigur online”.** Proiectul a fost inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Asociația „Prietenii Bibliotecii” în colaborare cu Academia de Guvernare Electronică a Estoniei, cu suportul financiar al proiectului „Moldova Cybersecurity Rapid Assistance 2.0”, finanțat de Uniunea Europeană. Concursul a atras un număr impresionant de 85 de participanți cu vârste între 13 și 35 ani din Chișinău. Tinerii au fost ajutați în procesul de scriere a eseului, fiind organizate sesiuni de scriere creativă. Prin acest concurs, BM a contribuit în mod esențial la promovarea educației digitale în rândul participanților, creșterea gradului de conștientizare a problemelor de securitate cibernetică și încurajarea unui comportament responsabil, etic și non-violent în mediul online;
2. **Atelier interactiv „Inițiativa de securitate cibernetică și igienă cibernetică pentru bibliotecari”.** Proiectul a fost inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Asociația „Prietenii Bibliotecii” în

colaborare cu Fundația Moldcell și a avut scopul dezvoltării competențelor de securitate digitală ale bibliotecarilor. Au fost organizate două activități: atelierul „Biblioteca Cyber-Sigură – de la politici la practică” și instruirea „Igienă Cibernetică Avansată pentru Bibliotecari”. Activitățile au oferit bibliotecarilor cunoștințe esențiale despre fundamentele igienei cibernetice. Participanții au explorat principiile de bază ale siguranței digitale și ale comportamentului securizat în mediul online, protocoalele de protecție a datelor, au identificat riscurile frecvente din mediul bibliotecar. De asemenea au elaborat proceduri practice privind protecția datelor, gestionarea parolilor și utilizarea sigură a calculatoarelor publice, au creat infografice creative despre siguranța digitală, precum și un quiz interactiv, menit să consolideze și să evalueze cunoștințele dobândite;

3. **Proiectul „EDU-PRO – Educație de calitate și protecție pentru persoanele afectate de conflict și grupurile vulnerabile din Moldova”**. Proiect implementat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Consiliul Norvegian pentru Refugiați, WeWorld Italia, cu sprijinul financiar al Agenției Italiene pentru Cooperare pentru Dezvoltare. Inițiativa a avut drept scop sprijinirea persoanelor afectate de conflict și a grupurilor vulnerabile, facilitând accesul acestora la educație de calitate și la oportunități sporite de integrare pe piața muncii;
4. **Tabăra de vară online pentru copiii din diaspora „Acasă la Chișinău”**. Proiect inițiat de Primăria Municipiului Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural. Tabăra de vară online „Acasă la Chișinău” a fost dedicată copiilor moldoveni stabiliți peste hotare, cu vârste între 6 și 12 ani. Tabăra s-a desfășurat online, pe platforma Zoom, de luni până vineri, între 11:00 și 13:00 (ora Chișinăului) în perioada 14-25 iulie 2025. Pe parcursul celor două săptămâni, copiii au explorat Chișinăul prin lecții video interactive, au participat la întâlniri cu meșteri populari, scriitori și povestitori, au descoperit legende și simboluri ale orașului, au luat parte la ateliere creative și activități culinare. Copiii din diaspora au avut ocazia de a (re)descoperi cultura, limba și atmosfera Chișinăului;
5. **Lansarea Inițiativei „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”**. Transformarea digitală la BM eficientizează procedurile de împrumut și eliberare a documentelor la domiciliu pentru utilizatori. Utilizarea SIB Koha oferă soluții relevante procesului de eliminare a fișelor-contract de împrumut active de către filiale. Inițiativa asigură exactitatea evidenței statistice a resurselor informaționale împrumutate/consultate și transformarea bibliotecii într-un spațiu modern;

6. **Proiectul „Biblioteca la căști”**. Proiect inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în parteneriat cu TV Moldova1, în care autorii vorbesc despre cărțile lor cu oameni ai cărților în mijlocul cărților din bibliotecile-filiale ale BM;
7. **Concursul Inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**. Concursul are scopul să premieze cele mai remarcabile inovații (proiecte, servicii, produse etc.) implementate de subdiviziunile instituției (filiale, secții), punând accent pe creativitate și inovație, impact comunitar și adaptabilitate la nevoile chișinăuienilor. În cadrul concursului au fost evaluate următoarele categorii de inovații: *Cel mai inovativ serviciu pentru comunitate bazat pe ODD-uri, Cel mai inovativ serviciu de transformare și integrare digitală, Cel mai inovativ serviciu cultural, Cel mai inovativ serviciu de promovare a lecturii, Cel mai inovativ parteneriat interinstituțional, Cel mai atractiv spațiu de bibliotecă, Cel mai inovativ serviciu de integrare socială, Cel mai inovativ serviciu de promovare a orașului prin bibliotecă, Cea mai inovativă inițiativă de atragere de fonduri, Cel mai inovativ proiect de cercetare biblioteconomică, Cel mai inovativ proiect de cercetare bibliografică, Cea mai inovativă campanie/inițiativă în media de promovare a serviciilor de bibliotecă*;
8. **Concursul de booktrailer**. Concurs organizat de BM care promovează lectura prin mijloace creative și moderne, stimulând interesul copiilor, adolescenților și adulților pentru carte, bibliotecă și exprimarea artistică în format video;
9. **Proiectul „Descoperă Chișinăul prin joc!”**. Proiect inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” în parteneriat cu studenții de la Facultatea Design a Universității Tehnice a Moldovei. A fost creat un set educativ destinat copiilor între 4 și 10 ani pentru a cunoaște mai bine Chișinăul;
10. **Sala expozițională a BM „B.P. Hasdeu”** în incinta Sediului Central. Spațiu dedicat promovării istoriei Chișinăului prin obiecte reflectând mediul de viață a chișinăuienilor din secolul XIX;
11. **Newsletterul „BM la 360 de grade”**. Publicație săptămânală în format online prin aplicația Brevo destinată utilizatorilor, bibliotecarilor, partenerilor culturali, educaționali și media, precum și fondatorilor, informând despre serviciile și activitățile BM;
12. **Forumul municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”**, ediția a II-a. Proiect inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu UNICEF. Evenimentul a explorat modul în care bibliotecile pot deveni spații sigure și incluzive pentru toți copiii. Programul a cuprins

prezentarea experienței UNICEF privind proiectul Ludoteca, ca metodă de integrare a copiilor în activități de educație nonformală, și un atelier interactiv bazat pe cartea „Călătoria hermelinei curajoase Miskit” de Karl Schembri, organizat de Consiliul Norvegian pentru Refugiați. Totodată, evenimentul a marcat lansarea *Ghidului UNICEF pentru promovarea bunăstării în școală*;

13. **Campania națională „Citim cu voce tare împreună”**. Campanie inițiată de organizația internațională LitWorld din anul 2010. Ediția anului 2025 a avut genericul „Citim împreună, gândim critic, alegem adevărul”. Acest eveniment face parte din campania internațională „Reading aloud”. Biblioteca Municipală a organizat acest eveniment într-un format inedit. Cei 100 de participanți, elevi ai claselor a V-a, au fost ghidați de Vera Nastasiu, antrenoare de dicție, specialist în terapia vorbirii, să citească simultan în voce tare timp de 5 minute. A fost un moment special care a adus un impact semnificativ asupra dicției, încrederii și abilităților de exprimare ale copiilor;
14. **Organizarea Campaniei „Lectura Națională în Polonia – 2025” (Narodowe Czytanie)**. Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și finanțat de Ambasada Republicii Polone în Republica Moldova. În 2025 evenimentul a fost dedicat promovării creației lui Jan Kochanowski, una dintre personalitățile centrale ale literaturii polone renaștentiste. Campania a implicat circa 120 de participanți, inclusiv membri ai comunității poloneze din RM, utilizatori ai bibliotecii, elevi, studenți, profesori, reprezentanți ai mediului cultural și diplomatic. Realizarea proiectului a fost sprijinită de parteneri precum Kancelaria Prezydenta RP, Institutul Polonez din București, ORPEG, ONG-uri și mass-media locală, asigurând atât resurse educaționale, cât și promovarea activităților;
15. **Proiectul „Împuternicirea refugiaților și comunităților locale”**. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, finanțat de Fondation de France și Embassy of Sweden in Chisinau. Pentru a facilita accesul la informație și a oferi sprijin juridic pentru persoanele refugiate a fost desfășurată lecția publică „Asistență juridică și activitate de informare privind serviciile de asistență și protecție pentru comunitățile locale, refugiați”, livrată de către Violeta Andriuță, avocată, ofițer de protecție și juristă în cadrul Centrului de Politici și Reforme, parte din inițiativa Moldova pentru Pace;
16. **Proiectul „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education”**. Proiect realizat la Biblioteca „Nicolae Titulescu” și Biblioteca „Maria Drăgan” și finanțat de Fundația „Terre des Hommes Moldova”. Fundația a contribuit la crearea spațiilor moderne și prietenoase pentru copiii refugiați

din Ucraina și cei din comunitate, la asigurarea suportului didactic și logistic în livrarea serviciului „Joc, Sport și Creativitate”;

17. **Proiectul „LibHub 2.0 – Biblioteci incluzive pentru comunități diverse”**. Proiect realizat la Biblioteca „Mihail Lomonosov” și „Ițic Mangher”, implementat de Asociația Comunitățile Viitorului (România) și finanțat de Network of European Foundations (NEF), prin European Programme for Integration and Migration (EPIM). Scopul proiectului este consolidarea și extinderea rețelei LibHub pentru a transforma bibliotecile publice în huburi comunitare sigure, prietenoase și inovatoare, care sprijină incluziunea socială, dialogul intercultural și competențele digitale ale migranților, refugiaților, rezidenților internaționali și comunităților locale;
18. **Expoziția-poster „Spiritul Chișinăului interbelic – oameni, locuri și ritmuri urbane”**. Inițiativă realizată de Fundația „Heritage 21”. Biblioteca Centrală, Biblioteca „Transilvania” și Biblioteca „Mihail Lomonosov” au promovat Chișinăul interbelic prin fotografii de epocă, reclame vintage, documente rare și fragmente din publicații ce redau cu fidelitate pulsul vieții de altădată. Expoziția reprezintă un bun prilej de a redescoperi Chișinăul de odinioară – cu eleganța, dinamica și personalitățile care i-au definit identitatea urbană;
19. **Proiectul „Modernizarea Bibliotecii «Hristo Botev»”**. Proiect realizat la Biblioteca „Hristo Botev” prin inițiativa Asociației Obștești „Societatea Științifică de Bulgaristică din Republica Moldova”, susținut financiar de către Ambasada Bulgariei în Republica Moldova. Scopul proiectului a fost transformarea instituției într-un spațiu modern dedicat interacțiunii sociale și interferenței culturale. Aceste îmbunătățiri au sporit considerabil confortul utilizatorilor și au oferit bibliotecii un aspect vizual atractiv;
20. **Proiectul „Crearea unui spațiu cultural și educațional multifuncțional în Biblioteca „Lesia Ukrainka”**. Proiect realizat de Biblioteca „Lesia Ukrainka” cu sprijinul financiar al Charity Centre for Refugees – Republica Moldova. Scopul proiectului este incluziunea socială a refugiaților, integrarea copiilor în sistemul educațional și cultural;
21. **Concursul „Rezidența de creație literară BM «B.P. Hasdeu»”**, ediția a II-a. Este organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru scriitori profesioniști din municipiul Chișinău. Bursele acordate au fost oferite pentru o perioadă de 12 luni. Concursul devine o oportunitate de a celebra

talentul și diversitatea creativă în comunitatea chișinăuiană, biblioteca fiind o susținătoare a talentelor literare;

22. **Concursul de eseuri „Chișinăul european”**, ediția a II-a. Concursul a fost organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în susținerea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. Concursul a avut scopul să cultive interesul elevilor din treapta liceală, rezidenți ai municipiului Chișinău și deținători ai cardului de acces la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, pentru valorile europene și să stimuleze reflecția asupra viitorului capitalei în contextul integrării europene. Prin intermediul eseului, participanții au fost încurajați să-și exprime creativ viziunile asupra Chișinăului ca oraș european;
23. **Concursul de acordare de către Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a premiilor pentru debut în literatură**, ediția a VI-a. Concursul se desfășoară anual, fiind dedicat zilei de naștere a lui Bogdan Petriceicu Hasdeu, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic. Obiectivele concursului sunt axate pe: valorificarea celor mai importante publicații editoriale la categoria debut; sporirea vizibilității aparițiilor literare autohtone, dar și a interesului locuitorilor municipiului Chișinău pentru lectura de calitate; afirmarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în calitate de îndrumător în lumea cărților și în calitate de instanță de referință în organizarea unor evenimente literare importante;
24. **Proiectul „Bingo pentru carte”**, ediția a II-a. Este o inițiativă a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru chișinăuieni. Scopul proiectului a fost provocarea la lectură pentru toate vârstele într-un format inedit și distractiv, motivarea cititorilor să citească diverse cărți și să cultive cultura lecturii, să extindă orizonturile și să descopere colecția bibliotecii;
25. **Proiectul „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori”**, ediția a IV-a. Proiectul este realizat în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Prin evenimentele organizate de filialele Bibliotecii Municipale a fost promovată creația scriitorilor autohtoni, membri ai Uniunii Scriitorilor din Moldova;
26. **Campania „Nocturna Bibliotecilor”**, ediția a XVI-a. Biblioteca Municipală a participat la campania „Nocturna Bibliotecilor”. Evenimentul este organizat de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), și are drept scop facilitarea accesului la resursele bibliotecilor într-un mod

interactiv și inedit, stimulând creativitatea, dialogul intercultural și participarea activă la viața culturală și educativă. Genericul ediției 2025 – „Destine și personaje celebre din literatură”;

27. **Formarea continuă a bibliotecarilor din Republica Moldova.** BM a organizat trainingul profesional online „Transformarea lecturii prin tehnologii” pentru comunitatea biblioteconomică din RM;
28. **Campania #1Lib1Ref.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat la campania organizată de Wikipedia Library și în ro.wikipedia.org de către Wikimedians of România and Moldova. Genericul ediției din anul 2025 a fost „Scriitorii din Republica Moldova”;
29. **Proiectul „North Carolina – Moldova Libraries Partnership”.** Biblioteca Municipală a găzduit o vizită de lucru în cadrul proiectului a dnei Donna Flake, coordonatoarea parteneriatului. Această vizită face parte dintr-un program ce vizează consolidarea relațiilor între bibliotecile din Republica Moldova și cele din statul Carolina de Nord, SUA;
30. **Vizita unui grup de bibliotecari și specialiști din Turcia.** Proiectul a fost susținut de Agenția Turcă pentru Colaborare și Cooperare (TIKA) în cadrul unui schimb de experiență profesională privind Sistemul integrat de bibliotecă Koha;
31. **Proiect profesional.** Un grup de bibliotecari de la BM a efectuat o vizită de studiu la Biblioteca Județeană „Octavian Goga”, Cluj; Biblioteca Județeană „Astra”, Sibiu; Biblioteca Județeană Mureș;
32. **Concursul de postere „Bibliotecile pentru Moldova Europeană 2030”.** Concurs organizat în cadrul Simpozionului Național „Anul Biblioteconomic 2024: Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare «Moldova Europeană 2030»”. BM a participat cu posterul „Citim și explorăm Europa” și a obținut cele mai multe aprecieri. Concursul a fost finanțat de Institutul European de Studii Politice din Moldova;
33. **Expoziția „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”.** Evenimentul a fost organizat în cadrul Anului „Mihai Eminescu – 175 de ani de la naștere” de Biblioteca Parlamentului Republicii Moldova, în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”. La expoziție au fost expuse cele mai reprezentative documente: ediții reprezentative din opera scriitorului și traduceri în diferite limbi, studii despre opera și viața poetului, seriale, documente de muzică tipărită, audiovizuale și electronice, tablouri, medalii, insigne, cărți poștale, plicuri, mărci, suvenire, materiale

promoționale. La deschiderea oficială a fost prezentată lecția publică „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”;

34. **„Radio Dictare pentru unitatea națională a Ucrainei” (Радіодиктант Національної єдності України).** Eveniment național organizat de Biblioteca „Lesia Ukrainka” în parteneriat cu Ambasada Ucrainei în Republica Moldova și a Asociației Culturii și Artei Ucrainene din Moldova „Ptașka”. Ucrainenii din Moldova s-au asociat la evenimentul de scriere a unei dictări împreună cu milioane de compatrioți din întreaga lume;
35. **Proiectul „Vouchere pentru beneficiarii vulnerabili”.** Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și finanțat de organizația World Vision Moldova. Peste 50 de utilizatori fideli ai bibliotecii, aflați în situații vulnerabile și utilizatori-refugiați din Ucraina, au beneficiat de vouchere care au fost utilizate pentru achiziționarea produselor de îngrijire corporală, contribuind la sprijinirea igienei personale și a bunăstării beneficiarilor. Proiectul a consolidat rolul social al bibliotecii și relația cu comunitatea, oferind sprijin direct persoanelor aflate în dificultate;
36. **Proiectul „Bonuri pentru profesori și studenții cursului de limbă polonă”.** Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și finanțat de Institutul pentru Dezvoltarea Limbii Poloneze în afara Granițelor (Instytut Rozwoju Języka Polskiego). Inițiativa face parte din programul „Bon IRJP – Sprijin pentru profesori poloniști” și „Bon IRJP – Sprijin pentru elevii poloniști din școli estice”. Profesoara de limba polonă din cadrul bibliotecii, împreună cu patru dintre cei mai buni cursanți ai cursului de limbă polonă, au primit vouchere de susținere educațională, menite să sprijine procesul de predare și învățare a limbii poloneze în diaspora. Participarea bibliotecii în aceste programe confirmă recunoașterea rolului său activ în promovarea limbii și culturii polone în Republica Moldova și reflectă eficiența colaborării cu instituțiile poloneze de profil. Sprijinul financiar și educațional obținut a avut un impact direct asupra calității procesului de instruire, asupra motivării profesorilor și cursanților, precum și asupra dezvoltării durabile a serviciilor educaționale oferite de bibliotecă.
37. **Proiectul dedicat Zilei Internaționale a Educației Poloneze în Diaspora.** Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și finanțat de Academia Poloneză de Științe Sociale și Umaniste din Londra (PASSH). Participarea bibliotecii la acest proiect a avut drept scop promovarea educației

poloneze în afara granițelor, consolidarea identității culturale și lingvistice, precum și facilitarea schimbului de experiență între instituțiile educaționale și culturale din diaspora poloneză;

38. **Proiectul „Cursuri de limbă polonă cu lector delegat ORPEG”**. Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și realizat în parteneriat cu ORPEG – Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (Centrul pentru Dezvoltarea Învățământului Polonez în Afara Granițelor). Biblioteca beneficiază de delegarea unui lector de limbă polonă, precum și de susținere financiară și metodologică pe întreaga durată a anului de învățământ 2025-2026, inclusiv de programe educaționale și materiale didactice. Cursurile de limbă polonă sunt organizate pentru diferite categorii de beneficiari. În prezent, 34 de cursanți adulți participă la program, printre care se regăsește și personalul Bibliotecii „Adam Mickiewicz”, care beneficiază de un curs separat, adaptat contextului profesional biblioteconomic, axat pe terminologie de specialitate, comunicare instituțională și utilizarea limbii poloneze în activități profesionale. Proiectul contribuie la dezvoltarea competențelor lingvistice ale participanților, la promovarea culturii poloneze și la consolidarea rolului bibliotecii ca spațiu de educație continuă și interculturală, având un impact pozitiv asupra calității serviciilor oferite și asupra cooperării internaționale în domeniul educației și culturii;

39. **Proiectul „Campanie media națională de combatere a stereotipurilor și de creștere a nivelului de educație și conștientizare a populației din RM cu privire la sănătatea și drepturile sexuale și reproductive, cu accent pe grupurile social-vulnerabile și persoanele cu dizabilități”**. Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și realizat în parteneriat cu Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM), Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive (CIDSR/RHTC). Biblioteca a avut un rol activ în promovarea drepturilor la sănătatea sexuală și reproductivă, la creșterea nivelului de educație, informare și conștientizare a populației din Republica Moldova, cu accent pe grupurile social-vulnerabile și persoanele cu dizabilități. În cadrul acestui proiect, biblioteca a găzduit instruirii destinate bibliotecarilor, asistenților sociali și cadrelor didactice, devenind un spațiu de educație, dialog și suport comunitar în domeniul sănătății sexuale și reproductive. Activitățile desfășurate au făcut parte din Programul Național de Promovare a Sănătății Sexuale și Reproductive. Prin intermediul instruirilor, participanții au beneficiat de informații actualizate, resurse educaționale și instrumente metodologice necesare pentru

promovarea sănătății și a drepturilor sexuale și reproductive, precum și pentru combaterea miturilor, prejudecăților și stereotipurilor care limitează accesul populației la servicii specializate;

40. **Proiectul „Managementul problemelor Plus (PM+) Core Basic”**. Proiectul a fost inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și realizat în parteneriat cu organizația World Vision International cu suportul financiar al MENSANA. Scopul proiectului a fost consolidarea capacităților bibliotecarilor în gestionarea situațiilor dificile și în oferirea sprijinului emoțional utilizatorilor, în special în contextul lucrului cu persoane aflate în situații de vulnerabilitate. Programul a cuprins o serie de traininguri specializate axate pe dezvoltarea competențelor de depășire a crizelor interne și externe, precum și pe aplicarea unor metode de intervenție de bază în lucrul cu beneficiari care se confruntă cu stări emoționale dificile;
41. **Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” / „Primăvara poloneză în Moldova”**. Ediția a XXII-a a Festivalului a fost organizată de Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Organizația Obștească „Primăvara poloneză în Moldova”, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polonia la Chișinău. Festivalul reprezintă cartea de vizită a diasporei poloneze din țara noastră și are drept scop popularizarea realizărilor polonezilor din zonele compact populate din Republica Moldova;
42. **Festivalul „Te salut, Chișinău!”**. Proiect inițiat de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a contribuit la promovarea serviciilor educaționale;
43. **Festivalul „Dor de Chișinău”**. Proiect inițiat de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a contribuit la promovarea serviciilor educaționale și a jocurilor despre Chișinău;
44. **Eveniment comunitar „Ziua Internațională a Copilului”**. Eveniment organizat de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural. Filialele BM au participat cu ateliere de creație, jocuri de societate;
45. **Eveniment comunitar „Ziua Internațională a Familiei”**. Eveniment organizat de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural. Filialele BM au participat cu ateliere de creație, jocuri de societate și au promovat oferta de servicii educaționale și culturale;
46. **Proiect editorial cu Asociația Culturală Regal d'Art**. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la elaborarea conceptului, cercetarea surselor, elaborarea referințelor bibliografice, fotocopierea, scanarea, culegerea textelor, expedierea lucrărilor de artă și a textelor

pentru realizarea și editarea volumelor din Colecția Regal (volumele „Eminescu, dorul – de absolut...”, „Cu gândiri și cu imagini...”, Vol. II, „Almanah Eminescu”);

47. **Proiect cu Asociația Filateliștilor din județul Botoșani.** Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit cu resurse informaționale la editarea volumelor „Mihai C.V. Cornaci. Eminescu în creația poezilor botoșăneni”, „Gânduri despre Mihai Eminescu: An aniversar: 175 de ani de la nașterea poetului: 1850-2025”;
48. **Proiect numismatic cu Banca Națională a Moldovei.** Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la lansarea în circuitul numismatic a Monedelor comemorative aniversare ale Leului moldovenesc „Mihai Eminescu 1850-1889. Republica Moldova 2025” de argint (în valoare nominală de 50 lei și un tiraj de 1000 unități) și de aur (în valoare nominală de 100 lei și un tiraj de 500 unități). Emisiunea comemorativă este realizată în contextul Anului Mihai Eminescu, prilejuit de aniversarea a 175-a de la nașterea poetului și coincide cu deschiderea celei de a XIV-a ediții a Congresului Mondial al Eminescologilor „Efigia lui Eminescu în arte”;
49. **Proiect cu Uniunea Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova.** Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la elaborarea conceptului cărții poștale „Chipul lui Eminescu în opere de artă plastică”;
50. **Proiect cu Întreprinderea de Stat Poșta Moldovei.** Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la realizarea mărcii poștale „Personalități. Aniversări” și la 4 plicuri „Prima zi a emisiunii: Mihai Eminescu, Alexandru Gromov, Paul Gore, Valentin Roșca”. De asemenea, a fost executată ștampila poștală specială „Mihai Eminescu – 175 de ani de la naștere”, ștampila poștală specială „Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XIV-a, 31 august – 1 septembrie 2025. MD-2043. Poșta Moldovei, 01.09.2025”;
51. **Proiectul de cercetare și documentare „Tendințe actuale în spectacologia națională”.** Proiect inițiat de Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” în parteneriat cu Institutul Patrimoniului Cultural. Biblioteca a contribuit la valorificarea patrimoniului teatral național și promovarea personalităților, la elaborarea articolelor care au fost publicate pe blogul <https://biblioart.wordpress.com>;
52. **Festivalul-concurs Internațional „Primăvara românească, pretutindeni!”**, ediția a V-a. Biblioteca „Ovidius” a participat la Festivalul-concurs dedicat limbii, culturii și civilizației românești, organizat de Fundația Romanian Business School în colaborare cu Școala Metropolitană ARC – membră în

Rețeaua școlilor asociate pentru UNESCO. Acest eveniment desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO a avut ca obiectiv promovarea limbii, culturii și civilizației românești, precum și consolidarea educației interculturale în rândul tinerilor din România și din comunitățile românești din diaspora. Ediția din acest an a reunit elevi, profesori, bibliotecari, scriitori și artiști din România, Republica Moldova, Serbia, Bulgaria, Italia, Spania, Franța, Statele Unite ale Americii, Canada, Liban și Iordania, oferind un cadru educațional și cultural de cooperare internațională. În cadrul festivalului au avut loc dezbateri privind *Scriitorul român în cultura țării de adopție*, *Legătura scriitorilor din diaspora cu viața literară din țară*, *Păstrarea identității culturale în istoria recentă a românilor din țară și din afara țării* și *Concursul de limbă, cultură și civilizație românească*. Concursul a avut ca scop evaluarea cunoștințelor privind cultura românească, stimularea interesului pentru limba română și încurajarea schimbului de experiență între tineri din diferite comunități românești. Biblioteca „Ovidius” a fost reprezentată de două echipe de elevi, care au obținut locurile I și II;

53. **Tabăra ARC**, ediția a II-a. Biblioteca „Ovidius” a participat la programul educativ și cultural destinat celor mai activi cititori. Proiectul este realizat de Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, Ministerului Tineretului și Sportului în parteneriat cu Consiliul Județean Neamț. Programul ARC își propune să creeze și să păstreze legături între cetățenii și etnicii români din diferite țări, să ofere cunoștințe despre tradițiile, cultura, arta și civilizația românească, să promoveze valorile patrimoniului cultural românesc pentru păstrarea identității poporului român;
54. **Proiectul transfrontalier „Educație online fără hotare”**. Proiect a fost realizat la Biblioteca „Nicolae Titulescu” în parteneriat cu Gimnaziul „Nicolae H. Costin” și cu instituții de învățământ din România, din localități precum Târgu Mureș, Sibiu, Bacău și Iași. Sub genericul „Să citim împreună”, proiectul a vizat stimularea interesului pentru lectură și reafirmarea rolului cărții și al bibliotecii ca spații ale cunoașterii, relaxării și formării personale. Inițiativa cu caracter educațional și transfrontalier a facilitat crearea unui cadru de cooperare între biblioteci și instituții de învățământ, reunind cititori, profesori și bibliotecari într-un schimb valoros de experiențe, idei și emoții, demonstrând capacitatea lecturii de a depăși granițe și de a apropia comunități;
55. **Proiectul educațional transfrontalier „La izvor de folclor”**, ediția a II-a. Proiect realizat la Biblioteca „Târgu Mureș” în parteneriat cu Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”, grădinițele cu Program

Prelungit „Albinuța”, „Licurici”, „Rândunica”, Biblioteca Județeană Mureș din Târgu Mureș și Grădinița nr. 100 „Îngerașul” din Chișinău. Proiectul transfrontalier a avut drept scop promovarea culturii tradiționale prin cunoașterea, păstrarea și valorificarea folclorului, a tradițiilor și a obiceiurilor populare în rândul copiilor de vârstă preșcolară, precum și stimularea potențialului artistic prin colaborări educaționale și culturale;

56. **Proiect comunitar cu Gimnaziul Teatral „Ion Luca Caragiale”.** Biblioteca „Târgu Mureș” a organizat, în colaborare cu Gimnaziul Teatral „Ion Luca Caragiale” medalionul literar „Teatru și ironie – Moștenirea lui Caragiale”. Evenimentul a fost dedicat dramaturgului Ion Luca Caragiale, cu prilejul împlinirii a 173 de ani de la nașterea sa. Elevii claselor a V-a au prezentat dramatizări din opera autorului, fiind coordonați de cadrele didactice și moderați de Ronin Terente (actor, poet). Activitatea a inclus discuții privind actualitatea operei caragialiene, mesajului satiric și a stimulat interesul pentru literatura clasică și exprimarea artistică;
57. **Concursul „Mărțișor – dar al primăverii”,** ediția a VI-a. Biblioteca „Transilvania” în parteneriat cu Centrul de Creație pentru Copii „Ghiocel” a organizat Concursul de confecționare a mărțișoarelor „Mărțișor – dar al primăverii”, ediția VI-a, la nivel de sector. La crearea acestui simbol tradițional al primăverii au participat elevi din instituțiile de învățământ din sectorul Ciocana, care au impresionat prin măiestrie, creativitate și talent artistic remarcabil. Elevii au confecționat mărțișoare de diverse dimensiuni și forme, utilizând o gamă variată de tehnici și materiale, demonstrând originalitate și atenție la detalii. Copiii au demonstrat un nivel înalt de creativitate și au contribuit activ la promovarea valorilor culturii și tradiției naționale;
58. **Concursul de creație „Toamna de aur”.** Biblioteca „Transilvania” în parteneriat cu Centrul de Creație pentru Copii „Ghiocel” a organizat la nivel de sector Concursul de creație cu genericul „Fantezie și culoare”. Concursul a reunit un număr de 86 de copii talentați, pasionați de artă și frumusețe. Aceștia au demonstrat o imaginație deosebită prin lucrările plastice și decorațiunile de toamnă realizate cu multă creativitate, inspirație și originalitate;
59. **Festivalul-Concurs al Decorațiunilor de Crăciun „Valsul Brazilor de Crăciun”.** Biblioteca „Transilvania” în parteneriat cu Pretura sectorului Ciocana a organizat la nivel de sector Festivalul-Concurs al decorațiunilor de Crăciun confecționate handmade „Valsul Brazilor de Crăciun”. Evenimentul a reunit instituții de învățământ general din sectorul Ciocana, având drept scop

promovarea creativității, spiritului artistic și tradițiilor de iarnă. Instituțiile participante au prezentat lucrări originale, realizate cu multă imaginație, măiestrie și implicare, reflectând atmosfera specifică sărbătorilor de iarnă. Decorațiunile expuse au evidențiat diversitatea tehnicilor și materialelor utilizate, precum și originalitatea conceptelor artistice;

60. **Proiectul „Литературный мост”**. Proiect realizat de Biblioteca „Mihail Lomonosov” în parteneriat cu Biblioteca „Evgheni Evtușenco”. Scopul proiectului a fost promovarea dialogului literar;
61. **Mișcarea „Ziua Faptelor Bune”**. Eveniment organizat de Centrul Republican al Voluntarilor în cadrul CCE KEDEM, reprezentantul oficial al Good Deeds Day în Moldova, cu susținerea Ministerului Educației și Cercetării și a Agenției Naționale pentru Tineret. Biblioteca „Ițic Mangher” a participat la această mișcare globală;
62. **Festivalul „Zilele Europene ale Culturii Evreiești”**. Festival organizat de Ministerul Culturii, în colaborare cu Comunitatea Evreiască din Republica Moldova. Biblioteca „Ițic Mangher” a participat cu expoziția de documente „Evreii pământului moldav”, unde au fost expuse cărți despre istoria evreilor din Basarabia și Republica Moldova, despre aportul adus de către evrei la dezvoltarea culturii, literaturii și științei autohtone;
63. **Festivalul colindelor bulgarilor basarabeni**. Eveniment organizat de Biblioteca „Hristo Botev” în parteneriat cu Agenția relațiilor interetnice și Comunitatea bulgarilor din Republica Moldova „Bulgari basarabeni”. La festival au participat cinci ansambluri etnofolclorice care au promovat specificul folclorului și al costumului național bulgar caracteristic localității respective;
64. **Concursul național de știință și inginerie „MOLD SEF”** (Moldova Science and Engineering Fair). Concursul urmărește dezvoltarea inteligențelor multiple la elevi, stimularea interesului pentru științele aplicate și susținerea copiilor dotați din Republica Moldova. Este organizat de Intel Corp (UK) Ltd., Ministerul Educației și Asociația Companiilor TIC. Membrii clubului „Code Kids” de la Biblioteca „Ovidius” au prezentat proiectul „Picta”;
65. **Olimpiada municipală de ecologie**. Eveniment organizat de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport. Membrii Clubului „OVIDIENII” Code Kids de la Biblioteca „Ovidius” au participat la olimpiadă cu proiectul „DOG GPS”. Proiectul propune o soluție tehnologică și ecologică pentru gestionarea câinilor maidanezi, permițând monitorizarea acestora în timp real. Prin abordarea sa inovatoare și

impactul social major, inițiativa contribuie la siguranța comunității și la protejarea mediului. Originalitatea proiectului a fost amplificată de prezentarea sa în limba engleză, demonstrând atât competențe tehnice, cât și abilități de comunicare excepționale;

66. **Festivalul Internațional de Literatură și Traducere Chișinău.** Festivalul este un proiect inspirat de FILIT Iași, adună în Republica Moldova numeroși profesioniști din câmpul literar contemporan: scriitori, traducători, editori, organizatori de festivaluri, critici literari, librari, distribuitori de carte, manageri și jurnaliști. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat la masa rotundă „Chișinău – dialog dintre Est și Vest”, iar Biblioteca „Adam Mickiewicz” la librăria „Librarius” a prezentat programele educaționale pentru copii și informații despre Polonia;
67. **Laboratorul de Dramaturgie Cinematografică LitFILM 2025.** Laboratorul este un program important din Republica Moldova, organizat de Alternative Cinema cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei (CNC), care ajută la dezvoltarea scenariilor de lungmetraj, adaptând literatura națională pentru film, reunind scriitori și cineaști sub ghidarea mentorilor internaționali, pentru a fortifica baza dramaturgică a filmului din RM. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a contribuit la festivitatea de prezentare a scenariilor de film de lungmetraj scrise;
68. **Proiecte științifice și editoriale.** Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în parteneriat cu mai multe instituții a organizat evenimente importante în cadrul unor proiecte transfrontaliere, internaționale și naționale: concursul Internațional de epigramă dedicat creației eminesciene (Uniunea Epigramiștilor din Republica Moldova și România), Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru” (Primăria Municipiului Iași, Asociația Culturală „Feed Back”), organizarea expozițiilor-vernisaaj „Românii în elita mondială”, „Mihai Eminescu – „Omul absolut al culturii române”, „Constantin Brâncuși – artistul sufletului românesc” (Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”, Botoșani); organizarea evenimentelor dedicate lui Nicolae Dabija: simpozion „Icoană spartă – Basarabia” (Academia de Științe a Moldovei); spectacol „Cerul lăuntric”, expoziție-vernisaaj „Nicolae Dabija: Am vrut să măsoar cu o iubire vecia” (săptămânalul „Literatura și arta”); filmări în incinta Centrului pentru documentarul „Grigore Vieru – poetul neamului”, realizat de o echipă de cineaști din România sub coordonarea lui Adrian Otovescu (producător), cu scenariul semnat de Mădălina Otovescu” (Centrul Cultural-Științific „Grigore Vieru”); proiecte editoriale - contribuții la revista „Viața Basarabiei” (echipa redacțională) (Editura Academiei Române); contribuții la

elaborarea publicațiilor „Ion Vieru. Cu pământul și înaltul”, „Mihai Eminescu. Maxime. Cugetări”, colecția bibliofilă: „Eminescu, dorul – de absolut... Cu gândiri și cu imagini...”, „Cirpian Dumitru Iacinschi. Almanach Mihai Eminescu” (editurile „Junimea”, „Gunivas”, Regal D'Art”, „Print Caro”) etc.;

69. **Festivalul Cărții Evreiești.** În perioada 12-13 octombrie 2025, Biblioteca „Ițic Mangher” a organizat cea de-a XIX-a ediție a Festivalului Cărții Evreiești. În cadrul festivalului au fost realizate: expoziția de carte și revistă bibliografică „Universul Cărții Evreiești”, expoziția personală „În lumea graficii de carte” a lui Eduard Maidenbergh – maestru al graficii și picturii, membru al Uniunii Artiștilor plastici din Moldova, participant la expoziții internaționale, laureat al diverselor concursuri de creație, creatorul stilului grafic original „EDWARD”; 2 ateliere literare: „Scriitori germani renumiți de origine evreiască” (pentru adulți) și atelierul după cartea scriitoarei E. Sundi „Unde să găsim un loc pentru cățeluș”; 5 masterclassuri, în cadrul cărora copiii au modelat din lut, au desenat attributele sărbătorilor evreiești de toamnă, locuri evreiești din Chișinău, au realizat aplicații cu sărbătorile evreiești etc. Lecțiile publice au abordat tradițiile evreiești și sărbătorile autumnale evreiești („Legende și basme ale poporului evreu”; Roș Hașana, Sucot, Yom Kipur, Dăruirea Torei);
70. **Festivalul Republican al Etniilor cu genericul „Unitate prin diversitate”,** ediția a XXIV-a, s-a desfășurat în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din capitală în data de 21 septembrie. Participanții au avut posibilitatea să cunoască comunitățile etnice din Republica Moldova, să poarte dialoguri culturale cu reprezentanții diferitor etnii, iar fiecare comunitate etnică să promoveze cultura, portul, tradițiile și obiceiurile naționale. Festivalul a demarat cu o ceremonie de depunere a florilor la monumentul domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt, a avut loc și o paradă de prezentare a portului popular al fiecărei minorități, urmat de vizita în Casa Mare – simbol al culturii naționale specific fiecărei etnii. Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: „Adam Mickiewicz”, „Hristo Botev”, „Ițic Mangher”, „Lesia Ukrainka”, „Mihai Ciachir”, „Mihail Lomonosov” au participat activ la organizarea acestui eveniment. Bibliotecile și-au adus contribuția prin organizarea expozițiilor de carte, expoziții de artefacte, de articole și costume confecționate manual de către meșterii populari. Cei interesați de diversitatea culturală autohtonă au vizitat diverse curți etnice, au răsfoit și citit din cărțile expuse, au descoperit jocuri și puzzle-uri specifice țărilor, au admirat portul

popular, au urmărit spectacolele artiștilor și ansamblurilor minorităților naționale, au dansat și au gustat din bucatele tradiționale.

71. **Proiectul „Zilele Comemorării Victimelor Holocaustului”**. Bibliotecile au participat la proiectul de comemorare a memoriei victimelor holocaustului cu genericul „Memoria Holocaustului în numele drepturilor omului și al demnității umane”. La Biblioteca „Ițic Mangher” au fost organizate lecții publice („Holocaust: istorie și avertisment”, „Holocaustul – cicatricea istoriei”, „Holocaust: Dreptul la memorie”), reviste bibliografice („Ecoul Holocaustului: Cărți care povestesc istoria”, „Holocaust pe înțelesul copiilor”), concertul „Holocaust: pagini de memorie”). La Biblioteca „Hristo Botev” s-au desfășurat discuții individuale și în grup, activități cu cititorii dedicate Holocaustului: expoziția de carte „Istoria Holocaustului”, vizionarea filmului „Выбор Софи” în cadrul Serviciului „CinemaParc”, revista bibliografică „Ecoul Holocaustului: Cărți care povestesc istoria”.

Impact: Prin proiectele dezvoltate și parteneriatele consolidate, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a confirmat statutul de actor indispensabil în ecosistemul social și cultural al Chișinăului. Aceste colaborări subliniază capacitatea instituției de a genera valoare adăugată și de a răspunde activ nevoilor comunității.

2.3 PARTENERIATE

Parteneriatele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” cu instituții publice, organizații neguvernamentale și membri ai comunității reprezintă un pilon esențial în dezvoltarea durabilă a serviciilor bibliotecare și în consolidarea rolului bibliotecii ca instituție comunitară activă. Aceste colaborări sunt orientate spre dezvoltarea colecțiilor și resurselor informaționale, perfecționarea competențelor profesionale ale personalului, organizarea în comun a activităților educaționale, culturale și de cercetare, precum și spre alte domenii de interes comun.

Succesul stabilirii și menținerii relațiilor de parteneriat este determinat de mai multe componente-cheie, precum existența unui scop și a unor obiective comune, delimitarea clară a responsabilităților, stabilirea termenilor de colaborare, mecanismele de coordonare și monitorizare, precum și mediatizarea rezultatelor obținute. Procesul de creare a parteneriatelor este susținut de întâlniri de lucru și ședințe comune, unde sunt prezentate misiunea colaborării, propunerile de activități, sunt facilitate discuțiile în grup și sunt luate decizii comune, contribuind astfel la integrarea socială a participanților și la coeziunea comunitară.

În mare parte, partenerii bibliotecii contribuie la dezvoltarea serviciilor în domenii precum incluziunea socială, cultura și recreerea, educația, sănătatea, dezvoltarea economică, serviciile electronice și educația mediatică, susținând ideea că bibliotecile filiale depășesc rolul lor tradițional și devin parteneri sustenabili în dezvoltarea comunităților locale. Printre obiectivele principale ale parteneriatelor se numără consolidarea bibliotecii ca centru de resurse informaționale și educaționale pentru comunitate, precum și implicarea activă a utilizatorilor din grupurile-țintă în activități care contribuie la formarea unor personalități complexe, capabile să aplice cunoștințele dobândite în viața de zi cu zi.

În anul 2025 s-a confirmat tendința ascendentă a colaborărilor instituționale, fiind active **360 de parteneriate** (310 în 2024). Dintre acestea, **170 de acorduri au fost semnate pe parcursul anului**, iar restul au fost actualizate sau se aflau în derulare, reflectând deschiderea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” către cooperare, inovație și extinderea rețelei de colaboratori la nivel național și internațional.

Cele mai multe parteneriate au fost realizate în cadrul programelor „Chișinăul citește”, „Provocarea verii”, campaniei „Fii deștept! la un card inteligent”, precum și în cadrul serviciilor educaționale de formare a competențelor.

Rezultatele și concluziile parteneriatelor sunt diseminate prin rapoarte de activitate, materiale informative, albume foto, pliante, afișe și reflectări în mass-media. Astfel, parteneriatul se afirmă ca un instrument strategic de valorificare a resurselor locale și externe, contribuind decisiv la dezvoltarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și la consolidarea rolului său de actor esențial în viața culturală și educațională a comunității chișinăuiene.

2.4 VOLUNTARIAT

Voluntariatul reprezintă o formă autentică de implicare civică, prin care indivizii sau grupurile de persoane oferă, din proprie inițiativă, timp, energie și competențe în beneficiul comunității. În cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, voluntariatul depășește definiția clasică, transformându-se într-un proces de formare, participare activă și responsabilitate socială, realizat cu dedicație, profesionalism și suflet.

De-a lungul anilor, voluntariatul a adus rezultate vizibile în fiecare filială a rețelei, contribuind la dezvoltarea serviciilor educaționale și culturale, la promovarea lecturii, artelor și valorilor tradiționale, precum și la integrarea tehnologiilor informaționale în activitățile destinate tuturor categoriilor de vârstă. Implicarea voluntarilor a fost esențială în realizarea programelor și serviciilor

inițiate de bibliotecă, aceștia fiind activ implicați în organizarea, desfășurarea și promovarea evenimentelor culturale și educaționale.

BM „B.P. Hasdeu” urmărește constant atragerea și formarea unei echipe de voluntari competenți și motivați. În colaborare cu instituții de învățământ primar, secundar și superior, elevii, studenții și cadrele didactice au devenit parte activă a vieții bibliotecii, contribuind la consolidarea rolului acesteia ca spațiu al educației, receptivității și culturii comunitare.

Implicarea voluntarilor aduce beneficii multiple atât acestora, cât și instituției: dezvoltarea competențelor sociale și profesionale, creșterea încrederii în sine, acumularea experienței relevante pentru viitoarea carieră, formarea spiritului civic și empatic, dar și promovarea eficienței a serviciilor bibliotecii. Apropierea de vârsta beneficiarilor a permis voluntarilor să creeze conexiuni autentice cu copiii și tinerii, devenind modele pozitive și facilitatori ai învățării într-un mediu prietenos, interactiv și incluziv.

Un aport semnificativ al voluntariatului s-a înregistrat în organizarea Programului „Provocarea verii”, unde au fost implicați **106 voluntari**, reprezentând cea mai amplă mobilizare comunitară din anul de referință.

De asemenea, voluntariatul a constituit un pilon esențial în **dezvoltarea și diversificarea serviciilor**, contribuind direct la lansarea unor inițiative noi și la consolidarea programelor existente. Implicarea a peste **20 de voluntari a susținut 18 servicii active, dintre care 7 sunt servicii noi**, confirmând rolul voluntariatului ca vector de inovare instituțională.

În cadrul Bibliotecii „Adam Mickiewicz” voluntarii au susținut serviciile: „Pictură, ceramică și artă decorativă” (Tatiana Jabinschi), „Șah la bibliotecă” (Vitalie Gulca) și „Teatru și Artă vorbirii” (Dorina Lașco).

La Biblioteca „Hristo Botev” a fost organizat serviciul „Limba bulgară” (Nadejda Cara, Elena Rațeeva, Anna Pagur, Nadejda Rațeeva).

În cadrul Bibliotecii „Ițic Mangher” au funcționat serviciile: Clubul „Вечорниці” (Renata Portnaia, Cristina Pastușenco), Atelierul de creație „Inspirație” (Liubovi Moscovscaia, Elena Salagor), Tabără de creație de vară (Elena Salagor, Anastasia Bîrca, Andriana Mihalachi); Studioul de ceramică „Eu în lume” (Iacob Piker), „Insula cunoștințelor” (Liubovi Moscovscaia, Cristina Pastușenco) și „La început a fost cuvântul...” (arta vorbirii scenice” (Natalia Rogatchina).

La Biblioteca „Liviu Rebreanu” a fost realizat serviciul pentru copii „English for Life” (Diana Drozdovschi) și pentru seniori (Eugenia Rusu).

În cadrul Bibliotecii „Mihail Lomonosov” a fost lansat Clubul de șah „Căluțul năzdrăvan” (Burac Olga, Bologan Anton).

La Biblioteca „Ovidius” a activat „Clubul de dezbateri” (Lavinia Nigai).

În cadrul Bibliotecii „Târgu Mureș” a funcționat „Clubul de Șah” (Rodion Ghevrasiiev), în parteneriat cu Federația de Șah.

La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” au fost organizate serviciile „Hora lui Ion Bazatin” (Svetlana Bazatin), „ABC Muzical” (Svetlana Ohladciuc), „Solomeya” (Alexandra Muntean) și „Micii curioși” (Oxana Ichimovici).

Anul	Numărul de voluntari	Număr de ore de activitate a voluntarilor
2025	165	11 457
2024	132	3 655
2023	106	3 329
2022	63	3 457
2021	50	1 330

Datele statistice demonstrează o evoluție constantă și semnificativă a voluntariatului în cadrul bibliotecii. Dacă în anul 2021 activau 50 de voluntari, cu un total de 1 330 ore, în 2024 numărul acestora a crescut la 132 de persoane, care au desfășurat 3 655 ore de activitate. Tendința ascendentă s-a accentuat în anul **2025**, când **165 de voluntari** au contribuit cu un total impresionant de **11 457 ore**, confirmând impactul major al implicării civice în dezvoltarea instituției.

În concluzie, voluntariatul constituie o dimensiune prioritară în strategia de dezvoltare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Creșterea constantă a numărului de voluntari și a orelor de activitate reprezintă dovada clară a efortului depus de personalul bibliotecii și a rolului esențial pe care voluntariatul îl joacă în dezvoltarea profesională și personală a tinerilor, precum și în consolidarea impactului social al instituției.

Implicarea voluntarilor a confirmat maturizarea culturii organizaționale participative și a poziționat biblioteca drept platformă activă de co-creare comunitară.

2.5 MEMBRU AL COMISIILOR / GRUPURILOR DE LUCRU

Echipa Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” participă activ la viața comunității și la progresul domeniului infodocumentar, afirmându-se ca un pilon de expertiză în domeniu. **Experiența membrilor echipei este valorificată strategic în cadrul diverselor grupuri de lucru și comisii de specialitate,** contribuind proactiv la ridicarea standardelor profesionale.

Datorită competențelor recunoscute, bibliotecarii BM sunt solicitați constant în foruri consultative, unde expertiza lor devine un veritabil catalizator al schimbării. Această implicare directă servește ca instrument esențial pentru eficientizarea proceselor și modernizarea continuă a serviciilor de bibliotecă.

Pe parcursul anului 2025, bibliotecarii BM „B.P. Hasdeu” au exercitat un rol activ în numeroase comisii și grupuri de lucru de profil. Această implicare a generat nu doar conținuturi valoroase, produse inovatoare și soluții practice, ci a contribuit esențial la creșterea prestigiului și a vizibilității instituției în cadrul comunității profesionale și în spațiul public:

1. Membru din partea Consiliului Biblioteconomic Național în Comitetele interinstituționale pe clustere și în Grupurile de lucru pentru negocierile de aderare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, Grupul de lucru nr. 26. Educație și cultură: dr. Mariana Harjevschi;
2. Membru al Consiliului Biblioteconomic Național de pe lângă Ministerul Culturii: dr. Mariana Harjevschi (președinte), dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Coșeri;
3. Membru al Comitetului Tehnic de Standardizare Nr. 1 „Biblioteconomie, Informare, Documentare”: Ludmila Pînzari, dr. hab. Nelly Țurcan;

4. Membru al Comisiei Republicane de Atestare a personalului de specialitate din biblioteci: dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Coșeri;
5. Membru al grupului de lucru creat de Consiliul Biblioteconomic Național pentru elaborarea *Regulamentului privind atestarea personalului de specialitate din biblioteci*: dr. hab. Nelly Țurcan;
6. Membru al grupului de lucru creat de Consiliul Biblioteconomic Național pentru elaborarea *Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice*: Tatiana Coșeri;
7. Membru al Consiliului de administrație al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova: Tatiana Coșeri;
8. Membru al Comisiei de cenzori a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova: dr. Mariana Harjevschi;
9. Membru al grupului de lucru pentru Concursul Național „Bibliotecarul anului 2023” și Bibliotecarul anului 2024” organizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: Tatiana Coșeri;
10. Membru al grupului de lucru pentru Concursul Național „Cele mai reușite lucrări ale anului în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării” organizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: Ivan Pilchin;
11. Membru al Consiliului General al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova: Elena Butucel;
12. Membru al Biroului de femei a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură: Elena Butucel;
13. Membru al Comitetului Executiv a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură: Elena Butucel;
14. Membru al Biroului Executiv al Centrului Sindical Ramural Teritorial Chișinău din domeniul Culturii: Svetlana Gumeni;
15. Membru al Comitetului sindical unit al Organizației de Sindicat Primare din cadrul Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural mun. Chișinău: Elena Butucel;
16. Membru al Comisiei electorale: Elena Dabija, Natalia Corghencea, Olesea Bobotrîn, Stela Chicerman, Adelina Chicerman, Evelina Catan, Angela Olărescu, Sergiu Cojocar;
17. Membru al Grupului de lucru interinstituțional responsabil de implementarea și monitorizarea Planului de acțiuni pentru anii 2023-2025 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice pentru anii 2017-2027: Tatiana Coșeri;

18. Membru al organelor de conducere a Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova: Ivan Pilchin (vicepreședinte, coordonator al grupurilor de lucru, coordonator al proiectelor), Traian Vasilcău (membru al Consiliului);
19. Membru al Grupului de lucru (Netzwerk) al coordonatorilor Sărilor germane de lectură din România și Republica Moldova (Goethe-Institut București): Ivan Pilchin;
20. Membru al Comisiei de selecție pentru traducerea și editarea cărții naționale în străinătate din bugetul de stat (în cadrul *Programului pentru traducerea și editarea cărții naționale în străinătate din bugetul de stat – 2026*): Ivan Pilchin;
21. Membru al Consiliului Filatelic în cadrul Î.S. „Poșta Moldovei”: Ivan Pilchin;
22. Coordonator al proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a III-a), organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova, desfășurat în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și susținut de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin;
23. Manager-coordonator al proiectului cultural „Gala Premiilor Literare”, organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova cu susținerea financiară din partea Ministerului Culturii al Republicii Moldova și a Direcției generale cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin;
24. Manager-coordonator al proiectului cultural „105 ani de la fondarea Uniunii Scriitorilor din Moldova” susținut de către Uniunea Scriitorilor din Moldova, Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a Consiliului municipal Chișinău și Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău: Ivan Pilchin;
25. Coordonator al proiectului cultural „Diplomație și cultură: dialoguri la Casa Scriitorilor”, susținut de Ministerul Culturii al Republicii Moldova și Uniunea Scriitorilor din Moldova: Ivan Pilchin;
26. Membru al grupului de experți responsabili de elaborarea crestomației pentru disciplina „Istoria, tradițiile și cultura popoarelor (rus, ucrainean, găgăuz, bulgar, evreu și rom): Ivan Pilchin;
27. Implicare în Campania națională de promovare a lecturii „Să citim împreună!” realizată de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Moldova, și susținută de către Ministerul Culturii al Republicii Moldova): Ivan Pilchin;

28. Implicare în proiectul editorial „Chișinăul literar cu pretext fotografic”, inițiat de Fundația „Heritage 21” și realizat în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Moldova: Ivan Pilchin;
29. Moderarea întâlnirii online cu genericul „Editura ca spațiu de dialog intercultural: traducerea și circulația literaturilor est-europene în Europa Centrală” cu Erika Hornbogner, directoarea editurii Wieser Verlag (Austria) în cadrul festivalului FILIT Chișinău 2025, CHILL edition, Uniunea Scriitorilor din Moldova): Ivan Pilchin;
30. Moderarea conferinței „Sărutul în teatru”, susținută de Călin Ciobotari, scriitor, jurnalist cultural, critic de teatru și profesor universitar, în cadrul festivalului Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău. Teatrul Național „Mihai Eminescu”: Ivan Pilchin;
31. Membru al Consiliului de administrație al Societății Științifice a Bulgariștilor din Republica Moldova: Angela Olărescu;
32. Membru al Asociației bulgare – Centrul cultural bulgar din Republica Moldova: Angela Olărescu;
33. Membru al Consiliului de administrare al Uniunii Internaționale a Oamenilor de Creație: Angela Olărescu;
34. Membru al Consiliului Public al Comunității Evreiești din Republica Moldova: Anna Bațmanova;
35. Membru al Juriului Premiilor UNITEM: dr. Violeta Tipa;
36. Membru al concursului republican „La izvoarele înțelepciunii” (etapa finală): Vitalie Răileanu (președinte), Valentin Astafi, Tatiana Donțu;
37. Membru al concursului de recitare „Vasile Romanciuc, o sărbătoare de poezie și a talentelor tinerele generații”: Vitalie Răileanu (președinte), Valentin Astafi;
38. Membru al concursului internațional „Floarea omeniei”: Vitalie Răileanu (președinte);
39. Membru al Asociației Naționale COPYRIGHT: Traian Vasilcău;
40. Membru al Consiliului de Administrație al Asociației Obștești „Adero”: Traian Vasilcău;
41. Membru al comisiei în cadrul Festivalului „Бера. Надежда. Любовь”: Margarita Șcelcicova;
42. Membru al Consiliului de Conducere al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova: Ion Jabinschi;
43. Membru al Consiliului Facultății Arte Plastice, Decorative și Design, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”: Ion Jabinschi;
44. Membru al Asociației Culturale de Cultură Ortodoxă (Aria de Sud) (ASCIOR): Ștefan Sofronovici;

45. Membru al Asociației Obștești „Pentru Neam și Țară”: Ștefan Sofronovici;
46. Observator PROMOLEX la Referendumul Republican Constituțional și Alegerile prezidențiale: Evelina Catan;
47. Membru al grupului de lucru privind expertiza propunerilor de proiecte în cadrul concursurilor Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare derulate în anul 2025: Victoria Fonari;
48. Membru al comitetului științific la Revista de Studii culturale și Literatură „Dialogica”: dr. hab. Elena Ungureanu;
49. Membru al comitetului științific la Revista științifică și bibliopraxiologică „Magazin bibliologic” a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova: dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Nelly Țurcan;
50. Membru al colegiului consultativ la Revista de bibliologie și știința informării „Biblioteca” a Bibliotecii Naționale a României: dr. hab. Nelly Țurcan;
51. Membru al colegiului de redacție la Revista de proprietate intelectuală, știință și educație „Intellectus”: dr. hab. Nelly Țurcan;
52. Membru al colegiului de redacție la Revista Journal of Social Sciences (JSS): dr. hab. Nelly Țurcan;
53. Membru al colegiului de redacție la Romanian Journal of Library and Information Science = Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării (RRBSI) (România): dr. hab. Nelly Țurcan;
54. Membru al consiliului științific la Revista „Lectura” (România): dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan;
55. Membru al colegiului de redacție la Revista „BiblioPolis”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan, dr. hab. Elena Ungureanu, Ivan Pilchin, Maria Pilchin, Ludmila Pînzari, Vitalie Răileanu, Elena Butucel, Tatiana Coșeri; Margarita Șcelcicova;
56. Membru al colegiului de redacție la revista „Agora artelor (România): Anastasia Moldovanu;
57. Membru al colegiului de redacție la revista „Viața Basarabiei” (Editura Academiei Române): Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Elena Dabija, Vera Sîrbu, Nadejda Cojocar;
58. Membru al grupului de lucru privind elaborarea colecției bibliofile „Eminescu, dorul – de absolut... Cu gândiri și cu imagini...” (Asociația Culturală „Regal D'Art”): Elena Dabija;
59. Membru al grupului de lucru privind elaborarea publicațiilor de la editurile „Gunivas” (procesare computerizată, scanare imagini, tehnoredactare, pregătirea textelor, redactor): Vera Sîrbu, Emilia Stajila, Traian Vasilcău;

60. Membru al grupului de lucru privind elaborarea publicațiilor de la editurile „Print Caro” (procesare computerizată, scanare imagini, tehnoredactare, pregătirea textelor, redactor): Vera Sîrbu, Emilia Stajila, Traian Vasilcău;
61. Membru al grupului de lucru privind elaborarea publicațiilor de la editurile „Junimea” (procesare computerizată, scanare imagini, tehnoredactare, pregătirea textelor, redactor): Vera Sîrbu, Emilia Stajila, Traian Vasilcău;
62. Membru al grupului de lucru privind elaborarea publicațiilor de la editurile „Mircea cel Bătrân” (procesare computerizată, scanare imagini, tehnoredactare, pregătirea textelor, redactor): Vera Sîrbu, Emilia Stajila, Traian Vasilcău;
63. Membru al grupului de lucru privind elaborarea publicațiilor de la editurile „Tipo Moldova” (procesare computerizată, scanare imagini, tehnoredactare, pregătirea textelor, redactor): Vera Sîrbu, Emilia Stajila, Traian Vasilcău.

Comisii și grupuri de lucru interne:

1. Consiliul de Administrație al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Elena Butucel, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, Viorica Lozinschi, Taisia Foiu, Ana Chioresco, Liuba Ciobanu, Svetlana Gumeni;
2. Consiliul Științific al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Ivan Pilchin, Taisia Foiu, Ludmila Pînzari, Claudia Tricolici, dr. hab. Elena Prus, Maria Pilchin, dr. hab. Elena Ungureanu, dr. hab. Nelly Țurcan, Valeriu Herța;
3. Comisia Municipală de Atestare a personalului de specialitate din biblioteci: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Elena Butucel, Svetlana Gumeni, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri;
4. Grupul de selectare a cărților pentru programul de lectură „Chișinăul citește”: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, Ivan Pilchin, Nadejda Ivanov, Liuba Ciobanu, Natalia Cauliuc, Svetlana Javelea;
5. Comisia privind determinarea perioadei de vechime în muncă pentru stabilirea treptelor de salarizare corespunzătoare, personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Viorica Lozinschi, Elena Dabija;
6. Comisia de casare a mijloacelor fixe: Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ecaterina Oxiom, Victor Rusu;

7. Comisia de selectare și casare a resurselor informaționale: Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, Ana Chioresco, Ludmila Oleinic;
8. Comisia de predare-primire a resurselor informaționale, actelor ce țin de activitatea filialei/secției și a bunurilor materiale: Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ana Chioresco, Zinaida Pahomi, Victor Rusu, Viorica Lozinschi;
9. Comisia de concurs privind angajarea personalului BM: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ludmila Pînzari, Viorica Lozinschi;
10. Comisia de inventariere a bunurilor: Victor Rusu, Ecaterina Oxiom;
11. Comitetul sindical al Organizației Sindicale Primare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: Svetlana Gumeni, Viorica Lozinschi, Liuba Ciobanu, Valentin Astafi, Stela Timoftey, Natalia Russeva, comisia de cenzori: Elena Dabija, Tamara Gurali, Natalia Caulic;
12. Comisia de selectare a resurselor informaționale pentru achiziționare: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ludmila Pînzari, Ana Chioresco, Liuba Ciobanu, Svetlana Gumeni;
13. Membri ai juriului pentru selectarea și premiera câștigătorilor Concursului pentru debut în literatură, anul 2025: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Dumitru Crudu, Moni Stănilă, Maria Pilchin, Nadejda Ivanov, Carolina Dodu-Savca;
14. Membri ai juriului pentru jurizarea concursului de lectură „Bătălia cărților”: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Moni Stănilă, Alexandru Vakulovski, Nadejda Ivanov, Victoria Fonari;
15. Membri ai juriului pentru selectarea și premiera câștigătorilor *Concursului de eseuri „Chișinăul european”*: dr. Mariana Harjevschi, Moni Stănilă, Alexandru Vakulovski, Victoria Fonari, Taisia Foiu;
16. Membri ai colegiului de redacție ai Buletinului „Mihai Eminescu”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Claudia Tricolici, Vera Sîrbu, Elena Dabija, Ștefan Sofronovici, Emilia Stajila, Traian Vasilcău, Ivan Pilchin;
17. Membri ai colegiului de redacție la revista „Arhivarius”: Anna Bațmanova, Miroslava Luchiancicova, Mariana Cocieru.

În anul 2025 **circa 50 de bibliotecari** de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” au fost implicați în **80** grupuri de lucru și comisii. Grație competenței și implicării constante a echipei sale, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a consolidat autoritatea profesională. Produsele elaborate și ideile practice

implementate au servit drept repere fundamentale în procesele decizionale ale comisiilor de profil, aducând o plusvaloare incontestabilă domeniului infodocumentar și, implicit, celui comunitar.

Anul	Comisii, comitete, grupuri de lucru
2025	80
2024	78
2023	55
2022	23
2021	25
Total	262
Total în medie	52,4

Impact: Pe parcursul anului, s-au consolidat parteneriate strategice și legături interprofesionale solide, facilitând un schimb valoros de experiență. Acest proces de învățare reciprocă a condus la dobândirea de noi competențe esențiale, contribuind direct la transformarea instituțională. Astfel, BM a obținut recunoaștere ca lider în domeniu prin solidaritatea profesională și comunitară.

- 3.1 Achiziții de documente
- 3.2 Colecția totală de documente a BM „B.P. Hasdeu”
- 3.3 Colecția electronică. Biblioteca digitală
 - Repozitoriul Instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” HAPes
- 3.4 Cataloagele bibliotecii
- 3.5 Baze de date achiziționate
- 3.6 Platforme de publicare online
- 3.7 Promovarea documentelor din colecția BM
 - Expoziții de carte

3.1 ACHIZIȚII DE DOCUMENTE

Pe parcursul anului analizat, activitatea secției a fost orientată spre planificarea, actualizarea și îmbogățirea colecțiilor, în concordanță cu nevoile utilizatorilor și cu direcțiile de dezvoltare ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Conform priorităților stabilite pentru perioada de raportare, Secția managementul resurselor informaționale a susținut și a contribuit constant la dezvoltarea resurselor informaționale și la utilizarea instrumentelor digitale, în vederea asigurării unui acces eficient și organizat la colecțiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

În anul 2025, activitatea BM „B.P. Hasdeu” a fost semnificativ afectată de neaprobarea bugetului municipal, situație care a compromis desfășurarea planificată a procesului de achiziție de carte. În aceste condiții, completarea fondului de carte s-a realizat preponderent prin donații, care au contribuit la menținerea unui nivel minim de actualitate și relevanță a colecțiilor. Totodată, au fost efectuate înlocuiri ale publicațiilor nerestituite, pentru a asigura continuitatea accesului utilizatorilor la resurse informaționale.

Analiza achizițiilor: tip de documente, domenii, limbă

Pe parcursul anului 2025, au fost înregistrate un total de **25 349** de documente intrate în colecția BM, în valoare de **2 743 413,45** lei. Astfel achizițiile de documente au crescut semnificativ față de 2024, cu **8812** exemplare. Această evoluție se datorează, în primul rând **donațiilor** primite de la diferite

organizații (Guvernul României, Ministerul Culturii RM etc), precum și înlocuirii documentelor depistate lipsă în urma verificării colecțiilor.

Numărul titlurilor intrate în 2025 în colecția Bibliotecii Municipale în comparație cu anul 2024:

Anul	Total titluri	Titluri noi
2025	5 535	4 683
2024	5 720	5 480

Chiar dacă volumul achizițiilor a crescut, numărul de titluri s-a diminuat comparativ cu anul precedent. Acest fapt poate fi explicat prin predominanța unui număr mare de exemplare în cele două donații importante primite în acest an.

Structura achizițiilor după tipul documentelor

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Documente de muzică tipărită	Documente audiovizuale	Documente electronice	Alte
2025	25 349	23 896	743	117	6	1	586
2024	16 537	14 289	2 049	34	4	5	156
2023	16 325	15 942	251	53	1	11	67

În anul de referință, **cărțile au continuat să constituie categoria dominantă în structura achizițiilor**, având un rol esențial în dezvoltarea și diversificarea ofertei bibliotecii.

Comparativ cu anul 2024, volumul de carte intrat în colecții a înregistrat o **creștere semnificativă**, de la **14 289 de exemplare** în anul 2024 la **23 902 de exemplare** în anul 2025. Această creștere, de **9 613 exemplare**, reflectă extinderea capacității Bibliotecii Municipale de a oferi conținut relevant și diversificat unui public mai larg, consolidând astfel accesul la resurse informaționale de calitate.

Structura achizițiilor noi pe domenii

Anul	2025		2024		2023	
Total intrări	25 349	100%	16 537	100%	16 325	100%
0	1 612	6%	2 075	13%	845	6%
1	2250	9%	242	1%	458	2%
2	319	1%	111	1%	182	1%
3/36	569	2%	706	4%	914	7%
37	120	0%	420	3%	226	2%
39	134	1%	89	1%	163	1%
5	276	1%	266	2%	178	1%

6/69	40	0%	99	1%	76	1%
61	247	1%	101	1%	117	1%
63	24	0%	10	0%	187	0%
65	54	0%	151	1%	124	1%
7/793	1 130	4%	719	4%	723	5%
794/799	545	2%	45	0%	52	0%
80/81	354	1%	229	1%	346	2%
82/89	5 313	21%	3 532	21%	4 686	31%
82.09	64	0%	48	0%	85	1%
821.135.1	8 439	33%	6 353	38%	5 610	29%
821.135.1.09	720	3%	305	2%	382	3%
9	3 069	12%	998	6%	930	6%
91	70	0%	38	0%	41	0%

În anul 2025, domeniul „**Psihologie și filosofie**”(1) – a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de documente, ajungând la 2 250 de exemplare (9%), comparativ cu anul 2024, când au fost înregistrate 242 de exemplare (1%). Această evoluție se explică prin faptul că donațiile primite au inclus un număr considerabil mai mare de volume aparținând acestui domeniu.

Tot ca urmare a donației primite din partea Guvernului României, în anul 2025 s-a înregistrat o creștere considerabilă a fondului de literatură din domeniul „**Istorie**” (9) care a ajuns la 3 069 de exemplare (12%), față de 998 de exemplare (6%) în anul 2024. Această creștere a contribuit la consolidarea și diversificarea colecțiilor de istorie ale Bibliotecii Municipale.

Domeniul „**Literatura universală**” (82/89) și „**Literatura română**” (821.135.1) a înregistrat o creștere considerabilă a numărului de documente recepționate într-un număr mare de exemplare pentru fiecare titlu. În același timp, acest domeniu se bucură constant de un interes ridicat din partea utilizatorilor. De asemenea, s-au remarcat creșteri în domeniile: „**Artă**” (7/793), „**Jocuri și sport**” (794/799), ceea ce indică o orientare a achizițiilor spre domenii de interes larg și la diversificarea resurselor informaționale oferite utilizatorilor.

Structura achizițiilor noi după limbi

Anul	2025		2024		2023	
Total intrări	25 349	100%	16 537	100%	16 325	100%
Limba română	23166	91%	13 138	79%	12 080	74%
Limba rusă	1316	5%	1 822	11%	3 285	20%
Limba engleză	214	1%	531	3%	149	1%
Limba franceză	65	0%	30	0%	64	0%
Limba germană	10	1%	85	1%	17	0%
Limba bulgară	265	1%	260	2%	143	1%
Limba ucraineană	189	1%	368	2%	491	3%
Limba găgăuză	18	0%	1	0%	18	0%
Limba poloneză	55	0%	270	2%	1	0%
Alte limbi	51	0%	32	0%	77	1%

Publicațiile în **limba română** continuă să fie majoritare, reprezentând **91%** din totalul documentelor intrate în 2025, comparativ cu **79%** în 2024.

Achiziții noi per filiale

Bibliotecile „Transilvania”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Ovidius”, „Târgoviște” și „Târgu Mureș”, fiind considerate biblioteci de cartier, au primit un număr mai mare de documente din donația Guvernului României pentru a răspunde nevoilor cititorilor din comunitățile deservite.

Totodată, bibliotecile „Târgoviște” și „Târgu Mureș” au înlocuit publicațiile lipsă, identificate în urma verificării colecției, iar acest proces a contribuit la creșterea numărului total de documente noi intrate în colecție.

Colecția Centrului Academic „Mihai Eminescu” a crescut semnificativ din donațiile primite în cadrul activităților culturale în contextul anului aniversar *2025 Anul – Mihai Eminescu*. O altă parte a cărților primite recent reprezintă înlocuiri ale publicațiilor depistate ca lipsă în urma verificării fondului.

Surse de completare

Pentru completarea colecțiilor, în urma analizei ofertelor editoriale din Republica Moldova și România au fost elaborate și actualizate liste de titluri venite din partea utilizatorilor, precum și a necesităților identificate în cadrul serviciilor bibliotecare. Selecția titlurilor a urmărit asigurarea unei structuri echilibrate și diversificate a colecțiilor.

Sursa de completare	Anul 2025		Anul 2024	
	Exemplare	Suma (lei)	Exemplare	Suma (lei)
Procurate din bugetul destinat achiziției și luate la evidență:				
Cărți (2024)	5 735	-	6 149	987 831,37
Ediții periodice abonate (legături)	-	-	1 222	45 839,00
Baze de date	10	74 890,00	-	-
Cărți editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	1 725	128 590,00	1 600	93 700,00
Donații	15 877	2 391 892,55	9 543	1 210 231,75
Cărți restituite de la cititori în locul celor pierdute	1164	128 059,37	913	43 612,38
Cărți primite în locul celor depistate lipsă în urma verificării	848	94 871,53	-	-
Total achiziții	25 349	2 743 413,45	22 326	2 835 213,20
Documente digitizate	170		363	

1. Procurate

Pe parcursul anului 2025 BM a asigurat acces la **10 baze de date**, achiziționate prin contract: *EBSCO, HEINONLINE CORE PACKAGE EIFL, SINTACT.RO LEGAL EXPERT PLUS, Moldlex* și la **cinci baze de date** cu acces deschis oferite de Consorțiul REM: *MSP Journals; ACM Digital Library; ASTM Compass; Open Edition Journals; Royal Society Journals*.

În anul de referință nu au fost achiziționate cărți și ediții periodice din surse bugetare, doar au fost repartizate în filiale cărțile procurate în decembrie 2024.

2. Donații

Donații de la organizații	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Ministerul Culturii	118	2 609	601 328,00
Biblioteca Națională a RM	7	13	1 904,00
Proiectul WeWorld	383	461	70 908,60
Camera Națională a Cărții din Republica Moldova	103	118	12 409,45
Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a municipiului Chișinău	3	459	26 622,00
Guvernul României	248	9 239	1 408 096,21
Diferite organizații	140	529	37 797,42

Total	1 002	13 428	2 159 065,68
Donații de la autori și cititori			
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	210	267	39 722,49
Biblioteca „Liviu Rebreanu”	100	100	8 922,00
Biblioteca publică de drept	106	138	21 803,00
Biblioteca „Hristo Botev”	285	313	38 300,84
Biblioteca „Mihail Lomonosov”	720	729	25 488,28
Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	73	83	6955,50
Biblioteca „Miron Costin”	229	242	16 322,00
Secția „Memoria Chișinăului”	63	74	5 008,40
Alte filiale	228	503	70 304,32
Total	2 014	2 449	232 826,83
Total donații	3 116	15 877	2 391 892,51

În fiecare an, Biblioteca Municipală beneficiază de donații substanțiale din partea **Ministerului Culturii**. Acestea includ volume publicate în cadrul *Programului de Editare a Cărții Naționale*. În anul curent, **au fost primite 115 titluri noi**, însumând **2 596 de exemplare**, majoritatea provenind din domeniile literaturii române, istoriei și artei.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a beneficiat de o donație de carte primită de la **Guvernul României**, prin intermediul **Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova**. Inițiativa a avut drept scop extinderea și diversificarea colecțiilor bibliotecii, contribuind la îmbogățirea fondului de carte și la îmbunătățirea accesului utilizatorilor la resurse informaționale de calitate. Donația a inclus **248 titluri**, însumând **9 239 de exemplare**, în valoare totală de **1 408.096,21 lei**. Publicațiile acoperă domenii diverse, precum literatura română și universală, istorie, psihologie, filosofie, științe sociale, pedagogie, științe exacte, titluri esențiale pentru curricula școlară și altele, fiind destinate susținerii procesului educațional și dezvoltării personale a cititorilor de toate vârstele.

În anul 2025, colecția BM „B.P. Hasdeu” a fost completată cu un set de **puzzle-uri educaționale dedicate Chișinăului**, concepute și elaborate de Secția „Memoria Chișinăului” și oferite ca donație de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a municipiului Chișinău. Donația a inclus **trei titluri**, în număr total de **459 de exemplare**, în valoare de **26 622,00 lei**. De menționat că seturile de puzzle-uri promovează cunoașterea orașului Chișinău prin teme precum personaje din povești, clădiri și

monumente emblematice, precum și reprezentări artistice ale orașului. Aceste materiale au un caracter educativ și cultural și sunt destinate activităților cu copiii, adolescenții și tinerii, contribuind la dezvoltarea atenției, gândirii și spiritului creativ.

Ca urmare a parteneriatului BM „B.P. Hasdeu” cu **WeWorld Moldova**, dedicat educației, incluziunii și dezvoltării comunitare, biblioteca a beneficiat de o donație valoroasă de cărți și jocuri educaționale, puzzle-uri, seturi STEM și materiale creative, în total **383 de titluri, 461 de exemplare**. Resursele, disponibile în limbile română, rusă, ucraineană, engleză și franceză, au fost utilizate în toate activitățile desfășurate în cadrul proiectului. Ele au sprijinit dezvoltarea copiilor, adolescenților și tinerilor, contribuind la îmbunătățirea atenției, gândirii, creativității și abilităților sociale. Colecția cuprinde domenii variate, precum povești, enciclopedii, dezvoltare personală, artă, psihologie, știință și educație parentală.

Pe parcursul anului de referință, bibliotecile filiale ale BM „B.P. Hasdeu” (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca publică de drept, „Hristo Botev”, „Mihail Lomonosov”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Miron Costin”, „Liviu Rebreanu”, Secția „Memoria Chișinăului”) au beneficiat, în cadrul evenimentelor culturale organizate, de donații importante de carte, primite din partea partenerilor, autorilor și cititorilor. Aceste donații au inclus **2 449** de exemplare, în valoare totală de **232 826,83** lei, și au avut ca scop sprijinirea activităților culturale și a proiectelor desfășurate de aceste biblioteci. Biblioteca „M. Lomonosov”, precum și Biblioteca Centrală, au beneficiat de o donație de carte *veche și rară*, în număr de **40** exemplare, oferită de către cititorii bibliotecii. De menționat că Biblioteca „Mihail Lomonosov” a beneficiat și de o valoroasă donație de **74** de exemplare de **cărți în miniatură**, provenite din colecția distinsului bibliograf Ion Madan.

Aceste contribuții subliniază importanța parteneriatelor interinstituționale și sprijinul oferit pentru dezvoltarea și modernizarea colecțiilor bibliotecii.

În anul curent mai multe personalități notorii (autori, critici literari, istorici, muzicieni, pictori, juriști, ziariști) au participat la diferite manifestări culturale și programe de lectură, oferind autografe, dedicații, urări, gânduri bune pentru bibliotecă, bibliotecari, cititori – 253 de cărți cu autografe.

3. Publicațiile editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

În anul 2025 au fost luate la evidență **1 725** de exemplare ale publicațiilor editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (lista și descrierea publicațiilor este redată în Capitolul VIII Activitatea de cercetare și editorială, subpunctul 8.1.1 Cercetarea bibliografică și biblioteconomică).

4. Publicațiile primite în schimbul celor nerestituite de utilizatori sunt încă o sursă aparte de completare. Cinci filiale și-au completat colecția cu publicații primite în locul celor nerestituite și depistate lipsă în urma verificării, în total **2 012** exemplare în sumă de **222 930,90** lei.

5. Biblioteca digitală. Documente digitale și digitizate

În anul de referință colecția BM a fost completată și cu documente digitale, în număr de **170** de titluri: **101** (dintre care 56 cărți și 45 tablouri), disponibile în **Biblioteca digitală** și **69** în Repozitoriul instituțional **HAPes**.

Accentul a fost pus pe digitizarea documentelor din colecția *Carte veche și rară*, *Pinacoteca* și documente *editate de BM*.

6. Colecții speciale

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” include *Colecții speciale*, care pe parcursul anului au fost completate după cum urmează:

Denumirea colecției	Biblioteca	Nr. de ex. achiziționate
Colecția Chișinău (cărți poștale, timbre, cărți)	Secția „Memoria Chișinăului”	138
Colecția Artefacte	CAIME, Secția „Memoria Chișinăului”, Biblioteca „Mihail Lomonosov”	585
Cărți cu autografe	Filialele BM	253
Colecția Eminescu (cărți, cărți poștale)	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	114
Colecția din domeniul dreptului	Biblioteca publică de drept	240
Colecția Carte veche și rară	Biblioteca „Mihail Lomonosov”, Biblioteca Centrală	40
Total		1 370

Analiza achizițiilor în funcție de anul editării documentelor achiziționate

Anul	Total documente achiziționate (unități materiale)	Total documente editate în ultimii 5 ani 2021-2025		Total documente editate în ultimii 7 ani 2019-2020		Total documente editate în ultimii 10 ani 2016-2018	
	u.m.	u.m.	%	u.m.	%	u.m.	%
2025	25 349	15 931	62,8%	1 291	5%	1 387	5.5%

Structura achizițiilor din anul 2025 indică o orientare clară spre documente recente, în concordanță cu principiile actuale de dezvoltare a colecțiilor.

Din totalul de 25 349 unități materiale achiziționate, 15 931 unități (62,8%) reprezintă documente editate în ultimii 5 ani (2021–2025). Acest procent reflectă o politică activă de actualizare a fondului și un răspuns direct la cerințele informaționale curente ale utilizatorilor.

Documentele editate în ultimii 7 ani (2019–2020) însumează 1 291 unități (5%), indicând o completare punctuală a colecțiilor cu titluri relativ recente, dar nu de ultimă apariție.

Categoria documentelor editate în ultimii 10 ani (2016–2018) include 1 387 unități (5,5%), ceea ce sugerează achiziții selective, motivate de valoarea de conținut, relevanța tematică sau necesități curriculare.

Concluzie analitică

Peste două treimi din achiziții sunt concentrate pe documente editate în ultimii 5 ani, ceea ce confirmă prioritizarea actualității informației și o strategie coerentă de modernizare a colecțiilor. Ponderea redusă a documentelor mai vechi de 7 ani indică un control eficient al învechirii fondului și o abordare selectivă, bazată pe relevanță și cerere reală.

Leșiri după tipul de documente, limbă

În anul 2025 au fost casate edițiile periodice abonate în 2022 și cărțile pierdute / nerestituite de utilizatori; 76% dintre documente fiind în limba română, 19% – în limba rusă și 5% în alte limbi.

Anul	Total (exemplare)	Cărți (exemplare)	Publicații seriale (legături)	Documente de muzică tipărită	Documente electronice	Alte documente
2025	8 175	5 747	2 012	6	403	7
	100%	70%	25%	0%	5%	0%

3.2 COLECȚIA TOTALĂ DE DOCUMENTE A BM „B.P. HASDEU”

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este parte a patrimoniului chișinăuian și la **01.01.2026** constituie **1 161 013** exemplare de documente pe diferite suporturi. Comparativ cu 01.01.2025 coeficientul procentual după *tipul documentelor* a rămas la același nivel.

Colecția după tipul documente

Anul	Total (exemplare)	Cărți (exemplare)	Publicații seriale (legături)	Documente de muzică tipărită	Documente AV	Documente electronice	Alte documente
01.01.2026	1 161 013	1 107 955	9 658	15 890	10 526	13 006+674 (e-book)	3 304
	100%	95%	1%	1%	1%	1%	0%
01.01.2025	1 143 839	1 089 806	10 927	15 779	10 520	13 408+674 (e-book)	2 725
	100%	95%	1%	1%	1%	1%	0%
01.01.2024	1 193 406	1 129 576	17 150	17 637	11 274	14 357+674 (e-book)	2 738
	100%	95%	1%	1%	1%	1%	0%

Analiza datelor privind **colecția de carte** arată că, din punct de vedere numeric, se constată o creștere a volumului de carte. Majorarea numărului de cărți se datorează exclusiv donațiilor de carte, care au constituit principala sursă de completare a colecțiilor în perioada analizată. Totodată, nu au avut loc casări de documente. Analiza datelor privind **publicațiile seriale** arată o diminuare a numărului de publicații seriale din cauza lipsei abonamentelor timp de doi ani consecutivi.

Colecția de documente audiovizuale a fost completată cu șase discuri de vinil valoroase, intrate în Biblioteca „Mihail Lomonosov”, ajungând astfel la un total de **10 526 de exemplare**.

Colecția electronică include documente pe suport fizic și în format digital (total **15 302**):

- **CD/DVD – 13 006 ex.**
- **cărțile electronice** disponibile pe e-readere - **674 ex.**
- **documente digitale și digitizate** – în număr de **1 722**, din care **501** disponibile în Repozitoriul instituțional HAPes și **1 221** în Biblioteca Digitală a BM (opac.hasdeu.md)

Alte documente – documentele din categoria alte tipuri de documente (jocuri, filatelie, tablouri etc.) constată o creștere a numărului de exemplare, totalizând **3 304** exemplare.

Structura colecției după domenii

Anul	01.01.2026		01.01.2025		01.01.2024	
Total	1 161 013	100%	1 143 839	100%	1 193 406	100%
0	54 450	5%	53 563	5%	63 396	5%
1	25 362	2%	23 397	2%	24 099	2%
2	14 408	1%	14 139	1%	14 803	1%
3/36	68 234	6%	68 511	6%	70 454	6%
37	19 823	2%	19 960	2%	20 663	2%
39	6721	1%	6 785	1%	7 160	1%
5	45 931	4%	46 070	4%	48 110	4%
6/69	19 821	2%	20 008	2%	20 756	2%
61	17 220	1%	17 162	2%	17 788	1%
63	10 318	1%	10 352	1%	10 715	1%
65	7572	1%	7 581	1%	7 651	1%
7/793	79 292	7%	78 349	7%	83 186	7%
794/799	8898	1%	8 365	1%	8 507	1%
80/81	34 821	3%	34 743	3%	35 837	3%
82/89	313 782	27%	310 529	27%	323 450	27%
82.09	22 438	2%	22 377	2%	23 213	2%
821.135.1	299 385	26%	292 815	26%	300 871	25%
821.135.1.09	39 095	3%	38 518	3%	39 952	3%
9	58 910	5%	56 134	5%	57 639	5%
91	14 462	1%	14 481	1%	15 156	1%

Analiza fondului de documente, în funcție de conținut, relevă o evoluție relativ constantă a colecțiilor, fără schimbări majore față de anii anteriori. Specificul de bibliotecă publică determină menținerea literaturii artistice pe **primul loc**, aceasta însumând **613 167** de exemplare și constituind

segmentul dominant al fondului documentar (53%). **Locurile doi și trei** revenind domeniilor „**Artă**” (7/793) și „**Drept**” (3). Domeniul „**Istorie**” (9) a ajuns la 58 910 de exemplare ca urmare a donației oferite de **Guvernul României**.

Structura colecției după limbi

Anul	01.01.2026		01.01.2025		01.01.2024	
Total	1 161 013	100%	1 143 839	100%	1 193 406	100%
Limba română	794 534	68%	777 597	68%	806 926	68%
Limba rusă	314 197	27%	314 425	27%	333 372	28%
Limba engleză	18 268	2%	18 406	2%	18 232	2%
Limba franceză	7419	1%	7 383	1%	7 540	1%
Limba germană	10 019	1%	10 026	1%	10 088	1%
Limba bulgară	5803	0%	5 538	0%	5 280	0%
Limba ucraineană	3311	0%	3 122	0%	2 756	0%
Limba găgăuză	1385	0%	1 367	0%	1 596	0%
Limba poloneză	2489	0%	2 436	0%	2 166	0%
Limba evreiască	608	0%	608	0%	608	0%
Alte limbi	2980	0%	2 931	0%	4 842	0%

Structura fondului de documente **după criteriul lingvistic** nu a înregistrat modificări semnificative față de perioada precedentă. Publicațiile în **limba română** continuă să dețină ponderea majoritară, reprezentând **68%** din totalul colecției, în timp ce distribuția documentelor în celelalte limbi s-a menținut la un nivel constant.

Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” după categorii la 01.01.2025

Categoria 4 (10001-100000 vol.)	Categoria 5 (100001-500000)
Filialele: „Transilvania”, „Onisifor Ghibu”, „Ovidius”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Alba Iulia”, „Maramureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Liviu Rebreanu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca publică de drept, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, „Adam Mickiewicz”, „Ițic Mangher”, „Lesia Ukrainka”, „Hristo Botev”, „Codru”, „Mihail	Biblioteca Centrală

Ciachir", „Miron Costin", „Alexandru Donici", „Maria Drăgan", „Vissarion Belinski", „Nicolae Titulescu", „Traian" și „Mihail Lomonosov"	

Rata de înnoire a colecției

În anul 2025, rata de înnoire a colecției Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu" și a filialelor ei este de **2,18%**, ceea ce indică o perioadă de reînnoire de aproximativ **46 ani**.

Verificarea colecțiilor

În anul 2025 s-a asigurat continuitatea activității de verificare a colecțiilor în cadrul filialelor BM. Filiala „Transilvania" a continuat procesul de verificare a fondului de carte care a fost scanat la începutul anului 2024. Având în vedere volumul mare al colecției, procesul este încă în desfășurare și se concentrează în special pe depistarea exemplarelor lipsă, conform evidențelor din cărțile de inventar.

Filiala „Mihail Ciachir" a finalizat verificarea fondului de carte. În anul curent, bibliotecarii se ocupă de înlocuirea documentelor identificate ca lipsă în urma acestei verificări.

Biblioteca Centrală se află și ea în etapa depistării cărților lipsă. Având în vedere volumul foarte mare al fondului, dispersat în trei locații diferite, precum și numeroasele neconcordanțe identificate, procesul de verificare este încă în desfășurare.

Depozitul „Vasile Alecsandri" continuă verificarea fondului de documente. A fost realizată inventarierea în catalogul electronic, iar în prezent se compară registrele de inventar cu inventarul din catalogul electronic, pentru a identifica lipsurile și eventualele neclarități.

În anul 2025, la Filiala „Tudor Arghezi" a fost finalizat procesul de scanare a fondului de carte. Colecția de discuri de vinil este în proces de catalogare. În prezent, bibliotecarii se ocupă de depistarea lipsurilor conform Registrelor de inventar, întocmirea actelor de casare. Această activitate se desfășoară intens, având în vedere că filiala este închisă pentru reparație și angajații se concentrează exclusiv pe acest proces.

3.3 COLECȚIA ELECTRONICĂ. BIBLIOTECA DIGITALĂ

Biblioteca digitală – componentă strategică în accelerarea transformării digitale la BM „B.P. Hasdeu”

În contextul priorității instituționale „Accelerarea transformării digitale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, anul 2025 a fost marcat de continuarea și consolidarea procesului de digitizare, ca direcție strategică de dezvoltare a resurselor informaționale. Pe parcursul anului, cele două componente ale *Bibliotecii Digitale a BM* au înregistrat **170**

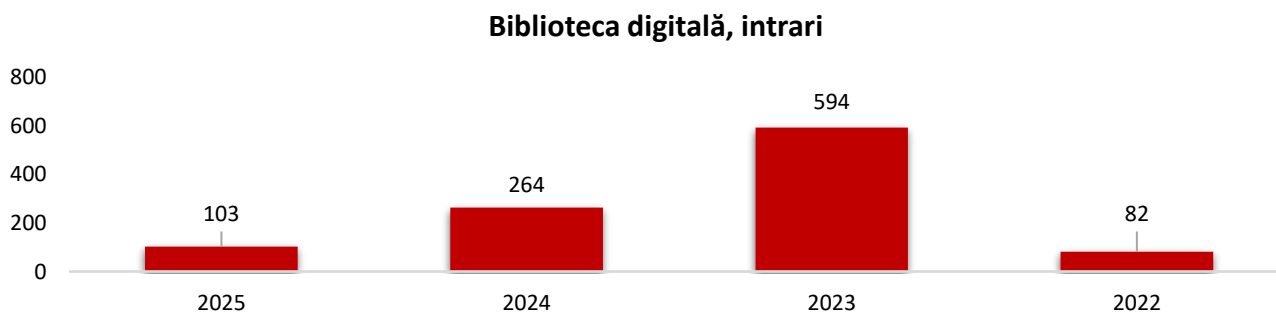
de publicații, dintre care **101 titluri** (cărți vechi și tablouri digitizate) destinate **Bibliotecii Digitale** și **67 de documente** digitizate și digitale pentru **Repozitoriul instituțional HAPes**.

Biblioteca digitală

La nivel cumulativ, **Biblioteca digitală**, integrată funcțional în catalogul online al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (<https://opac.hasdeu.md/>), cuprinde **1 221 de titluri**. În anul de referință au fost digitizate **103 publicații**, dintre care **58 titluri de carte veche** și **45 de tablouri**. Evoluția anuală a indicatorilor confirmă caracterul sistemic și continuu al procesului de digitizare, consolidat progresiv în ultimii ani.

Dinamica procesului confirmă caracterul sistemic al eforturilor depuse în ultimii ani:

În 2025, accentul nu a fost pus exclusiv pe creșterea volumului de documente digitizate, ci, în mod prioritar, pe **îmbunătățirea calității, completitudinii și consistenței metadatelor**, element esențial pentru asigurarea accesibilității, vizibilității și reutilizării resurselor digitale în mediul online.

Din punct de vedere structural **Biblioteca Digitală** este organizată în **nouă secțiuni tematice**, care reflectă diversitatea patrimoniului documentar și cultural al Bibliotecii Municipale. În anul 2025 au fost realizate lucrări de **completare, actualizare și îmbunătățire** a conținutului digital în patru secțiuni-cheie: **I. Carte veche și rară, V. Articole din presă, VI. Fotografii și cărți poștale și VII. Pinacotecă**. Aceste intervenții au contribuit la consolidarea Bibliotecii Digitale, fiind aliniate obiectivelor strategice de transformare digitală ale BM.

Biblioteca	Titluri	Pagini
Biblioteca „Adam Mickiewicz”	18	4 805
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	13	3 298
Biblioteca „Onisifor Ghibu”	15	2 884
Biblioteca „Mihail Lomonosov”	5	1 186
Biblioteca „Târgu Mureș”	3	1 205
Biblioteca „Ițic Mangher”	1	960
Biblioteca „Târgoviște”	1	466
Total	56	14 804

Secțiunea I. Carte veche și rară

În anul 2025, secțiunea a fost completată cu **56 de titluri**, însumând **14 804 pagini digitizate**. Activitățile de digitizare au fost realizate de **șapte filiale**: „Adam Mickiewicz” (cărți din colecția Bibliotecii „Ovidius”), Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Onisifor Ghibu”, „Mihail Lomonosov”, „Târgu Mureș”, „Târgoviște” și „Ițic Mangher”. Repartizarea pe filiale evidențiază o implicare diferențiată, cu un aport semnificativ al bibliotecilor specializate și academice, contribuind la valorificarea patrimoniului documentar de importanță istorică.

Secțiunea V. Articole din presă

Lista tematică „Biblioteca digitală. Articole despre Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” reunește articole digitizate din ziare, reviste și cărți, reflectând istoria instituției și principalele evenimente din activitatea acesteia. În anul 2025 a fost elaborată lista tematică cu **75 de articole**.

Secțiunea VI. Fotografii și cărți poștale

Lista tematică „Biblioteca digitală. Iconografie” a fost completată cu **389 de unități**, contribuind la extinderea fondului vizual dedicat orașului Chișinău și la diversificarea resurselor iconografice accesibile utilizatorilor.

Secțiunea VII. Pinacotecă

În anul 2025 au fost digitizate **45 de tablouri** (45 pagini). Un tablou nou a fost digitizat la Biblioteca „Târgu Mureș”, iar **44 de tablouri** aparțin Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”. Imaginile acestora au fost realizate și transmise de filială în vederea creării metadatelor. Prelucrarea completă și publicarea acestora în catalogul online sunt preconizate pentru anul **2026**.

În anul de referință nu a fost realizată **scanarea rapoartelor** Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru perioada **1897-1940**, activitate planificată și coordonată de Secția Monitorizare și evaluare.

Adnotare și descriere a conținuturilor

În anul 2025 a fost inițiat procesul de **adnotare și descriere a conținuturilor**, cu prioritate pentru colecțiile de **carte vechi**. Până la finele anului au fost adnotate și descrise **170 de titluri**. Adnotările și descrierile de conținut sunt disponibile direct în catalogul online, contribuind la o mai bună înțelegere a valorii documentelor și la creșterea relevanței rezultatelor de căutare pentru utilizatori.

Procese de control și îmbunătățire a calității

În anul 2025 a fost inițiat un proces de verificare a Bibliotecii Digitale, care vizează calitatea scanărilor, corectitudinea metadatelor și conformitatea cu standardele stabilite. Această acțiune reflectă o abordare responsabilă și orientată spre consolidarea fiabilității și utilității resursei digitale.

Per total, în perioada 2021-2025, au fost digitizate **488 titluri / 126 234 pagini (Cărți vechi și rare)**, din totalul de 2 230 titluri (Conform listei *Carte vechi și rară* disponibilă în OPAC) din colecțiile a **15** filiale și două secții (Secția „Memoria Chișinăului” și STI).

Procesul de verificare a *Bibliotecii Digitale* a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, inițiat în 2025, a confirmat realizările perioadei 2021-2025: digitizarea a 488 de titluri (126 234 pagini), din totalul de 2 230, cu concursul a 18 filiale și 2 secții, cu un vârf de productivitate în 2024 (161 titluri, 52 630 pagini). Contribuția filialelor a fost variată strategic, evitând suprasolicitarea resurselor limitate, ceea ce a permis un ritm mediu anual de circa 97 de titluri. Edițiile digitizate per total sunt disponibile în opt limbi cu predominare în limba română (77%), cu accent pe literatură și lingvistică (265 de titluri), istorie (71) și drept (44). Deși 21 de ediții prezintă defecte fizice (pagini lipsă sau deteriorări), efortul susținut

demonstrează potențialul de conservare digitală, cu focus în 2026 pe filialele cu fonduri rămase (BC, „Mihail Lomonosov”, CAI „Mihai Eminescu” etc.).

Alte colecții digitizate

În anul de referință, filialele „Ițic Mangher” și Biblioteca publică de drept au continuat să completeze arhivele existente.

Pe parcursul anului, Biblioteca „Ițic Mangher” a continuat digitizarea arhivei bibliotecii: conținutul video și imagini, stocând-o pe hard-diskuri și efectuând:

Acțiuni	2025	2024	2023
Verificarea, rebobinarea peliculei de pe suportul analog, proiectarea filmelor; convertirea formatului analog în digital (casete)	33	40	60
Scanarea și prelucrarea imaginilor foto (fișiere)	428	458	458
Prelucrarea fișierelor digitale obținute; sistematizarea materialului video (casete)	2	6	10
Completarea registrului de evidență a materialelor digitale foto (mape)	17	15	30
Total	480	519	558

Biblioteca publică de drept a continuat digitizarea de documente: articole, teze, fragmente. Colecția digitală a BPD include **1 497** documente (inclusiv **120** de digitizate în 2025) disponibile pe blogurile:

- Blogul *E-Resurse drept* – **1081** documente, inclusiv **91** digitizate în 2025;
- Blogul *Fii informat la Biblioteca publică de drept* – **416** documente, inclusiv **29** în 2025.

Anul	Blogul E-Resurse drept			Blogul Fii informat la Biblioteca publică de drept			Total	
	Total	Noi	Descărcări	Total	Noi	Descărcări	Total	Descărcări
2024	387	22	25 642	990	87	72 154	1 377	97 796
2025	416	29	46 248	1 081	91	197 232	1 497	243 480

Repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” HAPes

În 2025 spre Repozitoriul instituțional HAPes au fost direcționate în total **67** titluri (6 242 pagini), din ele **46** digitizate (5 412 pagini scanate) alte **21** titluri born digital (710 pagini).

Au digitizat pentru Repozitoriul instituțional HAPes **șase filiale**: Biblioteca publică de drept, Biblioteca „Hristo Botev”, Biblioteca „Ițic Mangher”, Biblioteca „Onisifor Ghibu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” și Biblioteca „Alba Iulia”.

Biblioteca	Titluri	Pagini
Biblioteca publică de drept	25	3 305
Biblioteca „Ițic Mangher”	10	732
Biblioteca „Onisifor Ghibu”	4	328
Biblioteca „Alba Iulia”	4	269
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	2	240
Biblioteca „Hristo Botev”	1	538
Total	46	5 412
Documente digitale	21	
Total	67	

Pe parcursul anului de referință au fost înregistrate **217 716** de descărcări ale publicațiilor din Repozitoriul instituțional HAPes, de 3 ori mai multe decât în 2024 (**68 535** descărcări). Căutările în număr de 15 164 726 (2024 – **1042200**) s-au bazat pe cuvintele-cheie: *scriitor, literatură, istorie, arhitectură, cultură, biblioteconomie, cercetare, colectarea datelor, management* etc.

Conținutul celor **10 cele mai populare publicații** în majoritate se referă la subiecte de studiu pentru studenți, bibliotecari și cercetători:

- Raport de activitate 2024;
- BiblioPolis. 2025. Vol. 97, Nr. 2;
- Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării (Nelly Țurcan);
- Manual de identitate vizuală;
- Ion Hadârcă : biobibliografie;
- Marca Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Ediția a 2-a modificată. 2024;
- Bibliografia municipiului Chișinău, 2013;
- Total librarian: Lidia Kulikovski : Monografie bibliografică;
- Biblioteca digitală a Bucureștilor (Vasilescu, Laura-Florina);
- Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie.

În anul 2025, Repozitoriul instituțional HAPes a înregistrat o evoluție constantă, fiind adăugate **69 de publicații noi**, ceea ce a condus la un total de **504 lucrări publicate**. Această dinamică reflectă eforturile susținute ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, realizate în colaborare cu bibliotecile din rețea și cu partenerii instituționali, orientate spre diversificarea, îmbogățirea și facilitarea accesului la conținutul digital.

Publicațiile integrate în Repozitoriul BM acoperă o arie tematică amplă, incluzând cercetări bibliografice și biblioteconomice, precum și analize privind metode de cercetare ale comunității. Procesul de digitizare și publicare a fost realizat cu implicarea activă a mai multor biblioteci din rețea, contribuind semnificativ la conservarea, valorificarea și accesibilitatea patrimoniului cultural și informațional.

3.4 CATALOAGELE BIBLIOTECII

Catalog electronic cu acces online (Sistemul integrat de bibliotecă Koha)

În anul de referință, în care transformarea digitală a constituit o prioritate strategică, au fost implementate o serie de măsuri orientate spre consolidarea utilizării Sistemului Integrat de Bibliotecă (SIB). Astfel, au fost organizate instruirii dedicate bibliotecarilor nou angajați, precum și sesiuni de testare menite să verifice și să actualizeze nivelul de competență al personalului în utilizarea modulelor SIB.

Inițiativa „Împrumut fără fișă-contract de împrumut” a reprezentat o acțiune majoră, având drept scop optimizarea și eficientizarea procedurii de împrumut prin intermediul SIB Koha.

Totodată, un moment deosebit în contextul utilizării sistemului integrat de bibliotecă l-a constituit vizita unui grup de specialiști – bibliotecari din biblioteci naționale și universitare, alături de

reprezentanți ai Ministerului Culturii din Turcia – care au împărtășit experiența lor privind utilizarea SIB Koha și implementarea acestuia la nivel național.

La sfârșitul anului 2025, a fost realizată actualizarea versiunii SIB Koha, versiunea curentă punând la dispoziție noi funcționalități menite să sprijine procesele bibliotecare și să îmbunătățească serviciile oferite utilizatorilor.

În anul de referință raportăm următoarele rezultate:

Total	2025	2024
Total înregistrări în catalog	1 107 495	1 091 615
Total titluri	314 677	312 542
Împrumuturi prin modulul Circulație	982 776	1 143 782
Utilizatori noi	15 820	16 518
Seriale înregistrate (titluri)	0	47
Total titluri Biblioteca Digitală	1 221	1 003
Sesiuni în OPAC	32 767	25 422
Conținuturi	78	248

Catalogul electronic a servit ca platformă pentru *Biblioteca digitală*, care în comparație cu 2022 a înregistrat o creștere de 217 de documente, constituind la 01.01.2026 – **1 221** documente.

În total, **catalogul electronic al Bibliotecii Municipale** la 01.01.2026 include **1 107 495 de exemplare** în 314 677 de titluri, ceea ce constituie **95%** din colecția BM.

Utilizarea modulelor Sistemului Integrat de Bibliotecă (SIB) Koha s-a aflat în atenția instituției pe parcursul anului 2025. În acest context, au fost revizuite și actualizate instrucțiunile de utilizare, în concordanță cu noile versiuni instalate, și au fost organizate sesiuni de instruire pentru actualizarea cunoștințelor bibliotecarilor, precum și testări menite să verifice corectitudinea aplicării procedurilor de înregistrare a utilizatorilor și de circulație a documentelor.

În urma acestor activități, au fost identificate o serie de neconformități, constând în nerespectarea integrală a instrucțiunilor sau aplicarea parțială a acestora, prin omiterea unor operațiuni sau interpretarea diferită a procedurilor de către unele biblioteci. Aceste deficiențe au influențat negativ procesul de instruire a bibliotecarilor nou angajați, care nu au beneficiat de o formare corectă și unitară.

Calitatea datelor și administrarea SIB Koha

Asigurarea exactității și corectitudinii datelor a reprezentat o condiție esențială pentru facilitarea accesului eficient la informație și pentru îmbunătățirea experienței utilizatorilor în utilizarea catalogului electronic. În acest sens, pe parcursul anului de referință a continuat procesul de îmbunătățire a calității înregistrărilor bibliografice, prin completarea tipului de document, elaborarea vedetelor de subiect, corectarea erorilor identificate în înregistrări, precum și actualizarea linkurilor URL din câmpul 856u.

Totodată, deschiderea conținutului culegerilor, antologiilor și monografiilor (78) a contribuit la diversificarea și extinderea rezultatelor obținute în urma căutărilor tematice, sporind relevanța informației oferite utilizatorilor.

La nivel de administrare a Sistemului integrat de bibliotecă Koha au fost realizate operațiuni de upgrade a sistemului și igiena digitală, menite să optimizeze funcționalitatea sistemului. În a doua jumătate a anului de raportare au fost înregistrate blocări temporare ale sistemului, cauzate de tentative de atacuri informatice, situații care au fost gestionate prompt și soluționate cu succes, fără impact major asupra activității curente.

Utilizare OPAC

În anul de referință a fost înregistrat un număr de **32 767 de sesiuni în OPAC**, în **creștere** cu 7 345 în comparație cu 2024 (25 422), în cadrul cărora au fost efectuate **179 754 de căutări**, în **creștere** cu 47 345 în comparație cu 2024 (132 409).

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiune per utilizator	Căutări	Căutare / sesiune	Durata medie a sesiunii
2025	12 000	11 958	32 767	2.8	179 754	5.4	00:00:32
2024	11 232	10 500	25 422	2.4	132 409	5.2	00:05:40
2023	7 200	5 300	20 187	2.80	163 037	8.07	00:03:54
2022	8 843	8 529	25 893	2.93	132 893	5.13	00:05:54

Din tabelul de mai sus se observă că în 2025 valorile indicatorilor *Utilizatori*, *Utilizatori noi*, *Sesiuni*, *Căutările* au marcat o creștere în comparație cu ultimii trei ani. Durata medie a sesiunilor s-a micșorat în comparație cu 2024, 2023, 2022. Din totalul de utilizatori, 93% sunt utilizatori noi, ceea ce semnalează că utilizatorii nu revin să caute informații, dar numărul pe utilizatori care practic s-a dublat demonstrează că utilizatorii sunt activi și bibliotecarii informează despre resursele bibliotecii. Durata

medie a sesiunilor este 5 min. 40 sec. 65% din sesiuni au fost directe, 20% – constituie sesiunile în rezultatul căutărilor pe motoare de căutare, 15% revine traficului de pe rețele sociale.

În anul de referință categoriile de dispozitive utilizate pentru consultarea catalogului electronic al bibliotecii se află la egalitate – *telefoanele mobile și calculatoarele*, iar *tabletele* în continuare sunt tot mai puțin utilizate.

Anul	Telefon	Calculator	Tabletă
2025	50%	49,3%	0,7%
2024	49,7%	49%	1,3%

Distribuția utilizatorilor catalogului electronic indică o **predominanță a utilizatorilor de sex feminin**, care reprezintă 71%, în timp ce 29% dintre utilizatori sunt de **sex masculin**.

Din punct de vedere **geografic**, majoritatea utilizatorilor accesează catalogul electronic din **Republica Moldova** (91%). Un procent mai redus de utilizatori provine din **România** (3%) și din **Statele Unite ale Americii** (2%), iar restul de 4% este distribuit între alte state, precum Suedia, Irlanda, Germania, China, Italia, Franța, Federația Rusă și altele.

Catalogul electronic local cu acces offline IRBIS

Catalogul electronic local al Bibliotecii „Ițic Mangher” (IRBIS) în anul 2025 a fost completat cu 56 documente. La 31.12.2025 catalogul electronic IRBIS conține **14 460** ex. doc.

Dinamica înregistrărilor noi și accesărilor în perioada 2022-2025:

Anul	Intrări	%	Accesări
2025	56	0.3%	585
2024	202	1.4%	512
2023	156	1.08%	494
2022	210	1.4%	-

3.5 BAZE DE DATE ACHIZIȚIONATE

Pe parcursul anului de referință, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a asigurat accesul utilizatorilor la **10 baze de date**, disponibile în **trei locații**: Biblioteca Centrală, BPD și CAI „Mihai Eminescu”. Totodată, prin intermediul **Consortiului REM**, a fost oferit acces la **cinci baze de date cu acces deschis**: *MSP Journals*, *ACM Digital Library*, *ASTM Compass*, *Open Edition Journals*, *Royal Society Journals*. Începând cu anul 2024, Biblioteca Municipală beneficiază de **acces de lungă durată** la platforma de cărți electronice **citeste.ro**, extinzând astfel oferta de resurse electronice destinate comunității.

Bazele de date cu profil juridic — **HeinOnline, Practica Judiciară, Sintact (MoldLex)** – sunt disponibile la BPD, iar baza de date **EBSCO** este accesibilă utilizatorilor în locațiile desemnate. Indicatorii de utilizare pentru perioada 2023-2025 relevă o **dinamică ascendentă semnificativă**, în special în anul 2025.

Tabelul Baze de date

Anul	EBSCOhost			HeinOnline		sintact.ro / MoldLex		Practica Judiciară	
	căutări	sesiuni	descărcări	vizite unice	sesiuni	vizite unice	sesiuni	vizite unice	sesiuni
2025	8 199	1 242	1 340	268	707	1 429	2 550	525	3 778
2024	279	313	333	61	315	575	3 689	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Analiza comparativă a datelor evidențiază faptul că anul **2023** nu a înregistrat activitate de utilizare, în timp ce anul **2024** marchează reluarea accesării resurselor electronice, cu valori moderate. **Anul 2025** se remarcă printr-o **creștere substanțială a tuturor indicatorilor**, în special pentru baza de date **EBSCO**, care a înregistrat **8 199 de căutări, 1 242 de sesiuni și 1 340 de descărcări**, comparativ cu 279 de căutări și 313 sesiuni în anul precedent.

De asemenea, bazele de date juridice au cunoscut o **intensificare vizibilă a utilizării**:

- **HeinOnline** a înregistrat 268 vizite unice și 707 sesiuni în 2025, față de 61 de vizite unice și 315 sesiuni în 2024;
- **Sintact/MoldLex** a atins 2 550 sesiuni și 1 429 vizite unice în 2025, depășind semnificativ valorile anului anterior;
- **Practica Judiciară** a înregistrat 3 778 sesiuni în 2025, confirmând interesul sporit pentru resursele juridice specializate.

Creșterea indicatorilor de utilizare este corelată direct cu **organizarea sesiunilor de instruire pentru bibliotecarii nou-angajați**, orientate spre familiarizarea acestora cu bazele de date disponibile, precum și cu **acțiunile de promovare sistematică a resurselor electronice**. Aceste intervenții au contribuit la consolidarea competențelor profesionale ale personalului și la valorificarea mai eficientă a bazelor de date în activitatea curentă cu utilizatorii.

În concluzie, datele statistice confirmă impactul pozitiv al instruirii și promovării asupra utilizării resurselor electronice și evidențiază rolul bazelor de date ca **instrument strategic în dezvoltarea serviciilor informaționale moderne** ale Bibliotecii Municipale.

3.6 PLATFORME DE PUBLICARE ONLINE

În anul 2025, platformele de publicare online au avut un rol esențial în consolidarea comunicării instituționale, asigurând vizibilitatea coerentă și accesibilă a conținutului de referință. **Pagina web, blogurile** și platformele editoriale **Issuu/Calaméo, SlideShare și Flickr** au funcționat ca spații de publicare și arhivare, oferind informații stabile, documentabile și citabile despre activitatea instituției. Aceste platforme au susținut diseminarea rapoartelor, prezentărilor și materialelor vizuale, completând eficient canalele de promovare online. Conținutul publicat a fost ulterior amplificat prin rețelele sociale și platformele profesionale, generând trafic și interes constant. Astfel, platformele de publicare online au contribuit la transparență, memorie instituțională și profesionalizarea comunicării digitale.

SITE-UL OFICIAL al BM – Biblioteca Municipală B.P. HASDEU (www.hasdeu.md)

În contextul priorității strategice din anul 2025 privind **accelerarea transformării digitale**, site-ul oficial al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a constituit un instrument central de informare, comunicare și acces la resursele și serviciile bibliotecii. Platforma a funcționat ca punct principal de interacțiune între instituție și comunitate, asigurând vizibilitatea activităților curente, promovarea programelor și evenimentelor, precum și accesul facil la conținut digital și servicii online.

Analiza datelor de utilizare evidențiază rolul site-ului oficial în consolidarea prezenței digitale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și în sprijinirea misiunii acesteia de a facilita accesul deschis la informație și cunoaștere pentru întreaga comunitate.

Analizând indicatorii de trafic și utilizare, în anul 2025, site-ul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a înregistrat o *evoluție pozitivă* a principalilor indicatori cantitativi și calitativi, confirmând consolidarea rolului său ca platformă digitală de informare și acces la servicii.

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiuni per utilizator	Pagini vizitate	Pagini per sesiune	Durata medie a sesiunilor
2025	32 517 +14,2%	28 000 +12,3%	61 034 +16,8%	1,87 +1	124 000 +10%	2,03	01:30:00 -1,6%
2024	29 300	25 000	54 625	1,86	116 384	2,13	01:31:00
2023	31 091	27 310	53 835	1,73	95 816	1,77	00:03:05
2022	34 358	30 032	62 044	2,00	135 100	2,18	00:03:12

Comparativ cu anul 2024, se constată:

- **creșterea numărului de utilizatori** (+14,2%) și a **utilizatorilor noi** (+12,3%), ceea ce indică o capacitate sporită de atragere a publicului;
- **majorarea numărului de sesiuni** (+16,8%) și a **sesiunilor per utilizator** (1,87 față de 1,86), reflectând o revenire mai frecventă a utilizatorilor pe site;
- **creșterea numărului total de pagini vizitate** (+10%), un indicator relevant al diversificării intereselor utilizatorilor.

Scăderea ușoară a indicatorilor **pagini per sesiune** și **durata medie a sesiunii** (–1,6%) este ne semnificativă și nu afectează interpretarea generală. Aceasta poate fi explicată prin: îmbunătățirea structurii site-ului și accesul mai rapid la informațiile căutate; orientarea utilizatorilor către pagini specifice, cu conținut clar și bine targetat.

Per ansamblu, evoluția acestor indicatori confirmă **eficiența conținutului publicat și actualizat constant**, precum și relevanța informațiilor oferite.

Grupul principal de canale al primului utilizator (Grup de canale implicit)	Total utilizatori	Utilizatori noi	Utilizatori care revin	Timp mediu de interacțiune per utilizator activ	Sesiuni de interacțiune per utilizator activ
Direct 2025	19 116	18 300	3 657	92.85	1.22
Direct 2024	16 283	15 646	3 102	101.32	1.21
Organic Search 2025	8 373	8 040	2 094	95.59	1.20
Organic Search 2024	7 737	7 562	1 744	84.05	1.07
Organic Social 2025	1 320	1 297	109	23.47	0.63
Organic Social 2024	1 137	1 097	80	30.59	0.60
Referral 2025	348	344	53	102.76	1.26
Referral 2024	675	674	22	31.48	0.94
Organic Video 2024	2	2	0	4	0.5
Organic Video 2025	4	4	0	26.75	0.5

Structura canalelor de acces demonstrează o **creștere solidă a traficului direct și organic**, cu următoarele concluzii:

Canalul Direct (accesarea adresei URL a site-ului) rămâne principalul cale de acces, cu o creștere semnificativă a utilizatorilor, indicând: recunoașterea brandului instituțional; fidelizarea publicului existent; utilizarea frecventă a site-ului ca instrument de lucru și informare.

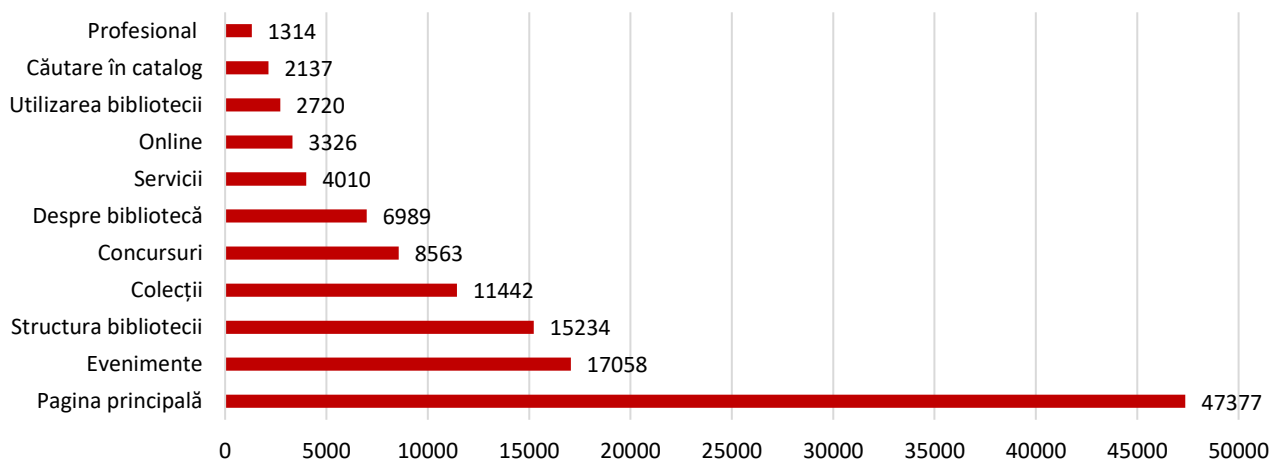
Organic Search (traficul de pe motoarele de căutare) înregistrează o creștere constantă atât a utilizatorilor, cât și a timpului mediu de interacțiune, confirmând: eficiența indexării conținutului; relevanța tematicilor abordate; vizibilitatea crescută în motoarele de căutare.

Organic Social (traficul din rețele sociale pe site) crește moderat, însă menține un timp de interacțiune mai redus, ceea ce indică un comportament de consum rapid al informației provenite din rețelele sociale.

Referral (traficul de pe alte site-uri) este singurul canal cu o diminuare semnificativă a utilizatorilor, fapt ce sugerează: reducerea trimiterilor dinspre alte site-uri partenere; necesitatea revitalizării parteneriatelor digitale și a schimburilor de linkuri.

Per total, structura canalelor indică o **dependență sănătoasă de trafic direct și organic**, specifică instituțiilor publice cu identitate digitală consolidată.

Distribuția vizitelor pe pagini evidențiază clar interesele utilizatorilor:

Pagina de start concentrează 38% din vizite, confirmând rolul său de hub informațional și punct principal de navigare.

Evenimentele (15%) înregistrează o creștere notabilă față de 2024, demonstrând interesul sporit pentru viața culturală și activitățile bibliotecii.

Colecțiile și biblioteca digitală (14%) au un nivel ridicat de interacțiune, cu tempou de angajament peste medie, indicând utilizarea efectivă a resurselor informaționale.

Pagini informative și funcționale (despre bibliotecă, adrese, servicii, cont personal, MPay, catalog online) prezintă valori bune ale timpului de interacțiune, ceea ce reflectă utilitatea practică a site-ului cu secțiuni dezvoltate. De ex. Secțiunea *Despre bibliotecă* (4%) s-a dezvoltat în anul de referință cu pagini noi, care vorbesc în detalii despre bibliotecă – SOS edificiul BM, Manualul de brand Identitate vizuală, Sindicatele BM, Abonare la Buletinul informativ al BM.

Concursurile, campaniile și programele de lectură generează un nivel ridicat de implicare, confirmând eficiența promovării acestora prin mediul online.

Diversitatea mare a paginilor accesate și distribuția relativ echilibrată a traficului demonstrează că site-ul nu este utilizat exclusiv ca sursă de știri, ci ca **platformă complexă de servicii, resurse și comunicare instituțională**.

Concluzii

Indicatorii de trafic și utilizare confirmă **o creștere sustenabilă a vizibilității și utilizării site-ului** în anul 2025. Creșterea utilizatorilor și a sesiunilor, concomitent cu menținerea unui timp relevant de interacțiune, indică **eficiența conținutului și a structurii informaționale**.

Dominanța canalelor Direct și Organic Search reflectă **consolidarea brandului digital al bibliotecii** și relevanța conținutului pentru publicul larg. Interesul sporit pentru evenimente, colecții digitale și servicii online demonstrează **alinieră site-ului la nevoile reale ale utilizatorilor**. Diminuarea traficului Referral reprezintă o zonă de optimizare pentru perioada următoare, prin relansarea parteneriatelor și a prezenței interinstituționale online.

În ansamblu, indicatorii analizați demonstrează că site-ul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” funcționează eficient ca **instrument strategic de informare, acces la resurse și interacțiune cu comunitatea**, susținând obiectivele de transformare digitală ale instituției, în pofida faptului ca accesul extern la resurse digitale a fost închis pe aproape șase luni.

BLOGURI

Anul 2025 a marcat 15 ani de utilizare a platformelor de blogging în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, perioadă în care filialele au gestionat **36 de bloguri instituționale**, acestea constituind un pilon important al comunicării digitale și al diseminării de conținut cultural și educațional.

Indicatori	2025	2024	2023	2022	2021
Vizite	499 444	744 561	753 011	614 976	559 885
Vizualizări	782 818	1 062 842	1 153 646	897 385	828 621

Postări	1 691	1 862	1 603	1 905	2 132
Vizite per postare	295	400	719	323	263

Total, în 2025 au fost publicate **1 691 de postări** (2024 – 1 862; 2023 – 1 603), care au generat **499 444 de vizite** (2024 – 744 561; 2023 – 753 011) și **782 818 vizualizări** (2024 – 1 062 842; 2023 – 1 153 646). Analiza comparativă evidențiază o **descreștere a volumului de conținut publicat**, concomitent cu o **scădere a traficului și a numărului de vizualizări**, tendință explicabilă prin schimbările în comportamentul de consum online și diversificarea canalelor de informare utilizate de public.

Datele consolidate pentru perioada **2021-2025** indică faptul că **anul 2023** a reprezentat vârful de performanță în ceea ce privește vizitele și vizualizările, cu **753 011 vizite** și **1 153 646 vizualizări**, precum și cel mai ridicat indicator de **vizite per postare (719)**, confirmând eficiența conținutului publicat în acel an.

Cele **36 de bloguri instituționale** sunt actualizate constant cu materiale realizate de bibliotecari, dar și de voluntari, cercetători și utilizatori ai bibliotecii, din diverse categorii de vârstă. Ritmul mediu de publicare este de aproximativ **160 de postări lunar**, respectiv **4-5 postări per blog**, ceea ce asigură o prezență editorială săptămânală și menține blogurile ca instrumente active de comunicare, promovare și valorizare a activităților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Top 10 bloguri cu cel mai mare impact al postărilor 2025:

Blog	Vizite	Postări	Vizualizări	Vizualizare/postare
Biblioteca „Târgu Mureș”	20 168	10	29 287	2 928
Chișinău, orașul meu	44 318	58	92 642	1 597
Biblioteca Centrală	10 970	10	14 843	1 484
Regatul spiridușilor T.M.	9 410	11	14 135	1 285
Biblioteca „Alexandru Donici”	93 494	69	86 676	1 256
CFCB „Campusul competențelor”	995	2	2 135	1 067
Biblioteca „Nicolae Titulescu”	24 520	34	34 590	1 017
E-resurse	9 206	20	19 653	982
Ora poveștilor CAE	31 048	60	56 680	945
Chișinău Muzical	16 230	22	20 800	945

Blogul Bibliotecii „Târgu Mureș” a înregistrat cel mai bun rezultat în 2025, conform indicatorului **vizualizare per postare**, urmat de blogul *Chișinău, orașul meu* și blogul Bibliotecii Centrale. Topul a fost

părăsit de blogul Bibliotecii „Onisifor Ghibu” și blogul *Ebraika*. Nou-venite în top sunt blogul Campusului competențelor și E-resurse.

Cele mai populare postări în 2025 au fost:

Nr.	Postare	Vizualizări	Blog	Trimestru
1.	Cele mai frumoase citate din romanul „Micul prinț” de Antoine de Saint-Exupery	13 093	Biblioteca „Alexandru Donici”	II
2.	Citate și aprecieri critice despre Eminescu	10 748	CAIME	I
3.	George Călinescu – 20 citate celebre din romanul „Enigma OTILIEI”	1 867	Biblioteca „Târgu Mureș”	I
4.	Ion Agârbiceanu. Păpădia	1 413	Centrul Eminescu în serviciul comunității	I
5.	9 reguli de siguranță pe internet	1 062	Biblioteca „Maria Drăgan”	I
6.	Limba română în citate și versuri	922	Biblioteca Târgoviște în serviciul comunității	I
7.	Istoria cărții și evoluția ei	870	Ne întâlnim la biblioteca Ștefan cel Mare	II
8.	Provocarea estivală a cunoașterii	870	Biblioteca „Alba Iulia”	III
9.	Малоизвестные страницы жизни Михая Эминеску	811	Biblioteca „Miron Costin”	I
10.	Михай Эминеску. Величайший классик мировой литературы	808	Кишиневская Ломоносовка	I

În 2025, filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au început un proces de rebranding vizual și tematic pe blogurile aflate în gestiune, modificând aspectul vizual al paginilor, structura și conținuturile postărilor. De asemenea, s-a acordat atenție aspectelor ce țin de redactarea tagurilor și categoriilor și plasarea corectă a imaginilor pe blog. Impactul acestui proces va putea fi observat în anul următor.

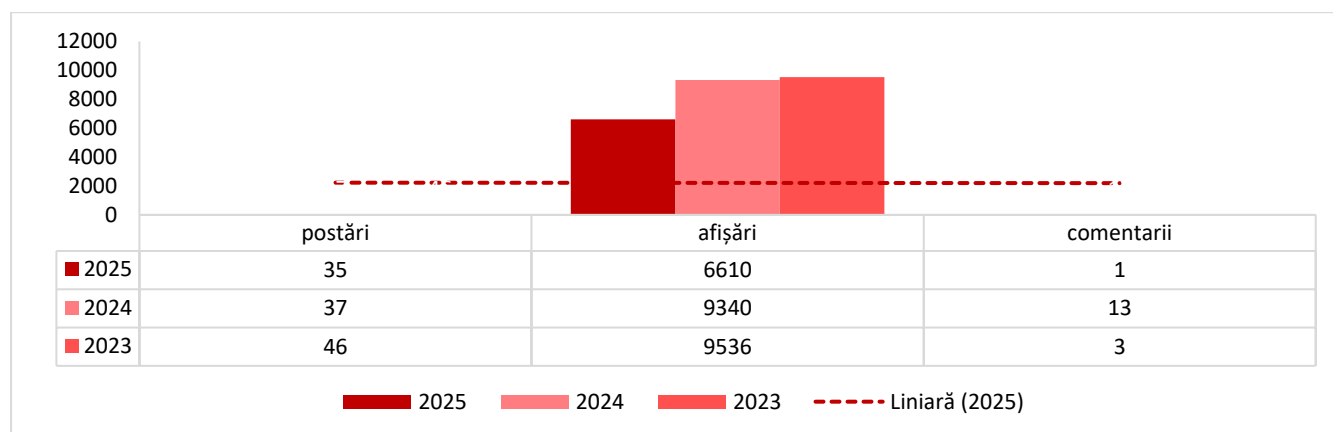
Concluzie: analiza datelor pentru anul 2025 arată că blogurile gestionate de filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” continuă să fie un canal activ și divers de comunicare și informare, cu un volum constant de postări susținute de bibliotecari, voluntari și utilizatori ai bibliotecii. Deși numărul total de vizite și vizualizări a scăzut comparativ cu anii precedenți, în special față de 2023, platformele au menținut o producție solidă de conținut, cu o medie de postări săptămânale bine distribuite între cele 37 de bloguri.

Topul blogurilor după impact și frecvența postărilor evidențiază un interes crescut în conținuturi tematice și locale, iar rebrandingul vizual și tematic demarat în 2025 sugerează un efort strategic de a îmbunătăți atractivitatea și accesibilitatea informațiilor, pregătind terenul pentru o creștere a impactului în anul următor. Astfel, eforturile constante de diversificare a conținutului, îmbunătățirea structurii și a aspectului vizual indică o orientare clară spre adaptarea la nevoile publicului și creșterea relevanței blogurilor ca instrumente culturale și educative în comunitate.

ISSUU / Calameo

În anul 2025, conturile ISSUU și Calameo ale Bibliotecii Municipale au fost actualizate cu conținut de către Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” și Secția „Memoria Chișinăului”. În utilizarea acestor platforme se remarcă o tendință de reducere controlată a activității..

Indicatorii de utilizare evidențiază o scădere graduală:

Scăderea numerică a indicatorilor nu reflectă o diminuare a relevanței conținutului, ci o **repoziționare funcțională a platformelor ISSUU/Calameo**, utilizate în principal pentru produse de promovare vizuală și expoziții tematice, în paralel cu publicarea sistematică a lucrărilor în repozitoriul instituțional.

Conținutul publicat a abordat teme educaționale, literare, culturale și civice relevante pentru comunitate, precum: *Ecoul Eminescu*, *Colecția Educația STEM*, *Holocaustul – o tragedie umană*, *Constituția Republicii Moldova*, *Cărți jubiliare*, *Seria CHIC*, *Grăbește-te să mă citești* ș.a.

SlideShare

În anul 2025, conturile SlideShare gestionate de bibliotecile rețelei (Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca publică de drept, Biblioteca „Mihail

Lomonosov”, Secția „Memoria Chișinăului” și contul instituțional al BM) au înregistrat: **26 479 de vizualizări cu 333 de descărcări**. Și această platformă se caracterizează prin scăderea volumului de documente publicate, dar și prin menținerea impactului. Pe contul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” nu au fost publicate materiale noi în 2025, însă postările din anii precedenți au generat **4 789 vizite și 16 descărcări**, confirmând persistența interesului utilizatorilor.

Indicator	2025	2024	2023
Postări	26	311	48
Vizualizări	26 479	21 570	28 825
Descărcări	333	339	225
Urmăritori	1 893	3 241	1 443

Datele comparative cu ultimii trei ani indică o intensificare considerabilă a activității editoriale în anul 2024, reflectată de creșterea numărului de postări și a bazei de urmăritori. În același timp, dinamica vizualizărilor indică o scădere față de 2023 și sugerează necesitatea unei analize calitative a tipurilor de conținut și a canalelor de distribuție, pentru optimizarea impactului și a vizibilității. Situația cu descărcările documentelor de pe platformă este constantă.

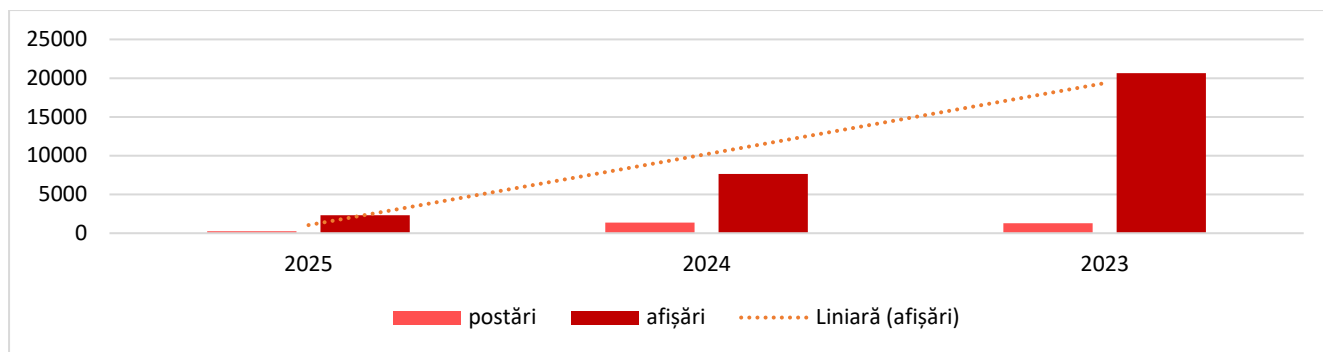
Cele mai vizualizate materiale au promovat patrimoniul cultural, literatura, istoria și arta locală (ex.: *Scriitorii de pe scena literaturii poloneze*, *Chișinăul la un secol distanță*, *Costum popular. Cămașa cu alțiță*).

Deși numărul de postări a scăzut considerabil, nivelul ridicat al vizualizărilor și descărcărilor indică un **potențial de impact ridicat al conținutului de calitate**, precum și **loialitatea unei audiențe deja formate**.

Flickr

Platforma de publicare a conținutului vizual (imagini și video) *Flickr* în 2025 se caracterizează prin restrângerea prezenței și scăderea vizibilității. Ceea ce este motivat de politicile platformei. În 2025, mai multe filiale (Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, „Traian”, „Nicolae Titulescu”) și-au **închis conturile Flickr**, iar activitatea a fost menținută **4 conturi**: BM cont instituțional, Biblioteca Centrală, CAI „Mihai Eminescu” și Biblioteca „Miron Costin”. Pe parcursul anului conturile au acumulat fost **2 327 vizite**.

Indicatorii platformei înregistrează o scădere:

Fotografiile publicate au documentat evenimente culturale majore, expoziții, lansări de carte, concursuri de lectură și inițiative comunitare.

Scăderea accentuată a indicatorilor confirmă **migrarea atenției publicului către alte canale vizuale** și consolidarea rolului Flickr ca platformă secundară de arhivare și documentare, nu de diseminare primară.

Concluzie

Indicatorii platformelor de publicare online externe confirmă o **tendință clară de reducere cantitativă a activității**, determinată de **centralizarea producției intelectuale în Repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”**. În același timp, datele arată că **impactul conținutului relevant rămâne ridicat**, în special pe SlideShare și ISSUU/Calameo, unde materialele tematice continuă să genereze vizualizări și descărcări semnificative.

Această evoluție reflectă o **maturizare a strategiei digitale** a bibliotecii, orientată spre eficiență, coerență și valorizarea patrimoniului cultural în mediul online.

3.7. PROMOVAREA DOCUMENTELOR DIN COLECȚIA BM

În contextul priorității anului – *Accelerarea transformării digitale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*, în anul 2025 Secția MRI a urmărit promovarea catalogului electronic și creșterea gradului de utilizare a acestuia. Listele *tematice* din OPAC au un rol important permițând accesul rapid și structurat la fondul de carte. Pe parcursul anului, au fost actualizate listele existente cu titluri recente, în conformitate cu achizițiile bibliotecii. Totodată, au fost create liste tematice noi, dispuse să răspundă intereselor actuale ale utilizatorilor.

Printre noile **liste tematice** realizate se numără: *Scriitorii Premiului Nobel; Deportările staliniste; Cărți în miniatură; Bibliografii BM; Colinde; „Bingo pentru carte”; „Provocarea Verii 2025”*. Aceste liste

au fost concepute pentru a oferi utilizatorilor un acces structurat la resursele bibliotecii, în funcție de tematici literare, istorice, culturale sau educaționale. Promovarea fondului de carte al BM „B.P. Hasdeu” prin liste tematice s-a dovedit a fi o oportunitate eficientă de valorificare a colecțiilor și de apropiere a cititorilor de resursele disponibile.

Modulul „Propuneri pentru achiziție”

În anul de raportare, modulul **„Propuneri pentru achiziție”** din cadrul SIB Koha al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a constituit un instrument eficient de implicare a utilizatorilor în dezvoltarea colecțiilor. Prin acest serviciu, cititorii au avut posibilitatea de a propune titluri de carte pentru achiziționare, contribuind la adaptarea fondului documentar la nevoile reale ale comunității. Secția MRI a monitorizat și analizat propunerile primite, ținând cont de alocațiile bugetare și de politica de dezvoltare a colecțiilor. În urma procesului de documentare și selecție, au fost incluse aproximativ **200 de titluri în *Lista de achiziții*** pentru anul următor. Utilizarea modulului a contribuit la actualizarea și diversificarea colecțiilor, la creșterea gradului de satisfacție al utilizatorilor și la consolidarea relației dintre bibliotecă și comunitate.

Expoziții de carte

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat un total de **3 427 expoziții de carte**, dintre care **2 896 expoziții tradiționale** și **531 expoziții virtuale**, valorificând **60 782 documente** (56 236 în format tradițional și 4 546 în format virtual). Comparativ cu anul precedent constatăm o creștere cu 177 expoziții (3 250 în 2024), evidențiind menținerea unui nivel ridicat de activitate expozițională la nivelul rețelei. Totodată, numărul documentelor expuse a **sporit** cu 6 121 documente (54 661 în 2024), majorarea fiind determinată în special de intensificarea expozițiilor tradiționale, care au cunoscut o creștere de 148 expoziții (49 680 în 2024).

Expozițiile tradiționale au rămas forma dominantă de promovare a colecțiilor, având un rol esențial în dinamizarea spațiilor bibliotecilor și în atragerea publicului direct. **Cele mai active filiale** din acest punct de vedere au fost Biblioteca „Ițic Mangher”, cu un număr impresionant de 421 expoziții, urmată de CAI „Mihai Eminescu” – 277 expoziții, Biblioteca „Ovidius” – 260, Biblioteca „Transilvania” – 214 și Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 147. Aceste filiale s-au remarcat printr-o valorificare constantă și creativă a fondului documentar, integrând expozițiile în programele educaționale și culturale curente.

Un volum semnificativ de **documente expuse** se înregistrează în cadrul unor filiale cu activitate expozițională intensă, precum „Onisifor Ghibu” (8 521 documente), CAI „Mihai Eminescu” (7 804), „Transilvania” (4 304) și „Ovidius” (3 904), ceea ce reflectă atât diversitatea colecțiilor, cât și capacitatea de selecție tematică adaptată intereselor comunității.

În paralel, **expozițiile virtuale** au cunoscut o dezvoltare semnificativă, devenind un instrument modern de extindere a accesului la resursele bibliotecii. Un rol deosebit în acest segment l-a avut Biblioteca „Valentin Ignatenco”, care a realizat **81 expoziții virtuale**, generând un impact remarcabil de **111 988 vizualizări**, confirmând interesul major al publicului pentru acest format digital.

Contribuții importante au avut Biblioteca „Mihail Lomonosov” (89 expoziții virtuale), Biblioteca „Maramureș” (62), Biblioteca publică de drept (49) și Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (33), iar **impactul** online ridicat se evidențiază la Biblioteca Centrală (8 113 vizualizări), Biblioteca „Târgoviște” (4 565), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (2 380), „Onisifor Ghibu” (2 215) și „Maramureș” (2 082), demonstrând eficiența mediului virtual în atragerea unui public extins, inclusiv din afara spațiului fizic al bibliotecii.

Analiza **tematică a expozițiilor evidențiază** orientarea prioritară a bibliotecii spre valorificarea patrimoniului cultural și educația prin lectură. Cele mai frecvente tematici au fost **expozițiile aniversare și jubiliare dedicate autorilor și evenimentelor culturale** (203 activități), urmate de expozițiile **pentru copii** – povești, enciclopedii și lecturi tematice (155 activități) și de cele axate pe **istorie și memorie culturală** (102 activități). Un segment distinct l-au constituit expozițiile dedicate lui **Mihai Eminescu** (89 activități), organizate în contextul declarării anului 2025 drept Anul Mihai Eminescu, care au contribuit la consolidarea identității culturale și la promovarea valorilor literaturii naționale. În contextul Anului Mihai Eminescu, CAIME împreună cu Secția managementul resurselor informaționale și în parteneriat cu Parlamentul Republicii Moldova a organizat o expoziție de amploare cu genericul „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”, vernisată în incinta muzeului Parlamentului Republicii Moldova (expoziția este reflectată în Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.1 2025 – Anul Mihai Eminescu).

Un pilon important al activității expoziționale l-a constituit **valorificarea patrimoniului cultural și identitar al municipiului Chișinău**, tematică reflectată printr-un număr semnificativ de 78 expoziții de carte dedicate istoriei locale, personalităților chișinăuiene și evoluției urbane. Sub generice precum

„Chișinău – orașul meu”, „Chișinău – file de istorie, file de destine”, „Chișinăul în pagini de istorie”, „Chișinău – oraș de vis” sau „Chișinăul de ieri și de azi” etc., bibliotecile din rețea au pus în valoare colecțiile documentare privind trecutul și prezentul capitalei, consolidând memoria comunitară și sentimentul de apartenență urbană.

Temele legate de știință și natură (67), sănătate și stil de viață (41), limbă și identitate lingvistică (33), psihologie și dezvoltare personală (24) și Europa și valorile europene (23) completează paleta tematică, reflectând diversitatea intereselor comunității și adaptarea bibliotecii la actualitatea socială și educațională.

Din punct de vedere **lingvistic**, activitatea expozițională a fost dominată de **limba română**, cu aproximativ 1 524 expoziții, reprezentând baza promovării culturii și literaturii naționale. Totodată, un număr relevant de expoziții au fost realizate în **limbile comunităților naționale** (circa 164 de expoziții în limbile rusă, ucraineană, bulgară și găgăuză), reflectând caracterul multicultural al rețelei Bibliotecii Municipale. Expozițiile în **limbile occidentale** (franceză, germană, engleză ș.a.) au avut un caracter complementar, fiind utilizate preponderent în scop educativ.

Concluzie: prin amploarea numerică, diversitatea tematică și extinderea în mediul online, expozițiile de carte au reprezentat în anul 2025 un **instrument esențial de mediere culturală**. Ele au stimulat interesul pentru lectură, au valorificat colecțiile bibliotecii și au susținut prioritățile strategice ale instituției: educația culturală, promovarea patrimoniului local, consolidarea identității naționale și adaptarea la mediul digital.

Creșterea volumului de documente expuse, menținerea unui nivel ridicat de activitate expozițională și impactul considerabil al formatului virtual confirmă capacitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” de a răspunde nevoilor informaționale contemporane, păstrând totodată legătura cu valorile culturale fundamentale ale comunității.

Serviciul informativ „Noutăți între coperti”

În anul curent, Secția managementul resurselor informaționale a BM a lansat serviciul informativ „**Noutăți între coperti**”, destinat bibliotecarilor din rețea, cu scopul de a facilita cunoașterea și valorificarea noilor achiziții și a aparițiilor editoriale recente.

Serviciul a funcționat ca un instrument de informare profesională, oferind bibliotecarilor date actualizate despre titlurile nou intrate în colecții și orientându-i în selectarea materialelor pentru

expoziții de carte, recomandări de lectură și activități de promovare. Prin intermediul acestuia, volumele recent achiziționate au fost integrate mai rapid în oferta culturală a bibliotecilor și au constituit suport pentru inițiativele locale de promovare a lecturii, fiind prezentate titluri reprezentative ale editurilor autohtone (Arc, Prut, Cartier, Litera, Știința) și din România (Humanitas, Polirom, RAO, Arthur), cu accent pe diversitatea tematică și relevanța editorială. Prezentările au permis bibliotecarilor să identifice lucrări cu potențial de interes pentru diferite categorii de public.

Activitatea a inclus sesiuni de discuții profesionale, în cadrul cărora bibliotecarii au analizat oportunități de valorificare a noilor apariții editoriale și au formulat propuneri privind dezvoltarea colecțiilor. Prin implementarea serviciului „Noutăți între coperti”, Secția managementul resurselor informaționale a asigurat un cadru sistematic de informare asupra achizițiilor recente și a contribuit la creșterea eficienței activităților de promovare a noilor titluri în rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

PROMOVAREA DOCUMENTELOR DIN COLECȚIA BM

4.1 Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor

4.1.1 Servicii de dezvoltare a competențelor conform Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)

4.1.2 Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri

4.1.3 Servicii bazate pe tehnologii. Serviciul „Connect Plus”

4.1.4 Servicii acordate refugiaților

4.2 Servicii cultural-educative

4.2.1 Programul de lectură „Chișinăul Citește”, ediția a XXII-a

4.2.2 Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a XI-a

4.2.3 Concursul de lectură „Bingo pentru carte”, ediția II-a

4.2.4 Programul estival „Provocarea verii”, ediția a VII-a

4.2.5 Alte programe, concursuri, evenimente

4.2.6 Evenimente comunitare

4.2.7 Promovarea valorilor europene prin lectură

4.2.8 Biblioteci aniversare

4.3 Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local

4.4 Servicii de referințe

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care include 27 de instituții afiliate, a valorificat o paletă largă de forme și metode de activitate, adaptate diferitelor categorii de utilizatori și nevoilor comunității: cluburi de lectură, cenacluri literare, concursuri tematice, ateliere creative și educaționale, medalioane literare, seri artistice, festivaluri culturale, întâlniri cu personalități marcante din domeniul literar și artistic, precum și alte activități interactive. În toate aceste forme de manifestare culturală, cartea a rămas

instrumentul central, elementul de legătură între cunoaștere, educație și dialog comunitar.

În anul de referință 2025, BM a organizat **18 049** evenimente cultural-educative, la care au participat **230 317** persoane, dintre care **6 325 evenimente culturale, științifice și de socializare; 8 297 evenimente de instruire nonformală și 3 427 expoziții de carte.**

Stimularea interesului pentru lectură (întâlniri cu scriitorii, întâlniri cu personalități, lansări și prezentări de carte, medalioane literar-artistice, spectacole, discuții tematice, expoziții tradiționale și virtuale de carte etc.) rămâne **principalul obiectiv al BM**. Astfel, pe parcursul anului curent au avut loc: întâlniri cu scriitorii (**210** evenimente, la care au participat **8 857** participanți); întâlniri cu personalități (**80** de evenimente cu **2 436** persoane), lansări de carte (**171** cărți lansate în cadrul a **106** evenimente cu **5 489** participanți); prezentări de carte (**546** evenimente cu **8 540** participanți); ateliere de lectură (**1 777** evenimente cu **32 484** participanți) ș.a.

Serviciile oferite de Biblioteca Municipală împreună cu partenerii noștri se diversifică de la o zi la alta, astfel încât pe parcursul anului s-au desfășurat **193 servicii**, desfășurate în **8 729** sesiuni de instruire la care au participat **98 287** utilizatori, dintre care **cursuri de dezvoltare** a competențelor digitale în cadrul serviciului **Connect Plus** (**1 939** sesiuni de formare, **8 884** participanți).

Programele de rețea ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au avut un parcurs coerent și ascendent pe parcursul anului de raportare, confirmând rolul instituției ca platformă strategică de educație, cultură și coeziune comunitară la nivel municipal. Implementate unitar în filiale, aceste programe au asigurat continuitate, vizibilitate și impact, adaptându-se totodată specificului comunităților locale și nevoilor diferitelor categorii de public.

O noutate a anului a constituit-o desfășurarea Taberei de vară pentru copiii din diaspora „Acasă la Chișinău”, desfășurată online în perioada 14-26 iulie 2025, fiind organizată de BM „B.P. Hasdeu” sub egida Primăriei Municipiului Chișinău și a Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural. Programul a avut ca scop conectarea copiilor din diaspora cu valorile culturale și identitare ale Republicii Moldova. La evenimente au participat **30 de copii** cu vârste între 6 și 12 ani, stabiliți în mai multe țări europene. Prin activități interactive și educative, aceștia au explorat patrimoniul cultural al Chișinăului. Tabăra a contribuit la consolidarea legăturii cu limba română, tradițiile și valorile naționale fundamentale. Pentru originalitate și concepția inovatoare, Tabăra de vară online pentru copiii din diaspora „Acasă la Chișinău”, ediția I, 2025, a obținut **Locul I** în cadrul Concursului „Cel mai original program de promovare

a valorilor europene”, organizat la nivel național în cadrul Concursurilor Naționale din Programul Național LecturaCentral (PNLC), ediția a VIII-a, 2025. Responsabil de realizarea programului: Maria Bivol, șef serviciu, Secția activitate editorială.

Altă noutate a anului a fost organizarea *Concursului de booktrailere*, inițiat de Secția dezvoltare servicii. Concursul a fost structurat pe două secțiuni: ***literară*** și ***nonliterară***, la care s-au înscris **54 de participanți**, dintre care **24** s-au bucurat de diplome și premii bănești. Pentru impactul și originalitatea sa, ***Concursul de booktrailere*** a obținut **Locul I** în cadrul Concursului „Cel mai original proiect/program de promovare a cărții și lecturii”, organizat la nivel național în cadrul Concursurilor Naționale din Programul Național LecturaCentral (PNLC), ediția a VIII-a, 2025. Responsabil de realizarea programului: Natalia Cauliuc, șef, Secția dezvoltare servicii.

Programul de lectură „Chișinăul citește”, ediția XXII-a, s-a desfășurat prin organizarea a **296** activități cu **7 283** participanți, cele 3 cărți fiind împrumutate de **2 946** persoane, **70** întâlniri cu scriitorii la care au participat **3 739** utilizatori.

Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a IX-a, la care au fost propuse câte **7** cărți, categoria copii și adolescenți. S-au înscris inițial în concurs pentru a lupta **288** de utilizatori. Au ajuns în lupta finală **154** din cei care au citit toate cărțile propuse, iar titlul de laureați ai concursului l-au obținut 40 de concurenți.

Concursul de lectură „Bingo pentru carte”, ediția a II-a, coordonat de Secția managementul resurselor informaționale, a înregistrat **211** participanți, depășind semnificativ numărul celor 150 de participanți din 2024, confirmând atractivitatea și eficiența concursului. Impactul se reflectă și în volumul de lectură: de la **1 163** de cărți citite în 2024, s-a ajuns la **2 663** de volume în 2025, aproape o dublare a numărului de cărți citite în cadrul concursului.

Programul estival „Provocarea verii”, ediția a VI-a, desfășurat sub același generic sugestiv și actual – „Știm la bibliotecă” a constituit unul dintre cele mai relevante succese ale anului. Programul și-a reconfirmat impactul major în rândul copiilor și al părinților, interesul pentru participare fiind în continuă creștere. Pe parcursul celor opt săptămâni de activitate, au fost înregistrați **2 306** de participanți (dintre care **96** de copii refugiați din Ucraina), care au fost implicați în **3 151** de activități, totalizând **21 038** de prezențe în filialele BM „B.P. Hasdeu”. Programul a contribuit semnificativ la stimularea lecturii, fapt demonstrat prin acumularea a **459 131** de minute citite în cadrul rubricii

„Turnirul Lecturii”, consolidând rolul bibliotecii ca spațiu educațional, cultural și formativ de referință pentru comunitate.

Paralel cu programele de lectură au fost oferite și **56 servicii de lectură** sub forma cluburilor, cenaclurilor, atelierelor de lectură și scriere creativă, medalioane sau seri literare, conferințe ș.a. În total serviciile de lectură au întrunit **19 916** participanți în **1 092** de activități.

Biblioteca Municipală rămâne un pilon al promovării lecturii, având ca obiectiv principal instruirea și ghidarea chișinăuienilor spre cărți și servicii educaționale, cu impact direct asupra formării lor intelectuale. Evenimentele culturale alături de scriitori, personalități marcante și invitați din diverse domenii completează experiența lecturală, stimulând curiozitatea și gândirea critică a participanților. Fiecare vizită devine astfel o ocazie de aprofundare a cunoștințelor și de dezvoltare personală prin lectură. Prin aceste inițiative, biblioteca și-a consolidat rolul său ca spațiu viu de educație și cultură, în care lectura devine motorul principal al creșterii și implicării comunității.

4.1 SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” îndeplinește un rol esențial în viața educațională, culturală și socială a comunității chișinăuiene, oferind o gamă diversificată de servicii orientate spre dezvoltarea competențelor, promovarea lecturii și sprijinirea învățării pe tot parcursul vieții. Prin intermediul rețelei sale de filiale și al structurilor specializate, biblioteca răspunde nevoilor informaționale, educaționale și culturale ale tuturor categoriilor de utilizatori – copii, tineri, adulți și seniori.

Serviciile dezvoltate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” sunt concepute ca instrumente de adaptare socială, echitate educațională și participare activă în comunitate, având un impact direct asupra formării competențelor cheie necesare adaptării la schimbările sociale, tehnologice și culturale contemporane. Acestea contribuie la creșterea nivelului de alfabetizare, la dezvoltarea gândirii critice, a competențelor digitale, civice și sociale, precum și la valorizarea culturii, patrimoniului și identității locale.

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a continuat să își consolideze rolul de actor educațional și comunitar activ prin prestarea a **193 de servicii educaționale**, orientate spre incluziune, echitate, educație de calitate și dezvoltare sustenabilă. Serviciile au fost desfășurate în cadrul a **8 729 de instruiri**, cu participarea a **98 287 de beneficiari**, acoperind un spectru larg de vârste – de la copii de

vârstă preșcolară până la seniori – și răspunzând unor nevoi educaționale, culturale, sociale și profesionale diverse.

Un loc aparte în activitatea BM „B.P. Hasdeu” îl ocupă serviciile orientate spre sprijinirea utilizatorilor în dezvoltarea competențelor digitale de comunicare, cultură informațională, securitate cibernetică, în special în cadrul gamei de servicii „Connect Plus”, având ca obiectiv formarea capacității de utilizare eficientă și responsabilă a resurselor și tehnologiilor informaționale disponibile.

Pentru consolidarea competențelor de cultură informațională, biblioteca a oferit activități de consultanță și instruire axate pe utilizarea catalogului electronic, administrarea contului personal în OPAC, precum și pe accesarea și valorificarea resurselor electronice. În același timp, utilizatorii au fost familiarizați cu principalele platforme digitale ale instituției – site-ul hasdeu.md, blogurile bibliotecii, bazele de date și colecțiile de cărți electronice – facilitând integrarea acestora în practicile curente de informare și învățare.

4.1.1 Servicii de dezvoltare a competențelor conform Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)

Serviciile oferite de BM joacă un rol esențial în sprijinirea realizării Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale Agendei 2030 a Națiunilor Unite, care urmăresc promovarea echității, sustenabilității și incluziunii în diverse domenii ale vieții. În special prin activitățile educaționale, filialele bibliotecii contribuie semnificativ la atingerea mai multor dintre aceste obiective, având un impact deosebit în domeniul educației și al accesului egal la informație, cu preponderență în următoarele domenii:

Obiectivul de dezvoltare durabilă	Nr. servicii	Nr. instruiți	Nr. participanți
O 3. Sănătate și bunăstare	12	591	5 580
O 4. Educație de calitate	159	7 678	86 354
O 5. Egalitate de gen	1	8	99
O 8. Muncă decentă și creștere economică	3	22	710
O 11. Orașe și comunități durabile	7	149	2 682
O 15. Viață pe pământ	11	281	2 862
O 17. Parteneriate pentru obiective			
Total	193	7 273	76 099

Obiectivul 17 – **Parteneriate pentru obiective** este reflectat în activitatea tuturor filialelor, unde au fost dezvoltate noi parteneriate pentru implementarea serviciilor propuse. Astfel, pe parcursul anului 2025, au fost semnate un total de **170 de acorduri de parteneriat**, consolidând cooperarea între biblioteci, instituții educaționale, organizații non-guvernamentale și comunitate.

ODD 3 – Sănătate și bunăstare (12 servicii)

Serviciile dedicate sănătății și stării de bine au vizat promovarea unui stil de viață sănătos, susținerea sănătății mentale, incluziunea persoanelor cu cerințe educaționale speciale și sprijinul acordat seniorilor. Cele 12 servicii implementate în mai multe filiale au generat 591 de instruiți, cu participarea a 5 580 de persoane, contribuind la creșterea nivelului de informare și la dezvoltarea competențelor pentru bunăstare personală și socială.

ODD 4 – Educație de calitate (159 servicii)

Cel mai amplu impact a fost înregistrat în cadrul obiectivului 4, unde biblioteca a livrat 159 de servicii educaționale, desfășurate în 7 678 de instruiți, cu un număr impresionant de 86 354 de participanți. Aceste servicii au inclus:

- promovarea lecturii și alfabetizării funcționale;
- cursuri de limbi străine și limba română pentru alolingvi;
- dezvoltarea competențelor digitale prin serviciul Connect Plus;
- educație media, creativă, artistică și culturală;
- sprijin pentru copii, tineri, adulți și seniori, inclusiv persoane cu CES.

ODD 5 – Egalitate de gen (1 serviciu)

În sprijinul egalității de gen, biblioteca a implementat un serviciu dedicat empowermentului femeilor, care a facilitat opt instruiți și a atras 99 de participante, oferind un spațiu de dialog, învățare și valorizare a rolului femeii în comunitate.

ODD 8 – Muncă decentă și creștere economică (3 servicii)

Prin servicii orientate spre educația financiară, antreprenariat și orientare profesională, biblioteca a contribuit la dezvoltarea competențelor economice și a spiritului de inițiativă. Cele 3 servicii au însumat 22 de instruiți, cu 710 participanți, majoritatea copii și tineri.

ODD 11 – Orașe și comunități durabile (7 servicii)

Serviciile încadrate la acest obiectiv au avut ca scop promovarea patrimoniului cultural, a identității locale, a participării civice și a coeziunii comunitare. Cele 7 servicii au fost realizate prin 149 de instruiți, implicând 2 682 de beneficiari, inclusiv prin servicii inovatoare și inițiative comunitare dezvoltate în parteneriat.

ODD 15 – Viața pe pământ (11 servicii)

Educația ecologică și formarea comportamentelor responsabile față de mediu au constituit o prioritate importantă în 2025. Cele 11 servicii dedicate acestui obiectiv au generat 281 de instruirii, cu participarea a 2 862 de utilizatori, în special copii și adolescenți, prin activități STEAM, ateliere creative și programe de educație ecologică.

În ansamblu, serviciile Bibliotecii Municipale au demonstrat o contribuție substanțială la realizarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă, cu un impact major în domeniul educației de calitate, care a concentrat cea mai mare parte a activităților și a participanților. Diversitatea intervențiilor – de la sănătate și bunăstare, la incluziune socială, educație ecologică și dezvoltare comunitară – confirmă rolul bibliotecii ca actor strategic în dezvoltarea capitalului uman și social. Numărul ridicat de instruirii și beneficiari reflectă încrederea comunității și relevanța serviciilor oferite. Astfel, biblioteca s-a consolidat ca platformă esențială pentru învățare pe tot parcursul vieții și pentru coeziunea comunitară.

4.1.2 Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău, instituție cultural-educatională cu o tradiție de peste un secol, oferă comunității un set variat și dinamic de servicii dedicate lecturii, menite să stimuleze interesul pentru carte, să sprijine dezvoltarea competențelor de comprehensiune și expresie și să promoveze lectura ca activitate social-culturală esențială. Biblioteca Municipală împreună cu cele 27 instituții afiliate, asigură acces liber și echitabil la colecțiile sale, care includ atât fonduri tradiționale, cât și resurse moderne (inclusiv colecții digitale și e-books), facilitând împrumutul la domiciliu și consultarea în sălile de lectură pentru utilizatorii de toate vârstele.

În cadrul serviciilor de lectură, biblioteca a organizat o serie de activități tematice și programe destinate diferitelor categorii de cititori, cum ar fi cluburi de lectură și creație pentru copii și tineri, cenacluri literare pentru adolescenți și adulți, ateliere de scriere creativă și concursuri de lectură, menite să stimuleze participarea activă și dialogul pe tema cărților. Aceste inițiative reflectă angajamentul instituției de a transforma lectura dintr-o simplă activitate pasivă într-un proces interactiv, educațional și cultural semnificativ pentru comunitate.

Eficiența acestor servicii, axate pe creativitate, participare activă și parteneriate educaționale, este confirmată de recunoașterea obținută la nivel național în cadrul Concursurilor Naționale din Programul Național LecturaCentral (PNLC), ediția a VIII-a, 2025. Premiile obținute reflectă impactul real al programelor de promovare a lecturii, diversitatea formelor de expresie artistică și capacitatea

instituției de a transforma lectura într-o experiență atractivă și relevantă pentru copii, tineri și adulți, atât din țară, cât și din diaspora.

Astfel, în anul curent, au fost organizate **56 servicii de lectură** dintre care s-au desfășurat sub forma *cluburilor* (22 servicii), *cenaclurilor* de lectură (3 servicii), *atelierelor de scriere creativă* (2 servicii), *atelierelor de lectură* (29 servicii) la care au participat în total **19 916** persoane în cadrul a **1092** sesiuni.

Forma de activitate	2025	2024	2023
Cluburi de lectură	22	23	24
Cenacluri literare	3	3	5
Ateliere de scriere creativă	2	2	3
Ateliere de lectură	29	38	23
Total	56	66	55

Serviciile de lectură desfășurate în perioada 2023–2025 evidențiază o activitate constantă și diversificată, orientată spre promovarea lecturii prin forme tradiționale și interactive, adaptate diferitelor categorii de beneficiari.

Cluburile de lectură se mențin ca una dintre cele mai frecvente forme de promovare a lecturii, înregistrând o scădere ușoară și constantă de la 24 activități în 2023 la 22 în 2025. Această evoluție sugerează o optimizare a formatului și o posibilă orientare spre consolidarea grupurilor stabile de cititori și creșterea calității actului de lectură.

Cenaclurile literare cunosc o diminuare de la 5 activități în 2023 la 3 în 2024 și în 2025, menținându-se ulterior la un nivel constant. Scăderea indică o reconfigurare a interesului publicului sau o integrare a dimensiunii cenaclului literar în alte forme de activități, precum atelierelor tematice.

Atelierelor de scriere creativă prezintă o ușoară reducere numerică în 2024 și 2025 (de la 3 la 2 activități anual), dar își păstrează continuitatea, confirmând interesul pentru dezvoltarea competențelor de creație literară, în special în rândul tinerilor.

Atelierelor de lectură reprezintă forma de activitate cu cea mai mare dinamică. După o creștere semnificativă în 2024 (38 activități față de 23 în 2023), în 2025 se înregistrează o scădere la 29 activități. Chiar și în aceste condiții, nivelul rămâne superior celui din 2023, ceea ce confirmă eficiența și atractivitatea acestui format interactiv.

Numărul total al activităților de lectură crește de la **55 în 2023** la **66 în 2024**, reflectând o perioadă de intensificare a programelor de promovare a lecturii. În **2025**, totalul activităților scade la **56**, apropiindu-se de nivelul anului 2023, ceea ce sugerează o etapă de consolidare și echilibrare a

volumului de activități, cu accent pe calitate și impact. Datele analizate indică o strategie coerentă de dezvoltare a serviciilor de lectură, caracterizată prin diversitate, adaptabilitate și continuitate. Accentul pus pe atelierele de lectură și pe metodele interactive a contribuit la creșterea vizibilității și eficienței activităților, aspect confirmat și de rezultatele obținute la nivel național în cadrul concursurilor de promovare a lecturii.

Prin furnizarea acestor servicii, BM „B.P. Hasdeu” nu doar susține obiceiul lecturii, dar contribuie esențial la dezvoltarea culturală și intelectuală a populației, consolidându-se ca un spațiu deschis de învățare informală, dialog și schimb de idei în municipiul Chișinău.

În concluzie, în anul 2025, serviciile BM „B.P. Hasdeu” au fost concepute și analizate prin prisma a două direcții majore de impact: dezvoltarea competențelor în concordanță cu Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 și promovarea serviciilor culturale dedicate lecturii. Această structurare a permis orientarea activităților bibliotecii atât spre formarea competențelor necesare unei societăți durabile, cât și spre cultivarea și consolidarea obiceiurilor de lectură, stimularea interesului pentru carte și literatură, precum și dezvoltarea capacităților de comprehensiune și exprimare. Prin această abordare integrată, biblioteca și-a consolidat rolul de actor activ în realizarea obiectivelor globale de dezvoltare durabilă și de spațiu educațional și cultural deschis, relevant și inclusiv, contribuind semnificativ la educația, cultura și coeziunea socială a comunității.

4.1.3 Servicii bazate pe tehnologii. Serviciul „Connect Plus”

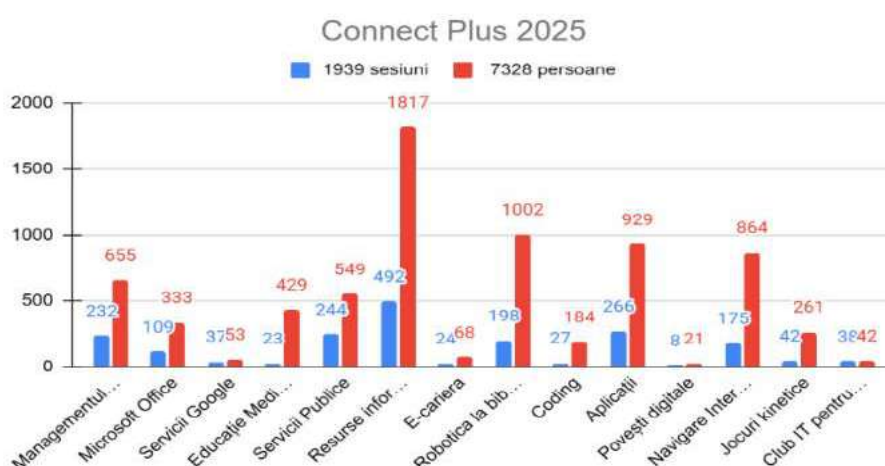
În anul 2025, serviciile de instruire din gama „**Connect Plus**” au înregistrat o evoluție semnificativă la nivelul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, fiind prestate în **21 de filiale** ale bibliotecii. Activitatea de formare s-a materializat prin **1 939 de ședințe de instruire**, în creștere constantă față de anii precedenți (2024 – 1 764; 2023 – 1 814; 2022 – 1 320), și a implicat **7 328 de participanți** (2024 – 5 784; 2023 – 5 176; 2022 – 3 393), raportat la un număr total de **123 932 de cititori activi** ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Din perspectiva ponderii, persoanele instruite reprezintă aproximativ **5,9%** din totalul cititorilor activi ai bibliotecii. Acest indicator evidențiază faptul că serviciile de formare ale competențelor digitale au avut un impact direct asupra unui segment semnificativ al comunității de utilizatori, contribuind la dezvoltarea competențelor informaționale și digitale ale acestora. Totodată, raportul dintre numărul cititorilor activi și numărul participanților la instruirii indică existența unui potențial important de extindere a serviciilor „Connect Plus”, prin atragerea unui număr mai mare de

utilizatori în activități de formare. Creșterea constantă a participării, înregistrată în ultimii ani, sugerează premise favorabile pentru consolidarea și diversificarea programelor de instruire, precum și pentru intensificarea promovării acestora în rândul publicului larg.

Comparativ cu perioada 2022-2024, datele indică o dinamică ascendentă atât în numărul de sesiuni organizate, cât și în numărul persoanelor instruite, ceea ce confirmă extinderea impactului serviciilor „Connect Plus” și relevanța acestora pentru comunitate. Creșterea constantă reflectă interesul sporit al utilizatorilor pentru dezvoltarea competențelor digitale, precum și capacitatea bibliotecii de a răspunde eficient acestor necesități printr-o ofertă structurată de formare.

Totodată, se constată că șase filiale – Biblioteca „Onisifor Ghibu”, Biblioteca Centrală, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca „Codru”, Biblioteca „Maramureș” și Biblioteca „Ițic Mangher” – nu au prestat servicii „Connect Plus” în anul de referință din diferite motive. Ceea ce semnalează existența unor nonconformități în implementarea serviciului la nivel de rețea.

Utilizarea celor **14 tematici** incluse în setul de servicii de formare ale competențelor digitale constituie un indicator relevant al diversificării programului „Connect Plus”. Analiza distribuției pe tematici permite evaluarea intereselor prioritare ale utilizatorilor și oferă suport decizional pentru ajustarea și actualizarea conținuturilor de instruire, în concordanță cu evoluțiile tehnologice și nevoile comunității.

Cel mai popular serviciu din gama „Connect Plus” în **2025** a fost **Resurse informaționale**, urmat de **Robotica la bibliotecă**, **Aplicații** și **Securitate cibernetică**.

1) Resurse informaționale – 14 filiale prestatoare ale acestui serviciu au organizat **492 ședințe** (2024 – 280, 2023 - 1248, 2022 - 198, 2021 – 78) pentru **1817 persoane** (2024 – 727, 2023 – 699, 2022

– 410, 2021 – 393). În cadrul serviciului utilizatorii bibliotecilor: Biblioteca publică de drept, „Hristo Botev”, „Maria Drăgan”, „Adam Mickiewicz”, „Alba Iulia”, „Ovidius”, „Liviu Rebreanu”, „Târgu Mureș”, „Târgoviște”, Biblioteca „Transilvania”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Nicolae Titulescu”, „Alexandru Donici” și Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – au familiarizat utilizatorii cu OPAC-ul bibliotecii, căutarea cărților, rezervarea și prelungirea documentelor. Se observă o creștere semnificativă a interesului pentru subiect în 2025, acesta fiind cel mai popular serviciu, ca motiv pot fi raportate instruirile oferite bibliotecarilor, care respectiv au prezentat catalogul online și funcționalitățile lui utilizatorilor.

2) Robotica la bibliotecă – cele șase filiale – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Ovidius”, „Târgu Mureș”, „Transilvania”, „Liviu Rebreanu”, prestatoare ale acestui serviciu au desfășurat **198 ședințe** (2024 – 214, 2023 – 1 701, 2022 – 166, 2021 – 44) pentru **1 002 persoane** (2024 – 935, 2023 – 374, 2022 – 593, 2021 – 58). Interesul pentru serviciu este aproximativ la același nivel comparativ cu anul trecut, numărul de persoane instruite fiind constant.

3) Aplicații – 14 filiale prestatoare ale acestui serviciu au organizat **266 ședințe** (2024 – 259, 2023 – 2 268, 2022 – 262, 2021 – 170) pentru **929 persoane** (2024 – 853, 2023 – 611, 2022 – 852, 2021 – 235). În 2025 au prestat serviciul bibliotecile: „Hristo Botev”, „Lesia Ukrainka”, „Maria Drăgan”, „Nicolae Titulescu”, „Târgoviște”, „Traian”, „Transilvania”, „Liviu Rebreanu”, „Ovidius”, Biblioteca publică de drept, „Mihail Lomonosov”, „Alexandru Donici”, „Târgu Mureș” și „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

4) Securitate cibernetică – 14 filiale au desfășurat **149 ședințe** cu **828 persoane**. În 2025 au prestat serviciul bibliotecile: „Liviu Rebreanu”, „Adam Mickiewicz”, „Alba Iulia”, „Alexandru Donici”, Biblioteca publică de drept, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Hristo Botev”, „Maria Drăgan”, „Nicolae Titulescu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Transilvania” și „Vissarion Belinski”. În pofida faptului că subiectul a fost popular în 2025, se observă o diminuare a indicatorilor comparativ cu anul precedent, arealul de implementare a serviciului fiind în scădere cu 50%.

Celelalte servicii din gama „Connect Plus” – Managementul calculatorului, Microsoft Office, Servicii Google, Educație Mediatică, Servicii Publice, E-cariera, Coding, Povești digitale, Jocuri kinetice, Aplicații AI generative – au fost prestate ocazional, la cerere.

În concluzie, serviciile „Connect Plus” au continuat să ofere un impact semnificativ asupra comunității prin sesiuni de instruire în diverse filiale ale BM „B.P. Hasdeu”. Numărul persoanelor instruite a crescut semnificativ în 2025 la **7 328**, semnalând o mai bună atragere și implicare a utilizatorilor. În ansamblu, datele confirmă rolul strategic al instruirilor „Connect Plus” în oferta educațională a bibliotecii și relevanța acestora pentru creșterea gradului de utilizare conștientă și eficientă a resurselor informaționale disponibile. Sesiunile au acoperit o gamă variată de subiecte, de la resurse informaționale și aplicații, până la securitate cibernetică și inteligență artificială. Deși unele filiale au fost nevoite să sisteze anumite servicii din cauza lipsei de personal, renovării spațiilor sau a implicării în alte programe, interesul și participarea activă din partea publicului au rămas constante. Serviciile cele mai populare au fost: resurse informaționale și domeniile tehnologice, cum ar fi robotica și aplicațiile. Este evident că, deși există provocări, aceste sesiuni au contribuit considerabil la dezvoltarea competențelor digitale ale utilizatorilor, ceea ce demonstrează relevanța instruirilor „Connect Plus”.

Servicii electronice – e-servicii promovate de bibliotecă

Pe parcursul anului de referință *serviciile publice* au fost prestate de nouă filiale cu **244 ședințe** (2024 – 181, 2023 – 585) pentru **549 persoane** (2024 – 393, 2023 – 334). În 2025 au prestat serviciul bibliotecile: „Alba Iulia”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca publică de drept, „Hristo Botev”, „Adam Mickiewicz”, „Liviu Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Lesia Ukrainka” și „Târgu Mureș”. Deși numărul persoanelor instruite și numărul ședințelor a crescut comparativ cu anul trecut se observă o diminuare a arealului de prestare a serviciului, practic 50 % din filiale nu mai au în ofertă acest serviciu, cauza poate fi cantitatea mare de informații la subiect din alte surse, sau deja deținerea de către beneficiari a acestor competențe.

4.1.4 Servicii acordate refugiaților

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a derulat un portofoliu relevant de **proiecte dedicate refugiaților și grupurilor vulnerabile**, realizate în parteneriat cu organizații naționale și internaționale, care au contribuit direct la creșterea accesului la educație, incluziune socială și sprijin comunitar.

Un rol central l-a avut proiectul **„EDU-PRO – Educație de calitate și protecție pentru persoanele afectate de conflict și grupurile vulnerabile din Moldova”**, implementat de BM „B.P. Hasdeu” la

Biblioteca Centrală în parteneriat cu Consiliul Norvegian pentru Refugiați și **WeWorld** Italia, cu sprijinul financiar al Agenției Italiene pentru Cooperare pentru Dezvoltare. Inițiativa a vizat facilitarea accesului la educație de calitate și sporirea oportunităților de integrare socio-profesională pentru persoanele afectate de conflict.

Continuitatea sprijinului educațional pentru copii a fost asigurată prin proiectul **„HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education”**, cu finanțarea Fundației „Terre des Hommes Moldova”. Proiectul a contribuit la crearea unor spații moderne și prietenoase, precum și la susținerea serviciului **„Joc, Sport și Creativitate”** la Biblioteca „Nicolae Titulescu” și serviciului „AntiPlictiseală” Biblioteca „Maria Drăgan”, oferind suport didactic și logistic pentru copiii refugiați și cei din comunitate.

Prin proiectul **„LibHub 2.0 – Biblioteci incluzive pentru comunități diverse”**, realizat la bibliotecile „Mihail Lomonosov” și „Ițic Mangher”, implementat de Asociația Comunitățile Viitorului (România) și finanțat de Network of European Foundations (NEF) prin European Programme for Integration and Migration (EPIM), bibliotecile au fost transformate în huburi comunitare sigure și inovatoare. Scopul principal a fost promovarea incluziunii sociale, dialogului intercultural și dezvoltării competențelor digitale pentru migranți, refugiați și comunitățile locale.

De asemenea, Biblioteca „Lesia Ukrainka” a realizat proiectul **„Crearea unui Spațiu Cultural și Educațional Multifuncțional”**, cu sprijinul Charity Centre for Refugees – Republica Moldova, având ca obiectiv integrarea copiilor refugiați în mediul educațional și cultural și consolidarea coeziunii sociale.

Dimensiunea de sprijin direct a fost evidențiată prin proiectul **„Vouchere pentru beneficiarii vulnerabili”**, inițiat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” și finanțat de World Vision Moldova. Peste **50 de beneficiari**, inclusiv refugiați din Ucraina și persoane aflate în situații vulnerabile, au primit vouchere pentru produse de îngrijire personală, contribuind la îmbunătățirea condițiilor de trai și la consolidarea relației bibliotecii cu comunitatea.

În cadrul proiectului **„Împuternicirea refugiaților și comunităților locale”**, realizat în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și finanțat de Fondation de France și Embassy of Sweden în Chișinău, biblioteca a contribuit la facilitarea accesului la informație și sprijin juridic pentru refugiați. Un exemplu relevant a fost lecția publică **„Asistență juridică și activitate de informare privind serviciile de asistență și protecție pentru comunitățile locale și refugiați”**, susținută de Violeta Andriuță, reprezentantă a Centrului de Politici și Reforme, în cadrul inițiativei Moldova pentru Pace.

Altă inițiativă a BM „B.P. Hasdeu” a fost organizarea **Forumul municipal, ediția a II-a cu tema „Biblioteci incluzive pentru comunitate”**, în parteneriat cu UNICEF – un eveniment dedicat consolidării rolului bibliotecilor ca spații sigure, deschise și prietenoase pentru toți copiii, inclusiv pentru cei din grupuri vulnerabile și refugiați. Forumul a explorat bune practici și modele de intervenție orientate spre educația nonformală și bunăstarea copiilor. Programul a inclus prezentarea experienței UNICEF în cadrul proiectului **Ludoteca**, evidențiind impactul activităților ludice ca instrument de integrare socială și educațională. De asemenea, participanții au beneficiat de un **atelier interactiv** bazat pe cartea „Călătoria hermelinei curajoase Miskit” de Karl Schembri, organizat de Consiliul Norvegian pentru Refugiați, care a pus accent pe dezvoltarea empatiei, rezilienței și dialogului intercultural. Un moment important al evenimentului a fost **lansarea Ghidului UNICEF pentru promovarea bunăstării în școală**, resursă menită să sprijine cadrele educaționale și bibliotecarii în crearea unor medii educaționale incluzive și sănătoase emoțional. Prin această ediție a forumului, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a consolidat parteneriatul cu organizații internaționale și a reafirmat rolul bibliotecilor ca huburi comunitare de incluziune, educație și sprijin pentru copii și familii din comunitate.

În ansamblu, proiectele și inițiativele implementate în anul 2025 au demonstrat capacitatea BM „B.P. Hasdeu” de a atrage parteneriate strategice și resurse externe, transformând biblioteca într-un actor comunitar activ în domeniul educației, protecției sociale și incluziunii refugiaților și grupurilor vulnerabile.

Ca rezultat al acestor proiecte, BM „B.P. Hasdeu” a dezvoltat pe parcursul anului un program amplu de **evenimente cu și pentru refugiați**, materializat prin **637 de activități** și un total de **5 488 de participanți**, confirmând rolul bibliotecii ca actor esențial în sprijinirea incluziunii sociale și culturale a acestui grup vulnerabil.

Implicarea a fost concentrată în special în cadrul unor filialelor: „Ițic Mangher” (189 evenimente, 1 356 participanți), „Nicolae Titulescu” (171 evenimente, 1 359 participanți) și Biblioteca Centrală (150 evenimente, 1 803 participanți) care au generat peste 80% din totalul evenimentelor și beneficiarilor, devenind centre comunitare active pentru integrarea refugiaților. Contribuții relevante au avut și filialele „Adam Mickiewicz” (59 evenimente, 270 participanți), „Maria Drăgan” (37 evenimente, 363 participanți), „Mihail Lomonosov” (23 evenimente, 199 participanți) și „Lesia Ukrainka” (7 evenimente, 122 participanți).

Structura evenimentelor reflectă o orientare strategică către forme interactive și educative cu impact ridicat. **Atelierele de creație și dezvoltare personală** au constituit pilonul principal al programelor, însumând 275 de evenimente cu 2 449 participanți. O dinamică semnificativă au avut și **jocurile intelectuale**, cu 195 de evenimente 1 575 participanți care au stimulat participarea activă și învățarea prin metode ludice. **Cursurile de limba română**, esențiale pentru adaptarea lingvistică și socială, au totalizat 72 de evenimente și 396 participanți, iar **atelierile de lectură** au contribuit la promovarea culturii și alfabetizării prin 46 de activități cu 435 beneficiari. Un rol important l-au avut și **întâlnirile de consiliere psihologică**, care au reunit 385 participanți în cadrul a 23 de evenimente, susținând integrarea emoțională și bunăstarea refugiaților. Alte forme de activitate – **concursuri, prezentări de publicații, spectacole și vizionări de film** – au completat oferta cultural-educțională. Eficiența programelor este reflectată de o **medie de aproximativ 8,6 participanți per eveniment**, indicând un nivel constant de interes și relevanță comunitară.

În anul 2025, în cadrul rețelei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost înregistrați **235 de utilizatori noi** din rândul refugiaților și **5 086 de vizite**. Cea mai mare atragere de **utilizatori noi** din rândul refugiaților s-a înregistrat la Biblioteca „Lesia Ukrainka” (75), în timp ce cel mai intens **flux de vizite** a fost concentrat la Biblioteca „Ițic Mangher” (1 270 vizite), urmată de „Lesia Ukrainka” (920), Biblioteca Centrală (758) și „Adam Mickiewicz” (506).

Concluzie: prin extinderea programelor dedicate refugiaților, implementarea proiectelor cu parteneri internaționali și organizarea unor evenimente strategice precum Forumul municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, BM „B.P. Hasdeu” și-a consolidat rolul de actor comunitar esențial în promovarea incluziunii sociale, educației de calitate și bunăstării grupurilor vulnerabile. Prin diversitatea formelor de activitate și implicarea activă a filialelor, BM și-a consolidat în anul 2025 poziția de **platformă comunitară de sprijin, incluziune și coeziune socială**, contribuind concret la integrarea refugiaților în viața culturală și educațională a municipiului Chișinău.

Anul	2025	2024	2023	Total 2023-2025
Utilizatori noi	235	139	700	2 563
Intrări/vizite	5 086	13 917	59 356	136 167
Evenimente	637	488	726	2 519

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

4.2 SERVICII CULTURAL-EDUCATIVE

Anul 2025 s-a remarcat printr-o activitate intensă și diversificată în domeniul educațional și cultural, oferind oportunități relevante pentru dezvoltarea personală, profesională și culturală a comunității. În urma analizei și clasificării activităților desfășurate, acestea au fost grupate în două direcții majore: activități de promovare a lecturii și activități instructiv-educative, ambele având drept scop formarea competențelor, stimularea gândirii critice și consolidarea relației publicului cu lectura și cultura scrisă.

Pe parcursul anului au fost organizate **18 049** evenimente cultural-educative la care au participat **230 317** utilizatori, cifre care reflectă interesul constant al publicului pentru activitățile bibliotecii și impactul semnificativ al acestora asupra vieții culturale a municipiului. Prin diversitatea programelor și prin implicarea activă a comunității și a partenerilor instituționali, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a consolidat rolul de centru cultural, educațional și social, contribuind activ la dezvoltarea unei comunități informate, creative, deschise către lectură și învățarea pe tot parcursul vieții.

4.2.1 Programul de lectură „Chișinăul Citește”, adiția a XXII-a

Programul de lectură „Chișinăul citește”, inițiat în anul 2004 de BM „B.P. Hasdeu”, a ajuns în anul 2025 la ediția a XXII-a, confirmându-și continuitatea, relevanța și impactul cultural asupra comunității chișinăuene. De-a lungul celor peste două decenii, acest program a devenit nu doar o inițiativă de promovare a cărții, ci un veritabil ritual anual al orașului, un spațiu de întâlnire dintre generații, idei și sensibilități literare. Adresat copiilor, adolescenților și adulților, programul valorifică literatura autohtonă contemporană, propunând lecturi care stimulează imaginația, gândirea critică, memoria istorică și dialogul cultural. „Chișinăul citește” este, în esență, o invitație deschisă la reflecție, empatie și cunoaștere prin intermediul cărții.

Lansarea oficială a ediției 2025 a avut loc în 12 februarie 2025, în Sala cu coloane a Bibliotecii Centrale a BM „B.P. Hasdeu”, în prezența autorilor selectați, a criticilor literari, bibliotecarilor, cadrelor didactice și a publicului cititor. În deschiderea evenimentului, Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a subliniat importanța programului pentru comunitatea urbană, menționând că „Chișinăul citește” nu este doar un program cultural, ci o formă de coeziune socială prin lectură, care apropie cititorii de autori și de valorile literaturii naționale.

Cărțile selectate pentru ediția a XXII-a au fost prezentate de critici și scriitori consacrați:

– **Cartea pentru copii „Poarta dintre lumi” de Sergiu Afanasiu** a fost prezentată de scriitoarea Claudia Partole care a remarcat: *„Poarta dintre lumi este o carte foarte bună, cu repere naționale puternice, cu multă frumusețe și culoare locală. Este o lectură care îi apropie pe copii de rădăcinile lor și de valorile neamului.”* Volumul „Poarta dintre lumi” de Sergiu Afanasiu reprezintă o invitație poetică și inițiativă în universul copilăriei, al memoriei colective și al valorilor ancestrale. Cartea se adresează copiilor, dar își păstrează farmecul și profunzimea și pentru cititorul adult, propunând o lectură cu multiple niveluri de interpretare.

– Cartea pentru adolescenți **„Măștile lui Brejnev” de Nicolae Spătaru** prezentată de dr. Constantin Ivanov, critic literar și cercetător științific, care a subliniat valoarea simbolică a romanului, evidențiind faptul că măștile devin metafora ideologiei care deformează realitatea. Romanul este o lucrare satirico-fantastică ce explorează cu mult umor și luciditate absurdul și grotescul vieții cotidiene din perioada sovietică. Acțiunea se desfășoară într-un sat fictiv, unde frica, propaganda și conformismul devin măști purtate de personaje pentru a supraviețui într-un sistem opresiv. Criticul Tudorel Urian apreciază romanul drept: *„Un excelent roman, cu accente de fantastic bulgakovian, care surprinde atmosfera grotescă și absurdă a epocii post-brejnevienne.”* Pe parcursul anului, cartea a generat discuții vii în rândul adolescenților, facilitând înțelegerea istoriei recente prin intermediul literaturii.

– **Cartea pentru adulți „O progenitură dușmană” de Nicolae Negru** a fost prezentată de Iulian Ciocan, scriitor și critic literar, care a evidențiat valoarea documentară și literară a volumului, iar criticul Eugen Lungu a caracterizat lucrarea drept: *„Un document istoric esențial, o conștiință care nu doar înregistrează, ci interpretează corect drama deportărilor.”* Lucrarea memorialistică este o mărturie profundă despre deportările staliniste, relatată din perspectiva copilului deportat. Cartea evită patetismul excesiv, îmbinând dramatismul cu episoade de umanitate și supraviețuire. Evenimentul de lansare a oferit un prim cadru de dialog și interpretare, conturând reperele tematice și valorice ale ediției 2025.

Atelier de lectură pentru bibliotecari. Programul a inclus trei ateliere de lectură pentru bibliotecari, susținute de Maria Pilchin, axate pe formarea și perfecționarea competențelor în cultura lecturii. Activitățile au vizat dezvoltarea competențelor de analiză și aplicare a conceptelor și practicilor

de lectură asupra textului literar. Atelierele s-au bazat pe cărțile selectate în cadrul „Chișinăul Citește 2025”, oferind instrumente practice pentru stimularea interesului comunității pentru carte.

Activități desfășurate în cadrul programului. Pe parcursul anului, în toate filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” s-au organizat diverse activități cu publicul: prezentări de carte, întâlniri cu autorii volumelor lecturate, discuții și dezbateri interactive, ore de lectură pentru copii, adolescenți și adulți, înscenări teatralizate inspirate din textele studiate și activități expoziționale dedicate promovării lecturii. Aceste evenimente urmăresc nu doar stimularea interesului pentru lectură, ci și crearea unui spațiu de dialog și schimb de idei între cititori și creatori. Totodată, ele contribuie la dezvoltarea spiritului critic și la îmbunătățirea competențelor de comunicare ale participanților.

Impactul acestor evenimente poate fi analizat în baza indicatorilor prezentați în tabelul de mai jos, care va include **date comparative cu anul precedent, 2024**, evidențiind evoluția și eficiența activităților desfășurate.

Categoria	Anul	Titlul / autorul	Întâlniri cu autorii	Participanți la întâlniri	Evenimente	Participanți la evenimente	Împrumuturi
Copii	2025	Poarta dintre lumi, Sergiu Afanasiu	34	2 119	161	4 326	1 903
	2024	Doggy, Maria Pilchin	22	1 198	145	3 337	1 806
Adolescenți	2025	Măștile lui Brejnev, Nicolae Spătaru	19	815	76	1 543	503
	2024	Cu romanul în vacanță, Grigore Chiper	12	541	66	1 186	530
Adulți	2025	O progenitură dușmană, Nicolae Negru	17	805	58	1 379	540
	2024	Legată cu funia de pământ, Lorina Bălțeanu	4	231	42	745	644

Datele din tabel evidențiază o dinamică ascendentă a activităților și participării publicului în anul 2025 față de 2024, la toate categoriile de vârstă.

La categoria copii se observă o creștere semnificativă a numărului de evenimente (161 față de 145) și a participanților la evenimente (4326 față de 3337). De asemenea, numărul întâlnirilor cu autorii a crescut considerabil (34 față de 22), aproape dublând numărul participanților la aceste întâlniri (2119

față de 1198). Împrumutul de carte a înregistrat o ușoară creștere (1903 față de 1806), ceea ce indică un interes constant și consolidat pentru lectură în rândul copiilor.

La categoria adolescenți se remarcă o evoluție pozitivă: numărul evenimentelor a crescut de la 68 la 76, iar participarea de la 1290 la 1543. Întâlnirile cu autorii au fost mai numeroase (19 față de 14), cu un impact direct asupra creșterii numărului de participanți (815 față de 643). Împrumutul de carte a înregistrat o ușoară scădere (503 față de 530), ceea ce sugerează necesitatea diversificării strategiilor de stimulare a lecturii individuale pentru această categorie.

La categoria adulți anul 2025 marchează o creștere evidentă a activităților culturale: numărul evenimentelor a crescut de la 42 la 58, iar participanții aproape s-au dublat (1379 față de 745). Un salt important se constată la întâlnirile cu autorii (17 față de 4), precum și la numărul participanților la acestea (805 față de 231). În schimb, împrumutul de carte a înregistrat o scădere (540 față de 644), indicând o orientare mai accentuată spre participarea la evenimente decât spre lectura individuală.

Concluzie: comparativ cu anul 2024, anul 2025 se caracterizează printr-o extindere a ofertei culturale, creșterea participării publicului și intensificarea dialogului cu autorii, în special prin întâlniri literare. Scăderile punctuale la capitolul împrumuturi sugerează oportunitatea ajustării și diversificării programelor de promovare a lecturii, în funcție de specificul fiecărei categorii de vârstă, pentru a menține un echilibru între participarea la evenimente și lectura individuală.

Conferința literară „Reflecții asupra lecturii” desfășurată la Biblioteca „Onisifor Ghibu” a marcat în mod inspirat încheierea ediției a XXII-a a programului **„Chișinăul citește”**, confirmând rolul acestuia ca reper cultural al orașului. Evenimentul a reunit bibliotecari, cadre didactice, cititori fideli, studenți, critici literari și scriitorii incluși în programul din 2025 – **Sergiu Afanasiu, Nicolae Spătaru și Nicolae Negru** – într-un dialog viu despre lectură, memorie și formarea gustului literar.

Structurată în jurul conceptului „trei cărți – trei categorii de cititori”, conferința a evidențiat coerența și relevanța selecției editoriale din acest an. Cartea pentru copii **„Poarta dintre lumi”** de Sergiu Afanasiu a deschis evenimentul într-o notă luminoasă, subliniind valoarea educațională a literaturii ca prim contact al copiilor cu tradițiile, identitatea și imaginația. Un moment memorabil l-a constituit dramatizarea unui fragment din volum de către elevii Gimnaziului „Nicolae H. Costin”, care au demonstrat nu doar talent artistic, ci și o relație autentică cu lectura. Oferind autorului o poartă

tradițională, gestul simbolic al Bibliotecii „Nicolae Titulescu” a accentuat legătura profundă dintre scriitor, carte și comunitate.

Pentru tineri și adulți, volumele **„Măștile lui Brejnev”** de Nicolae Spătaru și **„O progenitură dușmană”** de Nicolae Negru au generat reflecții consistente asupra memoriei sovietice, traumei istorice și raportului dintre ficțiune și realitate. Intervențiile autorilor și ale criticilor literari au scos în evidență forța literaturii de a problematiza trecutul, de a stimula gândirea critică și de a contribui la educația civică a cititorilor. Discuțiile cu publicul, completate de momente artistice și mărturii ale bibliotecarilor implicați, au ilustrat impactul concret al programului în filialele municipale.

Concluzie

Ediția a XXII-a a Programului de lectură **„Chișinăul citește”** a confirmat, în anul 2025, maturitatea și forța acestui proiect cultural de durată, care a depășit de mult statutul unei simple inițiative de promovare a cărții, devenind un veritabil fenomen comunitar. Diversitatea activităților desfășurate în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, implicarea activă a bibliotecarilor, profesorilor și autorilor, precum și formarea profesională continuă a personalului au contribuit la consolidarea unei culturi vii a lecturii. Analiza comparativă a indicatorilor pentru anii 2024-2025 demonstrează o creștere semnificativă a numărului de evenimente, a participării publicului și a întâlnirilor cu autorii, ceea ce reflectă impactul real și vizibil al programului în comunitate care ne-au lăsat o mulțime de impresii asupra cărților și programului.

Conferința literară de totalizare „Reflecții asupra lecturii” a sintetizat exemplar rezultatele ediției, punând în valoare dialogul dintre literatură, memorie și educație civică, dar și rolul bibliotecii ca spațiu de coeziune socială. În ansamblu, „Chișinăul citește” - 2025 a demonstrat că lectura rămâne un instrument esențial de formare intelectuală și spirituală, iar bibliotecarii – actori centrali în menținerea și dezvoltarea acestui dialog cultural. Programul își continuă astfel misiunea de a aduce cartea mai aproape de oameni și de a construi, an de an, un oraș unit prin lectură.

„Chișinăul citește” și alte cărți

În contextul Programului „Chișinăul citește”, bibliotecile-filiale ale BM, dedicate comunităților etnice, promovează în mod special cărți în limbile specifice acestora, organizând activități adaptate intereselor fiecărei comunități:

– **Biblioteca „Adam Mickiewicz”**

Pe lângă participarea la programul comun al BM „Chișinăul citește”, biblioteca a promovat cartea selectată în cadrul celei de-a XIV-a ediții a **Campaniei Naționale de Lectură din Polonia**. Opera propusă pentru lectură în anul curent a fost **„Poezje”**, de **Jan Kochanowski**, volum prezentat și promovat pe tot parcursul anului, atât în rândul etnicilor polonezi din Chișinău, cât și al cititorilor interesați de opera autorului. Campania s-a încheiat cu o lectură publică, la care au participat 51 de cititori, inclusiv reprezentanți ai corpului diplomatic, eveniment ce a evidențiat rolul bibliotecii ca spațiu de dialog intercultural și promovare a valorilor literare universale.

– **Biblioteca „Ițic Mangher”**

În ediția 2025 publicului adult al Bibliotecii „Ițic Mangher” i-a fost propus romanul **„Express 36”** de **Boris Sandler**, scriitor de limbă idiș, originar din or. Bălți, stabilit la New York. Lecturile s-au desfășurat în parteneriat cu Centrul de zi „HESED lehuda”, prin sesiuni offline și online (ZOOM), în cadrul proiectului JDC „E2C”, adresat persoanelor vârstnice. Activitățile au inclus lecturi și discuții tematice, reunind 5 activități cu 136 de participanți, cu 22 de împrumuturi, confirmând interesul constant pentru literatura identitară și memorială.

Pentru copii, a fost selectată cartea **„Моя вообразилія”** de **Boris Zahoder**. Activitățile au inclus lecturi interactive, ghicitori, pantomimă, recitări și ateliere de lectură, cu participarea copiilor refugiați din Ucraina și a beneficiarilor serviciilor bibliotecii. Pe parcursul anului au fost organizate 14 activități cu 141 de participanți, cu un impact pozitiv asupra creativității și interesului pentru lectură, reflectat și în 31 de împrumuturi pe loc.

– **Biblioteca „Lesia Ukrainka”**

În anul 2025 Biblioteca „Lesia Ukrainka” a implementat un model adaptat comunității sale, selectând pentru copii cartea în limba ucraineană **„Історії про життя ще 50 українців та українок”** de **Anastasia Saenko**, destinată atât preșcolarilor, cât și elevilor. Activitățile au inclus prezentări de carte, lecturi interactive, discuții despre personalități ucrainene din diverse domenii, concursuri de desen inspirate de stilul Mariei Primacenko și ateliere de lectură, desfășurate cu implicarea bibliotecarilor, voluntarilor și reprezentanților comunității ucrainene. Programul a generat un interes sporit pentru literatura și cultura ucraineană, reflectat prin creșterea împrumuturilor, a frecvenței vizitelor la bibliotecă și prin implicarea activă a copiilor și cadrelor didactice. Cu un total de 23 de evenimente și

249 de participanți, susținute și prin promovare online, biblioteca și-a consolidat rolul de centru cultural și educațional, contribuind la întărirea identității culturale și la coeziunea comunității ucrainene din Chișinău.

Impresii de lectură, Programul „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a

„Cartea «Poarta dintre lumi» este o poveste magică despre un copil visător, Sorin, care are o imaginație bogată și se aventurează în diverse legende inventate de el însuși. Autorul ne descrie meleagurile noastre natale prin «peripețiile» protagonistului și, totodată, ne transmite cât de prețioasă este copilăria. Domnul Afanasiu Sergiu creează un text în care fiecare legendă se leagă cu altele, oferind cititorilor o lectură fascinantă și plină de farmec. Prin stilul său de scriere captivant, scriitorul transformă fiecare pagină într-o nouă călătorie cu personaje diferite, punând un accent deosebit pe frumusețea țării noastre, Republica Moldova. Mesajul operei prezintă importanța copilăriei și a imaginației în dezvoltarea fiecăruia. Prin voiajurile lui Sorin, domnul Afanasiu Sergiu ne arată cât de valoroasă este capacitatea de a visa, de a descoperi lumea din jur și cea mai inocentă perioadă a vieții noastre. Acesta promovează următoarele valori umane: curiozitatea, creativitatea, istețimea și bunătatea. Curiozitatea, deoarece este dornic de a explora locuri noi; creativitatea, pentru că își imaginează legende magice; istețimea, fiindcă reușește să descopere tainele și comorile satului său și bunătatea, deoarece are un comportament exemplar și demn de urmat, fiind observat prin respectul și comunicarea cu oamenii în vârstă. Pe lângă acestea, se mai pot enumera hărnicia și iscusința în secvența când sculpta din pietre diverse figurine minunate. Astfel, autorul ne oferă exemplul unui băiețel cu o copilărie frumoasă, plină de călătorii și vise mărețe.” (Svetlana Zmuncilă, elevă);

„Măștile lui Brejnev”, roman scris de Nicolae Spătaru, relatează despre o perioadă tensionată, marcată de grijile și frica oamenilor de posibila declanșare a unui război în urma morții liderului sovietic Leonid Ilici Brejnev.

Acțiunea are loc în satul Sinihău, unde secretarul sovietului sătesc, Marcu Filipescu, se confruntă cu o serie de situații absurde și sinistre. Încercând să se pregătească pentru un atac din partea forțelor străine, acesta solicită un număr mare de măști antigaz, stocându-le în casa sa, neștiind însă că acestea vor deveni cauza a tot ceea ce întoarce satul cu capul în jos, plângerile locuitorilor, problemele în familie și la serviciu etc. M-a fascinat modul în care autorul reușește să prezinte aspecte din viața de zi cu zi sub o formă aparte, drept niște situații ironice și dramatice. Spre exemplu moartea vacii Joiana, apariția din

senin a unor gropi cu lapte, dosarele lui Aurel Zmeură, dar si altele. În final, temerile oamenilor nu s-au adeverit cum au crezut, însă au avut de a face cu multe alte probleme grave.” (Ruxanda Lungu, elevă);

„O progenitură dușmană” este o carte specială, o istorie unică ce merită răsfoită. Atinge teme sociale și emoționale precum deportările în Siberia, foametea, limitarea accesului la credință – acele vremuri grele dintr-o perioadă întunecată pentru buneii noștri. Autorul povestește despre peripețiile copilăriei alături de frații săi, într-un stil haios și intrigant, dar și despre modul lor diferit de percepție și acceptare a lumii în care au crescut. Nu este doar o istorie interesantă pentru generația de astăzi, ci și una destul de înțepătoare, unde autorul redă cu atâta intensitate suferințele, emoțiile. spaimele, provocările, nașterea unor visuri de răzbunare, evitarea pericolelor, despre cum e să-ți pui la încercare rezistența, să cunoști umilința, nedreptatea pe propria piele, dar și micile bucurii care îi luminau viața. Una dintre puținele lucruri plăcute petrecute în iernile din Siberia ale naratorului era cititul cărților – în ele găsea o altă lume, cunoștea ceva nou și contribuia la dezvoltarea sa intelectuală. În ciuda greutăților, oamenii nu au încetat să creadă și nu și-au pierdut speranța de a se întoarce acasă – fapt ce s-a și întâmplat mai târziu. Este o istorie veșnică, vremuri dificile care au traumat suflete, iar acest lucru i-a făcut să devină oameni mari și a lăsat amintiri care îi vor urmări toată viața.” (Ecaterina Tucan, studentă).

PROGRAMUL DE LECTURĂ „CHIȘINĂUL CITEȘTE”, ADIȚIA A XXII-A

4.2.2 Concursul de lectură „Bătălia cărților” ediția a XI-a

În acest an, BM „B.P. Hasdeu” continuă tradiția de a inspira tinerele generații prin proiecte culturale de excepție, iar concursul de lectură „Bătălia Cărților” se evidențiază ca un eveniment anual emblematic.

Ediția a XI-a a acestui concurs a oferit copiilor și adolescenților oportunitatea de a explora literatura universală și contemporană, de a-și dezvolta abilitățile de oratorie și de a învăța să argumenteze și să împărtășească propriile impresii despre cărțile citite. Această competiție nu este doar o întrecere, ci și un spațiu de dialog, cooperare și creștere personală, unde fiecare pagină citită devine o provocare intelectuală și emoțională, iar fiecare participant se poate descoperi pe sine prin experiența lecturii.

Concursul a fost lansat în luna martie 2025 de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, marcând startul ediției a XI-a. Evenimentul de deschidere a avut loc pe 13 martie 2025, la ora 10:00, în Biblioteca „Târgu Mureș”, unde au fost prezentate cele 21 de titluri propuse spre lectură pentru participanții din cele trei categorii de vârstă: 10-12 ani, 13-15 ani și 16-18 ani. Concursul se desfășoară în perioada martie – decembrie 2025, iar participanții trebuiau să citească toate cărțile și să completeze fișele de lectură pentru a se califica în finală.

După prezentarea titlurilor și a conținutului lor la evenimentul de lansare, participanții s-au îndreptat imediat către biblioteci, dornici să înceapă lectura cărților atent selectate de comisia de specialitate:

Categoria Copii (10-12 ani):

1. Balena dispărută – Hannah Gold
2. Băiețelul din teatru – Maria Pilchin
3. Grădina secretă – Frances Hodson Burnett
4. Olguța și aventura din Orient Express – Alex Moldovan
5. Războiul s-a sfârșit – David Almond & David Litchfield
6. Viața pe Marte – Jennifer Brown
7. Wonka – Roald Dahl

Categoria Copii (13-15 ani):

1. Din 7 în 7 – Holly Goldberg Sloan

2. Inimă de samurai – Margi Preus
3. Insula roboților – Peter Brown
4. Invizibili – Ioana Pârvulescu
5. Aproape sigur – Lisa Graff
6. Ponei – R.J. Palacio
7. Aventurile lui Tom Sawyer – Mark Twain

Categoria Adolescenți (16-18 ani):

1. Cât timp înfloresc lămâii – Zoulfa Katouh
2. Dash, Lily și Cartea Provocărilor – Rachel Cohn & David Levithan
3. Drumul – Cormac McCarthy
4. Fiica de la Auschwitz – Tova Friedman & Malcolm Brabant
5. Mincinoșii – Emily Lockhart
6. Toți copiii librăresei – Veronica D. Niculescu
7. Trenul spre Samarkand – Guzel Iahina

Participarea la concurs este gratuită, însă este necesar ca fiecare concurent să dețină permis de intrare și să fi citit toate cele șapte cărți până la sfârșitul lunii octombrie pentru a putea accede în etapa finală.

Concursul s-a desfășurat în perioada martie-noiembrie 2025, oferind participanților oportunitatea de a citi toate cele 7 cărți din lista recomandată, a completa fișele de lectură și de a-și nota impresiile și observațiile personale. Pe tot parcursul anului, filialele Bibliotecii Municipale au organizat diverse activități de promovare a lecturii:

- Ateliere de lectură și întâlniri cu bibliotecari pentru dezvoltarea competențelor de analiză literară și de prezentare a opiniilor personale;
- Sesiuni de lectură online și offline, prin intermediul platformei ZOOM, pentru a facilita accesul copiilor și adolescenților la carte;
- Concursuri și provocări tematice, pentru stimularea interesului și a implicării active în lectură;
- Evenimente culturale și dezbateri în cadrul cărora participanții au putut discuta despre valori

universale precum prietenia, curajul, empatia și respectul pentru diversitate.

Aceste activități au contribuit la consolidarea comunității cititorilor și la creșterea motivației participanților de a citi, de a reflecta asupra textelor și de a dezvolta capacitatea de exprimare orală și scrisă.

Etapa finală a concursului „Bătălia Cărților” a reunit cei mai dedicați participanți, care au parcurs lista de șapte cărți și au completat fișele de lectură. În cadrul probei „**Convinge-mă să citesc**”, finaliștii și-au prezentat cartea preferată, argumentând alegerea prin creativitate, expresivitate și utilizarea termenilor literari. Jurații au evaluat oratoria, capacitatea de persuasiune și modul în care participanții au transmis emoțiile cărții.

Titlul obținut	10-12 ani	13-15 ani	16-18 ani
	Nume / Prenume	Nume / Prenume	Nume / Prenume
Cititorul exeget	Xenia Hîncu	Anna-Eliza Efimov	Otilia Muntean
Cititorul erudit	Arina Hîncu	Mihail Pilchin	Teodor Zaporozan
Cititorul persuasiv	Gabriel Preguza	Valeria Lungu	Irina Garștea
Cititorul proactiv	Cristian Garștea	Cleopatra Morari	Vasile Pasat
Cititorul creativ	Daniela Blăniță	Mihaela Șișcanu	Anastasia Ștefăniță
Cititorul performant	Ruxanda Gâlcă	Anisia Ciubotaru	Sebastian Lungu
Cititorul entuziast	Mădălina Fărâmbă	Iuliana Barcaru	Erika Lupușor
Cititorul orator	David Lupanciuc	Xenia Drahnea	Gabriela Godonoagă
Cititorul implicat	Evelina Rusnac	Ruxanda Lungu	Ana - Maria Revenco
Cititorul dialogal	Mia Andronachi	Cătălina Gîrneț	Adelina Jelimalai
Mențiuni	Emilia Tcacenco Victoria Karavasyli Evelina Beus Robert-Teodor Purice Nicoleta Bostan	Ana Moroșan Gabrielle Godonoagă Sofia Calaraș Demetra Frunza	Nichita Mogoreanu

Evenimentul de încheiere a oferit un cadru de dialog intelectual și a încurajat exprimarea liberă a opiniilor despre lectură, punând în valoare atât talentul individual, cât și pasiunea pentru carte. Pentru meritele lor și performanța demonstrată pe parcursul concursului, câștigătorii au fost recompensați cu diplome și premii bănești, oferite de Direcția Cultură Generală și Patrimoniu Cultural a Municipiului Chișinău.

Anul	Persoane înscrise la concurs	Semifinaliști (care au citit toate cărțile)	Numărul de împrumuturi
2025	288	154	4 433
2024	314	120	5 287
2023	488	151	4 998
2022	211	110	5 253

Concluzie: analiza datelor din perioada 2022-2025 arată fluctuații ale numărului de persoane înscrise, cu un vârf în 2023 și o scădere vizibilă în 2024-2025. În ciuda reducerii înscrierilor în 2025, numărul semifinaliștilor este cel mai ridicat din intervalul analizat, ceea ce indică o implicare mai mare a participanților activi. Numărul de împrumuturi rămâne relativ constant pe parcursul anilor, cu valori ridicate chiar și în anii cu mai puțini înscriși. Acest aspect sugerează un interes susținut pentru lectură și pentru fondul de carte al concursului. Per ansamblu, concursul își consolidează componenta calitativă, chiar dacă participarea numerică variază de la un an la altul, menținând un impact consistent în promovarea lecturii și dezvoltarea competențelor de analiză și exprimare în rândul copiilor și adolescenților care și-au împărtășit opiniile și impresiile cu noi organizatorii și alți cititori.

Impresii de lectură

„Mi-a plăcut această carte, deoarece m-a învățat să fiu curajoasă și că nu ar trebui să mă pierd atunci când soarta îmi aduce în cale greutăți, ci să lupt pentru pasiunile și ideile mele...” (Anonim; Cartea „Din 7 în 7” de Holly Goldberg Sloan);

„Lectura m-a inspirat să fiu mai curajoasă și să nu renunț la visurile mele, așa cum Manjiro nu a renunțat niciodată la speranța reîntoarcerii în țara natală, chiar și după zece ani de absență. De la soția căpitanului Whitfield am învățat că schimbarea pornește din propria inițiativă și că vine un moment în care trebuie „...să te scoli și să ajuți lumea să se schimbe...”. Dar, cel mai important, am învățat să prețuiesc darurile oferite de natură, observând admirația sinceră și descrierile poetice....” (Anisia Ciobotaru, cititoarea Bibliotecii „Ovidius”; Cartea „Inimă de samurai” de Margi Preus);

„E o poveste cu final fericit, în cadrul căreia putem trăi o avalanșă de emoții și e un exemplu cât se poate de realist al vieții multor copii. M-am bucurat extrem să asist la creșterea și dezvoltarea profesională a lui Miluță și recomand această carte fiecărei persoane, căci cuprinde povești demne de urmat și promovează niște valori general-umane esențiale, dar, în același timp, ne trezește la realitatea crudă.” (Ana Moroșan, elevă IPLT „Traian”; Cartea „Băiețelul din teatru” de Maria Pilchin);

„Este imposibil să nu empatizezi cu personajele sau să nu fii mișcat de durerea pe care o poartă în suflet.” (Daniela Muschei, cititoarea Bibliotecii „Traian”; Cartea „Cât timp înfloresc lămâii” de Zoulfa Katouh);

„Stilul lui Mark Twain m-a făcut să simt că sunt și eu acolo, alături de Tom, Becky și Huck. Cartea este plină de umor, dar are și momente serioase și emoționante. Ea arată că în copilărie putem învăța lecții importante: să fim curajoși, să spunem adevărul și să prețuim prietenia.” (Bianca-Andreea, cititoarea Bibliotecii „Ovidius”; Cartea „Aventurile lui Tom Sawyer” de Mark Twain).

CONCURSUL DE LECTURĂ „BĂTĂLIA CĂRȚILOR” EDIȚIA A XI-A

4.2.3 Concursul de lectură „Bingo pentru carte”, ediția II-a

Concursul de lectură „Bingo pentru carte”, inițiat și coordonat de echipa *Secției managementul resurselor informaționale (SMRI)*, a continuat și în anul 2025 ca unul dintre cele mai vizibile și eficiente proiecte de promovare a lecturii din cadrul BM „B.P. Hasdeu”.

După succesul înregistrat la prima ediție, ediția a II-a a reconfirmat interesul crescut al comunității pentru lectură și a demonstrat eficiența abordărilor interactive în stimularea consumului de carte și a utilizării resurselor bibliotecii, inclusiv a catalogului electronic. În acest scop, au fost elaborate și utilizate liste tematice de lectură, care au ghidat participanții în selectarea titlurilor conform cerințelor concursului.

Concursul a fost lansat în luna aprilie 2025 și s-a desfășurat pe parcursul a opt luni, implicând activ cititori din diferite categorii de vârstă. O noutate importantă a acestei ediții a fost organizarea participanților în două categorii de vârstă: **10+** și **18+ ani**, fiecare categorie beneficiind de fișe de Bingo distincte, adaptate nivelului de lectură și intereselor specifice. Această structurare a contribuit la crearea unui cadru **inclusiv și motivant** pentru copii, adolescenți și adulți.

În cadrul ediției **2025** au fost înregistrați **211 participanți**, număr care depășește semnificativ rezultatele ediției precedente. Comparativ, în anul **2024**, concursul a reunit **150 de participanți**, ceea ce evidențiază o **creștere clară a participării** și confirmă atractivitatea proiectului.

Un indicator esențial al impactului concursului îl reprezintă **volumul total de lectură**. În anul **2024**, participanții au citit **1 163 de cărți**, în timp ce în **2025** numărul total al volumelor citite a ajuns la **2 663 de cărți**, aproape dublu față de ediția precedentă. Această evoluție se explică prin numărul mai mare de participanți. Pentru obținerea „Bingo”-ului, fiecare participant a avut de citit minimum **10 titluri**, însă majoritatea cititorilor au depășit această cerință, ajungând la **14-16 cărți citite**. Acest fapt reflectă perseverență, disciplină și un interes autentic pentru lectură.

Pe parcursul concursului, participanții au demonstrat nu doar interes pentru lectură, ci și spirit de comunitate, prin schimburi de impresii, recomandări de carte și discuții despre autori și opere. Astfel, „Bingo pentru carte” a funcționat ca o platformă de interacțiune culturală și ca un instrument eficient de consolidare a comunității de cititori. La **Festivitatea de premiere**, care avut loc pe 10 decembrie 2025, cei **185 de finaliști** (127 de copii și 58 de adulți) au fost apreciați pentru efortul depus pe parcursul concursului, iar premiile au avut rolul de a consolida motivația și bucuria participării. Partenerii

festivității – **SRL Sandriliona** și **Compania Dulcinella** au avut o contribuție esențială, oferind premii care i-au motivat pe participanți și i-au încurajat să se implice și pe viitor.

În concluzie, datele comparative dintre edițiile 2024 și 2025 demonstrează o evoluție clară atât cantitativă, cât și calitativă a concursului „Bingo pentru carte”. Proiectul s-a maturizat și s-a consolidat ca activitate anuală de referință în cadrul BM „B.P. Hasdeu”, oferind o bază solidă pentru dezvoltarea și extinderea sa în anii următori.

CONCURSUL „BINGO PENTRU CARTE”, EDIȚIA II-A

4.2.4 Programul estival „Provocarea verii”, ediția a VII-a

Ediția a VII-a a Programului estival „Provocarea verii”, desfășurată în perioada 2 iunie – 31 iulie 2025 sub genericul „ȘTIM la Bibliotecă!”, a implicat toate filialele BM „B.P. Hasdeu”. Programul s-a desfășurat în patru tururi consecutive, fiecare având o durată de două săptămâni, adresându-se copiilor cu vârstă între 6 și 12 ani. Conceptul STREAM (Știință, Tehnologie, Lectură, Inginerie, Artă, Matematică) a fost nucleul programului, asigurând o abordare interdisciplinară care a combinat lectura cu domenii variate de cunoaștere și creativitate.

Componenta ȘTIINȚĂ

De-a lungul celor patru tururi, activitățile de știință au cuprins experimente, explorări ale naturii și lecții interactive despre univers. Filiala „Maramureș” s-a remarcat prin promovarea ecologiei și a energiei verzi, cu experimente despre reciclare și mini-case ecologice. Filiala „Târgoviște” a organizat sesiuni de astronomie și observații despre sistemul solar. „Traian” a adus în prim-plan flora și fauna locală, iar „Alba Iulia” a fascinat copiii cu teme despre dinozauri și fosile. Filiala „Codru” a desfășurat ateliere despre schimbările climatice și energia regenerabilă, iar „Ovidius” a realizat experimente despre apă și aer. „Lesia Ukrainka” a adăugat experimente despre flotabilitate și circuitul apei.

Componenta TEHNOLOGIE

În domeniul tehnologiei, copiii au avut ocazia să experimenteze cu imprimante 3D, LEGO și aplicații digitale. Filiala „Târgu Mureș” a prezentat imprimarea 3D, „Mihail Lomonosov” a organizat educație financiară digitală, iar „Liviu Rebreanu” a explorat istoria tehnologiei scrisului. „Hristo Botev” a propus construcții LEGO și lecții despre transport electric, iar Sediul Central a oferit ateliere de storytelling digital. „Valentin Ignatenco” a dezvoltat proiecte despre explorarea spațiului, iar „Transilvania” a inclus simulări de afaceri.

Componenta LECTURĂ

Lectura a fost centrul fiecărui tur, cu întâlniri de autor, concursuri și dramatizări. Filiala „Onisifor Ghibu” a primit scriitori precum Claudia Partole, Arcadie Suceveanu și Ianoș Țurcanu. „Miron Costin” a organizat cluburi de lectură și puzzle-uri tematice, iar „Maria Drăgan” a desfășurat *Turnirul lecturii*. Filiala „Vissarion Belinski” a combinat lectura cu ateliere bilingve, iar Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a avut lecturi din opera clasică. „Lesia Ukrainka” a promovat lectura în română și ucraineană, iar „Ițic Mangher” a îmbinat lectura cu banda desenată. La BPD, micii participanți au

pătruns în universul drepturilor copilului, explorând articole din Constituție și discutând despre libertate, egalitate și echitate. Cititorii Bibliotecii „Adam Mickiewicz” au descoperit Europa prin lecturi, artă, gastronomie și au învățat expresii de salut în 10 limbi europene.

Componenta INGINERIE

Activitățile ingineresti au inclus construcții 3D, machete și proiecte ecologice. Biblioteca „Ovidius” a construit poduri și clădiri din materiale reciclabile, iar Biblioteca „Mihail Ciachir” a realizat ceasuri și machete 3D. Filiala „Maramureș” a creat minicase ecologice, „Valentin Ignatenco” a realizat modele inspirate din explorarea spațiului, iar „Codru” a confecționat obiecte din materiale reciclabile. „Târgu Mureș” a combinat desene tehnice cu artă.

Componenta ARTĂ

Creativitatea artistică a fost stimulată prin pictură, origami, teatru de umbre și modelaj. „Alba Iulia” a realizat picturi și colaje inspirate din natură, „Ștefan cel Mare și Sfânt” a organizat Ziua fluturilor, iar „Adam Mickiewicz” a creat colaje literare. „Ițic Mangher” a modelat obiecte din lut, iar „Vissarion Belinski” a propus ateliere de origami. „Hristo Botev” a personalizat coperti de carte, iar „Nicolae Titulescu” a realizat curcubeul senzorial. La Biblioteca „Transilvania”, utilizatorii au elaborat postere artistice despre locuri cunoscute din oraș, iar la „Liviu Rebreanu”, programul a culminat cu un minispectacol în care toate personajele prindeau viață prin creativitatea micilor artiști.

Componenta MATEMATICĂ

Gândirea logică a fost exersată prin quiz-uri, puzzle-uri și construcții geometrice. „Mihail Ciachir” a organizat quiz-uri matematice, „Miron Costin” a desfășurat puzzle-uri și exerciții de calcul mental, iar „Maramureș” a propus comparații dimensionale. „Ovidius” a aplicat matematica în clasificarea proiectelor, iar Centrul Academic „Mihai Eminescu” a realizat construcții geometrice inspirate din literatură. „Târgu Mureș” a integrat planificarea urbană cu gândirea logică. La „Transilvania”, copiii au analizat modul în care oamenii câștigă și administrează bani, exersând calcule simple prin simularea unor mici afaceri.

Pornind de la ideea că anii 2024 și 2025 au avut același generic și aceleași tipuri de activități, prezentăm rezultatele programului și diferențele dintre acestea.

Anul / Indicatori de bază	2025	2024	Constatări
Participanți	2 306 (96 per filială)	2 372 (95 per filială)	Ușoară scădere numerică (-66), dar menținerea mediei pe filială
Refugiați	96	26	Creștere semnificativă +70
Utilizatori noi	400	200	Creștere dublată +200
Vizite	21 038	19 436	Creștere totală +1 602
Evenimente	3 151 (72 per zi; 25 per bibliotecar)	2 982 (75 per zi; 26 per bibliotecar)	Număr mai mare de evenimente (+169), dar medie mai mică per bibliotecar – reflectă distribuția echilibrată între filiale.
Întâlniri cu personalități	182 persoane	121 persoane	Creștere considerabilă +61 întâlniri
Excursii	125 (59 locuri)	101 (59 locuri)	Mai multe ieșiri (+24), diversificare mai accentuată.
Voluntari	106 (4 293 ore, 40,5 ore per voluntar; beneficiu: 64 395 lei)	91 (3 655 ore, 40 ore per voluntar; beneficiu: 54 825 lei)	Creștere la toți indicatorii (+15 voluntari, +638 ore, +9 570 lei).
Turnirul lecturii	459 131 min (2 033 part.; 226 min per participant)	458 721 min (2 027 part.; 279 min per participant)	Stabilitate la minute totale, ușoară creștere a participanților (+6), dar scădere a mediei individuale (-53 min).
Mass-media (postări)	2 170	2 173	Activitate constantă în rețele sociale
Website (sesiuni/vizualizări)	409 sesiuni / 950 vizualizări	552 sesiuni / 878 vizualizări	Ușoară scădere la sesiuni (-143), dar creștere la vizualizări (+72)

În vederea valorificării evoluției programului, au fost analizate opiniile participanților, colectate printr-un chestionar alcătuit din trei întrebări. Mai jos sunt prezentate, pe scurt, rezultatele acestora.

Ce le-a plăcut copiilor?

Cele mai apreciate au fost excursiile și activitățile în aer liber, unde copiii au descoperit lucruri noi și s-au bucurat de experiențe interactive. Mulți au menționat activitățile creative (desene, poezii, jocuri, experimente), apreciind varietatea și atmosfera prietenoasă. Întâlnirile cu personalități (scriitori, artiști,

specialiști) au fost percepute ca un moment de inspirație și cunoaștere. Lecturile și discuțiile pe teme diverse au adus bucurie și sentiment de comunitate.

Ce nu le-a plăcut?

O parte dintre copii au menționat zgomotul și gălăgia din timpul unor activități. Au existat observații legate de durata prea lungă a unor evenimente (de ex., trei ore percepute ca obositoare). Unii și-au exprimat nemulțumirea că timpul trece repede și ar fi dorit să mai rămână. O categorie mai mică de respondenți au spus simplu: „Totul mi-a plăcut”, ceea ce arată un nivel ridicat de satisfacție generală.

Propuneri pentru edițiile viitoare:

Mai multe excursii – această solicitare este constantă și dominantă, semnalând interesul major pentru activitățile practice și descoperirea de locuri noi. Invitarea unor artiști/interpreți pentru a amplifica programul. Diversificarea activităților (teme variate, jocuri noi, mai multă interactivitate).

Extinderea timpului de desfășurare – copiii ar dori să participe mai mult și mai des.

Concluzie

Programul „Provocarea verii”, ediția a VII-a a transformat bibliotecile în huburi educaționale multidisciplinare. Cele patru tururi au demonstrat că STREAM nu este doar un concept teoretic, ci o strategie eficientă pentru a stimula învățarea activă, creativitatea și implicarea comunității. Copiii au

descoperit noi domenii de interes, au colaborat și au creat proiecte care îmbină știința, tehnologia, lectura, ingineria, arta și matematica într-o experiență de neuitat.

PROGRAMUL FESTIVAL „PROVOCAREA VERII”, EDIȚIA A VII-A

4.2.5 Alte programe, concursuri, evenimente

Proiectul cultural „Scriitorii pentru capitală, capitala pentru scriitori”, ediția a VI-a

În anul 2025, Uniunea Scriitorilor din Moldova, în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a realizat proiectul cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori” (ediția a IV-a). Proiectul a fost susținut de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău cu susținere financiară. Coordonator al proiectului: Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, șeful Secției activitate editorială a BM.

Participanții la proiect au fost selectați în baza unui concurs deschis adresat membrilor Uniunii Scriitorilor din Moldova. Din Comisia de selecție a dosarelor au făcut parte coordonatorii proiectului din cadrul USM și a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Ivan Pilchin, Teo Chiriac, Mariana Harjevschi). În cadrul selecției de dosare, prioritate au avut scriitorii care se implică activ în viața culturală a societății, care au beneficiat de cronici, traduceri, nominalizări, distincții, premii literare. De asemenea, s-a încurajat participarea la proiect a scriitorilor tineri.

Secvențe fotografice din cadrul întâlnirilor au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe paginile filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care au găzduit evenimentele.

Pe data de 28 martie 2025, la Sediul Uniunii Scriitorilor din Moldova, a avut loc lansarea celei de-a IV-a ediții a proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori”, moderator Ivan Pilchin. La lansare au participat: Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău; dr. Mariana Harjevschi, directorul general al BM „B.P. Hasdeu”; Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova; Andrei Novac, secretar de stat din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al României, scriitor și profesor universitar.

În cadrul lansării, a fost făcută o retrospectivă a ediției proiectului din anul 2024 (12 scriitori cu peste 300 de cititori la evenimentele organizate). Ediția a III-a a arătat că acest proiect este esențial pentru promovarea literaturii autohtone și pentru stimularea interesului pentru lectură în rândul comunității.

În realizarea proiectului a fost implicată, pe lângă scriitori, comunitatea bibliotecarilor din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” precum și elevii, studenții din municipiul Chișinău, profesori, cercetători. Astfel, s-a produs o coagulare și un dialog cultural de proporții care merită a fi susținut și consolidat în cadrul altor ediții ale proiectului.

Un moment special a fost dedicat recunoașterii meritelor scriitorilor și bibliotecarilor care au contribuit la succesul proiectului, aceștia primind diplome de apreciere. Cu un cuvânt de apreciere, sugestii pentru îmbunătățirea proiectului și împărtășirea experienței de participare în proiectul la cea de-a III-a ediție, publicului s-au adresat scriitorii Vitalie Ciobanu și Val Butnaru.

Lansarea a culminat cu prezentarea scriitorilor care au participat la ediția din acest an: Alexandru Burlacu, Silvia Caloianu, Grigore Chiper, Mircea V. Ciobanu, Iulian Filip, Victoria Fonari, Sergiu Pavlicenco, Emilia Plugaru, Petre Popa, Larisa Turea, Efimia Țopa, Anda Vahnovan.

Pe 10 aprilie 2025, la Sediul Central a BM „B.P. Hasdeu”, a avut loc evenimentul cu genericul „Proza și poezia ca suflu al autenticității”, în cadrul căruia a fost prezentat cel mai recent volum de poeme semnat de **Grigore Chiper**: „După cele șapte coline” (2024). Alături de autor, la eveniment au participat criticii literari Nina Corcinschi, Oxana Gherman și Maria Pilchin, scriitorii Teo Chiriac, Val Butnaru, Valentina Butnaru, Silvia Caloianu, Nicolae Negru, Larisa Turea, Ștefan Sofronovici și Nicoale Popa.

Pe 13 mai 2025, la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”, a avut loc cel de-al doilea eveniment din cadrul proiectului cultural. Invitatul special al evenimentului a fost prof. univ. dr. hab. **Sergiu Pavlicenco**, care, în contextul Anului Mihai Eminescu în Republica Moldova, a susținut prelegerea „Eminescu și Spania”. În cadrul prelegerii sale, prof. Sergiu Pavlicenco a evidențiat legăturile culturale dintre creația eminesciană și spațiul iberic, influențele culturii spaniole asupra imaginarului literar din secolului al XIX-lea. Conferința a avut ca punct de plecare cercetările prof. Sergiu Pavlicenco, publicate în volumul „Ca două gemene surori” (1990). Evenimentul a fost completat de un recital al elevilor de la Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes” din Chișinău, care au interpretat poezii în limba spaniolă și de un moment muzical de excepție, cu romane pe versuri eminesciene, susținut de Paul Celmare, tenor al Operei Naționale din București.

Pe 15 mai 2025, la Biblioteca „Târgoviște”, s-a desfășurat cel de-al treilea eveniment din cadrul proiectului. Protagonistul întâlnirii cu genericul „Ca toată lumea poate fi oricine” a fost scriitorul, folcloristul și artistul plastic **Iulian Filip**. În cadrul evenimentului, elevii claselor a V-a și a XI-a de la Liceul Teoretic „Dante Alighieri” din Chișinău au prezentat un program artistic interesant, incluzând o scenetă

în limba italiană („Pâine de la iepure”) și recitaluri poetice în mai multe limbi (română, engleză, italiană, rusă). Ivan Pilchin a prezentat versiuni germane ale unor haiku-uri semnate de Iulian Filip, iar conf. univ. Carolina Dodu-Savca, împreună cu elevii, a realizat o analiză a procesului de traducere și interpretare a unui text poetic. Întâlnirea, moderată de Liliana JUC, directoarea Bibliotecii „Târgoviște”, s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, creativă, veselă, punând în valoare comunicarea interculturală și lectura poeziei de către publicul tânăr.

Pe 16 mai 2025, la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”, a avut loc evenimentul cu genericul „Itinerarul european în creația **Victoriei Fonari**”, care a oferit publicului o incursiune în lirica poetei prin geografia afectivă a orașelor ce i-au inspirat versurile: de la Bruxelles, Alcalá, Toledo, Düsseldorf, München, Roma, Veneția, Paris și Tallinn, până la Cluj, Bacău, Iași, Alba Iulia, Chișinău și Cernăuți. Alături de autoare au fost criticul literar Vitalie Răileanu și dr. hab. Victoria Rocaciuc, care a vernisat expoziția „Zbor în antiteză” – o expoziție de pictură, batic și tapiserie inspirată din universul poetic al Victoriei Fonari. Lucrările prezentate au fost realizate de artiștii plastici Victoria Rocaciuc, Ludmila Cotelea-Condrea și Ludmila Ochievski. Programul evenimentului a fost întregit de recitaluri poetice și proiecții video realizate de elevi și studenți de la mai multe instituții de învățământ: IP Liceul Teoretic cu profil de arte „Nicolae Sulac”, IP Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, IP Liceul Teoretic „Constantin Negruzzi”, Colegiul Pedagogic „Al. Mateevici”, Universitatea de Stat din Moldova și Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

La data de 27 mai 2025, în incinta Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt” s-a desfășurat evenimentul cu genericul „Aici și în vis”, ce l-a avut ca invitat special pe poetul **Petre Popa**, care și-a prezentat cartea pentru copii „Balul de pe lună”. Întâlnirea a adus în prim-plan teme relevante pentru educația artistică și morală a tinerilor cititori: relația omului cu natura, importanța cunoașterii valorilor autohtone, dezvoltarea imaginarului și rolul cărții în formarea spirituală a copiilor. Întâlnirea a inclus un recital literar și momente muzicale pregătite de elevii claselor a IV-a „B” și „C” de la Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Elena Alistar”. Copiii au dat viață evenimentului prin întrebări pline de curiozitate și printr-o receptivitate activă a răspunsurilor și a poveștilor scriitorului despre viață și creație literară.

Pe 30 mai 2025, la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”, a avut loc masa rotundă cu genericul „Teme actuale în poezia contemporană”, moderată de poeta **Silvia Caloianu**, la care au participat poeți și critici literari Grigore Chiper, Dumitru Crudu, Nicolae Fabian, Oxana Gherman, Nadejda Ivanov, Irina Nechit, Mihaela Perciun, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Arcadie Suceveanu. Discuțiile s-au concentrat asupra unor subiecte importante pentru înțelegerea poeziei contemporane și a rolului poetului în societatea de azi.

Dialogul a scos în prim-plan raportul dintre expresia poetică tradițională și tendințele poetice experimentale, precum și evoluția limbajului liric în contextul noilor sensibilități estetice.

Pe 2 iunie 2025, în incinta Sediului Central al BM „B.P. Hasdeu”, s-a desfășurat evenimentul cu genericul „Între seceră și ciocan: ținutul dintre Nistru și Prut ca Vale a plângerii”, a cărui protagonistă a fost scriitoarea și jurnalista **Larisa Turea**, cunoscută pentru cercetarea sistematică a represiunilor sovietice și pentru „Cartea foametei”, volum-document despre tragedia anilor 1946-1949 în Basarabia, ani marcați de foametea organizată, deportări și colectivizare forțată. În debutul întâlnirii, scriitorul Victor Prohin a vorbit despre „Cartea foametei” ca operă de importanță istorică și morală, un act de recuperare a vocii celor care au suferit, au dispărut sau au supraviețuit. Un moment deosebit de intens a fost oferit de Mădălina Ciocanu, artist sonor, care a prezentat o compoziție muzicală originală inspirată de lectura cărții Larisei Turea. Vitalia Grigoriu și Victor Triboi, actori de la Teatrul Republican „Luceafărul”, au interpretat un fragment din spectacolul „1946”, în regia lui Slava Sambriș, redând cu forță și dramatism starea de nesiguranță, umilință și foame ce a bântuit satele basarabene în acei ani. Cu o mărturie emoționantă, Maria Sarabaș, cunoscută interpretă de muzică populară, a vorbit despre copilăria sa marcată de suferințele foametei, despre tăcerea din jurul acestui subiect și nevoia de a transforma durerea în demnitate și cânt. În intervenția sa, Larisa Turea a subliniat rolul memoriei istorice în vindecarea unei comunități și în educarea noilor generații. Cunoașterea acestor tragedii nu este doar un act de justiție față de victime, ci și o formă de cultivare a umanului – atât de necesară într-o lume care pare, adesea, să uite lecțiile trecutului.

Pe 10 octombrie 2025, în incinta Sediului Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, s-a desfășurat cel de-al optulea eveniment din cadrul proiectului. Invitata specială a evenimentului cu genericul „Sârme între sechele” a fost scriitoarea **Anda Vahnovan**, autoarea volumului de poeme „Sârme”, o carte ce sondează realitățile migrației, vulnerabilitățile identitare și procesul reconstrucției de sine în fața pierderii și a dorului. Evenimentul a prilejuit o discuție amplă despre limbajul poetic ca formă de vindecare și despre felul în care literatura devine un spațiu al memoriei și al rezistenței interioare. Alături de autoare, la întâlnire au participat dr. Mariana Harjevschi, dr. Nadejda Ivanov, Ivan Pilchin (moderatorul întâlnirii) și numeroși cititori, profesori și elevi ai liceelor „Iulia Hasdeu”, „Mihai Eminescu”, „Liviu Rebreanu” și „Spiru Haret” din Chișinău. Criticul Nadejda Ivanov a analizat volumul din perspectivă estetică și psihologică, evidențiind coerența discursului liric și tensiunea dintre interioritate și lume, iar Mariana Harjevschi a subliniat importanța unor asemenea întâlniri pentru consolidarea relației dintre scriitori și publicul tânăr.

Anda Vahnovan a mărturisit emoția reîntoarcerii la Biblioteca Centrală, instituție în care a descoperit, în anii liceului, gustul pentru lectură și pentru reflecția critică. În încheiere, criticii literari și scriitorii prezenți, printre care Nina Corcinschi și Nicolae Rusu, au susținut un schimb de idei despre starea poeziei române de astăzi și despre felul în care literatura poate deveni punte între generații și spații culturale diferite.

Pe 5 noiembrie 2025, în incinta Sediului Central al BM, s-a desfășurat evenimentul, desfășurat sub genericul „Critica literară – o zonă spectaculară”, care a fost dedicat discuțiilor privind rolul, funcțiile și dinamica criticii literare în spațiul cultural basarabean contemporan. Dialogul a vizat problematica vizibilității criticii literare în spațiul cultural autohton, raporturile dintre critică și creația literară, precum și mutațiile de paradigmă generate de aparițiile editoriale recente. La invitația moderatorului întâlnirii, a scriitorului și criticului literar **Mircea V. Ciobanu**, la eveniment au participat Margareta Curtescu, autoarea volumului „Critici literari și esești din Basarabia. Dicționar selectiv (1990-2020)”; Oxana Gherman, autoarea volumului „Ființă plurală”; Natalia Hariton, autoarea studiului „Continuitate și ruptură în critica românească din Basarabia (1985-2010)”. Invitatele au evocat, fiecare dintr-o perspectivă proprie, tipologiile actuale ale discursului critic: critica de întâmpinare (Oxana Gherman), istoriografia discursului critic autohton (Natalia Hariton) și exegeza critico-literară (Margareta Curtescu). Discuțiile au evidențiat diversitatea metodologică și tematică a criticii din Republica Moldova, situată la intersecția tradiției și a inovației hermeneutice. În cadrul evenimentului, Natalia Hariton a realizat un portret amplu al criticului Mircea V. Ciobanu, accentuând dimensiunea formativă a reflecției sale asupra literaturii. Demersul critic al lui Mircea V. Ciobanu a fost prezentat drept un act cultural centrat pe dialog, pe spectacolul ideilor și pe investigarea relațiilor dintre text/texte și contextul valorilor.

Întâlnirea s-a încheiat cu o sesiune de întrebări și dialoguri libere, la care au participat scriitori, bibliotecari și elevi ai Liceului „Aristotel” din Chișinău, interesați de mecanismele de edificare a fenomenului literar și de relația dintre critică, lectură și formare culturală.

La data de 6 noiembrie 2025, în incinta Sediului Central al BM, s-a desfășurat evenimentul cu genericul „Lumina sărbătorilor străbune”, care a fost dedicat valorilor spirituale și tradițiilor creștine care definesc identitatea culturală românească. Dialogul a reunit personalități din mediul literar, editorial și teologic, care au abordat tema sărbătorilor străbune ca spațiu de continuitate între credință, cultură și educație. La invitația scriitoarei **Efimia Țopa**, autoarea volumului „Lumina sărbătorilor străbune” și moderatoarea întâlnirii, la eveniment au participat părintele Ioan Ciuntu, doctor în drept

canonic, teolog, prozator și publicist, paroh al catedralei „Sf. Teodora de la Sihla”; Ana Bantoș, doctor habilitat în filologie, critic și istoric literar; Leo Bordeianu, poet, editor și publicist. În intervenția sa, părintele Ioan Ciuntu a subliniat importanța sărbătorilor creștine în viața spirituală a comunității și necesitatea familiarizării tinerei generații cu valorile ortodoxiei. Efimia Țopa a vorbit despre geneza volumului „Lumina sărbătorilor străbune”, inspirat de obiceiurile și tradițiile din copilăria sa și de dorința de a conserva memoria spirituală a poporului român. După o lectură, poeta a descris procesul de selecție a ilustrațiilor menite să reflecte vizual tematica creștină a lucrării.

Pe 9 decembrie 2025, în incinta Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, s-a desfășurat evenimentul cu genericul „Tăceri, hierofanii și lumina cuvântului”, în cadrul căruia a fost lansat volumul „Regalitatea arcanelor” (2025) de **Nicolae Fabian**, carte care sintetizează direcțiile esențiale ale creației autorului: poezia ca formă de cunoaștere inițiatică, tăcerea ca limbaj interior al transcendenței și cuvântul ca lumină a unei spiritualități de profunzime. Evenimentul a fost deschis de criticul literar Vitalie Răileanu, directorul bibliotecii-gazdă, care a subliniat rolul proiectului în revitalizarea dialogului dintre scriitori și comunitatea cititorilor.

Cu ample comentarii pe marginea creației lui Nicolae Fabian au venit acad. Mihai Cimpoi, scriitorii Arcadie Suceveanu, Claudia Partole, Nicolae Rusu, Ianoș Țurcanu, Lidia Gonța-Grosu, Marcela Mardare, Liviu Belâi, Gheorghe Doni. Invitații au scos în evidență felul în care Nicolae Fabian construiește o veritabilă „mitologie personală a sacrului”, la confluența dintre poezie, reflecție filosofică și eseu teologic, dând naștere unui discurs liric în care simbolurile devin căi de acces spre absolut. Atmosfera întâlnirii a fost întregită de câteva numere muzicale prezentate de scriitoarea Geta Lipovanciuc.

Pe data de 11 decembrie 2025, în incinta Sediului Central BM, s-a desfășurat evenimentul cu genericul „Între sat și oraș: ipostaze ale feminității în Moldova sovietică”, care a avut-o în prim-plan pe scriitoarea **Emilia Plugaru** și cele mai recente volume ale sale: romanul „Aglaia a Vădănii” și volumul de nuvele „Nemăritatele”. La dialog au participat, în calitate de invitați, Vitalie Răileanu (critic literar și director al Bibliotecii „Onisifor Ghibu”) și Liliana Juc (directoarea Bibliotecii „Târgoviște”), care au venit cu o lectură atentă și nuanțată a celor două cărți. În sală, alături de scriitori, bibliotecari și jurnaliști culturali, au fost prezenți și studenții de la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău, anul II, specialitatea Drept.

În cadrul întâlnirii au fost discutate mai multe aspectele ale condiției femeii în spațiul basarabean în perioada sovietică și post-sovietică. S-a vorbit despre literatura scrisă de femei și despre femeie, despre felul în care vocea feminină recuperează experiențe adesea trecute sub tăcere, dar și despre

problema limbii și a corectitudinii vorbirii, într-un spațiu în care identitatea și expresia lingvistică au fost supuse constant presiunilor ideologice. Toate aceste teme se regăsesc organic în paginile romanelor și nuvelor Emiliei Plugaru, acolo unde imaginea femeii, observată în viața reală și transformată în personaj realist, devine un filtru prin care se reconstruiesc atât destinul omului, cât și istoria spațiului basarabean.

Intervențiile critice ale vorbitorilor au subliniat faptul că romanul „Aglaia a Vădăanii” este o adevărată „odă închinată femeii – un roman-memorie, o carte cu înțelepciunea proverbelor” (Liliana Juc), un roman-doină (Vitalie Răileanu), o lectură care te îmbogățește sufletește și te vindecă (Anastasia Moldovanu). Alături de „Nemăritate”, volumul de nuvele care surprinde alte chipuri și ipostaze ale feminității, romanul construiește un mozaic al destinelor feminine plasate „între sat și oraș”, între tradiție și modernitate, între supraviețuire și demnitate.

Concluzii

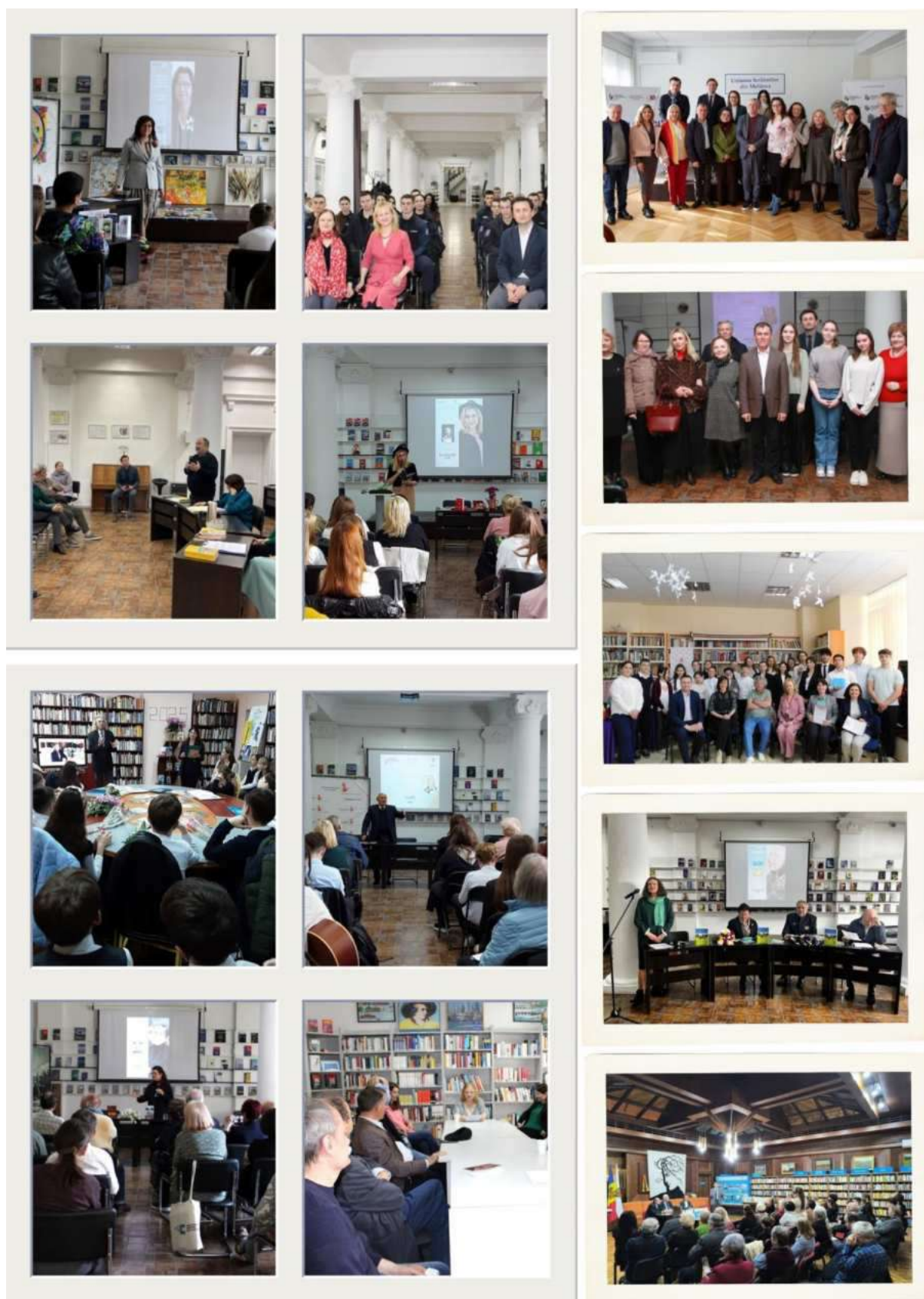
Proiectul „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a IV-a) reprezintă o inițiativă culturală de anvergură cu scopul principal de a promova dialogul literar, cultura lecturii și accesul la evenimente culturale în rândul comunității din Chișinău.

Obiectivele proiectului sunt multiple. În primul rând, se urmărește promovarea dialogului literar între comunitatea Capitalei și creatorii literari din Republica Moldova. Un alt obiectiv important constă în familiarizarea publicului cu cele mai noi apariții editoriale semnate de scriitorii autohtoni. Proiectul a oferit un cadru benefic pentru prezentarea și discutarea cărților noi, contribuind la informarea publicului cu privire la literatura actuală și la talentul scriitorilor care participă în proiect. În plus, proiectul a facilitat accesul locuitorilor capitalei la formare culturală continuă. Prin intermediul evenimentelor desfășurate în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, publicului i s-a oferit posibilitatea de a se implica în experiențe culturale variate și de a-și dezvolta cunoștințele și gusturile literare.

Din perspectiva cantitativă, proiectul a înregistrat **402** prezențe (participări cumulate), ceea ce înseamnă o medie de 33,5 participanți/eventiment.

Calitatea programului a fost consolidată prin procedura de selecție: participanții (scriitorii implicați) au fost selectați prin concurs deschis, pe baza unui dosar care a inclus un program al întâlnirii și un CV, iar comisia de selecție a inclus coordonatorii proiectului din partea USM și BM „B.P. Hasdeu”.

În ansamblu, ediția din 2025 poate fi apreciată drept una solidă, iar proiectul merită continuat și dezvoltat.

PROIECTUL CULTURAL „SCRIITORII PENTRU CAPITALĂ, CAPITALA PENTRU SCRIITORI”, EDIȚIA A VI-A

Concursul „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură” pe anul 2024, ediția a VI-a

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” susține în mod constant afirmarea noilor voci din literatura contemporană prin organizarea Concursului „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură”, inițiat în anul 2020, adresat autorilor debutanți cu vârsta de până la 47 de ani, eligibile fiind volumele publicate în perioada ianuarie-decembrie 2024.

În urma evaluării lucrărilor înscrise, pentru ediția 2024 au fost desemnați următorii laureați:

Categoria „Poezie”

- Valeria Coțofană, pentru volumul „*Pentru ce trăim și pentru cine murim?*”, Editura Prut;
- Alexandru Constantin Popescu, premiat post-mortem pentru volumul „*Iluzia POPESCU*”, Editura Junimea.

Categoria „Critică literară și eseu”

- Natalia Hariton, pentru lucrarea „*Continuitate și ruptură în critica românească din Basarabia (1985–2010)*”, Editura Junimea.

Premiul special „Iulia Hasdeu”

- Augustina Reniță-Mirjol, pentru volumul „*Picătură de artă*”, Editura Arc, 2024.

La categoria „Proză”, în cadrul ediției a VI-a, nu a fost acordat premiu.

Gala Concursului „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură”, ediția a VI-a, a avut loc la data de 26 februarie 2025 și a constituit momentul de recunoaștere publică a laureaților.

Pe parcursul celor **șase ediții (2019-2024)**, au fost evaluate peste 60 de volume de debut, publicate la edituri din Republica Moldova și România, în cadrul a trei genuri literare principale: poezie, proză, critică/eseu. Începând cu ediția a IV-a (2022), a fost instituit **Premiul special „Iulia Hasdeu”**, acordat anual pentru sensibilitate artistică, originalitate și valoare estetică, până în prezent fiind

acordate patru Premii „Iulia Hasdeu”. Concursul a reunit peste 50 de autori debutanți nominalizați, dintre care aproximativ 30 au fost distinși cu premii, mențiuni sau premii speciale. Au fost organizate șase gale de premiere care au reunit scriitori, critici literari, editori și reprezentanți ai mediului cultural, oferind un cadru festiv de valorizare a autorilor debutanți.

Volumele premiate și nominalizate au fost integrate în colecțiile BM, contribuind la actualizarea fondului de carte contemporană și la creșterea interesului pentru literatura autohtonă recentă. De-a lungul edițiilor, concursul s-a consolidat ca o platformă instituțională de afirmare a tinerilor autori, contribuind la stimularea creației literare și la diversificarea ofertei culturale a BM „B.P. Hasdeu”.

Concursul „Rezidențe de creație literară BM B.P. Hasdeu”, ediția II-a

De Ziua cărții și a dreptului de autor, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat ediția a II-a a Concursului „Rezidența de creație literară” pentru scriitori profesioniști din municipiul Chișinău.

Inițiat pentru prima dată în cadrul bibliotecii, concursul devine o oportunitate minunată de a celebra talentul și diversitatea creativă în comunitatea chișinăuiană, iar biblioteca să devină o platformă de susținere a talentelor literare. Bursele acordate au fost oferite pentru perioada de 12 luni.

Rezidențele de creație sunt oferite de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural prin implicarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Rezidențele (bursele) de creație literară sunt acordate pentru categoriile: poezie, proză scurtă, roman.

Câștigătorii celei de-a doua ediții au fost:

- **Categoria proză:** Butnaru Leo, Olteanu Constantin, Ivanov Maria;
- **Categoria poezie:** Nechit Irina, Isac Ioana.

Întâlniri cu scriitorii

Întâlnirile cu scriitorii reprezintă un instrument esențial de promovare a lecturii, a culturii scrise și a dialogului dintre creatori și public. Aceste activități contribuie la stimularea interesului pentru literatură, dezvoltarea gândirii critice și consolidarea relației dintre bibliotecă și comunitate, oferind participanților oportunitatea de a interacționa direct cu autorii contemporani și de a descoperi universul creației literare.

Pe parcursul perioadei de raportare, au fost organizate în total **210 întâlniri** cu scriitori, la care au participat **8 857 de persoane**, din diverse categorii de vârstă și interese. Cele mai multe activități s-au desfășurat la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 22 întâlniri, urmată de Biblioteca „Onisifor Ghibu”

– 21 întâlniri și Biblioteca „Transilvania” – 19 întâlniri, acestea fiind spații active de promovare a lecturii și dialogului cultural. Un număr semnificativ dintre aceste întâlniri s-au desfășurat în cadrul programului „Chișinăul citește”, avându-i ca invitați pe Sergiu Afanasie, Nicolae Spătaru și Nicolae Negru, alături de alți **85** scriitori, printre care: Grigore Chiper, Anatolii Labunskii, Grigori Gacichevici, Titus Știrbu, Iulian Filip, Claudia Partole, Ianoș Țurcanu, Grosu Lidia, Ana Onică, Iulian Ciocan, Marcel Gherman, acad. Mihai Cimpoi, Ion Anton, Arcadie Suceveanu, Vitalie Gaiceanu, Vladimir Iovu, Ion Cuzuioc, Galina Furdui, Victor Prohin, Vasile Mereuța, Efimia Țopa, Maria Șeptelici, Angela Ganea, Emilia Plugaru, Maria Pilchin, Renata Verejanu, Nicolae Popa, Natalia Novohatneaia, Nina Josu, Angela Mândâcanu, Ion Tataru, Geta Lipovanciu, Diana Sava Daranuța, Veronica Pârlea-Conovali, Traian Vasilcău, Nadejda Ivanov, Silvia Caloianu, Radmila Popovici, Constantin Dragomir, Lilia Bicec-Zanardelli, Ion Anton, Iurie Bojoncă, Petre Popa, Raisa Plăieșu, Theodor Codreanu, Tudor Nedelcea, dr. Florian Copcea, Violeta Stratan Ilbasmiș, Natalia Săcăleanu, Petre Crăciun, Mihai Vîlcu, Andrei Țurcanu, Nina Avidon, Larisa Turea, Cosmin Perța, Olga Socolova, Iulian Filip, Elena Pahomova, Andrei Prohin, Olga Solova, Ana Ropot, Leo Butnaru, Ada Zaporozjanu, Natalia Rogatchina, Irina Nechit, Margareta Spînu-Cemîrtan, Ion Hadârcă, Tudor Palladi, Angela Mândâcanu, Veronica Simionica Hasnaș, Galina Codreanu, Ion Prisăcaru, Gabriela Tocari, Maria Dodu, Anatol Caraman, Nina Lavric, Petru Rotaru, Vlad Badrajan, Ion Tighineanu, Malvina Marfin, Daniel Verejanu, Dumitru Apetri, Constantin Ivanov, Lucreția Bârlădeanu, Dorina Carp-Nenici, Igor Guzun, Sergiu Beznițchi, Vitalie Ichim, Radmila Popovici, Constantin Olteanu, Lucreția Bârlădeanu, Anda Vahnovan, Dumitru Crudu, Ivan Pilchin, Alina Trofim ș.a.

În cadrul acestor întâlnirilor publicul a avut posibilitatea să participe la discuții tematice, sesiuni de întrebări și răspunsuri, precum și momente de lectură și reflecție, într-un cadru deschis și interactiv. Întâlnirile au facilitat schimbul de idei, au valorificat creația literară autohtonă și au încurajat implicarea activă a tinerilor în viața culturală.

Prin organizarea acestor evenimente biblioteca își consolidează rolul de centru cultural și educațional, contribuind la formarea gustului pentru lectură și la apropierea publicului de valorile literaturii contemporane.

ÎNȚĂLNIRI CU SCRITORI

Întâlniri cu personalități din diverse domenii

Întâlnirile la bibliotecă cu personalități din diverse domenii – știință, educație, cultură, artă, medicină, diplomatie, drept, media și societate civilă – reprezintă o direcție importantă a activităților desfășurate de BM „B.P. Hasdeu” și filialele sale, fiind apreciate de utilizatori. Aceste evenimente contribuie la crearea unui cadru favorabil dialogului, schimbului de idei și transferului de experiență, facilitând interacțiunea directă a publicului cu profesioniști recunoscuți și modele de implicare civică și profesională.

Pe parcursul anului au fost organizate **80** de evenimente, cu participarea a **98** de personalități, care au reunit **2 436** participanți, reflectând interesul constant al comunității pentru acest tip de activități.

Pentru **copii**, întâlnirile au avut un rol predominant educativ și formativ, stimulând curiozitatea, creativitatea și dorința de cunoaștere. Interacțiunea cu artiști, pictori, muzicieni, meșteri populari și formatori a favorizat dezvoltarea sensibilității artistice și identificarea aptitudinilor individuale, într-un mediu deschis și prietenos.

În cazul **adolescenților**, aceste activități au avut un impact semnificativ asupra orientării profesionale și dezvoltării personale. Dialogurile cu medici, psihologi, juriști, cadre universitare, manageri, artiști și diplomați au oferit repere concrete privind opțiunile educaționale și traseele profesionale, încurajând gândirea critică, comunicarea eficientă și asumarea responsabilă a deciziilor legate de viitor. Tematicile abordate au inclus sănătatea, drepturile omului, educația civică, leadershipul și implicarea socială.

Pentru publicul **adult**, întâlnirile cu personalități au constituit un prilej de aprofundare a cunoștințelor și reflecție asupra unor subiecte de actualitate. Prelegerile și dezbaterile susținute de academicieni, cercetători, istorici, oameni de cultură, experți în sănătate și reprezentanți ai mediului

diplomatic au contribuit la valorizarea patrimoniului cultural, la înțelegerea contextelor sociale contemporane și la consolidarea dialogului intercultural și intergenerațional.

Prin varietatea domeniilor reprezentate și complexitatea temelor abordate, întâlnirile cu personalități au întărit rolul bibliotecii ca spațiu de educație nonformală, informare și coeziune comunitară, având un impact durabil asupra dezvoltării culturale și civice a publicului de toate vârstele.

Lansări de carte

Activitatea de lansare a cărților constituie un segment important al programelor culturale desfășurate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și filialele sale, având ca scop susținerea procesului editorial și promovarea lecturii în rândul comunității. Aceste evenimente oferă publicului posibilitatea de a lua contact direct cu noile apariții editoriale și cu autorii lor, contribuind la dinamizarea vieții culturale locale.

În anul 2025, în rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost organizate **106 evenimente** de lansare de carte, în cadrul cărora au fost prezentate **171 de publicații**, incluzând volume de literatură artistică, lucrări de cercetare, eseuri, albume și carte pentru copii. La evenimente au participat **5 489 de persoane**, ceea ce reflectă interesul constant al publicului pentru producția editorială contemporană și pentru dialogul cultural. Cele mai multe cărți au fost lansate la CAIME – 48 de publicații, urmat de Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 44, Biblioteca Centrală – 24, Biblioteca „Ovidius” – 16 cărți și Biblioteca „Transilvania” – 11 cărți.

Evenimentele au fost realizate în spațiile filialelor bibliotecii, facilitând accesul unui public divers la manifestări culturale relevante. Lansările au stimulat comunicarea dintre creatori și cititori, au încurajat schimbul de idei și au contribuit la vizibilitatea autorilor și a cărților lansate. Prin aceste acțiuni, biblioteca își reafirmă rolul de promotor al culturii scrise și de mediator activ între carte și comunitate.

Volumele lansate în acest an sunt: „Mă iert și mă iubesc” de Dorina Călugăru; „Florilegiu de impresii și aprecieri: Carte de onoare”, coord. Puiu Răducan; „Spre un nou Eminescu”, Mihai Cimpoi; „Dialog epistolar: Mihai Eminescu – Veronica Micle”, Mihai Rusu; „Eminescu, profesor de statistică”; Carte poștală: „Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 2000-2025; Seria de mărci și plic prima zi a emisiunii „Personalități”: Mihai Eminescu, Alecsandru Gromov, Paul Gore, Valentin Roșca; „Calendarul tradițiilor populare pentru copii” de Andrei Prohin; „Buletinul Mihai Eminescu” nr. 1 (22), 2022; „Buletinul Mihai Eminescu” nr. 1 (23), 2023; „Tremurul Sufletului” de Nina Caraman; „Poezii de

la bunica” de Elena Caraman Cernetchi; „Ion Vieru. Cu pământul și înaltul”; „Fuga de întomnare” de Vasile Spinei; „Poezii pentru (când suntem) copii” de Arcadie Suceveanu; „Ultimul Manuscris” de Vladimir Mânăscuță; „Marele Ciulică” de Nicolae Popa; „Inimă de poezie” de Victoria Mușnicenco; „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși..., Iisus Hristos, Sfânta Scriptură”; „Portrete stelare” de Ludmila Sochircă; „Albastre stele dimineța” de Valerian Ciobanu; „Jurnalul meu cel mic” de Valerian Ciobanu; „Бессарабские (Буджакские) болгары и гагаузы: вчера, сегодня, завтра” de Ivan Grek; „Pocalul de rubin al elfilor” de Vlad Grecu; „Orice clipă poartă numele tău” de Tatiana Croitor; „Curiozitățile lui Marco” de Marcela-Maria Șeptelici; „Din vatra străbună” – antologie; „Monografie bibliografică: Total librarian”, de Lidia Kulikovschi și Claudia Tricolici; „Portrete stelare” de Ludmila Sochircă; „Predicile de la pianul din Bibliotecă” de Traian Vasilcău; „Firul vieții” - autor Ana Onica; „Album de piese pentru pian la patru mâini” de Liubovi Botnaru și Mariana Lazarencu; „Din nou mamă” - Diana Stamati; „Făt-Frumos și Fala Zmeilor salvează Apa vie”, de Petre Crăciun; „Țara fructelor” de Alina Trofim, Ilustrații de Elena Popescu; „Nimereuca. Povestea de la rădăcini la ramuri (sf. sec. al XVIII-lea – începutul sec. al XX-lea)” de Mariana Vlas-Gologurschi; „Hai în crângul fermecat” de Olga Mardari; „Alfabet ascuns în iarbă” de Olga Mardari; „Mamei închinare” de Gheorghe Colțun; „Lăcrimioare pentru mama” (I), (II), (III), de Gheorghe Colțun; „101 poeme Haiku despre mama”, de Gheorghe Colțun; „Boabe în spic pentru tata” (I), (II), (III) de Gheorghe Colțun; „Zile flori-zile culori” de Mihai Vîlcu; „Bingo profesore freud” de Silvia Caloianu; „Belladonna sau podul roman” de Ghenadie Postolache; „Templul lotosului Roz” de Vladimir Halipli; „Soarele-am ținut în palme...” de Angela Malancă; „Традиции, памет, идентичность на българите в Украйна и Молдова”, autor dr. Galin Georgiev; „Urme în istorie ale bulgarilor din Basarabia”, de Anna Maleșcova și Nicolae Curtev; „Duoasa simfonie a Spiritului – POEZIA”; „Grădinița, garofița”; „Asta-i casa cu bunici”; „Ochii tăi”; „Crește mândru băiețel”; „Plaiule, tezaur sfânt”, de Maria Dodu; „Ochiul de lumină” de Cristian Plăieșu; „În anul sub semnul întrebărilor” și „Jurnalul meu cel mic” de Valerian Ciobanu; „Книга памяти 1941-1945”; „Ploaia care cântă în suflet”, de Anna Dzengan; „Legea cizmei de kirză. Crimă fără pedeapsă” de Georgeta Ureche; „Marea spălând ruinele și durerile” de Valeria Dascăl-Florea; „Cursele vesele/Веселі змагання” de Yuliia Ivashutkina; „Povestiri despre povestiri”, autor Teodor Bordeianu; „Mălăiești Închinare. Mălăiești Cântare. Mălăiești Durere. Mălăiești Înviere” de Vladimir Beșleagă” (Editie îngrijită de Dumitru Maxim); „Vasile Vasilache. În spectru : Biobibliografie”; „Pe cărări de dor” și „Cununa iubirii” de Zinaida Lungu-Gorgos; „Grădini

singurate” de Artiom Oleacu; „Domnișoară, aveți copii?” de Augustina Visan; „Gânduri sculptate în lemn și piatră” de Ilie Tudor Odoianu (Pisarenco); „Ecoul cuvântului scris”; „Iosif Cheie-Pantea. Mihai Eminescu: omul și dialectica istoriei”; „Nicolae Georgescu. Ziarul *Timpul* acuzat în Parlament”; Ioan Țicalo. Instrumente muzicale și poetica lor în opera lui Eminescu”; „Mihai Eminescu. Maxime. Cugetări”, ediție de acad. Mihai Cimpoi; „Eminescu, dorul – de absolut...”, Asociația Culturală Regal D'Art; Puiu Răducan, „Țara de dincolo de țară”; Crina Popescu, „Novalis și Eminescu: confluente poetice și filosofice”; „După ani de înstrăinare: Timpul – arbitru suprem” (București 2025, ~~UZR~~) de Iuliana Gorea Costin; „Călătorie literară fără limite” (din colecția Antologia poeziei scurte); „Băiatul cu un trandafir pentru mama” de Nicolae Vieru, „Vidra în apele cerului” de Nicolae Popa, „Copacul care ne unește” de Nicolae Esinencu, „Mama - veșnicia lacrimii de dor” de Zinaida Ambroci; „Când sună duios o romanță” de Liuba Procopii; „Ecoul credinței” de Ludmila Maciuga, „Regele balului” de Lucreția Bârlădeanu, „Semințele iubirii” de Marcela Șaptelici, „Vârsetele Folkului” de Florin Bălănescu; „Ironia sorții” de Valerian Ciobanu; „Un centenar de la migrarea găgăuzilor în Brazilia (1925-2025)”; „Caldarâm” de Ana Ropot; „Calea înApoi” de Claudia Partole; „Întâmplări cu isteți și nătăfleți” de Aureliu Busuioc; ~~Lansare de revistă „Timpul”~~; „Așteptăm cuminți teroarea” de Ion Agaci, „Fata de dincolo de ceață” de Aurelian Silvestru; „Soarele întârzie să răsară” de Maria Bulat-Saharneanu, „Lumina celei nevăzute” (Geamăna Pământului, cartea a cincea), „Dumnezeu – cel mai frumos nume al iubirii” (Geamăna Pământului, cartea a șasea) și „Templul lotusului roz” (Ofrandă iubirii răstignite, cartea întâia) de Vladimir Halipli; „Nume și renume” de Florin Bălănescu, „Îngerii pământului” de Zina Izbaș, „Mantaua vieții” de Grigore Furtună, „Acasă” de Maria Romanciuk, Antologia „Caleido-scopul epigramelor”, „Grafica satirică din Republica Moldova: Anii 1945-2015” de Lucia Adascalita, „Dincolo de noi” de Marcela Mardare, „Destinul păpușilor” de Violeta Tipa, „Из истории нашей семьи...” de Dmitrii Arabadji, „Pe steiul regăsirii” de Geta Lipovanciuc, „Acolo unde timpul avea suflet” de Natalia Cucovei, „Нашето скъпоценно богатство” de Anna Pagur; „În umbra marilor imperii ucigașe” (roman istoric) de Mugur Andronic, „Codul bunelor maniere” de Ianoș Țurcan, „Regalitatea arcanilor” de Nicolae Fabian, „Vasile Iovu: De versul naiului vrăjit: Biobibliografie”, „Corul orbilor” de Constantin Olteanu, „Sertarul Luminii”, „Aleea muzelor umbrite” de Luminița Melnic, „Plugușorul lui Traian” de Zina Izbaș, „Lacrimosa” de Theodor Fusu, „Drumul spre bine începe cu mine” de Valentina Calaraș-Alexa.

LANSĂRI DE CARTE

4.2.6 Evenimente comunitare

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat un amplu program de evenimente comunitare dedicate sărbătorilor naționale și internaționale, menite să promoveze lectura, identitatea culturală, valorile familiale și patrimoniul spiritual al Republicii Moldova. Prin activități educative, culturale și artistice organizate în rețeaua filialelor, în instituții de învățământ și în spații publice, biblioteca a reunit mii de participanți – copii, tineri și adulți – consolidând rolul său de centru al dialogului cultural, al memoriei colective și al coeziunii comunitare.

Ziua Internațională de comemorare a victimelor Holocaustului

În perioada 27–31 ianuarie, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului printr-o amplă agendă de activități incluse în „Săptămâna Memoriei Holocaustului”, aprobată de Primăria municipiului Chișinău.

În total, **26** de evenimente desfășurate în filialele BM „B.P. Hasdeu”: „Adam Mickiewicz”, „Codru”, „Hristo Botev”, „I. Mangher”, „Liviu Rebreanu”, „Miron Costin”, „Nicolae Titulescu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Traian” și „Valentin Ignatenco”, la care s-au alăturat 584 de participanți. Programul a inclus vizionări de filme artistice și documentare precum „Fugi, băiete, fugi!” sau „Evadare din Sobibor”, prezentări și recenzii de carte, lecții publice, discuții tematice și ateliere creative dedicate păcii. Activitățile au pus în lumină ororile Holocaustului, destinele victimelor și exemplul salvatorilor, abordând atât tragedia evreilor, cât și a altor grupuri persecutate. Prin intermediul resurselor literare, vizuale și documentare, participanții au fost îndemnați să înțeleagă cauzele și consecințele acestei tragedii istorice, să cultive empatia și respectul pentru diversitate și să respingă orice formă de ură și intoleranță.

Ziua Internațională a Cititului Împreună

Pe data de 5 februarie 2025, BM „B.P. Hasdeu” a fost gazda unui amplu eveniment dedicat Zilei Internaționale a Cititului Împreună (ZICI).

În premieră la BM „B.P. Hasdeu”, în sala cu coloane, s-au reunit peste **100** de copii, utilizatori ai bibliotecii precum și din instituțiile de învățământ ale capitalei, care au demonstrat forța cuvântului

rostit, citind **cinci texte** în **cinci minute**, într-un exercițiu colectiv de expresivitate, coeziune și emoție, demonstrând puterea cuvântului rostit .

Sub genericul „Citim cu voce tare, împreună”, momentul a fost prezentat de **Vera Nastasiu**, profesoară de dicție și organizat de proiectul „Dicție cu Vera Nastasiu”, în parteneriat cu BM „B.P. Hasdeu” și Primăria municipiului Chișinău.

Invitatul special al evenimentului a fost poetul **Vasile Romanciuc**, care a fost profund impresionat de interacțiunea cu copiii.

Textele citite, selectate de Vera Nastasiu, au demonstrat importanța pronunției corecte și a exprimării clare:

- Grigore Vieru – „Casa mea”, în omagiul celor 90 de ani de la nașterea poetului;
- Mihai Eminescu – „Revedere”, marcând Anul Mihai Eminescu 2025;
- Vasile Romanciuc – „Cartea”, o bijuterie literară simbolică;
- Antoine de Saint-Exupéry – „Lecția despre îmblânzire” din „Micul Prinț”, un fragment despre valori și responsabilitate.

Evenimentele din rețeaua BM „B.P. Hasdeu”, axate predominant pe lectura expresivă și activă și având ca scop cultivarea plăcerii de a citi și apropierea de textul literar, s-au desfășurat pe parcursul întregii zile, reunind sute de elevi, preșcolari, cadre didactice, bibliotecari, scriitori și părinți. În toate filialele s-a citit cu voce tare: poezie, proză, povești cu tâlc, texte din Grigore Vieru, Vasile Romanciuc, Mihai Eminescu, Claudia Partole, Ion Druță și mulți alții.

Cele **41 de evenimente** organizate în filialele rețelei au inclus ateliere de lectură, recitaluri de poezie, șezători literare, lecturi publice bilingve și sesiuni interactive de analiză a textelor, dedicate atât marilor autori români – Grigore Vieru (omagiat la 90 de ani de la naștere), Mihai Eminescu, Ion Druță – cât și scriitorilor internaționali precum Jan Kochanowski, K. Ciukovski, Agnia Barto, J. Moore-Mallinos și Todur Zanet.

Evenimentele au adunat un număr impresionant de **1 156 de participanți**, demonstrând impactul puternic al **lecturii colective cu voce tare** asupra comunității. Prin implicarea filialelor BM, **ZICI** a devenit o veritabilă sărbătoare a lecturii, creativității și conexiunii dintre oameni prin cuvânt.

Evenimentele au adunat un număr impresionant de **1 156 de participanți**, demonstrând impactul puternic al **lecturii colective cu voce tare** asupra comunității. Prin implicarea filialelor BM, **ZICI** a devenit

o veritabilă sărbătoare a lecturii, creativității și conexiunii dintre oameni prin cuvânt.

Ziua Națională a Lecturii

Ziua Națională a Lecturii, marcată pe 14 februarie, a devenit un adevărat manifest cultural, aducând un omagiu dublu: cărții și marelui poet Grigore Vieru, la împlinirea a 90 de ani de la nașterea sa. Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” s-au transformat în spații ale memoriei vii și ale dialogului dintre generații, unde lectura, poezia, muzica și arta s-au împletit armonios, reunind comunitatea prin **67 de evenimente** care au adunat **2 344 de participanți** – copii, elevi, profesori, personalități ale culturii și iubitori de carte.

Evenimentele au fost marcate de prezența unor invitați de seamă precum acad. Mihai Cimpoi care a evocat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” prietenia sa cu G. Vieru; poetul Ion Hadârcă care a susținut conferința „Grigore Vieru – verbul de lumină” la Biblioteca Centrală; iar Călin Vieru, fiul poetului, a adus o perspectivă aparte asupra moștenirii literare. Iulian Filip a citit alături de copii, inspirându-i prin amintiri și povești, iar atmosfera a fost îmbogățită de momente muzicale susținute de artiștii Aurel Chirtoacă și Cristina Pintilie, pe compoziții de Eugen Doga și Ion Aldea-Teodorovici.

Un moment remarcabil a avut loc la Biblioteca „Ițic Mangher”, unde neurologul Jean Jacques Askenasy, membru al Academiei Americane de Neurologie, a dialogat alături de acad. Mihai Cimpoi despre impactul universal al operei lui Vieru. Totodată, la Biblioteca „Liviu Rebreanu”, poeta Lidia Grosu a împărtășit amintiri personale despre întâlnirile cu marele poet, iar la Biblioteca „Onisifor Ghibu”, elevii Școlii de Muzică „Eugen Doga” au îmbinat lectura cu interpretări instrumentale de excepție.

Bibliotecile au completat tabloul cultural cu activități pline de sensibilitate: la Biblioteca „Târgu Mureș”, actorul Ronin Terente a moderat medalionul literar „Lecturi nemuritoare”, îmbogățit de recitaluri poetice, audiții și expoziții de carte și desen; la Biblioteca „Transilvania”, scriitorul Titus Știrbu a dialogat cu micii cititori, iar la Biblioteca „Traian”, elevii liceului omonim, ghidați de profesorii Lidia Lungu și Ana Ceban, au susținut un recital poetic dedicat lui Vieru. În același spirit, la Biblioteca „Târgoviște”, copiii au îmbinat lectura cu arta, participând la un atelier creativ inspirat din versurile poetului, iar la Biblioteca „Vissarion Belinski”, preșcolarii Grădiniței „Andrieș” au recitat poezii într-un moment emoționant de omagiu. La Biblioteca Centrală a avut loc evenimentul de amploare „Dor de

Vieru”, unde scriitori, artiști, reprezentanți ai autorităților și publicul larg au readus la viață universul liric al poetului care a cântat mama, limba și patria.

Prin lecturi publice, expoziții, ateliere și recitaluri muzicale, Ziua Națională a Lecturii a demonstrat că Grigore Vieru rămâne un reper fundamental al culturii române, iar lectura – o forță vie, capabilă să unească generații, să formeze identități și să inspire viitorul. Evenimentele desfășurate în rețeaua BM „B.P. Hasdeu” au reconfirmat rolul bibliotecilor drept centre de educație, cultură și coeziune comunitară, aducând un omagiu valorilor naționale și cuvântului scris.

Ziua Internațională a Poeziei

Ziua Internațională a Poeziei, sărbătorită pe 21 martie, a adus în rețeaua BM „B.P. Hasdeu” un suflu de creativitate și emoție, transformând filialele în spații de întâlnire între cuvânt și suflet. În acest an, au fost organizate **24 de activități**, cu participarea a **995 de persoane**, care au celebrat frumusețea versului prin recitaluri, întâlniri cu poeți, ateliere de scriere creativă, medalioane literare, vernisaje și spectacole muzical-poetice.

Agenda evenimentelor a cuprins recitaluri dedicate scriitorilor Mihai Eminescu, Grigore Vieru, Vasile Romanciuc și Jan Kochanowski, omagiat prin campania „Lectura Națională în Polonia – 2025”, dar și promovarea poeziei contemporane prin diverse întâlniri cu Ada Zaporojan, Titus Știrbu, Nadejda Ivanov ș.a. Cenaclul literar-muzical „Ovidius” a reunit poeți de prestigiu precum George Călin, Angela Mândăcanu, Veronica Bumbu, Lidia Gonța-Grosu, Geta Lipovanciuc și cantautorii Vladimir Iovu și Victor Buruiană, oferind publicului o experiență unică ce a îmbinat muzica și poezia.

Printre momentele remarcabile s-au numărat **maratonul poetic** de la Biblioteca „Alba Iulia”, moderat de Nicolae Spătaru, cu participarea poezilor Arcadie Suceveanu, Radmila Popovici, Nadejda Ivanov și Grigore Chipper; spectacolul literar-muzical „Un trandafir din potirul de aur”, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, cu acad. Mihai Cimpoi, Nina Josu și Angela Mândăcanu; precum și evenimentele de la Biblioteca Centrală, unde s-au organizat recitaluri dedicate creației eminesciene, marcând Anul Mihai Eminescu, alături de sesiuni cu scriitoarea Nadejda Ivanov.

De asemenea, utilizatorii bibliotecii, elevii și preșcolarii din diverse instituții din capitală, au fost implicați în mod activ la diverse evenimente, cum ar fi Clubul „Pe aripile poeziei” la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”, care a oferit copiilor un spațiu de exprimare prin versuri proprii, iar la Biblioteca „Hristo Botev” au descoperit poezia prin jocuri, concursuri și lecturi interactive. Biblioteca „Miron

Costin” l-a avut invitat pe îndrăgitul poet Titus Știrbu, care i-a cucerit pe copii prin rime hazlii și povești pline de umor.

Prin intermediul acestor activități, Ziua Internațională a Poeziei a reafirmat forța poeziei ca limbaj universal, care apropie generații, trezește emoții și consolidează legături între oameni, transformând rețeaua de biblioteci „B.P. Hasdeu” în veritabile spații de expresie artistică și creativitate, ce își confirmă rolul de piloni ai educației estetice și ai promovării valorilor culturale autentice.

Ziua Internațională a Familiei

Instituită de Organizația Națiunilor Unite, Ziua Internațională a Familiei, celebrată anual la 15 mai, subliniază rolul esențial al familiei în viața fiecărui individ și în edificarea unei societăți armonioase. Cu acest prilej, BM „B.P. Hasdeu” a organizat un amplu program educativ, cultural și creativ, dedicat celebrării familiei, printr-o serie de activități desfășurate în filialele sale, în instituții de învățământ și în spații publice din Chișinău.

În perioada 15-18 mai, rețeaua bibliotecii a desfășurat **25 de activități** care au adunat **609 participanți**. Evenimentele au pus accent pe rolul familiei, pe sprijinul reciproc și pe valorile care modelează caracterul și personalitatea copiilor. În fiecare filială, utilizatorii au vorbit despre părinți, frați și bunici, au desenat, au recitat poezii, au ascultat povești sau au participat la ateliere de creație. De asemenea, bibliotecarii au pregătit expoziții de carte tematice, lecturi interactive, jocuri educative și piese de teatru menite să evidențieze importanța legăturilor afective din sânul familiei.

La Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”, a avut loc o lecție publică susținută de Veronica Ceban, doctor în științele educației și psiholog, cu tema „Dragostea ca valoare supremă de edificare a familiei”. Evenimentul a evidențiat ideea că familia nu este definită doar prin legături de sânge, ci prin sprijin, loialitate, încredere și afecțiune.

Un moment special al programului a **fost evenimentul comunitar din Parcul „Valea Morilor”**, desfășurat sub egida Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural, cu sprijinul Primăriei Municipiului Chișinău. Aici, în zilele de 17 și 18 mai, bibliotecile „Traian”, „Târgu Mureș”, „Codru” și „Vissarion Belinski” au creat o atmosferă festivă pentru copii și părinți, prin ateliere de meșteșugărit, experimente științifice distractive, lecturi interactive și jocuri educative.

Astfel, BM „B.P. Hasdeu” și-a reafirmat misiunea de a educa, sprijini și de a uni comunitatea în jurul valorilor profunde ale umanității, iar familia este, fără îndoială, una dintre cele mai importante

dintre ele.

Ziua Independenței Republicii Moldova

Cu prilejul Zilei Independenței Republicii Moldova, filialele BM „B.P. Hasdeu” au organizat **21 de activități culturale**, educative și artistice, care au reunit **425 de participanți**, menite să evidențieze semnificația istorică și simbolică a datei de 27 august 1991 și să consolideze sentimentul de apartenență și mândrie națională.

La Biblioteca „Adam Mickiewicz” și filiala „Codru”, participanții au discutat despre semnificația sărbătorilor naționale și au descoperit legătura cu rădăcinile istorice ale Republicii Moldova prin debateri tematice și poezie. La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a fost realizat un podcast live dedicat independenței și unității naționale, iar filiala „Liviu Rebreanu” a găzduit un atelier de pictură cu tema „Pictez cu drag Moldova mea”, stimulând creativitatea și exprimarea artistică a tinerilor.

Recitaluri de poezie și spectacole tematice au fost organizate la filialele „Maramureș”, „Traian” și „Onisifor Ghibu”, unde membrii UZPR și elevii LT „Onisifor Ghibu” au evocat momente-cheie din istoria independenței, precum și valorile patriotice ale neamului, prin interpretări muzicale și literare. La filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”, s-a desfășurat o masă rotundă cu tema „Independența Republicii Moldova – între idealuri, realități și viitor”, care a reunit reprezentanți ai Primului Parlament al RM, profesori, tineri și invitați speciali, printre care **Alexandru Arseni, Pintilie Pârvan și Valentin Dolganiuc**. Evenimentul a oferit participanților prilejul de a discuta despre semnificația independenței, parcursul democratic al țării și perspectivele de viitor, punând în valoare experiența și contribuția celor care au participat la procesul de consolidare a suveranității naționale.

Prin această serie de activități, Biblioteca Municipală a transformat Ziua Independenței într-un veritabil festival al memoriei istorice, al creativității și al cunoașterii, promovând patriotismul, educația civică și respectul pentru valorile naționale.

Ziua Limbii Române

În fiecare an, la 31 august, filialele Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu” celebrează Ziua Limbii Române printr-un program amplu de activități culturale, artistice și educaționale. În acest an, au fost organizate **31 de evenimente**, care au reunit **844 de participanți**, într-un spațiu comun al reflecției, emoției și celebrării identității lingvistice.

La Biblioteca „Alba Iulia”, evenimentul „Limba – întâiul poem al unui popor” i-a reunit pe cei mai activi utilizatori ai bibliotecii, alături de cercetătorul Dumitru Apetri, scriitoarea Lucreția Bârlădeanu și criticul literar Constantin Ivanov. Moderat de scriitorul Nicolae Spătaru, programul a inclus dialoguri, lecturi și reflecții asupra limbii ca moștenire vie.

La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, sărbătoarea a avut un caracter solemn, cu omagii aduse filologului Nicolae Mătcăș, recitaluri literar-muzicale susținute de elevii Școlii de Arte „Alexei Stârcea”, Centrului de Excelență „Ștefan Neaga” și Cenaclului „Vocea Generațiilor”, încheiate cu acordarea diplomelor de participare.

Filialele „Lesia Ukrainka” și „Codru” au marcat sărbătoarea prin activități creative și istorice: lecturi de poezii, realizarea de desene tematice, prezentarea importanței limbii române ca limbă oficială în perioada 1989-1990. Bibliotecile „Maramureș”, „Maria Drăgan” și „Mihail Ciachir” au organizat expoziții, ateliere de discuții și prezentări de publicații dedicate limbii române.

La Biblioteca „Nicolae Titulescu”, programul „Limba noastră – comoară de suflet și cuvânt” a cuprins recitări de poezii de Grigore Vieru și Alexei Mateevici, interpretări muzicale, pictarea drapelului și exerciții cu proverbe puzzle, oferind o experiență educativă și emoționantă. Tot aici s-a desfășurat un medalion literar ce a pus în valoare frumusețea limbii prin poezie, cântec și reflecție.

La filiala „Ovidius”, elevii din clubul „Tinere talente” au expus lucrări tematice inspirate din poezii și cântece, iar un concurs de creație vizuală i-a provocat să ilustreze operele lui Eminescu, Blaga, Vieru, Stănescu sau Creangă. Filiala „Ștefan cel Mare” a organizat un atelier de creație pentru postere și semne de carte cu mesaje despre „acasă”, limbă și Moldova, iar participanții serviciului „Limba care ne unește” au recitat Imnul Republicii Moldova.

La „Târgu Mureș” atelierul „Cartea magică a limbii române” a invitat copiii să creeze un album cu cuvinte și expresii frumoase, iar „copacul limbii” realizat de fiecare participant a simbolizat bogăția lexicală a limbii. La filiala „Traian”, copiii au participat la atelierul „Limba noastră – tricolor în floare”, realizând lucrări inspirate din simbolistica limbii materne.

La filiala „Transilvania”, programul a inclus expoziția de carte „Cuvântul românesc în ritm de poezie”, cu participarea unor scriitori și artiști precum Tudor Palladi, Angela Mândăcanu, Veronica Simionica Hasnaș, Galina Codreanu, Serafima Prodan și alții.

Lansările de carte au inclus „Gânduri sculptate în lemn și piatră” de Ilie Tudor Odoianu și seria

„Ecolul cuvântului scris” cu volume ale unor autori ca Renata Verejanu, Angela Mândăcanu, Anatol Caraman, Maria Dodu, Nina Lavric, Natalia Mazilu-Miron și Daniel Verejanu. Publicul a admirat expoziția de pictură „Poezia în viziunea artiștilor plastici” și a participat la spectacolul literar-muzical „Omagiu Limbii Române”.

La filiala „Onisifor Ghibu”, elevii LT „Onisifor Ghibu” au susținut recitalul patriotic „Limba Română este Patria Mea”, evocând momentele istorice ale Mișcării de Renaștere Națională din august 1989.

În ansamblu, activitățile organizate de filialele BM „B.P. Hasdeu” au transformat Ziua Limbii Române într-o sărbătoare vie a culturii și identității naționale. Prin lecturi, recitaluri, expoziții, ateliere creative și lansări de carte, participanții au avut ocazia să descopere frumusețea, bogăția și valoarea limbii române.

Nocturna Bibliotecilor

Pe 26 septembrie 2025, BM „B.P. Hasdeu” a organizat **Nocturna Bibliotecilor**, o seară dedicată lecturii, artei și culturii, la care au participat **631 de persoane** și s-au desfășurat **27 de evenimente** diverse. Tema centrală a serii a fost „**Destine și personaje celebre din literatură**”, iar programul a oferit activități pentru toate vârstele.

În cele 27 de filiale, publicul a fost invitat să descopere universul personajelor literare și destine memorabile prin ateliere de lectură și jocuri interactive, care au încurajat imaginația și creativitatea participanților. Au avut loc recitaluri de poezie, prezentări și lansări de carte, dar și discuții cu autori și artiști, printre care Igor Guzun, Sergiu Beznițchi și Zinaida Ambroci, oferind publicului șansa de a afla detalii despre creațiile lor și de a primi autografe.

Programul a inclus și expoziții de carte, documente și artă, precum și ateliere de creație, unde cititorii au transformat paginile cărților în experiențe vizuale și artistice. Participanții au vizionat filme românești și internaționale, printre care „Poienile roșii”, „Un bulgăre de humă”, „Veronica” și „Pescărușul Jonathan Livingston”, urmate de discuții despre mesajele lor și valorile transmise.

Copiii au fost implicați activ în jocuri de rol și activități ludice, explorând aventurile personajelor din literatura universală și românească și descoperind lecții despre curaj, prietenie și generozitate. De asemenea, s-au desfășurat lecții publice despre personalități marcante ale culturii și despre modul în care personajele literare au modelat imaginația și valorile morale ale generațiilor.

Prin această combinație de lectură, artă, muzică, film și discuții culturale, *Nocturna Bibliotecilor*

2025 a oferit o experiență completă și captivantă, transformând biblioteca într-un spațiu viu al cunoașterii, unde publicul a putut să se apropie de cultură și să se bucure de frumusețea poveștilor și a artei.

Nocturna Bibliotecilor este organizată în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, susținută de Ministerul Culturii al Republica Moldova și este o sărbătoare a cărții și a bibliotecii.

Marea Unire

La 1 decembrie 2025, Biblioteca Municipală a organizat o serie de evenimente dedicate Marii Uniri, care au reunit **423** de participanți. Programul a inclus recitaluri de poezie, mese rotunde, lecții publice, lansări de carte și spectacole literar-muzicale, punând accent pe istorie, tradiție și unitate națională.

La Biblioteca „Transilvania”, elevii și publicul au participat la recitalul „Ziua Unirii în Poezie”, care a cuprins lecturi din creația poeților clasici și contemporani. Tot aici s-a desfășurat masa rotundă „Tradiție, Istorie, Unitate”, cu invitați precum prof. univ. dr. hab. Anatol Petrencu și Zinaida Popescu, directorul IP Liceul Teoretic „Ginta Latină”.

Cenaclul literar „Ovidiu” a găzduit medalionul literar-artistic „Vers și cântec de pe ambele maluri ale Prutului”, cu participarea Cenaclului „Mesagerii cuvintelor” din România, coordonat de poetul și cantautorul Dan Deșliu, oferind un cadru de dialog cultural și schimb de experiențe între creatori.

La Biblioteca „Maramureș” a avut loc lecția publică „1 decembrie 1918 – Marea Unire și desăvârșirea unității statale românești”, evidențiind procesul istoric prin care Basarabia, Bucovina și Transilvania s-au unit cu Regatul României, formând România Mare.

Spectacolul muzical „Un popor, o inimă, o istorie”, organizat la Biblioteca „Târgoviște”, a pus în valoare tradiția muzicală românească prin interpretări vocale și instrumentale realizate în colaborare cu Școala de Muzică „Eugen Doga”.

La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” s-a desfășurat spectacolul literar-muzical „Unirea – Ideal, Crez și Voință!”, care a omagiat tineretul studios pentru Făuritorii Marii Uniri prin creații literare și muzicale semnate de autori români consacrați. Iar la Biblioteca „Alba Iulia”, a avut loc masa

rotundă „Pagini de istorie – 107 ani de la Marea Unire”, avându-l ca invitat pe prof. Mihai Cernenco, doctor în științe politice.

Biblioteca a creat un program complex care a celebrat valorile istorice, literare și culturale ale Marii Uniri, implicând publicul într-un dialog educativ, artistic și cultural.

Festivaluri

Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” / „Primăvara poloneză în Moldova”

În data de 24 mai, la Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”, Organizația Obștească „Primăvara poloneză în Moldova”, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polone la Chișinău a desfășurat cea de-a XXII-a ediție a Festivalului „Primăvara poloneză în Moldova” / „Polska Wiosna w Moldawii”. Festivalul reprezintă un eveniment de referință al diasporei poloneze din Republica Moldova și are ca scop promovarea culturii, tradițiilor și realizărilor comunității poloneze ca parte integrantă a patrimoniului multicultural și european al țării.

Evenimentul a inclus expoziții tematice ale organizațiilor poloneze și un concert al comunității poloneze, susținut de colective artistice din Soroca, Bălți, Chișinău, Comrat, Rezina și Râbnici. Biblioteca „Adam Mickiewicz” a participat cu expoziții de carte ale scriitorilor polonezi traduși în limba română, albume dedicate Poloniei, jocuri educative, concursul „Urmele poloneze în Chișinău” și prezentarea operei lui Jan Kochanowski, selectat pentru Campania „Lectura Națională în Polonia – 2025”.

Festivalul a fost deschis de Excelența Sa Tomasz Kobzdej, Ambasadorul Republicii Polone în Republica Moldova, în prezența Magdei Arsenicz, Consul al Republicii Polone la Chișinău, și a reunit aproximativ 550 de participanți.

Impactul evenimentului s-a reflectat prin consolidarea identității culturale a comunității poloneze, creșterea vizibilității culturii poloneze în spațiul public și întărirea rolului bibliotecii ca promotor activ al dialogului intercultural și al cooperării culturale.

Indicatori de impact: colaborarea între **16 organizații poloneze; 550 participanți**.

Festivalul cărții evreiești 2025 (ediția XXIX)

În zilele de 12 și 13 octombrie 2025, biblioteca și-a deschis ușile pentru cei dornici de cartea evreiască.

Pe 12 octombrie a avut loc deschiderea celei de-a 29-a ediții a *Festivalului cărții evreiești*. Expoziția de carte *Universul cărții evreiești* (37 exemplare) a fost însoțită de o prezentare bibliografică a cărților expuse.

Întâlnirea cu pictorul a avut loc în cadrul expoziției personale „În lumea graficii de carte” a lui Eduard Maidenbergh – maestru al graficii și picturii, membru al Uniunii Artiștilor plastici din Moldova, participant la expoziții internaționale, laureat al diverselor concursuri de creație, creatorul stilului grafic original „EDWARD”. Expoziția a fost inaugurată cu succes în cadrul noului program al bibliotecii „ARToteca”. La vernisaj au participat nu numai maeștrii penelului – Mihail Brunea, Efimia Lepadatu, culturologul August din Odesa, ci și amatori de ilustrații de carte, bibliofili, dar și cei care apreciază activitatea lui Eduard Maidenbergh. Expoziția a durat două săptămâni și a putut fi vizitată atât de adulți, cât și de copii.

În cadrul Festivalului, vizitatorii au participat la 2 ateliere literare: „Scriitori germani renumiți de origine evreiască” (pentru adulți) și atelierul după cartea scriitoarei E. Sundi „Unde să găsim un loc pentru cățeluș” (pentru copii).

La masterclassuri cu activități privind modelarea din lut, desenarea atributelor sărbătorilor evreiești de toamnă, locuri evreiești din Chișinău, aplicații cu sărbătorile evreiești etc. au participat copii de diferite vârste.

Discuții și lecții publice despre tradițiile evreiești și sărbătorile autumnale evreiești („Legende și basme ale poporului evreu”; Roș Hașana, Sucot, Yom Kipur, Dăruirea Torei) au fost ascultate atât de adulți, cât și de copii.

Impact: Total 17 activități / 239 participanți.

Festivalul „Primăvara românească, pretutindeni!”

În anul 2025, Biblioteca „Ovidius” a participat la Festivalul Internațional „Primăvară românească, pretutindeni!”, ajuns la cea de-a V-a ediție, eveniment desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO. Cititorii Bibliotecii „Ovidius” au fost prezenți la toate edițiile festivalului, confirmând implicarea constantă în promovarea limbii și culturii române.

Festivalul a avut ca obiectiv promovarea limbii, culturii și civilizației românești și consolidarea educației interculturale în rândul tinerilor din România și din comunitățile românești din diaspora. Ediția din acest an a reunit elevi, profesori, bibliotecari, scriitori și artiști din România, Republica Moldova, Serbia, Bulgaria, Italia, Spania, Franța, SUA, Canada, Liban și Iordania, oferind un cadru de cooperare educațională și culturală internațională.

Programul festivalului a inclus dezbateri tematice (3-5 martie) privind rolul scriitorului român în diaspora, legătura cu viața literară din țară și păstrarea identității culturale, un concurs pentru elevi fluenți în limba română (nivel primar și gimnazial), momente culturale din comunitățile românești din afara granițelor, precum și recitaluri de muzică și poezie.

Un moment central al festivalului l-a constituit Concursul de limbă, cultură și civilizație românească (4 martie 2025), destinat elevilor cu vârste între 12 și 15 ani. Biblioteca „Ovidius” a fost reprezentată de două echipe, care au obținut rezultate remarcabile:

- Echipa fetelor (Ana-Maria Luchița, Lavinia Nigai, Anisia Ciobotaru) – locul I, punctaj 9,66;
- Echipa băieților (Nectarie Lisnic, Cristian Garștea, Răzvan Șarpe) – locul II, punctaj 9,47.

Rezultatele reflectă implicarea constantă a cititorilor, sprijinul oferit de bibliotecar pe parcursul a două luni și eficiența activităților educaționale desfășurate în bibliotecă. Juriul internațional a apreciat nivelul de pregătire, seriozitatea și calitatea prestației participanților.

În cadrul festivalului, Biblioteca „Ovidius” a fost reprezentată și prin comunicarea „Literatura SF în secolul XXI”, susținută de scriitorul Marcel Gherman. Festivalul a fost coordonat de Marina-Luiza Cristea, Coordonator Programe – Școala Metropolitană ARC și Romanian Business School, București.

Participarea la acest festival a avut un impact educațional și cultural semnificativ, consolidând rolul Bibliotecii „Ovidius” ca promotor al valorilor naționale, al educației interculturale și al performanței în rândul tinerilor cititori. Feedbackul primit a evidențiat profesionalismul coordonării și nivelul înalt de pregătire al participanților, aceștia fiind apreciați ca demni de recunoaștere internațională.

Festivalul Etniilor „Unitate prin diversitate”

În anul 2025, bibliotecile pentru etnii au participat activ la Festivalul Republican al Etniilor „Unitate prin diversitate”, ediția a XXIV-a (respectiv ediția municipală a XXIII-a), desfășurat tradițional în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din municipiul Chișinău. Evenimentul, organizat de Agenția

Relații Interetnice și Primăria municipiului Chișinău, a reprezentat o amplă sărbătoare a multiculturalismului, având drept scop valorificarea tradițiilor comunităților etnice, dezvoltarea dialogului intercultural și consolidarea relațiilor de prietenie între diferite etnii care conviețuiesc în Republica Moldova.

Biblioteca „Lesia Ukrainka” a participat în cadrul Festivalului Municipal al Etniilor cu un afiș reprezentativ și o expoziție de carte a scriitorilor ucraineni, oferind publicului larg posibilitatea de a cunoaște literatura și cultura ucraineană. Activitățile desfășurate au atras interesul locuitorilor municipiului Chișinău, fiind înregistrați **130** de participanți.

În cadrul Festivalului Republican al Etniilor, ediția a XXIV-a, desfășurat la data de 21 septembrie 2025, Biblioteca „Hristo Botev” a participat alături de Comunitatea bulgară din Republica Moldova, în cadrul Curții Bulgare, organizată de Asociațiile Bulgare din Republica Moldova și Chișinău. Vizitatorii au avut prilejul să cunoască portul național bulgar, tradițiile și obiceiurile comunității, gastronomia specifică, precum și expoziția de carte „Бесарабските българи за себе си”, prezentată de bibliotecă. Programul cultural a inclus expoziții de artă decorativă, arte plastice și artizanat, precum și recitaluri susținute de Ansamblul Etnografic „Въгленче” și Ansamblul Bulgar „Родолюбие”. La eveniment au participat bulgari basarabeni, poeți, scriitori, elevi ai Liceului Bulgar „Vasil Levski”, precum și reprezentanți ai Ambasadei Bulgariei în Republica Moldova și ai Consiliului Raional Taraclia. Pe parcursul zilei, aproximativ 200 de vizitatori au răsfoit cărțile și au examinat exponatele, iar participarea bibliotecii a fost reflectată prin materiale foto publicate pe pagina de Facebook.

De asemenea, Biblioteca „Adam Mickiewicz” a participat, ca și în anii precedenți, la cea de-a XXIV-a ediție a Festivalului Etniilor „Unitate prin diversitate”, contribuind la promovarea culturii poloneze. În cadrul festivalului, care a inclus 20 de curți etnice, spectacole de muzică și dansuri tradiționale, târguri de artizanat și ateliere pentru copii, biblioteca a organizat expoziții de carte poloneză, jocuri și provocări culturale pentru copii, lecturi din operele lui Jan Kochanowski, precum și un concurs interactiv de limbă poloneză – „Ghicește cuvântul în poloneză”. Activitățile au avut un impact semnificativ asupra publicului, contribuind la promovarea limbii și literaturii poloneze, la stimularea interesului pentru multiculturalism și la consolidarea cooperării cu comunitatea poloneză din Republica Moldova.

Per ansamblu, Festivalul Republican al Etniilor a reunit reprezentanți ai circa 35 de etnii, iar activitățile desfășurate cu implicarea bibliotecilor au întrunit un număr total de aproximativ **320 de**

participanți. Participarea bibliotecilor din municipiu la acest eveniment de amploare a contribuit la îmbogățirea tezaurului cultural național și la consolidarea rolului bibliotecilor ca spații de dialog intercultural, educație și promovare a diversității culturale.

Combaterea și prevenirea traficului de ființe umane (TFU)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își asumă un rol activ și constant în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, abordând acest fenomen complex prin educație, informare și dezvoltarea competențelor de viață, în special în rândul copiilor, adolescenților și tinerilor – categorii vulnerabile la riscuri precum exploatarea, violența, manipularea și crimele cibernetice. Activitățile desfășurate în rețeaua bibliotecii sunt concepute ca intervenții preventive, care urmăresc consolidarea gândirii critice, a siguranței personale și a responsabilității în mediul offline și online.

Pe parcursul anului 2025, filialele BM „B.P. Hasdeu” au organizat un număr semnificativ de activități tematice – lecții publice, jocuri de rol, mese rotunde, dezbateri, vizionări de materiale informative, întâlniri cu specialiști, expoziții de carte și reviste bibliografice – dedicate prevenirii traficului de ființe umane și fenomenelor conexe. În total, au fost realizate **158 de activități**, cu participarea a **3 477 de beneficiari**, acoperind o paletă largă de vârstă, de la copii de 7 ani până la adulți.

Anul	Evenimente	Participanți
2025	158	3 477
2024	90	2 040
2023	41	1 238
2022	44	1 723
2021	33	762
Total	366	8 478

Ziua Siguranței pe Internet Safer Internet Day (SID)

Ziua Siguranței pe Internet (Safer Internet Day - SID) s-a desfășurat pe 11 februarie 2025, la nivel global, cu scopul de a promova un internet mai sigur, în special pentru copii și tineri.

Tema ediției a fost „Together for a better internet”, chemând toți actorii implicați să colaboreze pentru un mediu online mai sigur și mai bun. Evenimentul a inclus activități și inițiative în peste **100 de țări**, concentrându-se pe conștientizarea riscurilor (hărțuirea cibernetică, furtul de identitate și utilizarea responsabilă a tehnologiei). **Noutăți ale ediției:** au fost lansate un **site nou** pentru SID¹, o **mascotă** numită Ally – un companion rapid, curajos și tech-savvy pentru tineri – și un video dedicat.

¹ <https://better-internet-for-kids.europa.eu/en>

Platforma Better Internet for Kids (BIK) a fost redevelopată, susținând eforturi de educație digitală. Evenimentele mondiale au evidențiat importanța parolilor puternice, actualizărilor de securitate și educației împotriva ingineriei sociale.

Pentru filialele BM „B.P. Hasdeu” Ziua Siguranței pe Internet – 6 februarie, a devenit un reper anual important. În 2025, evenimentul a reunit **40 de activități** cu **711 participanți**, transformând bibliotecile în spații de dialog, instruire practică și conștientizare a riscurilor online. Prin cursuri interactive, traininguri, quiz-uri educaționale și sesiuni cu experți, participanții – copii, adolescenți și seniori – au învățat să recunoască pericolele mediului digital: cyberbullyingul, hărțuirea online, fraudele cibernetice, manipularea emoțională și riscurile întâlnirilor virtuale. Implicarea specialiștilor din domeniul siguranței digitale și al protecției copilului a consolidat caracterul aplicativ și preventiv al acestor activități. Secvențe din cadrul activităților pot fi vizualizate pe paginile de Facebook instituționale ale bibliotecilor, dar și pe blogurile acestora.

Concluzie: Ziua Siguranței pe Internet 2025 a evidențiat importanța unei responsabilități colective în asigurarea unui spațiu digital sigur și protejat, în special pentru tineri. Prin implicarea activă a bibliotecilor-filiale ale BM „B.P. Hasdeu”, evenimentul a contribuit semnificativ la creșterea gradului de conștientizare privind riscurile și bunele practici în utilizarea internetului în rândul utilizatorilor din orașul Chișinău. Acest demers comun reprezintă un pas important către construirea unui internet mai sigur și mai accesibil pentru întreaga societate. Mobilizarea instituțiilor culturale și educaționale, alături de inițiativele dedicate educației digitale, reflectă angajamentul continuu față de prevenirea riscurilor cibernetice și promovarea unui comportament responsabil online.

Hour of AI = Ora Inteligenței Artificiale

Ca în fiecare an, pe parcursul Săptămânii de Educație în Informatică (8-14 decembrie 2025) filialele BM „B.P. Hasdeu” s-au alăturat inițiativei și au realizat activități de promovare a utilizării corecte a Inteligenței Artificiale².

Hour of AI / Ora Inteligenței Artificiale este o evoluție a *Orei de Programare*, creată ca răspuns la apelul tot mai mare de a extinde alfabetizarea fundamentală în domeniul Inteligenței Artificiale, alături de informatică. „Ora Inteligenței Artificiale este o inițiativă globală a Computer Science Education

² <https://csforall.org/en-US/hour-of-ai/resources>

Week³ și a Orei Inteligenței Artificiale⁴ menită să introducă milioane de elevi în lumea Inteligenței Artificiale. Inteligența Artificială schimbă deja modul în care învățăm, muncim și trăim. Totuși, în acest moment, mulți elevi, studenți folosesc IA fără să înțeleagă cum funcționează, cum să o folosească în mod responsabil sau cum să modeleze ce va urma.

În acest an au participat **la inițiativa Hour of AI / Ora Inteligenței Artificiale șase filiale** ale BM „B.P. Hasdeu” care au organizat evenimente pentru **116 participanți**: Biblioteca „Nicolae Titulescu”, Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Biblioteca „Mihail Ciachir”, Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca „Ovidius” și Biblioteca „Lesia Ukrainka”.

Printre **subiectele discutate și instruirile organizate** în cadrul inițiativei se numără: *Ce este Inteligența Artificială și de ce contează?; Beneficiile IA pentru educație și dezvoltare; Cum funcționează IA, cum îl folosim în siguranță; reguli de utilizare; Fapte curioase despre IA; Descoperim Inteligența Artificială. Adevăr sau mit...; Cum poate fi utilizată IA în aplicația Canva și în realizarea unui proiect matematic; Cum utilizăm funcția Magic Media, Vocea IA; Crearea imaginilor, materialelor video și elementelor 3D cu ajutorul IA; Ce este IA? Cum tehnologia poate recunoaște imagini, poate răspunde la întrebări, poate traduce texte ș.a.*

Evenimentele organizate au avut loc în parteneriat cu o serie de instituții educaționale din Chișinău: IP „Nicolae H. Costin”; IPLT „Iulia Hasdeu”; Gimnaziul „Dumitru Matcovschi”; Școala Primară-Grădiniță Nr. 226; LT „N.M. Spătaru”; IPLTPS „AVANTE”; IPLT „Mihai Viteazul”; LT „Mihail Koțiubinski”. Secvențe din cadrul activităților pot fi vizualizate pe paginile de Facebook instituționale ale bibliotecilor.

Concluzie: prin implicarea entuziastă în *Hour of AI / Ora Inteligenței Artificiale* în cadrul Săptămânii de Educație în Informatică, filialele BM au explorat teme-cheie precum funcționarea IA, beneficiile educaționale, reguli de utilizare sigură, fapte curioase și aplicații practice în Canva sau Magic Media, demontând mituri și stimulând creativitatea celor 116 elevi din cadrul a varii instituții educaționale din orașul Chișinău și inspirând generațiile tinere să modeleze un viitor etic și inovator prin IA. Această implicare reafirmă angajamentul bibliotecii față de promovarea alfabetizării în Inteligență Artificială, aliniindu-se obiectivelor internaționale de educație inclusivă și inovatoare în domeniul informaticii.

³ csedweek.org

⁴ [HourofAI.org](https://hourofai.org)

Siguranță și responsabilitate în spațiul digital pentru bibliotecari

În data de 29 octombrie 2025, BM „B.P. Hasdeu”, în **parteneriat** cu **Fundația Moldcell**, a organizat evenimentul de instruire „**Siguranță și responsabilitate în spațiul digital pentru bibliotecari**”, având ca obiectiv consolidarea competențelor digitale ale personalului și promovarea unei culturi instituționale la subiectul siguranței online. În contextul intensificării utilizării resurselor digitale, securitatea informațională devine o prioritate strategică și pentru instituțiile publice.

Bibliotecarii din rețeaua filialelor au participat la activități interactive și aplicative, axate pe protejarea datelor personale, gestionarea responsabilă a informațiilor și prevenirea riscurilor cibernetice în activitatea profesională curentă.

Sesiunile de informare au fost susținute de Tatiana Secrii, coordonator de proiecte în cadrul Moldcell Foundation, care a oferit explicații de specialitate și recomandări practice privind responsabilitatea digitală, subliniind rolul bibliotecilor ca actori-cheie în educația comunității pentru siguranța online.

Componenta practică a evenimentului a inclus **două ateliere tematice**, desfășurate sub coordonarea Ludmilei Pînzari, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”, și Victor Rusu, șef al Secției tehnologia informației:

- **Atelierul „Biblioteca Cyber-Sigură – de la politici la practică”**, destinat evaluării nivelului de cunoștințe în domeniul securității cibernetice, la care cei prezenți au răspuns la 50 de întrebări bazate pe *Cursul de siguranță digitală*, cu exemple concrete privind protecția datelor și comportamentul online sigur;
- **Instruirea „Igienă Cibernetică Avansată pentru Bibliotecari”** orientată spre transpunerea politicilor de securitate în practici operaționale zilnice, prin analiza riscurilor specifice bibliotecilor și elaborarea unor proceduri clare de protecție a datelor, gestionare a parolelor și utilizare sigură a calculatoarelor publice.

Programul a inclus un **Poster Lab**, sesiune creativă dedicată realizării de bannere și infografice informative, în cadrul căreia echipele au selectat mesajele-cheie, au definit elementele vizuale și au formulat recomandări cu impact pentru promovarea siguranței digitale, prezentându-le creativ.

Evenimentul s-a desfășurat în cadrul proiectului **Moldova Cybersecurity Rapid Assistance 2.0**, implementat de *Academia de e-Guvernare din Estonia* (eGA) și finanțat de Uniunea Europeană,

contribuind la întărirea capacității instituționale a bibliotecilor de a răspunde responsabil provocărilor mediului digital. La eveniment au participat 42 de bibliotecari ai BM.

4.2.7 Promovarea valorilor europene prin lectură

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își asumă un rol activ în promovarea valorilor europene, contribuind la consolidarea unei comunități informate, deschise și participative. Prin activitățile desfășurate în rețeaua sa de filiale, biblioteca sprijină formarea spiritului civic, încurajează dialogul intercultural și promovează respectul pentru diversitatea culturală și lingvistică, principii fundamentale ale spațiului european.

Acțiunile dedicate valorilor europene sunt integrate firesc în misiunea educațională și culturală a bibliotecii, vizând dezvoltarea competențelor de lectură, gândire critică și comunicare interculturală. Prin lectură, evenimente tematice, activități educative și programe de învățare a limbilor europene, biblioteca creează contexte de participare activă pentru copii, tineri și adulți, facilitând accesul egal la informație și cunoaștere.

Pe parcursul anului, în rețeaua bibliotecii au activat patru **cluburi de lectură în limbi europene**: „Czytamy polskich autorów!” și „Basme, Povești și Legende poloneze” (în limba polonă) la filiala „Adam Mickiewicz”, „Българско огнище” (în limba bulgară) la filiala „Hristo Botev” și „Trauminsel” (în limba germană). Aceste cluburi au oferit participanților acces la literaturi diverse și au creat spații de dialog cultural, contribuind la apropierea de valorile europene.

Concursul de eseuri „Chișinăul European”, ediția a II-a

Concursul s-a desfășurat în perioada 7 aprilie – 12 mai 2025, în contextul promovării Strategiei Naționale „Moldova Europeană 2030”, și a avut drept **scop** stimularea reflecției critice și creativității în rândul tinerilor cu privire la viitorul european al capitalei.

La această ediție au fost înscrise **25 de eseuri**, redactate de elevi ai treptei liceale din municipiul Chișinău, toți fiind utilizatori ai serviciilor BM „B.P. Hasdeu”.

Participanții și-au exprimat viziunile originale asupra Chișinăului ca oraș european, abordând tema propusă într-o manieră argumentată și personalizată.

Lucrările au fost evaluate de un **juriu** format din personalități din domeniul literar și biblioteconomic, în baza unor **criterii clare**: originalitatea, coerența argumentației, calitatea exprimării și corectitudinea limbajului. Componenta juriului a fost următoarea: Victoria Fonari, președinta filialei

din Republica Moldova a Uniunii Jurnaliștilor Profesioniști din România; Moni Stănilă, scriitoare; Alexandru Vakulovski, scriitor; Ludmila Pînzari, director adjunct al BM „B. P. Hasdeu”; Efimia Macrinici, bibliograf.

La 15 mai 2025, a avut loc *Festivitatea de Premiere*. În urma deliberărilor, juriul a desemnat **12 eseuri câștigătoare**:

Premiul I (800 lei): Victoria Polțchi – Liceul „Mircea cel Bătrân”; Andreea Pintilei – Liceul „Gheorghe Asachi”;

Premiul II (600 lei): Ștefan Enachi – Liceul „Columna”; Elisa Nimerenco – Liceul „Mihai Eminescu”;

Premiul III (400 lei): Nicoleta Schițco – Liceul „Spiru Haret”; Anastasia Rojcovă – Liceul „Petru Movilă”; Valeria Vatamanu – Liceul „Constantin Negruzzi”;

Mențiuni (300 lei): Alina Frunze – Liceul „Elena Alistar”; Otilia Muntean – Liceul „Mihai Viteazul”; Dorina Vladiuc – Liceul „Dante Alighieri”; Mădălina Trofim – Liceul „Nicolae Sulac”; Marina Conovca – Liceul „Waldorf”.

Concursul de eseuri „Chișinăul european”, organizat de Secția „Memoria Chișinăului” a BM, reprezintă o inițiativă menită să promoveze valorile europene în rândul tinerilor și să încurajeze gândirea critică și spiritul civic. Prin intermediul eseului, participanții au avut ocazia să reflecteze asupra transformărilor necesare pentru ca municipiul Chișinău să devină un veritabil model de dezvoltare europeană.

Ziua Europei

Ziua Europei, celebrată pe 9 mai, este mai mult decât o simplă comemorare istorică, este o reafirmare a valorilor fundamentale care definesc continentul nostru: pacea, unitatea, solidaritatea și diversitatea culturală. În acest spirit, rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a organizat **25 de activități** dedicate acestei zile, reunind **463** de copii, tineri și membri ai comunității.

Evenimentele au îmbinat cultura, istoria și educația civică. La Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” s-a desfășurat o lecție publică remarcabilă despre cei 75 de ani de unitate europeană, susținută de

experta Viorica Țicu, care a subliniat rolul esențial al tinerilor în viitorul Uniunii Europene. Totodată, la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, cercetătorul Ștefan Sofronovici a adus o perspectivă istorică asupra ideii europene, evocând contribuțiile unor personalități precum Ștefan cel Mare, Dimitrie Cantemir și Mihai Eminescu.

Bibliotecile au deschis porți către universul european și pentru cei mici. La Biblioteca „Hristo Botev”, copiii au descoperit simbolurile Uniunii Europene prin jocuri și lecturi interactive. Atelierul „Micii europeni” de la Biblioteca „Vissarion Belinski” și activitățile creative de la Filiala „Maramureș” au transformat valorile europene în experiențe ludice, pline de culoare. De asemenea, Biblioteca „Transilvania” și Biblioteca „Traian” au organizat sesiuni interactive de învățare, unde copiii au discutat despre simbolurile UE, au învățat cuvinte în limbi străine și au realizat postere tematice, în timp ce Biblioteca „Valentin Ignatenco” i-a provocat să scrie mesaje adresate Europei viitorului.

Un moment de referință l-a constituit participarea filialelor „Maramureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Transilvania” și „Târgoviște” la proiectul „**Orășelul European**”, desfășurat în Piața Marii Adunări Naționale și organizat de Primăria Municipiului Chișinău. În cadrul acestui eveniment, bibliotecile au propus activități atractive pentru copii și tineri: puzzle-uri tematice („Chișinău – orașul meu”, „Harta Europei”, „România”, „Secvențe din povești”), jocuri de societate („România Trivia”, „Republica Moldova”, „Orașele Europei”, „Descoperă România”, „Cuvinte încrucișate”, „Cortex”), precum și atelierul de creație „Pacea prin Artă”, care a oferit participanților ocazia să se exprime artistic prin decupaje, colaje, origami (porumbei ai păcii și flori), desen cu creta pe asfalt și colorarea simbolurilor păcii, activități menite să cultive empatia, cooperarea și spiritul european. În acest context, bibliotecile au contribuit la promovarea drepturilor acestora și a valorilor europene în viața de zi cu zi.

Prin impactul acestor activități, BM „B.P. Hasdeu” a reușit să transforme celebrarea Zilei Europei într-un spațiu dinamic, unde istoria, cultura și educația europeană s-au îmbinat armonios cu lectura, jocul și creativitatea. Astfel, Ziua Europei a devenit nu doar o rememorare a trecutului, ci și o deschidere spre viitor, reafirmând rolul bibliotecilor ca spații deschise care inspiră, conectează și pregătesc comunitatea să trăiască activ valorile europene.

Ziua Europeană a Limbilor

Ziua Europeană a Limbilor, celebrată anual la data de 26 septembrie, la inițiativa Consiliului Europei și a Comisiei Europene, are ca scop promovarea diversității lingvistice și culturale, a dialogului

intercultural și a învățării limbilor străine pe tot parcursul vieții – valori esențiale ale spațiului european.

În anul curent, Biblioteca „Adam Mickiewicz” a reprezentat Polonia în cadrul Zilei Europene a Limbilor, eveniment desfășurat în contextul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere FILIT Chișinău, sub egida EUNIC Moldova, în parteneriat cu Institutul Polonez din București. Evenimentul a promovat diversitatea lingvistică europeană și dialogul intercultural prin prezentarea alfabetului și a particularităților limbii polone, informații culturale și istorice despre Polonia, activitatea Bibliotecii „Adam Mickiewicz” și proiectele Institutului Polonez, precum și oferta de cursuri gratuite de limba polonă organizate de bibliotecă.

Tot în contextul *Zilei Europene a Limbilor* și a *Zilei Internaționale a Traducătorului*, angajați ai Bibliotecii „Adam Mickiewicz” au participat la Tabăra de Traduceri polono-române, desfășurată la Solonețu Nou, județul Suceava, contribuind la consolidarea parteneriatelor internaționale, la schimbul de experiență profesională și la îmbunătățirea competențelor lingvistice și de traducere.

În același context, pe parcursul anului, filialele BM au desfășurat **servicii de studiere a limbilor** europene precum limba **română** pentru alolingvi („Adam Mickiewicz”, „Mihail Lomonosov”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”), limba **polonă** pentru începători („Adam Mickiewicz”), limba **bulgară** (Biblioteca „Hristo Botev”), limba **engleză** („Hristo Botev”, „Liviu Rebreanu”, „Mihail Lomonosov”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”), limba **italiană** („Liviu Rebreanu”, „Mihail Lomonosov”, „Traian”).

În anul 2025 au avut loc 807 lecții de instruire (în 2024 – 214 lecții), evidențiind o **creștere semnificativă și constantă** a interesului comunității pentru studiul limbilor europene în cadrul Bibliotecii Municipale.

Concursul de postere „Bibliotecile pentru Moldova Europeană 2030”

Concursul de postere „Bibliotecile pentru Moldova Europeană 2030” a fost organizat la 26 martie 2025 în cadrul Simpozionului Național „Anul Biblioteconomic 2024”, cu genericul „Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare «Moldova Europeană 2030»”, constituindu-se într-o platformă profesională de valorificare a inițiativelor inovatoare din sistemul național de biblioteci.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat la concurs cu posterul „Citim și explorăm Europa”, care a evidențiat rolul activ al bibliotecii în promovarea valorilor europene, a educației pentru cetățenie democratică și a accesului la informație relevantă privind parcursul european al Republicii

Moldova. Conceptul propus a reflectat direcțiile strategice asumate de instituție în susținerea comunității prin programe culturale, educaționale și de informare.

Posterul prezentat de BM a întrunit cele mai multe aprecieri din partea juriului și a participanților, fapt care a confirmat impactul și relevanța demersurilor instituției. În urma evaluării, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a acordat Diploma ce atestă Locul I la Concursul de postere „Bibliotecile pentru Moldova Europeană 2030” Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Concursul a fost finanțat de Institutul European de Studii Politice din Moldova, contribuind la consolidarea dialogului profesional și la promovarea bunelor practici în domeniul biblioteconomic.

Distincția obținută reconfirmă poziționarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca instituție activă, implicată și aliniată la obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, consolidând rolul bibliotecii ca actor relevant în procesul de integrare europeană prin cultură, educație și informare.

Concluzie: Biblioteca Municipală a promovat valorile europene prin activitățile desfășurate pe parcursul anului, punând accent pe respectarea demnității umane, libertatea de opinie, drepturile omului, democrația, egalitatea și statul de drept. Un rol important l-a avut asigurarea accesului liber la informație și dezvoltarea continuă a colecțiilor de carte, adaptate nevoilor utilizatorilor.

4.2.8 Biblioteci aniversare

Biblioteca „Alexandru Donici” – 55 ani de activitate

La data de 24 august 2025, Biblioteca „Alexandru Donici” a marcat 55 de ani de activitate, aniversare care a evidențiat rolul constant al bibliotecii ca spațiu de promovare a culturii, educației și dialogului comunitar.

În cadrul aniversării au fost organizate două întâlniri cu scriitori, desfășurate sub genericul „La mulți ani, Biblioteca „Alexandru Donici”: scriitoarea Zina Izbaș a interacționat cu copiii prin prezentarea volumului „Povești frumoase despre dorul de Acasă”, iar Victoria Fonari, doctor în filologie, critic literar și scriitoare, a prezentat micilor cititori una dintre cele mai recente apariții editoriale – „Povestea mării”. Pe blogul bibliotecii a fost publicat materialul intitulat „55 de ani de cultură, lectură și comunitate”, dedicat aniversării instituției. La evenimente au participat 86 de utilizatori, contribuind la consolidarea relației dintre bibliotecă și comunitate și la promovarea lecturii în rândul copiilor.

Biblioteca „Târgoviște” – Trei decenii sau Povestea celor trei cortine la Biblioteca „Târgoviște

Evenimentul aniversar „**Trei decenii sau povestea celor trei cortine la Biblioteca «Târgoviște»**” a constituit un moment de redescoperire a istoriei bibliotecii prin momente artistice, prezentare de publicație, vernisaje de pictură și fotografie, dedicate celor 30 de ani de activitate. Moderatori au fost Bogdan Untilov și Victoria Untilov, Liceul Teoretic „Spiru Haret”. Agenda evenimentului a fost una structurată pe trei compartimente: GALERIA *Nume de referință în istoria Bibliotecii „Târgoviște”*; Prezentare publicației *30 ani: Povestea celor trei cortine la Biblioteca „Târgoviște”* de către Carolina Dodu-Savca, dr., conf. univ. UPS „Ion Creangă” și *Gala Partenerilor*.

Un preludiu al deschiderii festive a manifestării a fost recitalul muzical *Toamna la Târgoviște*, prezentat de Grădinița Privată „Alba-ca-Zăpada” și Grădiniță nr. 119. A urmat apoi spectacolul *Povestea celor trei cortine* prezentat de Teatrul de păpuși „Bibliopicii” despre înființarea acestei biblioteci. *Pledoaria Biblioteca „Târgoviște” – O scenă a cărții cu arome violet* susținută de Liliana Juc, șef Filiala „Târgoviște”, a fost o persuasiune despre rolul bibliotecii în comunitate, succesele repurtate, în special în ultimii cinci ani, oamenii care au făcut istoria acestei instituții.

La compartimentul *Galeria Nume de referință în istoria bibliotecii „Târgoviște”* au evoluat: Mariana Harjevschi, dr., director general, BM „B.P. Hasdeu”; Vasile Moroi, pretor sectorul Buiucani; Ianoș Țurcanu, poet, eseist, publicist; Claudia Partole, poetă, eseistă, prozatoare; Ada Zaporojanu,

poetă, prozatoare.

Volumul *30 ani: Povestea celor trei cortine la Biblioteca „Târgoviște”*, editat și prezentat de către Carolina Dodu-Savca, dr., conf. univ. UPS „Ion Creangă”.

În cadrul *Galei Partenerilor* au fost onorați cei care au sprijinit și însoțit biblioteca de-a lungul anilor: reprezentanți ai instituțiilor educaționale, culturale și academice, profesori și oameni de bine. *Gala Partenerilor* a fost deschisă de către Elena Prus, dr. hab., prof. univ., membru corespondent AȘM, prorector pentru cercetare științifică și studii doctorale ULIM. Domnia sa a fost succedată de Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova; Victoria Fonari, dr., conf. univ., poetă și critic literar, Ala Leca, director Liceul Teoretic „Dante Alighieri” și multe alte personalități din cultura locală.

Un mesaj cordial în formatul video a fost transmis de scriitorul Alexandru Popescu din Marea Britanie. Sărbătoarea a fost încununată de un florilegiu de melodii adus de către Ruslan Bardier, interpret de muzică populară, dirijor al corului „Doina Codrului” din Lozova (Strășeni), profesor la Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

În cea de-a doua zi, 31 octombrie 2025, a avut loc un Atelier de creație *Literatura în tablouri autumnale*, unde l-am avut ca invitat pe Eugen Sîrbu, somelierul principal la compania *La Nobilita del Gusto*, membru al echipei de somelieri ai Moldovei. S-a discutat despre literatură, emoție și artă.

Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 25 de ani prin valorile vremii...

De ziua nașterii marelui poet al neamului Mihai Eminescu, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a aniversat 25 de ani de la fondare. Aniversarea a cuprins un amplu program cu mulți invitați de onoare, partenerii instituției și un public numeros care au reconfirmat statutul Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” ca instituție de referință în promovarea patrimoniului eminescian, a dialogului cultural și a cooperării internaționale (aspectele principale privind desfășurarea evenimentului sunt prezentate în Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.1 2025 – Anul Mihai Eminescu).

Biblioteca „Valentin Ignatenco” – 5 ani de la fondare

Biblioteca „Valentin Ignatenco”, situată în cadrul Spitalului Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco”, a marcat împlinirea a **cinci ani de activitate**. În această perioadă, biblioteca și-a desfășurat activitatea având ca obiectiv principal facilitarea accesului la lectură și informare pentru copiii internați, contribuind la sprijinirea procesului de tratament și recuperare.

Prin resursele puse la dispoziție, biblioteca a oferit micilor pacienți oportunitatea de a descoperi lumea cărților, de a-și stimula imaginația și curiozitatea, precum și de a beneficia de momente de relaxare și confort emoțional. Activitățile desfășurate au transformat timpul petrecut în spital într-o experiență mai plăcută, favorizând starea de bine a copiilor.

De-a lungul celor cinci ani de activitate, Biblioteca „Valentin Ignatenco” s-a consolidat ca un spațiu de susținere morală și educațională, devenind un punct de referință pentru copiii-pacienți și familiile acestora. Impactul pozitiv al lecturii s-a reflectat în crearea unor experiențe memorabile și în stimularea interesului pentru cunoaștere.

Realizarea și menținerea acestui proiect au fost posibile datorită implicării și sprijinului constant al echipei medicale, voluntarilor și donatorilor, cărora le adresăm mulțumiri pentru contribuția adusă.

Biblioteca „Valentin Ignatenco” își reafirmă angajamentul de a continua misiunea de a aduce cartea mai aproape de copii și de a susține educația și echilibrul emoțional al acestora și în anii următori.

4.3 PROGRAME/EVENIMENTE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL

Pe parcursul anului 2025, BM „B.P. Hasdeu”, în calitatea sa de instituție culturală de importanță majoră pentru comunitate, și-a orientat prioritățile strategice spre promovarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural al municipiului Chișinău. Implementarea acestor direcții a fost realizată, în mod direct, prin activitatea specializată a Secției „Memoria Chișinăului”.

În anul de referință, Secția „Memoria Chișinăului” și-a desfășurat activitatea în conformitate cu misiunea de cercetare, conservare și valorificare a patrimoniului istoric și cultural al municipiului Chișinău, contribuind activ la promovarea identității urbane și la consolidarea memoriei colective a comunității.

Pe parcursul anului, secția a fost implicată constant în cercetarea și valorificarea patrimoniului local prin realizarea și promovarea expozițiilor tematice, a posterelor, materialelor promoționale și video, precum și prin participarea la inaugurări și vernisaje organizate de instituții culturale partenere.

Totodată, au fost organizate expoziții dedicate Chișinăului interbelic, patrimoniului arhitectural, memoriei urbane și obiectelor autentice din colecțiile secției.

Un demers important l-a constituit **elaborarea setului de puzzle-uri** educative „Descoperă Chișinăul prin joc!”, destinat copiilor cu vârste între 4 și 10 ani. Proiectul a fost coordonat de dr. Mariana Harjevschi, având conceptul și textele semnate de Taisia Foiu și Ludmila Pînzari, redactarea realizată de Maria Pilchin, iar tiparul asigurat de Editura „Dorința”. Finanțarea proiectului a fost oferită de Primăria Municipiului Chișinău și Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural (aspectele principale privind elaborarea setului de puzzle-uri sunt prezentate în Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.5 Proiectul „Descoperă Chișinăul prin joc!” – puzzle-uri educative).

Activitatea de cercetare documentară a inclus elaborarea „Bibliografiei Municipiului Chișinău”, a ghidului „Monumentele Chișinăului”, a bibliografiei „Biblioteca Municipală în presă – 2025”, a Calendarului „Istoria Chișinăului în date – 2025”, precum și realizarea listelor bibliografice tematice. Aceste instrumente au facilitat accesul publicului la informații relevante despre istoria și patrimoniul cultural al Chișinăului.

Un obiectiv major al activității de cercetare l-a constituit finalizarea și publicarea Bibliografiei Municipiului Chișinău pentru anii 2013-2014, lucrare de referință pentru documentarea, conservarea și promovarea istoriei orașului. În paralel, a continuat elaborarea volumului „Monumentele Chișinăului”, conceput ca un ghid detaliat al monumentelor istorice și culturale ale capitalei.

Pe parcursul anului, Secția „Memoria Chișinăului” a asigurat prezența BM „B.P. Hasdeu” la târguri, festivaluri și evenimente culturale de amploare, precum „Tourism and Travel Expo 2025”, Festivalul „Te salut, Chișinău!” și „Dor de Chișinău” prin organizarea de expoziții, ateliere, jocuri cognitive și activități interactive destinate publicului larg. Prin aceste acțiuni, secția a contribuit semnificativ la consolidarea memoriei urbane și la promovarea identității culturale a municipiului Chișinău.

Pe parcursul anului 2025, Secția „Memoria Chișinăului” a monitorizat și coordonat metodic activitățile de valorificare a patrimoniului în rețeaua BM. Prin îndrumare de specialitate și suport documentar acordat filialelor, secția a asigurat coerența tematică și calitatea demersurilor dedicate istoriei și memoriei Chișinăului.

Un moment de referință al anului 2025 l-a constituit inaugurarea *Sălii Expoziționale* din cadrul Sediului Central al BM „B.P. Hasdeu”, inaugurată la 17 octombrie în cadrul aniversării de 148 de ani a

Bibliotecii Municipale, spațiu care reconstituie atmosfera unei locuințe urbane din prima jumătate a secolului al XX-lea, marcând un pas important în direcția valorificării patrimoniului urban și a memoriei Chișinăului (evenimentul este descris în Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.2. Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – 148 ani de la fondare).

Activitatea de cercetare și editorială a patrimoniului local

În anul 2025 SMC a elaborat și a publicat:

- **Bibliografia municipiului Chișinău, 2013** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; redactor științific: Lidia Kulikovski ; redactor bibliografic: Ludmila Pînzari. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 234 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-6-2.
- **Bibliografia municipiului Chișinău, 2014** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Eugenia Butnaru ; redactor bibliografic: Ludmila Pînzari, Taisia Foiu. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 303 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). Resurse consultate: p. 303 (3 tit.). – Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [50] ex. ISBN 978-5-36241-667-6.

La realizarea volumelor „Bibliografia municipiului Chișinău” pentru anii 2013 și 2014, Secția „Memoria Chișinăului” a desfășurat un amplu proces de descriere, selectare, colectare și sistematizare a publicațiilor locale, atât tipărite, cât și electronice în anii respectivi. În 2025 au fost analizate documente, surse bibliografice, articole din presa scrisă, reviste și alte materiale informative, cu obiectivul de a crea un instrument bibliografic complex, coerent și ușor accesibil, care să reflecte fidel viața culturală, socială și economică a orașului în perioada respectivă.

Bibliografiile oferă o imagine detaliată a evenimentelor și datelor relevante din Chișinău pe parcursul anilor 2013 și 2014, incluzând informații despre aniversări, inaugurări, festivaluri, lansări și alte manifestări semnificative, care creează o imagine specifică fiecărui an. Acestea reflectă în detaliu dinamica și transformările capitalei, abordând teme precum politica, economia, cultura, educația, sănătatea publică, viața științifică și culturală, precum și evenimentele de importanță majoră care au marcat orașul.

Totodată, sunt prezentate date despre personalități chișinăuiene din diverse domenii – știință, învățământ, medicină, artă, literatură, sport și altele – incluzând aniversări și comemorări, ceea ce transformă aceste bibliografii într-o resursă documentară valoroasă pentru cercetători, specialiști și pentru toți cei interesați de istoria și evoluția municipiului Chișinău.

De asemenea, SMC a coordonat procesul de colectare, redactare și ordonare a înregistrărilor bibliografice, inclusiv a adnotărilor realizate în bibliotecile filiale pentru realizarea fișierului ***Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”: imaginea în presa tipărită și online – 2025***. Procesul de elaborare a constat în compilarea, ordonarea și redactarea înregistrărilor bibliografice furnizate de bibliotecile-filiale. În total au fost prelucrate aproximativ **770** de surse bibliografice, reprezentând cărți, articole și resurse electronice.

Pe parcursul anului s-a continuat procesul de elaborare a ghidului **„Monumentele Chișinăului: ghid”**. A fost finalizată cercetarea documentelor din arhiva municipală și din arhiva Primăriei municipiului Chișinău (anii 1974-2025). Au fost organizate consultări privind structura și conținutul volumului. În urma recomandărilor primite în cadrul consultărilor, a fost elaborată o nouă structură și o nouă variantă de text. Au fost efectuate fotografii ale lucrărilor ce urmează a fi incluse în volum. S-a întocmit structura finală a volumului. S-a finalizat lista lucrărilor incluse în volum, împreună cu descrierea fiecărei lucrări și biografia personalităților reprezentante. Au fost elaborate 4 din 6 indexuri, precum și abrevierile, glosarul și lista surselor consultate.

„Cartea Chișinăului” reprezintă o continuare a demersului de identificare, recuperare și valorificare a imaginii orașului Chișinău în poezie și proză, inițiat prin antologia **„Chișinăul în literatură”** (2011).

În anul 2025, în cadrul proiectului a fost realizată o selecție de poeme pentru noua antologie **„Cartea Chișinăului”**, reunind autori contemporani, precum *Iustin Botnariuc, Augustina Vișan, Ionuț Sociu, Felicia Green, Silvia Goteanschii, Moni Stănilă, Dumitru Fanfarov, Nicu Duratski, Dumitru Crudu, Mugur Grosu, Maria Ivanov, Irina Nechit, Andrei Gamart, Ion Buzu, Alexandra Crețu, Cristina Dicusar, Alexandru Cosmescu, Anda Vahnovan și Iulian Frunțașu*.

Poemele selectate urmează să fie filmate și difuzate publicului larg prin intermediul playlistului dedicat **„Poemele Chișinăului”**, disponibil pe platforma YouTube. Prin această inițiativă, proiectul contribuie la consolidarea patrimoniului literar dedicat orașului Chișinău, la promovarea autorilor

contemporani și a diversității expresiei poetice, precum și la crearea unui canal multimedia modern de acces la poezie, care îmbină literatura cu mijloacele audiovizuale contemporane.

În anul 2025 a fost elaborat **Calendarul „Istoria Chișinăului în date – 2026**, o resursă documentară de referință. Calendarul reunește **75** de date aniversare semnificative pentru anul 2026, aducând în atenția cititorilor evenimente, personalități și locuri care au contribuit la formarea și dezvoltarea Chișinăului. Informațiile sunt prezentate în ordine cronologică, pentru ca evoluția orașului să poată fi urmărită cu ușurință de-a lungul timpului.

Promovarea calendarului prin postări și distribuiri pe alte platforme, în special de către Primăria Municipiului Chișinău, reflectă aprecierea calității muncii noastre. Interesul crescut al publicului confirmă relevanța și utilitatea calendarului ca instrument educativ și cultural.

În luna februarie a anului curent, în colaborare cu Fundația Heritage 21 a fost realizată **cercetarea „Chișinăul în perioada interbelică”**, care a oferit posibilitatea de a explora o etapă istorică mai puțin studiată, descoperind numeroase aspecte relevante ale vieții urbane, în colaborare cu Fundația Heritage 21. În procesul de elaborare au fost studiate: colecții de periodice vechi și rare din fondurile Bibliotecii Naționale; colecții de cărți poștale; fotografii selectate, inclusiv din arhivele unor familii; materiale publicitare de epocă; documente și fragmente din publicații actuale, precum și alte surse relevante.

În cadrul cercetării au fost identificate și colectate până **la o mie de surse**, care ilustrează farmecul epocii, procesul de dezvoltare a orașului și diversitatea socială, prin intermediul imaginilor și documentelor de arhivă. Acest material constituie un suport documentar valoros, util pentru proiecte și cercetări viitoare.

Rezultatele obținute au fost valorificate prin realizarea unor postere și prezentate publicului în cadrul expoziției **„Spiritul Chișinăului interbelic – oameni, locuri și ritmuri urbane”**, inaugurată la 9 aprilie 2025, care se concentrează asupra celor mai semnificative momente din viața cotidiană a orașului Chișinău în perioada interbelică, evidențiind farmecul și dinamica acestei epoci. Oferind o oportunitate

unică de a explora Chișinăul interbelic, punând în evidență și aspectele vieții localnicilor, precum și aspectelor esențiale care au contribuit la conturarea identității urbane a orașului.

Vizitatorii au avut ocazia să descopere materiale rare provenite din ziare, cărți și reviste, precum și fotografii de epocă, reclame vechi și documente autentice.

La inaugurarea expoziției au luat cuvânt directoarea Bibliotecii Municipale, dr. Mariana Harjevschi, Taisia Foiu, șefa Secției „Memoria Chișinăului”, scriitorul și istoricul Alexandru Corduneanu, precum și istoricii Lidia Prisac și Ion Xenofontov.

Pentru acest eveniment, SMC a organizat o expoziție vie a epocii respective, care a inclus obiecte de uz casnic, veselă, broderii și alte piese vechi transmise prin moștenire și aduse de colegi.

Alte cercetări

În anul **2025**, Secția „Memoria Chișinăului” a finalizat **Episodul 3** al proiectului **LiteraTUR**, intitulat „Bogdan Petriceicu Hasdeu la Chișinău”. Acest film documentar, conceput ca o **excursie virtuală**, oferă o incursiune captivantă în viața și opera uneia dintre cele mai strălucite personalități ale culturii române – savantul, scriitorul și istoricul Bogdan Petriceicu Hasdeu.

Documentarul evidențiază legătura profundă dintre Hasdeu și orașul Chișinău, un spațiu unde ideile sale au prins contur și au influențat generații de intelectuali. Producția se constituie într-un omagiu adus unei personalități vizionare, care a lăsat o amprentă durabilă în istoria și cultura românească.

Premiera filmului a avut loc la **26 februarie 2025**, chiar în ziua aniversării nașterii ilustrului savant, în cadrul **Colocviului Național „Bogdan Petriceicu Hasdeu – spiritus loci”**, Ediția I: „B.P. Hasdeu la ora relecturii”. Cu această ocazie, echipa de elaborare, a surprins publicul cu momente memorabile din procesul de filmare.

Secția „Memoria Chișinăului” a contribuit la elaborarea posterelor **„Figuri emblematice ale Chișinăului”**, dedicate personalităților diferitelor etnii (ucraineni, bulgari, polonezi, găgăuzi, ruși și evrei) care au marcat dezvoltarea orașului. Contribuția secției a constat în ajutor de identificare a acestor personalități și redactarea materialelor informative.

Servicii și evenimente de promovare a patrimoniului local

Pe 17 iulie 2025, Chișinăul a marcat **589** de ani de la **prima atestare documentară**. Cu acest prilej, BM „B.P. Hasdeu” a organizat o serie de activități captivante, educative și artistice, dedicate tuturor vârstelor, inclusiv reprezentanților diasporei.

Evenimente dedicate orașului s-au desfășurat pe tot parcursul anului (*Zilele Chișinăului*, sub genericul „Chișinău, oraș drag!”, *Hramul Orașului* și alte manifestări culturale). Filialele BM au promovat orașul prin expoziții și prezentări de carte, evenimente culturale, discuții, concursuri, excursii și articole pe bloguri. Atât utilizatorii bibliotecii, cât și locuitorii capitalei au avut posibilitatea să descopere informații importante despre trecutul Chișinăului și să cunoască principalele etape ale evoluției sale istorice.

Zilele Chișinăului, Festivalul „Te salut, Chișinău!”

În cadrul festivalului desfășurat în perioada 17-20 iulie, pe strada pietonală „Eugen Doga”, a fost amenajat un colț al BM „B.P. Hasdeu”, unde a fost prezentat un șir de materiale promoționale destinate promovării bibliotecii și a produselor sale. În cadrul evenimentului, SMC a organizat un program de activități creative și educative dedicate orașului Chișinău, adresat copiilor cu vârste între 6 și 12 ani. Programul a inclus ateliere de creație, puzzle-uri tematice cu atracții și monumente emblematice ale orașului (Guguță, Micul Prinț, Ciobănașul cu oița etc.), precum și jocuri educative menite să stimuleze logica, curiozitatea și cunoașterea orașului. Activitățile au fost realizate individual sau în grupuri mici și au oferit copiilor oportunitatea de a descoperi Chișinăul într-un mod interactiv, prin joacă, culoare și istorie. În acest context în Scuarul Catedralei Nașterii Domnului a fost expusă expoziția de postere „**Chișinăul delicios**”, care a propus publicului o abordare originală de explorare a identității orașului prin prisma gastronomiei și a brandingului urban.

Festivalul „Dor de Chișinău”

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat la **Festivalul „Dor de Chișinău”**, oferind chișinăuienilor și oaspeților capitalei oportunitatea de a (re)descoperi orașul printr-un program variat de activități educative și culturale. Pe parcursul festivalului, biblioteca a organizat jocuri interactive și teste educative, menite să stimuleze cunoașterea istoriei și patrimoniului orașului într-un mod atractiv pentru toate vârstele. De asemenea, vizitatorii au avut acces la expoziții de carte și

materiale documentare dedicate Chișinăului, precum și la ateliere de creație, în care participanții au putut să experimenteze activități artistice inspirate de oraș și cultura sa.

Activitatea expozițională

În cadrul *Zilelor Chișinăului*, Secția „Memoria Chișinăului” a organizat **trei expoziții** tematice, valorificând obiecte din „Colecția Chișinău”. Expoziția „**Descoperim Chișinăul: orașul în imagini și simboluri**” a cuprins timbre, plicuri, cărți poștale și monede cu o semnificație deosebită pentru istoria orașului. Această expoziție a reunit obiecte autentice și rare din „Colecția Chișinău”, reflectând istoria și evoluția urbană a capitalei. Expoziția „**Chișinăul în suvenire**” a prezentat suvenire reprezentative cu simboluri ale orașului, completând imaginea identitară a Chișinăului. De asemenea, a fost organizată expoziția de carte „**Chișinău: file de istorie, file de destine**”, realizată în colaborare cu Biblioteca Centrală. Toate expozițiile au oferit o incursiune amplă în trecutul orașului și au fost promovate în cadrul excursiilor desfășurate în bibliotecă.

Totodată, publicul a avut acces la expoziția tematică „**Chișinău. 1900-1940: metamorfoze arhitecturale**”, semnată de cercetătoarea Aurelia Carpov, organizată de Fundația Heritage 21 Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova și Institutul Patrimoniului Cultural. Expoziția a evidențiat transformările arhitecturale ale orașului din prima jumătate a secolului al XX-lea, reliefând evoluția stilurilor, a spațiilor urbane și a identității vizuale a Chișinăului. Expoziția a fost organizată de SMC la Biblioteca Centrală și promovată pe rețele de socializare.

În luna februarie 2025, în colaborare cu Muzeului de Istorie și Etnografie din orașul Călărași a fost organizată expoziția de planșe **Mozaicurile din Republica Moldova**. Expoziția de planșe a fost creată de autorii: Alex Buretz, Anna Vasina, Anetta Dabija și Ana-Maria Popa. Muzeul a oferit posibilitatea chișinăuienilor de a face cunoștință cu această inedită colecție, printr-o expoziție la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, organizată și promovată de Secția „Memoria Chișinăului”.

În cadrul *Zilelor Patrimoniului European 2025*, Secția „Memoria Chișinăului” a organizat, în Sala cu Coloane, expoziția de fotografii „**Trecut și prezent sub același acoperiș**”. Expoziția a prezentat evoluția și transformările edificiului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din secolul al XIX-lea până în prezent, prin intermediul a 25 de fotografii reprezentative.

Lansări de carte

În cadrul Festivalului „Te salut, Chișinău!” a fost lansată ediția a VIII-a a volumului **„Identitățile Chișinăului. Comunitățile istorice”**, care pune în lumină moștenirea multiculturală a capitalei. Evenimentul a fost organizat de BM „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului”, în colaborare cu Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova și Grupul Civic pentru Patrimoniu Cultural, fiind parte a Festivalului „Te salut, Chișinău!”, dedicat sărbătoririi a 589 de ani de la prima atestare documentară a orașului. Evenimentul de lansare a reunit un public numeros și divers, fiind onorat de prezența unor personalități din domeniul istoriei, culturii, literaturii, dar și de membri ai comunităților etnice care contribuie la identitatea contemporană a orașului. La eveniment au susținut discursuri: Angela Cutasevici, viceprimară a mun. Chișinău; dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Alexandru Corduneanu, scriitor, coordonatorul proiectului; prof. univ. dr. Sergiu Musteață, istoric; dr. Vlad Mișchevca, istoric, comunitatea greacă; dr. Eduard Alhazov, istoric, comunitatea armeană; dr. Ivan Duminică, istoric, comunitatea bulgară; dr. Veaceslav Reabcinschi, director general al Agenției Relații Interetnice și colegile noastre de la filiale: Ana Bevziuc, șefa Bibliotecii Ucrainene „Lesia Ukrainka”; Tatiana Colesnic, șef serviciu, Biblioteca Poloneză „Adam Mickiewicz”.

În general bibliotecile BM au organizat **numeroase lansări și prezentări de carte, întâlniri cu scriitori și reprezentanți din diverse domenii**, activitatea fiind reflectată în Capitolul IV Servicii de bibliotecă, subpunctul 4.2 Servicii cultural-educative.

Mesele rotunde au fost spații de reflecție și dezbateri culturală, implicând specialiști și publicul larg. Aceste activități au valorificat patrimoniul cultural și au stimulat implicarea comunității în teme legate de identitate și dezvoltare urbană. Cu prilejul *Hramului Chișinăului*, Biblioteca „Onisifor Ghibu” a organizat masa rotundă „Chișinău – trecut, prezent și viitor”, un eveniment de reflecție și dezbateri dedicat evoluției orașului, implicării comunităților locale în protejarea patrimoniului și perspectivei de dezvoltare culturală. Printre participanți s-au numărat: Vitalie Răileanu, șeful Bibliotecii „Onisifor Ghibu”; Ion Ștefăniță, expert în patrimoniu; Mihail Orlov, responsabil de domeniul patrimoniului istoric, cultural și arhitectural din cadrul Uniunii Arhitecților din Moldova; Valeria Suceanu, director, Muzeul de Istorie a Orașului Chișinău. Biblioteca „Tudor Arghezi” a marcat 125 de ani de la nașterea compozitorului Ștefan Neaga prin masa rotundă „Ștefan Neaga, moștenirea muzicală a Basarabiei”, a

evidențiat moștenirea muzicală a compozitorului, subliniind contribuția sa la identitatea culturală a Chișinăului și a Basarabiei.

În 2025, filialele BM „B.P. Hasdeu” au organizat **19** lecții și discuții tematice dedicate istoriei, culturii și patrimoniului orașului Chișinău, implicând elevi, tineri și public larg (în total **101** participanți). Evenimentele au vizat diverse aspecte ale orașului – de la transformările urbane și comunitățile istorice, la literatura, legendele și obiectivele arhitecturale ale capitalei. Prin aceste activități, bibliotecile au contribuit la educarea și informarea publicului, la promovarea identității culturale și la dezvoltarea interesului pentru patrimoniul local.

Pe parcursul anului, bibliotecile au desfășurat un amplu program **de lecții și discuții tematice** dedicate istoriei și identității Chișinăului. Biblioteca „Adam Mickiewicz” a organizat lecția „Chișinău – oraș de vis!”, cu participarea a 24 de persoane, iar Biblioteca „Hristo Botev” a găzduit discuții tematice intitulate „Chișinăul de ieri și de azi”, axate pe transformările orașului în timp. Biblioteca „Ițic Mangher” a propus lecția „Chișinăul evreiesc”, dedicată istoriei și culturii comunității evreiești din capitală. Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” a realizat un dialog interactiv cu elevii Școlii Profesionale nr. 3 și ai Centrului de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, care a inclus o lecție despre atestarea și istoria Chișinăului, cu lecturi din volumul „Legende neamului românesc”, precum și discuțiile „Oameni remarcabili ai Chișinăului de altădată” și „Chișinăul de ieri și de azi – povești din capitală”. Biblioteca „Târgoviște” a abordat teme precum istoria Chișinăului, evoluția orașului, Chișinăul de odinioară și principalele obiective istorice. Pentru copii, Biblioteca „Miron Costin” a organizat lecții despre istoria Moldovei și a capitalei, incluzând subiecte precum istoria transportului din Chișinău, legendele întemeierii orașului, havuzurile capitalei și reflectarea Chișinăului în literatură. Biblioteca „Alexandru Donici” a desfășurat discuția „Chișinău – orașul meu. Descoperim cartea de vizită a capitalei” cu participarea a 19 persoane. Totodată, prin intermediul CAIME au fost organizate lecții publice și discuții, precum „Chișinăul în cronicile de ieri și de azi”, cu 38 de participanți, bazate pe cercetările acad. Andrei Eșanu, ale lui Iurie Colesnic și ale altor cercetători, precum și discuția „Cunoaște Chișinăul din curiozități”, care a reunit 20 de participanți.

Excursii

Un mijloc distinct de informare legat de orașul Chișinău îl constituie **excursiile** tematice, educative și culturale, activitate care în ultima perioadă este din ce în ce mai frecvent inițiată de bibliotecile-filiale. În 2025, filialele BM „B.P. Hasdeu” au organizat apr. **136** de excursii educative și culturale, cu **2 595** de participanți. Activitățile au fost dedicate elevilor, tinerilor și publicului larg și au avut ca scop promovarea patrimoniului istoric, cultural și natural al Chișinăului. Prin vizite la muzee, parcuri și alte obiective educative, participanții au descoperit orașul direct și și-au îmbogățit cunoștințele despre istoria și cultura locală: *Centrul de Creație a Copiilor „Luceafărul”*; *Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști și Centrul de Zi „Traian”* (Biblioteca „Traian”); excursii pietonale prin oraș, parcuri (Secția „Memoria Chișinăului” și bibliotecile: „Ovidius”, „Adam Mickiewicz”, „Hristo Botev”, „Miron Costin”, „Târgoviște”, „Nicolae Titulescu”); *Grădina Botanică* (Biblioteca „Traian”, Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca „Târgoviște”); *Grădina de Fluturi din Parcul „Valea Morilor”* (Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca „Hristo Botev”, Biblioteca „Mihail Lomonosov”); *Grădina Zoologică* (Biblioteca „Traian” Biblioteca „Târgoviște”); *Fântâna Credinței din Parcul Dendrariu*; *Muzeul Transportului Public de Pasageri*; *Aleea „Grigore Vieru”* (Biblioteca „Hristo Botev”); *Muzeul de Științe Naturale al USM* (Biblioteca „Ovidius”); *Muzeul Național de Istorie a Moldovei* (Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca „Nicolae Titulescu”); *Planetarium UTM* (Biblioteca „Adam Mickiewicz”); *Parcul-muzeu al Tehnicii în aer liber al UTM* (Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Miron Costin”, Biblioteca „Târgu Mureș”); *Monumentul lui Guguță* (Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Târgu Mureș”) și multe altele.

Cele mai multe excursii au fost organizate de filiala „Ovidius” (30), urmată de „Adam Mickiewicz” (21), „Miron Costin” (15) și „Traian” (12), majoritatea acestora fiind desfășurate în cadrul Programului estival „Provocarea verii”.

Au fost organizate numeroase **atelieri de creație**, dedicate descoperirii patrimoniului cultural, istoric și urban al Chișinăului prin desen, pictură, modelare și alte tehnici vizuale. Aceste activități au stimulat explorarea artistică a orașului, cunoașterea simbolurilor urbane și dezvoltarea creativității participanților.

Desfășurarea **Atelierelor de lectură** prin lecturi tematice, povești, legende și texte poetice au stimulat interesul copiilor pentru patrimoniul local și explorarea literară a orașului Chișinău. Evenimentele desfășurate în mai multe filiale au valorificat cărți despre istoria, monumentele,

personalitățile și legendele orașului, fiind completate de discuții interactive și exerciții de reflecție. Un accent aparte a fost pus pe lectura creativă și empatică, recitaluri poetice și lecturi pentru preșcolari. Prin aceste demersuri, atelierele au contribuit la dezvoltarea abilităților de lectură, observație și la consolidarea atașamentului față de oraș.

Campanii Wikipedia

În perioada 15 ianuarie – 5 februarie 2025, BM „B.P. Hasdeu” a participat la Campania internațională **#1Lib1Ref**, sprijinită de **Wikipedia Library** și desfășurată pe platforma ro.wikipedia.org, în colaborare cu Wikimedians of Romania and Moldova. Campania s-a derulat la CFCB „Campusul competențelor” al BM „B.P. Hasdeu” sub genericul „1 bibliotecar + 1 referință = un acces mai bun la cunoaștere pentru toți”, ediția 2025 având ca tematică: **Scriitori din Republica Moldova**

În cadrul campaniei, **11 bibliotecari** ai BM, inclusiv reprezentanți ai Secției „Memoria Chișinăului”, au contribuit la completarea și actualizarea articolelor Wikipedia dedicate scriitorilor din Republica Moldova, demonstrând competență în documentare, redactare și utilizare a surselor de referință.

Pentru buna organizare și desfășurare a activităților, Secția „Memoria Chișinăului” a pus la dispoziția participanților seturi de ediții de referință – cărți, dicționare, enciclopedii, calendare și biobibliografii –, precum și resurse electronice ale bibliotecii, inclusiv catalogul electronic și Repozitoriul instituțional HAPes, care au sprijinit procesul de redactare și citare corectă a informațiilor. Participarea la campania #1Lib1Ref reflectă implicarea instituției în promovarea accesului liber la cunoaștere, valorificarea surselor de informare de calitate și consolidarea rolului bibliotecarilor ca mediatori ai informației în mediul digital.

PROGRAME/EVENIMENTE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL

Promovarea Chișinăului în mediul online

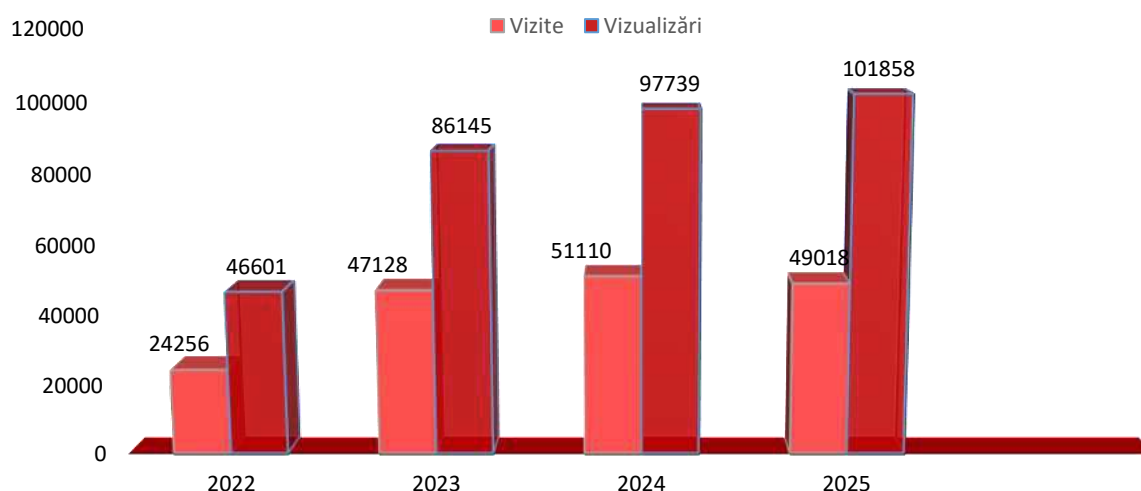
Blogul „Chișinău, orașul meu” (<https://chisinauorasulmeu.com/>)

Blogul „Chișinău, orașul meu” reprezintă o resursă relevantă despre și pentru comunitatea chișinăuiană și rămâne un instrument de documentare și promovare a orașului Chișinău.

Pe întreaga perioadă a existenței din anul 2008 până în prezent (17 ani), blogul a fost **vizitat** de **600 677** de ori, înregistrând **1 196 408 vizualizări**. În această perioadă au fost publicate **3 381** de *postări*, cu **418 comentarii**.

În anul 2025, pe blogul „Chișinău, orașul meu” au fost publicate **65** (2024 – 76) de postări, care au înregistrat în total **101 858** de *vizualizări*, cu o creștere de 4 119 vizualizări față de anul 2024 (+4%) și **49 018**, ceea ce reprezintă o scădere cu 2 092 de vizitatori (-4%).

Cea mai productivă lună a fost **noiembrie**, cu cel mai mare număr de *vizualizări* – **11 134**. Numărul total de **abonați** a ajuns la **139** (față de **133** în 2024).

Din diagrama de mai sus observăm că începând cu 2022, vizitele pe blog și vizionările au început să crească. Creșterea cifrelor se datorează faptului că Secția „Memoria Chișinăului” s-a axat în principal pe evenimentele culturale, memoriale, precum și pe promovarea colecției de carte, iconografice și filatelice, elaborând tot mai multe articole proprii care valorifică colecția Secției. În mare măsură, creșterea indicatorilor se datorează și actualizării articolelor, linkurilor, rubricilor și paginilor blogului, efectuată pe parcursul anului.

La începutul lunii octombrie 2025, cu prilejul celebrării Hramului Chișinăului, a fost inițiată rubrica „Ecouri din Chișinăul de altădată”, dedicată amintirilor, poveștilor și imaginilor care redau farmecul

Chișinăului de odinioară, o incursiune în trecutul capitalei: străzi dispărute, clădiri istorice, personalități marcante sau obiceiuri uitate; rubrica, care aduce la viață atmosfera vremurilor trecute și invită să redescopere identitatea orașului prin prisma memoriei colective. Postările din această rubrică sunt publicate săptămânal în zilele de marți, total în anul 2025 au fost publicate 13 fragmente din diferite surse.

De asemenea, blogul evidențiază importanța Chișinăului ca centru cultural și istoric, prezentând contribuțiile semnificative ale personalităților chișinăuene.

Structurarea tematică a postărilor pe blog:

Tematica postărilor fac referință la evenimente culturale, memoriale, concursuri de eseuri, prezentări/lansări de carte și jocuri (puzzle-uri), donații de carte, suvenire și cărți poștale, aniversări și întâlniri cu personalități locale, diverse proiecte precum „Dialogurile bibliotecii” și „Evocări”.

- **Evenimente** (Întâlnire cu studenții de la Facultatea de Design, Programul „Design si Tehnologii Poligrafice”, UTM, cu prezentarea într-un design nou jocurilor, testelor intelectuale etc. elaborate de SMC; Gala Premiilor pentru debut în literatură 2024 s.a.);
- **Concursul de eseuri „Chișinăul european”, texte** (Cum e văzut Chișinăul European de liceeni; *Chișinău – acasă în Europa* de Andreea Pintilei; *Din cenușa zidurilor vechi, o capitală începe să viseze* de Victoria Polțchi; *Chișinăul european – acasă, în sfârșit* de Ștefan Enachi ș.a.);
- **Aniversări** (Grigore Vieru – *Formular* (90 de ani); Pavel Dmitriev (Dimitriu) – *un nume notoriu în știința și cultura din Basarabia* (100 de ani); Boris Miliutin – *120 ani de la naștere*; *Cu dragoste de Chișinău, pictorul Vasile Movileanu* (70 de ani); *Baletul Național „JOC” la 80 de ani*);
- **In memoriam** (Vladimir Beșleagă; Eugen Doga; compozitorul Oleg Negruța);
- **Proiectul *Dialogurile bibliotecii*** (*Ligia Seculici despre Chișinău*; *Un poem de M. Vakulovski de Ziua Poeziei*; *Cărările Luminii de Oravitzan la Chișinău* ș.a.);
- **Ecouri din Chișinăul de altădată** (*Vama domnească și poșta veche a Chișinăului* (fragment) de Andrei Eșanu și Valentina Eșanu; *„MONDIAL” la Chișinău* (fragment din *Jurnal de Chișinău (1970-1980)* de Leo Butnaru; *Hotelul „Londra” și consacrarea unui poet* (fragment) de Iurie Colesnic ș.a.);
- **Prezentări de carte** (*Chișinăul* de Ștefan Ciobanu; *Bibliografia Municipiului Chișinău: 2013*; *Chișinău, cel de-al doilea oraș al României întregite* de Lidia Prisac și Ion Valer Xenofontov);

Lansări de carte (*Chișinăul în plăci memoriale* de Lidia Kulikovski și Ana Răileanu; *Identitățile Chișinăului. Comunități istorice* (ediția a VIII-a) coordonată de Alexandru Corduneanu);

- **Întâlniri cu scriitori, personalități** (Clubul Flecarilor la Chișinău);
- **Istoria Chișinăului** (Raliurile în Chișinăul interbelic; Expoziția Basarabiei de la Chișinău, 1925 – o radiografie a dezvoltării economice);
- **Patrimoniul Chișinăului** (Eminescu – intersecții sculpturale la Chișinău; Monumentul Reginei Maria – O bijuterie culturală a Chișinăului);
- **Colecția Chișinău, filatelie, iconografie etc.** (Mihai Eminescu în Colecția „Chișinău”; Cărți Poștale în Biblioteca Digitală a BM „B.P. Hasdeu”; Descoperim Chișinăul: orașul în imagini și simboluri; 5 cărți cu colinde care aduc magia iernii);
- **Promovarea produselor SMC** (Calendarul Chișinăul de azi în format tradițional, precum și digital interactiv (elaborat în Genially); Calendarul Chișinăul în date și evenimente – 2025; Descoperă orașul prin joc! Chișinăul în puzzle-uri);
- **Vizite de documentare** (Trei orașe, trei biblioteci și o săptămână memorabilă);
- **Evocări** (*George Cornilă, Hasdeu. Duhuri*, fragmente din roman; *CULTUL de Ștefan Ciobanu*, fragment din *Chișinăul* de Ștefan Ciobanu, Editura Comisiunii Monumentelor Istorice, Secția Basarabiei, 1925).

Seria de articole, publicate în anii precedenți, au fost redactate: adăugate poze lipse, au fost redactate hashtagurile și actualizate hiperlinkurile (care au dispărut la mutarea blogului în 2023).

Rubrica **Calendar – Chișinăul de azi** a fost redactată și completată cu date noi, verificate din surse credibile, au fost găsite poze reprezentative pentru fiecare articol, au fost redactate tagurile și hiperlinkurile pentru fiecare dată.

Rubrica **Chișinăul în jocuri și teste** a fost redactată, actualizată și completată cu materiale noi integrate de pe platforme *SlideShare*, *YouTube* și *Issuu*. De asemenea, a fost actualizat și completat cu faptele interesante materialul *Știați că? 120+ fapte interesante despre Chișinău* – selecție de curiozități și fapte interesante despre Chișinău. De fapt, anterior au fost 93 de fapte, incluziv cu datele învechite (din anii 2010-2020); actualul material conține 128 de fapte actualizate, incluziv dintr-o perioadă anterior puțin studiată – perioada interbelică.

Cea mai populară postare din anul de referință este „**Istoria Chișinăului**” cu **880** vizualizări, 4 aprecieri și 1 comentariu, care a prezentat un interes sporit pentru utilizatorii blogului. Pe locul II a fost „**Legenda Chișinăului**”, cu **773** vizualizări, 1 apreciere și 3 comentarii, și pe locul III – „**Știați că? 120+ fapte interesante despre Chișinău**”, cu **735** vizualizări, 5 aprecieri și 1 comentariu.

Cea mai populară publicație a anului **2025** a fost „**Baletul Național „JOC” la 80 de ani**” cu **89** vizualizări și 5 aprecieri, iar cea mai populară postare de la crearea blogului este **Legenda Chișinăului** cu **28 313** de vizualizări.

Cea mai populară oră, este ora **20:00** cu 8% din vizualizări, cea mai bună zi este **marți**, cu 18% din vizualizări și cea mai populară zi conform datelor statistice a fost **24 martie 2020**, cu **2 400** (0,2%) vizualizări.

Numărul mare de vizite și vizualizări ne demonstrează că informația de pe blogul „**Chișinău, orașul meu**” este accesată din toate colțurile lumii: din **102 de țări** (în 2024 – 107, în 2023 – 44), respectiv: Republica Moldova (78 229), România (9 438), SUA (20 65), Rusia (1 909), Italia (1 502), Germania (1 399) ș.a. Acest fapt se datorează promovării blogului prin intermediul rețelelor sociale.

Subiectul Chișinău a fost identificat utilizând:

- **motoarele de căutare: 67 575 vizualizări** sunt datorate căutărilor pe Google, Yandex, Bing, Baidu, duckduckgo.com ș.a.
- Rețeaua socială *Facebook* a generat trafic către blogul „**Chișinău, orașul meu**” cu **2 650 vizualizări**, pentru că pe această resursă sunt vizualizate instant postările distribuite de pe blog. Aici imediat se observă reacțiile utilizatorilor la cele mai interesante postări.
- Site-ul BM (hasdeu.md) a generat trafic către blogul „**Chișinău, orașul meu**” cu **240 vizualizări**.
- Platforma *app.genially.com* (view.genial.ly) a generat **45 vizualizări**. Pe această platformă a fost publicat Calendarul digital „Chișinăul de azi”, în format interactiv și ușor de utilizat zi de zi, cu aniversările, comemorările și evenimentele istorice care au modelat Chișinăul de-a lungul timpului, aducând în prim-plan momente memorabile și detalii fascinante despre dezvoltarea orașului (<https://view.genial.ly/65955f826ce.../guide-chisinaul-de-azi>).
- O nouă sursă de trafic către blog – produse AI: chatgpt.com – 840, perplexity – 15, gemini.google.com – 14, substack – 11 etc.

Statisticile arată că numărul ridicat de vizualizări venite de pe motoarele de căutare **rezultă din cuvinte-cheie de tip** long-tail. Așadar, datorită numărului mare de postări, pagini, blogul devine relevant pentru utilizatori care caută informații extrem de specifice. Cuvinte cheie: *Chișinău* – **854**, *Personalități chișinăuiene stabilite în alte state* – **535**, *Chișinăul la Reportofon* – **530** etc.

În 2025 au fost **14 comentarii** (în 2024 – **15**, în 2023 – **7**), denotă că utilizatorii nu sunt obișnuiți să facă comentarii la postările publicate pe blog.

Prin promovarea activă a informației despre orașul Chișinău prin intermediul blogului în rândul utilizatorilor, avem următoarele statistici pentru **distribuirea prin e-mail**: *Ziua premierelor la bibliotecă* – 15,79%; *Aleksei Belski* – 15,56%; *Plugușorul filmat de Emil Loteanu (1 965)* – 15,38%; *Hotelul „Londra” și consacrarea unui poet (Iurie Colesnic)* – 13,16%; *Colind basarabean (1 931)* – 12,82%; *Marcaje pentru un sentiment al spațiului cultural (II) /Alexandru Corduneanu* – 12,82%; *Ioan și Victor SINADINO (Cetățeni de onoare ai Chișinăului)* – 11,11%; *Enescu și cultura muzicală în Chișinăul interbelic (I) / Aurelian Dănilă* – 10,53%; *MONDIAL la Chișinău / Leo Butnaru* – 10,53% etc.

Cele mai descărcate documente publicate pe blog:

- Străzile Chișinăului vorbesc limba unirii: strazile-chisinaului-vorbesc-unirea.pdf – 179 descărcări;
- Calendarul „Istoria Chișinăului în date – 2025”: calendar 2025 – 160 descărcări;
- Chișinău – Relații de înfrățire și Relații de colaborare, Acorduri de înfrățire_pliant_2023_EN – 133 descărcări;
- Chișinău – Relații de înfrățire și Relații de colaborare, Acorduri de înfrățire_pliant_2023_RO – 120 descărcări;
- Testele, tombola și jocurile online create de Secție: 50-intrebari-test-chisinau.docx – 60 descărcări;
- Tombola „Ghiciți răspunsul corect”: ghiciti-raspunsul-corect.-tombola.docx – 50 descărcări;
- Chișinăul delicios: delicios.pdf – 54 descărcări;
- Calendarul „Istoria Chișinăului în date – 2024”: calendar 2024.cdr – 35 descărcări.

Creșterea numărului de documente descărcate de pe blog demonstrează utilitatea și interesul utilizatorilor față de informațiile oferite pe blog.

Blogul a fost accesat în proporție de **53%** de pe **dispozitive mobile**, **46%** de pe **desktop** și **1%** de pe **tablete**. Ponderea vizitatorilor în funcție de tipul de **browser**: Chrome – 80 300, Safari – 15 400, Firefox – 2 800, Opera – 814, Edge – 653, etc.

În concluzie: Blogul Secției „Memoria Chișinăului” – „Chișinău, orașul meu”, a adunat articole și materiale care acoperă istoria și cultura Chișinăului în detalii, conține informație despre studii, monografii, cercetări, sinteze, cataloage, ghiduri, bibliografii și cronici, despre Colecția „Chișinău”, toate dedicate orașului, precum și despre activități, dedicate promovării Chișinăului și a valorilor sale culturale. Oricine poate consulta aceste materiale pentru a înțelege mai bine trecutul și evoluția capitalei moldovenești.

Facebook – Secția „Memoria Chișinăului” (<https://www.facebook.com/MemoriaChisinaului>)

Pagina Secției a fost creată în 2011, având în prezent **2 909 urmăritori**.

Secția „Memoria Chișinăului” a acordat atenție promovării publicațiilor de pe blogul „Chișinău, orașul meu”, canalul SMC pe YouTube și de pe SlideShare, precum și a activităților Secției și ale filialelor BM cu tema „Chișinău”, pe pagina pe Facebook, sporind vizibilitatea lor.

Rezultatele statistice ale paginii SMC pe Facebook sunt semnificative în activitatea noastră din acest an și apreciată. Obiectivul pe care l-am stabilit pentru acest an – *promovarea materialelor publicate pe blogul nostru, pe canalul nostru YouTube, precum și pe paginile pe Facebook, YouTube și blogurile filialelor BM* – a fost atins.

Analiza **vizualizărilor în funcție de tipul de conținut** demonstrează acest lucru: în timp ce în anii precedenți **fotografiile** erau cele mai populare dintre utilizatori, în anul 2025 **linkurile** de pe blogurile SMC și ale filialelor, de pe canalul YouTube și SlideShare **au fost mai atractive** pentru utilizatori, constituind **54.5%** (în anii precedenți – nu mai mult de 10-15%).

Pe parcursul anului de referință informația publicată pe pagină a fost optimizată pentru dispozitivele mobile și structurată în albume tematice. Astfel, au fost create albume noi de promovare a imaginii Chișinăului și a produselor BM: *Chișinău. File din calendar!* (un format nou de publicare, cu aniversări memorabile pe parcursul întregii luni, cu o postare pe lună), *Ecouri din Chișinău de altădată* (promovarea postărilor de pe blogul secției), *Sală Expozițională dedicată Chișinăului* (inaugurată pe 17 octombrie 2025, cu postările foto, reels-uri dedicate exponatelor Sălii și excursiilor prin Sală, cu 6 postări).

Au fost continuate următoarele albume populare în anul precedent: *Știați că...*, *Redescoperim memoriile Chișinăului*, *Răsfoind albume vechi*, *Să deschidem cărțile...*, *Cărți noi în „Colecția Chișinău”*, *Pe strada Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*, *Chișinăul autumnal*, *Chișinăul delicios*, *Cetățeni de Onoare ai Municipiului Chișinău*, *Chișinăul în pictura și grafica Cristinei Stavenschi*, *Chișinăul în creația Oxanei Shishko-Cozirscaia*, *Oamenii Chișinăului* (omagieri și comemorări), *Colecția „Chișinău”*, *Chișinăul primăvărat*, *„Memoria Chișinăului” la aniversarea a 148-a a BM „B.P. Hasdeu”* etc.

Un mare interes și atracție pentru noii urmăritori ai paginii SMC au prezentat conținuturile, legate de Chișinăul de altădată, fotografiile ale orașului din albume și cărți, personalităților (cântăreți, artiști, scriitori, medici etc.) din colecția *Secției*.

În anul 2025 am postat pe pagina *Secției* și materiale, publicate pe blogurile filialelor și pe paginile pe *Facebook* și canalul *YouTube* ale filialelor, precum și pe *site-ul BM*, cu tematica *Chișinău*.

Analizând numărul de **urmăritori**, acesta a crescut comparativ cu anul precedent cu 69 de persoane: de la 2840 în 2024 la **2 909** de urmăritori pentru anul 2025. După **locul** accesării, **84,7%** din urmăritori sunt locuitorii ai Chișinăului, restul din București (7,2%), Iași (1,5%) etc. După **țări**: **72,5%** din urmăritori sunt din Republica Moldova, restul din România (14,6%), Italia (3,3%), Germania (2,1%), Marea Britanie (1,6%) etc. Cel mai mare număr de urmăritori se numără în rândul **femeilor** cu vârsta cuprinsă **între 35 și 44 de ani – 28,3%**, urmate de vârsta 45-54 (22,3%), 55-64 (16,5%), 25-34 (15,4%), 65+ (15%), 18-24 (2,5%).

Topul celor 10 postări cu cel mai mare impact:

1. *Azi, pe Bănulescu-Bodoni. 25.11.2025. Mașina timpului pe roți #chisinau #masinatimpului #troleibuz (Reels cu troleibuzul din anii '50 ai sec. XX) – 19 526 de vizionări;*
2. *Netflix? Nu, mulțumim! Noi aveam romane de 800 de pagini! Așa arăta Google-ul anilor '70. Sala de Lectură a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Chișinău. (Imaginea sălii de lectură a bibliotecii centrale din anii '70 ai sec. XX) – 4 852 de vizionări;*
3. *„CHIȘINĂUL DE AZI” – calendarul digital dedicat orașului nostru drag! (calendar digital interactiv) – 3 506 de vizionări;*
4. *Astăzi sărbătorim Ziua Națională a lei, un omagiu adus frumuseții, simbolisticii și meșteșugului autentic românesc (marca poștală din Colecția „Chișinău”) – 2 313 de vizionări;*

5. *Premieră! Secția „Memoria Chișinăului”, BM B.P. Hasdeu lansează un **podcast** nou – #Memoria Chișinăului* – o serie specială dedicată istoriei orașului Chișinău, pornind de la una dintre cele mai vechi și valoroase mărturii scrise: cartea „BASARABIA” de Dr. ZUCKER, publicată în 1834, în traducere din germană realizată de Maria Pelivan în 1932 (episodul 1) – **2 056** de vizionări;
6. *Chișinăul în oglinda arhitecturii din prima jumătate a secolului XX. O nouă expoziție la Biblioteca Municipală! Fundația Heritage 21, în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, anunță deschiderea expoziției „CHIȘINĂU 1900-1940: METAMORFOZE ARHITECTURALE”* – **1 941** de vizionări;
7. *Pe data de 27 octombrie 2025, studenții anului I din grupa CON-252 au participat la o excursie pietonală organizată de Biblioteca „Hristo Botev” și Biblioteca Colegiului Național de Comerț al ASEM, în cadrul serviciului „BiblioTur” al Secției „Memoria Chișinăului”, BM „B.P. Hasdeu”* – **1 744** de vizionări;
8. *Chișinău. File din calendar... Iulie, 2025* (calendarul lunar cu date memorabile jubiliare: evenimente, personalități marcante) – **1 723** de vizionări;
9. *Sală Expozițională dedicată memoriei Chișinăului. Pe 17 octombrie 2025, în cadrul aniversării a 148 de ani de la fondarea bibliotecii, a fost inaugurată o sală expozițională dedicată orașului Chișinău și comunității sale* (video de pe canalul SMC YouTube) – **1 693** de vizionări;
10. *Pe 19 octombrie 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat cu mândrie 148 de ani de pasiune pentru cultură, educație și comunitate. În cadrul evenimentului aniversar din 17 octombrie, Secția „Memoria Chișinăului”, BM B.P. Hasdeu, a adus un omagiu istoriei orașului prin premiere captivante, prezentări inspirate, momente-surpriză și reflecții profunde asupra patrimoniului urban* (album cu fotografii și video de la eveniment) – **1 688** de vizionări.

În scopul promovării materialelor elaborate de secție, precum și activitățile secției și filialelor bibliotecii pe tema *Chișinău*, distribuim aceste materiale în diverse grupuri (în afară de grupurile BM), care promovează imaginea capitalei și personalităților chișinăuiene: *Chișinău – orașul meu*, *Grupul Revistei Arhitectura*, *Наш Кишинев = Chișinăul Nostru*, *Chișinăul vechi*, *Звёзды молдавской культуры*, *Кишинев и кишиневцы*, *Мой Кишинев*, *Prietenii Revistei NATURA*, *Un oraș curat – Чистый город*, *Moldova mea – Chișinăul meu, oraș frumos!!!*, *Capitala CHIȘINĂU*, *Muzica moldovenească* etc.

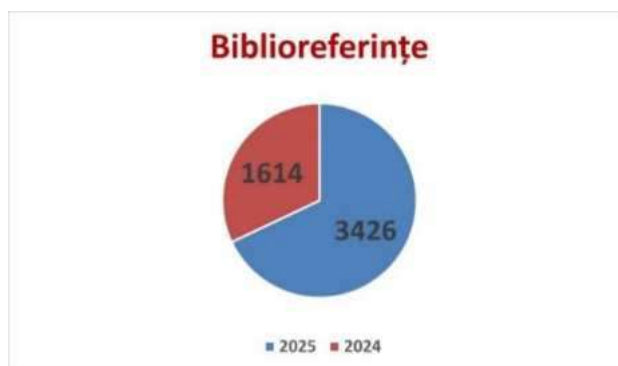
La fel, Secția „Memoria Chișinăului” este prezentă și pe platformele: **Instagram** (217 urmăritori), **YouTube** (54 de abonați), **Threads** (51 de urmăritori) și **SlideShare**.

Materialele elaborate de Secția „Memoria Chișinăului” publicate pe diverse platforme online **au fost preluate și partajate** cu regularitate pe parcursul anului 2025. Acestea au fost difuzate prin paginile oficiale ale Primăriei Municipiului Chișinău (Telegram, Facebook, Instagram), Biblioteca Electronică Școlară, platformele Travel to Moldova / Viajar en Moldavia / Călătorii în Moldova și Orasultau.md, precum și de portaluri media precum diez.md, deschide.md, știri.md, noi.md și ipn.md, contribuind la creșterea vizibilității patrimoniului și memoriei urbane a Chișinăului în mediul digital.

4.4 SERVICII DE REFERINȚE

În anul de raportare, serviciile de referință din cadrul rețelei BM „B.P. Hasdeu” au înregistrat un volum total de **3 426 solicitări**.

În **2024** părea că serviciile de referință sunt în declin, dar datele din **2025** arată că scăderea era mai degrabă o problemă de evidență și raportare. Odată ce filialele au început să înregistreze mai corect, volumul real de referințe a devenit mai vizibil. Creșterea numărului de referințe de la 1 614 la 3 426 demonstrează că interesul utilizatorilor nu a dispărut, ci doar nu era reflectat în statistici.

Anul **2025** marchează o intensificare a interacțiunilor directe, cu **3 254** de referințe, 169 apeluri telefonice și 3 mesaje e-mail, gestionate prin 3260 răspunsuri directe, 160 telefonice și 6 prin e-mail. Majoritatea solicitărilor au provenit de la persoane fizice – 3403 referințe.

Din punct de vedere **lingvistic**, limba română a dominat interacțiunile, cu 3104 referințe, urmată de limba rusă (232) și ucraineană (41). Celelalte limbi — franceză (7), engleză (5), germană (2), bulgară (18), găgăuză (1) și altele (1) — au fost prezente într-un volum foarte redus.

Solicitățile **tematice** au fost cele mai frecvente, înregistrând 2713 de referințe, urmate de cele factografice (590), de precizare (50), de adresă (9).

Identificarea informației s-a realizat preponderent prin OPAC (1659 referințe) și consultarea directă a raftului (568), în timp ce utilizarea internetului (20 referințe) și cererile bibliografice (2) au fost limitate.

Datele statistice evidențiază o **distribuție inegală** a numărului de referințe introduse de filiale în softul *Biblioreferințe*, conturând patru categorii distincte de implicare. Analiza oferă o imagine clară asupra nivelului de participare și relevanță al fiecărei entități:

Filiale cu aport ridicat (peste 1000 de referințe): în această categorie se disting două filiale cu rezultate remarcabile: Filiala „Alexandru Donici” (1 221), CAIME (1 065). Filiala „Alexandru Donici” înregistrează cel mai mare volum total de solicitări (peste 1 190 de cazuri cu localizare reușită), utilizând atât catalogul electronic (361 solicitări), cât și raftul (205). CAIME, cu peste 1 060 de solicitări, confirmă rolul său de centru de suport informațional specializat.

Filiale cu aport mediu (50-250 referințe): Filiala „Onisifor Ghibu” (254), Filiala „Adam Mickiewicz” (190), Biblioteca publică de drept (99), Filiala „Lesia Ukrainka” (95), Biblioteca Centrală (88), Filiala „Maramureș” (81), Filiala „Ițic Mangher” (62), Filiala „Mihail Lomonosov” (61). Aceste rezultate arată că filialele respective au o activitate care asigură continuitate și relevanță pentru utilizatori, chiar dacă nu ating nivelul unui aport ridicat.

Filiale cu aport redus (sub 50 referințe): Filiala „Târgoviște” (49), Filiala „Hristo Botev” (42), Filiala Codru (29), Filiala „Mihail Ciachir” (29), Filiala „Ovidius” (22), Filiala „Traian” (12), Filiala „Alba Iulia” (11), Filiala „Nicolae Titulescu” (11), Filiala „Târgu Mureș” (5).

Filiale inactive: opt filiale, între care „Transilvania”, de arte „Tudor Arghezi”, „Vissarion Belinski”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Liviu Rebreanu”, „Valentin Ignatenco”, „Maria Drăgan” și „Miron Costin” – nu au introdus nicio referință. Această absență statistică ridică semne de întrebare privind implicarea personalului.

Satisfacerea cerințelor informaționale ale utilizatorilor este un proces esențial pentru utilitatea bibliotecii și reflectă competența bibliotecarului. Prin identificarea corectă a nevoilor și oferirea de resurse adecvate, biblioteca își consolidează rolul de centru de informare și sprijin pentru comunitate.

ACTIVITATEA EXPOZIȚIONALĂ

5.1 Utilizatori

5.2 Intrări directe la BM

- *Vizite virtuale. Utilizarea de la distanță a bibliotecii*

5.3 Utilizarea resurselor infodocumentare

- *Împrumutul de la distanță (electronic)*

5.1 UTILIZATORI**Evoluția deținătorilor de carduri la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**

În perioada 2006-2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a înregistrat un total cumulativ de **315 790** deținători de carduri, reflectând un proces constant de atragere și fidelizare a utilizatorilor în rețeaua municipală de biblioteci.

La data de 1 ianuarie 2026, numărul utilizatorilor activi cu card a ajuns la **330 210**, ceea ce indică o creștere de 14 420 de utilizatori față de nivelul cumulat anterior. Această evoluție confirmă menținerea unui trend ascendent al interesului public pentru serviciile bibliotecii, inclusiv în contextul priorității anului al transformărilor digitale și al diversificării ofertei culturale și educaționale.

Raportat la populația municipiului Chișinău stabilită la **720 128 rezidenți** conform Recensământului din 2024, utilizatorii cu card ai Bibliotecii Municipale reprezintă aproximativ 45,9% din populația orașului, ceea ce reflectă un nivel ridicat de accesibilitate și relevanță comunitară.

Creșterea numărului de utilizatori cu card demonstrează că Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” are un impact social semnificativ, funcționând ca un actor-cheie în educația pe tot parcursul vieții, incluziunea culturală și consolidarea coeziunii comunitare la nivel municipal.

Evoluția utilizatorilor activi

În **2025**, numărul utilizatorilor activi a fost de **123 932**, corespunzând unei ponderi de circa **17,2% din populația orașului** (720 128 rezidenți, Recensământ 2024). Comparativ cu anul 2024 (133 290 utilizatori activi) se constată, în 2025, o **scădere numerică de 9 358 utilizatori activi**, respectiv o diminuare a ponderii din populația municipiului cu aproximativ **1,3 %**, tendință explicabilă prin factori structurali (demografie, digitalizare), dar și prin întreruperea activității Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”.

Chiar și în acest context, nivelul de peste **17,2% utilizatori activi** raportat la populația totală indică un grad semnificativ de utilizare efectivă a serviciilor bibliotecii, confirmând rolul acesteia ca instituție publică relevantă și frecventată în viața culturală și educațională a Chișinăului.

Din numărul total de 123 932 utilizatori activi în anul 2025, **83 035 sunt copii cu vârsta sub 16 ani**, ceea ce reprezintă **67%** din totalul utilizatorilor activi, menținându-se ca **segmentul dominant de public** al bibliotecii.

Comparativ cu anul precedent se constată o **scădere nesemnificativă de 271 de copii utilizatori activi**, o **diminuare procentuală de 0,33%**.

Utilizatori noi

În anul **2025**, în rețeaua BM „B.P. Hasdeu” au fost înregistrați **15 820 utilizatori noi**. Comparativ cu anul 2024, când numărul acestora a fost de 16 518, se constată o **scădere de 698 persoane**, respectiv o diminuare de aproximativ **4,2%**, influențată inclusiv de întreruperea activității Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”.

Ediția a VI-a a **Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent”**, desfășurată de BM „B.P. Hasdeu” în perioada 15 septembrie – 15 octombrie, a avut un impact major asupra creșterii numărului de utilizatori, înregistrând **un record de 7 556 utilizatori noi**. Impactul campaniei este major în atragerea noilor utilizatori: din totalul de 15 820 utilizatori noi înregistrați în anul 2025, 7 556 persoane au fost atrase direct prin această campanie, demonstrând eficiența campaniei în atragerea noilor utilizatori către bibliotecă.

Programul „Provocarea verii”, desfășurat pentru al șaptelea an consecutiv și consacrat ca o inițiativă de referință în comunitatea chișinăuiană pe durata verii, a generat o **creștere a numărului de utilizatori noi cu 408 persoane**.

Structura utilizatorilor noi, înregistrați pe parcursul anului 2025, indică o **predominanță clară a segmentului educațional, elevii** reprezentând **59,7%** (9 437 persoane), urmați de **preșcolari – 14,2%** (2 248 persoane). **Celelalte categorii** de utilizatori (intelectuali, studenți, muncitori, pensionari, șomeri și alte categorii) însumează **aproximativ 26%**, reflectând o prezență constantă, dar mai redusă, a publicului adult.

În funcție de numărul utilizatorilor noi, se evidențiază **filialele cu cele mai bune rezultate în atragerea utilizatorilor noi**: Biblioteca „Transilvania” – 1 416, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 1348, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 1 150, Biblioteca „Târgoviște” – 1 033 și Biblioteca „Alba Iulia” – 1 009 utilizatori noi. Bibliotecile „Onisifor Ghibu”, „Târgu Mureș”, Biblioteca Centrală, „Liviu Rebreanu”, „Mihail Lomonosov”, „Hristo Botev”, „Ovidius” și Biblioteca publică de drept au înregistrat între 500 și 1 000 de utilizatori. Celelalte filiale au înregistrat sub 500 de utilizatori noi pe parcursul anului.

În anul de referință, la nivelul rețelei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost înregistrați, în medie, **1 318 utilizatori noi pe lună**, în scădere față de 2024 (1 377) și 2023 (1 426), dar peste nivelul anilor 2022 (1 303) și 2021 (976).

La nivel de filială, media a constituit **608 utilizatori noi pe an** (612 în 2024, 634 în 2023, 579 în 2022, 434 în 2021), iar **zilnic** au fost înregistrați **53 utilizatori noi** la nivel de rețea (55,8 în 2024; 57,6 în 2023; 52,6 în 2022; 41,4 în 2021), respectiv **2 utilizatori noi pe zi per filială**, menținând un nivel comparabil cu anii precedenți (2 în 2024, 2,1 în 2023, 2 în 2022, 1,5 în 2021).

Utilizatori activi

Utilizatorii activi ai unei biblioteci sunt persoanele care folosesc în mod regulat serviciile și resursele puse la dispoziție de instituție. Aceștia accesează colecțiile de carte și alte tipuri de documente, publicațiile seriale, bazele de date, precum și infrastructura digitală – tehnologii informaționale, internet și rețea Wi-Fi. Totodată, utilizatorii activi participă la evenimentele culturale și educaționale organizate de bibliotecă sau utilizează spațiile acesteia pentru studiu, socializare și alte activități de interes personal, contribuind astfel la dinamica și relevanța comunitară a bibliotecii.

Pe parcursul anului 2025, **123 932 de chișinăuieni au utilizat activ** serviciile bibliotecii. Comparativ cu anul 2024 (133 290 utilizatori activi), se constată o **descreștere de 9 358 de persoane**, evoluție influențată de dinamica demografică, schimbările de comportament informațional, precum și de

restructurarea unor servicii și spații bibliotecare, inclusiv suspendarea temporară a activității Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi” pentru lucrări de reparație, fapt care a limitat accesul la servicii și a influențat frecvența utilizării acestora.

Utilizatori activi/ Anul	2025	2024	2025/2024
Utilizatori activi	123 932	133 290	- 9 358
- din care utilizatori sub 16 ani	83 035 (67%)	83 306 (62,5%)	- 271
- din care utilizatori noi	15 820 (12,8)	16 518 (12,4%)	- 698

Utilizatori sub 16 ani:

În 2025 au fost înregistrați **83 035 de utilizatori** sub 16 ani, reprezentând **67%** din total, față de 83 306 utilizatori (62,5%) în 2024. Deși numeric se constată o ușoară scădere cu 271 de persoane, **ponderea copiilor și adolescenților în totalul utilizatorilor activi este în creștere**, confirmând rolul bibliotecii ca spațiu educațional prioritar pentru tineri.

Structura utilizatorului activ după statutul ocupațional

Utilizatori activi / statut ocupațional	2025	2024	2025/2024
Total activi	123 932	133 290	
Intelectuali	11 154 (9%)	14 662 (11%)	- 3 508
Muncitori	4 585 (3,7%)	5 198 (3,9%)	- 613
Studenți	6 320 (5,1%)	7 331 (5,5%)	- 1 011
Elevi	72 748 (58,7%)	77 308 (58%)	- 4 560
Preșcolari	14 872 (12%)	12 796 (9,6%)	+ 2 076
Pensionari	6 197 (5%)	6 398 (4,8%)	- 201
Șomeri	2 231 (1,8%)	2 666 (2%)	- 435
Alte categorii	5 825 (4,7%)	6 931 (5,2%)	- 1 106

Din perspectiva structurii socioprofesionale, toate categoriile (cu o singură excepție – preșcolari) au înregistrat diminuări numerice, iar unele au suferit și ajustări de pondere în total.

Elevi

Elevii rămân în continuare categoria dominantă de utilizatori ai bibliotecii, deși în 2025 au fost înregistrați **72 748 elevi (58,7%)**, comparativ cu **77 308 (58%)** în 2024, cu o scădere de **4 560 persoane**.

Deși ponderea procentuală a acestui segment crește ușor, diminuarea numerică indică o reducere a frecvenței de utilizare, în contextul schimbărilor educaționale și al diversificării surselor informaționale.

Preșcolari

Preșcolarii sunt singura care înregistrează o evoluție pozitivă. În anul 2025 au fost consemnați **14 872 utilizatori (12%)**, față de **12 796 (9,6%)** în 2024, ceea ce constituie o creștere de **2 076 persoane**. Această dinamică reflectă impactul programelor și serviciilor dedicate copiilor desfășurate la BM.

Intelectuali

În anul 2025, categoria intelectualilor a însumat **11 154 utilizatori activi (9%)**, față de **14 662 (11%)** în 2024, înregistrând o scădere de **3 508 persoane**. Diminuarea atât numerică, cât și procentuală sugerează o reducere a frecvenței de utilizare a serviciilor specializate, posibil influențată de orientarea către surse informaționale digitale alternative și de limitarea temporară a accesului la anumite spații bibliotecare.

Studenți

În 2025 au fost înregistrați **6 320 studenți (5,1%)**, față de **7 331 (5,5%)** în 2024, ceea ce reprezintă o scădere de **1 011 utilizatori**. Reducerea se reflectă atât numeric, cât și procentual, semnalând o utilizare mai redusă a bibliotecii pentru activități academice și de documentare.

Pensionari

În anul curent, pensionarii au constituit **6 197 utilizatori activi (5%)**, comparativ cu **6 398 (4,8%)** în 2024, cu o scădere ușoară de **201 persoane**. Creșterea marginală a ponderii procentuale indică menținerea interesului acestui segment pentru serviciile bibliotecii, în pofida diminuării numerice.

Alte categorii socioprofesionale

În 2025, categoria „alte” – care include casnici, mame aflate în concediu de maternitate, persoane în concediu de îngrijire a copilului, persoane cu responsabilități de îngrijire și persoane neîncadrate profesional – a însumat **5 825 utilizatori activi (4,7%)**, comparativ cu **6 931 (5,2%)** în 2024, înregistrând o scădere de **1 106 persoane**. Diminuarea reflectă reducerea participării publicului ocazional, influențată de constrângeri de timp, responsabilități familiale etc.

Muncitori

Numărul muncitorilor utilizatori activi a fost de **4 585 (3,7%)** în 2025, comparativ cu **5 198 (3,9%)** în 2024, diferența fiind de **613 persoane**. Ponderea relativ stabilă indică menținerea interesului pentru

serviciile bibliotecii, scăderea fiind în principal rezultatul tendinței generale de reducere a numărului total de utilizatori activi.

Șomeri

Categoria șomerilor a înregistrat **2 231 utilizatori activi (1,8%)** în 2025, față de **2 666 (2%)** în 2024, ceea ce înseamnă o scădere de **435 persoane**. Diminuarea poate fi asociată cu fluctuațiile pieței muncii și cu accesarea altor canale de informare și formare.

Structura utilizatorilor activi după vârstă

Utilizatori activi / vârstă	2025	2024	2025/2024
Total activi	123 932	133 290	- 9 358
până la 16 ani	83 035 (67%)	83 306 (62,5%)	- 271
17-34 ani	19 829 (16%)	19 994 (15%)	- 165
35-64 ani	16 111 (13%)	23 326 (17.5%)	- 7 215
Peste 65ani	4 957 (4%)	6 664 (5%)	- 1 707

Structura utilizatorilor activi pe grupe de vârstă în anul **2025** evidențiază o scădere generală față de **2024**, cu intensități diferite în funcție de segment. Se evidențiază o creștere a ponderii copiilor și tinerilor, care reprezintă peste două treimi din totalul utilizatorilor activi, în paralel cu o diminuare accentuată a segmentelor adulte și vârstnice. Reducerea generală a numărului de utilizatori activi este determinată preponderent de scăderea participării persoanelor cu vârsta între 35-64 ani și a celor peste 65 de ani.

Utilizatori până la 16 ani

În 2025 au fost înregistrați **83 035 utilizatori (67%)**, comparativ cu **83 306 (62,5%)** în 2024, cu o scădere numerică nesemnificativă de **271 persoane**. În schimb, ponderea acestui segment în totalul utilizatorilor activi a crescut considerabil, confirmând consolidarea rolului bibliotecii ca spațiu educațional pentru copii și adolescenți.

Utilizatori cu vârsta între 17-34 ani

Această categorie a însumat **19 829 utilizatori (16%)** în 2025, față de **19 994 (15%)** în 2024, înregistrând o scădere minoră de **165 persoane**. Ponderea ușor crescută indică o menținere relativ stabilă a interesului tinerilor pentru serviciile bibliotecii.

Utilizatori cu vârsta între 35-64 ani

În 2025 au fost consemnați **16 111 utilizatori (13%)**, comparativ cu **23 326 (17,5%)** în 2024, ceea ce reprezintă cea mai accentuată diminuare, de **7 215 persoane**. Atât numeric, cât și procentual, acest segment a cunoscut un declin semnificativ, devenind principalul contributor la scăderea totală a utilizatorilor activi.

Utilizatori peste 65 de ani

Categoria vârstnicilor a înregistrat **4 957 utilizatori (4%)** în 2025, față de **6 664 (5%)** în 2024, cu o reducere de **1 707 persoane**. Scăderea sugerează o participare mai redusă a seniorilor, influențată de accesibilitatea serviciilor și de schimbările în modul de utilizare a resurselor informaționale.

Structura utilizatorului activ după sex

Utilizatori activi / sex	2025	2024	2025/2024
Total activi	123 932	133 290	- 9 358
Feminin	80 556 (65%)	87 161 (65,4%)	- 6 605
Masculin	43 376 (35%)	46 129 (34,6%)	- 2 753

Structura utilizatorilor activi după sex în 2025 rămâne echilibrată și stabilă din punct de vedere procentual, cu o predominanță clară a publicului feminin (circa două treimi din total). Scăderea generală a numărului de utilizatori activi afectează ambele categorii într-o măsură proporțională, fără modificări structurale semnificative în profilul de gen al publicului bibliotecii.

Utilizatori de sex feminin

În 2025 au fost înregistrați 80 556 utilizatori (65%), comparativ cu 87 161 (65,4%) în 2024, rezultând o scădere de 6 605 persoane. Ponderea rămâne practic constantă, confirmând faptul că femeile constituie principalul segment de public al bibliotecii, atât în accesarea resurselor informaționale, cât și în participarea la evenimentele culturale și educaționale.

Utilizatori de sex masculin

Categoria masculină a însumat 43 376 utilizatori (35%) în 2025, față de 46 129 (34,6%) în 2024, înregistrând o diminuare de 2 753 persoane. Deși numeric se observă o scădere, ponderea procentuală este relativ stabilă, indicând o distribuție constantă a utilizatorilor după sex.

Profilul utilizatorului activ al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în anul 2025

Analiza utilizatorilor activi ai BM „B.P. Hasdeu” după criteriile de sex, vârstă și statut ocupațional relevă un profil predominant tânăr și preponderent feminin. În anul 2025, 65% dintre utilizatori sunt femei, iar 35% bărbați, structură stabilă comparativ cu anul precedent. Din perspectiva vârstei, biblioteca deservește în principal copii și adolescenți sub 16 ani (67%), urmați de tinerii cu vârsta între 17–34 ani (16%), în timp ce publicul adult activ (35-64 ani) reprezintă doar 13%, iar seniorii peste 65 de ani 4%.

Pe categorii socioprofesionale, utilizatorul activ este majoritar elev (58,7%), completat de preșcolari (12%), ceea ce confirmă orientarea instituției către sprijinirea educației timpurii și școlare. Segmentele adulte sunt reprezentate de intelectuali (9%), studenți (5,1%), pensionari (5%), muncitori (3,7%), șomeri (1,8%) și alte categorii sociale (4,7%).

Din perspectivă strategică, profilul utilizatorului activ indică o concentrare majoră pe publicul tânăr, cu impact educațional ridicat, dar și o diminuare a participării adulților și vârstnicilor. Această structură evidențiază necesitatea consolidării programelor pentru copii și tineri, concomitent cu dezvoltarea unor servicii și oferte adaptate publicului matur și senior, în vederea echilibrării profilului de utilizare și extinderii relevanței sociale a bibliotecii.

Distribuția utilizatorilor activi pe filiale

În anul 2025, **numărului de utilizatori activi per filială** evidențiază diferențe semnificative. Distribuția utilizatorilor activi indică o **concentrare a cererii în câteva filiale mari**, cu profil comunitar consolidat și servicii diversificate, în timp ce o parte dintre structuri înregistrează volume reduse de utilizare, influențate de poziționarea geografică, dimensiunea comunităților deservite și condițiile de funcționare. **Filialele cu cel mai mare număr de utilizatori activi sunt:** Biblioteca „Transilvania” (lider al rețelei – 14 192 utilizatori), Biblioteca „Liviu Rebreanu” (11 209 utilizatori), Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (10 561 utilizatori), Biblioteca „Târgoviște” (9 137 utilizatori), Biblioteca „Onisifor Ghibu” (9 034 utilizatori) și Biblioteca Publică de Drept (7 938 utilizatori). Aceste structuri concentrează o parte importantă a publicului activ al rețelei, confirmând rolul lor de centre comunitare majore și gradul ridicat de atractivitate a serviciilor oferite. **Filialele cu număr mediu de utilizatori** includ: Biblioteca „Mihail Lomonosov” (5 974), „Vissarion Belinski” (5 454), „Ovidius” (4 411), „Hristo Botev” (4 201), „Târgu Mureș” (4 105), Biblioteca Centrală (3 852), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (3 766),

„Nicolae Titulescu” (3 524), „Alba Iulia” (3 318) și „Ițic Mangher” (3 227). Aceste filiale mențin un flux constant de public, asigurând acoperirea teritorială a serviciilor bibliotecare. Filialele **cu un număr mai redus de utilizatori** activi: „Lesia Ukrainka” (3 097), „Mihail Ciachir” (2 862), „Alexandru Donici” (2 806), „Adam Mickiewicz” (2 383), „Maria Drăgan” (2 117), „Miron Costin” (2 110), „Codru” (1 376), „Traian” (1 183), „Maramureș” (876) și „Valentin Ignatenco” (808). Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” nu a funcționat, fiind închisă pentru lucrări de renovare.

Datele comparative ale utilizatorilor activi pentru anii 2024 și 2025 **evidențiază evoluții diferențiate** la nivelul filialelor BM. În timp ce unele filiale au înregistrat creșteri semnificative ale numărului de utilizatori activi, altele au raportat scăderi considerabile. Totodată, anumite filiale, deși au cunoscut diminuări față de anul precedent, se mențin în continuare printre structurile cu un volum ridicat de utilizatori. **Creșteri importante** ale numărului de utilizatori activi au fost înregistrate la Biblioteca „Liviu Rebreanu” (+4 415 utilizatori) și Biblioteca „Transilvania” (+3 590 utilizatori).

Evoluții pozitive notabile se constată și la Biblioteca „Vissarion Belinski” (+1 793), Biblioteca „Onisifor Ghibu” (+988) și Biblioteca „Târgoviște” (+693). **Creșteri moderate** au mai fost consemnate la Biblioteca „Hristo Botev” (+254), Biblioteca Publică de Drept (+202), Biblioteca „Mihail Lomonosov” (+65) și Biblioteca „Lesia Ukrainka” (+62).

Diminuări ale numărului de utilizatori activi au fost înregistrate în celelalte filiale, cele mai accentuate fiind la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (-4 526 utilizatori), Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (-1 914 utilizatori), Biblioteca „Ovidius” (-1 799), Biblioteca „Miron Costin” (-1 496), Biblioteca „Maramureș” (-1 345) și Biblioteca „Târgu Mureș” (-1 339), Biblioteca „Alexandru Donici” (-1245) și Biblioteca „Traian” (-1 186).

5.2 INTRĂRI DIRECTE LA BM

În anul 2025, Biblioteca Municipală a fost deschisă pentru public **298** de zile și a funcționat pentru locuitorii municipiului **77 168 ore**, în medie 1 484 ore pe săptămână, 2 968 de ore per filială (raportat la cele 26 de filiale active, în condițiile în care Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” a fost închisă pentru reparații).

Analiza intrărilor directe ale utilizatorilor activi (2025 comparativ cu 2024)

În anul 2025, în rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost înregistrate **1 122 752 intrări directe**, comparativ cu 1 062 192 în 2024, ceea ce reprezintă **o creștere de 60 560 de vizite**, în pofida scăderii numărului total de utilizatori activi cu 9 358 persoane.

Un aspect relevant îl constituie participarea copiilor și adolescenților **sub 16 ani**, care au generat 594 430 intrări directe (53%) în 2025, față de 533 462 intrări (50,2%) în 2024, înregistrând o **creștere substanțială de 60 968 vizite**. Majorarea atât numerică, cât și procentuală a acestui segment confirmă intensificarea frecvenței de utilizare a bibliotecii de către publicul tânăr.

Intrări directe / anul	2025	2024	2025/2024
Total activi	123 932	133 290	- 9 358
Intrări directe	1 122 752	1 062 192	+ 60 560
- din care utilizatori sub 16 ani	594 430 (53%)	533 462 (50,2%)	+ 60 968

Deși numărul utilizatorilor activi a scăzut în anul 2025, frecvența de utilizare a serviciilor bibliotecii a crescut semnificativ, ceea ce indică un nivel mai ridicat de implicare și fidelizare a publicului existent. Creșterea intrărilor directe, în special în rândul utilizatorilor sub 16 ani, demonstrează eficiența serviciilor educaționale și atractivitatea programelor destinate copiilor și tinerilor, consolidând rolul bibliotecii ca spațiu activ de învățare și socializare. Astfel, **230 317** (20,5%) din numărul total de intrări (1 122 752) au fost atribuite **participării la evenimente**, dintre care 142 228 (61,7%) au participat la

evenimente culturale, științifice și de socializare, iar 88 036 (38,3%) la evenimente de instruire non-formală.

Implementarea noilor proiecte educaționale și sociale în anul 2025 a contribuit semnificativ la **sporirea numărului de intrări directe în bibliotecă**, prin atragerea unor noi categorii de beneficiari și creșterea frecvenței de participare. Proiectul **„EDU-PRO – Educație de calitate și protecție pentru persoanele afectate de conflict și grupurile vulnerabile din Moldova”**, implementat de BM „B.P. Hasdeu” la Biblioteca Centrală, în parteneriat cu **Consiliul Norvegian pentru Refugiați și WeWorld Italia**, cu sprijinul Agenției Italiene pentru Cooperare pentru Dezvoltare, a facilitat accesul copiilor refugiați și grupurilor vulnerabile la educație și integrare socială, generând un flux constant de utilizatori. Totodată, continuarea proiectului **„HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education”** la bibliotecile „Nicolae Titulescu” și „Maria Drăgan”, finanțat de **Fundația Terre des Hommes Moldova**, a creat spații moderne și prietenoase pentru copiii refugiați și cei din comunitate. Aceste inițiative au stimulat participarea regulată la activități educative și recreative, consolidând biblioteca ca centru comunitar activ. Prin adaptarea serviciilor la nevoile actuale ale publicului, proiectele au avut un impact direct asupra creșterii frecvenței de vizitare a bibliotecilor.

Alt factor care a contribuit la sporirea numărului de intrări directe în anul 2025 îl constituie creșterea **numărului de vizite colective** organizate la bibliotecă. Astfel, în 2025 au fost realizate **870 de vizite colective**, comparativ cu 819 în anul 2024, ceea ce reprezintă cu **51** de vizite mai mult. Această evoluție reflectă interesul sporit al instituțiilor de învățământ și al comunității pentru activitățile bibliotecii, dar și o conlucrare mai eficientă cu partenerii educaționali, precum și un nivel mai ridicat de implicare și inițiativă din partea bibliotecarilor în atragerea publicului și organizarea activităților colective.

În anul 2025, **infrastructura digitală** a BM a fost intens utilizată, reflectând rolul tot mai important al bibliotecii ca spațiu de **acces la tehnologie** – **11%** (123 262) din intrările directe fiind efectuate în acest scop. Astfel, **7 623** din intrări au fost pentru accesarea **calculatoarelor/posturilor de lucru publice** puse la dispoziție în biblioteci, **610** pentru utilizarea **tabletelor** oferite pentru activități educaționale și de informare, iar **115 029** pentru a beneficia de **zonele Wi-Fi**, conectându-se cu propriile dispozitive personale.

În concluzie, putem afirma că **creșterea numărului de intrări directe în anul 2025 este determinată**, în principal, de intensificarea frecvenței de utilizare a bibliotecii de către publicul tânăr, care a generat peste jumătate din totalul vizitelor, precum și de participarea activă la evenimentele culturale, educaționale și de instruire non-formală, ce au concentrat peste o cincime din intrări. Un rol important l-au avut și vizitele colective organizate, a căror creștere reflectă o conlucrare mai eficientă cu instituțiile educaționale și implicarea sporită a bibliotecarilor în atragerea publicului. Totodată, utilizarea intensă a infrastructurii digitale, care a generat 11% din intrări, confirmă transformarea bibliotecii într-un hub modern de acces la tehnologie, contribuind semnificativ la sporirea frecvenței de vizitare.

Cele mai multe intrări directe au fost înregistrate la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (99 419 intrări) și „Transilvania” (86 436 intrări), urmate de Biblioteca Centrală (64 060), „Târgoviște” (63 781), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (63 514) și Biblioteca „Târgu Mureș” (62 185). Niveluri ridicate de frecventare se constată și la Biblioteca „Mihail Lomonosov” (60 498) și Biblioteca „Ițic Mangher” (58 899).

Un **volum mediu** de intrări a fost înregistrat în următoarele filiale: „Liviu Rebreanu” (54 934), „Ovidius” (54 384), „Onisifor Ghibu” (43 310), „Adam Mickiewicz” (42 070) și BPD (41 781), urmate de „Miron Costin” (38 398) și „Hristo Botev” (34 780).

Filialele cu un număr **mai redus** de intrări: „Traian” (29 171), „Maramureș” (28 103), „Lesia Ukrainka” (28 100), „Alba Iulia” (27 988), „Nicolae Titulescu” (27 070), „Mihail Ciachir” (25 767), „Maria Drăgan” (24 225), „Vissarion Belinski” (19 489), „Alexandru Donici” (18 861), „Codru” (18 126) și „Valentin Ignatenco” (7 403).

Cele mai semnificative **creșteri ale intrărilor în anul 2025, comparativ cu anul 2024** au fost înregistrate la Biblioteca „Târgu Mureș” (+16 360 intrări), Biblioteca „Mihail Lomonosov” (+14 973) și Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (+13 160). Creșteri importante se constată și la Biblioteca „Liviu Rebreanu” (+8 100), Biblioteca „Ovidius” (+7 628), Biblioteca „Transilvania” (+6 918) și Biblioteca „Onisifor Ghibu” (+6 560), alături de Biblioteca „Nicolae Titulescu” (+5 275) și Biblioteca „Maria Drăgan” (+4 475).

Evoluții pozitive **moderate** au fost consemnate la Biblioteca „Târgoviște” (+3 412), Biblioteca „Miron Costin” (+3 034), Biblioteca „Vissarion Belinski” (+2 378), Biblioteca „Lesia Ukrainka” (+1 945),

Biblioteca „Mihail Ciachir” (+1 777), Biblioteca publică de drept (+1 688), Biblioteca Centrală (+1 316) și Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (+811).

Totodată, **scăderi** ale intrărilor directe au fost înregistrate în filialele: „Alexandru Donici” (-8 590), „Ițic Mangher” (-5 007), „Hristo Botev” (-4 271), „Alba Iulia” (-2 771), „Valentin Ignatenco” (-2 185), „Codru” (-1 881), precum și scăderi minore la Biblioteca „Traian” (-295) și Biblioteca „Adam Mickiewicz” (-143).

Datele statistice menționate mai sus se referă exclusiv la **numărul de persoane care au accesat fizic biblioteca**, fiind excluși utilizatorii care beneficiază de serviciile BM la distanță la care ne vom referi în continuare. Fiecare dintre cei 123 932 utilizatori activi a vizitat Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în medie, de **9 ori pe parcursul anului 2025**, comparativ cu **8 vizite în 2024, 8,4 vizite în 2023 și 7,4 vizite în 2022**. Această tendință indică o **creștere constantă a frecvenței de utilizare a serviciilor bibliotecii**, reflectând un nivel sporit de implicare și fidelizare a publicului, chiar în contextul reducerii ușoare a numărului total de utilizatori activi.

Vizite virtuale. Utilizarea de la distanță a bibliotecii

Utilizarea de la distanță a BM „B.P. Hasdeu” în mediul virtual a cunoscut o **dinamică remarcabilă** în anul 2025, fiind înregistrate **3 849 842 vizite online** pe cele **151 de conturi digitale** ale rețelei BM, active pe **13 platforme de comunicare și informare**. Prezența digitală a bibliotecii include **pagina web** oficială (www.hasdeu.md), o rețea extinsă de **bloguri** (36 conturi, 499 444 vizite), **Facebook** (32 conturi, 2 210 601 vizite), **YouTube** (29 conturi, 460 787 vizite), **Instagram**

(13 conturi, 28 932 vizite), **X** (9 conturi, 148 vizite), **TikTok** (6 conturi, 65 881 vizite), alături de platforme de partajare a conținutului și resurselor educaționale – **SlideShare** (6 conturi, 26 479 vizite), **Issuu/Calameo** (5 conturi, 6 610 vizite), **Pinterest** (6 conturi, 43 648 vizite), **Flickr** (4 conturi, 2 327 vizite), **LinkedIn** (3 conturi, 4 419 vizite) și **Google Business** (1 cont, 822 vizite).

Constatăm că, în 2025, cele mai mari accesări a înregistrat pagina de Facebook (2 210 601) și pe bloguri (499 444), ceea ce le conferă rolul principal în vizibilitatea online. Urmează YouTube (460 787), apoi platformele vizuale și educaționale: TikTok (65 881), Pinterest (43 648) și SlideShare (26 479). Platformele cu trafic mai redus, dar relevante pentru arhivare sau comunicare profesională, au fost Issuu/Calameo (6 610), LinkedIn (4 419), Flickr (2 327) și Google Business (822), în timp ce X a avut un impact minim, cu doar 148 accesări. Această ierarhizare reflectă clar preferințele publicului și canalele cu cel mai mare impact digital.

Volumul foarte ridicat al accesărilor virtuale, comparativ cu anul 2024, demonstrează **extinderea semnificativă a impactului bibliotecii dincolo de spațiul fizic**, precum și adaptarea eficientă a serviciilor și comunicării la comportamentele digitale ale utilizatorilor. Biblioteca nu mai funcționează doar ca un spațiu de lectură tradițional, ci ca un hub informațional deschis permanent, accesibil comunității prin multiple canale online. Analiza detaliată a activității de promovare și a performanțelor digitale este prezentată în Capitolul VI Promovarea bibliotecii.

În concluzie, numărul **intrărilor directe** la bibliotecă indică o **frecvență medie zilnică de 3 767 intrări** (în 2024 – 3 576, în 2023 – 3 481, în 2022 – 3 060), raportându-ne la cele **298 zile** deschise pentru public în anul 2025. În paralel, **utilizarea la distanță** a serviciilor bibliotecii în spațiul virtual reflectă o **medie zilnică de 10 547 vizite online**, raportată la **365 de zile** ale anului, colecția digitală și conținutul creat fiind accesibile **24/24**. Acești indicatori confirmă atât **intensificarea frecvenței fizice a bibliotecii**, cât și **extinderea semnificativă a impactului său digital**, consolidând biblioteca ca instituție modernă, cu acces continuu și diversificat pentru comunitate.

5.3 UTILIZAREA RESURSELOR INFODOCUMENTARE

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a valorificat intens și diversificat resursele sale infodocumentare, răspunzând atât nevoilor tradiționale de lectură, cât și noilor cerințe generate de transformarea digitală și de dinamica intereselor comunității.

Colecția de documente a bibliotecii a fost împrumutat constant la domiciliu, consultat în sălile de lectură, utilizat în activități tematice, ateliere de lectură, cluburi și programe educaționale, culturale și informaționale desfășurate în rețea.

Un accent deosebit a fost pus pe integrarea resurselor în activități interactive și de promovare a lecturii, în special în contextul „Anului Mihai Eminescu”, colecțiile dedicate operei poetului național fiind valorificate prin expoziții de carte, lecturi publice, conferințe și ateliere creative etc.

Totodată, utilizarea **resurselor digitale** a cunoscut o creștere semnificativă. Colecțiile online, bazele de date, publicațiile electronice și conținutul digital creat de bibliotecă au fost accesate permanent, oferind utilizatorilor posibilitatea de informare la distanță.

5.3.1 Împrumutul total după locul de împrumut (direct și de la distanță)

În 2025, colecția de resurse infodocumentare a BM „B.P. Hasdeu”, a fost consultată și împrumutată, **direct și de la distanță**, în format tipărit și electronic, de **1 662 099** ori (1 375 103 în anul 2024, 1 206 582 în anul 2023). Din numărul total de împrumuturi **1 095 437** (66%) revine împrumutului **direct** (1 143 782 în 2024, 1 094 883 în 2023) și **566 662** (34%) revine împrumutului electronic **de la distanță** (231 321 în 2024, 111 699 în 2023).

Împrumutul total după loc	2025	2024	2025/2024
Împrumutul total	1 662 099	1 375 103 (100%)	+ 287 032
Împrumutul direct	1 095 437 (66%)	1 143 782 (83,2%)	- 48 345
Împrumutul de la distanță	566 662 (34%)	231 321 (16,8%)	+ 335 341

Împrumutul direct (fizic) a scăzut ușor, de la **1 143 782** documente în 2024 la **1 095 437** documente în 2025, înregistrând o **diminuare** de **48 345** unități.

Scăderea ușoară a împrumutului direct în anul 2025 nu reflectă o scădere a interesului pentru resursele bibliotecii, ci este rezultatul unui cumul de factori obiectivi și de transformări instituționale orientate spre modernizare:

- Un impact major l-a generat **suspendarea achizițiilor de carte și a abonării la ediții periodice** ca lipsă a aprobării bugetului municipal. Absența acestora a contribuit direct la scădere, **26 179** de documente din totalul diminuării fiind reprezentate de ediții periodice, resurse cu un grad ridicat de utilizare;
- Un alt element cu impact direct asupra volumului de împrumuturi îl reprezintă **închiderea pentru lucrări de reparație a Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”**, ceea ce a limitat accesul utilizatorilor la colecțiile specializate și a redus fluxul de împrumuturi;
- În paralel, implementarea **Inițiativei „Împrumut fără fișa-contract de împrumut”**, parte a procesului de transformare digitală, a facilitat **tranziția** de la împrumutul mixt (tradițional și electronic) în exclusivitate la cel electronic, oferind nu doar servicii mai rapide și eficiente, ci și o **nouă modalitate de cuantificare** a împrumuturilor, mai precisă și adaptată mediului digital. În mod tradițional, acest proces era realizat prin utilizarea suportului pe hârtie, în paralel cu operarea datelor în *Sistemul Integrat de Bibliotecă (SIB)*, ceea ce genera dublarea operațiunilor și consum suplimentar de timp și resurse. Procesul de tranziție către eliminarea completă a operațiunilor pe hârtie s-a desfășurat pe parcursul întregului an, fiind susținut prin vizite de monitorizare în toate bibliotecile-filiale.
- La fel, **extinderea colecției digitale și creșterea împrumutului la distanță cu 59%** au acoperit o parte semnificativă din solicitările utilizatorilor.

5.3.2 Împrumutul direct

Împrumutul direct după tipul de documente

În 2025 au fost împrumutate, **în sălile de lectură și la domiciliu, 1 095 437 documente** pe diferit suport (în 2024 – 1 143 782, în 2023 – 1 094 883, în 2022 – 1 044 657), dintre care **44%** (479 841) îl constituie împrumutul copiilor. În medie, pe parcursul anului, fiecare utilizator activ a împrumutat **8,8** documente (8,6 în 2024). Rata de circulație a colecției este 1 (în 2024 – 1, în 2023 – 0,9; în 2022 – 0,9; în 2021 – 0,8). Potrivit indicatorilor statistici, constatăm o ușoară descreștere procentuală a numărului

de documente împrumutate de 4,2% (-48 345 documente) comparativ cu anul 2022, cauzele fiind descrise mai sus (subpunctul *Împrumutul total după locul de împrumut*).

Împrumutul direct după tipul de documente / Anul	2025	2024	2025/2024
Împrumutul total	1 095 437 (100%)	1 143 782 (100%)	- 48 345 (4,2%)
Cărți	953 121 (87%)	984 301 (86%)	- 31 180
Cărți electronice (E-bookuri)	108 514 (10)	95 846 (8,4%)	+ 12 668
Documente de muzică tipărită	2 626 (0,2%)	4 935 (0,4%)	- 2 309
Multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD)	1 351 (0,1%)	2 276 (0,2%)	- 925
Alte (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre ș.a.)	9 344 (0,8%)	9 754 (0,9%)	- 420
Publicații seriale	20 491 (1,9%)	46 670 (4,1%)	- 26 179

Analiza pe tipuri de documente evidențiază atât scăderi semnificative în anumite categorii tradiționale, cât și creșteri în zona resurselor digitale. **97%** (1 061 635) din totalul **împrumuturilor directe** revine **cărților**, dintre care 87% (953 121) în format **tipărit** și 10% (108 514) în format **digital**, disponibile pe e-readere. Deși ponderea procentuală a crescut ușor, în termeni absoluți s-a înregistrat o scădere de 31 180 documente împrumutate, determinată în principal de lipsa achizițiilor noi și închiderea pentru reparații a Bibliotecii de arte „T. Arghezi”. Împrumutul documentelor de muzică tipărită constituie 0,2% (2 626), documentele multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD) – 0,1% (1 351); 0,8% (9 344) revine altor documente (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre). Publicațiile seriale dețin o pondere de 1,9% (20 491).

Cărțile electronice (**e-bookuri**), disponibile pe **6** e-readere PocketBook Basic Touch din cinci filiale – „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Transilvania” – include o selecție variată de cărți din domeniul beletristicii, în format digital, accesibile în limbile română, rusă, engleză, germană, italiană, franceză, spaniolă și ucraineană. Aceste e-bookuri pot fi utilizate în sălile de lectură sau împrumutate la domiciliu. În acest an, numărul de împrumuturi de cărți electronice a cunoscut o creștere semnificativă, de la 95 846 documente în 2024 (8,4%) la 108 514 în 2025 (aproximativ 10%), cu un plus de 12 668 documente. Această evoluție confirmă consolidarea serviciilor digitale și schimbarea comportamentului de lectură al utilizatorilor. Cel mai mare număr de împrumuturi a fost

înregistrat la Filiala „Ovidius” (27 634), dispozitivul fiind împrumutat de 41 de ori, urmată de filialele „Ștefan cel Mare și Sfânt” (36 împrumuturi), „Târgoviște” (35), „Târgu Mureș” (25) și „Transilvania” (24).

Diminuarea accentuată a **documentelor de muzică tipărită**, de la 4 935 documente (0,4%) în 2024 la 2 626 (0,2%) în 2025, respectiv o scădere de 2 309 unități, precum și reducerea **materialelor multimedia (audiovideo)** de la 2 276 documente (0,2%) la 1 351 (0,1%), cu -925 unități, sunt direct corelate cu închiderea temporară pentru reparații a Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”, filială în care aceste tipuri de documente sunt concentrate în cea mai mare măsură, fapt ce a influențat semnificativ volumul de împrumut, mai mult decât o scădere reală a interesului utilizatorilor pentru aceste resurse.

Împrumuturile din categoria **alte documente** (artefacte: filatelie, tablouri, monede, jocuri, hărți etc., precum și jocurile de societate) a rămas relativ stabilă, înregistrând o ușoară scădere de la 9 754 (0,9%) la 9 344 (0,8%), adică -420 unități, fără impact major asupra structurii generale.

Cea mai **accentuată diminuare a împrumutului** se observă la **publicațiile seriale**, care au scăzut de la 46 670 documente în 2024 (4,1%) la 20 491 în 2025 (1,9%), cu un minus de 26 179 unități. Această scădere abruptă este direct legată de suspendarea abonamentelor la ediții periodice, cauzată de constrângerile bugetare. Doar două dintre filiale au înregistrat majorări a împrumutului comparativ cu anul precedent: „Adam Mickiewicz” (771) și „Maramureș” (239).

Împrumutul direct după locul consultării

Împrumutul direct după locul consultării / Anul	2025	2024	2025/2024
Împrumutul total	1 095 437 (100%)	1 143 782 (100%)	- 48 345 (4,2%)
Consultare pe loc	602 512 (55%)	636 455 (55,6%)	- 33 943
dintre care copii	299 238 (49,7%)	276 013 (43,4%)	+ 23 225
Împrumut la domiciliu	492 925 (45%)	507 327 (44,4%)	- 14 402
dintre care copii	180 603 (36,6%)	205 764 (40,5%)	- 25 161

Analizând împrumuturile în funcție de locul de consultare comparativ între anii 2025 și 2024, constatăm menținerea predominanței **consultării pe loc**, care a însumat 602 512 documente (55%), comparativ cu 636 455 documente (55,6%) în 2024, înregistrând o diminuare de 33 943 unități. **Împrumutul la domiciliu** a totalizat 492 925 documente (45%), față de 507 327 documente (44,4%) în anul precedent, cu o scădere de 14 402 unități, menținându-și însă ponderea procentuală relativ constantă.

Ponderea mai ridicată a consultării pe loc este explicată prin implementarea accesului liber la raft în proporție de 100%, care oferă utilizatorilor independență în alegerea materialelor și posibilitatea de a consulta un număr nelimitat de documente. Totodată, colecțiile de referință și documentele cu exemplare limitate sunt destinate exclusiv consultării în bibliotecă. Un rol semnificativ îl are și numărul mare de evenimente culturale și educaționale organizate în spațiile bibliotecii, care stimulează utilizarea activă a colecțiilor relevante pentru temele abordate, contribuind astfel la un volum mai mare de documente consultate în sălile de lectură.

Cel mai mare număr de **împrumut la domiciliu** se regăsește în filialele: „Târgoviște” (51 788), „Ovidius” (48 430), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (37 250), „Transilvania” (33 008), „Târgu Mureș” (28 331), CAIME (28 016), Biblioteca Centrală (27 956), „Liviu Rebreanu” (25 439), „Mihail Lomonosov” (22 378). Numărul mai mare de documente consultate în **sălile de lectură** se atestă în filialele: CAIME (60 302), BPD (60 214), „Transilvania” (54 262), „Mihail Lomonosov” (37 025), „Miron Costin” (35 962), „Hristo Botev” (35 133), „Liviu Rebreanu” (32 452), „Onisifor Ghibu” (32 281).

Structura împrumutului direct după locul consultării în anul 2025 demonstrează o **stabilitate procentuală**, în pofida scăderii moderate a volumului total. Diminuarea afectează mai ales consultarea pe loc, în timp ce împrumutul la domiciliu își păstrează ponderea, confirmând continuitatea obiceiurilor de lectură.

Împrumutul documentelor după limbi

Împrumutul direct după limbi / Anul	2025	2024	2025/2024
Împrumutul total	1 095 437 (100%)	1 143 782 (100%)	- 48 345 (4,2%)
Limba română	868 752 (79,3%)	914 122 (79,9%)	- 45 370
Alte limbi	226 685 (20,7%)	229 660 (20,1%)	- 2 975

În anul 2025, împrumutul direct total a constituit 1 095 437 documente (100%). Din acest volum, documentele în **limba română** au însumat 868 752 unități, reprezentând aproximativ **79,3%** din totalul împrumuturilor directe, ceea ce confirmă rolul dominant al fondului în limba română în satisfacerea nevoilor informaționale ale utilizatorilor. Documentele în **alte limbi** au totalizat 226 685 unități, echivalentul a aproximativ **20,7%**, reflectând menținerea interesului pentru colecțiile multilingve și importanța acestora pentru diversitatea culturală a comunității. Totodată, aceste date evidențiază utilitatea filialelor BM „B.P. Hasdeu” pentru **comunitățile etnice**, care concentrează cele mai multe

împrumuturi de documente în alte limbi. Astfel, filialele „Mihail Lomonosov” (52 966), „Ițic Mangher” (27 895), „Miron Costin” (26 737), „Hristo Botev” (18 182), „Lesia Ukrainka” (19 852) și „Adam Mickiewicz” (11 951) înregistrează cele mai ridicate valori, evidențiind rolul esențial al acestora în satisfacerea nevoilor culturale și lingvistice ale comunităților etnice.

Împrumutul direct pe filiale

Distribuția împrumutului direct pe filiale în 2025 evidențiază o concentrare a utilizării în unitățile cu profil academic, educațional și comunitar activ, precum și impactul direct al factorilor structurali, cum ar fi dimensiunea colecțiilor, diversitatea serviciilor și funcționarea continuă a filialelor. Închiderea Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi” pentru reparații a influențat semnificativ rezultatele, **fără a afecta însă dinamica generală a rețelei.**

Cele mai performante rezultate în ceea ce privește numărul de împrumuturi au fost la următoarele filiale: CAIME (88 318), „Transilvania” (85 922), BPD (77 221), „Târgoviște” (68 778), „Ovidius” (61 242). Un nivel mediu de împrumut se înregistrează la filialele „Mihail Lomonosov” (59 403), „Liviu Rebreanu” (58 565), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (55 794), „Târgu Mureș” (51 101) și „Miron Costin” (47 092), care mențin o activitate constantă și echilibrată. În același timp, filialele cu profil cultural-lingvistic specific, precum „Hristo Botev” (44 040), „Adam Mickiewicz” (41 458), „Ițic Mangher” (35 983) și „Lesia Ukrainka” (26 578) demonstrează un nivel semnificativ de utilizare, confirmând importanța acestora pentru comunitățile etnice, urmate de filialele cu spații mai mici precum „**Traian**” (8 793) și „**Valentin Ignatenco**” (7 446).

Evoluția împrumutului direct pe filiale în 2025 comparativ cu 2024

Analiza pe filiale evidențiază evoluții diferențiate, cu creșteri notabile în unele unități și scăderi semnificative în altele, reflectând atât dinamica comunităților deservite, cât și impactul factorilor conjuncturali.

Cele mai importante **majorări** în 2025 comparativ cu 2024 au fost înregistrate la filialele: „Ștefan cel Mare și Sfânt” (+9 839), „Adam Mickiewicz” (+7 377), „Ovidius” (+6 821), „Maramureș” (+5 280), Biblioteca Centrală (+5 323). Creșteri **moderate** s-au observat și la filialele: „Miron Costin” (+4 217), „Liviu Rebreanu” (+3 454), „Mihail Lomonosov” (+3 441), „Mihail Ciachir” (+2 723) și „Maria Drăgan” (+2 119), confirmând o utilizare constantă și în ascensiune. În același timp, mai multe filiale au înregistrat **diminuări** ale volumului de împrumut, cele mai pronunțate fiind la: CAIME (-40 544),

„Onisifor Ghibu” (-13 491), „Hristo Botev” (-10 928), „Târgoviște” (-9 947) și „Alexandru Donici” (-8 579). Alte scăderi moderate se observă la filialele „Codru” (-2 229), „Traian” (-1 693), BPD (-1 508), „Lesia Ukrainka” (-1 376) și „Ițic Mangher” (-1 223), fără a influența decisiv tendința generală.

Evoluția împrumutului direct pe filiale în 2025 reflectă o dinamică neuniformă, în care creșterile înregistrate de mai multe unități nu au reușit să compenseze scăderile accentuate ale unor filiale mari, în special ale Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”. Per ansamblu, diminuarea totală este influențată major de factori structurali mai mult decât de o scădere a interesului pentru resursele bibliotecii (a se vedea subpunctul *Împrumutul total după locul de împrumut*).

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2025

Datorită catalogului electronic al BM (<https://opac.hasdeu.md/>) și sistemului automatizat de împrumut al documentelor, putem accesa rapid informațiile despre cele mai împrumutate cărți la domiciliu și a identifica preferințele de lectură ale utilizatorilor. Acest instrument digital contribuie la o analiză eficientă a comportamentului de lectură și la orientarea politicilor de dezvoltare a colecțiilor.

În anul 2025, *Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM* evidențiază o dominanță a literaturii contemporane românești, alături de titluri consacrate din literatura universală și volume destinate copiilor și adolescenților:

1. *Poarta dintre lumi. Pe urmele Pârcălabului* de Sergiu Afanasiu
2. *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija
3. *Băiețelul din teatru* de Maria Pilchin
4. *O progenitură dușmană* de Nicolae Negru
5. *Kinderland* de Liliana Corobca
6. *Măștile lui Brejnev* de Nicolae Spătaru
7. *Când bunicul era nepot* de Aureliu Busuioc
8. *Viața pe Marte* de Jennifer Brown
9. *Moara cu noroc* de Ioan Slavici
10. *Însemnările unei puștoaice* de Rachel Renée Russell
11. *Fetița căreia nu-i plăcea numele său* de Elif Shafak
12. *Grădina secretă* de Frances Hodgson Burnett
13. *Inimă de samurai* Margi Preus

14. *Doggy* de Maria Pilchin
15. *Isadora Moon merge în excursie* de Harriet Muncaster
16. *Pasărea albă a copilăriei mele* de Ion Druță
17. *Aproape sigur* de Lisa Graff
18. *De demult și de departe; Samariteanca; Ultima lună de toamnă* de Ion Druță
19. *Toporișca* de Gary Paulsen
20. *Jurnalul unui puști* de Jeff Kinney

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți din anul 2025 oferă o imagine relevantă asupra preferințelor de lectură ale utilizatorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, evidențiind un echilibru între **lecturile realizate din plăcere, titlurile promovate în cadrul programelor de lectură ale bibliotecii și lucrările incluse în curricula școlară**, esențiale pentru educația și formarea intelectuală a cititorilor de diferite vârste. Lista reflectă prezența atât a unor opere clasice din literatura română și universală, cât și a unor titluri contemporane apreciate de public, confirmând diversitatea intereselor de lectură.

Se observă o **varietate de genuri literare**, de la romane istorice și sociale, la literatură **pentru copii și adolescenți**, romane de aventură și povești de viață. Această diversitate demonstrează capacitatea bibliotecii de a răspunde nevoilor informaționale și culturale ale unei comunități eterogene.

În **fruntea clasamentului** se regăsesc, în mod semnificativ, **autori autohtoni contemporani**, fapt ce evidențiază impactul **programelor de promovare a lecturii** desfășurate de BM „B.P. Hasdeu” – **Chișinăul citește** și **Bătălia cărților**. Titlul „Poarta dintre lumi. Pe urmele Părcălabului” de Sergiu Afanasiu, urmat de „Tema pentru acasă” de Nicolae Dabija și „Băiețelul din teatru” de Maria Pilchin, confirmă interesul crescut pentru literatura actuală, care rezonază cu experiențele și preocupările cititorilor.

Totodată, romanul „**Tema pentru acasă**” de Nicolae Dabija își menține poziția de vârf în preferințele cititorilor de mai mulți ani (15 ani), fiind atât o lectură de plăcere, cât și o lucrare inclusă în programa școlară. Alături de acesta, titluri precum „Când bunicul era nepot” de Aureliu Busuioc și volumul „De demult și de departe; Samariteanca; Ultima lună de toamnă” de Ion Druță reflectă continuitatea interesului pentru literatura recomandată curricular, care rămâne constant solicitată de elevi. Prezența operei clasice „Moara cu noroc” de Ioan Slavici confirmă, de asemenea, rolul bibliotecii în sprijinirea procesului educațional și în promovarea valorilor literaturii române.

O parte semnificativă a clasamentului este ocupată de titluri promovate în cadrul **programelor și concursurilor** de lectură organizate de BM, precum „Kinderland” de Liliana Corobca, „Fetița căreia nu-i plăcea numele său” de Elif Shafak și „Toporișca” de Gary Paulsen, ceea ce evidențiază eficiența selecției de carte și impactul acestor inițiative asupra comportamentului de lectură al utilizatorilor.

În rândul **copiilor mai mici** se menține popularitatea seriei „Isadora Moon” de Harriet Muncaster, apreciată pentru combinația de fantezie, ilustrații atractive și povești accesibile, care stimulează interesul pentru lectură în primii ani de școală.

Pentru **preadolescenți și adolescenți**, volumul „Jurnalul unui puști” de Jeff Kinney rămâne favorit, datorită stilului umoristic și situațiilor în care se pot recunoaște cu ușurință tinerii cititori. Alături de acesta, titluri precum „Însemnările unei puștoaice” de Rachel Renée Russell și „Aproape sigur” de Lisa Graff completează preferințele pentru literatura contemporană dedicată adolescenților.

Analiza comparativă a clasamentelor din anii 2024 și 2025 evidențiază atât continuități semnificative în preferințele de lectură ale utilizatorilor, cât și reconfigurări ale interesului prin apariția unor titluri noi, în special din literatura contemporană autohtonă.

Regăsim **un nucleu** important de lucrări ce se menține constant în topul preferințelor cititorilor atât în 2024 cât și în 2025:

- „Tema pentru acasă” de Nicolae Dabija (2024: locul 5; 2025: locul 2)
- „Doggy” de Maria Pilchin (2024: locul 1; 2025: locul 14)
- „Kinderland” de Liliana Corobca (2024: locul 7; 2025: locul 5)
- „Când bunicul era nepot” de Aureliu Busuioc (2024: locul 9; 2025: locul 7)
- „De demult și de departe; Samariteanca; Ultima lună de toamnă” de Ion Druță (2024: locul 12; 2025: locul 18)
- „Isadora Moon” de Harriet Muncaster (2024: locul 11; 2025: locul 15 – volum din serie)
- „Jurnalul unui puști” de Jeff Kinney (2024: locul 13; 2025: locul 20)
- „Fetița căreia nu-i plăcea numele său” de Elif Shafak (2024: locul 14; 2025: locul 11)
- „Toporișca” de Gary Paulsen (2024: locul 16; 2025: locul 19)

Aceste repetări demonstrează stabilitatea interesului pentru anumite titluri de referință, în special pentru literatura pentru copii și adolescenți, dar și pentru lucrările incluse în curricula școlară și în programele de lectură ale bibliotecii.

În ansamblu, tendința confirmă impactul activ al BM „B.P. Hasdeu” în orientarea lecturii prin programe culturale și educaționale, precum și capacitatea cititorilor de a explora constant noi titluri, păstrând totodată interesul pentru lucrările de referință.

5.3.3 Împrumutul de la distanță (electronic)

Dezvoltarea *Bibliotecii Digitale* a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” constituie una dintre prioritățile strategice ale instituției, vizând extinderea continuă a colecțiilor electronice și crearea de conținut digital propriu. *Biblioteca Digitală* este disponibilă online, **24/24** de ore, oferind acces liber la resursele electronice care pot fi consultate și descărcate de la distanță atât de utilizatorii înregistrați, cât și de nonutilizatori, din țară și din orice colț al lumii.

Impactul dezvoltării serviciilor digitale s-a reflectat direct în dinamica împrumutului electronic, care a cunoscut o **creștere semnificativă** de **descărcări**, de la **231 321** documente în 2024 la **566 425** documente în 2025, înregistrând un plus de **335 104** unități. Această evoluție demonstrează adaptarea rapidă a utilizatorilor la noile modalități de acces și interesul sporit pentru resursele digitale.

Resursele digitale ale BM pot fi accesate în:

- catalogul electronic al BM (opac.hasdeu.md): colecția *Biblioteca Digitală a BM*, care, la moment, conține **1 221** titluri și este organizată în următoarele secțiuni: *Carte veche și rară*, *Manuscrise*, *Articole*, *Iconografie*, *Pinacoteca*, *Biblioteca școlară* și *Colecția Hasdeiana*;
- pe Pagina Web a BM (www.hasdeu.md) la rubrica *Colecție*: Repozitoriul instituțional HAPes, Biblioteca digitală a BM; Baze de date; la rubrica *Online*: Bloguri, Podcasturi; la rubrica *Profesional*: Ediții profesionale – ***BiblioPolis*: revistă de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură a BM „B.P. Hasdeu”**;
- pe SlideShare (https://www.slideshare.net/BMHasdeu).

Cea mai mare pondere revine **blogurilor BM** (36 bloguri) care au înregistrat 306 773 descărcări, în creștere cu 174 915 (131 858 în 2024; 60 093 în 2023), confirmând relevanța conținutului digital creat de bibliotecă. Repozitoriul instituțional **HAPes** a generat 217 716 descărcări, în creștere cu 149 181 (68 535 în 2024; 18 711 în 2023), demonstrând eficiența colecțiilor electronice organizate.

Resursele digitale accesate prin **site-ul oficial al BM** (www.hasdeu.md) au însumat **11 942 descărcări** (10 898 în 2024, 18 311 în 2023), iar cele din revista ***BiblioPolis*** – 25 274 descărcări (+15 625 / 9 649 în 2024, 7 296 în 2023). Serviciul de **scanare și livrare a documentelor la cerere prin e-mail** a

fost utilizat pentru **805** documente, răspunzând nevoilor de informare rapidă. Descărcările documentelor din colecția **Biblioteca Digitală a BM** au atins cifra de **2 392** (1 554 în 2024, 1 332 în 2023), iar utilizarea **bazelor de date** – 1 657 descărcări (488 în 2024, în 2023 nu au fost achiziționate), din SlideShare – 83 și podcasturi – 20 de descărcări.

Creșterea spectaculoasă a împrumutului de la distanță în 2025 reflectă succesul strategiei de digitalizare a BM „B.P. Hasdeu”, adaptarea serviciilor la nevoile utilizatorilor moderni și orientarea tot mai pronunțată a publicului către platforme digitale dinamice, precum blogurile, Repozitoriul instituțional HAPes, site-ul BM și Bibliopolis.

Facilitatea „Scanează și livrează”

În 2025 Facilitatea „Scanează și livrează”, pusă la dispoziția utilizatorilor de nouă filiale ale BM (8 filiale în 2024), a livrat informații prin email, Messenger sau alte canale de comunicare **805** documente / 4 864 pagini scanate (2024 – 474 documente / 4 630 pagini; 2023 – 340 de documente / 1978 de pagini). Cele mai multe pagini au fost scanate de Biblioteca publică de drept (2 128 pagini), urmată de Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” (930 pagini) și Biblioteca „Liviu Rebreanu” (649 pagini).

Biblioteca	2025		2024	
	Documente	Pagini	Documente	Pagini
Biblioteca publică de drept	268	2 128	89	3648
Biblioteca „Liviu Rebreanu”	182	649	96	278
Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”	64	930	156	225
Biblioteca „Alexandru Donici”	30	434	-	-
Biblioteca „Adam Mickiewicz”	23	239	41	174
Biblioteca „Hristo Botev”	18	356	16	195
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	213	9	-	-
Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	6	39	69	100
Biblioteca „Alba Iulia”	1	80	7	10
Total	805	4 864	474	4 630

Printre tipurile de documente scanate se regăsesc: articole din reviste, cărți, culegeri; documente legislative și articole din bazele de date; opere integrale, capitole, fragmente, coperte ale unor ediții, imagini, agenda evenimentelor precum și alte tipuri de documente: desene, texte scurte, imagini de desenat/colorat pentru copii, planuri și rapoarte, acte personale etc.

Cel mai des a fost solicitată scanarea unor fragmente de texte din cărți, opere, enciclopedii, manuale de limbi străine sau acte legislative. De asemenea, populare au fost solicitările de scanare a unor articole pe subiecte legate de artă, personalități, dar și infracțiuni economice și date statistice. Răspândite au fost și solicitările de scanare a unor capitole întregi din diverse ediții referitoare la holocaust, personalități literare, manuale de învățare a limbilor străine, dar și solicitările de scanare integrală a unor ediții de mici dimensiuni.

Printre solicitările interesante se regăsesc cele de scanare a copertilor de carte, necesare realizării unor produse digitale, dar și solicitările de scanare a unor desene, imagini de colorat pentru copii, și a unor pagini necesare pentru pregătirea portofoliului de atestare profesională.

Concluzie: Facilitatea „Scanează și livrează” a înregistrat în 2025 o creștere semnificativă față de anii precedenți, atât în numărul de documente scanate, cât și în volum de pagini. Implementarea „Scanează și livrează” în nouă filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a permis accesul facil la o varietate largă de materiale, de la articole și ediții integrale, la fragmente și capitole, reflectând diversitatea colecțiilor bibliotecii. Transmiterea digitală a documentelor prin e-mail, Viber sau WeTransfer a facilitat un acces rapid și comod pentru utilizatori, consolidând astfel rolul bibliotecii în susținerea cercetării și informării publice în format modern.

Datele statistice ale împrumutului electronic confirmă o creștere accelerată a utilizării resurselor digitale, cu ponderi tot mai mari ale descărcărilor de pe *blogurile BM* și *Repozitoriul instituțional HAPes*, precum și cu extinderea accesului la revista *BiblioPolis*, *Biblioteca Digitală* a BM și *bazele de date*. Aceste tendințe reflectă schimbarea comportamentului de consum informațional al utilizatorilor, orientat tot mai mult spre acces rapid și la distanță. În acest context, investițiile continue în modernizarea infrastructurii digitale și dezvoltarea colecțiilor electronice sunt esențiale pentru a răspunde cerințelor în evoluție ale comunității, pentru a crește accesibilitatea informației și a consolida rolul BM „B.P. Hasdeu” ca instituție modernă de informare și cultură.

În **concluzie**, utilizarea resurselor infodocumentare în anul 2025 reflectă un echilibru între formele tradiționale de acces și expansiunea accelerată a serviciilor digitale, cu o creștere semnificativă a împrumutului la distanță și o menținere a interesului pentru cartea tipărită. Analizele evidențiază diversificarea preferințelor de lectură, impactul programelor de promovare a lecturii și rolul activ al filialelor în deservirea comunităților locale și etnice. Dezvoltarea *Bibliotecii Digitale* a extins aria de acces la informație și a crescut vizibilitatea serviciilor BM „B.P. Hasdeu”.

6.1 Ecouri în mass-media

6.2 Promovarea online. Instrumente de comunicare instituționale

6.3 Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent!”

În scopul promovării și menținerii unei imagini pozitive în comunitate, în anul 2025 au fost realizate numeroase evenimente importante și au fost organizate servicii de instruire, socializare și culturalizare. Secția comunicare și-a asumat rolul de a adapta mesajele și canalele de promovare pentru a ajunge eficient la utilizatori. Totodată, au fost difuzate constant informații privind oferta culturală și educațională, au fost dezvoltate parteneriate eficiente și a fost asigurată o prezență activă în diverse surse online și offline.

Un rol aparte în promovarea imaginii pozitive a BM „B.P. Hasdeu” l-a avut impactul informațiilor difuzate în mass-media. Pentru a asigura coerența și eficiența acestui demers, misiunea a constat în redactarea și transmiterea promptă a comunicatelor și post-comunicatelor de presă către sursele informaționale. Activitatea a presupus o colaborare strânsă cu instituțiile media (presa scrisă, TV, radio), contribuind la consolidarea unui climat de încredere, vizibilitate și reciprocitate instituțională.

În vederea menținerii unui dialog constant și relevant cu utilizatorii, activitatea de comunicare a Bibliotecii Municipale s-a concentrat pe generarea de conținut diversificat, adaptat fiecărui canal de distribuție. Ansamblul instrumentelor de promovare a integrat informarea publică prin formate editoriale cu vizibilitatea oferită de mediile audiovizuale, asigurând o comunicare coerentă și orientată spre impact comunitar.

Indicatori de performanță în comunicare (735 de articole și reportaje): **presa scrisă** (print): 299 de apariții; **presa online**: 332 de articole publicate, asigurând o prezență digitală activă și accesibilă; **televiziune** (TV): 74 de intervenții și știri, oferind un impact vizual major proiectelor instituției; **radio**: 30 de prezențe (interviuri, știri, pastile culturale), utilizate ca suport complementar pentru mesaje punctuale.

Pe parcursul anului au fost elaborate și redactate **64 de comunicate** și **post-comunicate**, care au reflectat sistematic activitățile instituției, oferind informații clare, structurate și accesibile pentru

publicul larg, parteneri și mass-media. Aceste materiale au constituit un instrument important de documentare oficială a vieții culturale a bibliotecii și de transmitere a mesajelor instituționale către comunitate. Comunicatele și post-comunicatele au vizat o gamă largă de evenimente și programe culturale, educaționale și comunitare, printre care Conferința Literară și Programul de lectură „Chișinăul citește”, concursurile „Bătălia cărților” și „Bingo pentru carte”, campania „Fii deștept! Ia un card inteligent”, evenimentul „Citim cu voce tare, împreună”, concursurile de eseuri „FII SIGUR ONLINE!” și „Chișinăul european”, precum și evenimentele dedicate Zilei Naționale a Lecturii, desfășurate sub genericul „Până la lacrimi, „Mi-e dragă Viața” etc.

Pentru a capta interesul comunității și a extinde dialogul cu publicul Bibliotecii Municipale, strategia de comunicare a fost adaptată noilor tendințe de consum mediatic. Astfel, au fost dezvoltate produse digitale interactive menite să sporească vizibilitatea și să genereze un interes sporit față de agenda culturală a instituției. Pentru a atrage noi segmente de audiență, în special în mediul online, s-au realizat materiale dinamice precum: **produse video**: Spoturi de prezentare și videoclipuri scurte de tip reels și **conținut vizual**: Grafică publicitară, infografice și „povești” (stories) interactive.

Aceste formate au avut rolul de a facilita accesul rapid la informație, transformând utilizatorii pasivi în participanți activi la evenimentele bibliotecii.

Eforturile digitale au fost susținute în plan fizic prin metode clasice de informare, esențiale pentru utilizatorii aflați în spațiile bibliotecii utilizând comunicarea tradițională. Plasarea la panourile informaționale a regulamentelor de înregistrare, a condițiilor de acces la servicii și a agendei lunare a activităților culturale, totodată transmiterea mesajelor s-a realizat prin: afișe, flyere și pliante de prezentare.

Această abordare complementară a asigurat o acoperire informațională completă, adresându-se atât publicului digital conectat, cât și vizitatorilor care interacționează direct cu spațiul fizic al bibliotecii.

În anul curent, o **noutate** în activitatea de comunicare a Bibliotecii Municipale a constituit lansarea **Newsletterului „BM la 360 de grade”**, publicație săptămânală în format online. Instrumentul a fost conceput ca o platformă integrată de informare, reunind într-o structură coerentă evenimentele, serviciile, achizițiile editoriale și inițiativele profesionale ale instituției. Lansarea sa, în cadrul Colocviilor de vară, a marcat un pas concret în procesul de transformare digitală a BM. Newsletterul a contribuit la consolidarea vizibilității instituției și la structurarea unei comunicări periodice cu publicul și partenerii

(detalii privind conceptul, structura editorială, indicatorii de performanță și impactul Newsletterului sunt prezentate în Capitolul I Evenimentele anului, punctul 1.13 Newsletter „BM la 360 de grade”).

În scopul informării publicului cititor, în anul 2025 au fost editate **materiale promoționale** tradiționale de prezentare a serviciilor noi, a programelor de lectură și a concursurilor inițiate de bibliotecă. Au fost realizate peste **3 000** de pliante, **200** de afișe (dedicate programelor „Chișinăul citește”, „Bătălia cărților”, Inițiativei comunitare „Citim Eminescu”, Concursului de booktrailer, Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent”, precum și afișe aniversare), **130** de invitații, **160** de semne de carte (inclusiv două modele handmade – pentru Cursul Formare formatori, cu magnet, și Cursul Formare bibliografi), **150** de flyere și **6** bannere roll-up.

Aceste materiale au contribuit la stimularea interesului pentru lectură, la creșterea participării la servicii, discuții tematice, ore de lectură, ateliere de creație și concursuri, reamintind utilizatorilor actuali și potențiali despre oferta și rolul bibliotecii în comunitate. Pe parcursul anului, Biblioteca Municipală a utilizat constant bannerele roll-up, amplasate atât în interiorul filialelor, cât și în cadrul unor evenimente outdoor organizate în capitală, consolidând astfel vizibilitatea instituțională în spațiul public.

ELABORAREA MATERIALOR PROMOȚIONALE

ELABORAREA MATERIALOR PROMOȚIONALE

6.1 ECOURI ÎN MASS-MEDIA

Pe parcursul anului 2025, Biblioteca Municipală a menținut o prezență activă, coerentă și constantă în spațiul mediatic, confirmând rolul său de actor cultural relevant în comunitate.

Activitățile instituției au fost reflectate printr-un total de **735 apariții media**, distribuite pe principalele canale de comunicare: **299** apariții în **presa print**, **332** articole în **presa online**, **74** prezențe la **emisiuni televizate** și **30 emisiuni radiofonice**, concretizate în reportaje și interviuri (a se vedea Anexa nr. 3 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: imaginea în presa print și online).

Această expunere susținută demonstrează capacitatea Bibliotecii de a-și promova constant inițiativele și serviciile, asigurând vizibilitate publică și continuitate a mesajului instituțional.

Presa scrisă

În anul de referință, prezența Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în **presa scrisă** a fost una remarcabilă, cumulând **299 articole** care au vizat activitatea BM, **semnate** de bibliotecari, profesioniști din domeniu și parteneri culturali. BM a rămas un subiect de interes constant, consolidându-și imaginea de pilon cultural atât în publicațiile naționale, cât și în cele internaționale. Articolele au reflectat diversitatea acțiunilor desfășurate în spațiile bibliotecii, punând accent pe:

- Evenimente editoriale: lansări de carte, medalioane literare și comemorări;
- Interacțiune culturală: întâlniri cu personalități marcante ale vieții publice;
- Servicii comunitare: promovarea programelor de instruire și a serviciilor inovatoare destinate utilizatorilor.

Cu sprijinul **parteneriatelor media**, vizibilitatea instituției a fost asigurată de colaborarea cu numeroase publicații de prestigiu:

- **Naționale** : *BiblioPolis, Literatura și arta, Timpul, Pro Săptămâna info, Florile Dalbe, Făclia, Noi, Realități culturale, Univers Pedagogic Pro, Revista de Etnologie și Culturologie*;
- **Internaționale**: *Amurg Sentimental, Timpul din România, Apollon: revistă de cultură, artă și civilizație, Timpul ancorat în presă, Jutrzenka* (în limba poloneză).

Cele mai multe materiale au fost publicate în revistele „BiblioPolis” (59), „Literatura și Arta” (57 apariții), „Univers Pedagogic Pro” (51) și alte publicații culturale relevante.

Topul instituțiilor cu cea mai înaltă vizibilitate

Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” deține supremația în reflectarea activității editoriale (55 articole), fiind urmat îndeaproape de alte filiale active: Biblioteca „Mihail Lomonosov” – 53 articole; Biblioteca „Ovidius” – 38 articole; Biblioteca „Transilvania” – 25 articole; Biblioteca „Hristo Botev” – 9 articole; Biblioteca „Liviu Rebreanu” – 7 articole; Biblioteca „Adam Mickiewicz” – 7 articole. Aceste apariții editoriale depășesc simpla informare, contribuind activ la consolidarea comunității de lectură, dezvoltarea gândirii critice și stimularea implicării tinerilor în viața culturală a orașului.

Printre **autorii cu cea mai mare vizibilitate** se numără în presa scrisă, printre cei mai activi autori de publicații se numără: Andrei Viziru (26 apariții), Zina Izbaș (22), Mariana Harjevschi (19), Raia Rogac (16), Maria Pilchin (12), Nelly Țurcan (12), Ștefan Sofronovici (12), Ivan Pilchin (9) și Natalia Corghencea (8), alături de un număr mare de autori implicați.

Succesul și vizibilitatea Bibliotecii Municipale se datorează, în mare măsură, colegilor care aleg să împărtășească valorile noastre prin intermediul cuvântului scris. Publicarea articolelor în presa de specialitate și în cea cotidiană a devenit un instrument vital pentru promovarea celor mai relevante evenimente.

Presa online

Segmentul digital a reprezentat cel mai dinamic canal de comunicare în 2025, cu un total de **332** de **surse** (platforme mediatice, site-uri de știri) care au promovat serviciile moderne și activitățile dedicate tinerilor.

Top filiale în mediul online: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 76 articole; Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 68; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 62 articole; Biblioteca „Traian ” – 34; Biblioteca „Ițic Mangher” – 26 articole.

Surse media de referință care au preluat constant informația și au mediatizat activitatea BM pe portaluri precum calameo.com, armoniiculturale.ro, stiri.md, noi.md, diez.md, deschide.md, alocapitala.md, radiochisinau.md, jurnalist.md, gazetadechisinau.md, revistatimpul.md, moldpres.md, oficial.md, ziua.md, realitatea.md, unimedia.info, bzc.md, goodnews.md, bta.bg, telegraf.md, noi.md, chisinau.md, gandul.ro.

Autorii cu cele mai multe apariții în mediul online au fost Mircea Ciochină (34 apariții), Dumitru Dan Maxim (24), Nina Reșetnic, Natalia Sofroni (câte 11), Angela Vintilă (10), Liliana Manoilova, Aliona Mocanu, Angela Olărescu, Ala Știrbu (câte 9), Tatiana Donțu, Rotaru Svetlana (câte 7) care au scris în

exclusivitate pe platforma instituțională BiblioCity; Traian Vasilcău (13), Sîrbu Vera (8), Natalia Corghencea (7) pe platforma Ecoul Eminescu.

Platforma instituțională **BiblioCity** a înregistrat cel mai mare volum de materiale (181 apariții), urmată de Ecoul Eminescu (39), Armonii Culturale (16), Dimineața capitalei (11) și alte platforme culturale.

Evoluția prezenței Bibliotecii Municipale pe canalele media în perioada 2023-2025 reflectă o dinamică în comunicare cu mediul extern cu o vizibilitate sporită în special în presa print. Canalele media nu au ezitat și în acest an să ne valorifice comunicarea cu consumatorii de media să consolideze imaginea instituției ca un spațiu modern, deschis comunității, cu o vizibilitate sporită în mediul digital și pe posturile publice de televiziune.

Monitorizare TV

În perioada de referință, prezența audiovizuală a vizat promovarea proiectelor culturale, a programelor de lectură și a întâlnirilor cu scriitorii, care sau realizat în cele **74** de apariții la **emisiunile TV**.

Top 3 filiale cu cea mai mare vizibilitate TV: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 20 apariții; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (Sediul central) – 18 apariții; Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 12 apariții.

Printre **principalele posturi și emisiuni** partenere care au dedicat spațiu de eter: Moldova 1 (LiveStudio) – 12 apariții; TVR Moldova (TeleMatinal) – 11 apariții; Moldova 1 (Bună dimineața) – 10 apariții.

Posturile de TV Moldova au difuzat: *Bună dimineața, LiveStudio, Mesager, Magazinul copiilor, Щотижневик, Gagauzya Gun Gundan.*

Alte instituții media care au reflectat activitatea BM includ: MPlus TV, Tezaur Media TV, RLIVE, Realitatea, Axial TV, TV8, Jurnal TV, Unda Liberă TV, Unda Bugeacului TV, Exclusiv TV precum și portaluri Suntparinte.md, pulsmedia.

Prezența Radio

Prezența Radio, în mediul radiofonic, instituția a înregistrat **30 secvențe audio**, focusate pe intervenții tematice și interviuri despre patrimoniul cultural. Cele mai prezente biblioteci pe posturile

de radio au fost: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 14 apariții; Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 11 apariții; Biblioteca „Onisifor Ghibu” – 5.

Posturile de radio care au reflectat cel mai mult activitatea BM: Radio Moldova (11), Radio Chișinău (10) și Radio UZPR (5).

Analiza comparativă a prezenței BM în mass-media pe ultimii trei ani:

Canal media	Numărul de prezențe		
Anul	2025	2024	2023
Presa periodică (print) despre activitățile BM	299	294	271
Presa online (platforme mediatice)	332	350	296
TV	74	115	87
Radio	30	21	43

Presa scrisă demonstrează o reziliență remarcabilă și un flux constant de interes. Cu o variație de sub 2% între 2024 și 2025, presa print reprezintă cel mai stabil pilon de comunicare al Bibliotecii Municipale. Această constantă indică o relație solidă și tradițională cu publicațiile periodice. În contextul digitalizării masive, menținerea acestui volum (aproape 300 de apariții anual) conferă instituției autoritate și prestigiu, printul fiind adesea perceput ca un garant al calității informației.

Presa online (platformele mediatice, site-urile de știri) se menține ca pilon central al vizibilității externe a Bibliotecii Municipale, datorită ritmului alert de publicare și capacității de a ajunge rapid la un public activ și divers. Deși în 2025 se înregistrează un volum puțin mai redus de apariții comparativ cu anul 2024, prezența constantă și coerentă în fluxurile media digitale contribuie semnificativ la menținerea notorietății brandului instituțional și la consolidarea relației cu publicul interesat de viața culturală. Platformele mediatice, constituie un punct de referință relevant. Acest canal indică un potențial clar de dezvoltare, în special prin adaptarea conținutului la formate moderne și prin valorificarea subiectelor cu impact comunitar, contribuind astfel la diversificarea și întinerirea publicului bibliotecii.

Televiziunea a oferit un vârf de imagine excelent în anul 2024, confirmând o vizibilitate publică sporită a Bibliotecii Municipale, scăderea numărului de apariții în 2025 poate fi corelată contextual cu campania electorală, care a limitat spațiul editorial disponibil pentru subiecte culturale. Această evoluție nu indică o diminuare a relevanței instituției, ci mai degrabă o schimbare a agendei media. În acest context, devine necesar ca biblioteca să adopte o abordare proactivă față de televiziune, depășind logica aparițiilor exclusiv legate de evenimente majore. Pentru a rămâne constant relevantă în acest

canal cu impact ridicat, instituția poate propune subiecte atractive și utile comunității, precum: reportaje despre servicii inovatoare și digitale oferite publicului, portrete de bibliotecari și povești profesionale cu valoare umană, despre tendințe de lectură, educație culturală și rolul bibliotecii în viața cotidiană.

Radioul a înregistrat o scădere considerabilă în 2024, exact în anul în care celelalte canale au atins vârful, ceea ce sugerează o reorientare a resurselor de comunicare către vizual și digital în acel interval. Totuși, revenirea din 2025 demonstrează că radioul rămâne un suport eficient pentru campanii de informare rapidă sau interviuri tematice, servind ca un instrument complementar pentru segmentele de public care preferă consumul audio de informație.

Presa online și Presa print sunt **pilonii** principali a vizibilității BM, asigurând peste 70% din prezența mediatică totală a instituției.

Prezența mediatică a BM este întregită și de **publicațiile cu profil literar ale colaboratorilor** – scriitori, angajați ai bibliotecii cu **120** de materiale cu profil literar în presa periodică (print) care reflectă diversitatea preocupărilor atât profesionale cât și creative. Această dublă reprezentare mediatică evidențiază complementaritatea dintre imaginea instituțională și capitalul intelectual al resursei umane, consolidând prestigiul și autoritatea culturală a bibliotecii, extinzând vizibilitatea instituției dincolo de cadrul instituțional.

LA MODUL CULTEI

CHEIA SPRE SUCCES

Carul inteligent nu are doar un permis de imprimare, ci e platforma de acces înfapt la imaginea mare a Bibliotecii Municipale Eliade.

- acces gratuit la toate Eliade-urile;
- împrumuturi tradiționale și electronice;
- conectarea la baze de date și resurse digitale;
- disponibilitatea de a participa la activități culturale, activități și cluburi de lectură, conferențe etc., organizate la toate Eliade-urile „B.P. Hasdeu”;
- notificări privind noutățile Bibliotecii Municipale Eliade;
- agenda evenimentelor, podcast-urile etc.

Pentru toate acestea, biblioteca promovează conceptul de utilizare digitală integrată, conectându-se și integrându-se cu sistemele moderne, simple și eficiente.

Campația are un proces demarcat de comunicare online, nu fără organizare:

- activități de publicitate în jurul activității și sprijin comunitar;
- parteneriate educaționale;
- consultanță multilingvă și interactivă;
- standarde de informare;
- conținuturi digitale și citire;
- accesibilitate înaltă la platforme sociale;
- conștientizare motivațională și repetată vizual;
- activități de fidelizare – concursuri, telerele de creație, campanii de lectură;
- o prezență activă și o atenție imensă la feedback-urilor care reprezintă implicații.

Pentru eligibilitate și acces la servicii:

- „Fiți eligibili la un acces inteligent” – Campania a reușit să transforme înfapt în Biblioteca Municipali „B.P. Hasdeu” și Eliade-urile, locuri sacre de participare culturală.

Rezultatele campaniei confirmă eficiența unei strategii de marketing hibrid, care nu s-a bazat doar pe așteptările de comunicare.

Numărul mare utilizatori s-a înscris semnificativ, în intervalul pentru prezentare rezultatele și a încredințat că este o familie întreagă cu o educație profesională, biblioteca drept un spațiu cultural contemporan, unde lectura nu înseamnă consumism, ci proces de studiu și creștere de cunoștințe.

Rezultatul, Campania a reușit să consolideze imaginea profesională a bibliotecărilor – specialiști în informare, mediator cultural și promotor al lecturii digitale.

Așadar, Campania „Fiți eligibili la un acces inteligent” promovată de Biblioteca Municipali a reușit să angajeze astfel noi utilizatori, demontându-le că biblioteca de azi nu mai este doar un spațiu de lectură, ci este accesibilă la conștientizare, învățare în limbile tradiționale, învățare în limbile minoritare – înlocuind astfel cartea orală cu informarea, lectură și educație continuă sunt fundamentale unei societăți înalte.

LILIA DOMICA,
șefa Serviciului Cultural,
Biblioteca Municipali „B.P. Hasdeu”.

6.2 PROMOVAREA ONLINE. INSTRUMENTE DE COMUNICARE INSTITUȚIONALE

Astăzi, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își desfășoară activitatea digitală pe **13 platforme online, structurate pe două paliere complementare. Platformele de publicare online – *Pagina web, Bloguri/WordPress, SlideShare, Issuu/Calaméo, Flickr*** – asigură publicarea, arhivarea și accesibilitatea conținutului instituțional de referință (analiza și impactul acestora a se vedea în Capitolul III, punctul 3.7 Platforme de publicare online). **Instrumentele de comunicare și promovare online – *Facebook, YouTube, Instagram, TikTok, X, Pinterest și LinkedIn*** – susțin promovarea, vizibilitatea și dialogul cu publicul. De asemenea, gestionează un cont ***Google Business*** – asigurând o prezență multicanal coerentă și adaptată specificului fiecărei rețele. Conținutul publicat este diversificat ca format și tematică, facilitând diseminarea eficientă a informației și accesul diferitelor categorii de public la resurse, servicii și inițiative ale instituției. Împreună, aceste platforme configurează un ecosistem digital coerent, orientat spre transparență, memorie instituțională și impact comunitar.

Anul 2025 a marcat **15 ani de utilizare a mediilor sociale de comunicare și promovare online** în activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Începând cu anul 2010, bibliotecile din rețea au dezvoltat și distribuit conținut pe nouă platforme digitale, adaptându-se constant la evoluția mediului online: unele platforme au fost abandonate, altele adoptate, toate contribuind însă la creșterea vizibilității instituției și la diversificarea formelor de comunicare cu utilizatorii.

În anul 2025, indicatorii principali de utilizare a platformelor digitale (exceptând pagina web) înregistrează valori semnificative: **3 849 842 accesări (vizite) virtuale, 11 476 434 vizualizări și 154 845 urmăritori**. Analiza comparativă cu primii ani de utilizare a mediilor sociale evidențiază o creștere substanțială a vizibilității și impactului online, confirmând că Biblioteca Municipală este o instituție modernă, deschisă și orientată spre utilizator.

Facebook

În anul 2025, activitatea celor **32 de pagini** de Facebook ale BM „B.P. Hasdeu” se evidențiază printr-o corelație directă între creșterea frecvenței de postare și evoluția indicatorilor de vizibilitate și interacțiune, comparativ cu anul 2024.

Creșterea volumului total de conținut publicat (**16 140 postări** în 2025 față de 14 073 în 2024) a generat un impact cumulat de **9 691 585**, în creștere cu aproximativ **20%**, confirmând faptul că o prezență constantă și susținută pe platformă contribuie la extinderea audienței și la consolidarea

vizibilității instituționale. Această dinamică este susținută și de evoluția numărului de **vizite ale paginilor**, care a atins **2 210 601**, marcând o creștere înregistrând o creștere semnificativă de 38% față de anul precedent, fapt ce indică menținerea interesului publicului pentru conținutul publicat.

Indicatori	2025	2024	2023
Postări	16 140	14 073	14 249
Impactul postărilor	9 691 585	7 580 239	7 556 157
Vizite	2 210 601	860 144	796 274
Aprecieri	385 569	349 457	430 137
Comentarii	24 301	22 023	31 507
Distribuirii	82 676	60 018	60 568

Frecvența medie cumulată de postare la nivel de rețea BM reflectă un nivel ridicat de activitate (44 postări pe zi, 310 postări pe săptămână, 1345 – pe zi), însă analiza la nivel de pagini individuale relevă **diferențe semnificative de ritm**. Paginile cu o frecvență constantă (cel puțin 3-5 postări pe săptămână) înregistrează, în general, **valori superioare ale impactului și reacțiilor**, în timp ce paginile bibliotecilor „Vissarion Belinski”, „Maria Drăgan” și „Codru”, cu o frecvență medie mai mică de o postare pe zi, prezintă un **risc crescut de scădere a vizibilității paginii și bibliotecii**.

Indicatorii de interacțiune (**aprecieri, comentarii și distribuirii**) confirmă această relație:

- **Aprecierile** au crescut cu 9%, ajungând la 385 569, ceea ce sugerează o receptivitate sporită a publicului față de volumul și diversitatea conținutului publicat;
- **Comentariile** (+1%) și **distribuirile** (+2,7%) au înregistrat creșteri moderate, dar stabile, indicând menținerea unui nivel constant de dialog și implicare, chiar și în condițiile unui volum mai mare de postări.

Aceste date reflectă atât dorința utilizatorilor de a promova conținutul creat de biblioteci, cât și un nivel constant de implicare și dialog cu publicul următor.

Paginile de Facebook au reflectat într-o măsură mare activitatea curentă a bibliotecii, prin postări frecvente dedicate evenimentelor și programelor desfășurate:

- campanii și inițiative la nivel național sau local, ca : „Citim Eminescu” ; Fii deștept! la un card inteligent;
- programe de lectură, ca: „Chișinăul citește”, „Bătălia cărților”, „Provocarea verii” ;
- evenimente dedicate Securității cibernetice etc.;

- evenimente profesionale: Colocviile de vară, Forumul bibliotecarilor, Zilele bibliotecilor.

Conținutul publicat pe paginile de Facebook a inclus și lansări, recomandări de carte, impresii de lectură, activități creative pentru copii și părinți, precum și materiale cu caracter educativ și cultural.

Dintre **postările cu cel mai mare impact** în anul 2025 se evidențiază cele publicate de **Biblioteca „Valentin Ignatenco”**, în special promovarea poeziei „Puiul de vrabie” de Emilia Plugaru (187 241 vizualizări) și mesajul dedicat *Anului Mihai Eminescu* (117 447 vizualizări), confirmând interesul sporit al publicului pentru conținut literar, tematici identitare și mesaje cu valoare emoțională. Pe primele **10 locuri** în topul impactului online s-au situat preponderent postările Bibliotecii „Valentin Ignatenco” (locurile 1-3, 5-8) alături de Biblioteca „Alexandru Donici” (locul 4) cu postarea *Rubrica „Citatul zilei”*. „*Cărțile de citit nu pot fi înlocuite cu niciun dispozitiv electronic* (69 916 vizualizări), contul instituțional al BM (locul 9) cu postarea *Citim cu voce tare, împreună* (24 523 vizualizări) și Biblioteca „Transilvania” (locul 10) cu postările *La mulți ani, Moldova* (22 166 vizualizări) și *Lidia Kulikovski – o viață dedicată cărții, bibliotecii și inovației* (21 170 vizualizări), abordând tematici literare, identitare și mesajele cu încărcătură emoțională generând cel mai ridicat nivel de vizualizare și interacțiune în rândul publicului.

Analiza datelor evidențiază diferențe semnificative între filiale în ceea ce privește **impactul generat de conținutul publicat**, atât din punctul de vedere al volumului de postări, cât și al capacității acestora de a ajunge la public.

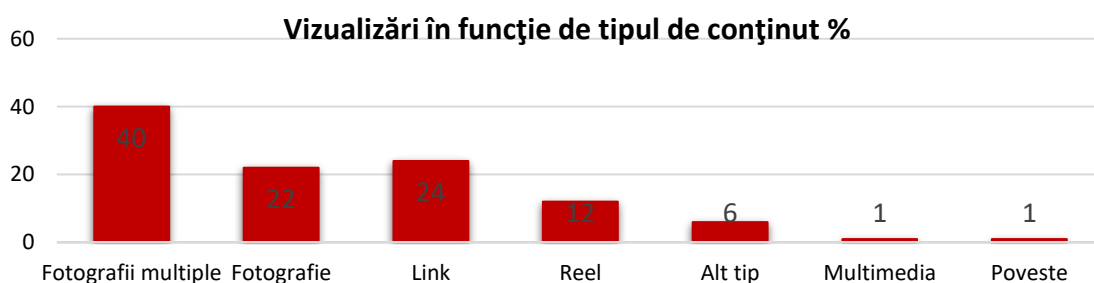
Cea mai mare pondere a impactului revine **Bibliotecii „Valentin Ignatenco”**, care se remarcă drept principalul contributor la vizibilitatea online în perioada analizată. Cu numai **11 postări (care au fost în topul lunar)**, filiala a generat un **impact total de peste 640 mii**, înregistrând și o **medie ridicată a impactului per postare**. Aceste rezultate indică o strategie de conținut eficientă, bazată pe subiecte cu rezonanță emoțională și culturală (poezie, citate, teme literare), precum și pe o bună adaptare la specificul platformei și la interesele publicului.

La distanță considerabilă se situează **Biblioteca „Alexandru Donici”**, care, deși a avut o singură postare inclusă în top, a obținut un **impact individual foarte ridicat**, confirmând potențialul de viralizare al conținutului atunci când tema și forma de prezentare sunt bine alese.

Contul instituțional al BM „B.P. Hasdeu” a generat un impact moderat, cu două postări, evidențiind un rol complementar față de activitatea filialelor, orientat mai degrabă spre informare și comunicare instituțională decât spre conținut cu impact viral.

Celelalte filiale – „Transilvania”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Ovidius”, „Liviu Rebreanu” și Secția „Memoria Chișinăului” – au înregistrat un impact mai redus, corelat atât cu **numărul limitat de postări**, cât și cu un potențial mai scăzut de distribuire și interacțiune. Totuși, prezența lor în clasamentul impactului confirmă implicarea graduală a tuturor structurilor în procesul de comunicare digitală.

Analizând vizualizările în **funcție de formatul de conținut** s-a constatat că postările cu cel mai mare impact au fost realizate sub formă de *fotografii multiple*, *fotografii*, *linkuri*, care au contribuit la creșterea vizibilității și a nivelului de interacțiune.

Date statistice ale rețelei de socializare Facebook (cont instituțional)

Contul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pe Facebook a înregistrat în 2025 următorii indicatori :

Indicatori	2025	% din total
Postări	894	5.50
Impactul postărilor	581 759	6
Vizite	87 294	4
Aprecieri	16 280	4
Comentarii	595	1.2
Distribuirii	1954	2.3

Top 10 postări cu cel mai mare impact în anul de referință au fost:

Titlul postării	Impact
„Citim cu voce tare, împreună” - un exercițiu de expresivitate și coeziune organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și „Dicție cu Vera Nastasiu”	24 617
Lidia Kulikovski – o viață dedicată cărții, bibliotecii și inovației	21 695
148 de ani de inspirație, lectură și inovație a BM	13 761

Biblioteca Municipală s-a învrednicit de o diplomă din partea Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării a Universității de Stat din Moldova, ca recunoaștere a colaborării și sprijinului oferit în proiectele comune	11 900
Lansarea inedită a monografiei „Total Librarian: Lidia Kulikovski”	9 800
Zilele Educației Nonformale (ZEN) 2026	9 500
cea de-a XIII-a ediție a Colocviilor profesionale de vară, care se desfășoară în perioada 10–12 iunie 2025, sub genericul „De la raft la Cloud: conectăm oamenii, nu doar datele”	8 564
Gala Bibliotecarilor 2025	8 470
Finaliștii concursului „Bingo pentru carte”, ediția a II-a, premiați la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	7 600
Colocviul Național „Bogdan Petriceicu Hasdeu: Spiritus Loci” – premiera unui dialog academic de excepție	7 236

Media frecvenței de publicare pe această pagină este aproximativ de 74 de postări pe lună, 17 postări pe săptămână, respectiv circa 2 postări pe zi (recomandările platformei Meta – 3-4 postări pe săptămână) ceea ce indică un nivel de vizibilitate bun.

Biblioteca Municipală este prezentă pe rețeaua de socializare Facebook, cu câteva **grupuri** pe care le gestionează, iar acestea sunt:

Denumirea grupului	Membri
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	2 600
Chișinăul citește	204
Provocarea verii	440
Bătălia cărților Chișinău	1 000
Povești digitale	1 200
Prietenii din Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	416
Creativitate&Inovație Hasdeu	872
Amicii Științei și Inovației	226
Друзья библиотеки И. Мангера	426
Hora Științei Hasdeu	122
Traineri Hasdeu	145
Fii informat! (Biblioteca „Târgu Mureș”)	1 200
Total urmăritori pe grupuri	8 851

Prin intermediul acestor grupuri publice, rețeaua Bibliotecii Municipale (BM) reușește să ajungă la un public mai larg și să creeze un impact semnificativ asupra conținutului pe care îl transmite, precum

evenimente, activități, informații, anunțuri, postere, afișe, materiale foto și video. În același timp, aceste grupuri oferă un spațiu de dialog și schimb de opinii, contribuind astfel la formarea unei comunități active și relevante, atât pentru utilizatorii actuali, cât și pentru cei potențiali ai BM.

Fiecare grup are o tematică specifică, iar membrii acestora sunt persoane cu interese comune. Pe măsură ce numărul membrilor crește, se formează o comunitate din ce în ce mai activă, ceea ce contribuie la sporirea vizibilității Bibliotecii Municipale.

Concluzii

Activitatea BM „B.P. Hasdeu” pe Facebook în anul 2025 a demonstrat că **impactul digital este direct corelat cu constanța publicării, relevanța tematică și calitatea conținutului vizual**, în special în cazul filialelor cu o prezență online activă. Platforma a funcționat eficient ca instrument de promovare a programelor, evenimentelor și inițiativelor instituționale, contribuind la creșterea vizibilității și a nivelului de interacțiune cu publicul.

În ansamblu, datele demonstrează că **majorarea frecvenței de postare a avut un efect pozitiv preponderent asupra impactului și vizitelor**, în timp ce reacțiile au crescut într-un ritm mai temperat, specific paginilor instituționale. Această evoluție confirmă necesitatea menținerii unui **echilibru între cantitatea și relevanța conținutului**, precum și a uniformizării frecvenței de postare la nivelul tuturor filialelor, pentru a valorifica în mod coerent potențialul de vizibilitate și interacțiune al rețelei Facebook a Bibliotecii Municipale.

YouTube

În anul 2025, BM „B.P. Hasdeu” a utilizat platforma YouTube ca instrument prioritar de informare publică, promovare culturală și arhivare a activităților. Comunicarea video a completat serviciile și evenimentele desfășurate în spațiul bibliotecilor, oferind acces la conținut cultural și educațional pentru persoane care nu pot participa fizic sau care preferă consumul online. Datele sunt colectate la nivel de rețea pentru **29 de conturi** (24 biblioteci-filiale, Secția „Memoria Chișinăului” și contul instituțional) și reflectă activitatea cumulată a canalelor, în logica indicatorilor specifici YouTube.

Indicatorii generali confirmă o prezență digitală constantă și vizibilă. În 2025, rețeaua a înregistrat **10 155 427 afișări**, ceea ce arată de câte ori conținutul bibliotecilor a apărut în fața utilizatorilor, în recomandări și căutări. Din această expunere au rezultat **724 619 vizionări**, adică accesări efective ale materialelor, semn că publicul nu doar a întâlnit conținutul „în trecere”, ci a ales să îl urmărească. **Indicatorul Public** a însumat **460 787 persoane**, ceea ce indică o acoperire relevantă pentru o instituție

publică, inclusiv către oameni care nu sunt neapărat utilizatori frecvenți ai spațiilor bibliotecii. Un indicator de calitate al consumului este **timpul total de vizionare**, care a ajuns la **16 611,8 ore** în 2025, confirmând că materialele au reușit să mențină atenția unei părți semnificative din public. Comunitatea a crescut până la **23 232 abonați**, iar interacțiunea directă s-a reflectat și prin **5 380 aprecieri**, un semnal că o parte dintre utilizatori nu doar consumă, ci și validează conținutul prin reacții.

Raportarea la numărul de materiale publicate ajută la înțelegerea productivității și a randamentului editorial. În 2025 au fost publicate **1 451 postări noi**, ceea ce înseamnă, în medie, aproximativ **6 999 afișări per postare** și circa **499 vizionări per postare**. Raportul vizionări/afișări este de aproximativ **7,1%**, adică în jur de 71 de vizionări la fiecare 1 000 de afișări. Calculat din raportul dintre timpul total de vizionare și numărul de vizionări, rezultă o durată medie estimată de aproximativ **1 minut și 23 de secunde per vizionare**, ceea ce indică un consum preponderent scurt, specific conținutului informativ și materialelor punctuale, dar și un potențial de creștere prin structurare mai bună și retenție mai puternică acolo unde formatul o permite.

Comparativ cu anul 2024, indicatorii de expunere au variat moderat, iar indicatorii de profunzime și comunitate au crescut substanțial. Publicul a fost de 460 787 în 2025, față de 501 546 în 2024, ceea ce reprezintă o scădere de aproximativ **8,1%**. **Vizionările au scăzut ușor** de la 739 132 la 724 619, adică **aproximativ 2,0%**, iar **afișările au coborât** de la 10 297 156,6 la 10 155 427, adică **aproximativ 1,4%**. În același timp, **ritmul de publicare a crescut** de la 1 086 materiale în 2024 la 1 451 materiale în 2025, ceea ce înseamnă o creștere de **aproximativ 33,6%** și confirmă un efort editorial extins la nivel de rețea. **Cel mai important progres** este însă **timpul total de vizionare, care a crescut** de la 5 941,8 ore în 2024 la 16 611,8 ore în 2025, adică o creștere de **aproximativ 179,5%**, semn că publicul care intră în conținut rămâne mai mult timp. În paralel, **numărul de abonați a crescut** de la 20 706 în 2024 la 23 232 în 2025, **adică aproximativ 12,2%**, ceea ce consolidează o bază stabilă de urmăritori și reduce dependența de fluctuațiile anuale ale algoritmilor.

Acest profil al evoluțiilor arată că 2025 a fost un an de intensificare editorială și de creștere a calității consumului, chiar dacă expunerea generală a variat ușor. Pe YouTube, un volum mai mare de conținut nu se transformă automat în creștere de audiență, deoarece platforma recomandă materialele în funcție de probabilitatea de accesare și de retenție, iar concurența pentru atenția publicului este permanentă. În acest context, scăderile moderate de afișări și public pot apărea fără să indice o pierdere

de relevanță, mai ales când, în același timp, crește semnificativ timpul de vizionare. Pentru rețea, concluzia operațională este **că în 2026 accentul trebuie să se mute mai mult pe eficiența „intrării” în conținut** (cum transformăm afișările în click și vizionare) și pe consistența editorială, astfel încât volumul de muncă să se reflecte mai direct în creștere de public și vizionări.

Din perspectiva formatelor, 2025 a consolidat utilizarea produselor recurente. **Podcastul** a înregistrat **411 postări**, reprezentând **aproximativ 28,3%** din totalul postărilor noi, iar materialele încadrate explicit în acest format au acumulat **51 939 vizionări**. **Poveștile digitale** au însumat **251 materiale** și **27 282 vizionări** raportate pe format, confirmând valoarea lor pentru memoria culturală și identitatea locală, fiind materiale cu potențial de durată, nu doar de actualitate imediată. **Booktrailerlele** au totalizat **80 materiale** și **3 851 vizionări** raportate pe format, utile ca instrument de promovare a lecturii și a titlurilor recomandate. **Transmisiunile live** au fost **5, cu 660 vizionări** raportate, ceea ce arată un rol punctual, dependent de momentul difuzării și de mobilizarea publicului în timp real. O observație importantă pentru management este că defalcarea pe formate acoperă doar o parte din vizionările totale, ceea ce sugerează nevoia de standardizare a încadrării formatelor pentru toate materialele, astfel încât analiza anuală să poată reflecta complet performanța pe „produse” editoriale.

În producția pe formate se observă unități cu continuitate și disciplină editorială. **Cele mai multe postări de tip podcast** au fost realizate de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (67), de Biblioteca „Adam Mickiewicz” (58), de Biblioteca „Transilvania” (46), de Biblioteca „Onisifor Ghibu” (32) și de Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (29). În cazul poveștilor digitale, se remarcă Biblioteca „Onisifor Ghibu” cu 106 publicații, urmată de Biblioteca „Valentin Ignatenco” (41), de Biblioteca „Miron Costin” (29), de Biblioteca „Liviu Rebreanu” (27) și de Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (15). Aceste rezultate arată că acolo unde există planificare și consecvență, formatele recurente pot construi identitate, pot genera consum mai profund și pot consolida prestigiul instituțional prin conținut cu semnificație durabilă.

Performanța în rețea nu este distribuită uniform și, firească, se concentrează într-un nucleu de canale cu rezultate superioare. Primele cinci canale ca volum de performanță generează aproximativ 42,4% din totalul vizionărilor, 50,6% din timpul de vizionare, 58,7% din aprecieri și circa 50,1% din urmăritori.

Pe indicatorul de **vizionări**, **liderii anului 2025** sunt: Biblioteca „Târgu Mureș” cu 83 457 vizionări, Biblioteca „Onisifor Ghibu” cu 57 397, Biblioteca „Valentin Ignatenco” cu 56 696, Biblioteca „Liviu Rebreanu” cu 55 900 și Biblioteca „Traian” cu 54 118. Un element notabil este Biblioteca „Târgu Mureș”, care a obținut un volum foarte mare de vizionări raportat la un număr redus de postări, sugerând teme de interes major și un pachet editorial eficient (subiect formulat clar, prezentare convingătoare, distribuire bună). În ceea ce privește **publicul**, **cele mai mari valori atinse** au fost obținute de Biblioteca „Valentin Ignatenco” (45 768 persoane), Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (43 338), Biblioteca „Târgu Mureș” (38 140), Biblioteca „Liviu Rebreanu” (37 000) și Biblioteca „Mihail Lomonosov” (32 010). Aceste valori sunt relevante deoarece arată capacitatea unor canale de a depăși comunitatea imediată de urmăritori și de a ajunge la audiențe noi.

Indicatorul de **afișări** evidențiază canalele cu vizibilitate ridicată în platformă. În 2025, volumul de afișări a fost condus de contul instituțional al Bibliotecii Municipale, cu 2 036 577 afișări, urmat de Biblioteca „Traian” cu 885 755, Biblioteca „Valentin Ignatenco” cu 784 558, Biblioteca „Mihail Lomonosov” cu 768 322 și Biblioteca „Liviu Rebreanu” cu 581 400, iar în aceeași zonă de expunere se remarcă și Biblioteca „Nicolae Titulescu” cu 561 300. În mod tipic, astfel de valori sunt influențate de *ritmul de publicare, de dimensiunea comunității, de subiectele care intră în recomandări și de constanța unei identități vizuale și tematice* care ajută utilizatorul să recunoască rapid sursa.

Dacă **vizionările** indică interesul imediat, timpul de vizionare arată capacitatea de a menține publicul, iar acest indicator este esențial pentru vizibilitatea viitoare în platformă. În 2025, **liderii la timp de vizionare** sunt: Biblioteca „Mihail Lomonosov” cu 2 503,6 ore, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” cu 2 300,8 ore, Biblioteca „Liviu Rebreanu” cu 1 400 ore, Biblioteca „Târgu Mureș” cu 1 244,3 ore și Biblioteca „Adam Mickiewicz” cu 955,1 ore. Din perspectiva **retenției** (durata medie a unei vizionări), se remarcă valori mai mari la: Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (aproximativ 4,9 minute per vizionare), Biblioteca publică de drept (aproximativ 3,7 minute per vizionare) și Biblioteca „Mihail Lomonosov” (aproximativ 3,4 minute per vizionare), ceea ce sugerează conținut mai consistent și mai bine structurat, în special acolo unde se lucrează cu formate mai lungi, dialoguri, lecturi sau înregistrări de evenimente.

Pentru înțelegerea eficienței, este relevantă și **rata de accesare (CTR)**, care măsoară cât de des utilizatorii aleg să deschidă un material după ce îl văd în platformă. La nivel de rețea, **media estimată este în jur de 4,1%**, iar cele mai bune valori în 2025 se regăsesc la Biblioteca „Târgu Mureș” cu 9,7%.

Dintre canalele cu volume mari de afișări (peste 100 000), **cele mai bune conversii vizionări/afișări** se observă la Biblioteca „Târgu Mureș” (aproximativ 15,6%), Biblioteca „Onisifor Ghibu” (aproximativ 15,4%). Aceste diferențe confirmă că nu este suficient ca un material să apară des în recomandări; este decisiv ca utilizatorul să fie convins să dea click, iar această decizie este influențată de titlu, miniatură, claritatea temei, promisiunea mesajului și primele secunde ale videoclipului.

Contul instituțional al Bibliotecii Municipale are un rol distinct, deoarece funcționează ca vitrină pentru proiectele majore și ca punct de referință pentru întreaga rețea. În 2025, contul instituțional a publicat **15** postări și a obținut 2 036 577 afișări, 48 111 vizionări și 650,7 ore timp de vizionare, acumulând 80 aprecieri și 743 urmăritori, cu un CTR de 1,5% și procentul mediu de vizionare – 10.9%. Datele arată un fapt managerial important: canalul instituțional este văzut foarte des, însă transformă mai puțin eficient expunerea în vizionări.

Concluzii. În ansamblu, anul 2025 poate fi caracterizat drept un an de consolidare și maturizare a comunicării video pe YouTube. Rețeaua a demonstrat capacitate de producție și a menținut un nivel foarte ridicat de vizibilitate, atingând aproape **o jumătate de milion de persoane** și generând peste **zece milioane de afișări**. Ușoara scădere a expunerii și a publicului atins, raportată la 2024, se încadrează în fluctuații normale ale consumului online și ale mecanismelor de recomandare. În același timp, creșterea substanțială a timpului de vizionare și creșterea numărului de abonați confirmă că relația cu publicul activ s-a adâncit, iar conținutul reține mai bine atenția, ceea ce reprezintă un câștig de calitate și o bază solidă pentru dezvoltare.

Direcțiile operaționale pentru 2026 decurg direct din indicatorii anului 2025 și vizează creșterea eficienței, nu doar menținerea volumului. Prioritară este standardizarea metadatelor și a încadrării pe formate, astfel încât fiecare material să fie etichetat consecvent după format, temă, proiect și serie, iar analiza anuală să poată evidenția corect performanța pe tipuri de conținut.

Podcasturi

În anul 2025, **podcasturile** au consolidat comunicarea culturală și educațională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în mediul digital, aducând lectura, dialogul și patrimoniul mai aproape de public printr-un format modern, accesibil și ușor de distribuit.

La nivelul rețelei au fost lansate **56 de podcasturi noi** și **1 006 episoade**. Conținutul a fost realizat preponderent **în limba română** (906 episoade; **aprox. 90,1%**), fiind completat de o componentă consistentă **în limba rusă** (100 episoade; **aprox. 9,9%**), relevantă pentru comunicarea incluzivă.

În ceea ce privește **conținutul în limba română**, cele mai active biblioteci sunt: Biblioteca „Maramureș” (172 episoade), Biblioteca „Adam Mickiewicz” (152), Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” (147), Biblioteca „Târgu Mureș” (68) și Biblioteca „Onisifor Ghibu” (61).

Producția în **limba rusă** este susținută în mod constant de: Biblioteca „Mihail Lomonosov” (43 episoade), Biblioteca „Adam Mickiewicz” (20), Biblioteca „Hristo Botev” (19), Biblioteca „Vissarion Belinski” (16) și Biblioteca „Lesia Ukrainka” (2).

În 2025, podcasturile au acumulat **290 236 vizualizări**, ceea ce reprezintă o medie anuală de aproximativ 289 vizualizări per episod. **Biblioteca „Adam Mickiewicz”** contribuie cu **102 639 vizualizări** (aprox. 35,4% din total), fiind urmată de **Biblioteca „Maramureș”** (43 671) și **CAIME** (43 494).

Totodată, **nivelul ridicat al vizualizărilor** anuale este explicat și prin faptul că o parte importantă a conținutului consumat în 2025 provine din volumul mare de **materiale deja existente pe canale**, care a fost convertit și republicat în format podcast. Această conversie extinde durata de viață a materialelor, crește numărul de titluri disponibile și facilitează descoperirea lor în timp, astfel încât vizualizările reflectă nu doar producția nouă, ci și consumul acumulat al unui fond digital mai vechi, reambalat și valorificat eficient.

Tematica a continuat liniile din 2024, acoperind conținut **pentru copii, adolescenți și adulți**, cu accent pe literatură, educație și patrimoniu. Dintre formatele dominante se remarcă:

- lecturi audio și povești pentru copii, recitaluri de poezii și cântece;
- lecturi/recitaluri pentru adulți;
- prezentări de carte;
- dialoguri tematice cu personalități etc.

Cele mai populare podcasturi din acest an, care au avut priză la public, selectate din tot conținutul publicat de bibliotecile-filiale, cele mai multe vizualizări au avut:

- *Povestea „Cocoșul de munte și vulpea”* – 1 881 de vizualizări, publicată de **Biblioteca „Valentin Igнатenco”**;

- „*Personaje din povești în spațiul urban al Chișinăului*” – 674 de vizualizări, publicată de **Biblioteca „Nicolae Titulescu”**;
- Poezia „*Graiul meu*” de Grigore Vieru – 532 de vizualizări, publicată de **Biblioteca „Maramureș”**;
- „*Chișinău – oraș natal*” – 335 de vizualizări, publicată de **Biblioteca „Transilvania”**;
- „*Осенний калейдоскоп*” песен на стихи Александра Галича, Юрия Визбора, Олега Митяева – 358 de vizualizări, publicată de **Biblioteca „Mihail Lomonosov”**;
- „*Legenda desertului Babă neagră*” – 236 de vizualizări, publicată de **Biblioteca „Maria Drăgan”**.

Datele de audiență evidențiază diferențe vizibile între canale și între seriile de podcast, ceea ce sugerează că fiecare unitate ajunge la publicuri ușor diferite, în funcție de tematică, stil și modul de promovare. În unele cazuri, consumul este dominat de **publicul masculin** (în jur de 63%), în timp ce alte canale raportează o prezență majoritară a **publicului feminin**, care poate ajunge până la aproximativ 80%. Această variație indică faptul că subiectele abordate și formatele folosite influențează direct profilul spectatorilor.

Din perspectiva vârstei, **cea mai activă categorie** rămâne intervalul **25-54 de ani**, cu un vârf de participare în zona **35-44 de ani**. Aceste categorii de vârstă, posibil să aibă rolul de „**public-punte**”: acest segment consumă atât conținut pentru sine, cât și conținut destinat copiilor sau adolescenților din familie (povești, lecturi, recomandări de carte).

În același timp, pentru anumite serii apare o participare notabilă și în **segmentul 13-17 ani**, semn că unele formate (în special cele narative, pentru adolescenți, sau cele care abordează teme de interes școlar și de cultură generală) reușesc să atragă și public tânăr, cu potențial de fidelizare pe termen mediu.

Comportamentul de consum confirmă specificul platformei YouTube și al formatului podcast: accesarea se face în principal de pe **telefonul mobil** (aprox. 58-60%), ceea ce arată că o mare parte din audiență urmărește episoadele „din mers”, în pauze scurte sau în contexte de utilizare zilnică. **Computerul** rămâne al doilea dispozitiv ca pondere (aprox. 20-22%), asociat de regulă cu vizionarea de acasă sau din mediul de lucru. **Tableta** reprezintă aproximativ 11-12%, iar **televizorul inteligent** circa 6%, ceea ce indică și existența unui consum mai „lung”, de tip relaxare, pentru unele categorii de conținut.

Din punct de vedere geografic, publicul provine în **principal** din **Republica Moldova și România**. Pentru anumite serii, ponderea României este mai mare decât media, ceea ce sugerează că unele teme și formate au atractivitate transfrontalieră și pot fi scalate mai ușor către un public regional.

Ținem să menționăm că în 2025, bibliotecarii au produs conținut cu mai multă încredere. Instruirile privind optimizarea canalului YouTube au avut un efect direct asupra prezentării: miniaturi dedicate pentru playlisturi și podcasturi, un aspect estetic coerent și o organizare mai ordonată a conținutului.

Indicatori comparativi 2024-2025:

- **Episoade publicate:** 394 (2024) → 1 006 (2025)
- **Vizualizări totale:** 50 674 (2024) → 290 236 (2025)
- **Distribuție pe limbi:** 342 română; 52 rusă (2024) → 906 română; 100 rusă (2025)

Podcasturile pe YouTube în 2025 au demonstrat, din nou, rolul tehnologiei în susținerea misiunii Bibliotecii Municipale de a educa și inspira comunitatea. Prin producție nouă și conversie de resurse existente, optimizări vizuale și orientarea spre conținut concis, proiectul a consolidat vizibilitatea bibliotecilor și a extins accesul publicului la lectură și cultură. Pentru ca acest efort să se vadă mai clar în rezultate la nivelul întregii rețele, merită puse în aplicare câteva reguli comune și o promovare mai bine organizată, în special prin **promovare coordonată**: distribuire încrucișată între canalele bibliotecilor, pe paginile sociale, prin parteneri și în comunitățile locale.

Instagram

Instagram reprezintă una dintre principalele platforme de comunicare și promovare ale Bibliotecii Municipale, datorită caracterului său vizual și dinamic, precum și capacității de a atrage un public tânăr și activ. Analiza comparativă a perioadei 2022–2025 evidențiază o evoluție constantă a prezenței instituției pe această rețea de socializare, cu rezultate vizibile în ceea ce privește impactul și vizibilitatea conținutului.

Date statistice ale **rețelei** de socializare Instagram (**13 conturi**):

Indicatori	2025	2024	2023
Postări	1 651	1 821	1 456
Impactul postărilor	89 020	53 778	42 189
Vizite	28 932	22 470	20 937

Aprecieri	7 169	9 271	10 376

În intervalul analizat, numărul postărilor realizate de bibliotecile din cadrul BM a cunoscut o creștere constantă, de la 1 456 postări în 2023 la un maxim de 1 821 în 2024. În anul 2025 s-a înregistrat o ușoară diminuare a volumului de **postări – 1 651**, determinată de o comunicare mai selectivă, orientată spre conținut relevant și de impact.

Impactul postărilor a crescut semnificativ de la an la an, atingând în 2025 valoarea de **89 020**, comparativ cu 42 189 în 2023. Această evoluție confirmă eficiența strategiei de comunicare vizuală și interesul sporit al publicului pentru activitatea bibliotecilor.

Numărul **vizitelor** a înregistrat o creștere constantă, de la 20 937 în 2023 la **28 932** în 2025, reflectând o vizibilitate tot mai mare a paginilor Instagram ale bibliotecilor. În ceea ce privește aprecierile, acestea au atins un nivel maxim în 2023, urmate de o ușoară scădere în anii următori, fenomen specific tendințelor actuale de consum al conținutului online.

Activitatea filialelor. Un aport important la vizibilitatea generală a Bibliotecii Municipale pe Instagram îl au filialele active. În topul paginilor cu cele mai multe postări se regăsesc:

- Secția „Memoria Chișinăului” – 269 postări
- Biblioteca „Mihai Ciachir” – 211 postări
- Biblioteca „Târgoviște” – 206 postări
- Biblioteca „Liviu Rebreanu” – 202 postări
- Biblioteca „Transilvania” – 185 postări

Aceste date reflectă implicarea constantă a filialelor și contribuția lor semnificativă la promovarea serviciilor și activităților Bibliotecii Municipale.

Contul instituțional al Bibliotecii Municipale

Indicatori	2025	2024	2023
Postări	100	138	201
Impactul postărilor	42 83	61 22	10 356
Vizite	1 230	3 498	2 258
Aprecieri	504	793	1 585

Contul instituțional al Bibliotecii Municipale are rolul de platformă oficială de informare și reprezentare a instituției pe Instagram. În perioada 2023–2025, activitatea acestuia a fost constantă, cu ajustări firești ale numărului de postări, în funcție de prioritățile anuale.

Anul 2023 a înregistrat cel mai mare impact al postărilor, iar în 2024 s-a remarcat o creștere a numărului de vizite, confirmând interesul publicului pentru conținutul instituțional. Datele aferente anului 2025 reflectă o comunicare mai concentrată și selectivă, orientată spre mesaje relevante și campanii punctuale.

Comunitatea de urmăritori. Biblioteca Municipală administrează **13 conturi active** pe platforma Instagram. Numărul total de urmăritori ai acestora este de **5 838**, înregistrându-se în 2025 o creștere de 134 de urmăritori față de anul precedent. Această evoluție indică menținerea interesului publicului și consolidarea comunității online.

Analiza comparativă a perioadei 2023-2025 demonstrează o dezvoltare constantă și o maturizare a prezenței BM pe Instagram. Anul 2025 se remarcă printr-un impact crescut al postărilor și un număr ridicat de vizite, confirmând eficiența comunicării vizuale și relevanța conținutului publicat.

Pinterest

În anul 2025, activitatea pe **Pinterest** a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a evidențiat o dinamică diferențiată între contul instituțional și conturile filialelor, cu rezultate notabile în ceea ce privește vizibilitatea și impactul conținutului publicat.

Pe **contul instituțional** au fost publicate 10 pinuri (comparativ cu 134 în 2024 și 246 în 2023), care au generat **42 105 vizite** (2024 – 12 413; 2023 – 9 859) și **95 575 afișări** (2024 – 30 255; 2023 – 106). Interacțiunea utilizatorilor s-a concretizat în **129 salvări (saves)** (2024 – 74; 2023 – 40), iar comunitatea a ajuns la **208 urmăritori** (2024 – 194).

La nivelul filialelor, activitatea a fost următoare:

Filiala	Pinuri	Vizite	Afișări	Salvări	Urmăritori
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	68	1 155	1 686	26	22
Secția „Memoria Chișinăului”	0	153	182	0	21
Biblioteca „Liviu Rebreanu”	0	109	170	13	-
Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”	16	95	-	41	7
Biblioteca „Alexandru Donici”	60	31	41	0	6

Per total, rețeaua Pinterest a bibliotecii a cumulat, în 2025, **154 pinuri** (2024 – 460; 2023 – 437), **43 648 vizite** (2024 – 16 409; 2023 – 13.712), **97 828 afișări** (2024 – 40 291; 2023 – 49 071), **209 salvări** (2024 – 313; 2023 – 289) și **269 urmăritori** (2024 – 242; 2023 – 243).

Imaginile publicate pe conturi au reflectat, în linii generale, principalele evenimente și servicii ale bibliotecilor: lansări de carte, Colocviile de vară, „Provocarea verii”, achiziții de carte, 2025 – Anul Mihai Eminescu, „Cărți la Biblioteca „Alexandru Donici”, „Fii turist la tine în țară”, „Bătălia cărților 2025”, „Gala Booktrailerelor 2025”, „Vlad Pohilă – un om al scrisului”, „Biblioteca la căști”, „Scriitorii pentru capitală” etc.

Concluzie: în 2025, prezența Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pe Pinterest a demonstrat o **creștere semnificativă a vizibilității și a impactului**, în special la nivelul contului instituțional, care a înregistrat peste **42 000** de vizite și **95 000** de afișări, depășind performanțele anilor precedenți. Deși unele filiale au avut o activitate redusă în ceea ce privește publicarea de pinuri, indicatorii cumulativi ai rețelei reflectă un **impact pozitiv**, confirmând rolul Pinterest ca platformă eficientă de promovare vizuală a evenimentelor, serviciilor și inițiativelor culturale ale bibliotecii.

X (Twitter)

În anul 2025, prezența Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și a filialelor sale pe platforma X (Twitter) a fost asigurată prin **9 conturi active**, care au generat un volum cumulat de **899 postări**, în scădere față de anul 2024 (999 postări). Numărul total de urmăritori ai acestor conturi a fost de **847**, marcând o diminuare comparativ cu 2024 (1 057 urmăritori).

Distribuția postărilor pe conturi a fost următoarea: Biblioteca „Adam Mickiewicz” – 245 postări, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” – 45 postări, Biblioteca Publică de Drept – 146 postări, Biblioteca „Târgu Mureș” – 90 postări, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 245 postări, Biblioteca „Alexandru Donici” – 131 postări, Biblioteca „Liviu Rebreanu” – 56 postări și contul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – 124 postări.

În cursul anului 2025, două conturi – cele gestionate de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” și de Biblioteca „Târgoviște” – au fost suspendate, fapt care a influențat atât volumul total de postări, cât și dinamica comunității de urmăritori.

Din perspectiva productivității, top trei filiale în funcție de numărul de postări au fost: Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 245 postări, Biblioteca „Adam Mickiewicz” – 206 postări și Biblioteca publică de drept – 146 postări, confirmând un nivel constant de implicare pe platformă.

În ceea ce privește vizibilitatea și interesul publicului, cele mai populare postări au abordat subiecte culturale și educaționale cu impact ridicat, precum: *Maria Cebotari – soprana secolului XX*, Concursul de booktrailere, Biblioteca digitală, *Luna Dragostei* la Biblioteca „Târgu Mureș”, Expoziția de carte dedicată lui Mihai Eminescu, *Chișinău, orașul meu. 589 de ani de la prima atestare*, precum și recitalul elevilor clasei a III-a „F” de la Liceul Teoretic „George Călinescu”.

Concluzie

În 2025, activitatea bibliotecilor pe X (Twitter) a reflectat o prezență constantă, cu un volum ridicat de postări, în pofida unei ușoare scăderi față de anul precedent și a suspendării a două conturi. Reducerea numărului de urmăritori sugerează necesitatea unei reajustări a strategiei de conținut și de creștere a comunității, însă tematica postărilor cu impact confirmă potențialul platformei X de a susține promovarea valorilor culturale, a evenimentelor și a serviciilor BM „B.P. Hasdeu”.

Reducerea numărului de biblioteci cu cont pe acest microblog este motivat de schimbarea politicii platformei din ultimii ani. Multe biblioteci au suspendat conturile existente din 2010.

TikTok

În anul de raportare, platforma TikTok (**6 conturi**) a fost utilizată de filiale ca instrument de comunicare digitală și promovare a activităților bibliotecii, cu un accent tot mai vizibil pe atragerea publicului tânăr și creșterea vizibilității instituției în mediul online. La nivel de rețea au fost realizate **248** de postări, care au generat **65 881 de vizualizări**, **3 090 aprecieri**, **676 distribuiri** și **223 comentarii**, rezultând o comunitate cumulată de **382 de urmăritori**.

Analiza comparativă a performanței pe filiale indică faptul că impactul nu este determinat exclusiv de numărul de urmăritori, ci în special de frecvența postărilor, calitatea narativă a conținutului și adaptarea la formatele specifice TikTok (video scurt, elemente vizuale dinamice, umor, emoție, contexte din viața cotidiană a bibliotecii). Astfel, Biblioteca „Adam Mickiewicz” și Biblioteca „Târgu Mureș” se disting drept principalele motoare de vizibilitate ale rețelei, concentrând cea mai mare parte a vizualizărilor și interacțiunilor. În cazul acestora, se remarcă o corelație clară între ritmul constant de publicare și nivelul ridicat de distribuiri și comentarii, indicatori esențiali ai engagementului real.

Un nivel mediu de performanță este înregistrat de Biblioteca „Mihail Ciachir” și Biblioteca „Târgoviște”. Deși volumul de conținut este mai redus, datele arată o capacitate bună de generare a interacțiunilor, în special prin comentarii, ceea ce sugerează un interes autentic din partea publicului. În aceste cazuri, impactul ar putea fi amplificat prin creșterea frecvenței postărilor și prin diversificarea temelor abordate.

În contrast, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” și Biblioteca „Ovidius” prezintă un nivel scăzut de vizibilitate și interacțiune, fie din cauza unui număr redus de postări, fie a unui conținut insuficient adaptat platformei. Aceste situații indică necesitatea unor măsuri de sprijin metodologic și managerial, inclusiv instruire specifică privind utilizarea TikTok și preluarea modelelor de succes existente în rețea.

În concluzie, utilizarea TikTok la nivel de rețea demonstrează un potențial semnificativ de creștere ca instrument de comunicare instituțională și consolidare a relației cu comunitatea. Pentru anul următor, se recomandă stabilirea unor standarde minime de activitate, promovarea schimbului de bune practici între filiale și orientarea strategică a conținutului către interacțiune, storytelling și relevanță comunitară, astfel încât TikTok să devină un canal coerent și eficient de reprezentare a bibliotecii în spațiul digital.

Filiala	Postări	Vizualizări	Aprecieri	Distribuiți	Comentarii	Urmăritori
Biblioteca „Târgu Mureș”	73	29 649	1 221	90	46	80
Biblioteca „Ovidius”	2	752	33	2	1	58
Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	42	4 619	207	11	8	45
Biblioteca „Mihail Ciachir”	21	4 649	243	18	40	34
Biblioteca „Adam Mickiewicz”	78	20 975	1064	549	126	48
Biblioteca „Târgoviște”	32	5 237	322	6	2	117
TOTAL	248	65 881	3090	676	223	382

În anul 2025, **Google Business Profile** a înregistrat **822** de vizite, reflectând interesul publicului pentru informațiile operaționale ale bibliotecii, în timp ce **LinkedIn**, prin intermediul a **trei conturi** active, a acumulat **4 719** vizite, confirmând rolul său major în promovarea profesională și în comunicarea instituțională specializată.

PROMOVAREA ÎN MEDIUL ONLINE

6.3 CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT!”, EDIȚIA A VI-A

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” acordă o atenție sporită organizării și desfășurării Campaniei de atragere și fidelizare a utilizatorilor „Fii deștept! Ia un card inteligent!”. În anul curent campania s-a desfășurat în perioada 15 septembrie – 15 octombrie 2025.

Ajunsă la cea de-a VI-a ediție, campania a avut drept scop informarea comunității chișinăuiene cu privire la oportunitățile oferite de bibliotecile/filialele BM, precum și promovarea posibilității de obținere gratuită a cardului unic de acces, care permite utilizatorilor să beneficieze de o gamă variată de servicii: împrumutul de carte la domiciliu, acces la resurse informaționale și participarea la activități culturale și educaționale.

Partener de încredere în această perioadă au fost instituțiile din domeniul educației: școli, licee, instituții preșcolare, centre de excelență, centre de cultură și tineret din municipiul Chișinău, care au fost deschise spre colaborare și a sporit considerabil creșterea numărului de utilizatori înscriși la bibliotecă.

Analiza comparativă a datelor pentru perioada 2023-2025 evidențiază o dinamică ascendentă constantă a principalilor indicatori asociați campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent!”, confirmând eficiența și maturizarea acesteia de la un an la altul.

Numărul utilizatorilor noi a crescut constant pe parcursul celor trei ani analizați.

Creșterea semnificativă înregistrată în anul 2025 reprezintă cea mai mare majorare anuală din intervalul analizat, indicând un impact sporit al campaniei, precum și o eficiență crescută a acțiunilor de promovare și atragere a publicului.

În anul 2025 s-au înregistrat **7 756 utilizatori** noi (+825 față de 2024; 6 542 în 2023), care au primit cardul unic de acces la colecția și serviciile bibliotecii.

Pentru o bună organizare a Campaniei în această perioadă, bibliotecarii au organizat **181 de vizite** ghidate, pentru a atrage noi utilizatori la bibliotecă. Un impact pozitiv pentru persoanele din mediul online au fost mesaje audio și video de promovare, unde au fost implicați **14 ambasadori**, lideri și reprezentanți din diverse domenii ale culturii.

Un aport important în promovarea Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent!” l-au avut și reprezentanții **mass-media**: presa print – 3 articole, presa online – 7, TV – 2, radio – 3, în total 15 prezențe, care au realizat interviuri, articole și reportaje ce reflectă scopul campaniei, beneficiile

cardului de acces la bibliotecă și multitudinea de servicii oferite de bibliotecă pentru toate categoriile de utilizatori, de la cea mai fragedă vârstă până la vârsta a treia. Deși numărul aparițiilor din 2025 este ușor inferior celui din 2024, acesta se menține peste nivelul anului 2023, reflectând o vizibilitate mediatică stabilă. Totodată, în 2025 accentul a fost pus pe diversificarea canalelor și pe calitatea mesajelor transmise.

O contribuție valoroasă, în ceea ce privește impactul pozitiv al campaniei asupra comunității, au avut-o **partenerii noștri – Teatrul „Alexie Mateevici”, Librarius, George Standard, ArtAtribut, Viorica Cosmetic, Rifero** care au oferit cadouri celor mai activi utilizatori și bibliotecari.

Pentru rezultatele remarcabile obținute în cadrul Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent!”, au fost premiate următoarele filiale:

– **în funcție de numărul de utilizatori nou-înscriși:**

Locul I – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 693 de utilizatori nou-înscriși;

Locul II – Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 653 de utilizatori nou-înscriși;

Locul III – Biblioteca „Alba Iulia” – 646 de utilizatori nou-înscriși.

Rezultatele obținute reflectă profesionalismul, implicarea și spiritul competitiv, precum și eficiența strategiilor de promovare și atragere a utilizatorilor.

– **În funcție de numărul de postări pe pagina de Facebook**, clasamentul se prezintă astfel:

Locul I – Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 31 de postări;

Locul II – Biblioteca „Transilvania” – 23 de postări;

Locul III – Biblioteca „Traian” – 17 postări.

Aceste rezultate evidențiază implicarea activă a filialelor în promovarea campaniei în mediul online și utilizarea eficientă a platformelor de comunicare digitală pentru informarea și mobilizarea comunității.

– **În funcție de numărul de vizualizări ale videoului de promovare a Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent!”**, clasamentul este următorul:

Locul I – Biblioteca „Transilvania” – 1 325 de vizualizări;

Locul II – Biblioteca „Nicolae Titulescu” – 1 002 de vizualizări;

Locul III – Biblioteca „Traian” – 410 de vizualizări.

Datele înregistrate confirmă impactul semnificativ al videoclipului de promovare, care a contribuit la sporirea vizibilității campaniei în mediul online, la consolidarea imaginii instituționale și la stimularea interesului publicului pentru obținerea cardului inteligent. Numărul consistent de vizualizări reflectă eficiența mesajului transmis, relevanța conținutului și capacitatea filialelor de a genera interacțiune și implicare activă în rândul comunității.

- **În funcție de impactul colajului foto care a reflectat Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”**, clasamentul se prezintă astfel:

Locul I – Biblioteca „Liviu Rebreanu” – 4 122;

Locul II – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 3 458;

Locul III – Biblioteca „Transilvania” – 3 357.

În calitate de resursă vizuală cu funcție informativă și formativă, colajul foto a facilitat mediatizarea activităților desfășurate în cadrul campaniei, contribuind la creșterea gradului de vizibilitate instituțională și la consolidarea relației bibliotecii cu comunitatea. Impactul înregistrat confirmă rolul fotografiei ca instrument strategic de diseminare a informației și de valorizare a practicilor biblioteconomice în mediul digital.

Impactul campaniei este vizibil prin creșterea numărului de utilizatori; consolidarea parteneriatelor cu instituțiile educaționale și mass-media, precum și prin intensificarea procesului de popularizare a serviciilor și activităților desfășurate.

Pe durata desfășurării campaniei (15 septembrie – 15 octombrie 2025) toate bibliotecile au fost invitate să adere și să participe activ la concursurile organizate, demonstrând creativitate, eficiență și ingeniozitate, în promovarea cardului de acces.

Campania „Fii deștept! la un card inteligent” s-a desfășurat cu succes, înregistrând rezultate remarcabile atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Implicarea activă a bibliotecilor-filiale care s-au prins în această campanie intens fie prin activități online, fie prin dezvoltarea parteneriatelor ori organizând vizite ghidate promovând beneficiile cardului de acces la bibliotecă. Toate aceste demersuri au contribuit la creșterea vizibilității bibliotecii, la atragerea de noi utilizatori și la consolidarea rolului său în comunitate.

CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT, EDIȚIA A VI-A

- 7.1 Noutăți, inițiative de referință și evenimente ale anului 2025
 - *Cursul „Formare bibliografi*
 - *Zilele educației nonformale (ZEN)*
- 7.2 Formare profesională
- 7.3 Vizite de studiu, stagii, schimb de experiență
- 7.4 Evaluarea activităților și studiul nevoilor de formare profesională continuă
- 7.5 Promovarea activității CFCB „Campusul competențelor”

În anul 2025, Secția Centrul de Formare Continuă pentru Bibliotecari (CFCB) „Campusul Competențelor” și-a realizat activitatea în conformitate cu misiunea asumată de a dezvolta, eficientiza și spori calitatea și relevanța formării profesionale continue a personalului de specialitate al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Prin activitățile desfășurate, Campusul Competențelor a contribuit la realizarea misiunii instituționale a Bibliotecii Municipale,

asigurând coordonarea proceselor de formare profesională continuă, diversificarea ofertelor educaționale și sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale, sociale și digitale ale bibliotecarilor din rețeaua BM și din bibliotecile arundate.

Activitatea Campusului Competențelor în anul 2025 a reflectat viziunea de consolidare a acestuia ca hub educațional și tehnologic pentru formarea profesională continuă a bibliotecarilor, adaptat cerințelor erei digitale. Prin accentul pus pe transformarea digitală, utilizarea resurselor educaționale

digitale, dezvoltarea rețelei de formatori și promovarea învățării pe tot parcursul vieții, Campusul Competențelor a susținut procesul de modernizare instituțională și de creștere a capacității profesionale a personalului de specialitate al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Un rezultat major al anului 2025 îl constituie **creșterea semnificativă a volumului și impactului activităților de instruire**. În total, au fost organizate 190 de instruirii în cadrul BM, la care se adaugă 59 de instruirii realizate de alte instituții, ceea ce marchează cel mai înalt nivel de activitate din perioada 2021-2025. Comparativ cu anul precedent, rata de participare a personalului la activități de formare profesională a crescut de la 58,13% la **64,64%**, respectiv **234** de angajați instruiți din totalul de 362 de persoane. Această evoluție reflectă atât extinderea ofertei educaționale interne, cât și consolidarea culturii organizaționale a învățării continue.

Un pilon fundamental al anului 2025 l-a constituit ediția a II-a a cursului „**Bazele Biblioteconomiei moderne**”, desfășurată în perioada 11 februarie – 24 martie 2025, feedback-ul participanților confirmând relevanța curriculară, calitatea formatorilor și impactul direct asupra performanței profesionale.

În contextul priorității anuale privind transformarea digitală, Campusul Competențelor a organizat cursul „**Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile**”, axat pe utilizarea aplicațiilor de editare grafică și video în promovarea serviciilor bibliotecii. Caracterul aplicativ al instruirii fiind desfășurat cu utilizarea exclusivă a smartphone-ului ca instrument de lucru.

Un eveniment de referință al anului a fost cursul intensiv „**Formare bibliografi**” (11-15 august 2025), conceput în proporție de 80% pe activități practice care a urmărit extinderea comunității de bibliografi ai BM și consolidarea competențelor de cercetare bibliografică.

Zilele Educației Nonformale 2025 (8-9 octombrie) au reprezentat un moment de sinteză și vizibilitate profesională. **Forumul Formatorilor**, organizat sub genericul „Formare fără frontiere: transformare digitală și inspirații europene”, a pus în discuție modele de învățare organizațională, integrarea tehnologiilor emergente și impactul digitalizării asupra profesiei. **Gala Formatorilor** a valorizat performanța și a consolidat statutul formatorului ca agent al schimbării în rețea.

La nivel organizațional, anul 2025 a inclus actualizarea documentelor interne și clarificarea responsabilităților funcționale, inclusiv elaborarea fișei postului pentru funcția de șef sector în cadrul

Campusului Competențelor. Participarea activă a conducerii secției în **comisii naționale de specialitate**, grupuri de standardizare și colegii editoriale a consolidat vizibilitatea instituțională și racordarea activităților de formare la standardele profesionale naționale și internaționale.

Analiza participării la instruiți evidențiază existența unui **nucleu consistent de bibliotecari** cu implicare intensivă, unii dintre aceștia participând la 20-50 de activități anual. Totodată, distribuția procentuală pe filiale indică diferențe de implicare, ceea ce oferă repere pentru intervenții manageriale orientate spre echilibrarea participării și extinderea accesului la formare.

În ansamblu, **anul 2025 a fost caracterizat prin:** creșterea capacității interne de organizare a instruirilor; consolidarea infrastructurii curriculare și metodologice; orientarea prioritară spre competențe digitale și inovare; dezvoltarea comunității formatorilor și bibliografilor; creșterea ratei de participare a personalului la formare profesională continuă.

Tradițional, în anul 2025, au fost realizate **studii de identificare** și analiză sistematică **a nevoilor de formare** profesională continuă pentru adaptarea competențelor bibliotecarilor la evoluțiile rapide din domeniul informațional, tehnologic și sociocultural. Toate activitățile de instruire organizate de Campusul competențelor au fost **supuse evaluării finale**, prin aplicarea chestionarelor de feedback destinate participanților. Evaluarea a constituit o componentă obligatorie a procesului de formare, fiind utilizată ca instrument de monitorizare a calității, relevanței și impactului activităților de instruire.

Rezultatele obținute confirmă faptul că CFCB „Campusul Competențelor” a funcționat ca motor al profesionalizării și modernizării instituționale, contribuind direct la creșterea calității serviciilor oferite de BM „B.P. Hasdeu” comunității municipiului Chișinău și la consolidarea unei culturi organizaționale centrate pe învățare, inovație și responsabilitate profesională.

7.1 NOUTĂȚI, INIȚIATIVE DE REFERINȚĂ ȘI EVENIMENTE ALE ANULUI 2025

7.1.1 Cursul „Formare bibliografi”

Noutatea anului 2025, unul dintre evenimentele majore de formare profesională continuă organizate de Campusul competențelor, a fost **Cursul „Formare bibliografi”**, desfășurat în perioada 11-15 august 2025, urmat de activități de follow-up și valorificare a rezultatelor în lunile octombrie și decembrie.

Cursul a fost conceput și livrat ca program intensiv de formare, cu un accent predominant practic (20% teorie și 80% activități aplicative), având drept scop extinderea comunității de bibliografi ai

Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, capabili să susțină cercetarea bibliografică și să contribuie la crearea de conținut bibliografic relevant pentru instituție și comunitate.

Grupul țintă a fost constituit din bibliotecari ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, interesați de aprofundarea competențelor de cercetare bibliografică, cu niveluri diferite de experiență profesională. La finalul cursului, 14 bibliotecari au obținut cunoștințele necesare realizării unei cercetări bibliografice complete.

Programul de formare a fost livrat de o echipă de formatori consacrați ai Bibliotecii Municipale și ai Campusului Competențelor: dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan, dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Elena Ungureanu și Claudia Tricolici.

Agenda cursului a fost structurată pe parcursul a cinci zile consecutive, fiecare zi fiind dedicată unor etape distincte ale procesului de cercetare și elaborare bibliografică:

- fundamentarea conceptelor de bibliografie și cercetare bibliografică;
- tipologia bibliografiei moderne și rolul acesteia în conservarea memoriei și patrimoniului;
- descrierea bibliografică în conformitate cu standardele actuale;
- strategia și metodologia cercetării bibliografice;
- arhitectura produsului bibliografic (structură, note asupra ediției, fișier biografic, portret bibliografic);
- evaluarea calității produsului bibliografic, inclusiv aplicarea metodei creative SCAMPER;
- elaborarea și verificarea indicilor.

Activitățile de formare au fost realizate prin exerciții individuale și de grup, demonstrații practice, discuții facilitate și metode ludice, care au contribuit la crearea unui mediu de învățare participativ și colaborativ.

Ziua finală a cursului a fost dedicată evaluării competențelor dobândite. Participanții au realizat evaluări multiple:

- autoevaluare, prin acordarea unei note de la 1 la 10 pentru nivelul de asimilare a conținutului;
- feedback structurat, utilizând metoda 3–2–1 (Michael Jaret), care a permis identificarea achizițiilor de învățare, a elementelor transferabile în practică și a aspectelor ce urmează a fi aplicate imediat în activitatea profesională.

Temele pentru acasă au constatat în elaborarea unei bibliografii de mici dimensiuni, pe subiecte de interes pentru BM „B.P. Hasdeu”, cu termen de prezentare în cadrul Zilelor Educației Nonformale (ZEN).

Pentru consolidarea competențelor dobândite, Campusul Competențelor a organizat, la 1 octombrie 2025, ședințe de tip debriefing (follow-up) cu absolvenții cursurilor „Formare bibliografi” și „Formare formatori”.

În cadrul întâlnirilor, bibliografiile formați au prezentat stadiul realizării temelor pentru acasă și disponibilitatea de a-și valorifica produsele bibliografice în cadrul ZEN. O parte dintre participanți au raportat finalizarea lucrărilor și pregătirea acestora pentru prezentare publică.

Ulterior, în cadrul ZEN (8-9 octombrie 2025), participanții la cursul „Formare bibliografi” au prezentat bibliografiile realizate, demonstrând competențele dobândite în procesul de cercetare bibliografică, precum și capacitatea de a valorifica subiecte de importanță pentru Biblioteca Municipală și pentru municipiul Chișinău.

De asemenea, la 18 decembrie 2025, a fost organizată o sesiune suplimentară de follow-up, axată pe analiza aplicării competențelor în activitatea curentă și pe identificarea perspectivelor de integrare a bibliografiilor formați în activitatea de cercetare bibliografică a instituției.

Cursul „Formare bibliografi” a constituit un eveniment de referință al anului 2025 pentru Campusul Competențelor, contribuind semnificativ la consolidarea capacității instituționale de cercetare bibliografică, la dezvoltarea unei comunități profesionale specializate și la creșterea calității produselor bibliografice realizate în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

7.1.2 Cursul Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile

Unul dintre evenimentele de referință ale anului 2025 în cadrul activităților de formare profesională continuă a fost **Cursul „Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile”**, organizat de Campusul Competențelor al BM „B.P. Hasdeu”. Cursul a avut ca obiectiv principal familiarizarea bibliotecarilor cu tehnologiile mobile și digitale relevante pentru activitatea profesională, în contextul intensificării comunicării vizuale și online a bibliotecilor.

Programul de instruire a urmărit dezvoltarea competențelor practice necesare utilizării dispozitivelor mobile (smartphone-uri) și aplicațiilor digitale în promovarea serviciilor, colecțiilor și evenimentelor bibliotecilor. Participanții au fost inițiați în utilizarea aplicațiilor de editare grafică și

video, precum Canva, InShot, Adobe Spark, CapCut, VN și Premiere Pro, și au exersat realizarea unor produse vizuale adaptate mediului online: postere, pliante, bannere, materiale video, miniinterviuri și prezentări vizuale.

Un accent deosebit a fost pus pe editarea videoclipurilor destinate promovării cărților și activităților bibliotecii, utilizând exclusiv telefonul mobil ca instrument de lucru. În cadrul cursului, participanții au elaborat materiale video proprii, aplicând cunoștințele și tehnicile însușite pe parcursul instruirii.

Potrivit **formatorului cursului, Vitalie Guțu**, lector universitar la facultatea de Jurnalism și științe ale Comunicării al USM, beneficiarii au demonstrat un nivel ridicat de responsabilitate și implicare în realizarea sarcinilor practice, manifestând interes constant pentru noile aplicații și soluții digitale disponibile. Produsele finale realizate de cursanți au respectat cerințele stabilite și au evidențiat dobândirea unor competențe tehnice avansate în editarea și valorificarea conținutului video, cu potențial real de aplicare în activitatea curentă a bibliotecilor.

Prin caracterul său aplicativ și orientarea spre competențe digitale actuale, acest curs a avut un impact semnificativ asupra capacității bibliotecarilor de a comunica vizual și de a-și promova activitățile într-un mod adaptat cerințelor mediului digital contemporan, consolidând rolul bibliotecii ca instituție modernă și conectată la nevoile comunității.

7.1.3 Cursul „Bazele Biblioteconomiei moderne”

În anul 2025, Campusul Competențelor al BM „B.P. Hasdeu” a organizat ediția a II-a a **Cursului „Bazele Biblioteconomiei moderne”**, program de formare profesională continuă destinat noilor angajați și personalului de specialitate fără studii de profil biblioteconomic.

Cursul s-a desfășurat în perioada 11 februarie – 24 martie 2025 și a constituit un demers educațional complex, conceput pentru consolidarea și sporirea infrastructurii intelectuale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, facilitând integrarea profesională și instituțională a participanților.

Programul de formare a avut o durată totală de 300 de ore, echivalente cu 10 credite, fiind structurat în 13 module tematice care au abordat, într-o manieră integrată, dimensiunile teoretice, metodologice și aplicative ale biblioteconomiei moderne. Activitățile s-au desfășurat în regim cu frecvență, combinând instruirea directă cu lucrul individual ghidat, vizite de observare și activități practice în spațiile Bibliotecii Municipale și ale filialelor sale.

Curriculumul cursului a acoperit un spectru larg de **teme fundamentale pentru exercitarea profesiei de bibliotecar**, printre care: biblioteca publică și rolul său în societatea contemporană; guvernanta bibliotecilor și cadrul normativ; gestionarea colecțiilor și organizarea informației; serviciile bibliotecii și comunicarea instituțională; utilizatorii bibliotecii moderne și fidelizarea acestora; spațiul bibliotecii și ergonomia mediilor de învățare; profilul bibliotecarului modern și deontologia profesională; relația bibliotecii cu comunitatea; transformarea digitală și integrarea tehnologiilor; managementul inovativ, marketingul modern și evaluarea bibliotecii.

Activitățile de instruire au fost susținute de formatori și mentori cu experiență din cadrul BM „B.P. Hasdeu”, care au utilizat metode interactive, exerciții aplicative, studii de caz, dezbateri și jocuri de gândire creativă, stimulând participarea activă și coeziunea de grup.

În calitate de **formatori au fost**: dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Nelly Țurcan, dr. Lidia Kulikovski, dr. Natalia Goian, dr. hab. Constantin Marin, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, Elena Butucel, Natalia Cauliuc, Maria Pilchin, Viorica Lozinschi, Svetlana Javelea.

Un element distinctiv al ediției a 2-a l-a constituit componenta practică extinsă, realizată prin: laboratoare de catalogare și clasificare (descriere bibliografică, CZU); exerciții de analiză a utilizatorilor și de proiectare a serviciilor; simulări de management și evaluare instituțională; vizite de studiu în secțiile Bibliotecii Municipale și în filialele din toate sectoarele municipiului Chișinău, care au oferit participanților o perspectivă concretă asupra diversității serviciilor, colecțiilor și comunităților deservite.

În această ediție a cursului **au fost vizitate bibliotecile-filiale**: „Onisifor Ghibu”, „Ițic Mangher”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Mihail Lomonosov”, „Transilvania”, „Mihail Ciachir”, „Târgoviște”, „Nicolae Titulescu”, Biblioteca publică de drept, „Adam Mickiewicz”, „Lesia Ukrainka”. Aceste activități au facilitat corelarea teoriei cu practica profesională și au contribuit la formarea unei viziuni unitare asupra bibliotecii ca instituție educațională, culturală și comunitară.

Evaluarea finală a cursului a avut loc la 24 martie 2025 și a constatat în prezentarea lucrărilor individuale realizate de participanți. Fiecare cursant a analizat activitatea bibliotecii-filiale sau a secției în care activează prin prisma celor **13 module ale cursului**, sintetizate în prezentări structurate.

Prezentările finale au evidențiat: capacitatea de integrare a cunoștințelor teoretice și practice; reflecția critică asupra activității instituționale; identificarea direcțiilor de dezvoltare și inovare la nivel de filială și rețea.

Finalizarea cursului a fost certificată prin **acordarea certificatelor de absolvire**, confirmând nivelul de competență atins de participanți și reușita programului de formare.

Ediția a II-a a cursului „Bazele Biblioteconomiei moderne” a reprezentat un pilon important al activității Campusului Competențelor în anul 2025, contribuind semnificativ la profesionalizarea noilor angajați, la uniformizarea practicilor biblioteconomice și la consolidarea culturii organizaționale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Opiniile cursanților au fost expuse în articolele din ziarul *BiblioCity*:

- **Cursul „Bazele biblioteconomiei moderne” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** de Nina Reșetnic, bibliotecară, Biblioteca „Onisifor Ghibu” <https://bibliocitybm.wordpress.com/2025/02/28/cursul-bazele-biblioteconomiei-moderne-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu/>;
- **Despre educație și formare continuă prin prisma bibliotecii moderne** de Ala Toderașco, bibliotecar, Biblioteca „Transilvania” <https://bibliocitybm.wordpress.com/2025/03/31/despre-eduactie-si-formare-continua-prin-prisma-bibliotecii-moderne/>.

Feedbackul cursanților (reflexat în postări publice și mărturii narative) evidențiază că programul „Bazele Biblioteconomiei moderne” a fost perceput ca un curs esențial pentru consolidarea competențelor profesionale și pentru integrarea coerentă a noilor angajați în cultura organizațională și în standardele de activitate ale BM „B.P. Hasdeu”.

În mărturiile cursanților sunt accentuate **următoarele dimensiuni ale experienței de formare**:

- **Utilitatea profesională directă:** cursul este descris drept „foarte important” pentru formabili, întrucât a contribuit la acumularea de cunoștințe temeinice, la consolidarea competențelor și la înțelegerea bibliotecii moderne ca instituție socială, educațională și comunitară (inclusiv prin parcurgerea modulară a principalelor domenii biblioteconomice).
- **Calitatea echipei de formatori și mentoratului:** cursanții menționează formatorii ca repere profesionale, apreciind claritatea explicării, capacitatea de motivare și caracterul inspirațional al

instruirii, precum și diversitatea expertizei acoperite (biblioteconomie, management, evaluare, digitalizare, comunicare etc.).

- **Metodologia interactivă și atmosfera de învățare:** participanții subliniază constant caracterul prietenos, cald și participativ al sesiunilor, în care teoria a fost susținută prin exemple, sarcini aplicative, lucru individual și în echipă, exerciții de creativitate, jocuri de gândire și discuții facilitate. Această metodologie a fost percepută ca factor care a crescut motivația, coeziunea grupului și eficiența învățării.
- **Componenta practică și vizitele de studiu:** un element puternic valorizat este contactul direct cu realitățile din rețea – vizite în secții și filiale, care au oferit o înțelegere concretă a diversității serviciilor și comunităților deservite. Cursanții le descriu ca experiențe cu impact emoțional și profesional, care au apropiat echipa și au consolidat identitatea comună a rețelei BM.
- **Impactul asupra dezvoltării profesionale:** cursanții formulează explicit ideea că programul a produs o schimbare pozitivă în propria pregătire, oferind „metode și tehnici de lucru tradiționale și inovative”, precum și premise clare pentru aplicarea în practică a strategiilor și conținuturilor studiate.
- **Recunoștință și validare instituțională:** în textele de feedback este evidențiată aprecierea față de organizatori și față de efortul de a investi în formare continuă, cursul fiind perceput ca un „motor” de modernizare a serviciilor și de consolidare a calității profesionale în bibliotecă.
- **Impactul cursului s-a reflectat și în comunicarea online:** într-o postare de recapitulare privind performanța paginii „Campusul Competențelor” (1 aprilie 2025), cursul „Bazele biblioteconomiei moderne” este menționat drept cea mai populară postare a perioadei, indicator care confirmă interesul publicului profesional pentru program și relevanța lui în agenda de formare a BM.

7.1.4 Zilele Educației Nonformale (ZEN)

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat, în perioada 8-9 octombrie, o nouă ediție a **Zilelor Educației Nonformale (ZEN)**, proiect profesional inițiat în anul 2016 și consacrat dezvoltării competențelor bibliotecarilor, promovării educației nonformale și valorificării practicilor inovative în biblioteci.

Ediția ZEN 2025 s-a desfășurat în contextul temei anuale privind transformarea digitală, creativitatea și consolidarea parteneriatelor europene, reunind bibliotecari, formatori, manageri și

specialiști ai rețelei Bibliotecii Municipale într-un cadru de schimb profesional, reflecție și valorizare a rezultatelor formării continue.

8 octombrie 2025 – Forumul Formatorilor și Gala Formatorilor

Prima zi a ZEN 2025 a fost dedicată Forumului Formatorilor, organizat în Sala cu coloane a Bibliotecii Centrale, sub genericul „*Formare fără frontiere: transformare digitală și inspirații europene*”.

În cadrul forumului au fost prezentate comunicări care au abordat teme relevante pentru evoluția profesiei și pentru adaptarea bibliotecilor la noile realități educaționale și tehnologice. Intervențiile au vizat:

- modele de învățare la locul de muncă și autogestionare a echipelor, inspirate din experiențe europene;
- rolul bibliotecilor în conservarea memoriei culturale;
- implementarea tehnologiilor emergente în biblioteci;
- educația permanentă și transferul de bune practici;
- impactul transformării digitale asupra competențelor profesionale ale bibliotecarilor.

Un moment central al zilei l-a constituit Gala Formatorilor, ediția 2025, în cadrul căreia au fost învestiți noii formatori ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și au fost anunțate rezultatele **concursurilor**:

- „Cel mai bun formator în livrarea serviciilor de instruire pentru bibliotecari”;
- „Cel mai bun formator în livrarea serviciilor de instruire pentru comunitate”.

Gala a avut rolul de a recunoaște performanțele profesionale, implicarea și impactul activităților de formare realizate în cadrul rețelei BM, contribuind la consolidarea statutului formatorului ca agent al schimbării și inovării.

În a doua parte a zilei, sub genericul „De la instruire la practică: proiectele formatorilor debutanți”, noii formatori au susținut sesiuni de instruire și ateliere demonstrative. Activitățile prezentate au ilustrat transferul competențelor dobândite în contexte reale de lucru, prin abordări interactive, creative și incluzive, destinate diferitelor categorii de utilizatori.

9 octombrie 2025 – Rezultatele Cursului „Formare bibliografi”

A doua zi a ZEN 2025 a fost dedicată valorificării rezultatelor Cursului „Formare bibliografi”, organizat de Campusul Competențelor în luna august 2025.

În cadrul sesiunii *Noi proiecte bibliografice: rezultatele creative ale Cursului „Formare Bibliografi”*, participanții au prezentat bibliografii, monografii și lucrări de cercetare bibliografică realizate ca teme finale ale cursului. Prezentările au demonstrat:

- aplicarea coerentă a metodologiei cercetării bibliografice;
- capacitatea de analiză și structurare a informației;
- înțelegerea rolului bibliografiei ca instrument de valorizare a patrimoniului cultural și intelectual;
- asumarea identității profesionale de bibliograf-cercetător.

Deși intervalul dintre finalizarea cursului și prezentarea publică a lucrărilor a fost relativ scurt, volumul și calitatea produselor realizate au evidențiat nivelul de competență atins de participanți și potențialul acestora de a contribui activ la activitatea de cercetare bibliografică a Bibliotecii Municipale și la promovarea subiectelor de interes pentru municipiul Chișinău.

Zilele Educației Nonformale 2025 au confirmat rolul BM „B.P. Hasdeu” ca spațiu de învățare continuă, inovare și dezvoltare profesională, evidențiind impactul formării nonformale asupra competențelor bibliotecarilor și asupra calității serviciilor oferite comunității.

Ediția 2025 a consolidat legătura dintre formare și practică, a valorizat rezultatele concrete ale programelor de instruire și a demonstrat existența unei comunități profesionale motivate, capabile să își asume roluri noi și să răspundă provocărilor contemporane ale domeniului biblioteconomic.

FORMARE PROFESIONALĂ

7.2 FORMARE PROFESIONALĂ

7.2.1 Activități educaționale pentru personalul de specialitate din cadrul BM

În anul 2025, activitățile educaționale destinate personalului de specialitate al BM „B.P. Hasdeu” au înregistrat un nivel ridicat de intensitate și diversificare, reflectând prioritatea acordată dezvoltării profesionale continue. Instruirile au fost realizate atât în cadrul Bibliotecii Municipale, prin CFCB „Campusul Competențelor”, cât și prin participarea bibliotecarilor la programe organizate de alte instituții și organizații de profil.

În anul de referință, au fost organizate **190 de instruirii, dintre care 131 în cadrul BM și 59 în alte instituții**. Constatăm o descreștere a numărului total de instruirii – cu 50 de activități, comparativ cu anul 2024 (Figura 1). Datele arată că, în 2025, activitățile de formare s-au orientat mai mult spre instruirile organizate intern la BM, numărul acestora crescând cu 33 comparativ cu anul 2024. În același timp, participarea la instruirii organizate de alte instituții a înregistrat o scădere semnificativă (-83). Această evoluție indică o **accentuare a dezvoltării profesionale prin programe interne de instruire**, reflectând consolidarea rolului BM, prin Campusul Competențelor, ca principal furnizor de formare profesională continuă pentru propriii angajați.

În paralel, instruirile realizate de alte instituții au cunoscut fluctuații de-a lungul anilor, cu un vârf în anul 2024, urmat de o diminuare în anul 2025. Această dinamică indică o reorientare strategică spre valorificarea resurselor interne de formare, fără a exclude însă colaborarea cu alte biblioteci, centre de formare și organizații partenere.

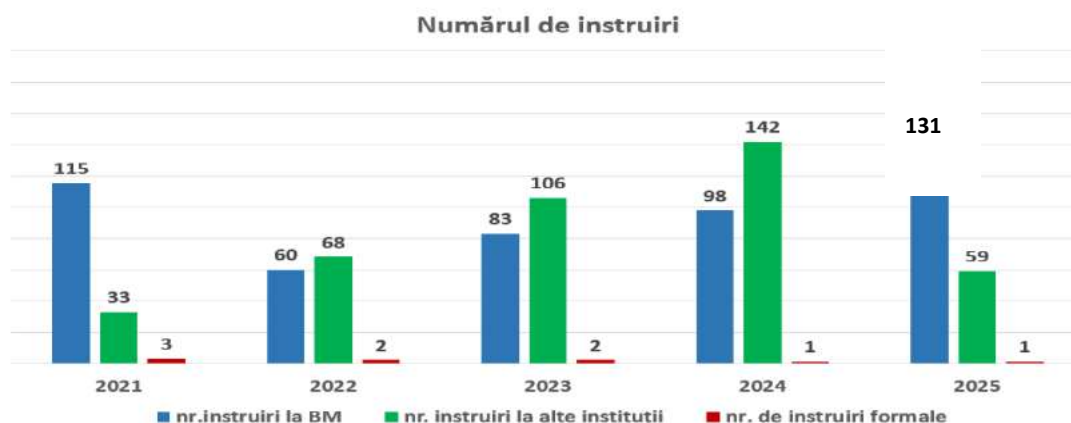

Fig. 1. Dinamica numărului de instruirii în cadrul activităților de formare 2021-2025

Numărul instruirilor formale se menține redus pe întreaga perioadă analizată, fapt ce confirmă orientarea predominantă a procesului de formare profesională din cadrul BM spre formele nonformale și informale, mai flexibile și mai bine adaptate nevoilor operaționale ale bibliotecarilor.

În ansamblu, se remarcă o creștere semnificativă a capacității instituționale a BM de a organiza și livra activități educaționale, precum și o maturizare a sistemului intern de formare profesională continuă, centrat pe dezvoltarea competențelor relevante pentru activitatea bibliotecară contemporană.

Compararea datelor pentru anii 2024 și 2025 evidențiază o evoluție pozitivă a participării personalului de specialitate la activitățile de formare profesională continuă în cadrul BM „B.P. Hasdeu”.

În 2025, din totalul de 362 de persoane angajate (personal de specialitate), **64,64% (234 de persoane) au participat la diverse acțiuni de formare profesională**, în timp ce aproximativ 35% nu au urmat nicio activitate de instruire pe parcursul anului. Comparativ, în 2024, dintr-un total de 363 de persoane, rata de participare a fost de 58,13% (203 de persoane), iar ponderea personalului care nu a beneficiat de formare profesională continuă a fost de circa 40%.

Prin urmare, datele indică o creștere de peste șase puncte procentuale a ratei de participare în anul 2025, concomitent cu o reducere vizibilă a ponderii personalului neinstruit. Această tendință reflectă atât intensificarea ofertei de formare profesională, în special prin activitățile organizate de CFCB „Campusul Competențelor”, cât și o implicare mai activă a personalului în procesele de învățare continuă. Totodată, menținerea unui segment semnificativ de personal care nu a participat la instruirii subliniază necesitatea consolidării mecanismelor de motivare, planificare și monitorizare a participării la formare profesională continuă.

Participarea personalului din filialele BM la activități de instruire

În anul de referință, la activitățile de instruire profesională continuă au participat **165** de persoane din cadrul filialelor BM „B.P. Hasdeu”, cu un nivel de implicare variabil, cuprins între participarea la o singură activitate și participarea intensivă la un număr mare de sesiuni de formare, de exemplu între 51 și 20 de instruirii pe an.

Analiza participării evidențiază existența unui nucleu activ de bibliotecari care au manifestat un interes constant și susținut pentru dezvoltarea profesională, participând la un număr semnificativ de activități de instruire pe parcursul anului. Acești bibliotecari provin din diverse filiale ale rețelei BM,

inclusiv din filiale de cartier, filiale tematice și centre academice, ceea ce confirmă caracterul echilibrat și deschis al accesului la formare profesională continuă.

Activitățile de instruire au fost organizate atât de BM „B.P. Hasdeu”, prin Campusul Competențelor, cât și de alte instituții și organizații de profil.

Printre **persoanele cu cel mai mare număr de participări la activități de instruire** se remarcă L. Dogotari (Biblioteca „Codru”) – 51 de instruiri; A. Moldovanu (Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”) – 33 de instruiri; N. Kravciuk (Biblioteca „Miron Costin”) – 30 de instruiri; L. Gamarța (Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”) – 29 de instruiri; N. Sofroni (Biblioteca „Traian”) și G. Țurcanu (Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”) cu câte 28 de instruiri pe an. Prezența repetată a aceluiași bibliotecari la instruiri indică nu doar interes individual, ci și potențialul acestora de a deveni resurse interne de multiplicare a cunoștințelor, prin transfer de bune practici și experiențe în cadrul filialelor în care activează.

Totodată, distribuția participanților din diferite filiale reflectă funcționarea eficientă a mecanismului de informare și mobilizare a personalului, precum și recunoașterea valorii formării profesionale continue ca instrument esențial pentru adaptarea la schimbările din domeniul biblioteconomic și pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite comunității.

Analiza comparativă a datelor privind structura de personal a filialelor și participarea la activități de formare profesională continuă evidențiază diferențe semnificative între filiale, dar și existența unor modele clare de implicare profesională.

Compararea numărului total de angajați din fiecare filială cu volumul participărilor la instruiri arată că dimensiunea filialei nu este un factor determinant al nivelului de implicare în formare profesională. Există filiale cu efective reduse de personal care înregistrează un număr foarte mare de participări la instruiri, precum și filiale cu personal numeros unde participarea este mai moderată.

Filiale cu grad foarte ridicat de participare

Un prim grup este constituit din filiale în care aproape întreg personalul a participat la activități de instruire, fapt ce indică o integrare deplină a formării continue în cultura profesională a filialei. În această categorie se înscriu: „Valentin Ignatenco”, unde toți angajații au participat la instruiri; CAI „Mihai Eminescu”, Filiala „Miron Costin”, Filiala „Alexandru Donici” și Filiala „Lesia Ukrainka”, unde participarea este aproape generalizată.

Aceste filiale pot fi considerate modele de bune practici, atât prin nivelul de implicare colectivă, cât și prin deschiderea față de dezvoltarea profesională continuă.

Filiale cu participare ridicată și stabilă

Un al doilea grup îl constituie filiale în care peste jumătate din personal a fost implicat în activități de instruire, ceea ce reflectă o participare constantă și echilibrată: „Târgoviște”, „Transilvania”, „Mihail Lomonosov”, Biblioteca publică de drept, „Liviu Rebreanu”, „Maramureș”, „Traian”, „Nicolae Titulescu”.

În aceste cazuri, formarea profesională este distribuită între mai mulți angajați, favorizând transferul intern de competențe și aplicarea unitară a cunoștințelor dobândite.

Filiale cu participare medie

Există filiale în care aproximativ jumătate din personal a participat la instruire, ceea ce indică o implicare moderată, cu potențial de extindere: Biblioteca Centrală, „Onisifor Ghibu”, „Ovidius”, „Ițic Mangher”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

În aceste filiale se remarcă necesitatea stimulării participării unui număr mai mare de angajați, pentru a asigura un impact mai larg al formării.

Filiale cu participare redusă

Un ultim grup este reprezentat de filiale în care mai puțin de jumătate din personal a fost implicat în activități de instruire: de arte „Tudor Arghezi”; „Hristo Botev”, „Mihail Ciachir”, „Vissarion Belinski”, „Codru” și „Maria Drăgan”.

În aceste cazuri, participarea este concentrată la un număr restrâns de bibliotecari, ceea ce sugerează oportunitatea diversificării accesului la formare și a unei planificări mai echilibrate a participărilor.

În ansamblu, datele indică faptul că **165 de bibliotecari din filiale, dintr-un total de 266, au participat la activități de instruire în anul 2025**, ceea ce reflectă un nivel semnificativ de implicare la nivelul rețelei. Totodată, analiza proporțională evidențiază diferențe clare între filiale, determinate de factori precum dimensiunea colectivului, cultura organizațională și gradul de asumare a formării profesionale continue.

Aceste rezultate constituie o bază relevantă pentru optimizarea planificării viitoare a instruirilor, cu accent pe creșterea gradului de participare în filialele cu implicare redusă și pe valorificarea experienței filialelor cu participare ridicată ca modele de bună practică în cadrul BM „B.P. Hasdeu”.

Figura 2 evidențiază o participare neuniformă a filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la activitățile de instruire în anul 2025, atât din perspectiva volumului total de ore, cât și a raportului dintre instruirea formală și cea nonformală. Se constată că ponderea majoritară a orelor de instruire este generată de activitățile nonformale, ceea ce confirmă rolul dominant al instruirilor flexibile, aplicative și adaptate nevoilor curente ale personalului.

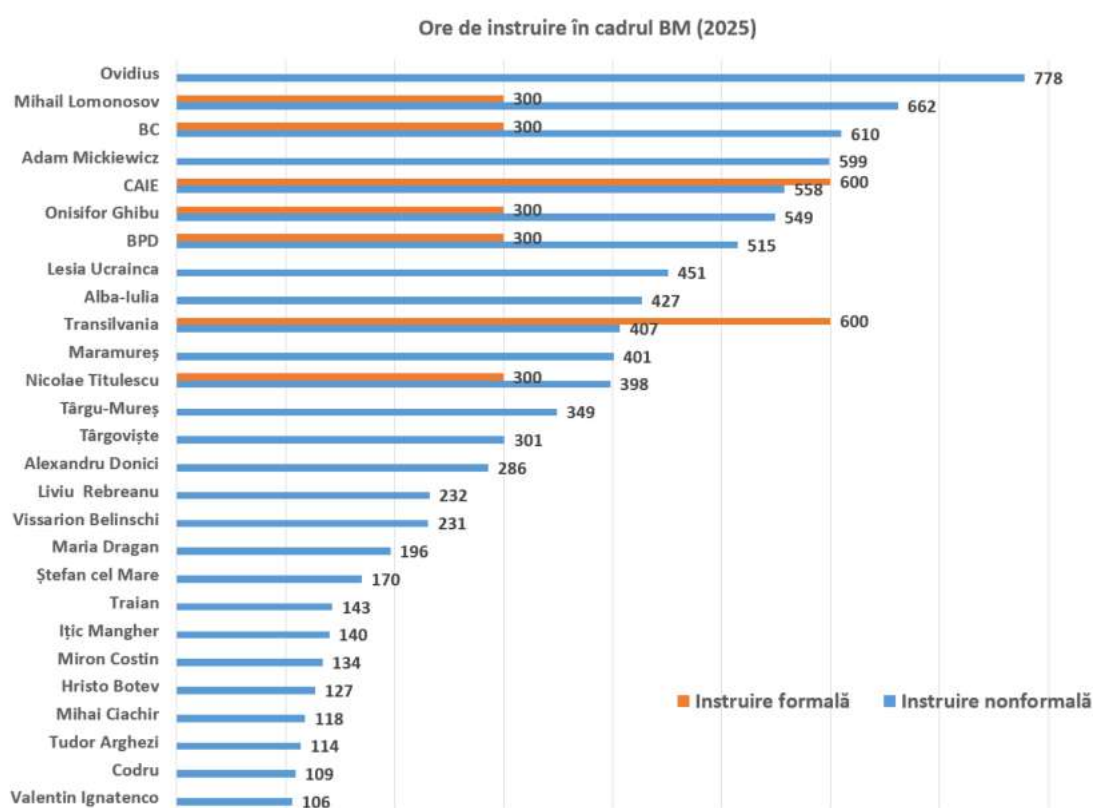

Fig. 2. Distribuția orelor de instruire în cadrul filialelor BM, anul 2025

Unele filiale se remarcă printr-un volum ridicat de ore de instruire, reflectând un grad sporit de implicare a personalului în procesele de formare profesională continuă și o valorificare constantă a oportunităților oferite de BM și de alți organizatori. În același timp, alte filiale înregistrează volume mai reduse de instruire, ceea ce indică diferențe de participare, fie din cauza dimensiunii colectivului, fie a nivelului de implicare sau a accesului la anumite activități educaționale.

Prezența instruirilor formale este limitativă și concentrată în câteva filiale, fiind asociată, în principal, cursurilor structurale (precum „Bazele Biblioteconomiei moderne” sau alte programe de lungă durată), în timp ce instruirile nonformale domină clar pe ansamblu. Această situație confirmă orientarea Bibliotecii Municipale spre modele moderne de învățare continuă, bazate pe ateliere, traininguri tematice, sesiuni de follow-up și instruiri aplicative.

În ansamblu, datele reflectă un interes constant pentru formarea profesională continuă, dar și necesitatea unei echilibrări a participării între filiale, prin stimularea implicării celor cu un volum mai redus de instruire și printr-o planificare mai uniformă a oportunităților de formare la nivelul întregii rețele BM.

Această variație poate fi explicată prin raportarea directă a volumului orelor de instruire la dimensiunea echipei din fiecare filială. În acest context, numărul total de ore nu reflectă în mod direct nivelul de implicare individuală sau calitatea procesului de formare, ci capacitatea reală de participare a fiecărei filiale, determinată de numărul de angajați și de disponibilitatea resurselor umane. Datele evidențiază necesitatea unei abordări diferențiate în planificarea activităților de instruire, astfel încât oportunitățile de formare să fie adaptate proporțional nevoilor specifice și dimensiunii colectivelor din fiecare filială, contribuind la o implicare mai echilibrată la nivelul întregii rețele BM.

Participarea personalului din administrație și secții BM la activități de instruire

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a avut în componența sa **12 secții** de specialitate, cu un total de 96 de angajați, la care se adaugă administrația – directorul general și cei trei directori adjuncți, însumând 100 de persoane.

Din acest total, 47 de angajați din administrație și secții au participat la activități de instruire profesională continuă, acumulând 271 de participări la diferite programe, cursuri, ateliere și sesiuni de formare, organizate atât de Biblioteca Municipală, prin Campusul competențelor, cât și de alte instituții și organizații de profil.

Raportul dintre numărul total de angajați și numărul celor implicați în formare evidențiază faptul că aproape jumătate din personalul de conducere și de specialitate din secții a fost activ implicat în procesul de dezvoltare profesională, ceea ce reflectă un nivel semnificativ de asumare a formării continue la nivel managerial și instituțional.

Analiza participării individuale arată existența unui nucleu activ de formare, constituit din persoane care au participat la un număr ridicat de activități de instruire pe parcursul anului. Acestea se

remarcă printr-o implicare constantă, cu participări multiple, care depășesc nivelul mediu al instituției. Prezența repetată a acelorași persoane la instruiți indică nu doar interes personal pentru dezvoltare profesională, ci și responsabilitate profesională și rol activ în actualizarea competențelor de specialitate.

Totodată, implicarea personalului din administrație și secții la un număr mare de instruiți contribuie direct la îmbunătățirea procesului decizional și managerial, actualizarea și armonizarea practicilor profesionale la nivel instituțional, transferul de cunoștințe și bune practici către personalul din filiale, consolidarea rolului administrației și al secțiilor ca vectori de inovare și formare internă.

Participarea personalului din administrație și secții BM la activități de instruire a acoperit o paletă largă de domenii tematice, reflectând atât prioritățile instituționale, cât și tendințele actuale din biblioteconomie, comunicare digitală și management cultural. Activitățile de formare la care au participat angajații au vizat, preponderent, următoarele direcții:

- **Comunicare digitală și promovare instituțională**, prin cursuri și ateliere dedicate utilizării dispozitivelor mobile în promovarea activităților de bibliotecă, optimizării canalului YouTube, administrării și dezvoltării blogurilor, aplicării Strategiei de comunicare a BM, conformării practicilor de autoreprezentare instituțională și utilizării principiilor de employee advocacy;
- **Dezvoltarea competențelor digitale și a serviciilor online**, prin instruiți privind serviciile Web (Web 2025), resursele cu acces deschis, inovația digitală, serviciile interactive, utilizarea platformelor și instrumentelor digitale, precum și participarea la forumuri și webinare cu tematică digitală și de securitate cibernetică;
- **Formare profesională avansată și specializare**, prin participarea la cursuri complexe precum „Formare formatori”, „Formare bibliografi”, laboratoare și sesiuni de instruire privind aplicarea noului standard moldovenesc ISBD, bibliostatistica, evaluarea bibliotecilor și pregătirea dosarelor pentru conferirea sau confirmarea categoriilor de calificare;
- **Management instituțional și dezvoltare organizațională**, prin ateliere strategice participative (Biblioteca Municipală 2030), colocvii de vară, sesiuni de team building, instruiți privind planificarea și raportarea digitală, precum și participarea la forumuri ale managerilor și seminare cu tematică sindicală și de resurse umane;

- **Tehnologii biblioteconomice și sisteme informatice**, prin testări și instruiți practice privind Sistemul Integrat de Bibliotecă KOHA (evidența documentelor, înregistrarea utilizatorilor), utilizarea specială a modulelor SIB și instruiți aplicative pentru personal;
- **Educație, lectură și implicare comunitară**, prin traininguri dedicate animației creative a lecturii, medierii culturale, programelor de literație, participării civice, dialogului comunitar și bibliotecilor ca centre comunitare de informare și educație, inclusiv în contexte de criză;
- **Valorificarea rezultatelor formării**, prin sesiuni de follow-up, prezentări publice și participarea activă la Zilele Educației Nonformale (ZEN), unde personalul a prezentat atât ateliere educaționale, cât și proiecte bibliografice și produse profesionale realizate în urma cursurilor de formare.

Diversitatea și complexitatea activităților de instruire demonstrează faptul că personalul din administrație și secții BM a fost implicat într-un proces de învățare continuă, aplicată și orientată spre rezultate, cu impact direct asupra calității managementului, serviciilor bibliotecii și comunicării instituționale.

Participarea semnificativă a personalului din administrație și secții BM la activități de instruire demonstrează că formarea profesională continuă este percepută nu doar ca o necesitate individuală, ci ca un instrument strategic de dezvoltare instituțională. Nivelul ridicat al participărilor cumulative și implicarea constantă a unor persoane-cheie confirmă rolul acestui segment de personal în susținerea calității proceselor de formare, coordonare și modernizare a BM „B.P. Hasdeu”.

Instruire formală, nonformală și informală organizată de BM „B.P. Hasdeu”

Pentru activitatea de formare a personalului de specialitate în anul 2025 au fost planificate **82 subiecte de instruire** pe cinci arii tematice:

1. Tehnologii informaționale
2. Management de bibliotecă. Administrare
3. Servicii pentru utilizatori/lecturi
4. Resurse informaționale
5. Învățare. Cercetare, comunicare

În anul de referință, formarea profesională continuă a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a cunoscut o dinamică intensă și structurată. Astfel, **234 de bibliotecari** au participat la **190 de**

activități de instruire, cu un volum total de **15 210 ore**, ceea ce reflectă amploarea și consistența procesului de dezvoltare profesională la nivel instituțional.

Din totalul activităților de instruire realizate, **131 de activități** (echivalentul a **11 506 ore**) **au fost organizate și livrate de CFCB „Campusul competențelor”** al BM „B.P. Hasdeu”, confirmând rolul acestuia de principal furnizor instituțional de formare profesională. Restul de **59 de activități de instruire** (în total **3 704 ore**) **au fost asigurate de alte biblioteci, centre de formare și organizații partenere**, contribuind la diversificarea perspectivelor de învățare și la completarea competențelor dobândite în cadrul instruirilor interne.

Figura 3 ilustrează evoluția ascendentă a numărului de bibliotecari instruiți în ultimii ani, culminând în anul 2025 cu cel mai ridicat nivel de participare. Această tendință confirmă consolidarea unei culturi organizaționale a învățării continue, precum și capacitatea BM „B.P. Hasdeu” de a răspunde eficient nevoilor de formare ale personalului, printr-o ofertă variată și adaptată contextului profesional actual.

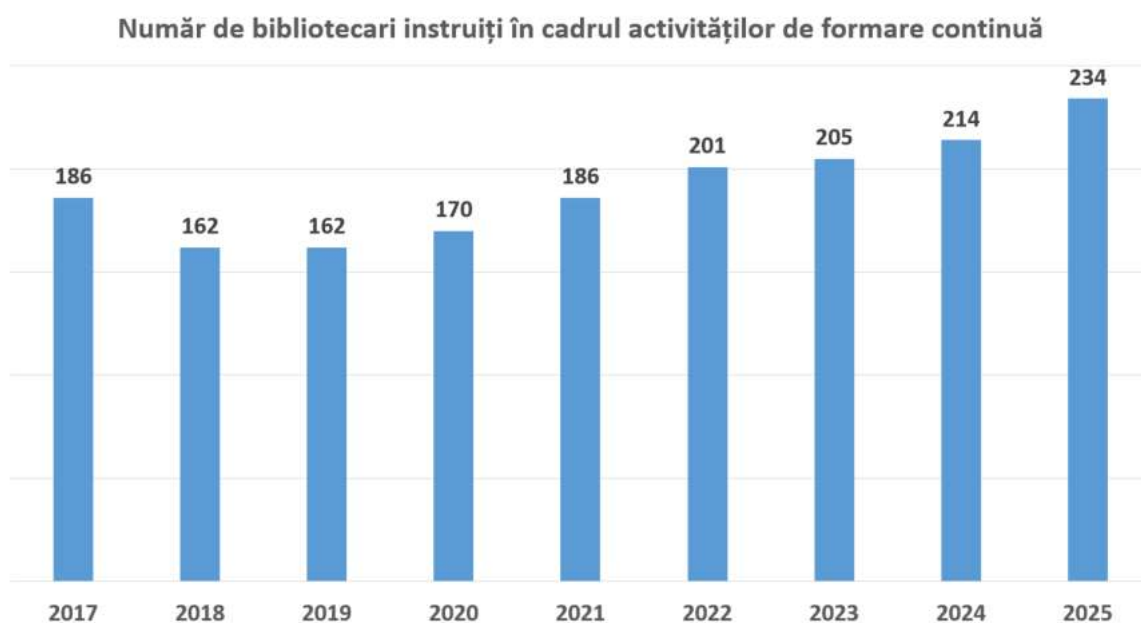

Fig. 3. Număr de bibliotecari instruiți în cadrul activităților de formare a BM

Tematica instruirilor organizate de BM „B.P. Hasdeu”

Activitățile de instruire desfășurate în anul de referință de CGCB „Campusul competențelor” al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost concepute și livrate într-o manieră structurată, fiind

corelate cu obiectivele strategice ale instituției și cu nevoile reale de dezvoltare profesională ale personalului. Tematica instruirilor s-a axat pe cinci direcții majore de formare, care reflectă domeniile esențiale ale activității bibliotecarului contemporan:

- Tehnologii informaționale, cu accent pe utilizarea și optimizarea instrumentelor digitale, a sistemelor integrate de bibliotecă și a platformelor online;
- Management de bibliotecă și administrare, orientate spre eficientizarea proceselor interne, evaluarea performanței și dezvoltarea capacităților manageriale;
- Servicii pentru utilizatori, vizând adaptarea serviciilor la nevoile comunității și diversificarea ofertei educaționale și culturale;
- Resurse informaționale, axate pe gestionarea, valorificarea și promovarea resurselor tradiționale și digitale;
- Învățare, cercetare și comunicare, direcție care a vizat consolidarea competențelor pedagogice, de formare, cercetare bibliografică și comunicare instituțională.
- În cadrul acestor direcții tematice au fost livrate cursuri de formare profesională cu durată extinsă, cu impact semnificativ asupra dezvoltării competențelor personalului, dintre care se remarcă:
 - Cursul „Bazele Biblioteconomiei moderne” – 11 bibliotecari instruiți, volum total de 300 ore;
 - Cursul „Evaluarea Impactului Bibliotecii Municipale” – 27 bibliotecari, 75 ore;
 - Cursul „Formare formatori” – 9 bibliotecari, 75 ore;
 - Cursul „Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile” – 20 bibliotecari, 120 ore;
 - Cursul „Formare bibliografi” – 14 bibliotecari, 75 ore.

Pe lângă cursurile de formare, oferta educațională a CFCB „Campusul competențelor” a inclus o gamă variată de ateliere, traininguri și activități practice, orientate spre aplicarea competențelor dobândite și actualizarea cunoștințelor profesionale. Printre acestea se numără atelierele: „Administrarea blogului”, „Aplicarea prevederilor Strategiei de comunicare instituțională a BM”, „Cultura instituțională”, „Gestionarea și promovarea bazelor de date”, „Utilizarea opțiunilor noi oferite de SIB Koha”, „YouTube – noutăți și optimizări ale canalului”, „Administrarea blogurilor”, precum și

trainingul cu caracter formativ și ludic „Provocarea verii & Jocuri de societate”, care a contribuit la dezvoltarea competențelor de lucru în echipă și a creativității profesionale.

Această structurare tematică a instruirilor demonstrează orientarea strategică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” spre dezvoltarea integrată a competențelor digitale, metodologice, manageriale și de comunicare, consolidând rolul CFCB ca principal pol de formare profesională continuă pentru bibliotecarii rețelei municipale.

Tematica instruirilor organizate de alte biblioteci, centre de formare și instituții

Instruirile livrate de alte biblioteci, centre de formare și organizații partenere au completat în mod relevant oferta internă, aducând perspective externe, interdisciplinare și internaționale. Aceste activități au contribuit la extinderea orizontului profesional al bibliotecarilor și la alinierea practicilor BM „B.P. Hasdeu” la tendințele actuale din domeniu.

Printre temele abordate se regăsesc educația deschisă, jurnalismul cultural, promovarea lecturii, precum și diversificarea colecțiilor în sprijinul lecturii, în cadrul instruirilor organizate de Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. Aceste activități au oferit bibliotecarilor instrumente concrete pentru dezvoltarea programelor educaționale și culturale destinate diferitelor categorii de public.

Un alt set de instruirii a vizat securitatea cibernetică, participarea civică și gestionarea situațiilor de criză, prin participarea la cursuri, traininguri și forumuri organizate de Academia de e-Guvernare (eGA), Institutul European de Studii Politice din Moldova și alte organizații partenere. Aceste teme au contribuit la consolidarea rolului bibliotecii ca spațiu sigur de informare și educație civică.

De asemenea, bibliotecarii au participat la instruirii axate pe drepturile la locul de muncă, egalitatea de tratament, securitatea și sănătatea în muncă, organizate de structuri sindicale și instituții specializate, precum și la evenimente profesionale de amploare, cum ar fi forumuri manageriale, conferințe tematice și webinarii internaționale. Aceste activități au sprijinit dezvoltarea unei culturi organizaționale responsabile și orientate spre bunăstarea personalului.

Prin combinarea instruirilor organizate intern cu cele oferite de parteneri externi, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a asigurat în anul de referință o ofertă de formare profesională echilibrată, relevantă și adaptată realităților contemporane. Tematica variată a instruirilor a permis dezvoltarea

competențelor digitale, metodologice, manageriale și socioculturale ale bibliotecarilor, consolidând rolul bibliotecii ca instituție de învățare continuă și actor activ în viața comunității.

În ansamblu, instruirea formală, nonformală și informală realizată în anul de referință demonstrează o abordare coerentă și echilibrată a formării profesionale continue, bazată pe complementaritatea dintre oferta internă și cea externă. Această strategie contribuie direct la creșterea competențelor profesionale ale bibliotecarilor, la modernizarea serviciilor oferite și la consolidarea rolului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca instituție de referință în domeniul formării profesionale bibliotecare.

Participarea personalului BM la instruiți formale

În anul 2025, 11 bibliotecari au participat la cursuri de formare profesională continuă (300 de ore) *Bazele Biblioteconomiei Moderne* organizate de Campusul Competențelor.

Nr./o	Nume, prenume	Secție / Bibliotecă
1.	Lilia Baranov Sofronovici	CAIME
2.	Anastasia Bubușea	Secții BM
3.	Victoria Corcodeș	Secții BM
4.	Victoria Donțov	Biblioteca Centrală
5.	Stela Driga	BPD
6.	Natalia Panov	Biblioteca „Adam Mickiewicz”
7.	Maria Para	Transilvania
8.	Nina Reșetnic	Biblioteca „Onisifor Ghibu”
9.	Natalia Smehova	Biblioteca „Mihail Lomonosov”
10.	Ala Toderășco	Biblioteca „Transilvania”
11.	Traian Vasilcău	CAIME

Participarea la toate tipurile de instruire formală, nonformală și informală

În anul de referință, personalul BM „B.P. Hasdeu” a beneficiat de un proces amplu și diversificat de formare profesională, fiind instruit în cadrul a **190 de activități de instruire**, cu un volum total de **15 210 ore**, la care au participat **234 de bibliotecari**. Acest efort susținut reflectă angajamentul instituției față de dezvoltarea continuă a competențelor profesionale și față de consolidarea capitalului uman din rețeaua municipală de biblioteci.

Analiza volumului mediu de instruire per persoană, ilustrată în *Figura 4*, evidențiază evoluția participării bibliotecarilor la programele de formare în ultimii ani, marcând etape distincte de

intensificare și ajustare a instruirilor în funcție de contextul organizațional și de prioritățile strategice. Tendința generală indică o orientare constantă spre programe de formare cu impact real, care îmbină accesibilitatea cu profunzimea conținuturilor livrate.

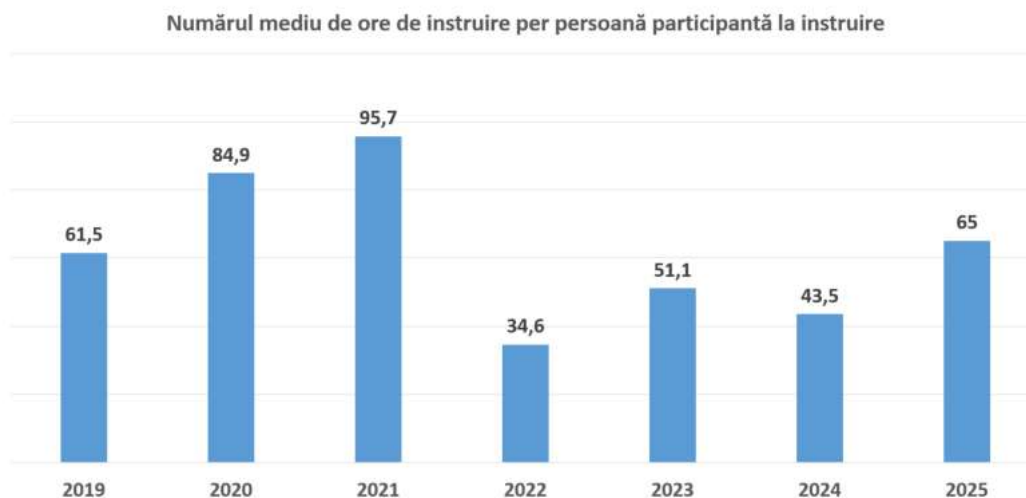

Fig. 4. Volumul mediu de instruirii per persoană (ore)

Pentru anul 2025, volumul mediu de instruire per participant confirmă consolidarea practicilor de formare profesională, demonstrând că BM „B.P. Hasdeu” a reușit să mențină un echilibru între numărul de participanți și calitatea instruirilor oferite. Această dinamică susține dezvoltarea sustenabilă a competențelor bibliotecarilor și contribuie la creșterea capacității instituționale de a răspunde cerințelor unei biblioteci moderne, orientate spre comunitate și inovare.

În ceea ce privește tendințele reflectate de volumul mediu de instruire per persoană, datele indică o evoluție oscilantă, dar coerentă, determinată de schimbările de context și de prioritățile strategice asumate de BM „B.P. Hasdeu”. După o perioadă de intensificare a formării profesionale, marcată de programe extinse și concentrate pe dezvoltarea competențelor-cheie, a urmat o etapă de ajustare, în care accentul s-a deplasat de la cantitate spre calitatea și relevanța instruirilor.

În ultimii ani se conturează o tendință de stabilizare și maturizare a procesului de formare, caracterizată printr-o distribuie mai echilibrată a volumului de instruire între participanți și prin diversificarea tipurilor de activități (formale, nonformale și informale). Această abordare permite o implicare mai largă a personalului, fără a diminua consistența parcursului formativ individual.

Pentru anul de referință, tendința indică o revenire spre creștere a volumului mediu de instruire, ceea ce confirmă orientarea instituției către programe de formare mai bine structurate și cu impact pe termen mediu și lung. În ansamblu, evoluția relevă o trecere de la modele intensive punctuale la un sistem de formare continuă sustenabil, adaptat nevoilor reale ale bibliotecarilor și obiectivelor strategice ale BM „B.P. Hasdeu”.

Dinamica volumului total de ore academice de instruire evidențiază o evoluție ascendentă pe termen lung, cu variații anuale care reflectă atât contextul extern, cât și prioritățile strategice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. În intervalul analizat, volumul instruirilor a crescut de la 8 416 ore în anul 2017 la 15 210 ore în anul de referință 2025, ceea ce confirmă consolidarea progresivă a sistemului de formare profesională continuă (Figura 5).

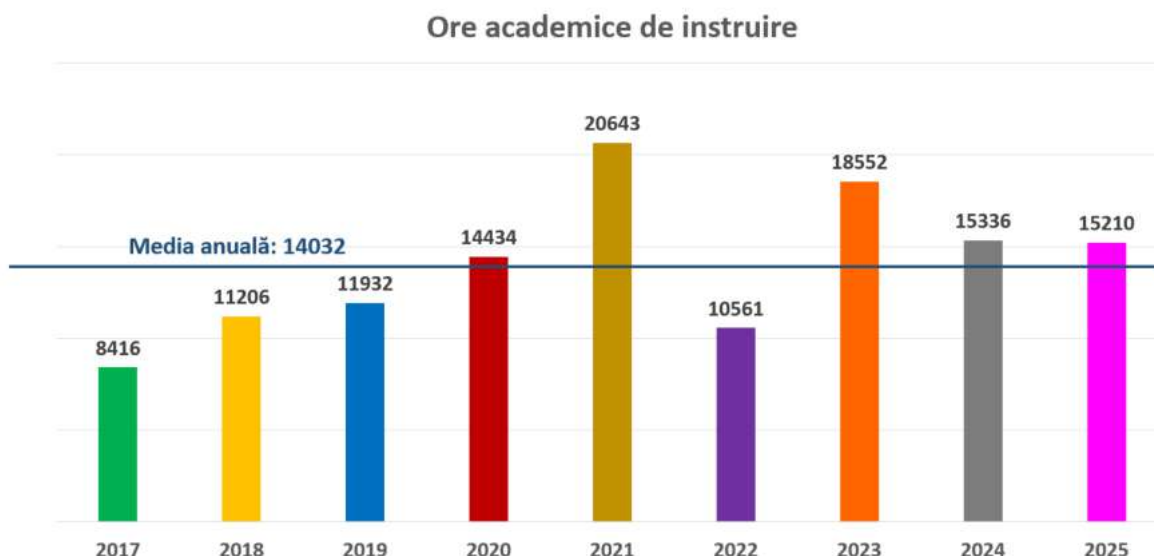

Fig. 5. Dinamica instruirilor (ore total)

După o creștere constantă în perioada 2017-2020, când volumul anual de instruire a depășit pentru prima dată pragul de 14.000 de ore, anul 2021 a marcat un vârf al activităților de instruire, cu peste 20.000 de ore academice, asociat implementării unor programe de formare extinse și intensive, dar și organizării instruirilor în format online (în perioada COVID-19). Această etapă a fost urmată de o ajustare temporară în anul 2022, când volumul instruirilor a scăzut sub nivelul mediei multianuale, reflectând o perioadă de recalibrare a formatelor și a conținuturilor de instruire.

Începând cu anul 2023, tendința a revenit pe un trend ascendent, volumul total de instruire situându-se constant peste media anuală de 14.032 de ore. Atât în 2024, cât și în 2025, nivelul instruirilor s-a menținut la valori ridicate, ceea ce indică stabilizarea și maturizarea procesului de formare profesională. Această evoluție demonstrează tranziția de la etape de expansiune punctuală la un model sustenabil, în care instruirea este integrată sistemic în activitatea curentă a instituției și orientată spre dezvoltarea continuă a competențelor personalului.

În anul 2025, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a avut un efectiv de 362 de persoane de specialitate, dintre care 234 de angajați au participat la activități de instruire profesională continuă. Totodată, 128 de persoane nu au participat la nicio activitate de instruire pe parcursul anului de referință, fapt care evidențiază existența unor diferențe de implicare în procesele de formare profesională și necesitatea identificării unor mecanisme suplimentare de stimulare a participării.

Raportat la volumul total de 15.210 ore de instruire realizate în anul 2025, rezultă că fiecărui angajat al BM i-au revenit, în medie, 42,02 ore de instruire (Figura 6). Acest indicator confirmă un nivel semnificativ de investiție instituțională în dezvoltarea profesională a personalului și reflectă caracterul sistemic al formării continue în cadrul Bibliotecii Municipale.

Fig. 6. Media instruirilor per bibliotecar de la BM

Analiza *Figurii 6* evidențiază o dinamică oscilantă, dar coerentă, a volumului mediu de instruire pe angajat în perioada analizată. După un nivel ridicat în anul 2021, asociat cu implementarea unor

programe intensive de formare online, a urmat o diminuare temporară în anul 2022, determinată de reconfigurarea formatelor de instruire și de adaptarea la noi contexte organizaționale. În anii următori se constată o revenire și stabilizare a mediei instruirilor per bibliotecar, valorile apropiindu-se de media multianuală.

Pentru anul de referință, valoarea de 42,02 ore per bibliotecar se situează ușor sub media perioadei analizate, dar indică un echilibru între extinderea participării și sustenabilitatea efortului de formare, confirmând orientarea BM „B.P. Hasdeu” către un model matur și coerent de dezvoltare profesională continuă.

Analiza activităților de instruire organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în anul 2025 evidențiază o tematică amplă, coerentă și bine aliniată priorităților instituționale, cu accent major pe accelerarea transformării digitale, consolidarea competențelor profesionale de bază și dezvoltarea abilităților de comunicare, evaluare și incluziune.

Un prim palier tematic dominant a fost reprezentat de integrarea tehnologiilor digitale și a platformelor online în activitatea bibliotecilor, în deplină concordanță cu tema anului 2025. Instruirile au vizat utilizarea dispozitivelor mobile și a aplicațiilor digitale pentru promovare, editare foto-video și comunicare vizuală, optimizarea canalelor digitale (bloguri, YouTube, rețele sociale), utilizarea serviciilor electronice guvernamentale, precum și introducerea bibliotecarilor în domeniul inteligenței artificiale și al noilor instrumente de învățare digitală. Aceste activități au urmărit dezvoltarea unor competențe aplicative, transferabile imediat în practica zilnică a bibliotecarilor.

Un al doilea palier important al formării a fost dedicat managementului bibliotecii și evaluării performanței, incluzând cursuri și ateliere privind evaluarea impactului bibliotecii și a serviciilor, colectarea și interpretarea datelor statistice, utilizarea indicatorilor de performanță, precum și aplicarea noilor prevederi de reglementare în domeniul evaluării bibliotecilor. Aceste instruirii au contribuit la profesionalizarea proceselor de planificare, raportare și fundamentare a deciziilor manageriale.

O dimensiune distinctă a tematicii de instruire a vizat comunicarea instituțională și autoreprezentarea bibliotecii, prin ateliere dedicate implementării Strategiei de comunicare a BM, respectării Manualului de identitate vizuală și dezvoltării produselor media integrate. Accentul a fost pus pe coerența mesajelor, unitatea vizuală și creșterea calității comunicării interne și externe.

Formarea profesională a inclus, de asemenea, un segment consistent dedicat resurselor informaționale și cercetării bibliografice, reflectat prin cursuri de formare a bibliografilor, instruiți privind evidența și gestionarea referințelor bibliografice, aplicarea noului Standard moldovenesc ISBD, utilizarea bazelor de date și valorificarea resurselor în acces deschis. Aceste activități au avut ca scop consolidarea competențelor de cercetare, documentare și standardizare bibliografică.

Un alt domeniu abordat a fost cel al serviciilor pentru comunitate și incluziune, prin traininguri dedicate interacțiunii cu persoanele dezavantajate, dezvoltării parteneriatelor comunitare, organizării evenimentelor și programelor de lectură, precum și promovării culturii participative. Aceste instruiți au urmărit adaptarea serviciilor bibliotecii la diversitatea nevoilor comunitare și creșterea impactului social al instituției.

Nu în ultimul rând, tematica instruirilor a inclus dezvoltarea competențelor creative și educaționale, prin module de fotografie, facilitare, jocuri educative, animație culturală și reflecție profesională, completate de sesiuni de follow-up și schimb de experiență după vizite de documentare.

În ansamblu, tematica activităților de instruire organizate de BM în anul 2025 demonstrează o abordare integrată și strategică a formării profesionale, orientată atât spre modernizarea competențelor digitale, cât și spre consolidarea fundamentelor biblioteconomice, a capacității de evaluare și a rolului bibliotecii ca actor cultural și comunitar activ.

Participare la instruiți nonformale și informale organizate de alte instituții

În anul 2025 bibliotecarii BM au participat la **59 de instruiți** (2 450 de ore) organizate de alte biblioteci și organizații, instituții din RM și de peste hotare. La aceste instruiți au participat 143 de angajați ai BM, 17,13 ore per participant.

În anul de referință, participarea personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la instruiți nonformale și informale organizate de alte biblioteci, centre de formare și instituții naționale și internaționale a constituit o componentă importantă a dezvoltării profesionale continue. Activitățile respective au completat oferta de formare internă a BM, oferind acces la expertiză externă, perspective internaționale și competențe emergente, în special în domenii precum competențe digitale, educație nonformală, securitate cibernetică, lectură, colecții, comunicare și participare civică.

Analiza datelor evidențiază o diversitate mare a formelor de instruire (cursuri modulare online, traininguri, ateliere, webinare, conferințe, forumuri, mentorate, școli de vară), precum și o implicare

activă a bibliotecarilor BM în programe cu impact profesional ridicat. O pondere semnificativă o au instruirile organizate de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Asociația Comunitățile Viitorului (LibHub), ARTCOR, Fundația Terre des Hommes Moldova, Agenția de Guvernare Electronică, precum și participarea la evenimente internaționale de amploare.

Exemple relevante includ participarea colegelor G. Bulduma, T. Donțu, M. Moiseev și Z. Rusu la atelierul „Înțelegerea designului de formare centrat pe cursant și bazat pe rezultate”, organizat de ARTCOR Creative HUB, unde au fost aprofundate principii moderne de proiectare a trainingurilor pentru adulți, inclusiv integrarea instrumentelor de inteligență artificială și utilizarea ChatGPT în procesul de formare. De asemenea, competențele digitale avansate au fost consolidate prin trainingul „ChatGPT și aplicațiile Inteligenței Artificiale în activitatea bibliotecilor”, organizat de BNRM, cu participarea mai multor bibliotecari din cadrul BM.

Un alt domeniu important reflectat în instruirile nonformale este implicarea civică și securitatea informațională, ilustrată prin participarea reprezentanților BM la Eastern Partnership Forum for Women in Cyber, eveniment regional de anvergură, care a reunit specialiști din mai multe țări și a abordat subiecte privind securitatea cibernetică, incluziunea și leadershipul feminin. Totodată, bibliotecarii BM au fost activ implicați în campania internațională *#1Lib1Ref*, contribuind la îmbunătățirea conținutului enciclopedic online și consolidând rolul bibliotecarilor ca mediatori ai informației de calitate.

Tematica instruirilor organizate de alte instituții indică o aliniere clară la prioritățile actuale ale sistemului biblioteconomic: promovarea lecturii (webinarele privind citirea de plăcere și diversificarea lecturii), dezvoltarea colecțiilor, educația media, cultura electorală, sustenabilitatea și rolul bibliotecilor în comunitate. Participarea la școli de vară, conferințe naționale și internaționale, precum și la forumuri profesionale demonstrează deschiderea personalului BM către învățarea pe tot parcursul vieții și schimbul de bune practici.

În ansamblu, instruirile nonformale și informale organizate de alte instituții au avut un rol complementar esențial, contribuind la diversificarea competențelor profesionale ale bibliotecarilor BM, la actualizarea cunoștințelor în domenii emergente și la consolidarea vizibilității instituției în rețele profesionale naționale și internaționale.

7.2.2 Livrarea instruirilor pentru colegii bibliotecari din țară

În anul de referință, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, prin formatorii săi, și-a consolidat rolul de furnizor activ de formare profesională continuă pentru bibliotecarii din Sistemul Național de Biblioteci, contribuind la diseminarea bunelor practici și a expertizei acumulate în cadrul propriei rețele.

La invitația Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, BM „B.P. Hasdeu” a livrat trainingul profesional online „Transformarea lecturii prin tehnologii”, susținut de dr. Mariana Harjevschi. În cadrul acestui eveniment, formatorii și specialiștii BM au împărtășit comunității bibliotecare experiențe concrete privind utilizarea resurselor digitale și a tehnologiilor accesibile, care permit dezvoltarea serviciilor de lectură și educație chiar și în condițiile unor bugete limitate. Trainingul a pus accent pe soluții practice, replicabile, cu impact direct asupra activității bibliotecilor publice.

De asemenea, Biblioteca Municipală a organizat și livrat ateliere tematice dedicate bibliotecarilor din bibliotecile suburbiilor municipiului Chișinău, orientate spre dezvoltarea competențelor manageriale și de evaluare. Astfel, atelierul „Managementul evenimentelor în bibliotecă” a abordat aspecte legate de conceptualizarea evenimentelor, definirea scopurilor și obiectivelor, precum și evaluarea impactului acestora, contribuind la profesionalizarea activităților culturale și educaționale din biblioteci. Complementar, atelierul „Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi” a reunit 19 bibliotecari din suburbii, facilitând înțelegerea cadrului normativ actualizat și a cerințelor de raportare și evaluare instituțională.

Formatorii BM au susținut, totodată, traininguri destinate bibliotecarilor școlari, precum cursul „Crearea posterelor: metodologie de elaborare”, livrat în două sesiuni de instruire și o sesiune de follow-up, având ca scop dezvoltarea competențelor de comunicare vizuală și promovare a activităților educaționale. Acest program a fost susținut de dna Ludmila Pînzari și a avut un caracter aplicativ, orientat spre rezultate concrete.

Un impact deosebit l-au avut atelierele „Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi”, organizate la nivel național, în număr de 11 sesiuni, pentru colegii bibliotecari din diferite regiuni ale țării. Aceste instruirii au contribuit la uniformizarea practicilor de evaluare, la clarificarea cerințelor metodologice și la creșterea capacității instituțiilor bibliotecare de a demonstra impactul serviciilor oferite.

Prin aceste activități, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a afirmat poziția de centru de expertiză și formare profesională la nivel național, iar formatorii BM au contribuit activ la dezvoltarea competențelor bibliotecarilor din țară, susținând modernizarea și profesionalizarea continuă a sistemului biblioteconomic.

7.2.3 Găzduire de activități educaționale la CFCB „Campusul competențelor”

În anul de referință, Campusul Competențelor al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a funcționat ca spațiu educațional deschis, oferind infrastructură și suport logistic pentru desfășurarea unor activități educaționale adresate atât tinerilor creatori, cât și studenților din domeniul biblioteconomiei și științelor informării, precum și culturii.

Unul dintre proiectele educaționale găzduite a fost Laboratorul de Dramaturgie Cinematografică LitFilm, ediția a II-a, realizat în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Proiectul are ca obiectiv formarea tinerilor pasionați de scris și cinematografie în domeniul scenariului de film, prin valorificarea operelor autorilor basarabeni. Participanții selectați au fost inițiați în etapele de dezvoltare ale unui scenariu cinematografic, în construirea protagonistului și în principiile poetice ale scrierii de film, având ca suport teoretic și lucrări de referință din domeniu.

Pe parcursul desfășurării modulelor LitFilm, tinerii au manifestat interes și progres constant în procesul de elaborare a scenariilor, lucrând sub îndrumarea unor mentori cu recunoaștere națională și internațională, precum Marian Crișan, Ana Agopian și Grigore Bechet. Prin continuitatea sa, proiectul LitFilm se conturează ca o veritabilă școală de scenaristică, iar implicarea Campusului Competențelor în calitate de gazdă contribuie la dezvoltarea unui cadru educațional interdisciplinar, la intersecția dintre literatură, film și educație culturală.

Totodată, Campusul Competențelor a găzduit activități educaționale pentru studenții de la specialitatea „Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică”, oferind suport pentru desfășurarea unor discipline de profil. Astfel, au fost organizate activități didactice pentru disciplinele „Cultura organizațională” (anul IV) și „Organizarea informației” (anul I), contribuind la consolidarea legăturii dintre formarea academică și practica profesională din biblioteci.

Prin găzduirea acestor activități educaționale, Campusul Competențelor își reafirmă rolul de platformă de învățare și colaborare, care sprijină inițiativele culturale și academice și facilitează interacțiunea dintre mediul profesional, educațional și creativ.

7.2.4 Formatorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

În anul de referință, activitățile de formare profesională continuă din cadrul BM „B.P. Hasdeu” au fost susținute de un corpus intern solid de formatori, format din specialiști cu expertiză tematică diversă, experiență pedagogică și competențe aplicative relevante pentru bibliotecile publice.

Date statistice generale

- Număr total de formatori implicați: peste **25 de formatori BM**, cu grade diferite de implicare;
- Număr total de zile de formare livrate: peste 190 de zile;
- Număr total de activități de instruire: 131 și 11 506 ore livrate de CFCB „Campusul Competențelor”;
- Volum total estimat de ore academice livrate: peste 1 000 de ore, doar pentru formatorii cu evidență completă;
- Număr de participanți formați: 234 de bibliotecari BM și din bibliotecile de cartier, inclusiv personal de conducere și administrație.

Gradul de implicare al formatorilor

Analiza distribuției activităților arată o concentrare a volumului de formare în jurul unui nucleu de **formatori-cheie** care au asigurat continuitatea și coerența programelor de instruire:

Formatori BM cu cele mai multe instruirii	Zile de formare	Ore
Kulikovski Lidia	27	261
Coșeri Tatiana	32	227
Pînzari Ludmila	52	201
Guțu Vitalie	5	120
Javelea Svetlana	11	86
Bulduma Gabriela	14	52
Harjevschi Mariana	6	24
Butucel Elena	5	20
Marin Constantin	6	18
Țurcan Nelly	5	18
Goian Natalia	4	17
Andrițchi Svetlana	4	13

Ludmila Pînzari – cel mai activ formator, cu peste **50** de zile de formare și circa 200 de ore academice, având un rol central în instruirile pe domeniul: SIB Koha (testare, utilizare, follow-up); administrarea blogurilor; baze de date; instrumente digitale și platforme online.

Tatiana Coșeri – peste **30** de zile de formare, cu un impact major în aria: evaluării bibliotecilor; evaluării impactului; statisticii bibliotecare; formării manageriale.

Lidia Kulikovski – **27** zile de formare și implicare consistentă în cursuri strategice de lungă durată, precum: „Formare formatori”; „Formare bibliografi”; „Bazele biblioteconomiei moderne”, cumulând peste 250 de ore academice, cu accent pe formarea de competențe avansate și expertiză profesională.

Vitalie Guțu – contribuitor major la formarea în domeniul promovării digitale, cu un volum foarte mare de ore academice, concentrat într-un curs intensiv, orientat spre utilizarea dispozitivelor mobile.

Nelly Țurcan, Mariana Harjevschi, Natalia Goian, Constantin Marin, Svetlana Javelea, Gabriela Bulduma, Elena Butucel, Svetlana Andrițchi – formatori specializați, cu contribuții tematice punctuale, dar esențiale, în: impactul bibliotecii, inovație digitală; cultură instituțională; resurse în acces deschis; standarde bibliografice; comunicare instituțională; instrumente digitale și platforme online; servicii pentru grupuri vulnerabile.

Diversitatea tematică a formării livrate

Formatorii BM au acoperit un spectru larg de domenii profesionale, ceea ce confirmă capacitatea instituțională internă de formare, fără dependență exclusivă de furnizori externi: tehnologii informaționale și sisteme integrate de bibliotecă; management instituțional și evaluare; comunicare, promovare și media digitală; cercetare bibliografică și standardizare; servicii pentru comunitate și incluziune; dezvoltare organizațională și cultură instituțională.

Formatorii BM „B.P. Hasdeu” reprezintă un capital profesional strategic, care asigură sustenabilitatea procesului de învățare continuă la nivel instituțional. Datele confirmă existența unui nucleu de excelență formativă, capabil să răspundă atât nevoilor operaționale curente, cât și obiectivelor strategice de dezvoltare ale Bibliotecii Municipale.

Dezvoltarea curriculară

Pentru susținerea procesului de formare continuă, echipa CC a elaborat câteva dosare electronice/format tipar:

- mapă electronică privind Curricula activităților de formare;

- mapă (electronică și pe hârtie) a Fișelor activităților de instruire;
- mapă electronică a tutorialelor.

De asemenea, au fost actualizate mapele cu suporturile de curs (pe hârtie) pentru activitățile de formare.

Au fost elaborate fișele disciplinelor pentru activitățile de formare continuă din anul 2025.

Au fost elaborate curriculumuri pentru cursurile:

- Bazele biblioteconomiei moderne
- Formare formatori
- Formare bibliografi
- Evaluarea Impactului Bibliotecii Municipale
- Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile

7.2.5 Distincția între activitățile de instruire și activitățile conexe dezvoltării profesionale

În procesul de analiză a activităților desfășurate în anul de referință în cadrul formării profesionale continue, a fost realizată o evaluare metodologică a **tipologiei** acestora, cu scopul de a asigura o încadrare corectă și riguroasă a activităților raportate. Analiza a avut în vedere natura, obiectivele, conținutul și rezultatele fiecărei activități, raportate la criteriile specifice formării profesionale continue.

Astfel, a fost constatată necesitatea delimitării clare între **activitățile de instruire propriu-zisă** (formale, nonformale și informale), care vizează dobândirea, dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale ale personalului, și **activitățile conexe** de dezvoltare profesională, care, deși au un rol important în evoluția profesională a bibliotecarilor, nu pot fi încadrate strict în categoria instruirilor.

În categoria **activităților de instruire propriu-zisă** au fost incluse cursurile, atelierele, trainingurile, laboratoarele și sesiunile de follow-up cu obiective educaționale clare, conținut structurat, competențe vizate și rezultate de învățare măsurabile (de exemplu: cursurile „Formare formatori”, „Formare bibliografi”, instruirile privind utilizarea SIB Koha, atelierele de administrare a blogurilor, resurse în acces deschis, inovație digitală, evaluarea bibliotecilor ș.a.).

Activități de instruire:

Instruire formală / nonformală

- Curs „Bazele biblioteconomiei moderne”
- Curs „Formare formatori”

- Curs „Formare bibliografi”
- Curs „Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile”
- Curs „Securitatea și sănătatea în muncă”
- Training „Transformarea lecturii prin tehnologii”
- Training „Administrarea blogurilor”
- Training „Bibliotecile – centre comunitare de informare și educație în gestionarea situațiilor de criză”

Ateliere și laboratoare cu obiective clare de învățare

- Atelier „Resurse în acces deschis”
- Atelier „Optimizarea canalului YouTube”
- Atelier „Administrarea blogului”
- Atelier „Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi”
- Atelier „Animația creativă a lecturii”
- Atelier „Inovație digitală și servicii interactive”
- Laborator: Însușirea noului Standard ISBD
- Utilizare specială și instruire practică KOHA
- Testare SIB Koha (evidența documentelor, înregistrarea utilizatorilor)

Activități de tip follow-up

- Sesiune Follow-up – Curs „Formare formatori”
- Sesiune Follow-up – Curs „Formare bibliografi”
- Follow-up „Administrarea blogului. Crearea articolului. Designul și structura paginii”
- Follow-up „Canalul YouTube”

În același timp, analiza a evidențiat existența unor activități cu caracter complementar, precum: sesiuni de prezentare și diseminare (ZEN), colocvii profesionale, activități de tip team-building, ateliere strategice participative, forumuri, conferințe, webinarii informativ-consultative sau activități sindicale. Acestea contribuie semnificativ la schimbul de experiență, consolidarea coeziunii organizaționale, promovarea bunelor practici și dezvoltarea culturii profesionale, însă nu pot fi considerate activități de instruire în sens metodologic strict.

Activități conexe care NU sunt instruire propriu-zisă:

Evenimente profesionale / de diseminare

- ZEN – sesiuni de prezentare a instruirilor
- ZEN – sesiuni de prezentare a proiectelor
- Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci
- Conferințe online / webinarii de tip informativ general

Activități de tip organizațional / comunitar

- Colocviile de vară – team building
- Colocviile de vară – brown bag (idei, inițiative)
- Atelier strategic participativ „BM 2030: viziune comună”
- Employee advocacy
- Participare civică și dialog comunitar

Activități sindicale / administrative

- Seminare sindicale (egalitate de tratament, SSM)
- Sesiuni de informare administrative

Prin urmare, în cadrul raportării, aceste activități au fost tratate distinct, fiind încadrate ca activități conexe formării profesionale, pentru a asigura acuratețea indicatorilor de instruire, transparența datelor și coerența metodologică a raportului. Această delimitare permite o evaluare realistă a impactului formării profesionale continue, evită supraestimarea volumului de instruire și oferă o bază solidă pentru planificarea strategică a activităților de formare în anii următori.

Această abordare consolidează caracterul profesionist al raportului și reflectă angajamentul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru o gestionare responsabilă și eficientă a procesului de formare continuă a personalului său.

Analiza realizată evidențiază necesitatea consolidării unui sistem de evidență mai riguros și unitar al activităților de instruire, care să permită o delimitare clară între instruirea propriu-zisă și alte tipuri de activități profesionale sau organizaționale. O astfel de evidență este esențială pentru asigurarea acurateței datelor raportate, pentru evaluarea reală a impactului formării profesionale continue și pentru fundamentarea deciziilor strategice privind planificarea instruirilor viitoare.

FORMARE PROFESIONALĂ

7.3 VIZITE DE STUDIU, STAGII, SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

În anul de referință, 25 de persoane din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au participat la vizite de studiu, schimburi de experiență și cursuri de perfecționare desfășurate peste hotare, activități care au avut drept scop dezvoltarea competențelor profesionale, transferul de bune practici și consolidarea cooperării internaționale în domeniul biblioteconomic.

Participările au inclus atât schimburi de experiență, cât și cursuri de perfecționare, desfășurate în instituții de referință din România și Bulgaria, recunoscute pentru bune practici, inovații și modele avansate de organizare a serviciilor de bibliotecă. Vizitele au avut loc în orașe cu tradiție culturală și profesională relevantă (Sibiu, Cluj-Napoca, Târgu Mureș, București, Sliven), facilitând contactul direct cu biblioteci județene, biblioteci regionale, institute culturale și evenimente internaționale de profil.

Schimburile de experiență au vizat, în principal: cunoașterea și preluarea bunelor practici în organizarea serviciilor de bibliotecă; explorarea modelelor inovatoare de promovare a lecturii, în special pentru copii și adolescenți; familiarizarea cu tendințele actuale în animația culturală și educația nonformală; consolidarea relațiilor profesionale dintre bibliotecarii din Republica Moldova și cei din alte țări.

Cursurile de perfecționare și participarea la școli de vară și rețele profesionale internaționale au avut ca obiectiv: dezvoltarea competențelor profesionale și manageriale; actualizarea cunoștințelor privind transformările contemporane ale bibliotecilor; identificarea unor soluții inovatoare adaptabile contextului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; integrarea bibliotecilor municipale în rețele culturale și profesionale europene.

Participarea la evenimente internaționale, precum forumuri și festivaluri de carte, a contribuit suplimentar la extinderea orizontului profesional al personalului, oferind oportunități de învățare directă, dialog intercultural și schimb de experiență aplicată.

Forumul Internațional de Carte pentru Copii – Sliven, Republica Bulgaria

În perioada **12-14 mai 2025** Angela Olărescu, șefa Bibliotecii „Hristo Botev”, a efectuat o vizită profesională în orașul Sliven, Republica Bulgaria, unde a participat la Forumul Internațional de Carte pentru Copii, ediția a XXVII-a, organizat de Biblioteca Regională „Sava Dobroplodni”.

În cadrul forumului, Angela Olărescu a prezentat comunicarea *„Съвременната детска литература в Република Молдова и ролята на библиотеката в популяризирането ѝ”* /

„Literatura contemporană pentru copii din Republica Moldova și rolul bibliotecii în promovarea acesteia”, în cadrul mesei rotunde dedicate tendințelor actuale din literatura pentru copii și adolescenți. Comunicarea a fost inclusă și publicată în culegerea oficială a forumului (pp. 249-257).

Cu acest prilej, au fost stabilite contacte profesionale cu bibliotecari din diverse regiuni ale Bulgariei, fiind realizat un schimb valoros de experiență. Biblioteca Regională „Sava Dobroplodni” a oferit donații de carte pentru copii și adolescenți în limba bulgară pentru Biblioteca „Hristo Botev”.

Participarea la forum a fost reflectată prin postări pe pagina de Facebook a Bibliotecii „Hristo Botev” și prin articole publicate în revistele de specialitate *BiblioPolis* și *BiblioCity*. Totodată, au fost inițiate direcții de colaborare viitoare privind organizarea de conferințe științifice online și elaborarea în comun a biobibliografiilor, această deplasare reprezentând un exemplu de succes în implementarea strategiei de dezvoltare și internaționalizare a BM „B.P. Hasdeu”.

Vizită de studiu la biblioteci județene – Sibiu, Cluj-Napoca, Târgu Mureș, România

În perioada **16-21 iunie 2025** un grup de bibliotecari ai BM „B.P. Hasdeu” – Liliana Andrieș, Svetlana Andrițchi, Valentin Astafi, Maria Bivol, Gabriela Bulduma, Liuba Ciobanu, Lilia Donica, Taisia Foiu, Natalia Gaina, Lilia Gamarța, Mariana Harjevschi, Lina Iftodi, Svetlana Javelea, Liliana Juc, Viorica Lozinschi, Ludmila Oleinic, Parascovia Onciu, Elena Ungureanu – a efectuat o vizită de studiu în România, la bibliotecile județene din Sibiu, Cluj-Napoca și Târgu Mureș.

Scopul vizitei a fost documentarea asupra modelelor avansate de organizare și funcționare a bibliotecilor publice, analiza proceselor de transformare digitală, a serviciilor orientate spre utilizator și a mecanismelor de management instituțional, precum și preluarea bunelor practici aplicabile în cadrul BM „B.P. Hasdeu”, privind serviciile moderne de bibliotecă, digitalizarea resurselor, valorificarea patrimoniului și strategiile de atragere a utilizatorilor.

În cadrul deplasării au fost vizitate Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj și Biblioteca Județeană Mureș din Târgu Mureș, fiind prezentate structura organizațională, politicile de dezvoltare a colecțiilor, strategiile de atragere a publicului și modelele de transformare a bibliotecii într-un centru comunitar activ. Un accent deosebit a fost pus pe integrarea tehnologiilor moderne, utilizarea sistemelor integrate de bibliotecă, implementarea tehnologiei RFID, dezvoltarea bibliotecilor digitale și a platformelor online de acces la resurse.

Un alt element relevant a vizat relația bibliotecă-comunitate, prin servicii centrate pe utilizator, programe educaționale pentru toate categoriile de vârstă, parteneriate durabile și utilizarea bibliotecii ca hub comunitar de învățare și dialog. De asemenea, au fost analizate bune practici privind formarea continuă a personalului, implicarea voluntarilor și evaluarea impactului serviciilor bibliotecare.

Ca rezultat al vizitei, au fost formulate recomandări concrete pentru adaptarea etapizată a unor practici moderne în activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, inclusiv optimizarea proceselor interne, extinderea serviciilor digitale, diversificarea programelor educaționale și consolidarea rolului bibliotecii ca spațiu comunitar modern. Informațiile acumulate au fost diseminate și integrate în planurile strategice și operaționale ale instituției.

Schimb de experiență în cadrul rețelelor Goethe-Institut – București, România

În perioada **23-25 iunie 2025**, Ivan Pilchin, șef al Secției activitate editorială, a participat la întâlnirea rețelelor de biblioteci partenere Goethe-Institut, organizată la Goethe-Institut București, având ca temă centrală transformarea activităților de bibliotecă în contextul noii regiuni Europa 1. Evenimentul a fost conceput ca un schimb de bune practici, dialog profesional și dezvoltare de noi formate de colaborare în domeniile precum promovarea lecturii, alfabetizare digitală, sustenabilitate, multilingvism și formate culturale interactive.

În cadrul deplasării au fost consolidate competențele de promovare a lecturii în limba germană prin cluburi de lectură, parteneriate educaționale și activități culturale tematice. Participarea la atelierele de idei a contribuit la conturarea unor proiecte viitoare dedicate literaturii germane contemporane și lecturii asistate pentru copii. Mini-trainingul privind utilizarea platformelor digitale și a instrumentului Canva a oferit soluții cu aplicabilitate imediată în promovarea activităților *Sălii de lectură germană* a BM. De asemenea, au fost stabilite contacte profesionale în cadrul rețelei Goethe-Institut, fiind inițiate discuții pentru proiecte comune dedicate aniversării scriitorilor Thomas Mann și Rainer Maria Rilke.

Școala de vară ASTRA – Sibiu, România

În perioada **20-22 august 2025**, Tatiana Iovu din Secția comunicare a BM „B.P. Hasdeu”, a participat la Școala de Vară ASTRA, ediția a V-a, desfășurată la Biblioteca Județeană „ASTRA” din Sibiu, România.

Scopul participării a constat în dezvoltarea competențelor profesionale, actualizarea cunoștințelor privind transformările contemporane din activitatea bibliotecilor și identificarea unor soluții inovatoare adaptabile în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Temele abordate au reflectat provocările actuale ale domeniului, vizând rolul bibliotecii ca pilon al democrației și neutralității informaționale, crearea de tutoriale video pentru utilizatori, descrierea obiectelor digitale și organizarea colecțiilor prin aplicația Omeka S, precum și aplicarea inteligenței artificiale în gestionarea și inovarea serviciilor bibliotecare.

Pe lângă componenta profesională, programul a inclus și activități culturale și de valorizare a patrimoniului, precum vizitarea Palatului ASTRA (sediul istoric al bibliotecii), un tur ghidat al centrului istoric al municipiului Sibiu și o excursie documentară pe traseul Cârța – Cârțișoara – Albota, toate însoțite de explicații de specialitate oferite de istoricul Răzvan C. Pop.

Participarea la Școala de Vară ASTRA a contribuit la consolidarea competențelor digitale și informaționale și la înțelegerea rolului bibliotecii într-o societate în continuă transformare. Inițiativa a confirmat importanța formării continue a bibliotecarilor pentru creșterea calității serviciilor oferite comunității.

Festivalul Cărții pentru Copii – Cluj, România

În perioada **3-5 octombrie 2025**, Ludmila Stoianov, Svetlana Rotaru, Larisa Neniceas și Larisa Staver au participat la Festivalul Cărții pentru Copii, desfășurat la Cluj, România.

Participarea a avut drept scop schimbul de experiență profesională în domeniul activităților culturale destinate copiilor și adolescenților, precum și identificarea unor forme inovatoare de promovare a lecturii. În cadrul festivalului, participantele au asistat la lecturi interactive, ateliere creative, spectacole literare, expoziții tematice, întâlniri cu autori și un master-class dedicat realizării benzilor desenate.

Experiența acumulată a oferit **modele concrete de activități interactive**, aplicabile în serviciile pentru copii ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, contribuind la diversificarea ofertei culturale și la creșterea atractivității programelor de promovare a lecturii.

Concluzie

Deplasările profesionale și vizitele de studiu realizate în anul de raportare au avut un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale a personalului și asupra procesului de modernizare a BM

„B.P. Hasdeu”. Transferul de bune practici, contactul cu modele avansate de organizare și accesul la soluții tehnologice moderne au contribuit la diversificarea serviciilor, extinderea programelor culturale și consolidarea cooperării naționale și internaționale. Aceste experiențe au susținut orientarea strategică a bibliotecii spre transformare digitală și au întărit rolul instituției ca spațiu activ de învățare și inovare în comunitate.

Impactul deplasărilor se reflectă în diversificarea programelor pentru copii și tineri, integrarea elementelor interactive și vizuale în promovarea lecturii, orientarea strategică spre transformare digitală, precum și în extinderea cooperării naționale și internaționale. Vizibilitatea instituției a fost amplificată prin participări la forumuri internaționale, publicații de specialitate și inițierea unor parteneriate profesionale durabile.

7.4 EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR ȘI STUDIUL NEVOILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

În anul 2025, activitățile de formare profesională continuă organizate de CFCB „Campusul Competențelor” al BM „B.P. Hasdeu” au fost însoțite de un proces sistematic de **evaluare și analiză**. Evaluarea a constituit o componentă integrată a fiecărei activități de instruire, fiind realizată prin aplicarea chestionarelor de feedback la finalul cursurilor, atelierelor și programelor de formare.

Acest demers a avut ca scop monitorizarea calității procesului de instruire, asigurarea coerenței metodologice și menținerea unui cadru profesional orientat spre îmbunătățire continuă. Evaluarea a vizat toate tipurile de activități organizate – cursuri de durată, sesiuni intensive și ateliere tematice – și a fost integrată în circuitul intern de analiză și planificare.

În paralel, în anul de referință a fost realizat și **studiul nevoilor de formare profesională continuă**, ca instrument strategic de fundamentare a programelor viitoare. În contextul transformărilor tehnologice și al diversificării serviciilor bibliotecii publice, identificarea sistematică a necesităților de dezvoltare profesională a reprezentat o prioritate instituțională.

Procesul de identificare a nevoilor s-a bazat pe un set diversificat de metode și surse de informare, printre care: chestionare aplicate în cadrul activităților de instruire; sondaje interne adresate personalului; analiza rapoartelor și planurilor de activitate ale bibliotecilor-filiale; consultări profesionale și discuții în cadrul ședințelor de evaluare; dialoguri realizate în procesul de atestare a personalului; examinarea sugestiilor și opiniilor exprimate în mediul online.

Prin aceste instrumente, instituția a asigurat colectarea sistematică a informațiilor necesare pentru corelarea ofertei de formare cu realitățile profesionale și cu direcțiile strategice de dezvoltare ale rețelei.

Atât evaluarea activităților desfășurate, cât și studiul nevoilor de formare profesională continuă au fost concepute ca procese permanente, integrate în managementul calității formării. Aceste demersuri au contribuit la consolidarea unei abordări instituționale planificate, participative și orientate spre adaptarea continuă a competențelor personalului la cerințele actuale ale domeniului biblioteconomic și ale comunității (analiza și concluziile studiilor sunt reflectate în Capitolul VIII Activitatea de cercetare și editorială, punctul 8.4 Cercetarea de marketing).

7.5 PROMOVAREA ACTIVITĂȚII CFCB „CAMPUSUL COMPETENȚELOR”

Pentru **promovarea CFCBCC**, precum și a activităților de instruire, au fost folosite instrumentele de comunicare precum: pagina de **Facebook** a Campusul Competențelor (<https://www.facebook.com/campusulcompetentelor>) și **site-ul** Centrului (<https://cneihasdeu.wordpress.com/>).

Informația postată a fost distribuită și pe alte pagini și grupuri de pe Facebook: *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Creativitate&Inovație Hasdeu; Biblioteca Online; Traineri Novateca; LecturaCentral.*

Au fost căutate și distribuite materiale relevante de instruire online pentru comunitatea profesională și materiale cu tematici actuale, materiale video.

Impactul postărilor plasate pe pagina FB a CC
(<https://www.facebook.com/campusulcompetentelor>)

Postările plasate pe pagina FB au avut un impact suficient de bun. Impactul postărilor plasate pe pagina FB:

- Total postări – 396
- Impact – 120 748
- Vizite – 67 029
- Aprecieri – 17 984
- Comentarii – 588
- Distribuiri – 1 992

Figura 9 privind evoluția postărilor, comentariilor și distribuiri pe pagina de Facebook a Campusului Competențelor în perioada 2022-2025 evidențiază o dinamică ascendentă a vizibilității și interacțiunii online, cu variații specifice de la un an la altul.

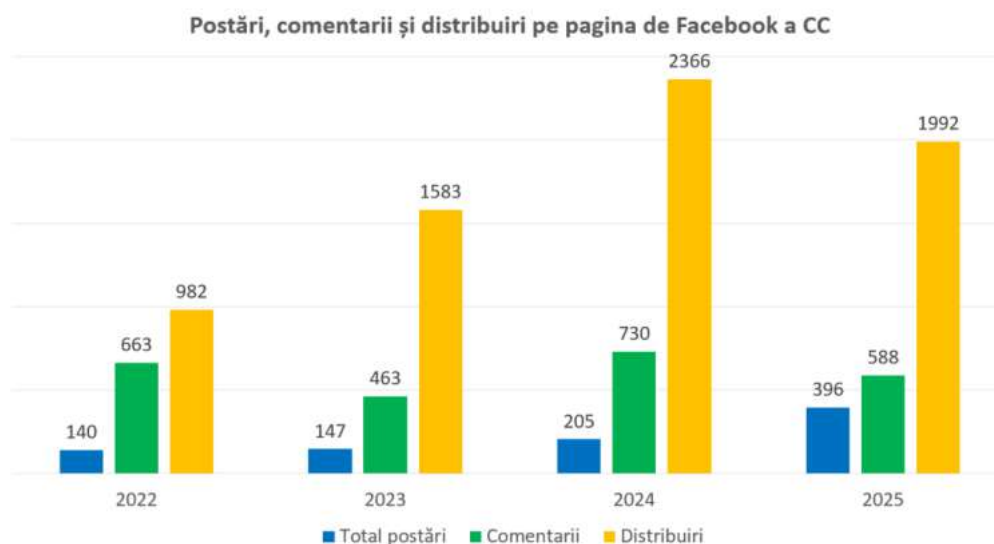

Fig. 9. Postări, comentarii și distribuiri pe pagina de Facebook a CC

Figura 9 evidențiază o dinamică pozitivă a comunicării online a Campusului Competențelor în perioada analizată, atât din perspectiva volumului de conținut publicat, cât și a nivelului de interacțiune generat în rândul publicului profesional.

Se observă o creștere constantă a activității de publicare, culminând cu o intensificare vizibilă în ultimul an analizat. Numărul total al postărilor publicate a înregistrat o tendință ascendentă, ajungând de la 140 în 2022 la 396 în 2025. Această creștere subliniază o intensificare a eforturilor de comunicare și informare a publicului despre activitățile și evenimentele organizate de Campusul Competențelor. Această evoluție reflectă extinderea și diversificarea activităților de formare profesională continuă, precum și preocuparea constantă pentru promovarea acestora în mediul digital.

În ceea ce privește implicarea publicului, comentariile indică un interes constant pentru conținuturile publicate, cu variații de la un an la altul, determinate de tipul tematicilor abordate și de natura mesajelor transmise. Nivelul de interacțiune confirmă faptul că pagina funcționează nu doar ca instrument de informare, ci și ca spațiu de dialog profesional.

Un indicator esențial al impactului comunicării online îl reprezintă distribuiri, care reflectă gradul în care informațiile sunt considerate relevante și utile pentru a fi propagate mai departe în comunitatea bibliotecară. Tendința generală evidențiată de figură confirmă capacitatea Campusului Competențelor de a genera conținut cu valoare profesională, care depășește cercul imediat al următorilor paginii.

În ansamblu, datele demonstrează că pagina de Facebook reprezintă un canal eficient de comunicare instituțională, contribuind la creșterea vizibilității activităților de formare profesională continuă, la consolidarea comunității profesionale și la întărirea imaginii Campusului Competențelor ca platformă activă și relevantă în mediul digital.

Figura 10 evidențiază evoluția impactului comunicării pe Facebook a Campusului Competențelor pe parcursul perioadei analizate, reflectând modul în care conținutul publicat a fost recepționat și valorificat de publicul online.

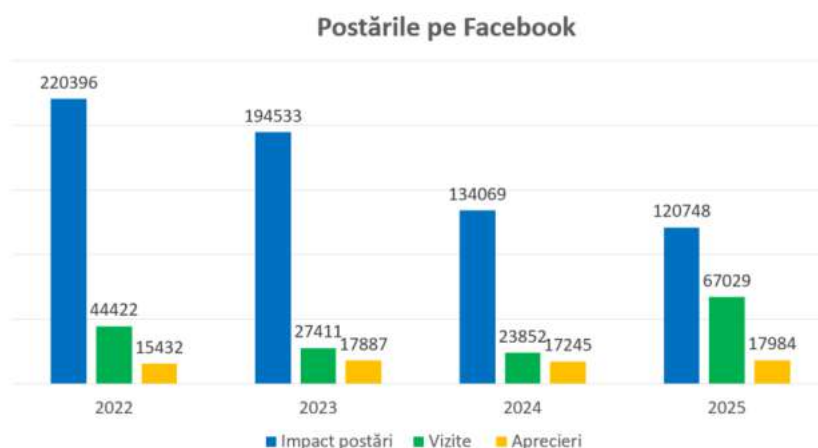

Fig. 10. Impactul paginii de Facebook a Campusului competențelor

Se observă o tendință descendentă a impactului total al postărilor, determinată de schimbări în comportamentul de consum al informației și de diversificarea canalelor de comunicare utilizate. Cu toate acestea, această diminuare a impactului global nu indică o scădere a relevanței conținutului, ci mai degrabă o redistribuire a atenției publicului și o fragmentare a interacțiunilor.

În ceea ce privește vizitele, figura arată o evoluție oscilantă, cu o creștere semnificativă în ultimul an analizat. Această dinamică sugerează un interes sporit pentru explorarea conținutului publicat și

pentru accesarea informațiilor detaliate, confirmând rolul paginii de Facebook ca poartă de intrare către activitățile și resursele Campusului Competențelor.

Aprecierile se mențin la un nivel relativ constant, cu variații moderate de la un an la altul, indicând un nucleu stabil de urmăritori care reacționează pozitiv la conținutul publicat. Acest indicator reflectă fidelizarea publicului și capacitatea paginii de a genera reacții favorabile, chiar și în condițiile schimbării algoritmilor platformei sau ale creșterii volumului de informație disponibil online.

În ansamblu, datele din Figura 10 demonstrează că, deși impactul cantitativ al postărilor a cunoscut fluctuații, nivelul de interes și interacțiune calitativă a rămas relevant. Creșterea vizitelor și menținerea aprecierilor confirmă faptul că pagina de Facebook continuă să funcționeze ca un instrument eficient de promovare și informare, susținând vizibilitatea activităților de formare profesională continuă și consolidând prezența digitală a Campusului Competențelor.

– **Site-ul *Campusul Competențelor*** (<https://cneihasdeu.wordpress.com/>)

În anul de referință, activitatea de promovare a Campusului Competențelor a inclus și implicarea dnei dr. Lidia Kulikovski în acțiuni de comunicare publică, orientate spre valorificarea rolului bibliotecii în promovarea lecturii și a formării profesionale continue. În acest sens, dna Kulikovski a participat la realizarea unui podcast dedicat lecturii și profesiei de bibliotecar („Despre lectură: Bibliotecar cititor”), precum și la interviuri televizate și radiofonice difuzate de instituții media naționale și locale.

Aceste apariții publice au avut rolul de a sprijini diseminarea mesajelor profesionale ale Campusului Competențelor, de a face cunoscute activitățile de formare și de a contribui la consolidarea dialogului cu publicul larg, fără a substitui canalele instituționale de comunicare ale BM „B.P. Hasdeu”.

Diseminarea informației privind activitățile de formare pe site-ul Campusului Competențelor a fost realizată într-un volum mai redus comparativ cu anul precedent. Publicările au fost mai puține numeric, însă au vizat conținuturi cu valoare tematică și contextuală relevantă, inclusiv din perspectivă internațională și culturală.

Materialele publicate au abordat subiecte legate de evoluțiile contemporane ale bibliotecilor, de rolul acestora în comunitate, precum și de dimensiunea culturală și identitară a activității bibliotecare, fiind ilustrate prin articole precum „Bibliotecile de mâine sunt deja aici – și se laudă!” și „La bibliotecă, e vremea colindelor”. Aceste postări au contribuit la menținerea prezenței online a Campusului Competențelor și la reflectarea diversității temelor abordate în activitatea profesională a BM.

Totodată, ofertele de instruire ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost promovate trimestrial, asigurând informarea constantă a personalului și a comunității profesionale cu privire la oportunitățile de formare continuă disponibile. Această abordare a permis menținerea unei comunicări funcționale și coerente, chiar și în condițiile unui volum mai redus de conținut publicat pe site-ul CC.

Constatăm că după elaborarea în anul 2022 a unui **site nou** al Campusului Competențelor a sporit considerabil interesul pentru informația postată pe site.

Impactul postărilor plasate pe site-ul Campusul Competențelor

Figura 11 oferă o perspectivă asupra impactului postărilor, vizitelor și aprecierilor înregistrate pe pagina **site-ul** Campusului Competențelor în perioada 2022-2025. Aceste date reflectă dinamica implicării publicului și eficiența strategiei de promovare implementate.

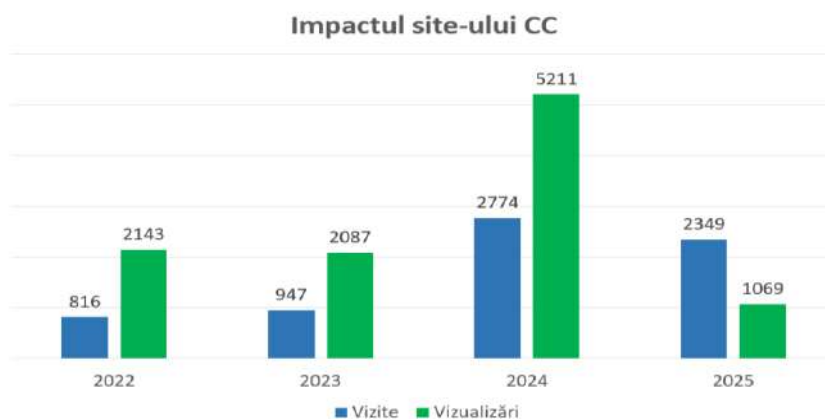

Fig. 11. Impactul site-ului Campusului Competențelor

Anul 2025:

- Postări – 4
- Vizualizări – 2349
- Vizitatori – 1069

Datele aferente anului 2025 indică faptul că site-ul Campusului Competențelor a continuat să funcționeze ca un canal relevant de informare și documentare, chiar și în condițiile unui număr redus de postări publicate în această perioadă.

Numărul mic de postări realizate în anul 2025 (4) a fost însoțit de un nivel semnificativ de vizualizări și vizite, ceea ce sugerează că materialele publicate au avut un caracter durabil și util, fiind accesate repetat și valorificate în timp. Această dinamică indică o orientare a site-ului mai degrabă spre

conținut de referință (informații stabile, documentare, sinteze), decât spre comunicare frecventă de tip știre.

Raportul dintre numărul de vizualizări și cel de vizitatori arată că utilizatorii care au accesat site-ul au consultat mai mult de o pagină sau resursă, fapt ce reflectă un interes real pentru conținut și o navigare activă în cadrul platformei. Site-ul este utilizat, astfel, ca spațiu de aprofundare a informațiilor, complementar comunicării dinamice realizate prin rețelele sociale.

Comparativ cu anii anteriori, anul 2025 evidențiază o schimbare de accent: de la creșterea volumului de conținut, la consolidarea valorii și relevanței informației publicate. Această abordare susține rolul site-ului Campusului Competențelor ca arhivă instituțională, instrument de documentare profesională și suport pentru activitățile de formare continuă.

În anul 2025, **impactul** site-ului Campusului Competențelor demonstrează că frecvența publicării nu este singurul factor determinant al vizibilității, iar conținutul bine ales, clar structurat și relevant profesional poate genera interes constant din partea publicului. Site-ul rămâne un canal strategic de comunicare instituțională, care completează eficient promovarea realizată prin pagina de Facebook și contribuie la consolidarea prezenței digitale a Campusului Competențelor.

Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă

Concluzii despre rezultatele obținute

Analiza activității Centrului de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” în anul 2025 evidențiază consolidarea clară a acestuia ca pilon instituțional al formării profesionale continue în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, precum și ca actor activ în sistemul național de formare bibliotecară.

În anul de raportare, formarea profesională continuă a atins cel mai înalt nivel de intensitate și diversificare din perioada analizată, atât din perspectiva numărului de activități (190 de instruiți organizate de BM), cât și a volumului total de formare (15 210 ore). Participarea a 234 de bibliotecari, reprezentând 64,64% din personalul de specialitate, indică o creștere semnificativă a ratei de implicare față de anul precedent și confirmă consolidarea unei culturi organizaționale a învățării continue.

Un rezultat major al anului 2025 îl constituie maturizarea sistemului intern de formare profesională, reflectată prin rolul dominant al Campusului Competențelor, care a livrat peste 60% din totalul activităților de instruire și peste 75% din volumul total de ore. Această evoluție confirmă

capacitatea instituțională de a proiecta, livra și evalua programe educaționale relevante, adaptate nevoilor reale ale personalului și priorităților strategice ale Bibliotecii Municipale.

Tematica instruirilor a fost una coerentă, amplă și aliniată strategic la tema anului – accelerarea transformării digitale –, cu accent pe dezvoltarea competențelor digitale, comunicarea instituțională, utilizarea sistemelor informatice (SIB Koha, OPAC), promovarea prin produse media, evaluarea impactului bibliotecii, cercetarea bibliografică și consolidarea competențelor metodologice și manageriale. Această abordare integrată a permis nu doar acumularea de cunoștințe, ci și transferul efectiv al competențelor în activitatea curentă a bibliotecarilor, fapt demonstrat prin produsele realizate, sesiunile de follow-up și valorificarea rezultatelor în cadrul Zilelor Educației Nonformale.

Un alt rezultat relevant îl constituie extinderea și consolidarea rețelei de formatori ai BM, precum și implicarea activă a personalului din administrație și secții, care a acumulat un număr semnificativ de participări la instruiți. Această implicare confirmă asumarea formării continue nu doar ca responsabilitate individuală, ci ca instrument strategic de dezvoltare instituțională, cu impact asupra calității managementului, a proceselor decizionale și a uniformizării practicilor profesionale în rețea.

Participarea la instruiți organizate de alte biblioteci, centre de formare și organizații naționale și internaționale a completat în mod echilibrat oferta internă, contribuind la deschiderea profesională, racordarea la tendințe actuale și transferul de bune practici. De asemenea, livrarea de instruiți pentru colegii bibliotecari din țară a consolidat statutul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca furnizor de expertiză și model de bună practică în domeniul formării profesionale bibliotecare.

În ansamblu, rezultatele obținute în anul 2025 demonstrează că activitatea Campusului Competențelor a avut un impact substanțial asupra dezvoltării competențelor profesionale, digitale și metodologice ale personalului, asupra modernizării serviciilor bibliotecii și asupra consolidării identității instituționale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca organizație care învață. Aceste realizări creează premise solide pentru etapa următoare de dezvoltare, orientată spre creșterea calității, echității participării și sustenabilității sistemului de formare profesională continuă.

Probleme

Analiza activităților desfășurate în cadrul CFCB „Campusul Competențelor” în anul 2025 evidențiază, pe lângă rezultate notabile, și o serie de probleme și vulnerabilități care influențează eficiența și coerența sistemului de formare profesională continuă la nivelul BM „B.P. Hasdeu”.

Una dintre probleme este participarea inegală a personalului la activitățile de formare profesională. Deși rata generală de participare a crescut față de anul precedent, circa 35% din personalul de specialitate nu a participat la nicio activitate de instruire în anul 2025. Această situație indică necesitatea unor mecanisme suplimentare de stimulare a participării și de integrare a formării continue în rutina profesională a tuturor angajaților, indiferent de filială sau funcție.

O altă vulnerabilitate ține de necesitatea consolidării competențelor de raportare și evidență a activităților de instruire la nivelul șefilor de filiale și subdiviziuni. Lipsa unei instruiți specifice privind criteriile de evidență statistică, delimitarea tipurilor de activități (formale, nonformale, informale) și utilizarea unitară a instrumentelor de raportare contribuie la erorile și inconsecvențele constatate.

În ansamblu, problemele identificate nu diminuează impactul pozitiv al activităților de formare din anul 2025, dar evidențiază necesitatea unei abordări sistemice, orientate spre clarificarea responsabilităților, standardizarea proceselor de evidență și consolidarea unei culturi instituționale a raportării corecte și coerente a formării profesionale continue.

Analiza SWOT

Puncte forte	Puncte slabe
– Rol instituțional clar și consolidat al Centrului de Formare Continuă pentru Bibliotecari „Campusul Competențelor” ca principal furnizor de formare profesională continuă pentru personalul BM „B.P. Hasdeu”. – Diversitatea și relevanța tematică a activităților de instruire, corelate cu prioritățile instituționale și cu tema anului 2025 – accelerarea transformării digitale. – Capacitate internă solidă de formare, susținută de un corp de formatori cu expertiză recunoscută la nivel local, național și internațional. – Creșterea constantă a volumului de instruiți (număr de activități, ore totale și număr de participanți) comparativ cu anii precedenți. – Integrarea metodelor moderne de formare (atelieri practice, follow-up-uri, laboratoare,	– Participare inegală a personalului la formare profesională, cu un segment semnificativ de angajați care nu au beneficiat de instruire în anul de referință. – Diferențe semnificative între filiale în ceea ce privește volumul de instruire raportat, influențate de dimensiunea echipei și de nivelul de implicare managerială. – Lipsa unui cadru unitar de clasificare a activităților de instruire, ceea ce conduce la includerea neuniformă a unor activități informale sau de diseminare. – Necesitatea consolidării competențelor de raportare și evidență la nivelul șefilor de filiale și subdiviziuni. – Resurse umane limitate pentru gestionarea volumului crescut de activități de formare, monitorizare și raportare.

instruiri aplicate, utilizarea instrumentelor digitale și AI). – Recunoaștere profesională externă, reflectată prin solicitările de livrare a instruirilor pentru colegii bibliotecari din țară și prin parteneriate instituționale. – Capacitatea de adaptare rapidă la nevoile emergente ale personalului și la schimbările din mediul profesional biblioteconomic.	
Oportunități	Amenințări
– Creșterea interesului pentru formare profesională continuă în contextul digitalizării accelerate a serviciilor de bibliotecă. – Dezvoltarea și diversificarea parteneriatelor cu instituții naționale și internaționale de profil (biblioteci, centre de formare, organizații culturale și educaționale). – Integrarea extinsă a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale în programele de formare. – Valorificarea experienței formatorilor BM în livrarea instruirilor pentru sistemul național de biblioteci. – Accesul la programe și proiecte finanțate la nivel național și internațional care susțin educația continuă. – Consolidarea rolului CC ca hub educațional și metodologic pentru bibliotecile din municipiu și din țară.	– Suprasolicitarea personalului în contextul cumulării atribuțiilor de bază cu participarea la activități de formare. – Riscul formalizării excesive a participării la instruire, fără aplicare practică suficientă în activitatea curentă. – Limitările bugetare, care pot afecta sustenabilitatea unor programe de formare complexe. – Diferențele de ritm și deschidere la schimbare între colectivele filialelor. – Schimbările rapide din domeniul tehnologic, care impun o actualizare permanentă a conținuturilor și competențelor. – Dependența de raportări neuniforme, care poate afecta calitatea analizelor strategice și a deciziilor manageriale.

Recomandări

1. Consolidarea rolului strategic al Centrului de Formare Continuă pentru Bibliotecari „Campusul Competențelor”

Se recomandă afirmarea Campusului Competențelor ca unic coordonator metodologic al activităților de formare profesională organizate în cadrul BM „B.P. Hasdeu”, inclusiv prin clarificarea responsabilităților privind planificarea, monitorizarea, evaluarea și raportarea acestora.

2. Unificarea evidenței statistice a activităților de instruire

Este necesară elaborarea și implementarea unui cadru unic de evidență și raportare a instruirilor, care să includă definirea clară a tipurilor de instruire (formală, nonformală, informală); criterii unitare de raportare a numărului de ore, activități și participanți; delimitarea responsabilităților: Campusul Competențelor – pentru instruirile organizate în cadrul BM, iar filialele – pentru instruirile organizate în afara BM.

3. Instruirea managerială a șefilor de filiale privind raportarea corectă a instruirilor

Se recomandă organizarea unor sesiuni de instruire dedicate șefilor de filiale și subdiviziuni privind: corectitudinea evidenței activităților de formare; diferențierea instruirilor de alte tipuri de activități profesionale; utilizarea unitară a instrumentelor de raportare.

4. Creșterea gradului de participare la formare profesională continuă

Având în vedere că un procent semnificativ al personalului nu a participat la instruiți în anul de referință, se recomandă: stimularea participării prin planificări individuale de formare; corelarea participării la instruiți cu evaluarea profesională; diversificarea formatelor de instruire (micro-instruiți, sesiuni online, follow-up-uri).

5. Adaptarea ofertelor de formare la dimensiunea și specificul filialelor

Se recomandă o abordare diferențiată în planificarea instruirilor, care să țină cont de: mărimea colectivelor; gradul de încărcare profesională; nevoile specifice ale filialelor mici sau cu resurse limitate.

6. Continuarea prioritizării tematicilor de transformare digitală

Având în vedere impactul pozitiv al instruirilor din domeniul digital, se recomandă: aprofundarea competențelor în utilizarea platformelor digitale, IA și instrumentelor media; extinderea ciclurilor de instruire dedicate SIB Koha, comunicării digitale și analizei datelor; corelarea instruirilor digitale cu nevoile reale ale serviciilor pentru utilizatori.

7. Valorificarea expertizei interne prin diseminare și mentorat

Se recomandă instituționalizarea unor mecanisme de: diseminare internă a competențelor dobândite în cadrul instruirilor externe; mentorat profesional, în special în domeniile bibliografiei, evaluării, comunicării și transformării digitale.

8. Dezvoltarea componentelor de evaluare și impact al formării

Toate activitățile de instruire trebuie să continue să includă evaluare finală, iar rezultatele să fie utilizate: pentru ajustarea conținuturilor; pentru fundamentarea planurilor anuale de formare; pentru analiza impactului instruirilor asupra calității serviciilor oferite comunității.

- 8.1 Cercetarea bibliografică și biblioteconomică
- 8.2 Promovarea activității de cercetare-editare
- 8.3 Organizare și participare la evenimente științifice sau cu componentă științifică
- 8.4 Cercetarea de marketing
 - *Feedbackul utilizatorilor, partenerilor, scriitorilor*

8.1 CERCETAREA BIBLIOGRAFICĂ ȘI BIBLIOTECONOMICĂ

În anul 2025, Secția studii și cercetări și Secția activitate editorială din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au desfășurat o activitate susținută și coerentă, orientată spre consolidarea producției editoriale și valorificarea cercetării bibliografice. Activitatea de cercetare a fost realizată în baza unui algoritm riguros și constant – documentare, familiarizare cu sursele, descriere bibliografică, adnotare, structurare și cronologizare a materialelor, elaborarea indexurilor, verificarea succesivă a manuscriselor până la etapa de tipărire – asigurând acuratețea și calitatea științifică a lucrărilor planificate.

Pe parcursul anului, eforturile au fost concentrate asupra elaborării resurselor bibliografice și monografice, coordonării publicațiilor periodice, precum și lansării volumelor editate în 2025 în spațiul public. Produsele editoriale au fost promovate sistematic pe platformele online ale bibliotecii, inclusiv pe blogul *BiblioHost* și pe blogurile filialelor, iar o parte dintre lucrări au fost încărcate pe platforma Zenodo.org, contribuind la creșterea vizibilității și accesibilității acestora.

Implementarea planului editorial s-a realizat, în linii generale, în termenele stabilite, printr-o colaborare constantă între membrii secțiilor, autori, administrația BM și subdiviziunile implicate. Echipa editorială a acoperit integral lanțul de producție – de la redactarea și pregătirea manuscrisului, corectură, machetare și ilustrare, până la pregătirea pentru tipar și coordonarea procesului tipografic – urmărind respectarea standardelor de conținut și a cerințelor tehnice specifice.

Un accent distinct al anului 2025 l-a constituit componenta digitală: digitizarea și promovarea online a conținutului editorial au fost intensificate, în concordanță cu prioritățile instituționale privind transformarea digitală și extinderea accesului publicului la resursele informaționale produse de bibliotecă.

În anul de referință au ieșit de sub tipar 15 publicații. Tematica editorială a anului 2025 a vizat preponderent elaborarea de biobibliografii și monografii dedicate unor personalități marcante ale culturii și biblioteconomiei, contribuind la valorificarea și sistematizarea patrimoniului documentar național. Volumele publicate în colecțiile „Bibliographica” și „Inedite” reflectă rigoare științifică și continuitate instituțională. Complementar, publicarea **Manualului de identitate vizuală** indică și o direcție instituțională strategică, orientată spre standardizare, coerență vizuală și consolidarea imaginii publice în contextul transformării digitale.

De asemenea, angajații BM au scris **631 de publicații** în ziare și reviste tipărite și online, dintre care **299 în presa tipărită și 332 în presa online** (a se vedea Anexa nr. 3 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: imaginea în presa print și online).

În **presa scrisă**, printre **cei mai activi autori** de publicații se numără: Andrei Viziru (26 apariții), Zina Izbaș (22), Mariana Harjevschi (19), Raia Rogac (16), Maria Pilchin (12), Nelly Țurcan (12), Ștefan Sofronovici (12), Ivan Pilchin (9) și Natalia Corghencea (8) etc.

Prezența mediatică a BM este întregită și de **publicațiile cu profil literar ale colaboratorilor** – scriitori, angajați ai bibliotecii cu **șase publicații de autor** ieșite de sub tipar în anul curent și **120 de articole cu profil literar în presa periodică** (print) care reflectă diversitatea preocupărilor atât profesionale cât și creative (a se vedea Anexa nr. 3 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa print și online, Compartimentul II. publicații ale colaboratorilor BM). Această dublă reprezentare mediatică evidențiază complementaritatea dintre imaginea instituțională și capitalul intelectual al resursei

umane, consolidând prestigiul și autoritatea culturală a bibliotecii, extinzând vizibilitatea instituției dincolo de cadrul instituțional.

Activitatea de **organizare și participare la reuniuni științifice și profesionale** desfășurată de Bibliotecile din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în anul 2025 reflectă un nivel înalt de implicare academică, profesională și comunitară, consolidând statutul instituției drept pol cultural, educațional și științific al municipiului Chișinău și al Republicii Moldova. Diversitatea tematică, amploarea și dimensiunea internațională a manifestărilor demonstrează capacitatea BM de a funcționa simultan ca organizator, partener și participant activ în circuitul național și internațional al cunoașterii.

BM „B.P. Hasdeu” s-a remarcat atât ca **organizator și coorganizator** al unor reuniuni de amploare, cât și ca **participant activ**, prin comunicări științifice susținute de specialiștii instituției. Evenimentele organizate de BM au înregistrat un număr mare de participanți, ceea ce indică un interes sporit al publicului și relevanța tematicilor abordate. Participarea angajaților BM „B.P. Hasdeu” la reuniuni externe, inclusiv internaționale, a contribuit la transferul de bune practici, la consolidarea competențelor profesionale și la sporirea prestigiului instituției. Comunicările susținute reflectă expertiza recunoscută a bibliotecarilor și cercetătorilor în domenii precum lectura, patrimoniul cultural, publicarea științifică și educația culturală.

Pe parcursul anului angajații implicați în cercetare au participat la numeroase alte activități, cu tematici variate, ateliere de formare, cursuri de formare a unei noi generații de bibliografi, lansări ale volumelor elaborate de colegii bibliografi din cadrul filialelor BM, Zilele ZEN, pregătirea dosarelor și participarea la concursul ABRM ș.a.

Angajații BM (membrii SSC, ai SAE, ai filialelor BM) au participat la importante întruniri științifice – congrese, colocvii, simpozioane, conferințe, mese rotunde etc.: Nelly Țurcan – 11 participări, Elena Ungureanu – 11, Ivan Pilchin – 10, Elena Dabija – 10, Mariana Harjevschi – 9; Maria Pilchin – 9, Mariana Cocieru – 9, Ștefan Sofronovici – 7, Vitalie Răileanu – 5, Tatiana Coșeri – 5, Anastasia Moldovanu – 5 ș.a. (activitatea științifică este reflectată în Anexa nr. 2 Organizarea și participarea la reuniuni științifice, inclusiv profesionale, elaborată de Tatiana Coșeri).

8.1.1 Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Cărți/ediții aparte publicate în 2025

În anul 2025 au fost elaborate și publicate mai multe bibliografii, monografii bibliografice, cataloage, lucrări metodice și inedite care abordează subiecte precum viața și activitatea personalităților reflectate în publicații, precum și a municipiului Chișinău. Volumele au apărut atât în format tipărit, cât și digital, fiind accesibile pe Repozitoriul Instituțional HAPes. Cercetările au fost efectuate de mai mulți bibliotecari-cercetători, datorită cărora prestigioasa colecție „Bibliographica” a fost completată cu câteva volume semnate de membrii Secției studii și cercetări. **Acestea sunt:**

1. Bibliografia municipiului Chișinău, 2013 / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; redactor științific: Lidia Kulikovski ; redactor bibliografic: Ludmila Pînzari. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 234 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-6-2.

Ediția din 2013 se bazează pe o selecție de referințe bibliografice: cărți și articole de presă autohtonă. Lucrarea cuprinde 1 557 de înregistrări bibliografice, adunate din publicațiile periodice, dar și volumele editate în 2013. Aceasta reflectă în detaliu viața și schimbările din Chișinău, abordând teme ca politica, economia, cultura, educația, sănătatea publică, viața științifică și culturală, precum și evenimentele de mare importanță care au marcat capitala. De asemenea, sunt prezentate date despre personalitățile chișinăuene din diverse domenii (știință, învățământ, medicină, artă, literatură, sport etc.), aniversări, comemorări, fiind astfel o resursă prețioasă pentru cercetători și pentru orice persoană interesată de istoria și viața capitalei.

Bibliografia Municipiului Chișinău, 2013 reprezintă o sursă valoroasă pentru urmărirea evoluției orașului fiind de interes pentru publicul larg, cercetătorii istoriei locale și generațiile viitoare, precum și o resursă prețioasă pentru studierea trecutului și prezentului orașului.

2. Bibliografia municipiului Chișinău, 2014 / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Eugenia Butnaru ; redactor bibliografic: Ludmila Pînzari, Taisia Foiu. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 303 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). Resurse consultate: p. 303 (3 tit.). – Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [50] ex. ISBN 978-5-36241-667-6.

Bibliografia oferă o imagine detaliată a evenimentelor și datelor relevante din Chișinău pe parcursul anului 2014, incluzând informații despre aniversări, inaugurări, festivaluri, lansări și alte manifestări semnificative, care creează specificul fiecărui an. Publicația cuprinde 1 872 de surse ce reflectă în detaliu dinamica și transformările capitalei, abordând teme precum politica, economia, cultura, educația, sănătatea publică, viața științifică și culturală, precum și evenimentele de importanță majoră care au marcat orașul. Totodată, sunt prezentate date despre personalități chișinăuene din diverse domenii – știință, învățământ, medicină, artă, literatură, sport și altele – incluzând aniversări și comemorări, ceea ce transformă aceste bibliografii într-o resursă documentară valoroasă pentru cercetători, specialiști și pentru toți cei interesați de istoria și evoluția municipiului Chișinău.

Bibliografia Municipiului Chișinău” este o imagine a Chișinăului contemporan, o cronică fidelă a vieții social-politice, economice și culturale a capitalei – un instrument valoros pentru cercetători, jurnaliști și toți cei interesați de istoria și viața orașului.

3. Caleido-Scopul epigramei bibliologice / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; antologatori: Gheorghe Bâlici și Ion Diviza ; ilustrații de Costel Pătrășcan ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 141 p. : il. color. – (Colecția „Antologii”, ISBN 978-5-36241-574-7). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-5-36241-575-4.

Volumul reprezintă o antologie inedită dedicată cărții, bibliotecii și lecturii. Concepută sub egida Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău, cartea reunește epigrame semnate de clasicii literaturii române (de la V. Alecsandri, B.P. Hasdeu și M. Eminescu până la G. Topîrceanu, T. Arghezi și M. Sorescu), precum și creațiile epigramiștilor contemporani din Republica Moldova și România. Coordonată de Gheorghe Bâlici și Ion Diviza, și ilustrată cu lucrările caricaturale ale lui Costel Pătrășcan, antologia continuă tradiția volumului „Amuzament cu abonament” (2007), conturând o panoramă actualizată a spiritului ironic și a reflecției critice exprimate prin forma scurtă a epigramei în literatura română.

4. Cărți și oameni, oameni și cărți : Ediții elaborate în cadrul Laboratorului de cercetări literare și bibliografice al Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (2011-2021) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca [filiala] „Onisifor Ghibu” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; coordonator și antologator: Vitalie Răileanu, Marin Postu ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S.n.], **2025** (Bons Offices). – 184 p. : il. – (Colecția „Exegeze literare”, ISBN 978-9975-3681-8-

6). Ediții elaborate... p. 180-184 (22 tit.). – Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-9-3.

5. Constantin Marin – rigoare științifică și viziune strategică : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator: Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Irina Osovski ; consultant științific: Nelly Țurcan. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 212 p. : fot. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-5-36241-668-3.

Volumul constituie o ediție omagială dedicată contribuțiilor profesorului universitar dr. hab. Constantin Marin în domeniul mass-media, comunicării internaționale și securității informaționale. Cartea include evocări semnate de discipoli și colegi, care conturează portretul său de mentor, cercetător și lider în sfera academică. O amplă secțiune bibliografică și indexurile auxiliare documentează întreaga sa operă științifică și editorială.

6. Elfrida Koroliova: prin labirintul pasiunilor : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” ; alcătuitoare: Violeta Tipa ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 238 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Text : lb. rom., rusă. – Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [50] ex. ISBN 978-5-36241-674-4.

Lucrarea biobibliografică a fost elaborată de Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” cu prilejul celor 90 de ani de la nașterea doamnei Elfrida Koroliova, care pe parcursul îndelungatei sale activități artistice și profesionale a fost prietena devotată a Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”. Protagonista lucrării este doctor în studiul artelor, cercetător științific, critic de teatru, pedagog, Om Emerit din Republica Moldova. A fost și a rămas om de o înaltă ținută artistică, teatrolog, balerină, savant și pedagog. La evenimentul de celebrare a protagonistei, organizat de către Institutul Patrimoniului Cultural în Sala Mică a AȘM din partea Bibliotecii de arte a fost prezentată comunicarea „Printre oameni și cărți. Nonagenar Elfrida Koroliova, 95 ani de la naștere”. Elfrida Koroliova este una dintre decanii teatrolgiei noastre naționale, și-a dedicat întreaga sa viață cercetării, valorificării și promovării patrimoniului coregrafic și teatral. Realizările protagonistei sunt reflectate integral, începând cu cea artistică, pedagogică și finalizând cu cea științifică pe parcurs de peste cinci decenii de muncă în calitate de cercetător științific (1968-2023). Lucrarea urmează să fie lansată în ianuarie 2026.

7. Iulian Filip. Între cărțile și părțile sale: Cântar prealabil / Ediție revăzută și completată; ed. îngrijită de dr. Mariana Harjevschi; concepție și realizare: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște”; coord. Liliana Juc; alc.: Marta Moiseev, Ludmila Enachi, Liliana Juc; consultant bibliografic: Claudia Tricolici; redactor bibliografic: Irina Osovski / – Ed. rev. și compl. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 156 p. (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-3-1.

Volumul cuprinde o serie de studii introductive semnate de: Mariana Harjevschi. *Iulian Filip în labirintul bibliotecii sale*; Lidia Kulikovski. *De ce îmi place Iulian Filip*; Mihai Cimpoi. *Evoluția în spirală a „neîmpăcatului meșter”*; Mihai Cimpoi. *Rostul „cărților în așteptare”*; Mihai Cimpoi. *Mulțimea posibilelor și posibilul real etc.*, și o serie de STUDII CRITICE semnate de: Mihai Cimpoi. *Momentele iluminătoare*; Adrian Dinu Rachieru. *Iulian Filip, poezia grafică*; Adrian Ghicov. *O provocare postmodernă a creativității*; Emanuela Ilie. *Artele și dialogismul sau provocările plurale ale lui Iulian Filip*; Vasile Romanciuc. *O inimă cu ieșire la mare*; George Coandă. *Iulian Filip, un mare om de cultură la Târgoviște*; Pavel Proca. *Calul iulian*; Mihai Cimpoi. *Registrele existențiale ale lui Iulian Filip (retrospectivă inimografică)*; Mihai Cimpoi. *Democratizarea sonetului*. OPERA cuprinde următoarele compartimente: Iulian Filip – autor și coautor; Cărți îngrijite, selectate, traduse, comentate, ilustrate de Iulian Filip; Cărți despre Iulian Filip; precum și o serie de INDEXURI AUXILIARE (Index de nume, Index de titluri de autor și coautor, Index de titluri ale cărților îngrijite, selectate, traduse, comentate de Iulian Filip, Index de titluri ale cărților ilustrate de Iulian Filip). Volumul este destinat publicului larg, scriitorilor, bibliografilor.

8. Kulikovski, Lidia. Amprentele istoriei. Iurie Colesnic : Monografie bibliografică / Lidia Kulikovski ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; expert bibliografic: Claudia Tricolici ; redactor bibliografic: Irina Osovski ; Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu. – [Ed. a 3-a, rev. și extinsă]. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 600 p. : fot. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [50] ex. ISBN 978-5-36241-691-1.

Monografia bibliografică constituie un omagiu adus cercetătorului istoric septuagenar Iurie Colesnic. Volumul reflectă contribuția protagonistului la valorificarea, actualizarea și teaurizarea trecutului Basarabiei/Republicii Moldova. În egală măsură scoate în evidență activitatea sa culturală, civică în calitate de parlamentar și funcționar public, cetățean angajat să pună în lumină problemele

actuale și de viitor). Bibliografia adună, evaluează și valorifică opera sa științifică, didactică, editorială, eseistică, bibliografică și publicistică.

Volumul bibliografic acoperă surse din perimetrul cronologic 1976-2024. Este structurată după cum urmează: *Notă asupra ediției; Fișier biografic; Iurie Colesnic: Portret bibliografic*, semnat de dr. conf. univ. Lidia Kulikovski; *Studii introductive* (semnate de Haralambie Moraru, dr. Lucia Țurcanu, Ion Hadârcă, Nicolae Dabija, dr. Alexe Rău), urmate de bibliografie. Corpusul *Bibliografiei* este divizat în două capitole: *Opera* și *Studii și referințe la activitatea literară, culturală și social-istorică*. *Opera* include: *Cărți; Volume de versuri*; lucrări și studii publicate în calitate de *Editor, alcătuitor, coordonator, redactor, îngrijitor de ediții, autor de proiecte; Articole în culegeri și periodice; Interviu realizat cu și de Iurie Colesnic; Versuri traduse și Scenarii*. Capitolul *Studii și referințe la activitatea literară, culturală și social-istorică* a lui Iurie Colesnic se regăsesc în cărți, în volume de referință, în antologii, culegeri și periodice. Pentru a facilita navigarea lejeră în conținutul bibliografic, au fost alcătuite următoarele indexuri: de nume; de autori; de ediții periodice. Volumul se încheie cu *Crâmpoie din amintirile* lui Iurie Colesnic și cu albumul *Clipe în imagini*. Lucrarea va fi utilă profesorilor, studenților, bibliotecarilor, tuturor celor interesați de istorie, patriotism, memorie colectivă, de viața și activitatea lui Iurie Colesnic – Omul memoriei, model de dedicare cauzei naționale. Lucrarea urmează să fie lansată în luna ianuarie 2026.

9. Manual de identitate vizuală / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator de ediție: Mariana Harjevschi ; contribuții: Svetlana Andrițchi [et al.]. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 53 p. : il. color. Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-5-36241-472-6. <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/552>.

„Manualul de identitate vizuală” al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este un instrument de consolidare a imaginii instituționale și reprezintă un cadru coerent și actualizat pentru comunicarea vizuală internă și externă. Elaborat în baza ediției din 2010, volumul reflectă transformările recente ale instituției și noile exigențe ale comunicării publice, păstrând în același timp continuitatea valorilor și a viziunii BM. Structurat în patru capitole – marca, paleta cromatică, tipografia și materialele instituționale – manualul oferă recomandări precise privind utilizarea mărcii instituționale și a elementelor vizuale în diverse contexte: de la anteturi, cărți de vizită și diplome, până la bannere, afișe, produse promoționale și platforme digitale. Fiecare secțiune este însoțită de explicații clare și exemple

aplicate, asigurând astfel o aplicare univocă a identității vizuale în rețeaua celor 27 de filiale ale BM. Prin această ediție, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își reafirmă rolul de actor strategic în peisajul cultural al Republicii Moldova și își exprimă angajamentul față de transparență, unitate instituțională și excelență în comunicare.

10. Pohilă, Vlad. Pe bulevardul fără oameni : Proză scurtă / Vlad Pohilă ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; alcătuire, argument și tabel cronologic de Elena Ungureanu ; prefață de Nicolae Rusu ; postfață de Maria Pilchin ; coordonator al ediției: Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 108 p. – (Colecția Inedite / coordonator: Lidia Kulikovski, ISBN 978-9975-33805-9). Cu suportul financiar al Primăriei Municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-5-5.

Volumul reunește texte de proză scurtă semnate de **Vlad Pohilă**, publicate postum, care evidențiază erudiția autorului și capacitatea sa de a capta interesul cititorului prin observație fină și expresivitate narativă. Scrierile includ reflecții asupra unor percepții și prejudecăți legate de spațiul moldovenesc, conturând o perspectivă lucidă asupra realităților sociale și culturale. Autorul se afirmă ca un observator atent al lumii, alternând tonul empatic cu ironia subtilă în construirea personajelor. Cele cinci proze configurează un univers literar amplu, marcat de introspecție și profunzime, oferind cititorului o imagine nuanțată asupra preocupărilor și sensibilității scriitorului.

11. Total librarian: Lidia Kulikovski : Monografie bibliografică / Claudia Tricolici ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; redactor coordonator: dr. hab. Elena Ungureanu ; adnotarea volumelor de autor: Maria Pilchin ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici ; lector: Genoveva Scobioală ; coperta: Valeriu Herța ; tehnoredactor: Octavian Tverdohleb. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 475 p. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). – Cu suportul financiar al Primăriei Municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-7-9.

Volumul (care include 1 234 de surse bibliografice) reflectă o jumătate de secol de activitate a Lidiei Kulikovski, perioadă în care a fost director general și director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”; autor de manuale în domeniul biblioteconomic, de studii monografice și materiale didactice; alcătuitor de bibliografii și biobibliografii; bibliotecar-cercetător științific; specialist inovații în biblioteci la IREX / Novateca Global Libraries în Moldova etc.

Monografia bibliografică este structurată după cum urmează: Notă asupra ediției; Curriculum vitae; Studii introductive (semnate de Mariana Harjevschi, Natalia Goian, Alexe Rău, Vlad Pohilă, Mihai

Cimpoi, Nelly Țurcan) și Bibliografie, divizată în următoarele capitole: *Cărți: Autor* (manuale, studii monografice, lucrări bibliografice, culegeri de articole, cuprinzând studii, cercetări, recenzii, prefețe, eseuri, interviuri); *Coautor, alcătuitor* (materiale didactice, planuri, agende, strategii, ghiduri metodologice, dicționare, glosare, biobibliografii, monografii bibliografice și studii bibliografice alcătuite în colaborare); *Coordonator, recenzent* (ediții coordonate și recenzate de Lidia Kulikovski); *Redactor, responsabil și îngrijitor de ediții* (reviste și cărți redactate și îngrijite de Lidia Kulikovski); *Articole în culegeri și periodice* (Studii, cercetări, sinteze, portrete; Recenzii, prefețe, postfețe, prezentări și recomandări de carte, note de lectură); Interviuri realizate cu și de Lidia Kulikovski (atitudini, puncte de vedere, dezbateri); *Traduceri*, care conține cărți și articole traduse de cercetătoare; *Studii și referințe la activitatea Lidiei Kulikovski* însumează cărți, reviste și articole despre activitatea în calitate de bibliotecar-cercetător științific, precum omagii și dedicații (publicate cu prilejul aniversărilor protagonistei).

Lucrarea se încheie cu capitolul *Lidia Kulikovski văzută de personalități ale literaturii, culturii, științei*. Albumul *Clipe în imagini* oferă cititorului momente definitorii ale vieții și activității Lidiei Kulikovski selectate din arhiva BM și cea personală.

12. Umbra omo-trestiei. Biobibliografie Ion Hadârcă / coordonator: Maria Hadârcă ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; consultant: Elena Ungureanu ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – București : Editura Academiei Române, 2025. – 586 p. – ISBN 978-973-27-3962-4. – Text : nemediat.

Biobibliografia cuprinde un itinerar bibliografic, câteva studii de referință, care creionează portretul protagonistului, semnate de Lidia Kulikovski, Mihai Cimpoi, Pompiliu Crăciunescu, Arcadie Suceveanu, Elvira Sorohan, Cassian Maria Spiridon, Nicolae Dabija, Nichita Danilov. Cel mai substanțial capitol al cărții – Bibliografia. Opera literară cuprinde volume de poezie și proză în limba română (inclusiv din culegeri și antologii), secundate de cele traduse în alte limbi; opera științifică, publicistică și politică, edițiile în coautorat și edițiile antologate, cântecele pe versurile lui Ion Hadârcă, eseuri, studii, cronici este urmat de memorări ale personalităților trecute în eternitate și traduceri realizate de Ion Hadârcă. Capitolul *Prezențe academice* înregistrează comunicările și prelegerile protagonistului prezentate în înalte foruri academice (Academia Română, Academia de Științe a Moldovei,

Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Academia de Studii Economice din Moldova ș.a.).

În volum sunt bibliografiate interviurile, anchetele, dialogurile realizate de și cu Ion Hadârcă. Un alt capitol valoros, inedit și distinct în bibliografierea autohtonă îl reprezintă Declarații, discursuri, interpelări, în care au intrat: Declarații și interpelări în Parlamentul României (Senat, Camera Deputaților) și Comisii parlamentare (2016-2020), urmat de toate celelalte Declarații, discursuri și alocuțiuni prezentate în alte foruri și instituții. Volumul cuprinde discursurile rostite de scriitorul-politician în Congresul Deputaților Poporului din Uniunea Sovietică (1989-1991), acestea fiind bibliografiate conform stenogramelor ședințelor respective și/sau celor din textele reproduse de ziarele timpului. Sursele care trimit la texte concrete rostite în Parlamentul Republicii Moldova (1990-1994; 1994-1998; 2009; 2010-2014), în Senatul României (2016-2020), în Comisiile Parlamentului României, în forurile de conducere sau reprezentative ale organizațiilor internaționale sunt reproduse cu respectarea cerințelor bibliografice. O altă parte din surse (declarații politice, interpelări, discursuri, apeluri, interviuri, rapoarte ș.a.), existente în format online, au fost prezentate conform rigorilor de descriere bibliografică a publicațiilor electronice.

Partea a doua a Bibliografiei, intitulată *Referințe critice, portretizări și impresii*, cuprinde profiluri ale lui Ion Hadârcă semnate de jurnaliști și colegi de breaslă, eseuri și cronici literare sau politice, referințe care varsă lumină asupra personalității și activității protagonistului lucrării.

Volumul este completat cu un album de fotografii ale protagonistului, fiind elegant ilustrat cu grafică de Ion Hadârcă.

13. Vasile Iovu: De versul naiului vrăjit : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Ovidius” ; alcătuitori: Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu ; ediție îngrijită de dr. Mariana Harjevschi ; coordonator: conf univ. dr. Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Irina Osovski ; lector: Tatiana Luchian. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offces). – 290 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Cu suportul financiar al Primăriei Municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-2-4.

Volumul valorifică parcursul artistic și spiritual al maestrului Vasile Iovu, evidențiind legătura sa profundă cu naiul, activitatea concertistică desfășurată în țară și peste hotare, contribuția pedagogică și editorială, precum și recunoașterea de care se bucură în spațiul cultural românesc și internațional.

Lucrarea include repere biografice, referințe critice, cronologie artistică, lista publicațiilor și a aparițiilor editoriale, precum și descrieri bibliografice structurate conform standardelor profesionale în vigoare. Biobibliografia constituie un instrument documentar de referință pentru cercetători, bibliografi, cadre universitare, elevi, studenți și pentru toți iubitorii muzicii și culturii naționale, facilitând accesul la informație verificată și sistematizată și contribuind la dezvoltarea colecțiilor de specialitate și la promovarea patrimoniului cultural muzical.

Lucrarea reprezintă o contribuție semnificativă la colecția *Bibliographica*, care include cercetări bibliografice fundamentale, cum sunt monografiile bibliografice, bibliografiile tematice sau selective, consacrate subiectelor de interes cultural și comunitar.

14. Vasile Vasilache: în spectru : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală ; alcătuitor, autor al conceptului: Nadejda Mășcăuțanu ; coordonator al ediției: Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 194 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-4-8.

Biobibliografia constituie un omagiu adus lui Vasile Vasilache – scriitor român basarabean, romancier, eseist, jurnalist, nuvelist, pedagog, scenarist de film – personalitate marcantă a vieții literare și culturale din Republica Moldova, cavaler al Ordinului Republicii.

Volumul reprezintă primul studiu de acest gen care adună întreaga bibliografie a scriitorului între copertile unei cărți. Lucrarea debutează cu o *Notă asupra ediției*, un *Tabel cronologic* și *Studii introductive* semnate de Maria Pilchin, Emilian Galaicu-Păun, Alexandru Burlacu, Constantin Ivanov, Vasile Malanețchi, Olesea Gîrlea, Vladimir Ciubucciu (reproduse în redacția autorilor). O parte din sursele bibliografice publicate de-a lungul timpului sunt accesibile pe blogul scriitorului Vasile Vasilache (<https://vasilevasilache.blogspot.com/>, care are o arhivă din 2008-2017, inclusiv materiale video), fapt ce ne-a scutit să le includem în prezenta ediție. Corespondența e singurul compartiment care beneficiază de adresele electronice ale surselor, întrucât majoritatea scrisorilor protagonistului sunt publicate exclusiv pe internet.

Biobibliografia este destinată scriitorilor, istoricilor și criticilor literari, cercetătorilor, studenților, profesorilor din învățământul universitar și preuniversitar, bibliotecarilor și tuturor celor interesați să cunoască activitatea literară și activitatea publică a scriitorului Vasile Vasilache.

15. Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], **2025** (Bons Offices). – 354 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-5-36241-541-9.

Lucrarea cuprinde o *Notă asupra ediției*, un amplu *Tabel cronologic* și întreaga *Operă* bibliografiată, care listează cărți și scrieri publicistice, lingvistice, eseistice, literare, cronici, recenzii și de popularizare a științei; proză scurtă; selecții, adaptări, consemnări; recenzii; interviuri realizate de Vlad Pohilă; calitatea de redactor, lector, stilizator, consultant; prefațator, postfațator; traducător. Capitolul *Viața și activitatea* cuprinde *Materiale și repere critice* despre protagonistul lucrării. Biobibliografia reprezintă un volum amplu și actualizat, dedicat memoriei filologului și promotorului limbii române, la cinci ani de la trecerea sa în neființă. Lucrarea, rezultatul a aproape trei ani de documentare, cuprinde peste 2 570 de referințe și reprezintă un omagiu adus contribuției sale culturale, profesionale și identitare.

PUBLICAȚIILE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”, 2025

8.2 PROMOVAREA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE-EDITARE

Majoritatea volumelor au beneficiat la apariție de lansări în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, precum și de reflectarea evenimentelor de lansare în mass-media (TV, radio, presa tipărită și online).

Lansarea volumului „Total librarian: Lidia Kulikovski : Monografie bibliografică” s-a desfășurat în data de 23 aprilie 2024 la BM „B.P. Hasdeu”. Monografia bibliografică, semnată de cercetătoarea **Claudia Tricolici**, constituie un omagiu adus doamnei Lidia Kulikovski, doctor în pedagogie, conferențiar universitar la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, specialist notoriu în biblioteconomie din Republica Moldova. Lansarea a marcat Ziua Bibliotecarului fiind un eveniment dedicat promovării valorilor profesionale și memoriei instituționale în domeniul biblioteconomic.

Manifestarea, desfășurată în Sala cu Coloane a sediului central, a reunit colegi bibliotecari din rețeaua BM „B.P. Hasdeu”, scriitori, cercetători, reprezentanți ai mediului cultural și alți invitați, care au participat la omagierea uneia dintre personalitățile marcante ale biblioteconomiei din Republica Moldova – Lidia Kulikovski.

În deschiderea evenimentului, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, a evidențiat semnificația lansării în contextul Zilei Bibliotecarului și rolul Lidiei Kulikovski în formarea și consolidarea profesiei la nivel național. Lucrarea, inclusă în Colecția *Bibliographica*, prezintă contribuțiile profesionale și parcursul uman al personalității omagiate, valorificând experiența acumulată în slujba bibliotecii.

Monografia a fost realizată sub coordonarea științifică a dnei Elena Ungureanu, cu adnotări semnate de scriitoarea Maria Pilchin, redactare bibliografică realizată de Claudia Tricolici, precum și contribuții editoriale din partea Genovevei Scobioală (lectură), Octavian Tverdohleb (tehnoredactare) și Valeriu Herța (design copertă). Volumul a fost publicat la Editura Bons Office, cu sprijinul financiar al Primăriei Municipiului Chișinău, sub egida Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural a Consiliului Municipal Chișinău.

Evenimentul a constituit un moment de consolidare profesională și de recunoaștere a meritelor în domeniu, reafirmând importanța promovării modelelor profesionale și a continuității tradițiilor culturale în cadrul comunității bibliotecare.

Lansarea volumului de proză scurtă „Pe bulevardul fără oameni” de Vlad Pohilă

Volumul de proză scurtă a fost lansat în cadrul Mesei rotunde „Să ne amintim de Vlad Pohilă” (7 aprilie 2025). Volumul de proză este alcătuit de Elena Ungureanu și este însoțit de o prefață de Nicolae Rusu și o postfață de Maria Pilchin. Textele de proză scurtă semnate de Vlad Pohilă, publicate postum, dezvăluie erudiția autorului și remarcabila sa capacitate de a pasiona cititorul. În aceste scrieri ies la iveală și reflexii asupra unor prejudecăți. Vlad Pohilă se dovedește un observator atent al lumii în care trăiește, uneori blând cu personajele sale, alteori ironic. Cele cinci proze creionează un univers amplu și expresiv, derivat din natura introspectivă a autorului. În cadrul evenimentului au vorbit despre volumul de proză dr. hab. Elena Ungureanu, dr. Mariana Harjevschi, scriitorii Maria Pilchin și Nicolae Rusu.

Lansarea biobibliografiei „Vasile Vasilache: în spectru”, realizată de bibliografa **Nadejda Mășcăuțanu**, care a semnat atât conceptul, cât și structura biobibliografiei, a avut loc la data de 4 iulie 2025, în cadrul Sediului Central al BM „B.P. Hasdeu”, eveniment organizat cu prilejul celor 99 de ani de la nașterea scriitorului Vasile Vasilache. Lucrarea, realizată pe parcursul a aproape trei ani, reprezintă un produs editorial al Bibliotecii Municipale și constituie prima lucrare bibliografică amplă dedicată autorului.

Volumul valorifică patrimoniul literar și critic asociat scriitorului, reunind peste 760 de surse bibliografice, completate de studii critice și informații relevante privind viața și opera acestuia. Prin conținutul său documentar și caracterul de sinteză, biobibliografia contribuie la consolidarea cercetării literare și la promovarea memoriei culturale, oferind specialiștilor și publicului un instrument de referință pentru aprofundarea creației lui Vasile Vasilache.

Lansarea a fost moderată de scriitoarea Maria Pilchin, care a subliniat atmosfera de colaborare și deschidere din partea familiei scriitorului și rolul activ jucat de Muzeul Național al Literaturii Române în realizarea proiectului.

Evenimentul a reunit numeroase personalități ale vieții culturale și academice din Republica Moldova, care au evocat figura distinctă a scriitorului și contribuția sa la patrimoniul literar românesc. Printre vorbitori s-au numărat: dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; dr. hab. Maria Șleahțișchi, director general al Muzeului Național al Literaturii Române; Victor Vasilache, scriitor, traducător și fiul regretatului autor; Arcadie Suceveanu, scriitor; Ion Hadârcă,

scriitor; Ivan Pilchin, scriitor, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova; dr. hab. Elena Ungureanu, șefa Secției Studii și Cercetări; Emilian Galaicu-Păun, scriitor; dr. hab. Alexandru Burlacu, istoric și critic literar; dr. Constantin Ivanov, critic literar; dr. Olese Gârlea, cercetătoare.

În deschidere, dr. Mariana Harjevschi a menționat că BM „B.P. Hasdeu” a realizat până acum peste 100 de lucrări bibliografice și că această biobibliografie a apărut în urma unei inițiative comune, venite din partea Mariei Șlehtițchi și a lui Victor Vasilache. Dr. hab. Maria Șlehtițchi a precizat că ideea lansării biobibliografiei la care s-a muncit enorm a fost legată de cifra simbolică a celor 99 de ani de la nașterea scriitorului.

Un moment aparte al evenimentului a fost adus de frații Valeriu și Victor Vasilache, care au venit la lansare cu un cocoș viu, simbol al operei scriitorului și referință directă la „Povestea cu cocoșul roșu”, una dintre cele mai cunoscute scrieri ale autorului. „Cocoșul roșu de la Unțești”, devenit mascota neoficială a lansării, a fost crainicul inedit al serii: un omagiu viu, simbolic și emoționant, pentru proza plină de vervă și umor a lui Vasile Vasilache.

Lansarea volumului „Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie” a avut loc pe 29 august în Sala cu Coloane a Sediului central al BM „B.P. Hasdeu”. Bibliografia constituie o lucrare de referință care reflectă întreaga activitate a scriitorului, jurnalistului și cercetătorului Vlad Pohilă (1953-2020). Volumul, considerat cea mai completă biobibliografie dedicată acestei personalități, reunește 2 570 de surse bibliografice.

Lucrarea a fost realizată de cercetătoarele Elena Ungureanu și Claudia Tricolici, cartea a apărut la Editura Bons Offices, în Colecția *Bibliographica*, cu implicarea echipei de bibliografi ai Secției studii și cercetări a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. A fost concepută ca un omagiu adus unei personalități care și-a dedicat viața promovării limbii române.

Evenimentul a reunit scriitori, cercetători, colegi și prieteni, care au evocat personalitatea lui Vlad Pohilă – un erudit, redactor desăvârșit și participant activ la renașterea națională din anii '80-'90. Au luat cuvântul: Mariana Harjevschi, Elena Ungureanu, Ivan Pilchin, Vasile Șoimaru, Ion Zderciuc, Maria Pilchin, Luminița Dumbrăveanu, Nicolae Rusu. S-au alăturat cu scurte intervenții Dumitru Maxim, Zinaida Izbaș și Maria Ișaeu-Vieru. Ulterior, dna Elena Ungureanu a semnalat pe blogul *BiblioHost* apariția în ediție completă a biobibliografiei dedicate lui Vlad Pohilă, ca pe o restituire necesară nouă, celor care îi continuăm memoria.

Mariana Harjevski, director general al BM, a evidențiat faptul că lucrarea are drept scop readucerea în atenția publicului a contribuției lui Vlad Pohilă la afirmarea valorilor naționale și, în mod special, la promovarea limbii române, lansarea fiind organizată în preajma sărbătorii Limbii Române. Totodată, aceasta a subliniat că ediția a fost realizată prin efortul unei echipe profesioniste, implicate cu dedicație în elaborarea volumului.

Volumul, pe care alcătuitoarele îl consideră *cartea lui de vizită*, valorifică esența bibliografiilor ca instrumente de cercetare riguroase, capabile să ordoneze, să recupereze și să contextualizeze opera și evoluția unui autor. Activ toată viața ca ziarist, lingvist, traducător și redactor, Pohilă a redactat numeroase bibliografii ale altor personalități, considerând această muncă o datorie intelectuală și morală. Lansarea lucrării la Biblioteca Municipală, în august 2025, reprezintă un gest de omagiu adus unui reprezentant de prim rang al culturii basarabene, precum și o nouă carte de vizită a instituției care i-a dedicat volumul.

În încheiere, participanții au depus flori la monumentul lui Vlad Pohilă, recent dezvelit la Cimitirul Central din Chișinău, operă a sculptorului Ion Zderciuc.

Lansarea volumului „Umbra omo-trestiei: Biobibliografie Ion Hadârcă” a avut loc la data de 3 septembrie 2025, în cadrul Salonului Internațional de Carte Bookfest Chișinău 2025. Prezentă la târgul de carte, Editura Academiei Române a adus în fața publicului această premieră editorială, publicată la București (EAR, 2025, 586 p.), coordonată de Maria Hadârcă și dedicată scriitorului și omului politic Ion Hadârcă.

Volumul reprezintă prima colaborare de acest tip dintre Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Editura Academiei Române, lucrarea fiind elaborată în cadrul Secției studii și cercetări a Bibliotecii Municipale. Cartea a fost prezentată de acad. Valeriu Matei, directorul Editurii Academiei Române, și Mariana Harjevski, director general al BM „B.P. Hasdeu”.

Biobibliografia oferă un portret amplu al lui Ion Hadârcă, reunind peste 2 000 de surse, care acoperă opera literară, activitatea publicistică, științifică și politică, discursuri, interviuri și referințe critice. Volumul este completat de un album fotografic și materiale grafice semnate de protagonist, constituind un instrument documentar complex și o contribuție importantă la valorificarea patrimoniului cultural și literar contemporan.

Lansarea volumelor „Bibliografia Municipiului Chișinău, 2013” și „Bibliografia Municipiului Chișinău, 2014” din colecția „Chișinăuiana” a avut loc la 17 octombrie 2025, în cadrul aniversării de 148 de ani de la fondarea BM „B.P. „Hasdeu”, în contextul programului „Biblioteca care inspiră prin cuvânt”, dedicat promovării contribuțiilor editoriale ale bibliotecii la cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural local. Volumele au fost prezentate de Taisia Foiu și Eugenia Butnaru din Secția „Memoria Chișinăului”, care s-au referit la conținutul bibliografiilor. Volumul dedicat anului 2013 evidențiază evenimente de referință pentru municipiu, precum lansarea Strategiei Moldova Digitală 2020, marcarea Zilei Naționale a Culturii și inaugurarea unor monumente importante, dar și momente relevante pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, inclusiv renovarea sediului central, numirea Marianei Harjevschi ca director general și lansarea programului Novateca.

Volumul aferent anului 2014 reflectă un an dinamic al orașului, marcat de evenimente de inovare digitală, proiecte culturale și inițiative urbane majore, între care inaugurarea Centrului Național de Excelență Profesională și lansarea proiectului „TrolleyBook” de către BM „B.P. Hasdeu”, precum și multiple manifestări culturale internaționale.

Edițiile au fost realizate cu contribuția specialiștilor bibliotecii: redactare bibliografică – Ludmila Pînzari și Taisia Foiu, indexuri auxiliare – Irina Ceban și Efimia Macrinici, copertă – Olga Chirița. Prin aceste publicații, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își consolidează rolul de instituție de referință în documentarea memoriei urbane și în susținerea cercetării dedicate municipiului Chișinău.

Taisia Foiu a subliniat că Bibliografia Municipiului Chișinău este o adevărată oglindă a vieții social-politice, economice și culturale din Chișinău, un raport al faptelor și evenimentelor, ce au avut loc în Chișinău și a devenit parte din istorie, iar Eugenia Butnaru a subliniat că bibliografia este jurnalul sincer al orașului, scris cu pasiune și dragoste pentru Chișinău.

Lansarea antologiei „Caleido-Scopul epigramei bibliologice”, antologatori Gheorghe Bâlici și Ion Diviza, s-a desfășurat la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu” la 18 noiembrie 2025 în cadrul Clubului epigramaștilor și umoriștilor „Paradox”, care se desfășoară la BM, fiind inițiat și moderat de epigramistul Gheorghe Bâlici. Evenimentul a fost însoțit de expoziție de caricatură, discursuri ingenioase ale scriitorilor și un show de caricatură live, prezentat de artistul Costel Pătrășcan, ilustratorul ediției. Întâlnirea a fost moderată de Ivan Pilchin și i-a avut ca invitați pe Mariana Harjevschi, acad. Mihai Cimpoi, Gheorghe Bâlici, Ion Diviza și Voicu Gelu Bichineț. Antologia continuă tradiția volumului

„Amuzament cu abonament” (2007), conturând o panoramă actualizată a spiritului ironic și a reflecției critice exprimate prin forma scurtă a epigramei în literatura română.

În anul 2025, Biblioteca „Ovidius” a înregistrat o realizare profesională de referință prin editarea și lansarea biobibliografiei „**Vasile Iovu – de versul naiului vrăjit**”, lucrare elaborată de Liuba Ciobanu și Victoria Cebanu și consacrată maestrului naiului Vasile Iovu. Volumul valorifică, într-o manieră documentară riguroasă, parcursul artistic și spiritual al artistului, evidențiind activitatea sa concertistică, contribuția pedagogică și editorială, precum și recunoașterea de care se bucură în spațiul cultural românesc și internațional.

Evenimentul de lansare, desfășurat în incinta bibliotecii, a reunit personalități marcante ale vieții culturale și muzicale – compozitori, interpreți, scriitori, jurnaliști, artiști și bibliotecari – și s-a transformat într-un moment cultural-artistic de excepție. Prin evocări, intervenții și momente artistice, participanții au depănat amintiri și au pus în valoare contribuțiile artistice și pedagogice ale maestrului, conferind manifestării semnificația unei autentice celebrări a excelenței culturale și consolidând rolul Bibliotecii „Ovidius” ca spațiu activ de promovare a patrimoniului cultural național.

8.3 ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE ȘTIINȚIFICE SAU CU COMPONENTĂ ȘTIINȚIFICĂ

În perioada de referință au fost organizate și/sau valorificate prin participare un număr impresionant de **reuniuni științifice și profesionale**, incluzând: colocvii, conferințe, congrese, forumuri, mese rotunde, festivaluri, lecții publice și alte forme de dialog academic și comunitar (209). Acestea au acoperit **toate nivelurile**: local, național și internațional.

Un loc aparte îl ocupă **colocviile și conferințele internaționale**, care au asigurat vizibilitate externă instituției și au facilitat dialogul intercultural și interdisciplinar. Evenimente precum colocviile dedicate lui **Bogdan Petriceicu Hasdeu**, conferințele privind rolul bibliotecilor, **publicarea științifică, lectura, patrimoniul cultural**, precum și participarea la congrese și reuniuni academice în **Italia, Portugalia, Armenia, România** sau **Ucraina**, confirmă integrarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în rețelele europene și internaționale de cercetare și cultură.

La nivel **național**, biblioteca a fost constant prezentă în cadrul reuniunilor organizate de universități, institute academice, biblioteci naționale și organizații profesionale, contribuind la dezvoltarea domeniilor biblioteconomic, filologic, cultural și educațional. Totodată, **nivelul local** a fost

intens valorificat printr-o ofertă amplă de lecții publice, mese rotunde și conferințe tematice, orientate spre educația permanentă și implicarea comunitară.

Analiza tematică relevă câteva **axe strategice** dominante. Un prim palier îl constituie **biblioteconomia și știința informării**, cu accent pe evaluarea bibliotecilor, inovare digitală, infrastructură informațională, publicare științifică, acces deschis, scientometrie, inteligență artificială și transformare digitală. Comunicările prezentate demonstrează maturitate teoretică și aplicativă, dar și preocuparea pentru alinierea la standardele internaționale. Un al doilea domeniu major este **lectura și educația**, abordate atât din perspectivă teoretică, cât și praxiologică. S-au evidențiat teme precum promovarea lecturii, animarea lecturii, lectura ca experiență multisenzorială, educația prin lectură, lectura în contextul noilor tehnologii și rolul bibliotecilor ca spații de învățare pe tot parcursul vieții. O dimensiune consistentă o reprezintă **patrimoniul cultural și identitar**, în special valorificarea operei lui Mihai Eminescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu, dar și a altor personalități ale culturii române și universale. Numărul mare de evenimente dedicate patrimoniului literar, lingvistic și artistic confirmă rolul bibliotecii ca instituție de memorie și conștiință culturală. Nu în ultimul rând, se remarcă **dialogul intercultural, educația civică și implicarea comunitară**, prin teme legate de drepturile omului, incluziune, educație media, reziliență comunitară, sănătate, siguranță online și valori europene. Aceste activități consolidează funcția socială a bibliotecii și impactul său direct asupra comunității.

Din punct de vedere cantitativ, activitatea se caracterizează printr-un volum mare de evenimente și un număr impresionant de participanți, cumulând mii de beneficiari direcți. Ponderea semnificativă a reuniunilor internaționale și naționale confirmă poziționarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca actor relevant în spațiul academic și cultural. Impactul acestor activități se manifestă pe mai multe planuri: creșterea vizibilității instituției, consolidarea rețelelor de parteneriat, promovarea lecturii și a patrimoniului cultural, precum și dezvoltarea profesională continuă a personalului. Biblioteca se afirmă astfel nu doar ca furnizor de servicii informaționale, ci ca hub de cunoaștere, dialog și inovație.

În ansamblu, organizarea și participarea la reuniuni științifice și profesionale în anul 2025 demonstrează că Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își îndeplinește cu succes misiunea de instituție modernă, deschisă și conectată la dinamica culturală și academică contemporană. Diversitatea, amploarea și calitatea acestor activități confirmă rolul bibliotecii ca factor esențial în promovarea culturii, educației și cercetării, la nivel local, național și internațional.

Evenimente organizate de Secția studii și cercetări

Masa rotundă: „Să ne amintim de Vlad Pohilă”

Un alt eveniment organizat de către Secția studii și cercetări a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost Masa rotundă: „Să ne amintim de Vlad Pohilă” (7 aprilie 2025), prin care a fost evocat un fost coleg în cadrul BM, un nume important în peisajul științific și cultural, o personalitate dedicată cărții și studiului. Oameni de cultură, bibliotecari și colaboratori apropiați au rememorat contribuțiile sale remarcabile – de la activitatea editorială și îndelungata coordonare a revistei *BiblioPolis*, până la impresionanta muncă de redactor, traducător și promotor al culturii române, reflectată în mii de pagini revizuite și în numeroase lucrări de referință. În cadrul mesei rotunde au fost susținute comunicările: „Vlad Pohilă: norocul BM «B.P. Hasdeu»” (Lidia Kulikovski); „Semnele cuvintelor lui Vlad Pohilă: explorări bibliometrice” (Mariana Harjevschi); „Vlad Pohilă și arta editorialului” (Ivan Pilchin); „A fi sau a nu fi redactor: Vlad Pohilă. O misiune tulburătoare” (Elena Ungureanu); „Vlad Pohilă și arta traducerii” (Vitalie Răileanu); „Vlad Pohilă, un fidel prieten și coleg” (Miroslava Metleaeva-Luchiancova). Au mai luat cuvântul Iraidă Condrea, Nicolae Rusu ș.a. La finalul evenimentului, Elena Ungureanu a prezentat două lucrări importante la care s-a lucrat în ultima perioadă, al căror protagonist este Vlad Pohilă: volumul de proză scurtă „Pe bulevardul fără oameni” (apărut post-mortem) și biobibliografia sa completă (care, la acea oră, se afla în curs de editare).

Ziua Mondială a Științei pentru Pace și Dezvoltare

Ziua Mondială a Științei pentru Pace și Dezvoltare la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, sărbătorită anual la 10 noiembrie, a avut, în anul 2025, genericul „Încredere, transformare și viitor: știința de care avem nevoie pentru 2050” și a constituit o totalizare a întregii activități de-a lungul anului și chiar a anilor 2023-2024. Cu acest prilej, Secția studii și cercetări și Secția activitate editorială ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au organizat **BiblioMeeting-ul „Cărțile despre cărți: de la fișă la volum”**. În fața celor cca 40 de participanți au fost prezentate în total 8 realizări editoriale: 4 biobibliografii apărute în anul 2025 și 4 numere recente ale revistei *BiblioPolis* (2024, nr. 1-4).

Întrunirea a fost deschisă de Elena Ungureanu, cu prezentarea „Bibliotecarul din anul 1566 către bibliograful (sau libCyborgul) din anul 2066” (cu trimitere la cartea „2062. Lumea creată de inteligența artificială” de Toby Walsh). Încă suntem oameni cu o cultură vegetală, adică formați din cultura

tiparului, care e a lemnului, a copacilor, a hârtiei (Eco), a menționat vorbitoarea, îndemnând asistența: „Grăbiți-vă să consumați această cultură, căci vine alta să o înlocuiască!”

Scriitoarea Maria Pilchin a vorbit publicului despre colaborarea inspirată cu care s-a lucrat în procesul adunării și structurării informațiilor, dar și despre ineditul lansării biobibliografiei „Vasile Vasilache. În spectru” (alc. Nadejda Mășcăuțanu), cu un cocoș adevărat în sală, de parcă acolo ar fi fost prezent și spiritul scriitorului. Claudia Tricolici a deschis ușa laboratorului bibliografiei dedicate veteranei domeniului biblioteconomic și, implicit, Bibliotecii Municipale (vol. „Total librarian: Lidia Kulikovski”), volum cu care este legat prin multe fire și fișe bibliografia „Vlad Pohilă: un om al scrisului”. Din discuțiile cu cei prezenți a răzbătut mesajul că e nevoie de o promovare mai insistentă și mai convingătoare a unor astfel de lucrări de specialitate, precum și de mai mulți profesioniști dedicați acestei meserii dificile, dar foarte necesare, mai ales în contextul revoluției datelor digitale. De asemenea, participanții au putut afla detalii despre colaborarea cu EAR, în urma căreia a ieșit de sub tipar bibliografia dedicată lui Ion Hadârcă „Umbra omo-trestiei” (coord. Maria Hadârcă). Publicul a fost implicat în câteva activități interactive (o sesiune de întrebări și răspunsuri, consultarea (răsfoirea) celor 4 lucrări, un chestionar despre impactul bibliografiilor ș.a.).

În cadrul aceluiași eveniment, Secția activitate editorială a BM „B.P. Hasdeu” a organizat activitatea cu genericul „Știința biblioteconomică în paginile revistei «BiblioPolis» (nr. 1-4, 2024)”, structurată ca un atelier interactiv, în care analiza conținutului revistei a fost combinată cu exerciții de reflecție pentru consolidarea dimensiunii științifice a publicației. În continuare, Ivan Pilchin, șef Secție activitate editorială, a moderat atelierul practic dedicat componentei științifice a revistei „BiblioPolis”. Activitatea a inclus mai multe etape: „Încălzirea științifică” – un quiz interactiv care a testat cunoștințele participanților despre articolele, autorii și temele apărute în numerele revistei din anul 2024; „Detectivii științei” – un exercițiu de analiză comparativă, în care echipele de bibliotecari au clasificat articolele în trei categorii: teoretice, aplicative și de popularizare. Cea mai creativă parte a atelierului, „Laboratorul de idei”, a încurajat bibliotecarii să formuleze propuneri concrete pentru dezvoltarea dimensiunii științifice a revistei. Printre sugestii s-au numărat: includerea unei rubrici dedicate metodologiei cercetării biblioteconomice, extinderea colaborărilor academice cu universitățile și realizarea unor studii comparative în domeniu bazate pe date empirice. În final, echipele de bibliotecari au argumentat avantajele fiecărei propuneri și au reliefat nevoia de profesionalizare a conținutului

revistei prin studii de impact, date statistice și analize asupra transformării digitale în biblioteci. Activitatea s-a încheiat cu o „Reflecție finală”, în care participanții au identificat atât punctele forte ale revistei (caracterul aplicativ al materialelor, abordarea temelor actuale din domeniul biblioteconomiei și consistența rubricilor de cercetare), cât și elementele ce necesită consolidare (prezența metodologiilor explicite, diseminarea informațiilor despre literatură de specialitate, reflectarea mai amplă a activității din cadrul filialelor BM etc.). Concluzia generală a fost că revista „BiblioPolis” dispune de un potențial științific semnificativ, care trebuie orientat spre dezvoltarea unei platforme academice stabile, capabile să integreze cercetarea aplicată, reflecția teoretică și promovarea inovării în biblioteci. Bibliotecarii au apreciat atmosfera dezinvoltă, relaxată, prietenoasă a modului de organizare a evenimentului și au manifestat dorința de a repeta astfel de experiențe.

Evenimente organizate în filialele BM „B.P. Hasdeu”

Congresul Mondial al Eminescologilor, ediția a XIV-a, „Efigia lui Eminescu în arte”

În zilele 31 august – 1 septembrie 2025 a fost organizat Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XIV-a cu genericul „Efigia lui Eminescu în Arte” la Academia de Științe a Moldovei și în data de 1 septembrie, la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”. Cota de participare a fost una reprezentativă (peste 400), lucrările desfășurându-se la nivel academic. Organizatori ai congresului: Academia de Științe a Moldovei; Academia Română; Primăria comunei Dumbrăveni – Suceava, România; Primăria Municipiului Chișinău; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”; Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău.

Alegerea temei oferă prilejul de a readuce în actualitate efigia unei mari personalități românești de anvergură europeană, Dimitrie Vatamaniuc, care, alături de Perpessicius (întemeietorul ediției critice Eminescu și realizatorul volumelor I-VII), a fost principalul editor al creației eminesciene, a publicisticii în speță.

Evenimentul a reunit academicieni, eminescologi, cercetători, editori, artiști, oaspeți oficiali și public pasionat de opera poetului. Cu mesaje de salut au venit: Acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, acad. Ion Tighineanu, președintele Academiei de Științe a Moldovei, Sergiu Prodan, Ministrul Culturii. Cu prilejul Sărbătorii Naționale Limba Română au ținut comunicări: Theodor Codreanu, membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei. *Mihai Eminescu: Limba Română ca*

expresie a Ființei; acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române. *Limba română ca factor identitar național și cultural*; acad. Gheorghe Chivu, Academia Română. *Academia și Limba Română*.

În rol de moderator, acad. Mihai Cimpoi, director onorific CAIME și președinte al Congresului Mondial al Eminescologilor, a deschis lucrările ediției a XIV-a a congresului. Au fost susținute comunicări cu prezență în sală și în format online de către: Maria Grapini, europarlamentar, prim-vicepreședinte al Delegației Uniunii Europene – Republica Moldova, „Eminescu și parlamentarismul”; Monica Babuc, director, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, „Manifestări Eminescu”; Ioan Pavăl, primar de Dumbrăveni, Suceava (România), „Cuvânt despre Anul Eminescu”; acad. Ion Hadârcă, „Din veac în veac de Eminescu”; dr. Pompiliu Crăciunescu, „Eminescu și *herbul eternității*”; dr. Gisèle Vanhese, „Mihai Eminescu. Présence épiphanique du visage”; dr. Tudor Nedelcea, „Efigia lui Eminescu realizată de D. Vatamaniuc”; acad. Gheorghe Duca, „Mihai Eminescu și Cunoașterea. Interferențe între Poezie și Știință”; dr. Adrian Dinu Rachieru, „Eminescu: amprenta bucovineană”; dr. Christian W. Schenk, „Tinerețea vieneză și berlineză în oglinda formativă a identității sale culturale”; prof. Constantin Rusnac „Silaba muzicală eminesciană în Basarabia”; m.c. Ion Gagim „Fenomenul *melovers* în poetica eminesciană”; m.c. Elena Prus „La (re)traduction comme continuité de l'univers poétique d'Eminescu”; dr. hab. Aliona Grati, drd. Daniela Gălățeanu, „Mihai Cimpoi și fundamentele eminescologiei moderne”; dr. Simona Modreanu, „Eminescu și culorile timpului”; prof. Ion Munteanu, „Mihai Eminescu și scriitorii olteni din exil”; dr. Emilia Stajila, „Arhitectura în viziunea lui Eminescu”; dr. Olesea Gârlea, „Traducerile lui Mihai Eminescu din literatura germană: scriitori de referință și necunoscuți”; drd. Alin Constantin Naidin. „Opera plastică – reflectare a operei simbolice a lui Eminescu. „Metamorfozele cercului” – noi semnificații: Dimitrie Paciurea, Oscar Man, Gheorghe D. Anghel, Vasile Gorduz (statuia Eminescu la Montreal)”; dr. Eleonora Cărcăleanu, „Eminescu și Dante”. Evenimentul a fost transmis live de IDSI TV: <https://www.youtube.com/watch?v=ekekHGEfNHs>.

A doua zi lucrările Congresului au urmat la CAIME, moderator fiind acad. Mihai Cimpoi. Publicul a fost salutat de șefa CAIME Elena Dabija și dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

A avut loc un eveniment deosebit cu genericul „Efigia lui Mihai Eminescu în artefacte”: 50 ex., cu prezența autorilor, realizatorilor și donatorilor și lansarea artefactelor realizate special pentru Congres: **monede aniversare** ale Leului moldovenesc de aur și de argint „Mihai Eminescu – 175” din partea dnei

Anca Dragu, Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei; **Ștampila** „Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XIV-a, 31 august – 1 septembrie 2025. MD-2043. Poșta Moldovei, 01.09.2025”, cu care a fost ștampilată corespondența la oficiile poștale; **Medalia** „Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XIV-a, 31 august – 1 septembrie 2025”, autor Iurie Guțu; **Colecția de cărți poștale** „Cu gândiri și cu imagini” (Eminescu în arta plastică), realizată de Asociația Culturală „Regal d'Art”, Botoșani, președintă Lili Bobu, Mihai Cornaci, custode al Cabinetului de Numismatică și Filatelie, Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” Botoșani; **Cărți poștale** „Chipul lui Eminescu în opere de artă plastică”, realizate de Constantin Gh. Ciobanu, președintele Asociației Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova; **Panoul artistic** „EMINESCU”, Meșter popular Victor Pelin; **Insigna** „Mihai Eminescu – 175”, editor Vasile Șoimar. Toate aceste artefacte au valorificat patrimoniul eminescian.

Au fost lansate publicații noi având genericul: „Eminesciana 2025”, inclusiv volume dedicate vieții, creației eminesciene și special pentru Congres (18 ex.): Mihai Eminescu. „Opere. Poezii. Cronologii și simbioze poetice. 1866-1875” (Academia Română, Colecția „Opere fundamentale”); Iosif Cheie-Pantea. „Mihai Eminescu: omul și dialectica istoriei”; Nicolae Georgescu. „Ziarul *Timpul* acuzat în Parlament”; Ioan Țicalo. „Instrumente muzicale și poetica lor în opera lui Eminescu”; Mihai Eminescu. „Maxime. Cugetări”, ediție de acad. Mihai Cimpoi; „Eminescu, dorul – de absolut... Cu gândiri și cu imagini...”, Vol. II, „Almanah Eminescu” (Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XIV-a, 2025), Asociația Culturală „Regal d'Art”; Puiu Răducan. „Țara de dincolo de țară”; Crina Popescu. „Novalis și Eminescu: confluențe poetice și filosofice”; Miron Cristea. „Viața și opera lui Mihai Eminescu” (teză de doctorat în română și maghiară); Elie Cristea. „Mihai Eminescu. Viața și opera”; Florian Copcea. „Deschiderea lui Eminescu”; „Mihai Eminescu în viziunea Patriarhului Miron Cristea”; Mihai C.V. Cornaci. „Mihai Eminescu în creația poezilor botoșăneni”; „Mihai Eminescu”; „Gânduri despre Eminescu: An aniversar – 175 de ani de la nașterea poetului: 1850-2025”; Ana Sîrbu. „Cosmogeneza de la intuiție la rațiune. Universul semiotic al viziunii eminesciene”; „Mihai Eminescu. Poezii. Carmina”.

A urmat sesiunea de comunicări și dezbateri: dr. Nicolae Georgescu. „Stereotipurile jurnalistice în biografia politică a lui Mihai Eminescu”; dr. Sergiu Cogut. „Jurnalistul Eminescu: între vocația implicării și rigoarea (auto)critică”; dr. Dumitru Apetri. „Eminescu surprins de magicieni ai culorii și luminii”; Dumitru Brăneanu. „Eminescu – Tărîm de lumină pentru Labiș”; Mihai Stanca. „Mintea,

Cugetarea, Rațiunea, Cunoașterea lui Dumnezeu în opera Arheului Mihail Eminescu”; dr. Victoria Fonari. „Cuvântul lui Eminescu și muzica lui Doga: în unison cu eternitatea”; Ion Fercu. „Eminescu și Nietzsche, frați de cruce ai singurătăților”; dr. Gabriela Pohoăț. „Eminescu – de la cuvânt la imagine”; dr. Miroslava Metleaeva. „Magia *Luceafărului* eminescian în transformările polivalente ale Operei Rock „Lucifer” de Andrian Tăbăcaru”; Arhit. Emil Stănescu. „Efigia lui Eminescu în arte: Sculptura”; Ecaterina Botoncea. „Efigia lui Eminescu în arte: Muzica”; dr. Tatiana Butnaru. „Universul arhetipal al poeziei eminesciene”; dr. Florian Copcea. „Spiritul european și universal exprimat în lirica eminesciană”; Ștefan Sofronovici. „Eminescu și folclorul. Caietul anonim”; Traian Vasilcău. „A scrie și a trăi nepământește după Mihai Eminescu”; prof. Dumitru Copilu-Copillin. „Eminescu, o nouă efigie, „Arborele Eminescu” – „Omul în căutarea stelei sale”, îngemănare tip pixabay”; Ion Dulugeac. „De 36 de ani, Eminescu locuiește la Paris”; Mihai Vicol Sultana. „Mihai Eminescu – jurnalistul” ș.a.

Un anturaj deosebit a fost creat de vernisajul de fotografii (30 ex.) expus de Vasile Șoimaru, „Pe urmele lui Mihai Eminescu în cele patru zări” și de expozițiile de artă plastică „Iurie Lazan. Eminesciana plastică”; Ion Jabinschi. „Mihai Eminescu în artă”, „Eminesciana” (52 ex.).

Concursul internațional de epigramă „Dedicație creației eminesciene”, la care au fost abordate subiectele: „Sosim în Europa” (Mihai Eminescu. *Manuscris mss 2257*) și „Luptele de partidă” (Mihai Eminescu. *Manuscris mss 2257*), a descrețit frunțile participanților, a nominalizat și a premiat învingătorii. Parteneri ai concursului au fost: Asociația Epigramiștilor din Moldova; Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova; Complexul Turistic „Costești”.

Pe blogul CAIME au fost publicate comunicările participanților, pentru a mediatiza și a evidenția diversitatea și profunzimea cercetărilor realizate în domeniu pentru publicul interesat. Toate comunicările vor fi publicate în ediția „Mihai Eminescu: Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu”).

La **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”** s-a desfășurat un număr impresionant de **lecții publice**: „Fascinația operei eminesciene”, „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală” „Patrimoniul eminescian la CAIME: manuscrise, artefacte, ediții bibliofile”, „Mihai Eminescu pe meridianele lumii”, „Mihai Eminescu în artefacte”, „Universalitatea lui Mihai Eminescu”, „Mihai Eminescu și Grigore Vieru – poeți ai neamului românesc”, „Ion Ciocanu: Dialogul ca necesitate”, „Un Poet nins de cuvinte: Grigore Vieru”, „Marea prietenie: Mihai Eminescu și

Ion Creangă”, „Academicianul Theodor Codreanu – reductibil eminescolog și fenomenolog al vieții culturale, la ora bilanțului”, „Sănătatea – bogăția omului”, „Radu Gyr și nerenunțările la vis (120 de ani de la naștere)”, „Liviu Damian – un reînnoitor al literaturii din Basarabia”, „Alianța/Uniunea Europeană în viziunea lui Ștefan cel Mare și Mihai Eminescu”, „Alexie Mateevici – prorocul Basarabiei”, „Nicolae Mătcăș – apărătorul limbii române”, „Lucian Blaga – Poetul luminii”, „Perenitatea operei lui Dante Alighieri”, „Tudor Arghezi – Poetul cuvintelor potrivite”, „Tatiana Coșeri, specialistă în biblioteconomie, formatoare națională”, „Testamentul politic al lui Alexie Mateevici”, „Elena Cuza – Înalta Doamnă a României”, „Paul Mihail – personalitate basarabească de rang național”, „28 iunie 1940 – ziua invaziei Uniunii Sovietice în România și ocuparea Basarabiei și Nordul Bucovinei”, „Vasile Tărășeanu, poet al oamenilor bucovineni”, „Zamfir Rally-Arbore – cel mai documentat istoriograf al vieții basarabene”: In memoriam: 180 de ani de la naștere, „Liviu Rebreanu – întemeietorul romanului modern românesc” ș.a. (Total: **71/2309** – Nr. participanți/vizualizări).

Elena Dabija a participat, la 28.09.2025, la Conferința Științifică Internațională organizată de Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, cu comunicarea: „Tehnologii moderne și securitatea comunicării informaționale în contextul integrării europene și a provocărilor globale”, In memoriam Valeriu Canțer. Emilia Stajila s-a remarcat prin două participări la conferințe internaționale organizate de Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych”, Cernăuți, Ucraina, precum și la Conferința internațională „Tradiție și continuitate”, organizată de Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere, 21.11.2025, cu comunicarea: „Misteria Aquae: râul ca matrice simbolică în poezia lui Ion Hadârcă”.

Cei mai activi angajați au publicat și pe platforme mediatice (site-uri de știri, inclusiv *BiblioCity*, *Ecoul Eminescu*, *Arhivarius*, *BiblioVoice*). Printre ei se numără: Lilia Baranov, Olesea Bobotrîn, Nadejda Cojocar, Natalia Corghencea, Elena Dabija, Vera Sîrbu, Ștefan Sofronovici, Emilia Stajila, Traian Vasilcău.

Angajații **Filialei „Adam Mickiewicz”** promovează consecvent imaginea acesteia și a personalităților culturii polone. Astfel, Maia Stati-Șchiopu a participat la Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie”, ediția a XXXV-a, organizată de Muzeul Național de Istorie a Moldovei la 23-24.10.2025, cu comunicarea „Opera lui Jan Kochanowski: lectură publică la Chișinău și abordări interdisciplinare”, iar Svetlana Gumeni cu comunicarea: „Contribuția etniei polone

la dezvoltarea Chișinăului: documentare și valorificare în cadrul Bibliotecii „Adam Mickiewicz”. De asemenea, Svetlana Gumeni a participat Conferința Științifică Internațională, de Ziua Internațională a Educației Poloneze în Diasporă, organizată de Academia Poloneză de Științe Sociale și Umaniste din Londra, cu comunicarea „Biblioteca „Adam Mickiewicz” – pe urmele polonezilor din Chișinău”. Svetlana Gumeni a participat și la alte evenimente importante, precum: Tabăra de traducere româno-polonă ((internațională), organizată de Institutul Polonez din București la 16.09.2025, cu comunicarea: „Autorii poloni, traduși în limba română din colecția Bibliotecii «Adam Mickiewicz»”; sau comunicarea „Activități cu accent polon la Biblioteca «Adam Mickiewicz»”, prezentată în cadrul unei vizite de studiu a bibliotecarilor din Polonia în RM, organizată de Asociația Bibliotecarilor Școlari din Polonia, la 30.06.2025.

Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” a publicat 17 articole, în baza colecției „Documente de muzică tipărită”, pe blogul bibliotecii *Chișinău muzical*. De asemenea, au fost elaborate 2 Liste bibliografice: *Imnul și inima Basarabiei. compozitorul Ștefan Neaga, 125 ani de la naștere* (99 de surse: <https://bibliomusic.wordpress.com/2025/11/29/imnul-si-inima-basarabiei/>); *Compozitorul Vladimir Slivinski în colecția Bibliotecii de arte „Documente de muzică tipărită”* (37 de surse: <https://bibliomusic.wordpress.com/2025/10/24/compozitorul-vladimir-slivinski/>).

Deși în anul 2025 Biblioteca de arte nu a organizat activități științifice, s-a implicat în desfășurarea evenimentelor organizate de partenerii de colaborare, în special cu Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău. Doamnele Anastasia Moldovanu și Violeta Tipa au participat la mai multe simpozioane și conferințe organizate de IPC, cu tematici legate de numele unor personalități marcante precum Eminescu și Hasdeu. Comunicările dnei Violeta Tipa la aceste conferințe se bazează pe experiențe, studii și cercetări din arta teatrală și cinematografică națională. În acest an comunicarea la Conferința din Salonic, Grecia a fost pregătită pe baza spectacolelor Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță”. O altă comunicare de aceeași autoare e bazată pe experiențele filmice, acumulate tot în cadrul studiilor și cercetărilor cinematografilei naționale, prezentată în cadrul Congresului Internațional de la Universitatea Apollonia, Iași, România.

În anul de referință la **Biblioteca „Transilvania”** s-a lucrat la ediția a 2-a a monografiei bibliografice dedicată lui Vasile Șoimaru, economist, conferențiar universitar, doctor în economie, politician, cercetător și publicist, maestru în arta fotografică. Lucrarea cuprinde **1 298** surse

bibliografice și urmează a fi completată. A fost continuat procesul de identificare, selectare și înregistrare a surselor bibliografice pentru biobibliografia dedicată lui Vladimir Garaba, expert în ecologie.

Printre angajații cu cea mai intensă activitate publicațională s-a impus Andrei Viziru (tot el Andrei Românu sau Andrei Valahu). Printre autorii care s-au remarcat ca autori de publicații electronice pot fi numiți Ludmila Capița, Tatiana Donțu, Svetlana Rotaru și Ala Toderășco.

La începutul anului 2025, la **Biblioteca „Ițic Mangher”** au ieșit de sub tipar două cărți – un ghid în limba rusă și un ghid în română, engleză și ucraineană: *Platforma de sprijin privind împărtășirea experienței acumulate de Centrul Cultural – Biblioteca „Ițic Mangher” în activitatea cu familiile de refugiați în condițiile conflictului armat din Ucraina* (l. rom., engl., ucr.).

A continuat lucrul asupra biobibliografiei dedicate scriitoarei, traducătoarei Miroslava Metleaeva (445 titluri), asupra bibliografiei „Holocaust – tragedia evreilor Europei sec. XX” (948 titluri). În anul 2025 au ieșit nr. 17 și 18 ale revistei de literatură și cultură evreiască *Menora* (nr. 4, 2023 și nr. 2, 2024): *Duvid Knut: poetică și epoca*, dedicat poetului, jurnalistului francez și membrului Rezistenței franceze, concetățeanului nostru originar din Orhei Duvid Knut (Fixman), la 100 de ani de la naștere; *Nyta Raya: femeia spectacol*. Nyta Raya (născută Raisa Gherșkovici) a fost actriță, dansatoare, interpretă franceză, originară din Chișinău, în 2025 s-au împlinit 115 ani de la naștere. Revista *Menora* familiarizează cititorul cu crâmpoșe din viața personalităților notorii de origine evreiască: scriitori, actori, savanți, dar și cu alte evenimente din cultura și tradiția poporului evreu din Basarabia și Republica Moldova. Primul număr a apărut în luna aprilie 2021.

În anul 2025 a continuat editarea în format online a revistei științifice digitale *Arhivarius* – 4 numere (nr. 15, 16, 17-18), care conține materiale despre istoria și cultura evreilor basarabeni. Tot în 2025 au fost create și postate online 4 numere ale ziarului digital *Dimineața capitalei / Утро столицы*, nr. 14, 15, 16, 17.

Pe parcursul anului s-au desfășurat lucrări în domeniul arhivistice: sistematizarea materialelor din arhiva familiei Abramovici; sistematizarea publicațiilor despre bibliotecă (1992-2012); rapoarte despre activitățile bibliotecii (2000-2018), sistematizarea periodicelor din Transnistria (1991-1993); sistematizarea materialelor volumului semnat de Baruh Tercatin și Lucian Zeev Herșcivici „Prezențe rabinice în perimetrul românesc”. Ed. Hasefer, București, 2008, octombrie 2025.

În total, colaboratorii bibliotecii au publicat 84 articole (de 2 ori mai mult decât în anii precedenți), dintre care: 2 cărți, 42 articole în culegeri și reviste, 40 – în surse online; 67 – în l. rom., 17 – în l. rusă. Cei mai prolifici autori de articole au fost: Anna Bațmanova, Angela Borșci, Mariana Cocieru, Miroslava Metleaeva, Татьяна Искимжи, Екатерина Лукьянец ș.a.

La **Biblioteca „Ovidius”** cercetarea bibliografică a însemnat procesul de identificare, selectare și înregistrare a surselor bibliografice pentru „Eugenia David, explorator al esențelor cuvântului: Biobibliografie”. Marcel Gherman a participat la un Festival-concurs internațional dedicat limbii, culturii și civilizației românești „Primăvara românească de pretutindeni”, Fundația Romanian Business School în colaborare cu Școala Metropolitană ARC, 04.03.2025, cu comunicarea „Literatura SF în secolul XXI”. Ana Ostașevschi-Ureche a participat la evenimentul Women Digital Center 2025. Orange Digital Center Moldova; Fundația pentru Dezvoltare; Embassy of Sweden în Chișinău, cu comunicarea: „Impactul Women Digital Center asupra parcursului profesional la Biblioteca „Ovidius”. Cei mai activi au fost, din punct de vedere publicațional: Lilia Don-Ciobanu și Zina Izbaș.

La **Biblioteca „Alba Iulia”** s-a desfășurat o amplă activitate de cercetare-editare. În primul rând, a fost editată revista de proză și arte vizuale „Quadrat”, nr. 1, 2, 3, 4, 2025. Nicolae Spătaru a editat un volum cu titlul: *Locuri nemarcate*. Iași: Junimea, 2025. 70 p. ISBN 978-973-37-2939-6. Constantin Ivanov a editat la aceeași editură volumul *Limite și provocări*. Iași: Junimea, 2025. 170 p. ISBN 978-973-37-2927-3. Nicolae Spătaru este prezent cu nuvela „Fotografia” în antologia „Chișinăul interbelic cu pretext fotografic”, Editura Cartier, 2025.

Cu prilejul sărbătorii Ziua Limbii Române, la bibliotecă a fost organizată **lecția publică** „Limba – întâiul poem al unui popor” (24 participanți). Invitați speciali au fost cercetătorul Dumitru Apetri, scriitoarea Lucreția Bârlădeanu și criticul literar Constantin Ivanov, care au vorbit despre valoarea inestimabilă a limbii române, despre rolul ei în păstrarea identității și despre forța ei de a uni generații și comunități. Dumitru Apetri a subliniat dimensiunea istorică și filologică a limbii, amintind de etapele prin care aceasta a evoluat și de importanța cultivării ei în spațiul academic și public. Lucreția Bârlădeanu a împărtășit viziunea sa literară, arătând cum limba română este „materia vie” din care se nasc povești, emoții și cultură. Constantin Ivanov, la rândul său, a adus în discuție responsabilitatea criticii și a creației literare în menținerea unui limbaj curat și expresiv, capabil să răspundă nevoilor contemporaneității.

Masa rotundă „Destine și personaje celebre din literatură – Nichita Stănescu” (31 de participanți). Evenimentul a avut loc în cadrul ediției a XVI-a a Campaniei Nocturna Bibliotecilor. Activitatea a fost animată de scriitorii: Ianoș Țurcanu, Iulian Ciocan, Vlad Grecu, Elena Tamazlăcaru și Nicolae Spătaru în calitate de moderator. Momentul literar a fost întregit de elevii claselor a IX-a și a X-a, ghidați de doamnele profesoare Olga Sîrghii și Liliana Păpușoi de la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”.

Masă rotundă „Pagini de istorie – 107 ani de la Marea Unire” a avut 37 de participanți. Pe post de invitat al Sărbătorii *Unirii* a fost domnul profesor Mihai Cernenco, doctor în științe politice, conferențiar universitar, care a pledat în fața unui auditoriu tânăr, format din discipoli ai Liceului Municipal cu Profil Sportiv Buiucani, clasele a XII-a A și a IX-a B, veniți împreună cu profesoarele Natalia Luca, Carmina Bocancea și bibliotecara Vera Jantuan. Dl profesor Mihai Cernenco, care în luarea sa de cuvânt s-a axat pe valorile europene, a urmărit evoluția ideii Unirii românilor într-un stat unitar pornind de la 1599, de la 1859, a ajuns în pragul Primului Război Mondial, a trecut prin tranșeele ostașilor români, de unde la sfârșitul războiului a ajuns la Soroca, Bălți și Chișinău la centrele de colectare a semănturilor în favoarea Unirii, apoi în ziua de 27 martie, când la Chișinău Parlamentul Sfatul Țării a votat Actul Unirii cu Patria-mamă cu 83 de voturi pro, 36 abțineri și 3 voturi împotriva. După Basarabia a urmat Transilvania și Bucovina și la Alba Iulia s-au întâlnit toate provinciile românești la 1 Decembrie. Dr. Mihai Cernenco a analizat mai multe aspecte ale istoriei românilor în contextul spațiului geografic și politic al momentului istoric și actual, a vorbit pe teme economice de dezvoltare a României în comparație cu alte state aflate la acea oră a eliberării de sub regimurile de asuprire – Imperiul Rus și Austro-Ungar.

Biblioteca „Liviu Rebreanu” a organizat 2 evenimente importante: **masa rotundă** „Uniți în cuget și-n simțiri, iar Puterea stă-n Unire”, care a reunit elevii clasei a VIII-a de la IPLT „Liviu Rebreanu” și profesoara de istorie Silvia Chișaru, într-o discuție interactivă cu profesorul universitar Anatol Petrencu, dr. hab. în științe istorice, președintele Asociației Istoricilor din Republica Moldova. O altă **masă rotundă** l-a avut ca invitat pe dr. hab. Ion Chirtoagă, istoric, împreună cu elevii clasei a VII-a de la Gimnaziul „Decebal” și profesorul de istorie Grajdari Sorin, având genericul: „Marea Unire din 1 decembrie 1918”.

Pentru confirmarea gradului superior Lina Iftodi (șefa filialei) a realizat o cercetare sociologică: „Schimbarea prin creativitate și inovație în percepția bibliotecarilor Bibliotecii Municipale «B.P.

Hasdeu»". Scopul acestei cercetări prevede schimbarea prin inovație și creativitate în percepția bibliotecarilor BM, care va scoate în evidență direcții de viitor și metode de implementare a schimbării.

Biblioteca „Lesia Ukrainka” a participat la cea de-a XXIII-a ediție a Festivalului Municipal al Etniilor cu genericul „Unitate prin diversitate”, desfășurat în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”. Evenimentul a avut drept scop valorificarea tradițiilor comunităților etnice, dezvoltarea dialogului intercultural și consolidarea relațiilor de prietenie între reprezentanții diferitor etnii, care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova. Biblioteca a participat cu un afiș reprezentativ și expoziția de cărți ale scriitorilor ucraineni pentru locuitorii Municipiului Chișinău (130 participanți).

Biblioteca „Mihail Lomonosov” finalizează bibliografia „Библиотека им. М.В. Ломоносова в печати (în total înregistrări bibliografice – 1100 de descrieri bibliografice) și redactarea secțiunii „История библиотеки в событиях и фактах” și a vol. „Книги с автографами. 1985-2023”) (424 de titluri). E de menționat și procesul de elaborare a revistei „Bibliomozaica”, trimestrial (3 ediții, numerele 17, 18, 19, postate pe blogul bibliotecii și pe SlideShare). Nu sunt de ignorat nici cele 15 publicații în ziarul „Русское слово”, 94 de publicații în revista filialei „BiblioMozaica”, 1 publicație în revista „BiblioPolis”.

În anul 2025, la **Biblioteca „Hristo Botev”** a fost completată Biobibliografia *Aspecte ale istoriei bulgare: lucrările doctorului habilitat Nicolai Cervencov* (765 de surse). Lucrarea urmează să apară în anul 2026. Pe parcursul anilor, colaboratorii filialei promovează frecvent activitatea sa, serviciile desfășurate în presa de specialitate (*BiblioPolis, BiblioCity*), locală (*Revista de Etnologie și Culturologie, Realități culturale*), în presa bulgară, dar și unii istorici, jurnaliști, oameni de creație scriu despre activitățile desfășurate în incinta bibliotecii noastre. În același context, e de menționat participarea Angelei Olărescu la Festivalul Internațional de Carte pentru Copii, ediția a XXVII-a, or. Sliven, Bulgaria (13 mai 2025), cu o comunicare despre literatura contemporană pentru copii și rolul bibliotecilor în popularizarea ei.

La **Biblioteca publică de drept** se află în curs de elaborare lucrările: *Doctori în drept din Republica Moldova 2012-2026*. Dicționar enciclopedic (vol. 2), precum și o e-bibliografie – *Teze de doctorat în drept, susținute în Republica Moldova în 1920-2025*.

Dintre angajații **Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”** s-a impus Alina Rusu, care a publicat două articole despre instituție în ziarul *Univers pedagogic pro*.

La **Biblioteca „Târgoviște”** mai activă a fost Liliana Juc, care a publicat două articole în revista *BiblioPolis*.

Cei mai activi semnatari de articole de la **Biblioteca „Mihail Ciachir”** au fost Liliana Manoilova și Angela Vintilă.

Concluzii

În anul 2025 bibliotecarii din rețeaua Bibliotecii Municipale au participat la **209** manifestări științifice sau cu componentă științifică naționale și internaționale (congrese, conferințe, simpozioane, mese rotunde, lecții publice, seminare etc.), dintre care **133** organizate de BM. S-a menținut o curbă în ascensiune, ceea ce vorbește despre un interes permanent al angajaților BM față de subiectele actuale din sfera cercetării și inovării. În total, la aceste evenimente au participat **5 423** de persoane care activează nemijlocit în bibliotecă. Din numărul total de evenimente se remarcă în special câteva cu impact mai mare în sensul popularizării unui subiect științific important pentru comunitate, al ariei geografice sau al numărului de participanți: 1 congres – Congresul Mondial al Eminescologilor (260 de participanți); 3 colocvii (printre care Colocviul național cu participare internațională „Bogdan Petriceicu Hasdeu – Spiritus loci”, Ediția I: „B.P. Hasdeu la ora relecturii” a fost unul cu impact mai mare asupra comunității bibliotecarilor, deoarece BM poartă numele marelui cărturar, iar bibliotecarii din rețea au manifestat un interes mai mare prin implicare și prezență).

Vom reține, de asemenea, și **alte tipuri de evenimente**, precum simpozioane – 16; conferințe – 53; mese rotunde – 37; lecții publice – 84; seminare – 7; festivaluri – 4. Majoritatea dintre manifestările științifice internaționale la care au participat bibliotecarii BM au fost organizate în România și Republica Moldova (Elena Ungureanu, Elena Prus, Lidia Kulikovski, Mariana Harjevschi, Ivan Pilchin, Maria Pilchin, Elena Dabija, Emilia Stajila, Tatiana Coșeri, Mariana Cocieru, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Mirolslava Metleaeva, Victoria Fonari, Lina Iftodi ș.a.), urmate de participări a câte unul sau mai mulți reprezentanți ai BM la evenimente importante desfășurate în țări precum Italia (Ivan Pilchin), Armenia (Nelly Țurcan), Portugalia (Nelly Țurcan), Svetlana Gumeni (Polonia, Marea Britanie), Emilia Stajila (Ucraina), Grecia (Vitalie Răileanu, Carolina Dodu-Savca, Liliana Juc, Violeta Tipa, Elena Taragan ș.a.).

Tematica comunicărilor prezentate la manifestările științifice este foarte variată: biblioteconomie (evaluarea domeniului, impactul, practici de lectură, promovarea lecturii, criza lecturii, bibliotecile personale, concursurile de inovații, de lectură, de debut, normele de citare, accesul

la resursele bibliotecilor, cartea veche și rară (Tatiana Coșeri, Mariana Harjevschi, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Nelly Țurcan, Lilia Gamarța, Lilia Canțir, Lina Iftodi, Valentina Țîra); reconfigurarea rolului bibliotecilor academic în ecosistemul de publicare științifică (Nelly Țurcan), lecturi pentru diaspora (Mariana Harjevschi, Maria Bivol); evoluția artelor în spațiul românesc (Violeta Tipa); rolul scriitorilor în istoria recentă (Ivan Pilchin); infrastructura digitală a revistelor științifice, fenomenul publicațiilor prădătoare (Nelly Țurcan); cultură tradițională (Mariana Cocieru), contribuția reprezentanților altor culturi (Maia Stati-Șchiopu, Svetlana Gumeni, Emilia Stajila, Elena Taragan); studii de eminescologie (Elena Dabija, Emilia Stajila, Victoria Fonari, Miroslava Metleaeva, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Valentin Astafi), limba română (Elena Prus, Elena Ungureanu, Carolina Dodu-Savca, Liliana Juc); istoria bibliotecilor românești (Vitalie Răileanu, Mircea Ciochină, Svetlana Gumeni); literatura SF în secolul XXI (Marcel Gherman), inteligența artificială și provocările ei (Elena Ungureanu) ș.a.

Forma evenimentului	Total		Organizate de BM		Organizate de alte instituții	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Activități științifice	209	237	133	169	76	68
congres	1	3	1	1	-	2
colocvii	3	4	2	2	1	2
conferință	53	43	14	8	39	35
locală	10	2	10	1	-	1
națională	14	9	2	4	12	5
internațională	29	32	2	3	27	29
masă rotundă	37	55	22	44	15	11
locală	17	32	14	31	3	1
națională	16	12	8	9	8	3
internațională	4	11		4	4	7
simpozion	16	13	7	8	9	5
local	3	2	3	2		-
național	6	5	2	4	4	1
internațional	7	6	2	2	5	4
lecție publică	84	105	84	101	-	4
locală	81	98	81	98	-	2
națională	1	2	1	2	-	-
internațională	2	3	2	1	-	2

seminar	7	5	2	4	5	1
local	2	4	2	4	-	-
național	4	-	-	-	4	-
internațional	1	1	-	-	1	1
festival	4	4	-	-	4	4
internațional	4	4	-	-	4	4
forum	4	7	1	1	3	6
local	1	1	1	1	-	-
național	3	2	-	-	3	2
internațional	-	4	-	-	-	4
Participanți total	5 423	5 863	5 181	5 648	242	215
Comunicări științifice (susținute de bibliotecarii BM)	172	131	79	48	93	83

Indicatori de performanță

Din numărul total de 209 evenimente organizate (conferințe, colocvii, congrese) și/sau valorificate prin participare, de nivel local au fost: 55-60%; de nivel național: 25-30%; nivel internațional: 15-20%. De asemenea, se poate reține faptul că din numărul total de reuniuni internaționale – 15 evenimente s-au desfășurat în colaborare cu instituții din România și alte state europene.

Număr total de participanți de peste 5 000 de beneficiari direcți, cumulativ, pe parcursul anului.

Cele 10 participări internaționale cu comunicări au contribuit indiscutabil la reprezentarea externă a instituției.

O analiză în funcție de tematicile abordate, arată următoarele statistici:

- evenimente axate pe biblioteconomie, știința informării și digitalizare: 30% din total.
- evenimente dedicate lecturii și educației culturale: 35% din total.
- evenimente de valorizare a patrimoniului cultural și identitar: 25% din total.
- evenimente cu componentă civică, socială și comunitară: 10% din total.

Organizarea și participarea la reuniuni științifice și profesionale desfășurată de BM „B.P. Hasdeu” în anul 2025 se remarcă printr-un volum ridicat, diversitate tematică și un impact comunitar vizibil, confirmând rolul instituției ca actor relevant în spațiul cultural și academic.

8.4 CERCETAREA DE MARKETING

În anul 2025, activitatea de cercetare de marketing și evaluare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” s-a orientat spre generarea de date esențiale pentru fundamentarea deciziilor manageriale, optimizarea serviciilor și monitorizarea impactului programelor derulate. Principalele direcții au vizat analiza mediului extern, identificarea tendințelor de lectură, evaluarea culturii organizaționale și măsurarea satisfacției utilizatorilor.

Pe parcursul anului au fost realizate **15 cercetări**, adresate principalelor categorii de beneficiari ai BM: utilizatori activi ai serviciilor, părinți, tineri, copii participanți la servicii și programe educaționale și culturale, precum și personalului bibliotecii. Aceste studii au urmărit colectarea și interpretarea datelor necesare pentru evaluarea performanței instituționale, analizând modul în care biblioteca răspunde așteptărilor utilizatorilor și impactul programelor asupra comunității.

Pentru monitorizarea proceselor interne și evaluarea activităților profesionale au fost realizate și cercetări destinate personalului bibliotecar. Acestea au vizat aprecierea nivelului de satisfacție profesională, analiza relevanței programelor de formare și evaluarea eficienței principalelor evenimente instituționale, oferind date importante pentru optimizarea managementului resurselor umane, îmbunătățirea practicilor profesionale și consolidarea culturii organizaționale a BM.

Metodologia cercetărilor a inclus o varietate de instrumente și metode: sondaje de opinie, chestionare online și pe suport fizic, analize comparative și instrumente specifice evaluării calității. Aplicarea acestor metode a permis examinarea comportamentelor de lectură, a gradului de utilizare a serviciilor, a eficacității programelor și a percepțiilor privind funcționarea bibliotecii ca spațiu public, precum și nivelul de cultură instituțională a BM.

Prin diversitatea temelor investigate – de la preferințele de lectură și utilizarea serviciilor, până la impactul programelor și cultura instituțională – cercetarea realizată în 2025 oferă o bază solidă de evidențe pentru îmbunătățirea continuă a serviciilor, orientarea către utilizator și consolidarea managementului bazat pe date. În ansamblu, aceste cercetări au contribuit la întărirea rolului Bibliotecii Municipale ca spațiu public deschis, incluziv și conectat la nevoile reale ale chișinăuienilor.

Studiile realizate în acest sens sunt prezentate în continuare:

- Barometrul lecturii, ediția a II-a (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);

- Cercetare: Cultura instituțională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (CFCBCC, Constantin Marin, Nelly Țurcan);
- Cercetare: Implementarea managementul calității în Sistemul Național de Biblioteci (Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Maia Stati-Șchiopu);
- Cercetare sociologică „Schimbarea prin creativitate și inovație în percepția bibliotecarilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Biblioteca „Livu Rebreanu”, Lina Iftodi);
- Chestionar „Utilizatorul nou al Bibliotecii publice de drept – necesități de servicii și lectură” (Biblioteca publică de drept, Elena Palamarciuc);
- Chestionar de evaluare a „Colocviilor profesionale de vară ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, ediția a XIII-a, 2025 (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);
- Chestionar de evaluare a forumului bibliotecarilor, ediția a II-a: „Biblioteci incluzive pentru comunitate” (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);
- Chestionar de evaluare a programului Tabăra de vară online „Acasă la Chișinău”; Feedback pentru invitații în cadrul Taberei de vară online „Acasă la Chișinău” (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);
- Chestionar de evaluare: Zilele BM „B.P. Hasdeu” – 148 ani de la fondare (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);
- Chestionar de evaluare: Zilele ZEN la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);
- Evaluarea activităților de formare profesională continuă (CFCBCC, Nelly Țurcan);
- Sondaj de opinie: Programul „Provocarea verii”, ediția 2025 (Secția monitorizare și evaluare, Svetlana Javelea);
- Sondaj privind Biblioteca Digitală a BM „B.P. Hasdeu” (Secția tehnologia informației, Gabriela Bulduma);
- Studiu al nivelului de cultură a informației al utilizatorilor la Biblioteca „Mihail Ciachir” (Biblioteca „Mihail Ciachir”, Liliana Manoilova);
- Studiul nevoilor de formare profesională continuă (CFCBCC, Nelly Țurcan).

Studiul „Barometrul lecturii”, ediția a II-a (2025)

În anul 2025, Secția monitorizare și evaluare a BM „B.P. Hasdeu” a continuat programul de cercetare, inițiat în 2022, prin realizarea celei de-a doua ediții a studiului „Barometrul lecturii”, având ca **obiectiv** evaluarea consumului de lectură și identificarea evoluțiilor în comportamentul de lectură al utilizatorilor bibliotecii. Studiul a urmărit modul în care se citesc, se aleg și se utilizează resursele de lectură, dar și percepția publicului asupra rolului bibliotecii în promovarea culturii scrise.

Cercetarea s-a bazat pe un sondaj de opinie realizat prin chestionar standardizat (37 de întrebări), aplicat unui eșantion de **503 respondenți**, selectați prin eșantionare probabilistă stratificată, ceea ce a permis o reprezentare echilibrată a principalelor categorii de utilizatori. Din perspectiva profilului sociodemografic, predomină respondenții de sex feminin (67,2%), iar grupa de vârstă 17-34 ani constituie segmentul cel mai activ (53%), urmată de categoria 35-64 ani (35%). Structura socioprofesională indică o prezență semnificativă a intelectualilor (32,6%) și a studenților (19,4%), confirmând rolul bibliotecii ca spațiu educațional și cultural pentru publicul activ profesional și academic.

Analiza comportamentelor de lectură evidențiază o relație pozitivă și stabilă cu lectura: majoritatea respondenților declară că citesc mult sau moderat (463 persoane), în timp ce un segment redus (40 respondenți) indică un interes scăzut sau lipsa obiceiului de lectură. Aceste rezultate sugerează menținerea unei culturi a lecturii în rândul utilizatorilor BM și susțin percepția bibliotecii ca factor de continuitate culturală într-un context dominat de consumul digital.

Dimensiunea tipologiilor de lectură confirmă diversitatea preferințelor literare. Respondenții au indicat peste **1 100 de răspunsuri privind titluri preferate**, însumând aproape 600 de titluri distincte, fapt ce reflectă o paletă largă de opțiuni, fără o concentrare dominantă pe un singur autor sau gen. Printre titlurile cel mai frecvent menționate se regăsesc atât opere clasice din literatura universală, cât și autori români și basarabeni, ceea ce indică coexistarea lecturii canonice cu interesul pentru literatura contemporană.

Preferințele pentru autori confirmă această tendință de echilibru între tradiție și actualitate. În rândul autorilor preferați apar nume reprezentative precum Mihai Eminescu, Ion Druță, Nicolae Dabija, Fiodor Dostoievski sau Lev Tolstoi, iar la nivelul literaturii din Republica Moldova se evidențiază autori consacrați, precum Ion Druță și Grigore Vieru, alături de scriitori contemporani menționați de

respondenți. Această distribuție sugerează continuitatea lecturii valorice, dar și deschiderea publicului către creația literară actuală.

Din perspectiva relației cu biblioteca, datele indică o utilizare constantă a serviciilor, corelată cu participarea la activități de animație literară și evenimente culturale. Biblioteca este percepută nu doar ca furnizor de resurse, ci și ca spațiu de interacțiune culturală și dezvoltare personală, iar răspunsurile reflectă un nivel ridicat de interes pentru activitățile conexe lecturii.

Per ansamblu, rezultatele ediției a II-a a *Barometrului lecturii* confirmă stabilitatea interesului pentru lectură în rândul utilizatorilor Bibliotecii Municipale și oferă repere relevante pentru fundamentarea strategiilor instituționale. Indicatorii analizați susțin necesitatea continuării investițiilor în diversificarea colecțiilor, consolidarea programelor de promovare a lecturii și adaptarea serviciilor la profilul predominant tânăr și activ al publicului. Studiul funcționează ca un instrument de monitorizare a evoluției comportamentului de lectură și contribuie la orientarea deciziilor manageriale bazate pe date concrete.

Rezultatele *Barometrului lecturii* urmează să fie analizate și valorificate într-un studiu mai amplu.

Cercetare: Cultura instituțională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Pentru a susține procesul de modernizare organizațională și de consolidare a performanței instituționale, în anul 2025, în premieră, Constantin Marin, dr. hab., prof. univ., colaborator al CFCBCC, a inițiat aplicarea unui chestionar complex privind cultura instituțională a BM „B.P. Hasdeu”. Demersul a avut drept scop **identificarea modului în care angajații percep cultura organizațională existentă, valorile dominante, stilurile de leadership și management, nivelul de coeziune internă, precum și direcțiile de dezvoltare considerate dezirabile pentru viitor.**

Prin acest instrument de cercetare internă, instituția a urmărit să obțină date relevante privind punctele forte și vulnerabilitățile culturii organizaționale, gradul de aliniere între valorile declarate și practicile cotidiene, precum și nivelul de implicare, comunicare și satisfacție profesională a personalului. De asemenea, chestionarul a permis conturarea unui profil comparativ între cultura actuală și cea dorită, oferind un suport analitic pentru decizii strategice fundamentate.

Rezultatele urmărite vizează îmbunătățirea climatului organizațional, consolidarea culturii colaborative, stimularea inovării și a performanței, precum și dezvoltarea unei culturi manageriale orientate spre învățare continuă și schimbare organizațională. Informațiile colectate constituie o bază

importantă pentru elaborarea viitoarelor politici de resurse umane, ajustarea strategiilor instituționale și creșterea eficienței serviciilor oferite comunității.

Aplicarea chestionarului reflectă preocuparea constantă a BM „B.P. Hasdeu” pentru dezvoltarea durabilă a instituției, pentru valorizarea capitalului uman și pentru construirea unei culturi organizaționale adaptate cerințelor actuale ale mediului educațional și cultural.

Pentru interpretarea percepțiilor angajaților privind cultura existentă și cea dezirabilă în cadrul BM, a fost utilizat modelul celor patru **tipuri de cultură instituțională**, elaborat de Robert E. Quinn și Kim S. Cameron:

- *Cultura Adhocrației* sau cultura creativă, dinamică și antreprenorială;
- *Cultura Clanului* sau cultura prietenoasă, de colaborare orientată spre oameni;
- *Cultura Pieței* sau cultura concurenței sau a competitivității, orientată spre rezultate.
- *Cultura Ierarhiei* sau cultura de control, structurată, orientată spre proces.

La fel, în cercetare au fost utilizați șase **parametri pentru evaluarea culturii instituționale** care au permis conturarea profilului culturii existente și a celei dezirabile în cadrul BM „B.P. Hasdeu”:

1. Caracteristici dominante;
2. Leadership organizațional;
3. Managementul angajaților;
4. Adezivul/coeziunea internă organizațională;
5. Accente strategice;
6. Criterii de succes.

Chestionarul elaborat în coordonatele OCAI (Organizationl Culture Assessment Instrument) a ținut cont de experiența acumulată în domeniu și de necesitățile studierii culturii instituționale de la BM. Eșantionul a fost format din **167 de respondenți**, reprezentând 50% din personalul de specialitate:

- Manageri superiori: 4 persoane (2%);
- Manageri funcționali sau de nișă: 73 persoane (44%);
- Executori: 90 persoane (54%).

Chestionarul a cuprins două compartimente. Primul divizat în șase secțiuni a inclus câte patru afirmații notate cu A, B, C și D. Per ansamblu, fiecare dintre cele patru afirmații au acumulat câte 100 de puncte. Punctele au fost alocate în funcție de gradul în care afirmația respectivă este adevărată

pentru BM: cele mai multe puncte, inclusiv 100, au fost alocate afirmației care se potrivește în cea mai mare măsură BM și cele mai puține sau niciun punct – afirmației care nu se potrivește BM.

Prima rundă de notare a celor șase aspecte generează un profil al culturii actuale sau EXISTENTE – Colonița 1 de notare. Quinn și Cameron au constatat că majoritatea organizațiilor au dezvoltat un stil de cultură dominant. O organizație are rareori un singur tip de cultură. Adesea, profilul cultural este un amestec al celor patru tipuri de cultură organizațională.

A doua rundă se concentrează pe cultura organizațională preferată în viitor sau DORITĂ/DEZIRABILĂ – Colonița II de notare. Diferența dintre aceste două profile arată dorința și direcția de schimbare.

Acest mod de punctare a fost conceput în mod deliberat. Prin împărțirea a 100 de puncte pe patru afirmații, respondenții au cântărit și au ales în cadrul valorilor concurente. Calculându-se media tuturor profilurilor OCAI, a fost calculat profilul colectiv al BM privind cultura instituțională a BM: actuală și dezirabilă.

Rezultatele chestionarului privind cultura instituțională a BM „B.P. Hasdeu” vor fi valorificate și publicate într-un studiu amplu de analiză organizațională.

Evaluarea activităților de formare profesională continuă

În anul 2025, toate activitățile de instruire organizate de CFCB „Campusul Competențelor” al BM „B.P. Hasdeu” au fost supuse evaluării finale, prin aplicarea chestionarelor de feedback destinate participanților. Evaluarea a constituit o componentă obligatorie a procesului de formare, fiind utilizată ca instrument de monitorizare a calității, relevanței și impactului activităților de instruire.

Analiza evaluărilor realizate pentru diferite tipuri de activități – cursuri de lungă durată, cursuri intensive și ateliere tematice – evidențiază un nivel ridicat de satisfacție al participanților și confirmă eficiența metodologiilor de instruire utilizate. Exemple relevante în acest sens sunt evaluările cursurilor „Formare formatori” (edițiile din mai și octombrie 2025), ale cursului „Bazele biblioteconomiei moderne” (februarie-martie 2025) și ale atelierului „Resurse cu acces deschis pentru biblioteci publice” (septembrie 2025).

Feedbackul generalizat al participanților indică:

- relevanța tematică a activităților de instruire pentru nevoile profesionale ale bibliotecarilor;
- utilitatea practică a conținuturilor, cu accent pe aplicabilitatea imediată în activitatea curentă;

- calitatea prestației formatorilor, apreciată constant la nivel „foarte bun” și „excelent”;
- eficiența metodelor interactive și aplicative, care au facilitat transferul cunoștințelor din plan teoretic în practică.

Totodată, evaluările finale au evidențiat impactul real al formării asupra dezvoltării competențelor profesionale, participanții exprimând intenții clare de aplicare a competențelor dobândite prin organizarea de activități educaționale, îmbunătățirea serviciilor de bibliotecă, utilizarea resurselor informaționale moderne și consolidarea relației cu utilizatorii și comunitatea.

Sugestiile formulate în cadrul evaluărilor au fost, în general, punctuale și au vizat preponderent extinderea duratei unor activități sau aprofundarea componentelor practice, ceea ce reflectă interesul crescut al participanților pentru continuarea și dezvoltarea programelor de formare profesională.

În ansamblu, sistemul de evaluare aplicat activităților de instruire organizate de Campusul Competențelor în anul 2025 confirmă coerența, calitatea și impactul programelor de formare profesională continuă, oferind totodată repere valoroase pentru optimizarea și adaptarea viitoarelor activități de instruire la nevoile reale ale personalului de bibliotecă.

Studiul nevoilor de formare profesională continuă

Identificarea și analiza sistematică a nevoilor de formare profesională continuă reprezintă un demers important pentru adaptarea competențelor bibliotecarilor la evoluțiile rapide din domeniul informațional, tehnologic și sociocultural. În contextul transformărilor accelerate ale mediului digital și al diversificării rolurilor bibliotecii publice, actualizarea permanentă a cunoștințelor și abilităților profesionale devine o condiție necesară pentru menținerea relevanței serviciilor oferite comunității.

Prin realizarea periodică a studiilor de identificare a nevoilor de formare, BM „B.P. Hasdeu”, prin Campusul Competențelor, își fundamentează programele de instruire pe realitățile profesionale ale personalului și pe perspectivele de dezvoltare ale biblioteconomiei moderne. Acest proces permite corelarea ofertei de formare cu provocările actuale și emergente ale profesiei, precum digitalizarea, utilizarea noilor tehnologii, dezvoltarea competențelor de comunicare și atragerea publicului tânăr.

Studiile privind nevoile de formare oferă o imagine clară asupra nivelului competențelor existente în cadrul echipei, evidențiind domeniile care necesită consolidare sau dezvoltare suplimentară. Totodată, ele creează un cadru participativ, în care bibliotecarii sunt implicați activ în definirea propriilor priorități de învățare, fapt ce contribuie la creșterea gradului de implicare profesională, a

sentimentului de apartenență instituțională și, implicit, la îmbunătățirea calității serviciilor de bibliotecă.

Pentru identificarea nevoilor de formare profesională continuă, BM „B.P. Hasdeu” utilizează un set diversificat de **metode și instrumente**, printre care: chestionare aplicate la finalul activităților de instruire; sondaje periodice în rândul personalului; analiza opiniilor și comentariilor exprimate în mediul online și pe rețelele sociale; examinarea rapoartelor și a planurilor de activitate ale bibliotecilor-filiale; discuții și întâlniri de evaluare cu echipa; dialoguri profesionale realizate în cadrul procesului de atestare a personalului de specialitate.

Aplicarea acestor instrumente asigură colectarea unui feedback variat și relevant, care constituie baza planificării unor programe de formare adaptate atât nevoilor organizaționale, cât și celor individuale.

Domenii și subiecte de interes identificate

Analiza răspunsurilor privind subiectele dorite pentru viitoarele activități de formare evidențiază un interes crescut al bibliotecarilor pentru tematici orientate spre viitorul profesiei și spre utilizarea practică a noilor tehnologii. Printre domeniile și subiectele frecvent menționate se regăsesc:

- inteligența artificială în biblioteci și aplicațiile acesteia în activitatea curentă;
- digitalizarea serviciilor de bibliotecă și utilizarea eficientă a platformelor online, bazelor de date și aplicațiilor digitale;
- competențe digitale avansate: Microsoft Excel, Adobe Photoshop, Canva, editare și montaj video, gestionarea fișierelor PDF;
- organizarea atelierelor STEM și activități educaționale inovatoare;
- marketing cultural, promovarea bibliotecii și metode moderne de atragere a utilizatorilor, în special a tinerilor;
- elaborarea și gestionarea unei reviste de bibliotecă: tehnici, instrumente și bune practici;
- metode de căutare și evaluare a informațiilor;
- utilizarea sistemelor de bibliotecă (ex., catalogul Koha);
- dezvoltarea competențelor lingvistice: scriere, redactare și corectare a textelor, ortografie și punctuație, precum și cursuri practice de limbi străine (limba rusă, limba engleză – terminologie de specialitate);

- organizarea de activități interactive pentru comunitate și dezvoltarea competențelor de animare culturală.

De asemenea, participanții au subliniat importanța menținerii caracterului practic al instruirilor și a creșterii ponderii exercițiilor aplicative, care pot fi utilizate direct în activitatea bibliotecii.

Analiza solicitărilor de instruire formulate de bibliotecile-filiale

Analiza solicitărilor de instruire incluse în planurile bibliotecilor-filiale evidențiază un tablou coerent și consistent al nevoilor reale de dezvoltare profesională, corelate cu transformările tehnologice, cu diversificarea serviciilor și cu rolul tot mai activ al bibliotecii în comunitate.

Solicitățile exprimate de filiale indică o orientare pronunțată spre dezvoltarea competențelor digitale și informaționale, precum și spre consolidarea abilităților de comunicare, promovare și evaluare. Tematicile propuse pot fi grupate în câteva direcții prioritare majore, recurente la nivelul rețelei:

1. Competențe digitale și tehnologice avansate

Un număr semnificativ de filiale solicită instruirii privind: utilizarea Sistemului Integrat de Bibliotecă (modulele de catalogare, circulație, utilizatori, descrierea cuprinsurilor); prelucrarea documentelor digitale (scanare, creare de metadate, fișiere PDF); securitatea digitală și cibernetică; utilizarea aplicațiilor digitale (Canva, Photoshop, PowerPoint, Excel, Movie Maker, editare video, infografice); utilizarea bazelor de date și a resurselor electronice (EBSCO, OPAC); integrarea inteligenței artificiale în activitatea bibliotecarului.

2. Comunicare, promovare și marketing instituțional

Numeroase solicitări vizează: administrarea blogurilor și a paginilor de social media (Facebook, YouTube); analiza statisticilor și indicatorilor de impact în mediul online; elaborarea de conținut digital (booktrailere, videoclipuri, expoziții virtuale); marketing cultural și promovarea serviciilor bibliotecii; crearea și gestionarea chestionarelor online.

3. Relația cu comunitatea și dezvoltarea parteneriatelor

Filialele exprimă interes pentru instruirii privind: atragerea și gestionarea partenerilor; recrutarea și coordonarea voluntarilor; organizarea activităților interactive pentru diverse categorii de utilizatori; dezvoltarea serviciilor comunitare și educaționale.

4. Evaluare, planificare și raportare

Se remarcă solicitări constante pentru: evaluarea impactului activităților bibliotecii; utilizarea indicatorilor de performanță; planificare strategică și raportare anuală; pregătirea pentru atestarea personalului și confirmarea categoriilor de calificare.

5. Dezvoltare profesională continuă și cultură bibliologică

În planurile filialelor sunt incluse și solicitări privind: participarea la evenimente profesionale (Anul bibliologic, conferințe); instruiți tematice la nivel național; studierea presei de specialitate și actualizarea cunoștințelor biblioteconomice.

Totodată, se constată că unele filiale nu au prezentat anexe distincte cu solicitări de instruire, aspect care indică necesitatea consolidării procesului de colectare sistematică a nevoilor de formare la nivelul întregii rețele.

Analiza solicitărilor formulate de bibliotecile-filiale confirmă faptul că nevoile de formare profesională continuă sunt diversificate, dinamice și orientate spre viitor, reflectând atât specificul local al fiecărei biblioteci, cât și direcțiile strategice de dezvoltare ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Aceste solicitări constituie o bază solidă pentru fundamentarea planului anual de formare continuă, asigurând relevanța, aplicabilitatea și impactul activităților de instruire organizate de Campusul Competențelor.

Rezultatele studiului nevoilor de formare profesională continuă, obținute atât prin instrumente de evaluare aplicate participanților, cât și prin analiza solicitărilor formulate de bibliotecile-filiale, confirmă necesitatea unei abordări sistematice, flexibile și orientate spre viitor a procesului de formare profesională. Nevoile identificate reflectă, în mod constant, accentul pus pe dezvoltarea competențelor digitale, integrarea noilor tehnologii, consolidarea capacităților de comunicare și promovare, precum și pe îmbunătățirea relației bibliotecii cu comunitatea.

Diversitatea solicitărilor evidențiază diferențe de nivel și de specific local între filiale, dar și existența unor direcții comune de interes la nivelul întregii rețele a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Acest fapt confirmă importanța corelării ofertelor de formare cu realitățile din teren și cu prioritățile strategice instituționale și naționale.

Integrarea rezultatelor acestui studiu în procesul de planificare a activităților de formare profesională continuă permite Campusului Competențelor să răspundă adecvat nevoilor reale ale

personalului, să optimizeze utilizarea resurselor disponibile și să asigure dezvoltarea durabilă a competențelor bibliotecarilor, contribuind astfel la creșterea calității serviciilor oferite comunității.

Cercetare sociologică „Schimbarea prin creativitate și inovație în percepția bibliotecarilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Pentru confirmarea gradului superior Lina Iftodi, șefa Bibliotecii „Liviu Rebreanu” a realizat Cercetarea sociologică «Schimbarea prin creativitate și inovație în percepția bibliotecarilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”».

Scopul cercetării a fost unul general – schimbarea prin inovație și creativitate în percepția bibliotecarilor BM, care va scoate în evidență direcții de viitor și metode de implementare a schimbării.

Obiectivele cercetării au reieșit din scopul general și au urmărit:

1. Analiza abordărilor privind schimbarea la nivel global în cadrul BM – percepții, viziuni și tendințe;
2. Investigarea modului prin care bibliotecile răspund la schimbare, pornind de la experiențele proprii;
3. Înțelegerea percepției bibliotecarilor asupra rolului schimbării în activitatea bibliotecii;
4. Identificarea celor mai eficiente metode de stimulare a inovației;
5. Identificarea strategiilor prin care bibliotecarii pot stăpâni schimbarea și pot menține un parcurs ascendent al inovației și schimbării în activitatea profesională.

Cercetarea a avut la bază premise deja existente, nefiind demarată de la zero – unul din obiective fiind compararea viziunii bibliotecarilor BM care au participat la elaborarea volumului „Puterea Inovației” pentru a urmări schimbarea sau îmbunătățirea percepției și viziunilor referitoare la inovație, creativitate și schimbare în ultimii trei ani.

Chestionarul a fost structurat pe obiectivele cercetării cu o marjă mare de libertate. Pe lângă întrebările închise, chestionarul a inclus și întrebări deschise, menite să stimuleze reflecția respondenților asupra propriilor definiții ale schimbării și inovației, identificarea metodelor de dezvoltare a creativității, precum și formularea strategiilor de implementare a inovației și a modalităților de învățare privind procesul de schimbare. Rezultatele cercetării vor contribui la reconsiderarea atitudinilor față de schimbare și inovare și vor stimula interesul bibliotecarilor pentru valorificarea creativității în activitatea profesională.

Participarea la cercetare a fost activă, cu **111 respondenți**, care au completat responsabil chestionarul, oferind inclusiv răspunsuri detaliate. Volumul de date obținut constituie o bază reprezentativă pentru valorificarea rezultatelor de către structurile metodice ale BM în procesul de schimbare și inovare instituțională.

Chestionarul a scos în evidență aspecte referitoare la calitatea activității, la spații, facilități, dotări, atmosferă ș.a. Rezultatele, sugestiile, recomandările și feedback-ul constructiv vor servi drept repere pentru elaborarea unui plan de îmbunătățire a activității și de eficientizare a procesului de interrelație cu bibliotecarii dornici de dezvoltare profesională.

Concluzii:

1. În ce măsură biblioteca ta răspunde schimbărilor din comunitate?

Percepția generală este pozitivă – peste 90% dintre respondenți consideră că biblioteca face eforturi să răspundă schimbărilor, chiar dacă resursele disponibile sunt uneori limitate. Considerăm rezultatul favorabil ca direcție de dezvoltare, însă reclamă nevoia unui sprijin constant – de resurse necesare și investiții în realizarea schimbării.

2. Cum percepi implementarea schimbărilor inovative în viața ta profesională sau personală?

Rezultatele generale, scot în evidență o tendință predominant favorabilă față de schimbările inovative. Chiar dacă există și opinii mai rezervate sau critice, majoritatea răspunsurilor reflectă o atitudine pozitivă, deschisă și dorința de adaptare și integrare a inovațiilor în plan profesional și personal.

3. Ce înseamnă pentru tine „inovație” în contextul actual?

Majoritatea au asociat inovația cu crearea unor produse sau servicii care îmbunătățesc viața oamenilor; cu procesul de adaptare la schimbările din societate, cu transformarea ideilor creative în soluții practice, iar pentru restul ar însemna creativitate în soluționarea problemelor și utilizarea tehnologiilor pentru a îmbunătăți serviciile bibliotecii.

4. Care ar trebui să fie metodele utilizate de bibliotecă pentru a stimula inovația?

Cei mai mulți respondenți au indicat: *investițiile în tehnologie și modernizarea spațiilor, formarea continuă a personalului pentru a obține noi abilități și specializări; crearea unui mediu de lucru care promovează gândirea creativă și schimbul de idei*. Metodele pe care le-au sugerat bibliotecarii au fost ordonate în opt categorii. Respondenții doresc: *Dezvoltarea unei culturi organizaționale deschise și*

inovatoare; Cultura experimentării și colaborării; Dezvoltare de spații și infrastructură pentru inovații; Implicarea comunității și a tinerilor; Formare și instruire continuă; Parteneriate strategice și investiții externe; Cercetare și adaptare continuă; Motivarea angajaților.

5. Cum definești creativitatea?

Cea mai frecvent menționată definiție este *capacitatea de a crea ceva nou; abilitatea de a exprima idei într-un mod unic și original, gândirea flexibilă și inovativă, care iese din tipare*. Creativitatea este percepută ca o competență multidimensională, ce îmbină noutatea, expresivitatea, flexibilitatea gândirii și dorința de explorare. Această varietate de definiții evidențiază nu doar complexitatea conceptului, ci și importanța lui în multiple arii ale vieții personale și profesionale.

6. Care ar fi factorii ce ar stimula creativitatea bibliotecarilor?

Creativitatea bibliotecarilor poate fi susținută printr-o serie de factori esențiali, printre care: *Accesul la tehnologii moderne și resurse inovative; formarea continuă și educația profesională; un mediu de lucru confortabil și motivant; feedbackul constructiv din partea comunității, utilizatorilor și managementului de vârf; colaborarea cu instituții și organizații externe; implicarea în proiecte care depășesc limitele tradiționale ale bibliotecii, încrederii în propriile abilități și curajului de a încerca lucruri noi, o cultură care încurajează inovația și experimentarea.*

7. Care crezi că este cel mai mare beneficiu adus de inovațiile implementate în bibliotecă?

Este accesibilitatea *sporită la resurse; crearea unui mediu mai interactiv și modern; îmbunătățirea experienței utilizatorilor prin servicii personalizate; posibilitatea de a participa la evenimente și ateliere online.*

8. Putem stăpâni schimbarea prin învățare?

Schimbarea poate fi stăpânită prin învățare, subliniind rolul esențial al educației continue în adaptarea la noi contexte. **15%** indeciși ne pune în gardă.

9. Surse de învățare despre inovație:

Campusul Competențelor – (70,3%); Experiențele colegilor – 57 respondenți (51,4%); Cărți – 53 respondenți (47,7%); Alte domenii – 45 respondenți (40,5%); Managementul de vârf – 32 respondenți (28,8%). Alte surse: respondenții foarte activ au identificat mai multe surse de învățare: *de la Internet la IFLA; UNESCO (lucrări, forme, metode), participare la ateliere și conferințe, instruiți și studii individuale; colaborarea cu colegi de lucru și prieteni cu gândire creativă și schimbul de experiență din*

alte domenii, până la lectura de biografii ale personalităților marcante din domeniul inovației și vizionarea de filme despre inovație – în special cele legate de marii inovatori și descoperirile științifice – precum și cărți, reviste și chiar titluri de resurse.

10. Prin ce metode inovatoare ai prefera să înveți:

a) **moderne:** *Inteligența Artificială (AI); Simulările AR/VR (Realitate Augmentată și Virtuală); Aplicațiile și platformele educaționale (Kahoot, Quizizz, Classcraft, Microlearning, M-learning etc.; Podcasturile educaționale și cărțile audio; Cursurile online; Tutorialele video, webinarile interactive și conferințele virtuale; Comunitățile de practică online; Learning Sprints.*

b) **bazate experiență și colaborare:** *Învățarea prin provocări zilnice; Învățarea bazată pe proiecte; Învățarea prin storytelling (povestire); Învățarea cooperativă (cooperative learning); Peer-learning; Mentoratul și coaching-ul; Escape Room biblioteconomic; Învățarea prin lectură și cercetare; Învățarea de la profesioniști cu experiență din afara bibliotecii; Schimb de experiență și comunicare (vizite de studiu, excursii, interacțiuni cu alte biblioteci; schimburi de experiență între bibliotecari (inclusiv internaționale); proiecte și colaborări interinstituționale; job rotation, brainstorminguri, mese rotunde, discuții tematice, sesiuni interactive de tip team-building, tabere/bootcampuri, picnicuri etc.*

c) **metodele tradiționale:** *Învățare prin joc, jocuri de rol, traininguri, discuții tematice, ateliere profesionale și creative, seminare, mese rotunde, conferințe, discuții, sesiuni informative, concursuri, workshopuri, experimente, cluburi de lectură și dezvoltare profesională, ateliere practice & învățare experiențială, învățare multimodală (vizual + auditiv + kinestetik).*

Respondenții au mai identificat: *Cercetarea în lung și în lat a internetului; Studierea tematicii inovației; Urmărirea autorilor care scriu bestseller-uri despre inovație; Experimentarea gândirii diverse (divergente); Observarea tendințelor generale de dezvoltare și progres; Cunoașterea tendințelor futurologice din domeniu.*

Dincolo de diversitatea metodelor moderne, unii bibliotecari susțin cu convingere că: *Prioritatea o deține cartea, pentru mine nu există atâtea metode..., De ce 7 metode? eu știu una: CITEȘTE! APLICĂ! AI CURAJ!*

Aceste viziuni subliniază un adevăr simplu și profund: puterea de a învăța, de a inova și de a evolua pornește adesea din paginile unei cărți și se amplifică prin aplicare curajoasă în realitate.

Toate aceste metode susțin un proces de învățare activ, continuu și profund, prin care bibliotecarii devin catalizatori ai schimbării în comunitățile lor, conectați la idei valoroase, la viitor și la oamenii care inovează. Sugestiile, recomandările și feedback-ul constructiv vor servi drept repere pentru acceptarea schimbării și eficientizarea procesului de creativitate și inovație în activitatea BM.

Rezultatele obținute în urma cercetării vor fi prezentate integral printr-un articol în revista *BiblioPolis*.

Cercetare: Implementarea managementul calității în Sistemul Național de Biblioteci

În anul de referință a fost elaborată lucrarea de cercetare cu tema „**Implementarea managementului calității în sistemul național de biblioteci**”, realizată de Maia Stati-Șchiopu, Biblioteca „Adam Mickiewicz”, masterandă în cadrul Programului de master *Administrare publică*. Cercetarea se înscrie în domeniul științelor administrative și abordează problematica managementului calității aplicat sistemului bibliotecar național.

Scopul cercetării a vizat analiza implementării managementului calității în sistemul național de biblioteci, identificarea modelelor eficiente de aplicare și formularea unor soluții pentru consolidarea calității serviciilor bibliotecare.

Obiectivele principale au urmărit analiza conceptelor teoretice și a cadrului normativ, examinarea metodelor științifice utilizate în domeniu, descrierea tehnicilor de implementare practică a managementului calității și evaluarea sistemului de management al calității din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Metodologia cercetării a avut la bază analiza literaturii de specialitate și aplicarea metodelor de cercetare empirică, analitică, sistemică, cantitativă și calitativă.

Valoarea teoretică a lucrării constă în fundamentarea unor repere metodologice privind implementarea managementului calității și în analiza critică a practicilor existente. Din punct de vedere **aplicativ**, cercetarea oferă instrumente utile pentru factorii de decizie și specialiștii implicați în dezvoltarea politicilor și proceselor de management în biblioteci.

Concluzii: implementarea managementului calității în sistemul național de biblioteci din Republica Moldova reprezintă o acțiune strategică indispensabilă pentru modernizarea și eficientizarea serviciilor oferite. Deși există un cadru normativ de bază și inițiative instituționale relevante, implementarea coerentă a principiilor calității este încă fragmentară și necesită adaptare la standardele

internaționale. Bibliotecile trebuie să-și consolideze rolul în societate prin servicii accesibile, personal calificat, infrastructură modernă și implicarea activă a utilizatorilor. Digitalizarea, profesionalizarea resurselor umane și diversificarea serviciilor sunt factori-cheie pentru atingerea acestui obiectiv. Colaborarea între nivelul național, local și instituțional este indispensabilă pentru asigurarea durabilă a calității. În acest sens, managementul calității nu este doar o opțiune, ci o condiție esențială pentru dezvoltarea sistemului bibliotecar din Republica Moldova.

Lucrarea a abordat în mod complex problematica managementului calității în sistemul național de biblioteci, cu accent pe fundamentele teoretice, cadrul normativ și aplicabilitatea practică în cazul BM „B.P. Hasdeu”. Rezultatele cercetării demonstrează că biblioteca publică, în calitatea sa de instituție educațională, culturală și socială, joacă un rol esențial în construirea unei societăți informate și echitabile, iar calitatea serviciilor oferite determină în mod direct relevanța și durabilitatea acestei contribuții.

Analiza de caz, centrată pe BM „B.P. Hasdeu”, confirmă existența unui sistem funcțional de management al calității, susținut de instrumente de monitorizare și direcții instituționale clare. Însă, deși performanțele bibliotecii sunt notabile în ceea ce privește activitățile culturale, accesul la baze de date și implicarea utilizatorilor, sunt identificate și vulnerabilități precum lipsa de resurse financiare, echipamente învechite și nevoia de diversificare a serviciilor. În acest context, dezvoltarea unui model de management flexibil și adoptarea unei structuri funcționale modernizate devin imperative. Obiectivele de calitate pentru 2024 și inițiativele propuse pentru 2025 – de la transformare digitală și drepturi de autor până la promovarea valorilor europene – susțin orientarea bibliotecii spre un model instituțional deschis, accesibil și inovator.

De asemenea, concluziile evidențiază că profesionalizarea personalului rămâne un pilon esențial al managementului calității. Colaborarea dintre cele trei niveluri de guvernare – național, local și instituțional – este esențială pentru asigurarea continuității reformelor, iar cultura juridică a bibliotecarilor, integrarea normelor internaționale și implicarea în politicile publice sporesc rolul bibliotecilor în cadrul proceselor democratice și educaționale.

Analiza SWOT realizată asupra BM „B.P. Hasdeu” a oferit o imagine clară asupra avantajelor – personal calificat, acces la resurse internaționale, parteneriate academice – dar și asupra riscurilor – constrângeri bugetare, uzură tehnologică, concurență din partea surselor alternative de informare. În

același timp, sunt identificate numeroase oportunități strategice: participarea în consorții internaționale, extinderea serviciilor electronice, rebrandingul bibliotecii și adaptarea serviciilor pentru noile generații de utilizatori.

În perspectivă, consolidarea sistemului național de biblioteci din Republica Moldova trebuie să se sprijine pe politici publice coerente, pe colaborări internaționale și pe o cultură organizațională a calității. Biblioteca trebuie să fie recunoscută nu doar ca spațiu de informare, ci ca veritabil hub de inovare socială și reziliență comunitară.

În baza cercetării au fost formulate **recomandări strategice** orientate spre modernizarea cadrului normativ, uniformizarea criteriilor de evaluare a calității, dezvoltarea mecanismelor naționale de monitorizare, investiții în infrastructură, dezvoltarea competențelor profesionale și integrarea tehnologiilor digitale în activitatea bibliotecară.

Studiu al nivelului de cultură a informației al utilizatorilor la Biblioteca „Mihail Ciachir”

În anul 2025, în cadrul programului educațional estival „Provocarea verii – ȘTIM la Bibliotecă”, desfășurat la Biblioteca „Mihail Ciachir”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a fost realizată o cercetare aplicată privind nivelul culturii informaționale în rândul copiilor cu vârste între 7 și 12 ani. Studiul a fost efectuat de Liliana Manoilova, în cadrul practicii profesionale la Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării.

Studiul a avut drept **scop** evaluarea modului în care copiii identifică, utilizează și verifică informația, precum și formularea unor direcții concrete de intervenție educațională adaptate specificului acestei categorii de vârstă.

Cercetarea s-a înscris în preocupările instituției pentru dezvoltarea competențelor informaționale și digitale ale utilizatorilor și pentru consolidarea rolului bibliotecii ca spațiu de învățare, orientare și educație pentru informație. Programul „Provocarea verii” a oferit un cadru potrivit pentru observarea directă a comportamentelor informaționale, prin activități interdisciplinare bazate pe principiile STREAM (Știință, Tehnologie, Lectură, Inginerie, Artă și Matematică), ceea ce a permis corelarea procesului de cercetare cu activitățile educative cotidiene ale bibliotecii.

Scopul și metodologia cercetării

Scopul principal al studiului a constat în evaluarea nivelului de cultură a informației al copiilor participanți la program, urmărindu-se identificarea principalelor surse de informare utilizate, nivelul

autonomiei în căutarea informației, capacitatea de evaluare critică a surselor și percepțiile copiilor privind biblioteca viitorului.

Metodologia de cercetare a inclus aplicarea unui chestionar structurat, compus din 11 întrebări formulate într-un limbaj accesibil, adaptat vârstei respondenților. Chestionarul a fost aplicat în format fizic, în data de 9 iunie 2025, pe un eșantion de 20 de copii (15 fete și 5 băieți), cu vârste cuprinse între 7 și 12 ani. Analiza datelor a avut caracter descriptiv și interpretativ, vizând evidențierea tendințelor de comportament informațional și formularea recomandărilor practice pentru activitatea bibliotecii.

Rezultatele principale ale cercetării

Analiza răspunsurilor a evidențiat un nivel bun de integrare a copiilor în viața bibliotecii. Majoritatea respondenților frecventează biblioteca regulat, ceea ce confirmă relevanța instituției ca spațiu educațional și social activ. Participarea constantă la activitățile bibliotecii favorizează dezvoltarea relației cu resursele informaționale și cu personalul bibliotecar, contribuind la formarea timpurie a culturii informaționale.

În ceea ce privește utilizarea internetului pentru teme și proiecte, rezultatele arată o utilizare moderată: o parte dintre copii accesează internetul de câteva ori pe săptămână, iar alții îl folosesc mai rar, ceea ce indică diferențe de acces, deprinderi digitale sau preferințe personale. Interesant este faptul că niciun respondent nu a declarat utilizarea zilnică în scop educativ, ceea ce sugerează un echilibru între sursele tradiționale și cele digitale.

Biblioteca rămâne o sursă esențială pentru documentare: jumătate dintre copii au indicat că se bazează în principal pe bibliotecă pentru găsirea informațiilor necesare temelor, în timp ce o proporție semnificativă utilizează internetul (Google, Wikipedia). Acest rezultat confirmă coexistența resurselor clasice și a celor digitale în procesul de învățare și evidențiază necesitatea dezvoltării competențelor de integrare critică a ambelor tipuri de surse.

Percepția asupra competențelor digitale este relativ pozitivă: majoritatea respondenților declară că le este ușor să găsească informații online, însă existența unui grup care întâmpină dificultăți indică necesitatea unor intervenții educaționale punctuale. Acest aspect confirmă rolul bibliotecii în reducerea decalajelor digitale și în sprijinirea utilizatorilor aflați la început de drum în utilizarea internetului ca instrument educațional.

Un element relevant al cercetării îl constituie atitudinea față de verificarea informației. Toți copiii au identificat compararea mai multor surse ca metodă corectă de verificare, ceea ce arată existența unui nivel declarativ bun de înțelegere a principiilor culturii informaționale. Totuși, la întrebările aplicative, respondenții au indicat preponderent apelul la profesori sau bibliotecari pentru validarea informațiilor, sugerând o dependență crescută de sprijinul adultului și un nivel redus de autonomie în aplicarea practică a strategiilor de evaluare critică.

În ceea ce privește tipurile de resurse utilizate, rezultatele arată un echilibru între cartea tipărită și resursele digitale, inclusiv conținutul video educațional. Copiii percep resursele online ca fiind foarte utile pentru teme, dar păstrează și legătura cu cartea tradițională și cu sprijinul direct oferit de profesori și bibliotecari. Această tendință confirmă transformarea treptată a practicilor de învățare și necesitatea diversificării continue a ofertei informaționale a bibliotecii.

Percepția copiilor asupra bibliotecii viitorului

Răspunsurile deschise evidențiază o imagine clară asupra bibliotecii moderne: copiii își doresc cluburi de lectură, jocuri educaționale, ateliere digitale, acces la tablete, e-bookuri și internet rapid. Viziunea lor conturează biblioteca ca spațiu hibrid, care combină lectura tradițională cu tehnologia și activitățile interactive. Această perspectivă validează direcția strategică de dezvoltare orientată spre digitalizare, inovare și educație participativă.

Concluzii generale ale cercetării

Studiul confirmă că nivelul culturii informaționale al copiilor participanți se situează între mediu și bun, existând premise solide pentru dezvoltare ulterioară. Copiii manifestă interes pentru informație și pentru utilizarea surselor variate, însă autonomia în evaluarea critică și aplicarea practică a strategiilor informaționale necesită consolidare. Biblioteca rămâne un actor educațional de referință, iar rolul bibliotecarului ca mediator informațional este perceput ca esențial.

Un rezultat important al cercetării îl constituie identificarea discrepanței dintre cunoașterea teoretică și comportamentul practic: copiii cunosc principiile verificării informației, dar nu le aplică sistematic fără ghidare. Această constatare justifică dezvoltarea unor programe educative orientate spre formarea deprinderilor practice și creșterea autonomiei informaționale.

Direcții de dezvoltare și impact instituțional

Pornind de la rezultatele cercetării, au fost formulate recomandări orientate spre dezvoltarea competențelor informaționale și digitale ale copiilor: organizarea de ateliere tematice, crearea de ghiduri adaptate vârstei, integrarea resurselor digitale în activitățile bibliotecii și consolidarea colaborării cu școala. De asemenea, s-a propus inițierea unui club educativ permanent – „Detectivii internetului” – destinat dezvoltării abilităților de căutare, evaluare și utilizare responsabilă a informației.

Implementarea unui astfel de serviciu contribuie la transformarea bibliotecii într-un spațiu activ de formare a competențelor secolului XXI, unde copiii sunt încurajați să devină utilizatori independenți, critici și responsabili ai informației. Cercetarea demonstrează că activitatea bibliotecii depășește cadrul tradițional de împrumut de documente, consolidându-se ca platformă educațională și comunitară, capabilă să răspundă nevoilor reale ale noilor generații.

Chestionar de evaluare a Programului „Provocarea verii”, ediția 2025

În scopul evaluării impactului Programului estival „Provocarea verii”, Secția monitorizare și evaluare a BM a realizat un sondaj de opinie adresat părinților copiilor participanți. Chestionarul a urmărit nivelul de satisfacție, utilitatea activităților, percepția asupra programului și impactul asupra copiilor, fiind colectate **267 de răspunsuri** din partea beneficiarilor direcți.

Analiza datelor evidențiază un nivel ridicat de interes și implicare comunitară, reflectat prin participarea constantă pe parcursul tuturor etapelor programului și prin revenirea unui număr semnificativ de copii în mai multe sesiuni, ceea ce indică fidelizarea participanților și interes constant pentru program. Această tendință confirmă consolidarea programului ca serviciu educațional stabil al bibliotecii, capabil să răspundă nevoilor reale ale familiilor în perioada vacanței estivale.

Un indicator strategic important îl constituie **modalitățile de informare** ale participanților, în cadrul cărora rolul bibliotecarilor și comunicarea directă în comunitate rămân dominante, susținute de vizibilitatea în mediul online. Acest fapt demonstrează eficiența modelului integrat de promovare implementat de BM, în care resursa umană și canalele digitale funcționează complementar.

Din perspectiva **conținutului educațional**, răspunsurile evidențiază aprecierea activităților interactive, creative și colaborative, orientate spre învățarea prin experiență. Programul a reușit să îmbine dimensiunea educativă cu cea ludică, contribuind la dezvoltarea competențelor sociale și

cognitive ale copiilor și consolidând statutul bibliotecii ca spațiu de învățare nonformală și socializare sigură.

Nivelul de satisfacție generală este foarte ridicat, majoritatea respondenților acordând evaluări maxime atât utilității activităților, cât și prestației bibliotecarilor. Absența semnalărilor privind experiențe negative indică un grad înalt de organizare și o bună gestionare a procesului educațional. În același timp, sugestiile primite sunt orientate predominant spre extinderea și diversificarea programului, ceea ce denotă încrederea publicului și dorința de continuitate:

Întrebarea privind utilitatea informației (scală 1–5):

- Nota **5** – 246 răspunsuri (≈92%)
- Nota **4** – 18 răspunsuri (≈7%)
- Nota **3** – 3 răspunsuri (≈1%).

Sugestiile de îmbunătățire ale părinților vizează: extinderea duratei zilnice a activităților; diversificarea atelierelor (filme educative, proiecte, activități STEM); includerea unor excursii sau activități în afara bibliotecii; continuitatea programului pe perioade mai lungi. **Observație:** sugestiile nu indică nemulțumiri, ci interes pentru dezvoltarea și extinderea inițiativei.

Impactul programului se reflectă în **schimbările observate la copii:** creșterea interesului pentru lectură, dezvoltarea creativității, îmbunătățirea relaționării și a implicării în activități de grup. **Beneficiile pentru familii:** programul a reprezentat o soluție educațională accesibilă și sigură pentru valorificarea timpului liber, contribuind la reducerea dependenței de activități digitale pasive și la implicarea copiilor în contexte de învățare activă.

Un **rezultat strategic** esențial vizează consolidarea imaginii instituționale a bibliotecii. Răspunsurile indică o schimbare pozitivă a percepției asupra bibliotecii, aceasta fiind recunoscută ca un centru comunitar modern, orientat spre educație, creativitate și dezvoltare personală. Nivelul foarte ridicat de recomandare a programului confirmă existența unui capital de încredere crescut și potențialul de extindere a publicului beneficiar.

Echipa bibliotecarilor a fost apreciată la un nivel excelent, confirmând profesionalismul și implicarea acesteia: nota **5** – 257 răspunsuri (≈96%), nota **4** – 10 răspunsuri (≈4%).

Testimoniale (mesaje deschise) părinților evidențiază aprecierea pentru atmosfera prietenoasă, recunoștință față de bibliotecari, dorința de continuitate, entuziasmul copiilor față de activități.

Concluzie: rezultatele evaluării confirmă că Programul „Provocarea verii” reprezintă un instrument eficient de implementare a misiunii educaționale și comunitare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Programul contribuie direct la dezvoltarea competențelor copiilor, la consolidarea relației dintre bibliotecă și familie și la creșterea vizibilității instituției în comunitate. Nivelul ridicat de satisfacție și participarea repetată a copiilor și procentul foarte ridicat de recomandare demonstrează relevanța programului pentru comunitate și rolul bibliotecii ca spațiu modern de educație nonformală. Programul a contribuit la consolidarea relației dintre familie și bibliotecă, stimulând interesul pentru lectură, creativitate și participare activă.

Chestionar de evaluare a programului Tabăra de vară online „Acasă la Chișinău”

Tabăra de vară online „Acasă la Chișinău” a constituit, în anul de referință, un program educațional nonformal cu pronunțat caracter cultural-identitar, orientat spre copiii din diaspora și spre consolidarea legăturii acestora cu patrimoniul cultural al municipiului Chișinău. Analiza chestionarului de evaluare, realizată de Secția monitorizare și evaluare, a urmărit gradul de participare, nivelul de satisfacție, impactul educațional și cultural, precum și direcțiile de dezvoltare ale edițiilor viitoare.

Programul a reunit 26 de copii înscriși, dintre care 10 au participat la toate întâlnirile, iar ceilalți au avut o prezență constantă (6-9 sesiuni), ceea ce indică un nivel ridicat de interes și implicare. Evaluarea s-a bazat pe răspunsurile a 11 familii (părinți și copii), combinând întrebări închise și deschise pentru a surprinde atât indicatori cantitativi (satisfacție, preferințe, canale de informare), cât și date calitative privind experiența trăită de participanți.

Promovare și acces la program: rezultatele arată că principalul canal de informare a fost Facebook, urmat de recomandările personale (prieteni/colegi), pagina web a Bibliotecii Municipale și site-ul Primăriei Chișinău. Acest fapt confirmă importanța comunicării digitale și a comunităților online în promovarea programelor educaționale destinate diasporei.

Organizarea programului și calitatea conținutului: programul a fost evaluat unanim ca fiind bine planificat și profesionist coordonat. Organizarea generală a primit calificativul maxim, iar activitățile au fost considerate potrivite vârstei și intereselor copiilor. Activitățile practice (origami, desen, teatru, jocuri, colaj) au fost apreciate pentru caracterul lor accesibil și interactiv în mediul online. Temele pentru acasă au consolidat cunoștințele acumulate, fiind realizate aproape integral de participanți, cu excepții motivate de programul familial.

Gradul de implicare și experiența participanților: toți copiii au fost descriși ca implicați sau foarte entuziasmați, ceea ce confirmă relevanța conținutului și eficiența metodelor de interacțiune utilizate de formatori. Structura pe tematici zilnice a facilitat un parcurs educativ coerent, stimulând curiozitatea și implicarea activă. Temele cele mai apreciate au fost „Chișinăul cu gust și culoare”, „Tradiții și obiceiuri de acasă” și „Călătorim prin Chișinău”, acestea având un impact puternic asupra reconectării culturale a copiilor cu spațiul de origine.

Activități preferate și momente memorabile: analiza răspunsurilor deschise relevă predominanța activităților creative și artistice (desen, origami, pictură, jocuri interactive), urmate de întâlnirile cu scriitori și invitați speciali. Momentele cele mai memorabile au fost cele cu implicare directă: prepararea salatei, orele live în natură sau la muzee, interacțiunea cu invitații și activitățile teatrale. Aceste rezultate indică faptul că metodele experiențiale și interactive contribuie decisiv la succesul programelor online pentru copii.

Impact educațional și cultural: evaluarea globală a conținutului a indicat un nivel înalt de satisfacție, temele fiind percepute ca utile și valoroase. Programul a avut o dublă funcție:

- **educativă**, prin dezvoltarea competențelor lingvistice, culturale și creative;
- **identitară**, prin consolidarea sentimentului de apartenență la spațiul cultural chișinăuan.

Părinții au menționat beneficii concrete: îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a limbii române, cunoașterea patrimoniului local, dezvoltarea creativității și stimularea dorinței copiilor de a vizita Chișinăul.

Comunicarea și activitatea formatorilor: comunicarea cu organizatorii a fost apreciată la nivel „excelent”, fiind evidențiate claritatea informațiilor, suportul tehnic și feedbackul constant. Profesionalismul și empatia formatorilor au avut un rol determinant în menținerea motivației participanților și în crearea unei atmosfere de învățare pozitivă.

Testimoniale și percepții calitative: analiza testimonialelor arată că tabăra a depășit dimensiunea strict educativă, devenind o experiență emoțională și identitară pentru copii și părinți. Elementele frecvent menționate includ: legătura afectivă cu Chișinăul, valoarea educativ-culturală a activităților, profesionalismul echipei și dorința de continuitate a programului. Tonul general al feedbackului este pozitiv, fără remarci critice majore, accentul fiind pus pe extinderea și promovarea programului.

Concluzie generală: rezultatele evaluării confirmă că Tabăra de vară online „Acasă la Chișinău” a fost un program cu impact educațional, cultural și emoțional semnificativ, contribuind la promovarea patrimoniului cultural și la consolidarea identității copiilor din diaspora. Nivelul înalt de satisfacție, participarea activă și feedbackul unanim pozitiv susțin continuarea și dezvoltarea acestui format ca exemplu de bună practică în educația nonformală digitală desfășurată în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Sondaj privind Biblioteca Digitală a BM „B.P. Hasdeu”

În cadrul Zilelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost realizat un sondaj în rândul participanților la eveniment, care a inclus **18 întrebări** axate pe cunoașterea și utilizarea Bibliotecii Digitale a instituției. Analiza răspunsurilor evidențiază existența unor lacune semnificative atât în rândul utilizatorilor, cât și al bibliotecarilor, în ceea ce privește familiarizarea cu structura, conținutul și funcționalitățile *Bibliotecii Digitale*.

Rezultatele sondajului demonstrează că *Biblioteca Digitală* a BM „B.P. Hasdeu” este percepută ca o resursă importantă, însă insuficient valorificată din cauza nivelului redus de informare și a competențelor limitate de utilizare. Digitizarea colecțiilor în anul 2025 reprezintă un pas esențial în procesul de modernizare și accesibilizare a patrimoniului cultural al municipiului Chișinău. Extinderea colecțiilor cu titluri vechi și rare confirmă angajamentul filialelor în conservarea și promovarea valorilor culturale.

Implicarea mai multor filiale în procesul de digitizare, chiar dacă într-un ritm neuniform, evidențiază existența unei colaborări instituționale funcționale. Totodată, inițierea verificării scanărilor indică o atenție sporită asupra standardelor și fiabilității datelor digitale.

În ansamblu, *Biblioteca Digitală 2025* se afirmă ca o resursă cu potențial major pentru cercetători, bibliotecari și publicul larg, contribuind la păstrarea și răspândirea patrimoniului cultural în era digitală. Cu toate acestea, rezultatele sondajului subliniază necesitatea consolidării activităților de instruire, promovare și ghidare a utilizatorilor, pentru a transforma acest potențial într-o utilizare reală și eficientă.

Chestionar „Utilizatorul nou al Bibliotecii publice de drept – necesități de servicii și lectură”

În anul 2025, la Biblioteca Publică de Drept (BPD) a fost aplicat chestionarul „Utilizatorul nou – necesități de servicii și lectură”, elaborat și realizat de Elena Palamarciuc, șef sector. Instrumentul a fost

completat de utilizatori în momentul înregistrării la bibliotecă, fiind analizat un eșantion de 120 de respondenți, ceea ce reprezintă circa 20% din totalul utilizatorilor noi înregistrați pe parcursul anului. Chestionarul a inclus 11 întrebări orientate spre identificarea profilului utilizatorului și a principalelor necesități de informare și lectură.

Analiza datelor evidențiază predominanța tinerilor în structura utilizatorilor noi: 72,3% dintre respondenți au vârsta cuprinsă între 18-25 de ani, 14,5% au între 25-40 de ani, 7,2% sunt sub 18 ani, iar 6% au peste 40 de ani. În ceea ce privește sursele de informare despre bibliotecă, majoritatea respondenților (65,5%) au aflat despre BPD prin recomandări directe din partea colegilor, cadrelor didactice sau prietenilor, confirmând rolul important al comunicării interpersonale. Rețelele de socializare au generat 23% dintre informări, presa – 9%, iar 2,5% dintre respondenți provin din categoria utilizatorilor care frecventează și alte biblioteci.

Preferințele privind serviciile bibliotecii indică o orientare clară către utilizarea combinată a resurselor: 39,85% dintre respondenți optează pentru împrumutul de carte, sala de lectură și accesul la baze de date și internet; 19,25% preferă împrumutul de carte împreună cu sala de lectură; 18,89% utilizează predominant serviciul de împrumut la domiciliu, iar 11,01% optează exclusiv pentru sala de lectură. Totodată, 11% dintre respondenți manifestă interes pentru utilizarea bazelor de date și a infrastructurii digitale în combinație cu spațiul de lectură.

Din perspectiva statutului socioprofesional, utilizatorii noi sunt în majoritate studenți (78,7%), urmați de persoane active în domeniul juridic (10,1%) și alte categorii sociale (11,2%), inclusiv pensionari, șomeri, refugiați și persoane cu dizabilități. Aceste date confirmă rolul Bibliotecii Publice de Drept ca spațiu de sprijin educațional și informațional pentru comunitatea academică și pentru grupuri diverse de utilizatori.

Concluzii: rezultatele chestionarului evidențiază faptul că Biblioteca Publică de Drept atrage preponderent public tânăr, aflat în proces de formare profesională, cu interese orientate spre resurse juridice și servicii de studiu. Cele mai solicitate servicii rămân împrumutul de carte și utilizarea sălii de lectură, iar interesul semnificativ pentru accesarea bazelor de date juridice (54,48%) confirmă necesitatea consolidării componentei digitale. Totodată, se menține cererea pentru consultații individuale și utilizarea echipamentelor informatice, aspecte care susțin relevanța serviciilor personalizate oferite de bibliotecă.

Chestionar de evaluare a „Colocviilor profesionale de vară ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, ediția a XIII-a, 2025

În vederea evaluării impactului profesional și a gradului de satisfacție al participanților în cadrul *Colocviilor profesionale de vară*, desfășurat în perioada 10-12 iunie 2025, Secția monitorizare și evaluare a BM a aplicat un chestionar de evaluare, completat de 70 de respondenți.

Rezultatele obținute confirmă aprecierea pozitivă a evenimentului, majoritatea participanților evaluând **calitatea activităților** la nivel **bun** și **foarte bun** pentru toate componentele programului: *Team building: Think Outside the Box & creativitate organizațională*, *Brown bag: Idei, inițiative și parteneriate în mișcare* și *Instruire: Perspective digitale și explorări intersectoriale*, ceea ce reflectă coerența conceptului programatic și relevanța tematicilor abordate pentru activitatea profesională a bibliotecarilor.

Răspunsurile participanților evidențiază faptul **că elementele cu cel mai mare impact** au fost caracterul interactiv al activităților, schimbul de idei și experiențe profesionale, precum și abordarea practică a subiectelor. **Subiectele propuse** au fost considerate utile și actuale, fiind percepute ca răspuns la nevoile reale de dezvoltare profesională și la tendințele de modernizare a serviciilor bibliotecare, în special în contextul digitalizării.

Un indicator important relevat de chestionar îl constituie **gradul ridicat de aplicabilitate** a informațiilor prezentate. Majoritatea respondenților au menționat că cunoștințele și instrumentele prezentate pot fi integrate direct în activitatea profesională, ceea ce confirmă orientarea practică a colocviilor și eficiența abordării metodologice. Totodată, compararea autoevaluării nivelului de cunoștințe înainte și după participare evidențiază o evoluție pozitivă, participanții raportând o creștere a nivelului perceput de competențe, în special în domeniul digital și al inițiativelor inovatoare.

Evaluarea organizării generale și a condițiilor logistice a înregistrat, de asemenea, rezultate favorabile, scorurile fiind concentrate preponderent în zona valorilor superioare ale scalei de apreciere. Participanții au apreciat organizarea eficientă, desfășurarea fluentă a activităților și condițiile adecvate oferite de **locație**, ceea ce a contribuit la menținerea unui nivel ridicat de implicare pe parcursul evenimentului.

Analiza **autoevaluării competențelor înainte și după participare** evidențiază o dinamică pozitivă a percepției asupra propriului nivel de cunoștințe. După eveniment, respondenții au indicat mai

frecvent niveluri superioare de competență, în special în raport cu temele digitale și inițiativele inovatoare. Acest rezultat confirmă impactul formativ real al colocviilor și capacitatea acestora de a produce progres profesional perceptibil într-un interval scurt.

Sugestiile formulate pentru edițiile viitoare vizează, în principal, *extinderea componentei practice, aprofundarea temelor legate de digitalizare, comunicare profesională și managementul serviciilor moderne, precum și alocarea unui timp mai mare pentru discuții și schimb de experiență*. Aceste recomandări confirmă interesul participanților pentru formate interactive și orientate spre aplicabilitate imediată.

Concluzie: în ansamblu, rezultatele chestionarului de evaluare confirmă impactul pozitiv al *Colocviilor profesionale de vară* asupra dezvoltării profesionale a personalului din rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Nivelul ridicat de satisfacție evidențiază necesitatea menținerii unei abordări interactive și orientate spre aplicabilitate, consolidând rolul colocviilor ca instrument strategic de formare continuă și inovare instituțională.

În cadrul evenimentului aniversar „Zilele Bibliotecii Municipale «B.P. Hasdeu»”, desfășurat în perioada 15-17 octombrie 2025, Secția monitorizare și evaluare a aplicat un chestionar de evaluare destinat participanților, cu scopul de a măsura nivelul de satisfacție, relevanța tematicilor abordate și impactul activităților organizate. Analiza răspunsurilor evidențiază un grad ridicat de apreciere a programului, atât pentru componenta profesională, cât și pentru cea culturală și instituțională.

În **prima zi**, dedicată **Atelierului strategic participativ**, majoritatea respondenților au apreciat pozitiv relevanța temelor discutate pentru dezvoltarea instituțională a bibliotecii. Aproximativ 60% dintre participanți au evaluat atelierul ca fiind foarte relevant, iar alți 37% ca relevant. În ansamblu, **97% dintre respondenți au apreciat pozitiv conținutul**, ceea ce confirmă că direcțiile discutate pentru perioada 2025-2030 au răspuns necesităților profesionale ale personalului și au contribuit la consolidarea viziunii strategice privind dezvoltarea Bibliotecii Municipale.

Ziua a doua a fost rezervată **atelierelor tematice**, orientate spre dezvoltarea competențelor profesionale. **Atelierul privind animarea creativă a lecturii** a fost evaluat foarte pozitiv, fiind perceput ca util și aplicabil în activitatea curentă a filialelor. **Atelierul dedicat inovației digitale și serviciilor interactive** a evidențiat interesul crescut pentru instrumente moderne de lucru și pentru integrarea tehnologiilor în serviciile bibliotecii, participanții apreciind utilitatea practică a conținutului prezentat.

Totodată, **atelierul axat pe participare civică și dialog comunitar** a subliniat rolul bibliotecii ca actor activ în comunitate, fiind apreciat pentru abordarea orientată spre colaborare și implicare socială. Per ansamblu, evaluările acestei zile confirmă că atelierele au răspuns așteptărilor profesionale, fără a fi semnalate aprecieri negative semnificative.

Ziua a treia, consacrată momentelor festive și premierelor instituționale, **a generat cel mai ridicat nivel de satisfacție**. Majoritatea respondenților au apreciat atmosfera evenimentului ca fiind excelentă, evidențiind impactul pozitiv asupra imaginii bibliotecii. În același timp, sigilarea **Capsulei Timpului**, Inițiativa „**Împrumut fără fișa-contract de împrumut**”, **Cartea de onoare**, **Gala Booktrailer** au fost evaluate ca elemente inovatoare și relevante pentru promovarea lecturii, fiind percepute ca formate moderne și atractive, capabile să contribuie la consolidarea imaginii Bibliotecii Municipale ca instituție dinamică și deschisă către noi forme de comunicare culturală. Prin includerea acestor inițiative în programul aniversar, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a evidențiat atât respectul pentru memorie și identitate instituțională, cât și orientarea fermă spre viitor, inovare și adaptare continuă la nevoile comunității.

În concluzie, rezultatele chestionarului confirmă faptul că Zilele BM „B.P. Hasdeu” a avut un impact pozitiv atât la nivel profesional, prin atelierele de formare și reflecție strategică, cât și la nivel instituțional și comunitar, prin evenimentele de promovare și valorizare a activității bibliotecii. Rezultatele demonstrează relevanța direcțiilor abordate, gradul ridicat de implicare a participanților și consolidarea imaginii Bibliotecii Municipale ca spațiu de inovare, colaborare și dezvoltare profesională.

Chestionar de evaluare a Zilelor de educație nonformală la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

Analiza răspunsurilor din chestionarul de evaluare a Zilelor de educație nonformală (ZEN) la BM „B.P. Hasdeu”, desfășurate în perioada 8-9 octombrie 2025, aplicat de Secția monitorizare și evaluare, evidențiază gradul ridicat de implicare a participanților și relevanța structurii programului, organizat pe sesiuni tematice complementare. Respondenții au evaluat pozitiv conținutul și aplicabilitatea temelor prezentate, confirmând utilitatea profesională a activităților desfășurate.

Forumul Formatorilor: „Formare fără frontiere: transformare digitală și inspirații europene” a înregistrat cea mai mare participare. **Temele** care au suscitat cel mai mare interes au fost cele axate pe modelele inovatoare de organizare și învățare instituțională, precum:

- Echipe care se auto-gestionează în biblioteci publice – exemplul Bibliotecii Oodi (Finlanda);

- Tehnologia RFID – experiențe din bibliotecile din România;
- Proiecte de educație permanentă – Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj;
- Educația profesională continuă și noile IQ-uri.

Rezultatele confirmă orientarea bibliotecarilor spre bune practici europene, instrumente moderne de management și soluții inovatoare aplicabile în activitatea profesională. Se observă o orientare clară a participanților spre modele moderne de organizare și transformare digitală a bibliotecilor.

Sesiunea „De la instruire la practică: proiectele formatorilor debutanți” a fost apreciată pentru caracterul practic și interactiv al temelor prezentate. Cele mai apreciate proiecte au fost activitățile educaționale bazate pe joc, metodele creative de promovare a lecturii și inițiativele interculturale:

- Învățăm siguranța prin joc și poveste;
- Kocham Polske;
- Selfie literar;
- Croșetăm covorașe.

Preferințele indică interes crescut pentru metode interactive și educație prin joc; deschidere față de activități creative și interculturale; aprecierea formatelor aplicative ușor de replicat în filiale. Sesiunea a validat potențialul formatorilor noi și orientarea către metode nonformale și metode moderne de lucru cu publicul.

Sesiunea „Noi proiecte bibliografice: rezultatele creative ale Cursului Formare Bibliografi” a pus în valoare producțiile bibliografice realizate de bibliotecari. Printre temele cele mai apreciate s-au numărat biobibliografiile și cataloagele tematice dedicate unor personalități culturale, confirmând relevanța activității de cercetare și documentare în consolidarea competențelor profesionale și în promovarea patrimoniului literar și cultural:

- Eugenia David. Biobibliografie;
- Autografele Academicianului Mihai Cimpoi. Catalog;
- Ancore și faruri în istoria literaturii: Vitalie Răileanu;
- Evenimente educaționale la „Campusul Competențelor”. Filmografie;
- Leonida Lari. Monografie bibliografică.

Sesiunea a demonstrat capacitatea bibliotecarilor de a produce instrumente bibliografice relevante și atractive.

Concluzie: analiza chestionarului evidențiază o participare activă și interes susținut pentru toate sesiunile din cadrul Zilelor ZEN. *Forumul Formatorilor* a generat cel mai mare impact prin temele legate de transformare digitală și bune practici europene, în timp ce *sesiunea formatorilor debutanți* a demonstrat eficiența abordărilor interactive și creative. *Sesiunea proiectelor bibliografice* a confirmat relevanța competențelor de cercetare și documentare în dezvoltarea profesională a bibliotecarilor. În ansamblu, structura pe sesiuni a asigurat un echilibru între inspirație managerială, aplicabilitate practică și consolidarea competențelor profesionale. Rezultatele chestionarului confirmă impactul pozitiv al evenimentului asupra participanților și relevanța formatului adoptat pentru consolidarea comunității profesionale din cadrul rețelei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Chestionar de evaluare a Forumului bibliotecarilor, ediția a II-a: „Biblioteci incluzive pentru comunitate”

În scopul evaluării impactului profesional al Forumului bibliotecarilor, ediția a II-a, cu genericul „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, desfășurat la 22 octombrie 2025, Secția monitorizare și evaluare a BM a aplicat un chestionar de evaluare, la care au răspuns 43 de participanți. Analiza rezultatelor evidențiază un **nivel ridicat de satisfacție** privind organizarea, relevanța tematică și utilitatea practică a activităților incluse în program.

Evaluarea componentelor organizatorice indică aprecierea pozitivă a logisticii, structurii programului și condițiilor de desfășurare, elemente care au contribuit la crearea unui cadru favorabil schimbului de experiență și dialogului profesional:

- Logistica și condițiile de desfășurare – predomină calificativul *Foarte bine*.
- Durata și structura programului – apreciate majoritar ca adecvate.
- Relevanța temelor abordate – unul dintre cele mai bine cotate aspecte.
- Pauzele și timpul pentru socializare – evaluate pozitiv, ceea ce indică o bună echilibrare a programului.

Participanții au remarcat coerența agendei și echilibrul dintre intervențiile teoretice și activitățile interactive.

Conținutul profesional al forumului a fost evaluat favorabil, prezentările și **intervențiile din plen** fiind apreciate pentru relevanța subiectelor abordate și caracterul aplicativ al informației. **Atelierele practice și panelurile de discuții** au facilitat un schimb activ de bune practici, consolidând rolul bibliotecilor ca spații incluzive și orientate spre nevoile comunității. **Activitățile interactive** au fost menționate frecvent ca fiind cele mai valoroase componente, datorită posibilității de transfer direct al ideilor în activitatea filialelor.

Din răspunsurile deschise, cele mai frecvent menționate elemente valoroase au fost: **metode de lectură interactivă**; idei aplicabile direct în activitatea bibliotecii; schimbul de experiență între participanți; exemple concrete de bune practici.

Sinteza atelierelor și rezoluția finală au fost percepute drept relevante și utile pentru activitate, oferind direcții clare pentru consolidarea practicilor incluzive în biblioteci.

Concluzie: chestionarul de evaluare indică un nivel ridicat de satisfacție al participanților față de organizarea și conținutul Forumului „Biblioteci incluzive pentru comunitate”. Rezultatele confirmă impactul pozitiv al forumului asupra comunității profesionale, demonstrând că evenimentul a contribuit la consolidarea competențelor, stimularea colaborării și identificarea unor noi direcții de dezvoltare instituțională. **Sugestiile** formulate de participanți – orientate spre digitalizare, securitate cibernetică, scriere de proiecte, strategii de atragere și fidelizare a utilizatorilor, schimb de experiență și exemple internaționale, inovare și diversificarea metodelor de lucru – reprezintă repere importante pentru planificarea edițiilor viitoare și pentru dezvoltarea serviciilor bibliotecare în contextul transformărilor actuale.

8.4.1 Feedbackul utilizatorilor, partenerilor, scriitorilor

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” urmărește constant îmbunătățirea calității serviciilor și diversificarea ofertelor educaționale și culturale, având ca prioritate adaptarea continuă la nevoile comunității. Un rol esențial în procesul de dezvoltare îl au mesajele, sugestiile și mărturiile venite din partea utilizatorilor, scriitorilor, personalităților culturale și partenerilor, care contribuie la orientarea activităților și la consolidarea standardelor de performanță instituțională.

Indiferent de domeniul de activitate, succesul unei instituții depinde de capacitatea de a asculta beneficiarii serviciilor sale. Pentru bibliotecari, feedbackul sincer al utilizatorilor reprezintă unul dintre cele mai relevante instrumente de evaluare a gradului de apreciere și a nivelului de adecvare a serviciilor oferite. În acest sens, Biblioteca Municipală colectează și analizează constant opiniile

utilizatorilor prin diverse metode: discuții directe, interviuri, solicitarea feedbackului la finalul activităților, boxa de idei, cartea de onoare și monitorizarea reacțiilor din rețelele sociale.

Extinderea activităților în mediul online a generat un număr sporit de mesaje și aprecieri, confirmând vizibilitatea și impactul activității bibliotecii în comunitate. Pe parcursul anului, cele mai numeroase impresii au vizat Programul „Provocarea verii”, reflectate atât în reacțiile publicate pe rețelele sociale, cât și în mesajele transmise de părinți și în feedbackul exprimat de copii la finalul fiecărei zile de activitate. De asemenea, au fost apreciate programele educaționale, campaniile de promovare, proiectele culturale, concursurile, întâlnirile cu scriitorii și produsele digitale dezvoltate de bibliotecă.

Valorificarea feedbackului contribuie la îmbunătățirea continuă a serviciilor și la consolidarea relației de încredere dintre bibliotecă și comunitate. Biblioteca Municipală își exprimă recunoștința față de toți cei care au oferit sprijin, încredere și aprecieri pe parcursul anului, acestea reprezentând o confirmare a relevanței și impactului activităților desfășurate.

Cartea de onoare colectează și păstrează gândurile, aprecierile și semnăturile persoanelor importante, astfel încât acestea să poată fi citite și prețuite de generațiile viitoare. Aceste însemnări, deși personale, capătă un rol documentar important, servind ca sursă istorică, culturală și dovadă de impact. Mărturiile emoționale validează rolul vital și contribuția bibliotecii, o recunoaștere a efortului depus de personalul bibliotecii în promovarea lecturii și a cunoașteri. Mesaje selective din opiniile utilizatorilor din diverse filiale sunt prezentate în Anexa nr. 4 Feedbackul utilizatorilor.

9.1 Resurse umane

- *Distincții*

9.2 Resurse tehnologice

9.3 Resurse financiare. Extinderea bugetului

- *Gestiune financiară. Achiziții publice*
- *Extinderea bugetului: proiecte și inițiative finanțate (surse extrabugetare)*

9.1 RESURSE UMANE

Resursele umane reprezintă un factor esențial în realizarea obiectivelor și în buna funcționare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Prin competența, experiența și implicarea personalului, instituția își asigură continuitatea activităților, dezvoltarea serviciilor și îndeplinirea misiunii sale culturale și educaționale. Politicile de personal sunt orientate spre valorificarea potențialului profesional al angajaților și creșterea performanței instituționale.

Activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” se desfășoară prin personalul de conducere, personalul de execuție și personalul auxiliar, din cele 11 secții și 27 de filiale. Efectivul-limită aprobat pentru perioada de raportare este de 423 de unități, repartizate pe categorii de funcții, în conformitate cu organigrama instituției:

- 154 funcții de conducere;
- 208 funcții de execuție;
- 61 funcții auxiliare.

Numărul de unități a fost stabilit în concordanță cu mărimea colecțiilor, numărul de utilizatori, vizite și împrumuturi, precum și cu volumul, complexitatea activităților desfășurate și diversitatea serviciilor oferite.

Nivelul de studii al personalului constituie un factor esențial în asigurarea calității serviciilor oferite, fiind completat de participarea continuă la programe de formare profesională și perfecționare. În tabelul de mai jos este prezentat nivelul de studii și calificările deținute de personalul de specialitate al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care este format preponderent din angajați cu studii superioare și medii de specialitate.

Personal		Personal de specialitate							Personal auxiliar
Total	În echivalent norme întregi	Total	În echivalent norme întregi	Cu studii superioare, total	Din care de specialitate	Cu studii medii, total	Din care de specialitate	Cu studii secundare	
423	423	362	362	334	140	13	7	15	61

Structura personalului profesional al BM pe categorii de vârstă este următoarea:

- grupul de vârstă sub 25 ani – 9 persoane;
- grupul de vârstă 25-54 ani – 239 persoane;
- grupul de vârstă de 55+ ani – 114 persoane.

Datele de mai sus evidențiază faptul că majoritatea angajaților se află în grupa 25-54 ani, ceea ce asigură continuitatea și capacitatea optimă de desfășurare a activităților instituției. Numărul redus de angajați sub 25 de ani (9 persoane) indică necesitatea implementării unor măsuri pentru atragerea și integrarea noilor specialiști. Cei 115 angajați cu vârsta de peste 55 de ani contribuie semnificativ la experiența și stabilitatea instituției, fiind totodată importantă planificarea înlocuirii și pregătirii noii generații de personal pentru asigurarea continuității serviciilor.

Cea mai mare parte a angajaților BM sunt de sex feminin – 313 persoane, în timp ce personalul masculin numără 51 de persoane. Atragerea bărbaților reprezintă o provocare, deoarece munca în bibliotecă este percepută ca fiind statică și centrată pe relaționarea cu publicul, aspecte asociate în societate cu femeile, iar salariile mai puțin motivante pot descuraja candidații. În realitate, bibliotecile oferă servicii în diverse domenii, iar bărbați atrași de tehnică, IT, management, se integrează foarte bine în biblioteci și devin buni profesioniști.

Cu referire la **vechimea în muncă** a angajaților BM situația este următoarea:

Anul	până la 2 ani	2-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-30 ani	31-40 ani	41-51 ani
2025	9,2%	6,6%	16,7%	11,1%	10,2%	21,3%	14,4%	10,5%

Analiza vechimii în muncă deținută de personalul BM evidențiază un echilibru între experiență și regenerarea profesională. Cea mai mare parte a angajaților (46,2%) dețin între 20 și peste 40 de ani

vechime, asigurând continuitatea și stabilitatea activităților instituției. În același timp, aproximativ 15,8% dintre angajați au până la 4 ani vechime, ceea ce reflectă procesul de integrare a personalului nou. Grupele cu vechime medie (5-19 ani) permit transferul de experiență și pregătirea pentru asumarea unor atribuții de conducere. Totodată, o parte a angajaților (10,5%) se apropie de vârsta de pensionare sau deja sunt pensionari, ceea ce indică necesitatea planificării succesiunii și menținerii unui flux constant de noi specialiști pentru asigurarea continuității serviciilor.

	Total	Funcții de conducere	Funcții de execuție	Vârsta			Vechimea în muncă					
				sub 25 ani	25 – 54 ani	peste 55 ani	până la 2 ani	2 – 4 ani	5 – 9 ani	10 – 14 ani	15 – 19 ani	20 și peste
Angajați noi 2024	44	2	42	16	22	6	26	3	4	1	3	7
Angajați noi 2025	40	1	39	3	24	13	21	0	6	2	1	10
Demisionați 2024	45	4	41	13	18	14	21	4	2	2	5	11
Demisionați 2025	39	6	33	10	17	12	16	5	4	0	0	14

Analiza dinamicii personalului BM în perioada 2024-2025 arată o stabilitate tot mai mare a efectivului. Numărul angajărilor noi a fost relativ constant, respectiv 44 persoane în 2024 și 40 persoane în 2025, majoritatea în funcții de execuție și cu vârsta între 25 și 54 ani. În același timp, demisiile au scăzut de la 45 persoane în 2024 la 39 în 2025, ceea ce indică o reducere a fluctuației personalului. Datele privind vechimea arată că plecările sunt înregistrate atât în rândul angajaților cu experiență mai mare de 20 de ani, cât și în rândul celor tineri, evidențiind necesitatea planificării succesiunii și a integrării personalului nou.

Biblioteca Municipală continuă să investească în dezvoltarea profesională a personalului, prin programe de instruire inițială și continuă, precum și prin participarea la activități de perfecționare externe, menite să stimuleze implicarea și progresul angajaților. Un element esențial al acestui proces îl constituie atestarea bibliotecarilor, care confirmă nivelul de pregătire și experiența profesională. În acest context, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor” a continuat

desfășurarea cursului „Bazele Biblioteconomiei Moderne”, destinat noilor angajați. În anul 2025, 11 persoane au urmat acest curs. Având studii superioare în alte domenii, participanții au beneficiat de o combinație de instruire teoretică și aplicații practice, relevante pentru activitatea cotidiană a bibliotecii, dobândind totodată posibilitatea de a depune dosarul pentru atribuirea categoriei de calificare. În prezent, **181 de angajați** dețin categorii de calificare, dintre care **45 – categoria II, 91 – categoria I și 44 – categoria superioară**. În anul de raportare au fost depuse 34 de dosare, dintre care 21 pentru conferirea categoriei și 13 dosare pentru confirmarea categoriei deținute anterior. Deținerea categoriilor de calificare contribuie la creșterea calității serviciilor oferite, stimulează perfecționarea continuă a personalului și consolidează capacitatea instituțională a bibliotecii, având un impact direct asupra eficienței activităților și a imaginii profesionale a instituției.

Pe parcursul anului, Secția resurse umane a desfășurat activități specifice de administrare și management, menite să asigure gestionarea eficientă a personalului instituției și respectarea cadrului legal în vigoare. Prin documentele elaborate și procesele gestionate, secția a contribuit la stabilitatea instituțională, la creșterea performanței profesionale a angajaților și la realizarea obiectivelor strategice ale bibliotecii. Activitățile desfășurate au vizat următoarele aspecte:

- recepționarea și înregistrarea cererilor parvenite din partea angajaților – 1 005;
- întocmirea Contractelor individuale de muncă – 51;
- întocmirea Acordurilor adiționale la contractele individuale de muncă – 215;
- elaborarea ordinelor privind încadrarea, încetarea și modificarea raportului de muncă, stabilirea drepturilor salariale și a avansări în gradațiile de vechime, delegarea de atribuții, constituirea comisiilor etc. – 1 106;
- întocmirea scrisorilor de confirmare, a adeverințelor și a extraselor din ordine – 32;
- perfectarea documentelor necesare privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu pe anul 2025;
- programarea concediilor de odihnă aferente anului 2026 pentru toți angajații instituției;
- actualizarea sistemului informatic de gestiune a resurselor umane, prin introducerea și completarea dosarelor profesionale ale angajaților;
- contribuirea la modificarea și actualizarea fișelor de post;

- implicarea în procesul de raportare privind îndeplinirea recomandărilor formulate în urma misiunii de audit din anul 2024.

Dezvoltarea personală și profesională reprezintă un element esențial pentru menținerea unui nivel ridicat de competență și pentru adaptarea permanentă la modificările legislative și tehnologice. Pe parcursul anului, în vederea actualizării cunoștințelor de specialitate, s-a participat la seminarul „Legislația muncii 2026: modificări esențiale & Programarea concediilor de odihnă 2026”, organizat de Proactiv, în cadrul căruia au fost abordate subiecte de actualitate, precum noile cerințe obligatorii privind prevenirea violenței în lumea muncii (aplicabile din 1 ianuarie 2026), regulile actualizate referitoare la timpul de muncă și de odihnă, protecția angajaților minori, elementele și clauzele obligatorii ale contractului individual de muncă în anul 2026, modificările semnificative din domeniul securității și sănătății în muncă (Legea nr. 193/2025), pașii pentru întocmirea corectă a graficului concediilor de odihnă pentru anul 2026, precum și modalitatea de calcul a zilelor de concediu neutilizate la încetarea raporturilor de muncă. Totodată, s-a participat la seminarul cu genericul „Egalitatea de tratament pentru lucrători și lucrătoare cu responsabilități familiale în Republica Moldova”, care a contribuit la consolidarea cunoștințelor privind nediscriminarea, incluziunea și respectarea drepturilor angajaților. În plus, participarea la evenimentul dedicat securității digitale în bibliotecă a sprijinit dezvoltarea competențelor necesare protejării informațiilor și a infrastructurii digitale instituționale.

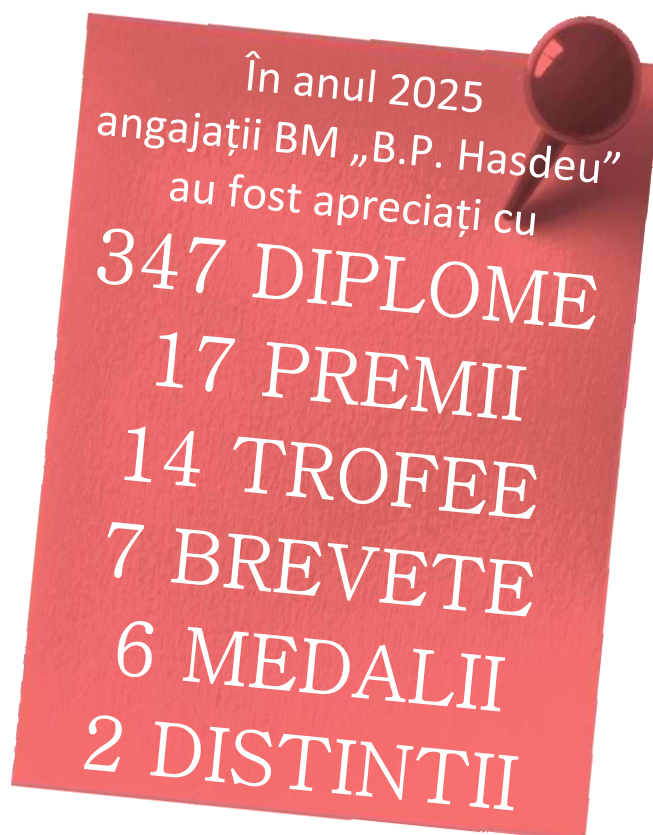
În **concluzie**, resursele umane ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” asigură continuitatea, stabilitatea și calitatea serviciilor instituției. Pentru perioada următoare, obiectivele principale vizează dezvoltarea profesională continuă, integrarea tinerilor angajați și modernizarea proceselor de resurse umane. Aceste măsuri vor contribui la creșterea performanței instituționale și la consolidarea rolului bibliotecii ca centru cultural și educațional de referință în comunitate.

9.1.1 Distincții

Contribuția echipei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este apreciată prin distincții, premii și diplome. Nu este doar o recunoștință, ci și validarea prestigiului instituțional. Acest fapt demonstrează utilitatea și aportul considerabil al bibliotecarilor la dezvoltarea domeniului profesional și al comunității.

În 2025 BM a fost apreciată pentru: servicii inovative și de incluziune socială, creativitatea bibliotecarilor, formarea culturii lecturii, cercetarea biblioteconomică și bibliografică.

1. În cadrul **Serii Regale dedicate Curajului Civic**, ediția 2025, la Palatul Regal de către Majestatea Sa Custodele Coroanei și Alteța Sa Regală Principele Radu, cu participarea Alteței Sale Regale Principesa Sofia, a fost recunoscută activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la componenta „Educația: Curaj, Performanță, Civism”. În cadrul categoriei „Puterea exemplului”, a fost onorată dr. **Mariana Harjevschi**, director general;
2. **Președintele Republicii Moldova**: Ordin de onoare pentru activitate prodigioasă în domeniul culturii, contribuție substanțială la promovarea valorilor spirituale ale neamului, succese remarcabile în activitatea de creație, înaltă măiestrie profesională, precum și cu prilejul Zilei Naționale a Culturii – **Dumitru Crudu**;
3. **Președintele Republicii Moldova**: Diplomă de Onoare în semn de apreciere a activităților de voluntariat desfășurate, pentru implicare activă în viața comunității și activitate intensă în sprijinul solidarității civice – **Olga Beller**;

4. **Guvernul Republicii Moldova:** Diplomă de onoare pentru performanțe deosebite, contribuție substanțială la dezvoltarea sistemului biblioteconomic național și la promovarea inovațiilor – Ludmila Capița, Vera Sîrbu;
5. **Ministerul Culturii al Republicii Moldova:** Diplomă în semn de apreciere pentru activitatea prodigioasă și aportul substanțial adus la promovarea cărții și lecturii în societate, cu prilejul Zilei Bibliotecarului – Taisia Foiu, Ivan Pilchin, Victoria Fonari, Dumitru Maxim, Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu, Elena Sinița, Lilia Gamarța, Anastasia Moldovanu, Angela Olărescu, Svetlana Gumeni;
6. **Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova:** Diplomă cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, laureată a Premiului Național pentru vârstnici „Pentru o viață activă la orice vârstă”. Ediția a IX-a, 2025 – Zina Izbaș;
7. **Guvernul României. Departamentul Românilor de Pretutindeni:** Diplomă pentru participare la cea de-a XVI-a ediție a Programului de Tabere „ARC”, organizată în anul 2025, de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni – Lilia Don-Ciobanu;
8. **Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău:** Diploma de excelență cu ocazia împlinirii a 25 de ani de activitate, pentru contribuția adusă cercetării, promovării și popularizării operei eminesciene pe plan internațional – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
9. **Academia de Științe a Moldovei:** Diploma de excelență în semn de înaltă recunoștință pentru activitate prodigioasă pe parcursul a 25 de ani de la fondare și realizări valoroase, promovarea operei eminesciene și culturii românești pe plan național și internațional, conlucrare eficientă cu mediul academic, precum și cu prilejul Zilei Culturii Naționale și consemnării a 175 de ani de la nașterea Luceafărului poeziei românești în cadrul Anului Eminescu – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
10. **Academia Poloneză de Științe Sociale și Umaniste (PASSH):** Distincția „Polonijna Osobowość Roku” („Personalitatea Poloneză a Anului”) pentru contribuția la promovarea culturii poloneze – Svetlana Gumeni;
11. **Academia Oamenilor de Știință din România:** Diplomă de excelență pentru coordonarea publicației „Aspecte socioculturale ale găgăuzilor în istoria Republicii Moldova. Integrarea găgăuzilor în spațiul sociocultural, economic, politic și juridic al Republicii Moldova (culegere de articole științifice în limbile română, rusă și engleză)” – Victoria Fonari;

12. **Primăria municipiului Iași** la Festivalul internațional de literatură, muzică și artă grafică „Nicolae Dabija”: Premiul Mare și Trofeul pentru Literatură; Premiul III la Secțiunea „Poezie” – Traian Vasilcău (2);
13. **Primăria orașului Bocșa**, județul Caraș-Severin, România: Diplomă Aniversară cu prilejul aniversării celor 25 de ani de apariție a revistei „Bocșa culturală”, cu mulțumiri pentru rodnică și frumoasă colaborare – Traian Vasilcău;
14. **Primăria comunei Dumbrăveni:**
- Trofeu „Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 25 ani;
 - Diplomă aniversară de grațitudine pentru participarea activă la acțiunile de promovare a culturii naționale și a valorilor de excepție ale tezaurului uman național, pentru contribuția deosebită adusă la desfășurarea tuturor momentelor omagiale dedicate marelui poet al românilor Mihai Eminescu și poezilor iubitori de neam și de țară de pe ambele maluri ale Prutului – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Elena Dabija, Vera Sîrbu, Olesea Bobotrîn, Natalia Corghencea, Rodica Cîrja, Nadejda Cojocaru, Traian Vasilcău, Ștefan Sofronovici;
 - Diplomă de excelență pentru întreaga activitate desfășurată în decursul celor 25 de ani ai CAI „Mihai Eminescu”, valorificând și promovând viața și opera poetului, prin acțiuni de cercetare și manifestări culturale – Elena Dabija, Vera Sîrbu, Olesea Bobotrîn, Natalia Corghencea, Rodica Cîrja, Nadejda Cojocaru, Traian Vasilcău, Ștefan Sofronovici, Emilia Stajila;
15. **Primăria comunei Ciuciulea, raionul Glodeni:** Diplomă de Apreciere pentru implicarea activă și contribuția valoroasă la desfășurarea evenimentului „Ziua băștinașilor”, ediția a IX-a, prin participarea la promovarea valorilor tradiționale, a identității locale și a spiritului comunitar – Traian Vasilcău;
16. **Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”, Botoșani:** Medalie pentru promovarea operei eminesciene și a patrimoniului cultural românesc – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
17. **Biblioteca Județeană Mureș, ISJ Mureș, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport.** Diplomă pentru coordonarea schimbului de experiență din cadrul proiectului educațional internațional „La izvor de folclor”, România – Republica Moldova, desfășurat în perioada 22-25.05.2025 la Chișinău – Stela Tymofti;

18. **Editura „Mircea cel Bătrân”**: Medalia „Editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești” – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
19. **Revista „Convorbiri literare”**: Diplomă și Premiul de Debut – Emilia Stajila;
20. **Redacția Săptămânalului „Literatura și Arta”**: Diplomă de laureați ai revistei – Elena Dabija și Ștefan Sofronovici la Secțiunea „Publicistică”; Traian Vasilcău și Emilia Stajila la Secțiunea „Poezie”;
21. **Redacția Revistei „Gândurile Terreii” Ungheni**: Diploma de Onoare „Scriitorul anului 2025” pentru Creație Literară, promovarea Culturii și Păcii, tradițiilor populare, Limbii Române Literare, modului de viață sănătos, promovarea Cărților pe mapamond – Traian Vasilcău;
22. **Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare**: Medalia „Promotor al culturii calității în educație și cercetare” – Elena Ungureanu;
23. **Primăria municipiului Chișinău**:
- 23.1 **Concursul „Inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** (diplomă și trofeu):
- *Cel mai inovativ serviciu pentru comunitate bazat pe ODD-uri* – Biblioteca „Transilvania” pentru Serviciul „Micii Antreprenori”;
 - *Cel mai inovativ serviciu de transformare și integrare digitală* – Biblioteca „Ovidius” pentru Clubul „Ovidienii CODE Kids” – Programează viitorul comunității tale!;
 - *Cel mai inovativ serviciu cultural* – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” pentru Congresul Mondial al Eminescologilor „Eminescu și artele”;
 - *Cel mai inovativ serviciu de promovare a lecturii* – Secția managementul resurselor informaționale pentru Concursul „Bingo pentru Carte”;
 - *Cel mai inovativ parteneriat interinstituțional* – Biblioteca „Hristo Botev” pentru Cercetarea bibliografică – produs al parteneriatului biblioteconomic dintre Republica Moldova și Republica Bulgaria;
 - *Cel mai atractiv spațiu de bibliotecă* – Biblioteca „Nicolae Titulescu” pentru spațiul renovat;
 - *Cel mai inovativ serviciu de integrare socială* – Biblioteca „Maramureș” pentru Serviciul „Sunt priceput la toate”;
 - *Cel mai inovativ serviciu de promovare a orașului Chișinău* – Secția „Memoria Chișinăului” pentru City Quest-ul „Chișinăul SMART. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”;

- *Cea mai inovativă inițiativă de atragere de fonduri* – Biblioteca „Adam Mickiewicz” pentru Tabăra pentru integrare „Solidaritate, Egalitate, Pace”;
- *Cel mai inovativ proiect de cercetare biblioteconomică* – Secția activitate editorială pentru transformarea revistei profesionale „BiblioPolis”;
- *Cel mai inovativ proiect de cercetare bibliografică* – dr. Lidia Kulikovski pentru publicația „Chișinăul în plăci memoriale: Catalog-album”;
- *Cea mai inovativă inițiativă de promovare în media* – Secția monitorizare și evaluare pentru Buletinul informativ – instrument de comunicare a performanțelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

23.2 Diplomă în semn de înaltă recunoștință pentru promovarea lecturii și valorilor umaniste, demonstrând un model de deschidere către activitatea culturală chișinăuiană, cu ocazia marcării a 148 de ani de la fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – 27 filiale, 11 secții;

23.3 Diplomă în semn de apreciere pentru contribuția semnificativă adusă la promovarea lecturii, pentru participarea constantă în extinderea și diversificarea serviciilor oferite comunității chișinăuiene, precum și pentru profesionalismul și dăruirea demonstrată în activitatea desfășurată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – Irina Ceban, Claudia Tricolici, Maria Bivol, Ana Chioresco, Larisa Staver, Ludmila Oleinic, Ecaterina Oxiom, Stela Russu, Mircea Ciochină, Nina Reșetnic, Natalia Cojoharenco, Viorica Moraru, Zinaida Izbaș, Ludmila Enachi, Lilia Canțîr, Lina Iftodi, Elena Dabija, Nadejda Cojocar, Natalia Corghencea, Rodica Cîrja, Angela Ababii, Stela Driga, Stela Goreaci, Elena Mihailov, Maia Stati-Șchiopu, Carolina Petrova, Natalia Ciorbă, Angela Borșci, Mariana Cocieru, Miroslava Luchiancicova, Tatiana Hristova, Ana Bevziuc, Liliana Manoilova, Natalia Kravciuk, Ludmila Dogotari, Tamara Gurali, Alina Bălănescu, Liuba Mihailiuc, Natalia Gaina;

23.4 Diplomă de gratitudine cu prilejul aniversării, în semn de înaltă apreciere pentru activitatea prodigioasă desfășurată cu dedicație și profesionalism în promovarea culturii, contribuție esențială în educarea chișinăuienilor prin servicii inovative – Biblioteca „Mihail Ciachir”;

24. **Pretura sectorului Ciocana:** Diplomă de merit pentru colaborare activă, contribuție remarcabilă la promovarea lecturii, implicare constantă în activitățile comunitare și cu ocazia sărbătorii Ziua Națională a Tineretului – Biblioteca „Transilvania”;
25. **Pretura sectorului Buiucani:** Diplomă de excelență cu prilejul Aniversării a 30 de ani de activitate, în semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în promovarea culturii scrise și a valorilor naționale autentice, pentru măiestrie și profesionalism, dăruire și perseverență manifestate de-a lungul anilor în slujba comunității – Biblioteca „Târgoviște”;
26. **Pretura sectorului Botanica:** Diplomă de merit în semn de înaltă apreciere pentru dedicarea, profesionalismul și contribuția excepțională în promovarea culturii, educației și accesului la cunoaștere, fiind un pilon important în comunitatea noastră – Elena Dabija, Vera Sîrbu, Natalia Corghencea, Olesea Bobotrîn, Rodica Cîrja, Nadejda Cojocar, Ștefan Sofronvici, Traian Vasilcău, Steluța Chicerman, Adelina Chicerman, Ion Jabinschi, Andreea Pintilei, Lilia Baranov-Sofronovici, Evelina Catan, Olivia Cebanu, Alexandr Cecan;
27. **Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral în parteneriat cu PNUD Moldova și cu susținerea Norvegiei, Suediei, Canadei și Danemarcei:** Diplomă pentru promovarea culturii electorale și participarea la concursul „Biblio-R.A.F.T. electoral – Biblioteca publică de drept, Biblioteca „Ovidius”;
28. **Muzeul de Istorie a Orașului Chișinău:** Diplomă pentru participare activă în evenimentele culturale – Mircea Ciochină;
29. **Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova:** Diplomă de merit pentru merite deosebite și contribuție valoroasă în apărarea drepturilor și intereselor de muncă, sociale și profesionale ale membrilor de sindicat și cu prilejul aniversării a 120-a de la înființarea primului sindicat din Basarabia – Svetlana Gumeni;
30. **Teatrul „Ion Creangă”:** Diplomă pentru promovarea operei și personalității poetului național Mihai Eminescu – „omul deplin al culturii române – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
31. **Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova:** Diplomă de gratitudine în semn de profundă apreciere pentru contribuția remarcabilă la promovarea culturii naționale, pentru talentul literar care inspiră generații și pentru implicarea constantă în susținerea valorilor educaționale și spirituale ale societății – Zina Izbaș;

32. **Biblioteca Națională a Republicii Moldova:** Testimoniu pentru participarea cu comunicare în cadrul Simpozionului Științific Internațional „Valori Bibliofile 2025: Eminescu – o prezență eternă”, ediția XXXIV – Elena Dabija;

33. **Biblioteca Națională a Republicii Moldova:**

33.1 **Diplomă ce atestă Locul I** la Concursul de postere „Bibliotecile pentru Moldova europeană 2030” – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”;

33.2 **Diplome la Concursurile Naționale din cadrul Programului Național Lectura Central (PNLC)**, ediția a VIII-a, 2025:

- Concursul „Cel mai original proiect/program de promovare a cărții și lecturii”. Locul 1 Programul „Concurs de Booktrailere” ediția I-a, 2025”, responsabil: Natalia Cauliuc, șef, Secția dezvoltare servicii
- Concursul „Cel mai original program de promovare a operei eminesciene”. Locul 1. Programul „Efigia eminesciană – etalon de valorificare și promovare a tezaurului cultural național”, responsabil: Elena Dabija, șef, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
- Concursul „Cel mai original program de promovare a valorilor europene”. Locul 1. Programul „Tabăra de vară online pentru copiii din diaspora „Acasă la Chișinău” ediția I, 2025, responsabil: Maria Bivol, șef serviciu, Secția activitate editorială.

Asociații, organizații nonguvernamentale, societatea civilă:

1. **Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova:**

1.1. **Concursul „Bibliotecarul anului”** – Svetlana Javelea (2023), Gabriela Bulduma (2024);

1.2. **Concursul „Cele mai reușite lucrări ale anului în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării”:**

Pentru anul 2023:

Secția „Biblioteconomie și Științe ale Informării”

Premiul Mare

O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare : Materialele Conferinței aniversare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : 145 de ani de la fondare (19-21 octombrie 2022) / coord.: Mariana Harjevschi, Elena Ungureanu. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 437 p. : il. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Antetit.: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Rez.: lb. rom., rusă. –

Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100 ex.]. – ISBN 978-9975-3646-7-6.

Premiul II

Biblioteca Publică de Drept – 20 de ani în serviciul comunității, 2001-2021 / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 258 p. : fot., il. color. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). Texte : lb. rom., engl. – Bibliogr.: p. 173-213 (246 tit.). – Indexuri auxiliare: p. 219-232. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-8-3.

Premiul III

Juc, Liliana. Povestea în practica Bibliotecii „Târgoviște” : ghid metodico-aplicativ / Liliana Juc ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactor științific: Maria Pilchin ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 149 p. : fot. color. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). Bibliogr.: p. 119-132, referințe: p. 117-118 (20 tit.). – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-9-0.

Secția „Lucrări bibliografice”

Premiul I

Ioan Paulencu: „Opera este cununa tuturor muzelor...” : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” ; alcătuitori: Tamara Cotoman, Ludmila Cotoman ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; responsabilă de ediție: Anastasia Moldovanu ; redactare bibliografică: Irina Osovski, Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 276 p. : fot., n. muz. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Texte : lb. rom., rusă. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISMN 979-0-3481-0122-4. ISBN 978-9975-3646-3-8.

Premiul II

Antufiev, Silvia. Victor Pușcaș: personalitate notorie a jurisprudenței naționale : Monografie biobibliografică / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de Drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Irina Osovski ; sub redacția științifică a lui Valeriu Kuciuk. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons

Offices). – 306 p. : fot., il. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Texte : lb. rom., rusă. – Rez.: lb. engl. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3646-4-5.

Premiu special

Paul Mihnea – maestru al poeziei : Biobibliografie = Паул Михня – мастер поэзии : Биобиблиография / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Evreiască „Ițic Mangher” ; alcătuitor: Tatiana Ischimji ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator de ediție: Anna Bațmanova ; redactare bibliografică: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 79 p. : fot., il. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Texte : lb. rom., rusă. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-2-1.

Secția „Lucrări în alte domenii”

Premiul I

Tipa, Violeta. Anton Mater: ispitele scenei și ale ecranului : Studiu monografic / Violeta Tipa ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 201, [1] p. : fot., il. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). Texte : lb. rom., rusă. – Lucrările artistului plastic Anton Mater: p. 149-165. – Indexuri auxiliare: p. 176-185. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-6-9.

Premiul III

Tarnakin, Vladimir. Odiseea casei Monastârski = Из века в век переходя... : «Одиссея» дома Монастырского / Vladimir Tarnakin, Zinaida Matei ; traducere de Ludmila Pînzari ; coordonator: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 65 ; 59 p. : fot., il. Text paral.: lb. rom., rusă. – Paginație opusă. – Carte-valet. – Referințe bibliogr. în subsol. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-5-2.

Pentru anul 2024:

Secția „Lucrări bibliografice”

Premiul „Ion Madan”

Kulikovski, Lidia. Chișinăul în plăci memoriale : Catalog-album / Lidia Kulikovski, Ana Răileanu ; concept: Lidia Kulikovski ; coordonator: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. –

Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 427 p. : il. în parte color. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-3681-1-7.

Premiul I

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021 : Bibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chisinaului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcatuitor: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Ceban [et al.] ; redactor științific: Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 350 p. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1).

Premiul II

Catalogul cărților cu autografe și dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; concept și coordonator: Lidia Kulikovski ; alcatuitori: Lidia Ciornaia [et al.] ; redactor bibliografic: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-4369-5-3. 2012-2022. – 2024. – 548 p. – Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. – ISBN 978-5-36241-327-9.

1.3. Diplomă de noblete pentru performanțe deosebite în activitatea profesională, contribuție substanțială la implementarea serviciilor inovative în domeniu biblioteconomiei și științei informării și cu ocazia Zilei bibliotecarului – Nelly Țurcan, Elena Cebotari, Lilia Don-Ciobanu, Ana Ostașevschi-Ureche, Maria Buză, Aurelia Tincu, Liliana Andrieș, Silvia Antufiev, Diana Ciornîi, Margarita Șcelcicova, Natalia Russeva, Tatiana Ischimji, Ecaterina Luchianet;

2. Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova:

- Premiu pentru cartea de Poezie pentru volumul, „și tu, Iohanan” – Ivan Pilchin;
- Diplomă pentru colaborare și suportul acordat în cadrul proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitală pentru scriitori” – Vitalie Răileanu;

3. Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Iași: Diplomă de excelență pentru fraternul discurs etico-estetic-științific susținut de-o parte și de alta a Podului de Flori de peste Prut – Victoria Fonari;

4. Societatea Culturală Ucraineană din Republica Moldova: Diplomă pentru susținere, colaborare și promovare a culturii și tradiției ucrainene – Ana Bevziuc, Svetlana Ungurean, Ina Diaciuc, Cristina Bîrcă;

5. **Uniunea Internațională a Oamenilor de Creație:** Diploma „Cu Drag de Eminescu” pentru promovarea operei eminesciene în rândul tinerelor talente – Angela Olărescu, Lidia Cîssa;
6. **Societatea Culturală Apollon-România:**
 - Medalia „Societatea Culturală Apollon – 20 de ani În slujba Culturii Române, 2005-2025” - Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
 - Diploma de onoare „Slujitor al Limbii Române” pentru păstrarea și promovarea Limbii Române – Liuba Ciobanu, Zina Izbaș, Elena Dabija;
7. **Societatea Culturală Apollon-Chișinău:** Diplomă pentru activitatea prodigioasă, înalt profesionalism și devotament, contribuții remarcabile manifestate în valorificarea și promovarea Patrimoniului Național – Liuba Ciobanu, Zina Izbaș;
8. **Centrul „Zamolxis”:** Hrisovul nr. 64 de Supremă Aprecie și Medalia „Zamolxis” pentru înalta fidelitate în promovarea valorilor creștine și a cauzei drepte și sfinte a neamului românesc – Traian Vasilcău;
9. **Institutul „Frații Golescu” pentru Relații cu românii din străinătate:** Diplomă pentru participarea la organizarea etapei concursului Ștefaniene la compartimentul eseu comentat, desfășurat la Biblioteca „Ovidius” – Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu;
10. **Asociația pentru Dezvoltare Ortodoxă ASCIOR:** Diplomă de Diamant în semn de mulțumire, de apreciere și recunoștință privind contribuția și implicarea Dumneavoastră în viața culturală și socială de trezire a Neamului, pentru contribuția adusă la ridicarea neamului prin credință, cunoaștere și cultură – Ștefan Sofronovici;
11. **Dandes Editory:** Diplomă de excelență pentru promovarea poeziei românești; Diplomă de merit pentru Mesagera Cuvintelor; Diplomă de excelență pentru promovarea culturii românești, creație literară și aportul depus în slujba poeziei – Liliana Juc (3), Zina Izbaș;
12. **Fundația Culturală „Matafora Constanța”:** Diplomă cu deosebită considerație – Liuba Ciobanu;
13. **Uniunea Ziariștilor profesioniști din România:** Diplomă pentru participarea activă la evenimentul „Chișinău – Constanța: presă, carte și artă pentru Independență și Limba Română” – Zina Izbaș;
14. **Cercul Militar Național București. Clubul Numismatic „Mihai Eminescu”:** Medalia „Eminescu – 175 ani – 1850-2025” și minibasorelief „Eminescu – 175 ani de la naștere – 1850-1889” – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;

15. **Cenaclul Literar-Muzical „Lira Prutului” din Iași:** Diplomă. Premiul III la Concursul literar-artistic „Luceafărul poeziei românești”, Secțiunea Poezie – Traian Vasilcău.

Instituții de învățământ:

1. **Universitatea de Stat din Moldova.** Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării a Universității de Stat din Moldova: Diplomă pentru colaborare și inovare, în semn de recunoaștere a rezultatelor remarcabile și a contribuției deosebite în promovarea excelenței academice și profesionale în domeniul jurnalismului și comunicării – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”;
2. **Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”:** Diplomă de Gratiitudine pentru participarea la Conferința Națională „Vorbiți corect, vorbiți românește!”, Ediția a V-a, 2025, dedicată geniului literaturii române Mihai Eminescu, cu ocazia împlinirii a 175 de ani de la nașterea poetului – Zina Izbaș;
3. **Liceul Teoretic „George Călinescu”:** Diplomă de apreciere se acordă în semn de recunoștință pentru dăruirea, profesionalismul și implicarea deosebită în promovarea lecturii și cultivarea dragostei pentru carte în rândul copiilor și comunității. Prin activitatea desfășurată în cadrul bibliotecii, ați contribuit cu pasiune și dedicare la formarea cititorilor de mâine – Lina Iftodi, Mariana Sajin, Valentina Țîra, Angela Zelinschi;
4. **Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”:** Diplomă de recunoștință pentru contribuția remarcabilă la susținerea actului educațional, la promovarea lecturii și a valorilor culturale în rândul tinerilor din comunitatea sadoveniană – Biblioteca „Târgoviște”;
5. **Liceul Teoretic „Dante Alighieri”:** Diplomă de excelență cu profundă apreciere și recunoștință pentru parteneriatul fructuos alături de cadrele didactice din materializat prin activități educaționale, culturale și de promovare a lecturii printre elevi – Biblioteca „Târgoviște”;
6. **Liceul Teoretic „Mircea Eliade”:** Diplomă de recunoștință se conferă cu prilejul jubileului de 35 de ani al Bibliotecii „Ovidius”, în calitate de susținător al valorilor educaționale și culturale, în semn de profund respect, recunoștință și apreciere pentru colaborarea valoroasă, implicare constantă și contribuția remarcabilă la promovarea lecturii, educației și culturii în comunitate – Biblioteca „Ovidius”;
7. **Instituția de Educație nr. 40 „Lumea Copilăriei”:** Diplomă pentru livrarea serviciului „Ecolectura pentru cei mici” – Tamara Dunaeva;

8. **Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” din Orhei:** Diplomă de excelență în semn de înaltă apreciere pentru contribuția remarcabilă în domeniul literaturii române, demonstrând talent, pasiune, dragoste enormă pentru cuvântul scris, țară, istorie, limbă, popor – Zina Izbaș;

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”:

1. Brevet de invenție:

- Nr. 011-2025. Pentru proiectul „Biblioteca digitală a BM „B.P. Hasdeu” – Secția tehnologia informației;
- Nr. 012-2025. Pentru podcastul „Confesiuni în bibliotecă” – Biblioteca „Alba Iulia”;
- Nr. 013-2025. Pentru studiul „Barometrul lecturii” – Secția monitorizare și evaluare;
- Nr. 014-2025. Pentru proiectul editorial ARHIVARIUS: Revista Sectorului Știință, arhivistică și relații externe – Biblioteca „Ițic Mangher”;
- Nr. 015-2025. Pentru cursul „Bazele biblioteconomiei moderne” – Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”;
- Nr. 016-2025. Pentru seria de videouri pe rețele sociale – Biblioteca „Onisifor Ghibu”;
- Nr. 017-2025. Pentru campania „Fii deștept! Ia un card inteligent!” – Secția comunicare.

2. **Diplomă de fidelitate** pentru dedicație și implicare în activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – Aliona Mocanu, Marina Starîșeva, Olga Maiuc, Lidia Cîssa, Ludmila Barbă, Angela Borșci, Natalia Corghencea, Elena Tamazlăcaru, Aurelia Tincu, Viorica Moraru, Victoria Cebanu, Liuba Ciobanu, Tatiana Marciuc, Elenea Șendrea, Svetlana Vizitiu, Viorica Lozinschi;

3. **Diplomă în semn de înaltă apreciere** pentru contribuția remarcabilă adusă promovării culturii lecturii, implicare constantă în dezvoltarea și diversificarea serviciilor oferite comunității, precum și pentru prestație profesională la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – Ira Marușceac, Nadejda Mășcăuțanu, Ana Cușnir, Evelina Bocancea, Victor Rusu, Ana Răileanu, Zinaida Tîmbur, Elena Ungureanu, Octavian Tverdohleb, Galina Tomșa, Constatin Marin, Elena Șendrea, Margareta Crasnojon, Svetlana Rotaru, Ala Toderășco, Natalia Minciuna, Andrian Bocancea, Nicolae Ciuntu, Cristina Enachi, Serghei Terentii, Viorel Crițac, Valentina Cireș, Svetlana Chistol, Doina Spătaru, Valentina Țîra, Angela Zelinschi, Lilia Baranov-Sofronovici, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Olga Munteanu, Eugenia Saghin, Tatiana Bolea, Tatiana Colesnic, Elena Ceaicovscaia, Tamara Dunaeva, Natalia Silițcaia, Liubovi Moscovscaia, Madlena Pîrlog, Cristina Bîrca, Svetlana

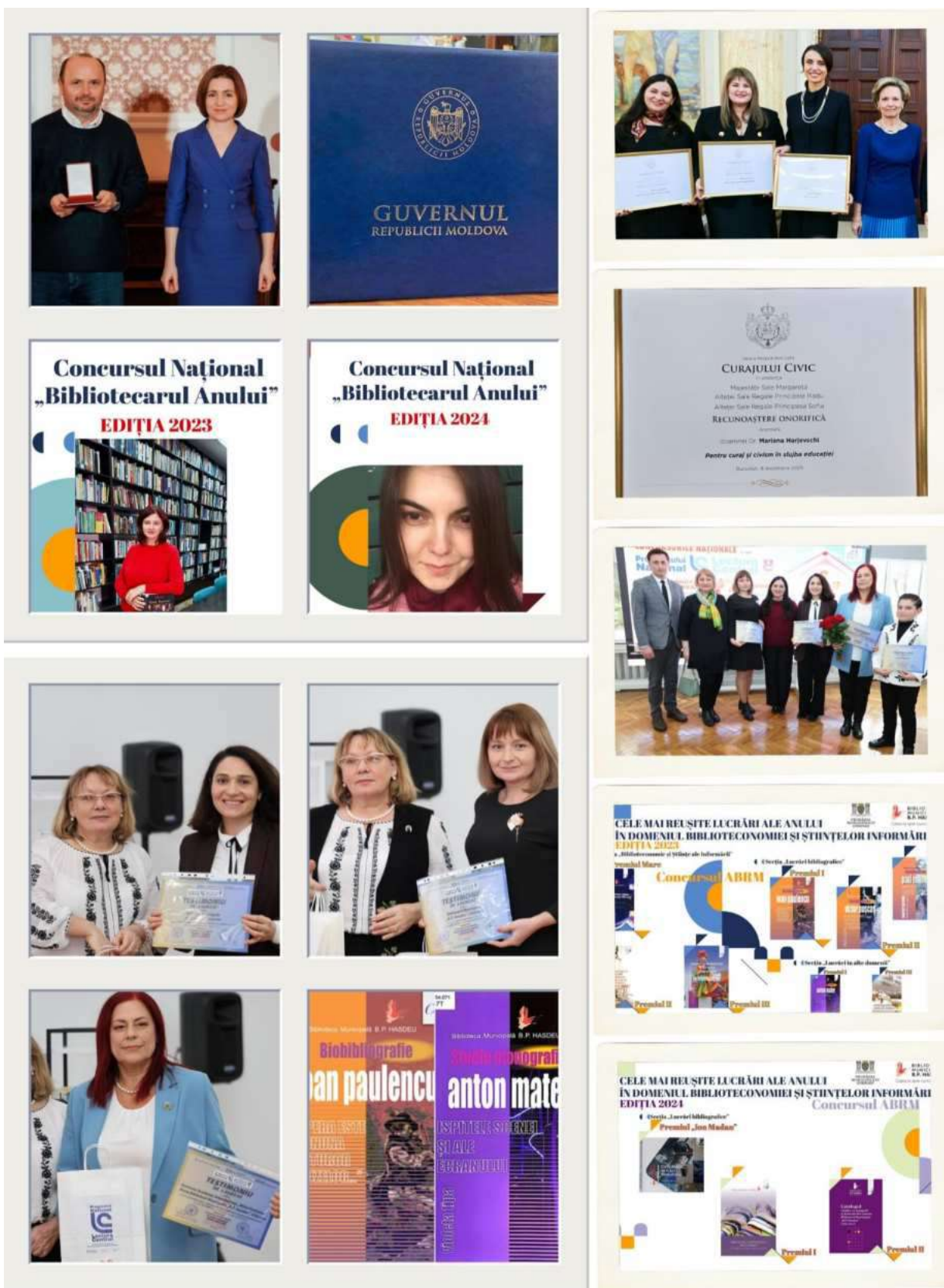
Ungurean, Lidia Cîssa, Olga Maiuc, Angela Vintilă, Marina Starîșeva, Ludmila Stoianov, Zinovia Russu, Natalia Panov, Natalia Sofroni;

4. **Diplomă Locul II pentru participare la *Concursul de Booktrilere*** organizat în perioada august – 15 octombrie 2025 la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Categoria de vârstă 21+ ani. Secțiunea literară – Ana Ostașevschi-Ureche;
5. **Diplomă pentru participare la etapa eseu cu genericul „27 martie. Basarabia a fost prima!”** a concursului de Creație a Tinerei Generații ARS Adolescentina, dedicată tinerilor împătimiți de istorie – Ana Ostașevschi-Ureche, Viorica Moraru;
6. **Diplomă de mențiune în cadrul Concursului de eseuri „Fii sigur online!”**. Categoria influenceri digitali, lideri de opinie pe rețele – Ana Ostașevschi-Ureche;
7. **Diplomă de excelență** în semn de înaltă prețuire pentru activitatea științifică excepțională, realizările culturale și educaționale de marcă, contribuții la valorificarea operei eminesciene, implicarea în proiecte naționale și internaționale, cu prilejul aniversării a 25 de ani de la inaugurare – Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;
8. **Diplomă de excelență** în semn de recunoștință pentru dăruire profesională la dezvoltarea Bibliotecii „Târgoviște”, organizarea activităților culturale și educaționale inedite, contribuirea la educarea comunității, implicarea la formarea unui cetățean instruit, educat, cultivat și erudit, cu prilejul aniversării Bibliotecii „Târgoviște”, la cei 30 de ani de conectare cu publicul – Liliana Juc;
9. **Diplomă de merit** pentru contribuții substanțiale la dezvoltarea Bibliotecii „Târgoviște”, implicare constantă în promovarea activităților culturale, bazate pe inovație și lectură, cu prilejul marcării a trei decenii de căutări, provocări și realizări – Marta Moiseev, Natalia Caruntu, Violeta Lisnic, Ludmila Enachi, Natalia Minciuna, Andreea Budeci, Argentina Fron;
10. **Diplomă de excelență** pentru rezultate remarcabile, profesionalism, activitate științifică, realizarea proiectelor de performanță de rețea, livrarea serviciilor de valoare, contribuind la valorificarea operei eminesciene, implicarea în proiecte naționale și internaționale, cu prilejul aniversării a 25 de ani de activitate – Elena Dabija, Vera Sîrbu, Natalia Corghencea, Olesia Bobotrîn, Rodica Cîrja, Nadejda Cojocar, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Steluța Chicerman, Adelina Chicerman, Ion Jabinschi, Andreea Pintilei, Lilia Baranov-Sofronovici, Evelina Catan, Olivia Cebanu, Alexandr Cekan;

11. **Testimoniu** pentru implicare și contribuții literare în Antologia „Din vatra străbună” – Ștefan Sofronvici, Traian Vasilcău, Victoria Donțov;
12. **Diplomă pentru participarea în cadrul Campaniei „Lectura Națională în Polonia – 2025”** și citirea cu voce tare din Opera lui Jan Kochanowski / Ambasada Republicii Polone la Chișinău – Liuba Ciobanu;
13. **Diplomă pentru participare deosebită la Concursul de Colinde**, cu genericul „Răsună pe la ferești/Vechi colinde românești” din cadrul Clubului „Tineri talente” – Liuba Ciobanu, Ana Ostașevschi-Ureche.

Impact: Succesul BM, validat de cele **347 diplome, 17 premii, 14 trofee, 7 brevete de invenție, 6 medalii și două distincții**, consolidează prestigiul instituției și încrederea de care aceasta se bucură în rândul comunității. Comparativ cu anul 2024, când au fost înregistrate 226 de diplome, creșterea semnificativă a numărului de aprecieri publice confirmă parcursul ascendent al bibliotecii. Aceste reușite reprezintă un factor motivațional esențial pentru personal, stimulând inovația și angajamentul constant spre standardele de excelență.

Recunoașterile obținute în anul 2025 confirmă statutul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” de instituție de prestigiu, capabilă să răspundă cu agilitate provocărilor societății contemporane. Fiecare distincție primită validează profesionalismul echipei, consolidează parteneriatele și confirmă utilitatea socială, economică pe care instituția o aduce comunității.

DISTINCȚII

9.2 RESURSE TEHNOLOGICE

Achiziții de echipamente

În anul de referință nu a fost realizată achiziția planificată de echipament. Bibliotecile „Lesia Ukrainka”, Biblioteca Centrală au fost dotate cu echipament IT grație proiectelor și donațiilor de la ONG:

- Biblioteca „Lesia Ukrainka” a obținut o donație cu o valoare totală de 26 382 lei de la Asociația Obștească „Centrul de Caritate pentru Refugiați”: 2 imprimante, 1 laminator, 1 tripod, 1 TV și consumabile;
- Biblioteca Centrală a obținut o donație de la Agenția We World: 5 laptopuri, 7 tablete.

Funcționalitatea echipamentului deținut

În anul de referință, Biblioteca Municipală a continuat procesul de evaluare și optimizare a parcului de echipamente IT aflat în gestiune. O parte semnificativă a dispozitivelor utilizate anterior (calculatoare produse în perioada 2005-2010) prezenta un grad avansat de uzură fizică și morală, nefiind compatibile cu cerințele actuale de securitate și cu aplicațiile software utilizate. În urma expertizei tehnice și a aprobării proceselor-verbale de către administrația publică locală, au fost casate: 46 calculatoare desktop și laptopuri (12,5%), 25 monitoare (7%), 45 tablete (12,3%), 7 imprimante și aparate xerox (8,3%) ș.a. Această acțiune a contribuit la reducerea riscurilor tehnice și la creșterea gradului de fiabilitate a infrastructurii rămase.

Gestionarea echipamentului

La 1 ianuarie 2026, în filialele Bibliotecii Municipale erau înregistrate 359 de calculatoare, 19 imprimante, 54 multifuncționale, 8 scanere, 27 proiectoare, 65 tablete, 13 e-readere, precum și alte echipamente digitale (seturi de robotică, console, sisteme audio, aparate foto etc.). Din totalul calculatoarelor, 268 sunt utilizate ca stații de lucru pentru bibliotecari, 91 ca stații publice pentru utilizatori și 6 servere. Toate calculatoarele sunt conectate la Internet, prin cablu sau WiFi, asigurând acces digital integral în cele 21 de filiale.

La 1 ianuarie 2026, în gestiunea filialelor BM se află următoarele echipamente tehnice:

Tip echipament	Total	Posturi pentru utilizatori
	Buget	2025
Calculatoare	359	91
Imprimante	19	-
MFU	54	-

Scanere	8	-
Proiectoare	27	-
Tablete	65	54
Ereadere	13	6
Scanner de barcode	52	-
Set de robotică	29	29
Console	7	7
TV	12	-
Ecran tactil	1	-
Aparate foto	36	-
Reportofon	6	-
Sisteme audio	11	-
Tablă interactivă	1	-

Comparativ cu anul 2024, numărul stațiilor de lucru pentru utilizatori s-a menținut constant la nivelul de **91** (25% din totalul calculatoarelor), ceea ce indică că deservirea utilizatorilor este constantă. În schimb, numărul stațiilor de lucru pentru bibliotecari s-a redus nesemnificativ, de la 277 în 2024 la **268** în anul de referință (74%), diminuare explicată prin casarea echipamentelor învechite.

Distribuția posturilor publice de lucru reflectă orientarea strategică spre instruire și activități educaționale: cele mai multe stații sunt concentrate în Campusul Competențelor (18), urmate de BPD (11), Biblioteca Centrală (8) și alte filiale de la 1 la 3 calculatoare. Accesul publicului la calculatoare a fost realizat prin cele **91** de stații din 21 de biblioteci-filiale.

Utilizarea stațiilor publice a înregistrat o creștere semnificativă comparativ cu anii precedenți. Dacă în anul 2024 au fost înregistrate 6 402 sesiuni (și 3 700 în 2023), în anul de referință s-au contabilizat **7 623** sesiuni, ceea ce indică o creștere de aproximativ 19% față de 2024. În medie, fiecare calculator public a fost utilizat de circa **16** utilizatori activi, confirmând relevanța serviciilor oferite. Tematica accesată de utilizatori este diversă și reflectă atât nevoi informaționale practice (locuri de muncă, servicii guvernamentale online, poștă electronică), cât și interese educaționale și culturale (literatură, istorie, științe, limbi, resurse educaționale online).

Zonele WiFi din filiale au fost intens utilizate pe parcursul anului, înregistrând 115 029 de utilizări. Comparativ cu 2024 (117 762), se constată o descreștere nesemnificativă (-2,3%), explicabilă prin

utilizarea preponderent în timpul anului școlar, fără a indica o scădere reală a interesului pentru serviciile digitale ale bibliotecii.

În ceea ce privește tabletele PC, numărul total disponibil pentru utilizatori este de **65**, iar acestea au înregistrat **610** utilizări. Comparativ cu 2024 (2 092 sesiuni), se atestă o diminuare accentuată, cauzată direct de casarea a 45 de tablete vechi. Utilizarea cea mai intensă s-a înregistrat în filialele „Ovidius”, „Târgu Mureș”, „Transilvania”, „Traian” și „Ștefan cel Mare”, ceea ce indică menținerea cererii pentru acest tip de echipament acolo unde sunt livrate servicii digitale pentru utilizatori.

Concluzie:

Datele comparative arată că, deși procesul de casare a redus numeric unele categorii de echipamente, impactul asupra accesului public și asupra utilizării serviciilor digitale a fost minim sau chiar pozitiv. Creșterea numărului de sesiuni pe stațiile publice și menținerea unui nivel ridicat de utilizare a WiFi demonstrează eficiența gestionării infrastructurii IT și necesitatea continuării investițiilor în echipamente moderne, adaptate cerințelor actuale ale utilizatorilor.

Asistență tehnică

Pe parcursul anului de raportare a fost asigurată **administrarea și monitorizarea continuă a infrastructurii digitale** a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, prin intermediul sistemului de vizualizare și monitorizare a datelor **Grafana**. Monitorizarea a vizat atât **Sistemul Integrat de Bibliotecă Koha**, cât și alte resurse digitale esențiale ale instituției: site-ul oficial al bibliotecii, site-ul revistei *BiblioPolis* și repozitoriul instituțional și a site-ului *Biblioreferințe*. Conform datelor furnizate de sistemele de monitorizare, platforma Koha și site-ul oficial al BM au funcționat în regim stabil cu disfuncționalități temporare în perioada martie-noiembrie 2025, generate de atacuri cibernetice de tip DoS și DDoS. În vederea protejării infrastructurii informatice și menținerii integrității sistemelor, a fost instituită o măsură preventivă de restricționare a traficului extern, fiind suspendat accesul public la toate sistemele informatice ale BM pe o perioadă de cinci luni.

Pentru prevenirea și diminuarea impactului atacurilor DDoS au fost realizate măsuri de protecție:

1. Segmentarea infrastructurii IT – separarea sistemelor critice (SIB Koha, servere interne) de serviciile publice (site-uri, repozitorii), pentru a limita propagarea atacurilor și a reduce riscul indisponibilității generale.

2. Monitorizare proactivă și alerte automate – extinderea utilizării Grafana cu alerte automate pentru creșteri neobișnuite ale traficului, consumului de resurse și timpilor de răspuns, pentru intervenție rapidă.
3. Menținerea la zi a sistemelor de operare, aplicațiilor web și platformei Koha, pentru eliminarea vulnerabilităților exploatabile în atacuri.

Aceste intervenții au permis stabilizarea funcționării platformelor, prevenirea compromiterii datelor și consolidarea securității infrastructurii digitale a bibliotecii, deși din această cauză resursele digitale oferite de serverele bibliotecii au indicat indicatori statistici mai mici (accesări (vizite virtuale) site, catalog, descărcări documente).

Secția tehnologia informației a asigurat asistență tehnică a evenimentelor online organizate de BM – transmisiunile live pe canalul YouTube al BM; instruirea bibliotecarilor în oferirea accesului la conținutul documentelor din catalogul electronic al bibliotecii, formarea competențelor de scanare și prelucrare a documentelor pentru Repozitoriul instituțional HAPes și Biblioteca Digitală a BM.

9.3. RESURSE FINANCIARE. EXTINDEREA BUGETULUI

9.3.1 Gestiune financiară. Achiziții publice

Anul 2025 a fost unul dificil din punct de vedere financiar, marcat de constrângeri bugetare semnificative la nivel local.

Potrivit datelor prezentate de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural, alocațiile bugetare pentru Biblioteca Municipală în anul 2025 au fost orientate preponderent spre cheltuieli de întreținere și susținerea unor activități de bază, fără a permite investiții consistente în dezvoltare, modernizare sau extinderea programelor bibliotecii.

În aceste condiții, bugetul alocat a asigurat în principal funcționarea curentă a instituției, menținerea infrastructurii existente și continuitatea serviciilor esențiale pentru public, limitând posibilitățile de inovare, completare a colecțiilor și dotarea cu tehnologii. Cu toate acestea, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a depus eforturi constante pentru a gestiona eficient resursele disponibile și pentru a menține un nivel ridicat de activitate culturală și educațională, în beneficiul comunității chișinăuene.

Linii bugetare	Executat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	37 909 060,44
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	10 606 708,81
Energia electrică	170 000
Energia termică	2 977 154,03
Apă și canalizare	128 827,67
Alte servicii comunale	89 871,4
Servicii informaționale	483 913,6
Servicii de telecomunicații	30 708,33
Servicii de locațiune	802 193,25
Servicii de transport	43 807,22
Servicii de reparații curente	1 037 146,81
Formare profesională	17 000
Deplasări de serviciu	70 663,37
Servicii editoriale	13 1050
Servicii de pază	0
Servicii bancare	55855,67
Servicii poștale	0
Servicii neatribuite altor aliniate (activități culturale, premii pentru concursuri, delegații)	94364,16
Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului (concedii medicale)	122545,64
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	24 000
Reparații capitale ale clădirilor	55 000
Procurarea mașinilor și utilajelor	79 700
Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc	100 000
Procurarea altor mijloace fixe (carte)	736 890
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	29 442,15
Procurarea pieselor de schimb	52 000
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	13 001 222
Procurarea materialelor de construcție	29 900
Procurarea altor materiale (apă potabilă)	108 714,99
TOTAL	68 987 739,54

Pentru anul 2025, bugetul total al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a constituit **68 987 739,54 MDL**. Potrivit datelor prezentate de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural, alocațiile bugetare pentru Biblioteca Municipală în anul de referință au fost orientate preponderent spre cheltuieli de întreținere și susținerea unor activități de bază, fără a permite investiții consistente în dezvoltare, modernizare sau extinderea programelor bibliotecii. Deși, la nivelul documentelor bugetare

consolidate, sunt indicate cheltuieli aferente completării colecțiilor și dotărilor IT, impactul acestora asupra activității curente a bibliotecilor din rețea a fost unul limitat, fără a se reflecta în mod vizibil în diversificarea serviciilor sau în modernizarea proceselor biblioteconomice.

Această situație este determinată și de faptul că o parte a resurselor bugetare, deși atribuite formal Bibliotecii Municipale, au fost gestionate centralizat, ceea ce a redus capacitatea instituției de a planifica și implementa direct achizițiile și dotările necesare, în funcție de nevoile reale ale utilizatorilor și ale filialelor.

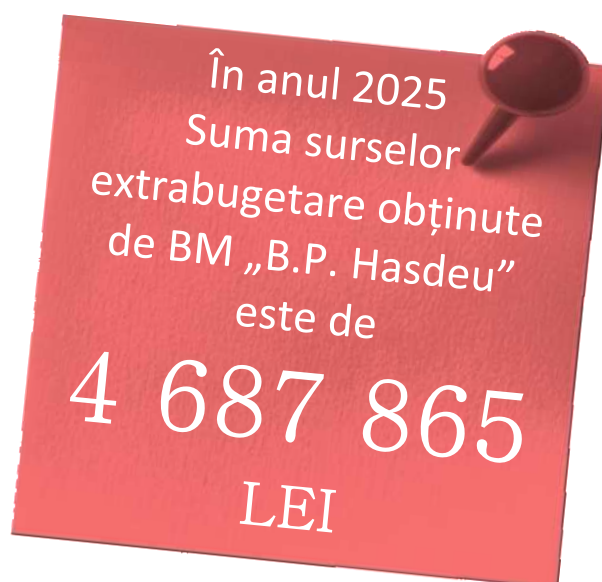
Totodată, trebuie menționat că, în anul 2025, bugetul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost aprobat în regim provizoriu, fapt care a pus sub presiune semnificativă procesul de administrare financiară și a limitat posibilitatea unei planificări strategice coerente. Gestionarea resurselor într-un asemenea context a presupus ajustări continue, reorientarea priorităților și concentrarea exclusivă pe menținerea funcționalității de bază a instituției.

În pofida acestor constrângeri, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a asigurat continuitatea serviciilor publice, desfășurarea activităților culturale și educaționale esențiale și menținerea rolului său de instituție culturală de importanță majoră pentru comunitatea municipiului Chișinău.

9.3.2 Extinderea bugetului: proiecte și inițiative finanțate (surse extrabugetare)

Proiectele inițiate și implementate de Biblioteca Municipală în parteneriat cu diverse entități au facilitat suplimentarea bugetului instituției și au adus un aport esențial la îndeplinirea obiectivelor. Creșterea resurselor financiare a sprijinit direct realizarea misiunii instituționale.

(1) Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Consiliul Norvegian pentru Refugiați, WeWorld Italia, cu sprijinul financiar al Agenției Italiene pentru Cooperare pentru Dezvoltare a realizat Proiectul „EDU-PRO – Educație de calitate și protecție pentru persoanele afectate de conflict și grupurile vulnerabile din Moldova” la Biblioteca Centrală. Valoarea

În anul 2025
Suma surselor
extrabugetare obținute
de BM „B.P. Hasdeu”
este de
4 687 865
LEI

totală a proiectului este de 1 029 826, 90 lei, din care s-au efectuat: reparația spațiului, asigurarea cu mobilier, asigurarea cu echipament IT, aparate de aer condiționat, jocuri și resurse informaționale;

(2) Proiectul „Inițiativa de securitate cibernetică și igienă cibernetică pentru bibliotecari” a fost inițiat de AO „Prietenii Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu” și finanțat de Fundația Moldcell. Suma totală a investiției: 4 999 EUR (9 980, 00 lei);

(3) Concursul de eseuri „Fii sigur online” a fost inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Asociația „Prietenii Bibliotecii” în colaborare cu Academia de Guvernare Electronică a Estoniei, cu suportul financiar al proiectului „Moldova Cybersecurity Rapid Assistance 2.0”, finanțat de Uniunea Europeană. Valoarea proiectului: 33 291, 00 lei;

(4) Biblioteca „Adam Mickiewicz” a realizat mai multe proiecte cu finanțare:

- Campania „Lectura Națională în Polonia – 2025” (Narodowe Czytanie). Fiind finanțat de Ambasada Republicii Polone în Republica Moldova, bugetul a fost direcționat către dezvoltarea infrastructurii culturale și pregătirea materialelor necesare pentru desfășurarea evenimentului: 30 rame A3 pentru expoziția tematică (150 EUR), pentru amenajarea expoziției realizate ca urmare a concursului dedicat operei lui Jan Kochanowski); tipărirea materialelor promoționale (150 EUR) – pliante, postere, semne de carte și diplome, pentru promovarea evenimentului; o vitrină mobilă pentru expunerea cărților (150 EUR); o tablă tip flipchart (150 EUR). Valoarea totală: 600 **UE** (12 000, 00 lei);
- Proiectul „Vouchere pentru beneficiarii vulnerabili”. Proiectul a fost finanțat de organizația World Vision Moldova. Peste 50 de utilizatori fideli ai bibliotecii, aflați în situații vulnerabile și utilizatori - refugiați din Ucraina, au beneficiat de vouchere în valoare de 350 lei fiecare. Voucherele au fost utilizate pentru achiziționarea produselor de îngrijire corporală, contribuind la sprijinirea igienei personale și a bunăstării beneficiarilor. Valoarea totală: 900 EUR (18 000, 00 lei);
- Proiectul dedicat *Zilei Internaționale a Educației Poloneze în Diasporă*, inițiat și coordonat de Academia Poloneză de Științe Sociale și Umaniste din Londra (PASSH). În semn de apreciere pentru implicarea activă și contribuția adusă la buna desfășurare a evenimentului, PASSH a acordat bibliotecii un sprijin financiar destinat procurării unui scanner cu imprimantă. Acest echipament urmează să fie livrat și integrat în dotarea bibliotecii, contribuind la modernizarea infrastructurii tehnice și la îmbunătățirea serviciilor oferite utilizatorilor, în special în domeniul digitizării și al accesului la resurse informaționale. Valoarea totală: 230 EUR (4 600, 00 lei);

- Institutul Polonez din București a susținut activitățile educaționale și culturale, prin furnizarea de materiale didactice, cărți în limba polonă și traduceri în română, dicționare, precum și suport financiar pentru formatori și lectori. Cu sprijinul Institutului Polonez, biblioteca a organizat 6 activități educaționale și culturale tematice, inclusiv 3 concursuri cu premii pentru participanți, beneficiind direct peste 200 de utilizatori. Colaborarea a avut ca rezultat îmbogățirea fondului de carte, creșterea atractivității activităților cu accent polon. Valoarea totală: 1 500 EUR (30 000, 00 lei) pentru rechizite de birou, seturi pentru experimente; 400 EUR (8 000, 00 lei) pentru articole de artă, hobby;
- Proiectul „Bonuri pentru profesori și studenții cursului de limbă polonă” susținut financiar de Institutul pentru Dezvoltarea Limbii Poloneze în afara Granițelor. Suma totală a investițiilor: 850 EUR (17 000, 00 lei);

(5) Biblioteca „Hristo Botev” la inițiativa Asociației Obștești „Societatea Științifică de Bulgaristică din Republica Moldova”, susținută financiar de către Ambasada Bulgariei în Republica Moldova, a realizat proiectul „Modernizarea Bibliotecii «Hristo Botev»”. Proiectul a vizat transformarea instituției într-un spațiu modern dedicat interacțiunii sociale și interferenței culturale. Cu o investiție totală de 144 481, 38 lei, au fost achiziționate și instalate: 13 geamuri PVC + 13 pervazuri PVC esențiale pentru eficiența termică și fonică a clădirii, 10 jaluzele necesare pentru controlul luminii și protejarea colecțiilor de resurse informaționale de lumina directă, achiziționate materiale auxiliare (materiale de construcție) necesare pentru lucrări de finisare. Aceste îmbunătățiri au sporit considerabil confortul utilizatorilor și au oferit bibliotecii un aspect vizual atractiv;

(6) Biblioteca „Lesia Ukrainka” cu sprijinul financiar al Charity Centre for Refugees – Republica Moldova a implementat Proiectul „Crearea unui Spațiu Cultural și Educațional Multifuncțional în Biblioteca «Lesia Ukrainka»” (filială a BM). Biblioteca a beneficiat de echipament IT și consumabile în sumă de 29 202, 00 lei;

(7) Bibliotecii publice de drept organizația National Center for State Courts Williamsburg Program Consolidarea cercetării, scrierii și argumentării juridice în Moldova finanțat de Departamentul de Stat al Statelor Unite (SUA)/INL a oferit o donație de echipament IT în sumă de 66 249, 28 lei;

(8) Fundația People in Need Moldova a donat Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” 108 jocuri de societate în sumă de 44 000, 00 lei;

(9) Proiectul „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education” finanțat de Fundația „Terre des Hommes Moldova”. a continuat la Biblioteca „Nicolae Titulescu” și Biblioteca „Maria Drăgan”.

Fundația a contribuit cu mobilier, rechizite de birou, jocuri, aparat de aer condiționat, jaluzele, reparație în WC, biscuiți, bomboane, apă, ceai. Contribuția totală este de 138 347, 72 lei;

(10) Biblioteca „Mihail Lomonosov” a beneficiat de o donație de carte din cadrul proiectului „LibHUB biblioteci deschise și incluzive” implementat de Asociația Comunitățile Viitorului (România) și finanțat Network of European Foundations (NEF), prin European Programme for Integration and Migration (EPIM). Suma donației este de 10 694, 40 lei;

(11) La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” partenerii naționali și internaționali au contribuit financiar:

- Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a sponsorizat călătoria avia tur-retur a dlui Jean-Jacques ASKENASY din Israel, neurolog, dr. în medicină, la Zilele centrului (40 000, 00 lei);
- Primăria Comunei Dumbrăveni, România a asigurat evenimentele cu artefacte, medalii, diplome, pungi (30 000, 00 lei);
- Asociația Culturală „Regal D'Art” din Botoșani a donat Panoul-compoziție „Personalități basarabene: Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija, Eugen Doga, Grigore Vieru” cu prilejul „CAIME – 25 de ani”; colecția de cărți poștale „Cu gândiri și cu imagini” (Eminescu în arta plastică) (20 000, 00 lei);
- Persoană fizică: editarea volumului „Carte de onoare. Florilegiu de impresii și aprecieri” (1 000, 00 lei);
- Persoană fizică: realizarea medaliilor „Centrul Academic Internațional «Mihai Eminescu» – 25 ani. 13 ianuarie 2000-2025” și „Congresul Mondial al Eminescologilor, Ediția a XIV-a, 31.08-01.09.2025” (20 000, 00 lei);
- Persoană fizică: conceptualizarea și executarea insignei „Mihai Eminescu” (10 000, 00 lei);
- Compania „Neorama”: promovarea centrului pe trei panouri stradale (30 000, 00 lei);

(12) Sponsorizarea evenimentelor BM de către diverși agenți economici. Suma investițiilor constituie 21 000, 00 lei;

(13) Activitatea voluntarilor în livrarea serviciilor – 210 000, 00 lei;

((14) Taxe compensatorii – 18 300, 00 lei;

(15) Donații resurse informaționale – 2 391 892, 55 lei.

Impact: Bugetul Bibliotecii Municipale a fost suplimentat cu **4 687 865, 23 lei**, înregistrând o creștere de **2 523 678, 36 lei** față de anul 2024. Această evoluție confirmă relevanța instituției în comunitate și demonstrează încrederea partenerilor locali și internaționali în capacitatea bibliotecii de a genera proiecte de impact și rezultate concrete.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își dedică eforturile creării unui mediu sigur, incluziv și stimulativ pentru toți chișinăuienii. Obiectivul prioritar este modernizarea filialelor și transformarea acestora în centre comunitare vitale. Ne propunem să oferim nu doar acces facil la cunoaștere, ci și spații inteligente, concepute special pentru a facilita interacțiunea socială și interferența culturală.

În anul 2025, Secția logistică a pus pe primul plan siguranța și confortul utilizatorilor, transformând filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în huburi moderne și primitoare. Prin reconfigurarea spațiilor în zone inteligente de învățare și relaxare, s-au creat puncte strategice de întâlnire, facilitând dialogul social și interconexiunea culturală.

Rețeaua BM „B.P. Hasdeu”, formată din 27 de filiale, are o prezență consolidată pe întreg teritoriu al capitalei. În anul 2025, prin intervențiile Secției logistice, aceste locații au fost asigurate cu bunuri care optimizează funcționarea rețelei și modernizează infrastructura.

Printre realizările anului 2025 sunt:

1. *Reparații cosmetice:* Biblioteca Centrală, „Transilvania”, „Alexandru Donici”, „Nicolae Titulescu”, „Maria Drăgan”, „Adam Mickiewicz”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”, scara nr. 2, spațiul de odihnă Secția resurse umane, biroul directorului adjunct Resurse și tehnologii;
2. *Reorganizarea spațiilor:* Biblioteca Centrală, Biblioteca „Alba Iulia”;
3. *Echipament:* instalare boiler la filialele „Liviu Rebreanu” și Biblioteca publică de drept;
4. *Bunuri:* toate filialele au fost aprovizionate cu dezinfectanți, cu produse de igienă și articole de menaj, cu apă potabilă în perioada martie-noiembrie, cu materiale pentru livrarea serviciilor de educație nonformală și Programului „Provocarea verii”; instalarea jaluzelelor în secțiile Activitate editorială, Studii și cercetări, Resurse umane, Biblioteca Centrală;
5. *Implicarea în realizarea obiectivelor comune BM:* Zilele ZEN la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” „Biblioteci în acțiune: lectură creativă, inovație digitală și dialog comunitar”, contribuții la amenajarea spațiului pentru „Capsula timpului”, Forumul municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, Programul estival

- „Provocarea verii”, Festivalul „Te salut, Chișinău!” și Festivalul „Dor de Chișinău” pe strada pietonală, Zilele Bibliotecii „Târgoviște”, „Trei decenii sau povestea celor trei cortine”, Zilele Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „25 de ani prin valurile vremii”, Colocviul „Bogdan Petriceicu Hasdeu – spiritus loci”. Ediția I: „Bogdan Petriceicu Hasdeu la ora relecturii”;
6. *Profilaxia igienică a spațiilor* (insecte, rozătoare);
7. *Remedierea operativă a avariilor, neconformităților*: 255 de intervenții: sistemul termic – 2; apă și canalizare, robinete – 136; lumină – 79; controlul contoarelor – 5; inundații – 7 (bibliotecile „Nicolae Titulescu”, „Hristo Botev”, „Ițic Mangher”, „Adam Mickiewicz”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Transilvania”, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competențelor”); lacăte – 6; mobilier – 20.
8. *Transportarea resurselor informaționale la/de la filiale*: filialele au primit resursele informaționale în termenii stabiliți.
9. *Transportarea bunurilor la/de la filiale*: transportarea rafturilor, meselor, evacuarea bunurilor;
10. *Inventarierea mijloacelor/bunurilor*: inventarierea mijloacelor conform rulajelor;
11. *Extinderea bugetului operațional*: proiecte de fundraising la filialele:
- Biblioteca „Adam Mickiewicz” a fost susținută financiar de Ambasada Republicii Polone în Republica Moldova pentru organizarea *Campaniei „Lectura Națională în Polonia – 2025”*: 30 rame A3 pentru expoziția tematică (150 EUR – 3 000, 00 lei), pentru amenajarea expoziției realizate ca urmare a concursului dedicat operei lui Jan Kochanowski; o vitrină mobilă pentru expunerea cărților (150 EUR – 3 000, 00 lei); o tablă tip flipchart (150 EUR – 3 000, 00 lei).
 - Institutul Polonez din București a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” jocuri, rechizite de birou. Total investiții: 1 500 u.c. (30 000, 00 lei).
 - S.R.L. Casa Moroșan FLO Master și Elly Toys a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” rechizite de birou și articole pentru artă/hobby. Total investiții: 400 u.c. (8 000,00 lei).
 - Biblioteca Centrală a fost susținută financiar în cadrul proiectului *EDU-PRO Quality education and protection for conflict-affected people and vulnerable groups in Moldova*, implementat de Fundația WeWorld: reparație spații (500 000, 00 lei), aparate de aer condiționat (33 660, 00 lei), mobilier (201 065, 00 lei);

- Biblioteca „Nicolae Titulescu” a fost susținută financiar din cadrul proiectului „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education” implementat de Fundația „Terre des Hommes Moldova”: aparat de aer condiționat (16 000, 00 lei), mobilier (24 700, 00 lei), rechizite de birou (1 944, 00 lei), biscuiți, bomboane, ceai și apă (2 651, 00 lei);
- Biblioteca „Maria Drăgan” a fost susținută financiar din cadrul proiectului „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education” implementat de Fundația „Terre des Hommes Moldova”: reparație veceu (39 115, 00 lei), jaluzele (4 606, 00 lei), mobilier (15 000, 00 lei), rechizite de birou (10 069, 00 lei), biscuiți, bomboane, ceai și apă (666, 00 lei);
- Biblioteca „Hristo Botev” prin inițiativa Asociației Obștești „Societatea Științifică de Bulgaristică din Republica Moldova”, susținută financiar de către Ambasada Bulgariei în Republica Moldova, a realizat un proiect de transformare a instituției într-un spațiu modern dedicat interacțiunii sociale și interferenței culturale. Cu o investiție totală de 144 481,38 lei, au fost achiziționate și instalate:
 - 1) 13 geamuri PVC + 13 pervazuri PVC esențiale pentru eficiența termică și fonică a clădirii: 129 400, 00 lei;
 - 2) jaluzele necesare pentru controlul luminii și protejarea colecțiilor de resurse informaționale de lumina directă: 13 123, 38 lei;
 - 3) Materiale auxiliare (de construcție) necesare pentru lucrări de finisare: 1 958, 00 lei.
- Centrul Academic Internațional Eminescu grație parteneriatului cu Primăria comunei Dumbrăveni, România, a beneficiat pentru evenimentele sale: artefacte, medalii, diplome, pungi. Total investiții: circa 30 mii lei.

Pentru îmbunătățirea condițiilor de studiu și cercetare, au fost întocmite scrisori către Apă-Canal, Termoelectrica, Întreprinderile municipale de gestiune a Fondului Locativ privind diverse situații de intervenție în rețelele ingineresti comune, la Spații Verzi privind salubritatea (curățirea/tăierea copacilor și tufarilor) și amenajarea spațiilor adiacente.

În anul 2025 s-a eficientizat gestiunea documentară a infrastructurii prin:

- pregătirea materialelor corespunzătoare și înregistrarea în registrul bunurilor imobile deținut de Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” (I.P.„C.B.I”) dreptul de gestiune economică a

Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural asupra spațiilor aflate în folosința următoarelor filiale: „Mihail Lomonosov”, „Lesia Ukrainka”, Biblioteca Centrală;

- obținerea avizelor necesare, inclusiv de la Direcția Locativ Comunală, și înaintarea demersurilor pentru prelungirea contractelor de comodat a spațiilor aflate în folosința filialelor: Biblioteca publică de drept, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Maramureș”;
- elaborarea Statutului Asociației de proprietari în Condominiu al sediului Bibliotecii Centrale APC A0120-0283;
- înregistrarea la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova – Asociația de proprietari în Condominiu al sediului Bibliotecii Centrale APC A0120-0283;
- înregistrarea la I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile” – Asociația de proprietari în Condominiu al sediului Bibliotecii Centrale APC A0120-0283;
- în vederea stabilirii dreptului de proprietate municipală asupra spațiilor din bd. Dacia nr. 20, au fost comandate, ridicate și examinate, la Arhiva municipală precum și la Arhiva de stat, deciziile Primăriei municipiului emise în perioada 1986-1973, în consecință fiind identificate două Decizii ale Primăriei din 11.10.1973 și din 17.10.1974, prin care se confirmă dreptul de proprietate municipală asupra spațiilor din bd. Dacia nr. 20;
- transmiterea demersurilor către Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Culturii al Republicii Moldova cu solicitarea de a se implica în vederea identificării soluțiilor privind renovarea și restaurarea edificiului istoric amplasat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148;
- transmiterea demersurilor către Ministerul Culturii al Republicii Moldova cu solicitarea de a include în buget a mijloace financiare necesare elaborării proiectului tehnic și executării lucrărilor de restaurare a clădirii amplasat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148;
- transmiterea demersurilor către Direcția Construcții Capitale și către I.P. „C.B.I.” referitor la procedura delimitării cotelor-părți în Condominiul din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148;

Pe parcursul anului 2025 au fost organizate mai multe ședințe cu potențialul finanțator Fundația pentru dezvoltarea și susținerea inițiativelor sociale „ALT” la proiectul „Art Hub” inițiat la Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”. Proiectul are ca scop îmbunătățirea condițiilor de prestare a serviciilor prin repararea spațiului multifuncțional, asigurând accesul prietenos la valorile spirituale naționale și universale prin muzică, teatru, arte plastice. Au fost concretizate aspectele de reparație internă a

spațiului, conceptul de design, deviz de cheltuieli pentru interiorul și exteriorul clădirii și a spațiului aferent, întocmirea planului de realizare a proiectului, executarea raportului de expertiză tehnică, de asemenea s-a aprobat la Consiliul Național al Monumentelor Istorice schița de proiect privind reabilitarea clădirii și amenajarea terenului aferent.

Eșecuri-lecții:

- Reparații capitale la filialele: Biblioteca Centrală, „Ițic Mangher”, „Tudor Arghezi”.
- Nu s-au realizat mai multe reparații cosmetice, în mod prioritar ne-am axat pe riscuri majore.
- Nu au fost organizate licitații pentru scaune și mobilier, aparate de aer condiționat.
- Nu au fost efectuată salubritatea aparatelor de aer condiționat.
- Nu a fost efectuată salubritatea mobilierului capitonat și covoarelor.
- Nu a fost reparată și/sau vopsită nicio fațadă conform priorităților.
- Bibliotecarii nu au o atitudine fiabilă față de bunurile bibliotecii.
- Au fost estimate necesitățile pentru realizarea reparației la Biblioteca „Alba Iulia”, dar schița de proiect nu a fost realizată.
- Caietul de sarcini al necesarului de bunuri și servicii cuprinde toate solicitările filialelor. Cu părere de rău, nu este achiziționată toată cantitatea solicitată. Acest fapt implică schimbări în repartizarea mărfurilor în filiale. De asemenea numărul mic de bunuri electrice, în mod special lămpile și mărfuri pentru sistemul de apă și canalizare, au fost primite într-o cantitate minimă. La acest capitol sunt cele mai multe avarii.
- Incapacitatea de a soluționa problema condensării spațiului de la intrarea în Biblioteca „Târgu Mureș”. Compania privată nu a respectat specificațiile tehnice în procesul de construcție a intrării în bibliotecă. Pe parcursul anului au fost mai multe inițiative de a contacta proprietarul companiei private care se află peste hotarele republicii. Cu părere de rău subiectul nu a fost discutat și remediat.
- Nu au fost alocate sursele necesare pentru repararea rampei din interiorul Bibliotecii „Târgu Mureș”.
- Nu au fost alocate sursele necesare pentru repararea porții de la intrarea în curtea Bibliotecii „Alba Iulia”.

- Biblioteca Municipală nu are un fond de rezervă în caz de riscuri. Bibliotecile nu au același tip de iele, mânere, uși, geamuri. În cazul deteriorării, este foarte greu de remediat situația.

Deși anul 2025 a adus provocări semnificative, marcate de un buget auster pentru această direcție, echipa Secției logistică a demonstrat o responsabilitate remarcabilă. Prin implicarea totală, gestionarea resurselor, acțiunilor coordonate și simțului înalt de responsabilitate, angajații au reușit să transforme dificultățile în oportunități, acționând prompt pentru realizarea priorităților.

11

CAPITOLUL XI. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

Această secțiune prezintă un bilanț al activităților și realizărilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru 2025, evidențiind concluziile principale, provocările întâmpinate în 2025 și direcțiile de dezvoltare pentru anul 2026. Raportul subliniază importanța extinderii serviciilor educaționale și culturale, modernizarea infrastructurii, digitalizarea colecțiilor și consolidarea relației cu comunitatea, precum și necesitatea susținerii permanente a profesioniștilor din domeniu.

CONCLUZII

- Participarea activă în proiecte internaționale culturale și comunitare a crescut, consolidând legătura cu publicul chișinăuian, dar și îmbunătățirea infrastructurii bibliotecilor-filiale.
- Extinderea parteneriatelor cu entități internaționale, facilitând extinderea unor servicii și organizarea unor evenimente de amploare.
- Inițiativele de aplicare a tehnologiilor și accesul la resurse online s-au intensificat, sporind relevanța bibliotecii în relațiile cu utilizatorii.
- Formarea continuă a bibliotecarilor a fost susținută pentru a asigura competențe profesionale actualizate.
- Relațiile cu comunitatea și implicarea publicului au fost consolidate, sporind impactul social al bibliotecii.

PROVOCĂRI

- Resurse noi, inclusiv materiale electronice, au fost limitate din cauza constrângerilor bugetare.
- Finanțare insuficientă pentru proiecte majore, inclusiv digitalizare și modernizarea spațiilor.
- Unele clădiri necesită modernizare, afectând confortul și eficiența serviciilor.
- Fluctuația de personal și posturile neocupate au creat dificultăți în gestionarea resurselor și menținerea calității serviciilor.
- Tehnologia învechită a complicat implementarea serviciilor digitale.
- Promovarea serviciilor bibliotecii a fost insuficientă, limitând vizibilitatea proiectelor și evenimentelor.

ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ PENTRU 2026

- Continuarea digitalizării colecțiilor și arhivarea online a documentelor, articolelor și cărților.
- Extinderea serviciilor online prin platforma KOHA pentru rezervare, împrumut și consultare digitală.
- Elaborarea de programe dedicate tuturor categoriilor de utilizatori: copii, adolescenți, seniori și persoane cu dizabilități.
- Organizarea de programe de formare profesională continuă, axate pe competențe IT, management și promovarea lecturii.
- Facilitarea participării bibliotecarilor la conferințe, vizite de studiu și schimb de bune practici.
- Implicarea bibliotecii într-un amplu program de pregătire pentru marcarea a 150 de ani de la fondare (în 2027), prin inițiative culturale, editoriale și comunitare menite să valorifice patrimoniul instituției și rolul său în viața orașului.
- Dezvoltarea proiectelor strategice și a parteneriatelor locale și internaționale pentru consolidarea rolului bibliotecii ca centru cultural și educațional.

12.1 ANEXA NR. 1 INDICATORI DE PERFORMANȚĂ 2025 ⁵

BUGET	2025	2024
Cheltuieli total	68 987 739,54	98 912 817
populația țintă	720 128	720 128 ⁶
per utilizator	556,66	742,10
per populația țintă	95,80	137,35
Cheltuieli total pentru achiziții resurse informaționale	736 890	1 213 091
per utilizator	5,9	0,3
per populația țintă	1,0	1,7
% cheltuieli pentru achiziții	1,07%	1,23%
Venituri, sponsorizări, fonduri atrase	4 687 865, 23	2 164 186, 87
proiecte mici	2 067 672, 68	676 678,12
donații de carte	2 391 892, 55	1 210 231, 75
contribuții, voluntariat, donații	210 000	257 277
venituri din taxe compensatorii	18 300	20 000
PERSONAL		
Personal	423	423
în echivalent normă întreagă	423	423
per utilizator	0,003	0,003
per 1000 locuitori	0,6	0,6
per 2300 locuitori	1,3	1,3
cheltuieli pentru personal	48 638 314,89	46 000 623
% cheltuieli pentru personal	70,5%	46,5%
Personal de specialitate	362	362
în echivalent normă întreagă	362	362
cu studii superioare	332	331
cu studii superioare de specialitate	140	138
personal implicat în servicii publice	265	266
per utilizator	0,003	0,002
per 1 000 locuitori	0,5	0,5
per 2 300 locuitori	1,2	1,2
Bibliotecari atestați	181	174
grad superior	44	43
grad I	91	86
grad II	46	45

⁵ Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” (din august 2024) în reparație⁶ Conform Recensământului Populației și Locuințelor din 2024

Bibliotecari instruiți	234	353
Ore academice de instruire per bibliotecar instruit	15 210 65	15 336 43,4
PUNCTE DE SERVIRE. DOTĂRI. ACCES. FACILITĂȚI		
Număr de biblioteci	27	27
Spațiu total	10 606	10 606
per utilizator	0,008	0,08
locuri pentru utilizatori	2 097	2 107
locuri pe cap de locuitor	0,003	0,003
Timp mediu de funcționare pe săptămână	53	53
ore deschise pentru public	77 168	79 924
zile deschise pentru public	298	297
ECHIPAMENT		
Numărul total de calculatoare	359	399
nr. de calculatoare per 1 000 locuitori	0,5	0,5
UTILIZARE		
Total înregistrați (deținători de card)	330 210	315 790
Utilizatori noi	15 820	16 518
Utilizatori activi	123 932	133 290
Utilizatori activi ca % din populație	17,2	18,5
Utilizatori per bibliotecar (total / servicii)	342 / 468	368 / 501
Intrări total	1 122 752	1 062 192
per utilizator activ	9	8
per zi	3 780	3 576
per oră	14	13,3
per bibliotecar (total / servicii)	3 101 / 4 237	2 934 / 3 993
pe cap de locuitor	1,6	1,5
SERVICII total	193	180
participanți total	98 287	76 099
% de participanți din intrări pentru servicii	8,7	7,2
ODD 3. Sănătate și bunăstare	12	11
ODD 4. Educație de calitate	159	155
ODD 5. Egalitate de gen	1	

ODD 8. Muncă decentă și creștere economică	3	1
ODD 11. Orașe și comunități durabile	7	4
ODD 15. Viață pe Pământ	11	9
EVENIMENTE culturale total	18 049	16 756
din care evenimente culturale, științifice și de socializare, inclusiv expoziții de carte	9 752	9 550
din care evenimente de instruire non-formală	8 297	7 206
participanți	230 317	204 799
% de participanți din intrări pentru evenimentele culturale	20,5%	19,3%
BIBLIOTECA ONLINE		
Nr. conturi pe rețele sociale	151	91
nr. de urmăritori	154 845	133 158
nr. de accesări	3 849 842	1 832 997
Pagina Web		
vizualizări	123 665	116 384
vizite	32 517	29 300
sesiuni	61 034	54 625
sesiuni per vizită	1,9	1,9
Bloguri	36	38
postări	1 691	1 862
vizualizări	782 818	1 062 842
vizite	499 444	744 561
vizualizare per postare	463	571
vizită per postare	295	400
Youtube		
postări	749	338
vizionări	724 619	49 033
durata vizionare	16 611,8	5 152,4
vizionări per postare	967	145,1

Facebook		
postări	16 140	14 073
impact postări	9 691 585	7 580 239
distribuiți	82 676	60 018
comentarii	24 301	22 023
aprecieri	386 569	349 457
ÎMPRUMUTUL DOCUMENTELOR	1 095 437	1 143 782
per utilizator activ	8,8	8,6
per zi	3 688	3 851
per oră	14	14
per bibliotecar (total / servicii)	3 026 / 4 134	3 160 / 4 300
pe cap de locuitor	1,5	1,6
Împrumutul electronic	566 662	231 321
Împrumut per intrări	1	1,1
RESURSE INFORMAȚIONALE		
Titluri adăugate stocului	4 683	5 480
per utilizator	0,04	0,04
pe cap de locuitor	0,006	0,008
Titluri total	305 752	301 610
per utilizator	2,5	2,3
pe cap de locuitor	0,4	0,4
Exemplare adăugate stocului	25 349	16 537
per utilizator	0,2	0,1
pe cap de locuitor	0,03	0,02
per titlu adăugat	5,4	3
Documente (stoc) total (ex.)	1 161 013	1 143 839
per utilizator	9,4	8,6
pe cap de locuitor	1,6	1,6
per titlu	3,8	3,8
Colecții (ex.)		
cărți	1 107 948	1 089 799
publicații seriale	9 658	10 927
documente AV	10 526	10 520
documente de muzică tipărită	15 890	15 779
documente electronice	13 680	14 082

alte documente: hărți, atlase, tablouri manuscrise	3 304 7	2 725 7
Rata de înnoire a stocului (ani)	45,8	69,2
Rata de circulație	1	1

12.2 ANEXA NR. 2 ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE

Tema, subiectul reuniunii	Tipul și nivelul reuniunii	Organizator, data organizării	Nr. part.	Nume, prenume participant Tema comunicării
Colocviu „Chișinău - Constanța: presă, carte și artă pentru Independență și Limba Română"	Colocviu internațional	Biblioteca Centrală 25.08.2025	33	
Colocviu „Bogdan Petriceicu Hasdeu – spiritus loci”. Ediția I „Bogdan Petriceicu Hasdeu la ora relecturii"	Colocviu național cu participare internațională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 26.02.2025	50	dr. Mariana HARJEVCHI <i>B.P. Hasdeu și spiritul civic</i> Maria PILCHIN <i>Enciclopedismul lui B.P. Hasdeu și specializarea contemporană</i> Ivan PILCHIN <i>B.P. Hasdeu: cititorul și colecționarul de cărți</i> dr. Lidia LULIKOVSKI <i>Preocupări și contribuții ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la valorificarea operei hasdeiene</i> Vitalie RĂILEANU <i>Pavel Balmuș și afecțiunea Hasdeu</i> Maria BIVOL <i>Utilizatorii colecției „Hasdeulogie”: aspecte cantitative și calitative</i> Evelina BOCANCEA <i>Constelația Hasdeu: vedete de subiect pentru articole despre marele savant și familia lui</i> dr. Nadejda IVANOV <i>Proza lui B.P. Hasdeu și meteorologia amorului</i> Anastasia MOLDOVANU <i>Hasdeu în paginile presei de odinioară</i> dr. hab. Elena UNGUREANU

				<i>Scurtă analiză a articolului APĂ din Etymologicum Magnum Romaniae de B.P. Hasdeu</i> <i>30 de ani de apropiere de Hasdeu: B.P. Hasdeu. Scrieri. Vol. 1-21, Ed. Știința (1993-2023)</i> Andrei VEREBCEAN Cristina DICUSAR <i>B.P. Hasdeu la Chișinău: locuri memorabile</i> (Excursie virtuală) dr. hab. Elena PRUS <i>Iulia Hasdeu – promisiunea unui destin de factură enciclopedică</i> Elena TARAGAN <i>Iulia Hasdeu – aspirație spre nemurire</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>B.P. Hasdeu – întemeietor al metodei științifice de studiere a folclorului</i>
Colocviu „Literatura română din Basarabia în confruntare cu istoria, înainte și după 1989. Etic versus estetic”	Colocviu internațional	Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Veneția, Italia 06.06.2025	2	Ivan PILCHIN <i>Anul 1989 în istoria Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova</i>
Conferința „24 ianuarie 1859: Unirea Principatelor Române sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza” sau Mica Unire”	Conferință locală	Biblioteca „Ovidius” 22.01.2025	43	
Conferința „Acces, Adaptare, Avansare”	Conferință națională	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 17.12.2025	15	
Conferința „Biblioteca Națională a Republicii Moldova – promotor fidel al Educației Deschise”	Conferință națională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 07.05.2025	1	
Conferința „Biblioteca Științifică Medicală - 80 de ani de ascensiune și inovație”	Conferință internațională	Biblioteca științifică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” 22.10.2025	1	Tatiana COȘERI <i>Evaluarea bibliotecilor: abordare holistică pentru cuantificarea valorii și impactului</i>

Conferința „Biblioteci în acțiune: lectură creativă, inovație digitală și dialog comunitar”	Conferință locală	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 15-17.10.2025	250	Ivan PILCHIN, Taisia FOIU <i>Biblioteca care inspira prin cuvânt</i> Ludmila PÎNZARI <i>Fără fișe, cu un click. Mai aproape de cititorul smart</i> Taiaia FOIU <i>Orașul cu poveste: deschiderea Sălii Expoziționale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i> Tatiana COȘERI <i>Mesaje pentru viitor: Cartea de onoare pentru biblioteci</i> Ludmila PÎNZARI <i>Inovație digitală în acțiune</i> Gabriela BULDUMA <i>Biblioteca digitală BM în 100 de cuvinte</i> Marta MOISEEV <i>Contribuția Bibliotecii „Târgoviște” la Biblioteca digitală a BM</i> Rodica CÎRJA <i>Capodopere eminesciene digitizate</i> Mircea CIOCHINĂ <i>Colecția de carte veche și rară - un adevărat patrimoniu cultural</i> Tatiana COLESNIC <i>Scriitori polonezi în podcast</i> Natalia SMEHOVA „Библиомозаика” – перезагрузка дизайна Carolina PETROVA Программные коды: детский IT клуб в библиотеке

			Andrian BOCANCEA <i>Clubul IT la Biblioteca „Târgu Mureș”</i> Galina PERJU <i>Aplicații de Inteligență artificială</i> Lucia MIRON <i>Semnătura electronică</i> Victor RUSU Gabriela BULDUMA <i>E-Card</i> Tatiana COȘERI <i>Biblioteca capitalei: hub pentru spiritul civic și catalizator al implicării comunitare</i> Yuliia IVAȘUTKINA <i>От книги к диалогу: библиотека и гражданское участие</i> Svetlana GUMENI <i>Educația Sexuală a tinerilor prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova</i> Natalia PANOV <i>Biblioteca „Nicolae Titulescu” dezvoltă comunitatea prin reziliență</i> Liliana MANOILOVA <i>Voluntarii Bibliotecii „Mihail Ciachir”: Povești care Inspiră</i> Elena DABIJA <i>Impactul parteneriatelor în Anul Mihai Eminescu</i> Anastasia MOLDOVANU <i>Mai mult decât un contract: responsabilitatea civică și etica parteneriatului</i> Olga BURAC <i>Партенериат как ресурс развития библиотечных услуг: шахматный клуб „Căluțul năzdrăvan”</i> Silvia ANTUFIEV <i>Biblioteca - spațiu de dialog, implicare și participare civică</i>

			Tatiana ISCHIMJI <i>Социальное партнерство - важный ресурс в развитии библиотеки им. И. Мангера</i> Svetlana JAVELEA <i>Preferințele de lectură și animația literară în bibliotecă: rezultate din Barometrul lecturii la BM „B.P. Hasdeu”, ediția a II-a (2025)</i> Liliana JUC <i>Tehnici de animare a lecturii</i> Valentina ȚÎRA <i>Transformarea lecturii într-o experiență interactivă, multisenzorială și comunitară</i> Liuba MIHAILIUC <i>Reliziența psihoemoțională a copiilor și părinților prin lectură</i> Valentin ASTAFI <i>Lectura creativă - proiecte, parteneriate, realizări</i> Ronin TERENCE <i>Educația prin lectură, scriere și joc actoricesc ca metodă de formare a creativității</i> Ana OSTAȘEVSCHI-URECHE <i>Din moment ludic spre motivație prin lecturi creative</i> Lilia GAMARȚA <i>Hărțile mentale și vizualizarea textului: transformarea cititului într-o artă</i> Cristina BÎRCA <i>Animarea lecturii - între joc și învățare</i> Natalia CORGHENCEA <i>De la lectură la formarea competențelor financiare</i> Maia STATI-ȘCHIOPU <i>Lectură publică a operei lui Jan Kochanowski la Chișinău</i>

				dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Biblioteca Municipală 2030: viziune comună, pași concreți</i>
Conferința „Cartea și lectura la timpul prezent”	Conferință locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” Direcția Generală Educație, Tineret și Sport 25.11.2025	70	Vitalie RĂILEANU <i>Ce cărți citim? Ce cărți trebuie să citim?</i> Valentin ASTAFI <i>Cartea și Biblioteca secolului XXI</i> <i>Podcast literar-cultural</i> Nina REȘETNIC <i>Lectura în secolul trecut și prezent</i>
Conferința „Cercetare, inovare, dezvoltare”	Conferință națională	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” 04.04.2025	1	Maria PILCHIN <i>Lectura ca proces inovativ: perspective biblioteconomice</i>
Conferința „Cercetare, valorificare, promovare”	Conferință internațională	Institutul Patrimoniului Cultural 25.09.2025	1	dr. hab. Violeta TIPA <i>Dialogul în artele dintre teatrele din Republica Moldova și România</i> <i>Traseele studioului pentru copii studioului „Florica”</i>
Conferința „Competitivitate și inovare în economia cunoașterii / Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy”	Conferință internațională	Academia de Studii Economice din Moldova 26.09.2025	4	Dr. Mariana HARJEVSCHI Maria BIVOL <i>„Home at Chisinau”: strengthening cultural identity and european values among diaspora children through digital engagement via libraries</i> dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Reconfiguring the role of academic libraries in supporting the Scientific publishing ecosystem: a case study of the Republic of Moldova</i> <i>Digital infrastructure and international visibility of moldovan scientific journals</i> Maria PILCHIN <i>Promoting reading in libraries from the perspective of new education</i>

				Ivan Pilchin <i>Personal libraries and ai-assisted reading: opportunities, risks, and research directions</i>
Conferința „Creația eminesciană racordată la rigorile interdisciplinare și transdisciplinare în predarea limbii și literaturii române”	Conferință locală	Biblioteca Centrală 10.05.2025	8	
Conferința „Crucea Roșie Moldova”	Conferință națională	Biblioteca Centrală 13.09.2025	45	
Conferința „Educația cu suflet: inspirăm și modelăm viitorul elevilor prin valori”	Conferință locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 17.11.2025	20	
Conferința „Educația și învățământul extrașcolar: perspective axiologice și metodologice pentru cultura păcii”	Conferință națională	Centrul Republican pentru Copii și Tineret ARTICO 05.12.2025	1	Ivan PILCHIN <i>Literatura ca educație pentru pace: cinci lecturi modelatoare</i>
Conferința „Eficientizarea sistemului educațional universitar în contextul integrării Europene și a provocărilor globale”	Conferință internațională	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” 28.09.2025	1	Elena DABIJA
Conferința „Eminescu – Patrimoniul cultural universal. Valori, semnificații, perspective interdisciplinare”	Conferință națională	Ministerul Culturii al Republicii Moldova Consiliul Raional Strășeni Institutul Patrimoniului Cultural Biblioteca Publică Raională „Mihail Sadoveanu” 27.06.2025	2	Anastasia MOLDOVANU <i>Interpretări teatrale ale lui Eminescu: Luceafărul</i> Vitalie RĂILEANU <i>Reflecții literare despre patrimoniul eminescian</i> dr. hab Violeta TIPA <i>Opera eminesciană pe scena teatrului cu păpuși</i>
Conferința „Eminescu și Spania”	Conferință locală	Biblioteca Centrală 13.05.2025	30	
Conferința „Experiențe și perspective ale lectorilor de limba polonă din diaspora educațională”	Conferință internațională	Biblioteca „Adam Mickiewicz” 07.12.2025	72	
Conferința „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”, dedicată aniversării a	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova	2	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Dincolo de hypertext: textul generat de IA</i>

160 de ani de la nașterea lui Constantin Stere		Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” 03.10.2025		dr. Mariana COCIERU <i>Ambivalența sacrului în calendarul popular: reprezentările Sfintelor săptămânii în cultura tradițională</i>
Conferința „Integrare prin cercetare și inovare”	Conferință științifică națională cu participare internațională	Universitatea de Stat din Moldova 06.11.2025	4	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Concursul inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: de la debut la performanță în rețeaua bibliotecilor publice chișinăuiene</i> dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Diferențe de gen în percepția fenomenului publicării prădătoare în mediul academic din Republica Moldova</i> <i>Conformitatea editorială a revistelor științifice din Republica Moldova cu normele internaționale de citare</i> Ivan PILCHIN <i>Glosar comentat privind biblioteca particulară: concepte, practici, dimensiuni culturale</i> Maria PILCHIN <i>Lectura în impas: criza civilizațională și mutațiile culturii scrisului</i>
Conferința „International Conference on Globalization and Culture (ICGC-24)”	Conferință internațională	Institute for Sustainable Innovation & Technology (ISIT) 10-11.12.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>The Influence of Global Trends in Scientific Publishing on National Regulations in the Republic of Moldova and on Dissemination of Academic Findings</i>
Conferința „Istorie – Arheologie – Muzeologie”	Conferință internațională	Muzeul Național de Istorie a Moldovei 23-24.10.2025	2	Maia STATI-ȘCHIOPU <i>Opera lui Jan Kochanowski: lectură publică la Chișinău și abordări interdisciplinare</i> Svetlana GUMENI <i>Contribuția etniei polone la dezvoltarea Chișinăului: documentare și valorificare în cadrul Bibliotecii „A. Mickiewicz”</i>
Conferința „Învățarea și educația adulților în Moldova”	Conferință națională	DVV International 15.09.2025	3	dr. Mariana HARJEVSCHI Elena BUTUCEL

				Natalia CAULIUC
Conferința „Învățământ artistic – dimensiuni culturale”	Conferință internațională	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice 11.04.2025	1	Maria PILCHIN <i>Expoziția de carte între artă și management</i>
Conferința „Învățământul artistic – dimensiuni culturale”	Conferință internațională	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice 11.04.2025	1	Ivan PILCHIN <i>Biblioteca personală ca instrument de formare a identității culturale</i>
Conferința „Lecturi in memoriam acad. Silviu Berejan”	Conferință națională	Universitatea de Stat din Moldova Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” 22.05.2025	2	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Limba Română din Republica Moldova: evoluții și involuții în procesul de integrare europeană (din Testamentul lui Silviu Berejan)</i> dr. Mariana COCIERU <i>Demonologie și terapie populară: prezența strigoilor în descântecele tradiționale românești.</i>
Conferința „Literatura română: valorificări, recuperări, interpretări”	Conferință națională	Muzeul Literaturii Române 26-27.11.2025	1	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Biobibliografiile scriitorilor ca formă de memorie ordonată</i>
Conferința „Literature and multicultural experience: spaces of dialogue”	Conferință internațională	Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych”, Departamentul de Literatură Universală și Teorie Literară 25-26.09.2025	1	Emilia STAJILA <i>Вірджил Іерунка та Василь Стус: поети пам’яті спротиву</i>
Conferința „Literature, Discourse and Multicultural Dialogue”	Conferință internațională	Alpha Institute for Multicultural Studies „Gh. Țincai” Institute for Social Sciences and the Humanities „Dimitrie Cantemir”, România, 13-14.12.2025	1	dr. Mariana COCIERU <i>Protective Rites and Mechanisms for Neutralizing the Power of Archetypal Death Demons in Romanian Tradition</i>
Conferința „Nucleul Istoric al Chișinăului”	Conferință națională	Primăria municipiului Chișinău 27-28.05.2025	63	
Conferința „Patrimoniu cultural imaterial fără frontiere”	Conferință internațională	Institutul de Filologie Română	1	dr. Mariana COCIERU <i>Arhiva de Folclor a Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Universității de Stat din</i>

		„Alexandru Philippide” al Academiei Române Departamentul de Etnologie Muzeul Etnografic al Moldovei 24-25.10. 2025		<i>Moldova și proiectele de salvagardare a materialelor folclorico-dialectologice culese în perioada postbelică</i>
Conferința „Provocările și oportunitățile de reglementare privind protecția constituțională a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”	Conferință locală	Biblioteca publică de drept 12.12.2025	38	
Conferința „Rolul bibliotecarilor în prevenirea și gestionarea crizelor”	Conferință națională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 17.01.2025	15	
Conferința „Știința și arta creierului eminescian”	Conferință internațională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.01.2025	146	
Conferința „Susținerea femeilor - drepturile, siguranța și posibilitățile în Republica Moldova”	Conferință națională	Centrul de Drept al Femeilor 07.05.2025	30	
Conferința „Ștefan cel Mare în memoria prosperității”	Conferință locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 18.07.2025	20	
Conferința „Știință și Educație: Noi Abordări și Perspective, secțiunea „Biblioteca universitară – hub al transformării digitale în educație și cercetare”	Conferință internațională	Biblioteca Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” 28.03.2025	4	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Vizibilitatea producției științifice și praxiologice a cercetătoarei Lidia Kulikovski</i> dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Acuratețea referințelor bibliografice în revistele științifice: studiu de caz în domeniul științelor educației</i> Ivan PILCHIN <i>Biblioteca personală a studentului: structură, funcționalitate și impact</i> Maria PILCHIN

				<i>Bibliotecile publice ca spații de lectură: rol, evoluție și impact asupra comunității</i>
Conferința „Tehnologii moderne și securitatea comunicării informaționale în contextul integrării europene și a provocărilor globale”	Conferință internațională	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” 28.08.2025	1	Elena DABIJA
Conferința „Tematica romă în literatura mondială”	Conferință locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 01.04.2025	20	
Conferința „Tradiție și continuitate”	Conferință internațională	Universitatea din Craiova Facultatea de Litere 21.11.2025	1	Emilia STAJILA <i>Misteria Aquae: râul ca matrice simbolică în poezia lui Ion Hadârcă</i>
Conferința „Unirea Basarabiei cu Romania la 27 martie 1918”	Conferință locală	Biblioteca „Transilvania” 27.03.2025	50	
Conferința „Uniți prin credință și Lumină”	Conferință internațională	ASCIOR, Buzău, 11.10.2025	1	Ștefan SOFRONOVICI <i>Sfântul Ierarh Dionisie – Sfântul Unirii</i>
Conferința „Universitas Europaea: Spre o societate a cunoașterii prin europenizare și globalizare”	Conferință internațională	Universitatea Liberă Internațională 16-17.10.2025	3	Elena TARAGAN <i>Autoculpabilitatea în piesa «Macbeth» de William Shakespeare</i> Lilia GAMARȚA <i>Parteneriatul strategic în transformarea și dinamizarea accesului la resursele bibliotecii</i> Lilia CANȚÎR <i>Diversificarea serviciilor bibliotecii prin programe de incluziune</i>
Conferința „Zilele „Mihai Eminescu”	Conferință internațională	Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”, Botoșani 15.06.2025	1	Elena DABIJA <i>CAI „Mihai Eminescu – 25 de ani prin valurile vremii...: parteneriate, proiecte, servicii, realizări, promovarea și valorificarea patrimoniului eminescian și cultural</i>
Conferința „Ziua Internațională a Educației Poloneze în Diasporă”	Conferință internațională	Academia Poloneză de Științe Sociale și Umaniste din Londra 07.12.2025	1	Svetlana GUMENI <i>Biblioteca „Adam Mickiewicz” – pe urmele polonezilor din Chișinău</i>
Conferința „Історичні, культурно-просвітницькі, духовні традиції українського і молдавського	Conferință națională	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 17.05.2025	75	

народів у контексті європейських цивілізаційних процесів раїни”				
Conferința 17th Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference	Conferință internațională	University of Lisbon, Portugal: 27-30.05.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>The Evolution of the Scientific Publishing System in the Republic of Moldova: Bibliometric Analysis and Implications for Science Policies</i>
Conferința Internațională „Lectura ca bază, pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”	Conferință internațională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 9-10.09.2025	5	dr. Mariana HARJEVSCHI Maria PILCHIN. <i>Cluburile de carte: democratizarea lecturii</i> Lina IFTODI, Valentina ȚÎRA. <i>Lectura ca experiență multisenzorială și comunitară: inițiative de promovare a lecturii la Biblioteca „Liviu Rebreanu”</i> Tatiana COȘERI Tatiana IOVU
Conferința Internațională de Scientometrie și Informetrie	Conferință internațională	Academia Națională de Științe din Armenia Institute for Informatics and Automation Problems din orașul Erevan, Armenia 23-27.06.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Conferința internațională de studii românești „Limba română între patrimoniul cultural și punte de dialog internațional”	Conferință internațională	Memorialul Ipotești Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu” Facultatea de Litere a Universității din București Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași Universitatea de Vest din Timișoara Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca Institutul de Filologie Română	1	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Limba română, „o insula latină într-o mare slavă” Prezentarea cărții „Principalele probleme ale limbii române” de Eugeniu Coșeriu (București, EAR, 2023)</i>

		„Bogdan Petricecu-Hasdeu” al Universității de Stat din Moldova, 08-11.10.202		
Conferința științifică „Nanotehnologiile schimbă lumea”	Conferință internațională	Academia de Științe a Moldovei 24.03.2025	1	Elena DABIJA
Conferința „Women Digital”	Conferință internațională	Orange Digital Center Moldova; Fundația pentru Dezvoltare; Embassy of Sweden în Chișinău Decembrie 2025	1	Ana OSTAȘEVSCHI-URECHE <i>Impactul Women Digital Center asupra parcursului profesional la Biblioteca „Ovidius”</i>
Conferința zonală „Implicarea bibliotecii în transformarea digitală: oportunități și provocări”	Conferință națională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 29.05.2025	3	Tatiana COȘERI <i>Biblioteca capitalei dezvoltă comunități durabile prin sustenabilitate și reziliență</i> Elena DABIJA <i>Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”: resurse și servicii de transformare și dezvoltare culturală</i> Evelina SCHIN <i>City Quest: „Chișinăul SMART – Explorăm Orașul prin Joc și Tehnologie</i>
Congresul Mondial al Eminescologilor „Efigia lui Eminescu în Arte”	Congres Internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 31.08-01.09.2025	260	Elena DABIJA <i>Efigia lui Mihai Eminescu în artefacte</i> dr. Emilia STAJILA <i>Arhitectura în viziunea lui Eminescu</i> dr. Victoria FONARI <i>Cuvântul lui Eminescu și muzica lui Doga: în unison cu eternitatea</i> dr. Miroslava METLEAEVA. <i>Magia „Luceafărului” eminescian în transformările polivalente ale Operei Rock „Lucifer” de Adrian Tăbăcaru</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Eminescu și folclorul. Caietul anonim</i>

				Traian VASILCĂU <i>A scrie și a trăi nepământește după Mihai Eminescu</i>
Festival dedicat limbii, culturii și civilizației românești „Primăvara românească de pretutindeni”	Festival internațional	Fundația Romanian Business School în colaborare cu Școala Metropolitană ARC 04.03.2025	1	Marcel GHERMAN <i>Literatura SF în secolul XXI</i>
Festivalul Internațional „Alexandru Macedonski	Festival internațional	Consiliul Județean Dolj Biblioteca „Alexandru și Aristia Aman” 22-23.05.2025	1	dr. Emilia STAJILA <i>Pavel Macedonski – pe urmele „Cărții de aur”</i>
Festivalul Internațional de Literatură, Muzică și Artă grafică „Nicolae Dabija”, ediția a II-a	Festival internațional	Primăria municipiului Iași 31.05.2025	1	Traian Vasilcău
Festivalului Cărții pentru Copii	Festival internațional	Biblioteca Județeană „Octavian Goga” 03-05.10.2025	4	Larisa STAYER Ludmila STOIANOV Svetlana ROTARU Larisa NENICEAS
Forum de educație media	Forum național	Centrul pentru Jurnalism Independent 24.10.2025	2	Lilia CANȚÎR Lilia GAMARȚA
Forumul managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	Forum național	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 26.11.2025	15	
Forumul Mass-Media din Republica Moldova	Forum național	Consiliul de Presă din Republica Moldova 08-09.12.2025	1	Lilia CANȚÎR
Forumul municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”	Forum municipal cu participare națională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 22.10.2025	150	
Lecție publică „28 iunie 1940 – ziua invaziei Uniunii Sovietice în România și ocuparea Basarabiei și Nordul Bucovinei”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.06.2025	21	
Lecție publică „Academicianul Theodor Codreanu – reductibil eminescolog și fenomenolog al vieții culturale, la ora bilanțului”	Lecție publică internațională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 01.04.2025	28	Emilia STAJILA <i>Theodor Codreanu: puterea estetică a criticii</i> Traian VASILCĂU <i>Theodor Codreanu-un alinător al rănilor Basarabiei</i>

Lecție publică „Acceptarea diferențelor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 27. 03.2025	29	
Lecție publică „Alexie Mateevici - prorocul Basarabiei”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 17.03.2025	115	
Lecție publică „Alianța / Uniunea Europeană în viziunea lui Ștefan cel Mare și Mihai Eminescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 08.05.2025	15	
Lecție publică „Arta povestitului”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 20.03.2025	68	
Lecție publică „Basarabeianul Vasile Stroiescu- mecena românilor”. (In memoriam : 180 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 06.11.2025	29	
Lecție publică „Cereale și poveștile lor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 11.07.2025	18	
Lecție publică „Chișinăul evreiesc”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 14.01.2025	10	
Lecție publică „Chișinăul în cronicile de ieri și de azi”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 17.07.2025	38	
Lecție publică „Circulația rutieră”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 22.07.2025	18	
Lecție publică „Comunicarea Non-violentă”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 12.03.2025	40	
Lecție publică „Constituția și drepturile copilului”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 04.06.2025 09.07.2025	36	
Lecție publică „Dansul, limbajul universal al corpului și sufletului”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 11.07.2025	17	
Lecție publică „Dragostea ca valoare supremă de edificare a familiei”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 23.05.2025	32	
Lecție publică „Duoasa simfonie a Spiritului–POEZIA”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 30.05.2025	64	

Lecție publică „Educația financiară pentru tineri - rol, importanța, zonele succesului financiar și alfabetizare financiară”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 18.11.2025 02.12.2025	70	
Lecție publică „Educația Financiară: Investește în Viitorul Tău”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 21.03.2025	38	
Lecție publică „Elena Cuza – Înalta Doamnă a României”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 17.06.2025	22	
Lecție publică „Eminescu pe meridianele lumii”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 10.12.2025	32	
Lecție publică „Eminescu universalul”	Lecție publică națională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 09.06.2025	42	
Lecție publică „Familia Eminovici, născătoare de geniu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.05.2025	32	
Lecție publică „Familia- promotor al valorilor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 12.05.2025	16	
Lecție publică „Fii responsabil, circulă cu siguranță”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 18.06.2025	19	
Lecție publică „File de calendar. Luna Tevet”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 13, 14.01.2025	64	
Lecție publică „Holocaust: istorie și avertisment”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 24, 28, 29, 30.01.2025	222	
Lecție publică „Igiena pentru sănătate”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 17.07.2025	18	
Lecție publică „Informați, deci protejați în mediul online”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 11.02.2025	27	

Lecție publică „Ioan Paulencu, rapsodul Bucovinei”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 07.12.2025	25	
Lecție publică „Ion Ciocanu: Dialogul ca necesitate”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.02.2025	33	
Lecție publică „Lectura națională în Polonia - Opera lui Jan Kochanowski”	Lecție publică internațională	Biblioteca „Adam Mickiewicz” 07.09.2025	60	
Lecție publică „Lili Bobu: „Cartea – obiect de artă” , Colecția „Regal D'Art”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 26.09.2025	23	
Lecție publică „Lili Bobu: „Cartea – obiect de artă”, Colecția „Regal D'Art”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 26.09.2025	23	
Lecție publică „Limba - întâiul poem al unui popor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 29.09.2025	24	
Lecție publică „Litigii comerciale – de la dispută la succes”	Lecție publică locală	Biblioteca publică de drept 13.11.2025	41	
Lecție publică „Livi Damian – un reînnoitor al literaturii din Basarabia”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.03.2025	34	
Lecție publică „Livi Rebreanu, întemeietorul romanului modern românesc”. (In memoriam, 140 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 26.11.2025	18	
Lecție publică „Lucian Blaga - Poetul luminii”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 08.05.2025	13	
Lecție publică „Marea prietenie: Mihai Eminescu și Ion Creangă”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 03.03.2025	16	
Lecție publică „Mihai Eminescu - cel mai drag poet”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.10.2025	38	

Lecție publică „Mihai Eminescu – figură emblematică a culturii românești, poet de valoare universală”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.06.2025	54	
Lecție publică „Mihai Eminescu – Luceafărul poeziei românești”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 28.01.2025	25	
Lecție publică „Mihai Eminescu – o putere unificatoare a întregului neam”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 01.12.2025	68	
Lecție publică „Mihai Eminescu în artefacte”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.01.2025	24	
Lecție publică „Mihai Eminescu pe meridianele lumii”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.01.2025 10.12.2025	67	
Lecție publică „Mihai Eminescu și Grigore Vieru – poeți ai neamului românesc”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.02.2025	52	
Lecție publică „Neconstituționalitatea desemnării judecătorilor constituționali”	Lecție publică locală	Biblioteca publică de drept 14.06.2025	16	
Lecție publică „Nicolae Mătcăș – Apărătorul limbii române” (85 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 25.04.2025	26	Traian VASILCĂU <i>Nicolae Mătcăș și poezia lui antologică despre Limba Română</i>
Lecție publică „Nicolae Schițco – Gânditorul de printre noi” (70 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.04.2025	24	
Lecție publică „Pagina de glorie Românească de la Rovine”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.05.2025	21	
Lecție publică „Patrimoniul eminescian la CAIME: manuscrise, artefacte, ediții bibliofile”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.01.2025	34	

Lecție publică „Paul Mihail – personalitate basarabeană de rang național”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 24.06.2025	26	
Lecție publică „Perenitatea operei lui Dante Alighieri”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.05.2025	11	
Lecție publică „Personaje literare celebre”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 26.09.2025	29	
Lecție publică „Personalități ilustre ale culturii naționale”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 26.09.2025	30	
Lecție publică „Petre Teodorovici. Omul - șlagăr”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 16.05.2025	24	
Lecție publică „Pictorul Iurie Iazan la ora bilanțului”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.05.2025	13	
Lecție publică „Primul ajutor în caz de înec”	Lecție publică locală	Biblioteca „Livu Reboreanu” 23.06.2025	33	
Lecție publică „Prin codrii eminescieni”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 17.04.2025	47	
Lecție publică „Radu Gyr și nerenunțările la vis (120 de ani de la naștere)”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 11.03.2025	17	
Lecție publică „Republica Moldova-stat Suveran și Independent”	Lecție publică locală	Biblioteca publică de drept 25.08.2025	16	
Lecție publică „Respectul pentru igienă, un gest de grijă”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 11.06.2025	19	
Lecție publică „Sănătatea – bogăția omului”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 02.03.2025	25	

Lecție publică „Securitatea cibernetică”	Lecție publică locală	Biblioteca „Liviu Rebreanu” 30.07.2025	18	
Lecție publică „Siguranța pe Internet”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 06.02.2025	56	
Lecție publică „Testamentul politic al lui Alexie Mateevici”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 02.06.2025	13	
Lecție publică „Tudor Arghezi - Poetul cuvintelor potrivite”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.05.2025	19	
Lecție publică „Tutunul, alcoolul și drogurile – care sunt consecințele?”	Lecție publică locală	Biblioteca „Transilvania” 17.11.2025	34	
Lecție publică „Un Internet mai sigur pentru copii”	Lecție publică locală	Biblioteca „Liviu Rebreanu” 13.02.2025	28	
Lecție publică „Un Poet nins de cuvinte: Grigore Vieru”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 14.02.2025	49	
Lecție publică „Un zâmbet sănătos pentru o viață fericită”	Lecție publică locală	Biblioteca „Liviu Rebreanu” 07.04.2025	32	
Lecție publică „Unirea Basarabiei cu România”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 28.03.2025	30	
Lecție publică „Universalitatea lui Mihai Eminescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 30.01.2025	33	
Lecție publică „Universalitatea operei Eminesciene”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 06.11.2025	34	
Lecție publică „Universalitatea operei Eminesciene”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 10.11.2025	42	
Lecție publică „Urcarea în scaun a lui Ștefan cel Mare”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 02.04.2025	29	

Lecție publică „Valorificarea moștenirii bulgarilor din Chișinău prin traseele turismului cultural”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 05.03.2025	20	
Lecție publică „Vasile Tărățeanu, poet al oamenilor bucovineni”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 25.09.2025	34	
Lecție publică „Veronica Pârlea-Conovali și „Bumerangul”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.11.2025	14	
Lecție publică „Viața și opera lui Mihai Eminescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 23.01.2025	52	
Lecție publică „Vrednic slujitor al Neamului său și al lui Dumnezeu. Episcopul Basarabiei de Sud, Veniamin Goreanu la 50 de ani”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 09.05.2025	11	
Lecție publică „Zamfir Rally-Arbore, cel mai documentat istoriograf al vieții basarabene”. (In memoriam: 180 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.11.2025	16	
Lecție publică „Ziua consumatorului informat”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 10.03.2025	32	
Lecție publică „Ziua Europei, ziua păcii și unității pe continent. 75 de ani de la Declarația Schuman”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 12.05.2025	45	
Masa rotundă „100 de ani de la naștere a maestrului Dmitro Gnatiuk”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 26.03.2025	34	
Masa rotundă „100 de ani de la naștere a marelui compozitor ucrainean, Igor Șamo”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 05.03.2025	38	
Masa rotundă „Anul 2025 – Anul Mihai Eminescu”	Masă rotundă internațională	Asociația Culturală „Regal D'Art” 13.06.2025	2	Elena DABIJA <i>Concept, contribuție, realizarea, editarea, lansarea și valorificarea edițiilor bibliofile</i> Vera SÎRBU <i>Cercetare bibliografică pentru edițiile bibliofile</i>

Masa rotundă „Biblio-R.A.F.T electoral”	Masă rotundă națională	Instituția Publică „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral” 21.10.2025	1	Ana OSTAȘEVSCHI-URECHE <i>Fii informat! Fii responsabil! Fii parte din schimbare!</i>
Masa rotundă „Cărțile despre cărți: de la fișă la volum”	Masă rotundă locală	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 10.11.2025	40	
Masa rotundă „Centrul de Politici juridice și administrative”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 09-10.06.2025	50	
Masa rotundă „Cercetarea istoriei și culturii etniilor conlocuitoare din Republica Moldova: situația actuală și perspective de dezvoltare”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Hristo Botev” Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova 31.03.2025	10	
Masa rotundă „Cercetări în domeniul istoriei și culturii Etniilor conlocuitoare din Republica Moldova”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Hristo Botev” 06.02.2025	75	
Masa rotundă „Chișinău – dialog dintre Est și Vest”	Masă rotundă internațională	Festivalul FILIT Chișinău 27.09.2025	4	dr. Mariana Harjevschi Taisia Foiu Liuba Ciobanu Gabriela Bulduma
Masa rotundă „Chișinău: Trecut, prezent și viitor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 09.10.2025	12	
Masa rotundă „Creația eminesciană - abordare transdisciplinară”.	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 12.04.2025	7	
Masa rotundă „Destine și personaje celebre din literatură - N. Stănescu”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Alba Iulia” 26.09.2025	31	
Masa rotundă „Destinul unui destin: artista și savanta Elfrida Koroliova la vârsta împlinirilor”	Masă rotundă națională	Academia de Științe a Moldovei 13.05.2025	2	Anastasia MOLDOVANU <i>Printre oameni și cărți. Nonagenarul om de artă Elfrida Koroliova</i> dr. Violeta TIPA <i>Elfrida Koroliova prin labirinturile pasiunilor</i>
Masa rotundă „Eroii Olimpului”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 06.06.2025	12	

Masa rotundă „ <i>In memoriam</i> . Victor Cirimpei: 85 de ani de la naștere”	Masă rotundă națională	Universitatea de Stat din Moldova Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” 13.03.2025	1	dr. Mariana COCIERU <i>Folclorul mitologic românesc: perspectiva lui Victor Cirimpei</i>
Masa rotundă „Independența Republicii Moldova – între idealuri, realități și viitor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 26.08.2025	28	
Masa rotundă „Literatura ca demers științific și angajament existențial”	Masă rotundă locală	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 04.11.2025	20	
Masa rotundă „Mihai Eminescu pe înțelesul nativilor digitali”	Masă rotundă națională	Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” 15.01.2025	1	dr. Mariana COCIERU
Masa rotundă „O carte, o poveste, un vis”	Masă rotundă locală	Grădinița nr. 13 „Licurici” 19.02.2025	1	Lidia CÎSSA <i>Lectura în viața copiilor</i>
Masa rotundă „Pagini de istorie - 107 ani de la Marea Unire”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Alba Iulia” 01.12.2025	37	
Masa rotundă „Personalități ilustre ale filologiei românești: acad. Nicolae Corlăteanu”	Masă rotundă națională	Universitatea de Stat din Moldova 15.05.2025	1	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Răspântiile lui Nicolae Corlăteanu</i>
Masa rotundă „Personalități marcante din lingvistica basarabeană. In memoriam acad. Nicolae Corlăteanu, acad. Silviu Berejan, prof. univ. Vasile Bahnaru”	Masă rotundă națională	Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” 22.05. 2025	2	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Destinul unui „om care a fost”: Nicolae Corlăteanu</i> dr. Mariana COCIERU <i>Demonologie și terapie populară: prezența strigoilor în descântecele tradiționale românești</i>
Masa rotundă „Printre firele timpului: bulgarii basarabeni”	Masă rotundă națională	Muzeul de Istorie al orașului Chișinău 28.10.2025	1	Angela OLĂRESCU <i>Rolul Bibliotecii „Hristo Botev” în promovarea și valorificarea culturii bulgare”</i>
Masa rotundă „Recviem pentru Eroii”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ovidius” 03.03.2025	26	

Masa rotundă „Republica Moldova pe calea Integrării Europene”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 30.03.2025	23	
Masa rotundă „Republica Moldova pe Calea Integrării Europene”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 10.07.2025	20	
Masa rotundă „Să ne amintim de Vlad Pohilă”	Masă rotundă națională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 07.04.2025	45	dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Vlad Pohilă: norocul BM „B.P. Hasdeu”. Amintiri</i> dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Semnele cuvintelor lui Vlad Pohilă: explorări bibliometrice</i> Ivan PILCHIN <i>Vlad Pohilă și arta editorialului: între bibliologie, cultură și meditații de actualitate-</i> dr. hab. Elena UNGUREANU <i>A fi sau a nu fi redactor. O misiune tulburătoare: Vlad Pohilă</i> Vitalie RĂILEANU. <i>Vlad Pohila și arta traducerii</i> Maria PILCHIN Nicolae RUSU <i>Vlad Pohilă – prozatorul</i> dr. hab. Miroslava METLEAEVA-LUCHIANCICOVA <i>Vlad Pohilă, un fidel prieten și coleg</i>
Masa rotundă „Spunem NU violenței asupra femeilor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare” 26.11.2025	20	
Masa rotundă „Ștefan Neaga, moștenirea muzicală a Basarabiei (125 ani de la naștere”	Masă rotundă națională	Institutul Patrimoniului Național 13.11.2025	1	Anastasia MOLDOVANU <i>Creația lui Ștefan Neaga în colecția cărții de muzică a Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”</i>
Masa rotundă „Tradiții și obiceiuri ale sărbătorilor de iarnă”	Masă rotundă locală	Primăria municipiului Chișinău 15.12.2025	1	dr. Mariana COCIERU <i>Protejarea tradițiilor folclorice de iarnă prin intermediul educației artistice</i>
Masa rotundă „Tradiții și obiceiuri de Bobotează”	Masă rotundă locală	Primăria mun. Chișinău 21.01.2025	1	dr. Mariana COCIERU <i>Obiceiuri și practici rituale de Bobotează: o perspectivă folclorică</i>

Masa rotundă „Vlad Pâslaru - In memoriam”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 11.12.2025	25	
Masa rotundă „Голодомор (Holodomor, 1932-1933)”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Lesia Ukrainka” Comunitatea ucraineană din R. Moldova 21.11.2025	2	
Masa rotundă „Информационная сессия по вопросам образования беженцев в Молдове - 2 сесия”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 17.12.2025	18	
Masa rotundă „Информационная сессия по вопросам образования беженцев в Молдове”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 17.10.2025	18	
Masa rotundă „Поклонение волхвов в снегу”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Hristo Botev” 12.01.2025	18	
Masa rotundă „Съвременната литература за деца и юноши - жанрови тенденции, модерни стилове, теми и похвати”	Masă rotundă internațională	Ministerul culturii din Bulgaria Biblioteca regională „Сава Доброплодни” orașul Sliven 13-14.05.2025	1	Angela OLĂRESCU <i>Съвременната детска литература в Република Молдова и ролята на библиотеката в популяризирането</i>
Seminar „Contribuția instituțiilor de cultură la salvagardarea tradițiilor și obiceiurilor populare de Mărțișor”	Seminar național	Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial	1	dr. Mariana COCIERU <i>Mărțișorul în cultura tradițională: practici și reprezentări</i>
Seminar „Egalitatea de tratament pentru lucrători și lucrătoare cu responsabilități familiale în Republica Moldova”	Seminar local	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” Federația Națională a lucrătorilor din cultură 13.11.2025	40	
Seminar „Fenomenul publicării pseudostiințifice de tip prădător în comunitatea academică”	Seminar internațional	Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo”, Bălți 24.11.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Publicarea academică responsabilă: instrumente, principii și bune practici</i>
Seminar „Rolul social al femeilor în opera lui Stefan Zweig”	Seminar local	Biblioteca „Ițic Mangher”	10	Olga BELLER

		30.11.2025		<i>Una dintre biografiile romanizate ale lui Stefan Zweig – Maria Antoaneta: Portretul unui personaj obișnuit</i>
Seminar „Scrierea științifică aplicată: metodologii și bune practici pentru actanții din educația nonformală”	Seminar național	ARTICO 27.05.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Seminar „Tendințe în dezvoltarea sistemului de publicare științifică din Republica Moldova prin prisma politicilor în domeniul științei (2008-2024)”	Seminar național	Universitatea de Stat din Moldova 22.12.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Citarea surselor și prezentarea referințelor bibliografice</i>
Seminar „Tendințe în dezvoltarea sistemului de publicare științifică din Republica Moldova prin prisma politicilor în domeniul științei (2008-2024)”	Seminar național	Universitatea de Stat din Moldova 03.03.2025	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Publicarea în reviste indexate în baze de date internaționale</i>
Simpozion „EU SÂNT NOVAGEEA”	Simpozion local	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 30.08.2025	45	
Simpozion „Asistența Științifică – factor primordial în dezvoltarea durabilă a agriculturii.” Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare	Simpozion local	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 07.11.2025	29	
Simpozion „Contribuția bibliotecii la afirmarea diversității culturale în spațiul românesc”	Simpozion internațional	Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava 24-25.04.2025	2	dr. hab. Elena PRUS dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Redactarea textului generat de inteligența artificială: o experiență a neliniștii</i>
Simpozion „Fenomenul nupțial în albia timpului” (Efim JUNGHIETU: 85 de ani de la naștere)	Simpozion național	Universitatea de Stat din Moldova Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” Consiliul Raional Ungheni, Secția Culturală și Turism Ungheni 23.02.2025	1	dr. Mariana COCIERU <i>Antologia „Folclorul obiceiurilor de familie” – o perspectivă de conservare a ritualurilor de trecere</i> <i>Căsătoria simbolică a „dalbului de pribeag”: metafora „moartea-nuntă” în viziunea etnologului Efim Junghietu</i>
Simpozion „Icoană spartă – Basarabia” (Omagiu adus lui Nicolae Dabija la 77 ani de la naștere)	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.07.2025	84	Elena DABIJA <i>„Nicolae Dabija: Am vrut să măsoar cu o iubire vecia”</i> Ștefan SOFRONOVICI

				<i>Nicolae Dabija – vrednic de pomenire și de neuitare</i> Traian VASILCĂU <i>Nicolae Dabija, un eminescian</i>
Simpozion „Implicarea bibliotecarilor în susținerea și realizarea strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”	Simpozion național	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 26.03.2025	10	
Simpozion „Lecturi AGEPI”: „Rolul proprietății intelectuale în stimularea creativității și inovației”	Simpozion național	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) 16.04.2025	3	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Mecanismul cărților electronice: Modele și experiențe europene</i> Maria PILCHIN <i>Cartea veche și rară între tradiția și inovația de bibliotecă</i> Ivan PILCHIN <i>Biblioteca personală ca formă de proprietate privată, sursă de inovație și obiect de patrimoniu</i>
Simpozion „Mihai Eminescu	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” Biblioteca „Vasile Voiculescu” din satul Bezdead, județul Dâmbovița, România 05.11.025	3	Ștefan SOFRONOVICI <i>Mihai Eminescu, dar divin pentru poporul român</i>
Simpozion „Mihai Eminescu: În Unire e Tăria”	Simpozion național	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 24.01.2025	36	Ștefan SOFRONOVICI <i>Alexandru Iloancuza – Domnul Unirii</i>
Simpozion „Muzele locale pentru dezvoltare durabilă: probleme și soluții”	Simpozion național	Muzeul de Istorie a Orașului Chișinău 12.12.2025	2	
Simpozion „Nicolae Mățaș – oșteanul de frunte al limbii române”	Simpozion local	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.08.2025	52	Ștefan SOFRONOVICI <i>Limba noastră-i foc ce arde</i>
Simpozion „Probleme actuale de filologie română”	Simpozion internațional	Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” Catedra de Filologie Română și Clasică	1	Emilia STAJILA <i>Mircea Streinul: Symbolum et Lyrica</i>

		Centrul de Filologie Română Comparată „Grigore Bostan” Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi”, Cernăuți, Ucraina, 8-10. 10.2025		
Simpozion „Româna ca limbă străină. Limbă și cultură: entități în continuă rearmonizare”	Simpozion internațional	Universitatea „Makedonia” din Thessaloniki, Grecia Institutul Limbii Române, București Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași 16-17.05.2025	8	Vitalie RĂILEANU <i>Biblioteca Municipală „Onisifor Ghibu”, Chișinău: Laboratorul de cercetări literare, bibliografice „Onisifor Ghibu”. Istoric, prezent și perspective</i> Mircea CIOCHINĂ <i>Biblioteca „Onisifor Ghibu” – prima bibliotecă de carte românească din Republica Moldova</i> Valentin ASTAFI <i>Opera eminesciană în contextul anului cultural Eminescu</i> dr. hab. Elena PRUS <i>Limba română ca revendicare identitară</i> dr. Carolina DODU-SAVCA <i>Dezvoltarea competențelor integrate pentru formarea sustenabilă a profesorilor de limbi străine</i> Liliana JUC <i>Rolul bibliotecii municipale în susținerea studiilor românești și a predării LRLS în ecosistemul cultural</i> dr. Violeta TIPA <i>Folclorul românesc în limbajul personajelor din teatru de păpuși (pe baza spectacolelor Teatrului „Guguță” din Chișinău, Republica Moldova)</i> Elena TARAGAN

				<i>Interpretarea referințelor la personaje mitologice din Visul unei nopți de vară de William Shakespeare, piesă montată pe scena Teatrului Fără Nume din Chișinău, R. Moldova, în stagiunea 2024-2025</i>
Simpozion „Societatea Culturală APOLLON”	Simpozion național	Societatea Culturală APOLLON 29.03.2025	1	Elena DABIJA <i>Societatea Culturală APOLLON – 20 de ani: parteneriat pentru păstrarea și promovarea culturii române</i>
Simpozion „Valori bibliofile: Eminescu – o prezență eternă”	Simpozion internațional	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 12.06.2025	1	Elena DABIJA <i>Eminescu universalul</i>
Simpozion „Zilele Revistei „Convorbiri literare”	Simpozion internațional	Uniunea Scriitorilor din România, filiala Iași 8-10.05.2025	1	Emilia STAJILA
Școala anuală interdisciplinară de greacă veche, egiptologie și limbi orientale	Conferință internațională	Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului Institutul pentru Diplomatie Culturală din Berlin Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, 16-21.09.2025	1	Emilia STAJILA
Școala de vară „Actualitatea concepției lui Eugeniu Coșeriu”	Conferință internațională	<i>Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca</i> 28.08-03.09.2025	1	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Limba ca sistem de posibilități” (Coșeriu). Idei în marginea unui dialog cu IA</i>
Tabăra de traducere româno-polonă	Masă rotundă internațională	Institutul Polonez din București 16.09.2025	1	Svetlana GUMENI <i>Autorii poloni, traduși în limba română din colecția Bibliotecii „Adam Mickiewicz”</i>

TOTAL activități științifice 2025:		Total	Organizate de BM	Organizate de alte instituții
	Activități științifice	209	133	76
	congres	1	1	
	colocvii	3	2	1
	conferință	53	14	39
	locală	10	10	
	națională	14	2	12
	internațională	29	2	27
	masă rotundă	37	22	15
	locală	17	14	3
	națională	16	8	8
	internațională	4		4
	simpozion	16	7	9
	local	3	3	
	național	6	2	4
	internațional	7	2	5
	lecție publică	84	84	
	locală	81	81	
	națională	1	1	
	internațională	2	2	
	seminar	7	2	5
	local	2	2	
	național	4		4
	internațional	1		1
	festival	4		4
	internațional	4		4
	forum	4	1	3
	local	1	1	
	național	3		3
	Participanți total	5 423	5 181	242
	Comunicări științifice (susținute de bibliotecarii BM)	172	79	93

Indicatori comparativi evenimente organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”:

Anul	Conferințe	Simpozioane	Colocvii	Congres	Mese rotunde	Alte	TOTAL evenimente științifice
2025	14	7	2	1	22	87	133
2024	8	8	2	1	44	106	169
2023	17	6	1	1	27	69	121
2022	24	13	1	1	26	46	111
2021	20	5	1	1	11	15	53
Total	83	38	7	5	130	323	587
Indicator în medie							117,4

Indicatori comparativi comunicări științifice:

Anul	Comunicări la nivel instituțional/raional/zonal	Comunicări la nivel național	Comunicări la nivel internațional	TOTAL comunicări profesionale
2025	50	55	67	172
2024	21	27	83	131
2023	45	19	117	181
2022	14	17	70	101
2021	10	23	34	67
Total	140	141	371	652
Indicatori în medie	28	28	73,2	130,4

12.3 ANEXA NR. 3 BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”: IMAGINEA ÎN PRESA PRINT ȘI ONLINE

I. PUBLICAȚII DESPRE ACTIVITATEA BM „B.P. HASDEU”

EDIȚII APARTE. PUBLICAȚII DE AUTOR

1. **Bibliografia municipiului Chișinău, 2013** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; redactor științific: Lidia Kulikovski ; redactor bibliografic: Ludmila Pânzari. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 234 p. – (Colecția *Chișinăuiana*, ISBN 978-9975-134-83-5). – ISBN 978-9975-3681-6-2. – Text : nemediat.
2. **Bibliografia municipiului Chișinău, 2014** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Eugenia Butnaru ; redactor bibliografic: Ludmila Pânzari, Taisia Foiu. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 303 p. – (Colecția *Chișinăuiana*, ISBN 978-9975-134-83-5). – ISBN 978-5-36241-667-6. – Text : nemediat.
3. **Caleido-Scopul epigramei bibliologice** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; antologatori: Gheorghe Bălci și Ion Diviza ; ilustrații de Costel Pătrășcan ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 141 p. : il. color. – (Colecția *Antologii*, ISBN 978-5-36241-574-7). – ISBN 978-5-36241-575-4. – Text : nemediat.
4. **Cărți și oameni, oameni și cărți** : Ediții elaborate în cadrul Laboratorului de cercetări literare și bibliografice al Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (2011-2021) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca [filiala] „Onisifor Ghibu” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; coordonator și antologator: Vitalie Răileanu, Marin Postu ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S.n.], 2025 (Bons Offices). – 184 p. : il. – (Colecția „Exegeze literare”, ISBN 978-9975-3681-8-6). Ediții elaborate... p. 180-184 (22 tit.). – Cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3681-9-3.
5. **Constantin Marin – rigoare științifică și viziune strategică** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator: Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Irina Osovski ; consultant științific: Nelly Țurcan. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 212 p. : fot. – (Colecția *Bibliographica*, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-5-36241-668-3. – Text : nemediat.
6. **Elfrida Koroliova: prin labirintul pasiunilor : Biobibliografie** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” ; alcătuitoare: Violeta Tipa ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 238 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – Text : lb. rom., rusă. – ISBN 978-5-36241- 674-4. – Text : nemediat.
7. **Iulian Filip între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Liliana Juc. – Ed. rev. și compl. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 156 p. – (Colecția *Bibliographica*, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3681-3-1. – Text : nemediat.
8. **Kulikovski, Lidia. Amprente ale istoriei. Iurie Colesnic** : Monografie bibliografică / Lidia Kulikovski ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; expert bibliografic: Claudia Tricolici ; redactor bibliografic: Irina Osovski ; Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu. – [Ed. a 3-a, rev. și extinsă]. – Chișinău : [S. n.], 2025

- (Bons Offices). – 600 p. : fot. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-5-36241-691-1. – Text : nemediat.
9. **Manual de identitate vizuală** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator de ediție: Mariana Harjevschi ; contribuții: Svetlana Andrițchi [et al.]. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 53 p. – ISBN 978-5-36241-472-6. – Text : nemediat.
 10. **Pohilă, Vlad**. Pe bulevardul fără oameni / Vlad Pohilă ; alcătuire, argument și tabel cronologic de Elena Ungureanu ; prefață de Nicolae Rusu ; postfață de Maria Pilchin ; coordonator al ediției: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 108 p. – (Colecția *Inedite* / coordonator: Lidia Kulikovski, ISBN 978-9975-3380-5-9). – ISBN 978-9975-3681-5-5. – Text : nemediat.
 11. **Total librarian: Lidia Kulikovski** : Monografie bibliografică / Claudia Tricolici ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; redactor coordonator: Elena Ungureanu. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 475 p. – (Colecția *Bibliographica*, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3681-7-9. – Text : nemediat.
 12. **Umbra omo-trestiei. Biobibliografie Ion Hadârcă** / coordonator: Maria Hadârcă ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; consultant: Elena Ungureanu ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – București : Editura Academiei Române, 2025. – 586 p. – ISBN 978-973-27-3962-4. – Text : nemediat.
 13. **Vasile Iovu: de versul naiului vrăjit** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Ovidius” ; alcătuitori: Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 289 p. : fot. color. – (Colecția *Bibliographica*, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3681-2-4. – Text : nemediat.
 14. **Vasile Vasilache: în spectru** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală ; alcătuitor, autor al conceptului: Nadejda Mășcăuțanu ; coordonator al ediției: Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 194 p. : fot. – (Colecția *Bibliographica*, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3681-4-8. – Text : nemediat.
 15. **Vlad Pohilă – un om al scrisului** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – 354 p. : fot. – (Colecția Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-5-36241-541-9. – Text : nemediat.

ARTICOLE DIN CULEGERI. PRESA PERIODICĂ

16. **Andrei, Raia**. „Provocarea verii” la final : [despre desfășurarea Programului estival la BM „B.P. Hasdeu”] / Raia Andrei. – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Nr 9. – P. 1-2. – Raia Andrei: Pseudonimul aut. **Raia Rogac**.
17. **Baranov-Sofronovici, Lilia**. Alexie Mateevici – prorocul Basarabiei : [despre evenimentul prilejuit de comemorarea preotului-poet Alexie Mateevici, organizat de CAIME, desfășurat la Colegiul „Alexie Mateevici” din Chișinău] / Lilia Baranov-Sofronovici. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 27 mar. – P. 6.

18. **Baranov-Sofronovici, Lilia.** Mediciniștii indieni prin codrii eminescieni : [despre evenimentul cultural desfășurat la CAIME, cu participarea studenților indieni de la USMF „Nicolae Testemițanu”] / Lilia Baranov-Sofronovici. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 1 mai. – P. 6.
19. **Bargan, Victoria.** Doggy – copilăria în umbra emigrației : [recenzie la volumul „Doggy” semnat de Maria Pilchin] / Victoria Bargan. – Text : nemediat // Timpul din România. – 2025. – 13 ian. – P. 20.
20. **Biriucova, Anastasia.** Nowa książka sensoryczna w kiszyniowskiej bibliotece : [despre realizarea cărților senzoriale, în cadrul serviciului de bibliotecă „Happy Todlers”] / Anastasia Biriucova. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2025. – Nr 5. – P. 12. – În limba poloneză.
21. **Bivol, Cătălina.** Valorificând creația poetului minune... : [despre masă rotundă „Creația eminesciană – abordare transdisciplinară”, desfășurată în cadrul Cenaclului literar „Magia cuvântului”, coordonat de dr. Victoria Fonari, în cadrul parteneriatului instituțional Biblioteca Centrală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – Facultatea de Litere, USM] / Cătălina Bivol. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 17 apr. – P. 8.
22. **Bivol, Maria.** Mozaicurile moldovenești: istorie, cultură și viitor / Maria Bivol. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3 (serie nouă). – P. 131-140. – (Vernisaj).
23. **Bivol, Maria.** Utilizatorii colecției „Hasdeologie”: aspecte cantitative și calitative / Maria Bivol. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 90-96. – (Patronul nostru spiritual). – URL: <https://s9.ro/2i32> (accesat : 28.01.2026).
24. **Bobotrîn, Olesea.** Cum ne învață poezia să iubim pădurea și s-o protejăm : [recital de poezie susținut de elevii participanți la Programul estival „Provocarea verii”, desfășurat la CAIME] / Olesea Bobotrîn. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 21 aug. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hos> (accesat : 28.01.2026).
25. **Bobotrîn, Olesea.** Despre marea prietenie dintre Eminescu și Creangă, de ziua internațională a scriitorului : [despre lecția publică organizată la CAIME, susținută de scriitorii Ștefan Sofronovici și Traian Vasilcău] / Olesea Bobotrîn. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 13 mar. – P. 6 ; Făclia. – 2025. – 14 mar. – P. 10.
26. **Bobotrîn, Olesea.** Lumina, bunătatea și dragostea dintr-o carte de azi : [despre Spectacolul literar-muzical „Portrete stelare în viziunea Ludmilei Sochircă”, desfășurat la CAIME] / Olesea Bobotrîn. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 1 mai. – P. 4.
27. **Bobotrîn, Olesea.** Muza din paradisul fără fructe interzise : [despre Spectacolul literar-muzical „Portrete stelare în viziunea Ludmilei Sochircă”, desfășurat la CAIME] / Olesea Bobotrîn. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 8 mai. – P. 7.
28. **Bobu, Lili.** Cetatea rostită în jurul unei biblioteci : [despre Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău la ceas aniversar] / Lili Bobu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 8.
29. **Bulgar, Stepan.** Gagauz hem Moldovan aydinnadıcısı Mihail Çakırın büstü biblioteka ununda açıldı Yanvarın 28-də 2025-ci yılda / Stepan Bulgar. – Text : nemediat // Sabaa yıldızı. – 2025. – Nr 92. – P. 2-8. – În limba gagauză.

30. **Butucel, Elena.** „Cheia reușitelor, cred eu, rămâne mereu aceeași: pasiunea pentru carte, pentru oameni și pentru cultura autentică” / interviu de Raia Rogac . – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Nr 5 (167). – P. 4-9.
31. **Butucel, Elena.** Elena Butucel – o viață dedicată cărții: 35 de ani de vocație și impact în Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / consemnare: Maria Bivol. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3 (serie nouă). – P. 93-104. – (Omagieri).
32. **Capița, Ludmila.** Clubul „Lectură generoasă” : [în cadrul Bibliotecii „Transilvania”] / Ludmila Capița. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 126-125. – (Viața filialelor) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i33> (accesat : 28.01.2026).
33. **Cămătaru, Anton.** Apariții elocvente de valori istorice și culturale : [despre Expoziția de cartofile și filatelie „Pledoarie pentru valorile cartofile și 140 de ani de la Trecerea poetului Mihai Eminescu prin Basarabia”, organizată la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală] / Anton Cămătaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 9 oct. – P. 6.
34. **Cebanu, Victoria.** Povestea „Ovidienii CODE Kids”: pasiune, creativitate și inovație în programare : [despre activitatea clubului „Ovidienii CODE Kids”, desfășurată în cadrul Bibliotecii „Ovidius”] / Victoria Cebanu. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 122-128. – (Viața filialelor) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i34> (accesat : 28.01.2026).
35. **Chiriac, Mihai.** Prestanța unității noastre : [despre colaborarea Primăriei Comunei **Dumbrăveni** (județul Suceava, România) și **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”** din **Chișinău**] / Mihai Chiriac. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 9.
36. **Chișinăul în săptămâna care trece** : [prezentarea activităților desfășurate de bibliotecile-filialele pe parcursul anului 2024, susținută de directoarea generală a Bibliotecii Municipale, dna Mariana Harjevschi]. – Text : nemediat // Săptămâna. – 2025. – 21 mar. – P. 8.
37. **Cimpoi, Mihai.** Calea grea a mântuirii : [o cronică literară dedicată volumului „Noi nu avem pământ de dat” de Ștefan Sofronovici] / Mihai Cimpoi. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 3 iul. – P. 6 ; Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 4 sept. – P. 5 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqx> (accesat : 09.09.2025).
38. **Cimpoi, Mihai.** Pasărea Copilăriei : [despre instantanee lirice de Ștefan Sofronovici] / Mihai Cimpoi. – Text : nemediat // Amurg Sentimental. – 2025. – Mar. – P. 5.
39. **Cimpoi, Mihai.** Reduta sui-generis a cunoașterii : [despre deschiderea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău, păstrarea și promovarea patrimoniului eminescian la nivel național și internațional] / Mihai Cimpoi. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 8.
40. **Cimpoi, Mihai.** Victor Crăciun, întregitorul : [despre inaugurarea bustului lui Victor Crăciun (în orașul Durlești), remarcabil eminescolog și brâncușolog, susținător al CAIME, eveniment realizat cu sprijinul poetului și cercetătorului Ștefan Sofronovici] / Mihai Cimpoi. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 27 noiem. – P. 6.
41. **Ciobanu, Lilia.** Performanță remarcabilă la Festivalul Internațional „Primăvara românească, pretutindeni” : [despre *Concursul de limbă, cultură și civilizație românească*, organizat cu cititorii

- bibliotecii „Ovidius” / Lilia Ciobanu. – Text : nemediat // Pro Săptămîna info. – 2025. – 4 apr. – P. 5 : fot.
42. **Ciorbă, Natalia.** Proiectul „LibHub – biblioteci deschise și incluzive” / Natalia Ciorbă. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 66-74 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://s9.ro/2hot> (accesat : 16.10.2025).
43. **Cireș, Tudor.** Cetatea imperială a Luceafărului : [despre Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Tudor Cireș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 1 mai. – P. 7.
44. **Cîrja, Rodica.** Cum e să atingi cerul citind : [despre întâlnirea scriitorului Sergiu Afanasiu cu elevii Liceului „Gloria”, organizată la CAIME în cadrul programului „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a, categoria copii, cu volumul „Poarta dintre lumi”] / Rodica Cîrja. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 24 apr. – P. 2.
45. **Cojocar, Nadejda.** O călătorie spirituală în șapte zile : [recenzie la romanul „Predicile de la pianul din bibliotecă”, de Traian Vasilcău] / Nadejda Cojocar. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 8 mai. – P. 5.
46. **Cojocar, Nadejda.** Ziua Internațională a Familiei, sărbătorită în pași de joc și suflet la Liceul „M. Eminescu” din Chișinău : [organizată de CAIME] / Nadejda Cojocar. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 21 mai. – P. 5 ; Făclia. – 2025. – 23 mai. – P. 8.
47. **Corghencea, Natalia.** Cel mai drag poet : [despre Inițiativa Comunitară de Lectură Publică „Citim Eminescu”, ediția a XI-a, cu genericul „Eminescu în gând și-n cânt” desfășurată în incinta CAIME] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Făclia. – 2025. – 24 ian. – P. 3.
48. **Corghencea, Natalia.** Copii bine informați, părinți liniștiți : [despre activitatea „În drum spre casă” organizată la CAIME, în cadrul căreia copiii au învățat să prevină pericolele de pe traseul școală–casă] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 15 mai. – P. 8.
49. **Corghencea, Natalia.** Eminescu în gând și-n cânt : [despre Inițiativa Comunitară de Lectură Publică „Citim Eminescu”, ediția a XI-a, cu genericul „Eminescu în gând și-n cânt” desfășurat în incinta CAIME] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 23 ian. – P. 7.
50. **Corghencea, Natalia.** Împătimiți de opera eminesciană : [despre Inițiativa Comunitară de Lectură Publică „Citim Eminescu”, ediția a XI-a, cu genericul „Eminescu în gând și-n cânt” desfășurată în incinta CAIME] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 23 ian. – P. 6.
51. **Corghencea, Natalia.** Legenda covorului care păstra lumina stelelor : [despre activitatea „Leagănul lecturii”, organizată de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” pentru copiii Grădiniței nr. 40] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 4 dec. – P. 5 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hou> (accesat : 08.12.2025).
52. **Corghencea, Natalia.** O călătorie literară în creația scriitorului Sergiu Afanasiu : [despre întâlnirea elevilor de la Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” cu scriitorul Sergiu Afanasiu, autorul cărții „Poarta dintre lumi”] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 6 noiem. – P. 8.
53. **Corghencea, Natalia.** Siguranța copiilor „În drum spre casă” : [despre activitatea „În drum spre casă” organizată la CAIME, unde copiii au învățat cum să prevină pericolele cu care se pot confrunta pe

- drumul dintre școală și casă] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Făclia. – 2025. – 18 apr. – P. 7.
54. **Corghencea, Natalia.** Un dialog al scriitorului Ștefan Sofronovici cu copii hipoacuzici : [despre întâlnirea scriitorului Ștefan Sofronovici cu elevii de la Școala specială Nr. 2 pentru copii hipoacuzici și surditate tardivă, în cadrul „Săptămânii Limbii și Literaturii Române și a Limbajului Mimico-Gestual”, organizată la CAIME] / Natalia Corghencea. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 13 mar. – P. 8.
 55. **Coșeri, Tatiana.** Biblioteca – „al treilea spațiu”: regândirea bibliotecii ca spațiu. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 21-30. – (Studii și cercetări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i35> (accesat : 28.01.2026).
 56. **Coșeri, Tatiana.** Dincolo de cheltuieli: măsurarea impactului economic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Tatiana Coșeri. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 9-19. – (Studii și cercetări).
 57. **Crăciun, Octavian.** [Târgul de carte Gaudeamus – București, România 2024] : [despre colaborarea dintre angajații Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău Ștefan Sofronovici și Traian Vasilcău cu editura Amurg Sentimental] / Octavian Crăciun. – Text : nemediat // Amurg Sentimental. – 2025. – Ian. – P. 8, 16.
 58. **Cuciureanu, Gheorghe.** Diferențe de gen în percepția fenomenului publicării prădătoare în mediul academic din Republica Moldova = Gender differences in the perception of predatory publishing in academia in the Republic of Moldova / Gheorghe Cuciureanu, **Nelly Țurcan.** – Text : nemediat // Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 6-7 noiembrie 2025 : Culegere de articole științifice / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău, 2025. – P. 21-28. – ISBN 978-9975-62-687-3. – ORCID: 0000-0003-2140-0591. – ORCID: 0000-0001-8475-0770.
 59. **Cuciureanu, Gheorghe.** Moldovan Researchers' Views on Predatory Publishing: Awareness, Experience and Policy Implications / Gheorghe Cuciureanu, **Nelly Țurcan**, Valeria Vrabie. – Text : nemediat // Central European Journal of Public Policy. – 2025. – Vol. 19. – P. 1-21. – ISSN 1802-4866. – DOI: <https://doi.org/10.2478/cejpp-2025-0009>. – În limba engleză.
 60. **Cujba, Rodica.** Digital infrastructure and international visibility of moldovan scientific journals / Rodica Cujba, Nelly Țurcan. – Text : nemediat // International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”. – Chișinău, 2025. – P. 157-158. – ORCID ID: 0000-0002-7982-6184. - ORCID ID: 0000-0001-8475-0770. – În limba engleză.
 61. **Dabija, Elena.** Devenirea în timp : [despre cei 25 de ani de activitate a Elenei Dabija, șefa Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Elena Dabija. – Text : nemediat // Literatura și Arta – 2025. – 16 ian. – P. 7.
 62. **Dabija, Elena.** Scriitorul care respiră aerul tare, hieratic al credinței de neam : [despre evenimentul cultural desfășurat la CAIME, consacrat lansării romanului „Predicile de la pianul din Bibliotecă” de Traian Vasilcău] / Elena Dabija. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 15 mai. – P. 6.

63. **Don-Ciobanu, Lilia.** Chișinău. „Provocarea verii” : [activitățile Bibliotecii „Ovidius” în cadrul programului „Provocarea verii”] / Lilia Don-Ciobanu. – Text : nemediat // Pro Săptămâna Info. – 2025. – 27 iun. – P. 8 : fot. – (Copiii capitalei).
64. **Erizanu-Pînzaru, Elena.** Călătorie în lumea cuvintelor cu Sergiu Afanasiu : [întâlnire cu scriitorul, organizată la Liceul „Alexandru Ioan Cuza” din capitală, în parteneriat cu Biblioteca „Liviu Rebreanu”] / Elena Erizanu-Pînzaru, Silvia Cricovan. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 19. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hov> (accesat : 28.05.2025).
65. **Expoziție de excepție** : [despre expoziția de fotografii și tablouri, însoțite de poemele acad. Nicolae Dabija, desfășurată la CAIME]. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 24 iul. – P. 6.
66. **Filip, Iulian.** Centru a toate : [despre edificarea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău, grație acad. Mihai Cimpoi] / Iulian Filip. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 8.
67. **Gaina, Natalia.** Descoperiri, inspirație și bune practici în bibliotecile din România / Natalia Gaina. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 72-74. – (Schimb de experiență).
68. **Godja, Ioan.** Un fiu al neamului readus acasă : [despre inaugurarea bustului lui Victor Crăciun, om de cultură, profesor și istoric literar român-basarabean, în orașul Durlăști, ce menționează și contribuția poetului Ștefan Sofronovici, care a sprijinit realizarea monumentului] / Ioan Godja. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 27 noiem. – P. 6.
69. **Goian, Natalia.** Lidia Kulikovski, bibliotecarul total: portret verbal / Natalia Goian. – Text : nemediat // Total librarian: Lidia Kulikovski : Monografie bibliografică / Claudia Tricolici ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2025. – P. 50-78. – ISBN 978-9975-3681-7-9.
70. **Grapini, Maria.** Suntem mai puternici : [eveniment prilejuit de aniversarea a 25 de ani de la înființarea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Maria Grapini. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 9.
71. **Grossu, Silvia.** Mitropolitul Gurie Grosu – o perpetuă cinstire a memoriei : [Silvia Grossu în dialog cu Raia Rogac] / consemnare: Raia Rogac. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 105-116. – (Interviuri magistrale).
72. **Gumeni, Svetlana.** 18 ani de lectură, cultură și prietenie la biblioteca polonă din Chișinău : [despre evenimente culturale dedicate Zilelor Bibliotecii „Adam Mickiewicz”] / Svetlana Gumeni. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2025. – Nr 11. – P. 12.
73. **Gumeni, Svetlana.** Biblioteca Polonă de Ziua Europeană a Limbilor : [despre evenimentul organizat de Biblioteca „Adam Mickiewicz” în colaborare cu Institutul Polonez din București] / Svetlana Gumeni. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2025. – Nr 10. – P. 4.
74. **Gumeni, Svetlana.** Studiu de evaluare a activității sindicale în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Chestionar 2024) : [studiu de caz] / Svetlana Gumeni. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 42-57 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hot> (accesat : 03.11.2025).

75. **Harconița, Elena.** Elena Butucel [60 de ani de la naștere] / Elena Harconița. – Text : nemediat // Calendar Național 2025 / Biblioteca Națională a Republicii Moldova. – Chișinău, 2025. – P. 225-228.
76. **Harconița, Elena.** Tatiana Coșeri [50 de ani de la naștere] / Elena Harconița. – Text : nemediat // Calendar Național 2025 / Biblioteca Națională a Republicii Moldova. – Chișinău, 2025. – P. 216-220.
77. **Harjevschi, Mariana.** Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” – instituție bazată pe idei (despre organizarea Târgului de idei, 2023) / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 68-77. – (Teorie și practică) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i36> (accesat : 03.11.2025).
78. **Harjevschi, Mariana.** Bogdan Petriceicu Hasdeu și spiritul său civic / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 79-82. – (Patronul nostru spiritual).
79. **Harjevschi, Mariana.** Caravana transformării la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”: de la probleme la soluții / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 58-65. – (Teorie și practică) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i377> (accesat : 03.11.2025).
80. **Harjevschi, Mariana.** Concursul inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: de la debut la performanță în rețeaua bibliotecilor publice chișinăuene = Innovation competition at the „B. P. Hasdeu” Municipal Library: from debut to performance in the network of public libraries in Chisinau / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 6-7 noiembrie 2025 : Culegere de articole științifice / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău, 2025. – P. 48-55. – ISBN 978-9975-62-687-3. – ORCID: 0000-0002-9083-2665.
81. **Harjevschi, Mariana.** Din vatra străbună biblioteca ne-adună : [interviu cu Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, și cu Victor Cobzac, artist plastic, poet, realizat în cadrul evenimentului de lansare a volumului „Din vatra străbună”, coordonat de Svetlana Vizitiu] / a intervievat: Andrei Viziru. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 22 mai. – P. 8.
82. **Harjevschi, Mariana.** Colocviile profesionale de vară 2024: „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor în bibliotecă”. Ce au spus participanții? / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 9-21. – (Studii și cercetări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i38> (accesat : 03.11.2025).
83. **Harjevschi, Mariana.** Epigrame în bibliotecă – cititori cu zâmbet / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // Caleido-Scopul epigramei bibliologice / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; antologatori: Gheorghe Bâlici și Ion Diviza ; ilustrații de Costel Pătrășcan ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi. – Chișinău, 2025. – P. 10-11. – ISBN 978-5-36241-575-4.
84. **Harjevschi, Mariana.** Explorări ale scrierilor lui Vlad Pohilă în cartea „Disecarea cărților” / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 40-45. – ISBN 978-5-36241-541-9.

85. **Harjevschi, Mariana.** „Home at Chisinau”: strengthening cultural identity and European values among diaspora children through digital engagement via libraries / Mariana Harjevschi, **Maria Bivol.** – Text : nemediat // International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”. – Chișinău, 2025. – P. 158. – ORCID ID: 0000-0002-9083-2665. - ORCID ID: 0009-0007-9730-632X. – În limba engleză.
86. **Harjevschi, Mariana.** Inovația prinde contur: parcursul concursului inovații la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 37-48. – (Teorie și practică).
87. **Harjevschi, Mariana.** Iulian Filip în labirintul bibliotecii sale / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // Iulian Filip între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Liliana Juc. – Chișinău, 2025. – P. 31-32. – ISBN 978-9975-3681-3-1.
88. **Harjevschi, Mariana.** Mascota: un simbol mai prietenos al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 39-48. – (Studii și cercetări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i399> (accesat : 03.11.2025).
89. **Harjevschi, Mariana.** O biobibliografie esențială pentru înțelegerea unei personalități a culturii române contemporane : [despre volumul *Umbra omo-trestiei. Biobibliografie Ion Hadârcă*, editat la București de Editura Academiei Române]. – Text : nemediat // Akademos: Revista de știință, inovare, cultură și artă. – 2025. – Nr 3(78). – P. 191-192. – (Noutăți editoriale).
90. **Harjevschi, Mariana.** O carte în amintirea lui Vlad Pohilă / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 18. – ISBN 978-5-36241-541-9.
91. **Harjevschi, Mariana.** O nouă paradigmă pentru bibliotecile din Republica Moldova : [Mariana Harjevschi în dialog cu Raia Rogac] / consemnare: Raia Rogac. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 92-101. – (Dialoguri magistrale) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3a> (accesat : 03.11.2025).
92. **Harjevschi, Mariana.** Omagiu excelenței în jurnalism și leadershipului academic / Mariana Hargevschi. – Text : nemediat // Constantin Marin – rigoare științifică și viziune strategică : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator: Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Irina Osovski ; consultant științific: Nelly Țurcan. – Chișinău, 2025. – P. 9-10. – ISBN 978-5-36241-668-3.
93. **Harjevschi, Mariana.** Profesorul universitar Constantin Marin – reper profesional și amintire personală / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat // Constantin Marin – rigoare științifică și viziune strategică : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator: Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Irina Osovski ; consultant științific: Nelly Țurcan. – Chișinău, 2025. – P. 142-144. – ISBN 978-5-36241-668-3.

94. **Harjevschi, Mariana.** Vizibilitatea producției științifice și praxiologice a cercetătoarei Lidia Kulikovski. Analiză bibliometrică și altmetrică / Mariana Harjevschi. – Text : nemediat + Text : electronic // Total librarian: Lidia Kulikovski : Monografie bibliografică / Claudia Tricolici ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2025. – P. 23-49. – ISBN 978-9975-3681-7-9 ; Lectura. – 2025. – Seria a III -a, Nr 4(46). – P. 2-14 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://new.bjc.ro/wp-content/uploads/2026/01/02-14_MARIANA-HARJEVSCHI.pdf (accesat : 28.01.2026).
95. **Iftodi, Lina.** Din nemurire, Mihai Eminescu : [despre activitățile culturale organizate de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în perioada 13-15 ianuarie, dedicate zilei de naștere a poetului și Zilei Culturii Naționale] / Lina Iftodi. – Text : nemediat+ Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 20 febr. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2how> (accesat : 28.05.2025).
96. **Iftodi, Lina.** *Provocarea Verii* – o lună de lectură, explorare și creativitate la Biblioteca „Liviu Rebreanu” / Lina Iftodi. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 29. – P. 6 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hoxw> (accesat : 22.08.2025).
97. **Iftodi, Lina.** Seninul clipelor dăruite : [despre activitățile destinate persoanelor vârstnice, desfășurate la Biblioteca „Liviu Rebreanu”] / Lina Iftodi. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 119-122. – (Viața filialelor) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3b> (accesat : 22.08.2025).
98. **Iftodi, Lina.** Serviciul *Umbre și culori* – ateliere de pictură pentru copii la Biblioteca „Liviu Rebreanu” / Lina Iftodi. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 38. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hoy> (accesat : 04.11.2025).
99. **lordache, Paul-Mircea.** Sărbătoarea Zilei Unirii Principatelor Române : [la CAIME] / consemnare: Paul-Mircea lordache. – Text : nemediat + Imagine (fixă) // Vatra Noastră Românească. – 2025. – Iul. (Nr 59). – P. 2-11.
100. **Ivanov, Constantin.** Manifestări ale răului ideologic în romanul „Povestea cu cocoșul roșu”, de Vasile Vasilache : [studiu introductiv din cadrul biobibliografiei *Vasile Vasilache: în spectru*, realizată în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu”] / Constantin Ivanov. – Text : nemediat // Vasile Vasilache: în spectru : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală ; alcătuitor, autor al conceptului: Nadejda Mășcăuțanu ; coordonator al ediției: Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 42-48. – ISBN 978-9975-3681-4-8.
101. **Izbaș, Zina.** Aici - acasă, cu dragoste și dor : [despre Concursul „Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim”, desfășurat pe 31 august la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 4 sept. – P. 8.
102. **Izbaș, Zina.** Apollon are viză de reședință la „Ovidius” : [despre Societatea Culturală „Apollon”, filiala Chișinău] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Apollon: revistă de cultură, artă și civilizație. – 2025. – Nr 237. – P. 20 : fot.
103. **Izbaș, Zina.** Atracția dominantă a verbului alegoric : [despre parteneriatul dintre Biblioteca „Ovidius” și Societatea culturală „Apolon” din România] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 30 ian. – P. 7.

104. **Izbaș, Zina.** Clipe ce rămân în caldă amintire: Reportaj despre Marea vacanță și Provocarea verii - turul III Ovidian. Impresii de final / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Pro Săptămîna Info. – 2025. – 18 iul. – P. 8 : fot. – (Bibliotecile Chișinăului).
105. **Izbaș, Zina.** Coborînd în adîncul propriului eu, înălțându-ne : [despre lansarea romanului „Fata de dincolo de ceață” de Aurelian Silvestru, organizată la biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 13 noiem. – P. 7. : fot.
106. **Izbaș, Zina.** Cu „Regele” de mîna : [despre lansarea volumului „Regele Balului” de Lucreția Bîrlădeanu, organizată la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 2 oct. – P. 8 : fot. – (Întîlnire de suflet).
107. **Izbaș, Zina.** Daciada – cartea cu povestiri din neuitate vremi : [pe marginea lansării volumului „Daciada”, de Nicolae Dabija și Aurelian Silvestru, organizată la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2025. – 9 ian. – P. 2-3 : fot.
108. **Izbaș, Zina.** Eterna pasiune patriotică : [pe marginea concursului de creație literară dedicat lui Grigore Vieru, organizat de Biblioteca „Ovidius” cu prilejul împlinirii a 90 de ani de la nașterea poetului] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 20 febr. – P. 8 : fot.
109. **Izbaș, Zina.** Floarea iubirii în grădina copilăriei : [pe marginea întîlnirii cu scriitoarea Claudia Partole în cadrul programului „Provocarea verii”, desfășurată la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 17 iul. – P. 8. : fot.
110. **Izbaș, Zina.** Gala visurilor de zburătoare : [pe marginea concursului-recital de poezie cu genericul „Domnul cel din nemurirea noastră”, organizat la biblioteca „Ovidius”, dedicat poetului Mihai Eminescu] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 19 iun. – P. 8. : fot.
111. **Izbaș, Zina.** Grația distinctă a emoțiilor : [despre prezentarea romanului „Caldarâm” de Ana Ropot, desfășurată la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 23 oct. – P. 8 : fot.
112. **Izbaș, Zina.** Istoria nu cunoaște vacanțe : [pe marginea concursului de istorie, etapa ștefaniană, dedicat Marelui Domnitor, Ștefan cel Mare, organizat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 iul. – P. 8 : fot.
113. **Izbaș, Zina.** La 27 martie 1918 Basarabia a fost prima : [pe marginea concursului republican de eseuri cu genericul „27 martie 1918. Basarabia a fost prima”, organizat la biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 3 apr. – P. 7 : fot.
114. **Izbaș, Zina.** Muza cu liră la Biblioteca „Ovidius” : [Cenaclul „Ovidius” și Societatea Culturală „Apollon”, filiala Chișinău, au sărbătorit de Duminică Mare pe Măria Sa Poezia] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 12 iun. – P. 8 : fot.
115. **Izbaș, Zina.** Nocturna cu Poiene Roșii : [aspecte din cadrul evenimentelor desfășurate la Biblioteca „Ovidius” cu prilejul Nocturnei Bibliotecilor, ediția 2025] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Pro Săptămîna Info. – 2025. – 3 oct. – P. 8 : fot. – (Bibliotecile Chișinăului).
116. **Izbaș, Zina.** Noi, cei din trupa lui Ovidiu : [Ziua bibliotecii „Ovidius” – 31 de ani de activitate cu genericul *În familia lui Ovidiu*] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 22 mai. – P. 7 : fot.

117. **Izbaș, Zina.** Nostalgii în alb-negru : [pe marginea concursului de grafică „Nostalgii autumnale”, lansat de Clubul ovidian „Tinere talente”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 30 oct. – P. 7 : fot.
118. **Izbaș, Zina.** O Duminică a poeziei adolescente : [pe marginea concursului de creație proprie „Și nu e om să nu fi scris o poezie”, organizat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Pro Săptămâna Info. – 2025. – 14 noiem. – P. 5.
119. **Izbaș, Zina.** Trofee, medalii și... emoții : [pe marginea concursului de eseuri cu genericul „Unire-n cuget și simțiri”, organizat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 4 dec. – P. 8 : fot.
120. **Izbaș, Zina.** Un debut, o lansare, o sărbătoare : [pe marginea lansării de carte „Caldarâm”, semnată de Ana Ropot, organizată la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Pro Săptămâna Info. – 2025. – 24 oct. – P. 6 : fot. – (Istории pe scurt).
121. **Izbaș, Zina.** Un nou basm colorat la castelul lui Ovidiu : [despre expoziția de pictură „Vers și culoare”, dedicată poetului Grigore Vieru, organizată la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2025. – 6 mar. – P. 2-3 : fot.
122. **Izbaș, Zina.** Vlad Pohilă – un ostaș al limbii române / Zina Izbaș. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 106-109 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hot> (accesat : 15.10.2025).
123. **Josu, Nina.** O carte plină de tristețe : [despre lansarea volumului de versuri „Din Lacrima iubirii se naște nemurirea”, semnat de Lidia Pleșca] / Josu Nina. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 18 sept. – P. 5.
124. **Juc, Liliana.** Iulian Filip – omul cuvântului încoronat de artele frumoase / Liliana Juc. – Text : nemediat // Iulian Filip între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Liliana Juc. – Chișinău, 2025. – P. 47. – ISBN 978-9975-3681-3-1.
125. **Juc, Liliana.** Lecturi împărtășite: o poveste despre destin, tradiție și reziliență : [despre cartea „Aglaia a Vădăni” de Emilia Plugaru, analizată în cadrul prezentării de carte, Biblioteca „Târgoviște”, filiala BM „B.P. Hasdeu”] / Liliana Juc. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 123-126 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hot> (accesat : 15.10.2025).
126. **Klimowicz, Ala.** Co robią uczucia? : [despre prezentarea cărții „Ce fac sentimentele când nu le vede nimeni?”, de scriitoarea poloneză Tina Oziewicz, desfășurată la Biblioteca „Adam Mickiewicz”] / Ala Klimowicz. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2025. – Nr 4. – P. 7. – În limba poloneză.
127. **Kulikovski, Lidia.** De ce îmi place Iulian Filip / Lidia Kulikovski. – Text : nemediat // Iulian Filip între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Liliana Juc. – Chișinău, 2025. – P. 32-33. – ISBN 978-9975-3681-3-1.
128. **Kulikovski, Lidia.** Un sfert de veac de Eminescu la BM „B.P. Hasdeu” : [în memoriam poetului Mihai Eminescu] / Lidia Kulikovski. – Text : nemediat // Literatura și Arta – 2025. – 16 ian. – P. 9.
129. **Kulikovski, Lidia.** Vlad Pohilă din amintire / Lidia Kulikovski. – Text : nemediat // Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ;

- alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 33-37. – ISBN 978-5-36241-541-9.
130. **Lipovanciuc, Geta.** Melosul blândului Iisus pentru Tit : [despre cartea „Predicile de la pianul din bibliotecă” de Diacon Traian Vasilcău] / Geta Lipovanciuc. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 9 oct. – P. 7.
131. **Luchița, Ana-Maria.** Povestea de succes prezentată la Sesiunea „Transformarea experienței utilizatorilor: nevoi și așteptări”, cu ocazia împlinirii a 147 de ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Ana-Maria Luchița. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 133-136 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hot> (accesat : 15.10.2025).
132. **Lucru mai rar întâlnit azi să investești în biblioteci** : [despre investițiile realizate de Primăria municipiului Chișinău în instituții culturale, precum Centrul de Cultură „Eugen Doga”, Centrul de Cultură „Doina și Ion Aldea-Teodorovici”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” etc.] / corespondentul ziarului. – Text : nemediat // Săptămîna. – 2025. – 24 ian. – P. 14.
133. **Modreanu, Simona.** Poduri de spirit și carte românească: Andrei Viziru în dialog cu Simona Modreanu / consemnare: Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 117-122. – (Interviuri magistrale) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3c> (accesat : 15.10.2025).
134. **Moldovanu, Anastasia.** „Bătrânul și satul” : [despre lansarea volumului semnat de Vladimir Beșleagă, desfășurată în incinta Bibliotecii „Onisifor Ghibu, filială a BM „B.P. Hasdeu” / Anastasia Moldovanu. – Text : nemediat // Săptămîna. – 2025. – 1 aug. – P. 11-12.
135. **Moldovanu, Anastasia.** B.P. Hasdeu în paginile presei de odinioară. – Text : nemediat + Text : electronic // Agora artelor : revistă de cultură. – 2025. – Nr 21 (Iun.). – P. 7-11 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqw> (accesat : 19.06.2025).
136. **Moldovanu, Anastasia.** Eugen Doga și realitățile culturale la Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” / Anastasia Moldovanu. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3 (serie nouă). – P. 48-60. – (Teorie și practică).
137. **Moldovanu, Anastasia.** Glasul de peste Prut : [despre compozitorul Eugen Doga] / Anastasia Moldovanu. – Text : nemediat + Text electronic // Agora artelor : revistă de cultură. – 2025. – Sept. (Nr 22). – P. 7-11 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqv> (accesat : 25.09.2025).
138. **Muntean, Tamara.** Culoarele și visurile copilăriei : [interviu cu pedagogul Tamara Muntean, despre expoziția personală prezentată copiilor de la „Provocarea verii”, la Biblioteca „Transilvania”] / interviu de Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 27. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpc> (accesat : 25.09.2025).
139. **Mustea, Gheorghe.** O viață de zee, între medicină și poezie : [despre procesul de constituire a Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Gheorghe Mustea. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 8 mai. – P. 7.
140. **Olărescu, Angela.** Biblioteca „Hristo Botev” – o oază culturală a bulgarilor din Chișinăul contemporan : [din istoria bibliotecii] / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Identitățile Chișinăului: comunități

- istorice, ediția a 8-a, 17-18 octombrie 2023, Chișinău / coordonatorii volumului: Sergiu Musteață, Alexandru Corduneanu. – Chișinău, 2025. – P. 143-147.
141. **Olărescu, Angela.** Contemporary childrens literature in the Republic of Moldova and the role of the library in its popularization / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Съвременната литература за деца и юноши - жанрови тенденции, модерни стилове, теми и похвати : сборник доклади от кръгла маса, 12-14 май 2025 г., Сливен / coordonatorul volumului: dr. Rosița Petrova - Vasileva. – Ямбол, 2025. – P. 249-257. – În limba engleză.
142. **Olărescu, Angela.** Covorul bulgar – parte a Patrimoniului cultural al Republicii Moldovalubire : [despre prezentarea filmului documentar „Între firele timpului”, la Biblioteca „Hristo Botev”] / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Nr 5 (167). – P. 15-17.
143. **Oleinic, Ludmila.** Biblioteci de succes: un model românesc de urmat / Ludmila Oleinic. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 75-78. – (Schimb de experiență).
144. **Oleinic, Ludmila.** Bingo pentru carte 2024 – un succes răsunător pentru comunitatea cititorilor : [concurs de lectură, organizat la BM „B.P. Hasdeu”] / Ludmila Oleinic, Ana Chioresco. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 78-80. – (Teorie și practică) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i2k> (accesat : 25.09.2025).
145. **Ostașevschi-Ureche, Ana.** Pe drumul generațiilor: povestea unui parteneriat de success / Ana Ostașevschi-Ureche. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 121-123. – (Viața filialelor).
146. **Palamarciuc, Elena.** O călătorie cu imagini persuasive : [despre lansarea volumelor „În anul sub semnul întrebărilor” și „Jurnalul meu cel mic” semnate Valerian Ciobanu, desfășurată la Biblioteca publică de drept]. – Text : nemediat // Elena Palamarciuc // Literatura și Arta. – 2025. – 10 iul. – P. 8.
147. **Păun, Gheorghe.** „Încă mai cred că bibliotecile vor salva lumea”: Raia Rogac în dialog cu acad. Gheorghe Păun / consemnare: Raia Rogac. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 110-117. – (Interviuri magistrale) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i2o> (accesat : 25.09.2025).
148. **Pânzari, Ludmila.** Biblioteca și podcastingul / Ludmila Pânzari. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 58-67. – (Studii și cercetări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i2p> (accesat : 25.09.2025).
149. **Pe urmele lui Orfeu** : [eveniment consacrat academicianului Nicolae Dabija, desfășurat la CAIME] / corespondentul ziarului. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 iul. – P. 5.
150. **Pilchin, Ivan.** Glosar comentat privind biblioteca particulară: concepte, practici, dimensiuni culturale = Annotated glossary on the private library: concepts, practices, cultural dimensions / Ivan Pilchin. – Text : nemediat // Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 6-7 noiembrie 2025 : Culegere de articole științifice / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău, 2025. – P. 63-70. – ISBN 978-9975-62-687-3. – ORCID: 0009-0006-7875-0401.

151. **Pilchin, Ivan.** Întoarcerea la Hasdeu: două propuneri pentru memoria culturală a Chișinăului / Ivan Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 5-6. – (Editorial) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i2q> (accesat : 25.09.2025).
152. **Pilchin, Ivan.** „Miorița”: o pagină din biblioteca personală a cărților audio / Ivan Pilchin. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 5-8. – (Editorial).
153. **Pilchin, Ivan.** O pledoarie pentru prospețime și curaj în cultura scrisă: Gala Premiilor pentru Debut în Literatură la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (ediția a V-a) / Ivan Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 106-110. – (Progame) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3d> (accesat : 25.09.2025).
154. **Pilchin, Ivan.** Personal libraries and al-assisted reading: opportunities, risks, and research / Ivan Pilchin. – Text : nemediat // International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”. – Chișinău, 2025. – P. 161. – ORCID ID: 0009-0006-7875-0401. – În limba engleză.
155. **Pilchin, Ivan.** Provocarea textului și disciplina interpretării / Ivan Pilchin. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 147-150. – (Recenzii și consemnări).
156. **Pilchin, Ivan.** *Sapere aude* – îndrăznește să cunoști: un elogiu bibliotecarilor / Ivan Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 5-8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3> (accesat : 25.09.2025).
157. **Pilchin, Ivan.** Vlad Pohilă și arta editorialului: între bibliologie, cultură și meditație de actualitate / Ivan Pilchin. – Text : nemediat // Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 38-39. – ISBN 978-5-36241-541-9.
158. **Pilchin, Ivan.** Vladimir Beșleagă – un destin în slujba literaturii și lucidității / Ivan Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 129-131. – (In memoriam) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3f> (accesat : 25.09.2025).
159. **Pilchin, Maria.** Bibliotecarul și bucătăria lui: o abordare postumanistă / Maria Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 31-41. – (Studii și cercetări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3g> (accesat : 25.09.2025).
160. **Pilchin, Maria.** Bibliotecile publice ca spații de lectură: rol, evoluție și impact asupra comunității / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Știință și Educație: Noi abordări și perspective : Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 27-28 martie 2025 / coordonatori științifici: Diana Antoci, Silvia Chicu. – Chișinău, 2025. – Seria 27 : Științe exacte, vol. 3. – P. 274-285. – ISBN 978-9975-48-267-7.
161. **Pilchin, Maria.** Cartea veche și rară între tradiția și inovația de bibliotecă / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Intellectus. – 2025. – Nr 1. – P. 56-64. – ISSN 1810-7087.
162. **Pilchin, Maria.** Cocosul roșu este totuși un cocoș : [studiu introductiv] / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Vasile Vasilache: în spectru : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală ; alcătuitor: Nadejda Mășcăuțanu ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2025. – P. 18-26. – ISBN 978-9975-3681-4-8.

163. **Pilchin, Maria.** Enciclopedia lui B.P. Hasdeu și specializarea contemporană / Maria Pilchin. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3 (serie nouă). – P. 83-92. – (Patronul nostru spiritual).
164. **Pilchin, Maria.** Iulia Hasdeu: între mitul patern și vocea feminină a modernității / Maria Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 147-150. – (Recenzii și consemnări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i7q> (accesat : 28.01.2026).
165. **Pilchin, Maria.** Lectura în impas: criza civilizațională și mutațiile culturii scrisului = Reading in deadlock: the civilisational crisis and the transformations of writing culture/ Maria Pilchin. – Text : nemediat // Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 6-7 noiembrie 2025 : Culegere de articole științifice / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău, 2025. – P. 70-77. – ISBN 978-9975-62-687-3. – ORCID: 0009-0002-4477-8730.
166. **Pilchin, Maria.** Promoting reading in libraries from the perspective of new education / Maria Pilchin. – Text : nemediat // International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”. – Chișinău, 2025. – P. 160. – ORCID ID: 0009-0002-4477-8730. – În limba engleză.
167. **Pilchin, Maria.** Reading clubs as participatory art and science in public libraries / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Proceedings of The 28th International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”, Chisinau, 20-21 September, 2024 / editors: Alexandru Stratan [et al.]. – București : Editura ASE, 2025. – P. 485-490. – ISSN 3100-5527. – În limba engleză.
168. **Pilchin, Maria.** Romanele Nistrului: un triptic cu Gib Mihăiescu, Vladimir Beșleagă și Alexandru Popescu / Maria Pilchin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 139-146. – (In memoriam) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3h> (accesat : 28.01.2026).
169. **Pilchin, Maria.** Vlad Pohilă la porțile (re)cunoașterii / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ; consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 46-50. – ISBN 978-5-36241-541-9.
170. **Pilchin, Maria.** Vlad Pohilă la porțile (re)cunoașterii : [studiu introductiv] / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Pe bulevardul fără oameni : [proză scurtă] / Vlad Pohilă ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; alcătuire, argument și tabel cronologic de Elena Ungureanu. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Bons Offices). – P. 98-107. – ISBN 978-9975-3681-5-5.
171. **Pîrlea-Conovali, Veronica.** Evenimentul demnității naționale [cu tema „165 de ani de la Unirea Principatelor Române”, organizat la CAIME] / Veronica Pîrlea-Conovali. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 15 febr. – P. 8.
172. **Popușoi, Svetlana.** Ardoarea elevată a rațiunii emotive : [despre întâlnirea acad. Mihai Cimpoi și a poetului Ștefan Sofronovici cu elevii și profesorii Colegiului „Alexie Mateevici”, în cadrul evenimentului „Mihai Eminescu – poetul și vocea românității”] / Svetlana Popușoi. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 30 ian. – P. 6.
173. **Prodan, Valeria.** Biblioteca viitorului [în viziunea cititorilor bibliotecii „Ovidius”] / Valeria Prodan. – Text : nemediat // Noi. – 2025. – Ian. (Nr 1). – P. 11.

174. **Răileanu, Vitalie.** Drama omonimă a scriitorului Alexei Marinat – prizonierul / Vitalie Răileanu. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 147-148. – (Recenzii și consemnări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3i> (accesat : 28.01.2026).
175. **Rogac, Raia.** „Chișinăul citește ... și iar citește” : [despre Programul de lectură, la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 27 febr. – P. 7.
176. **Rogac, Raia.** Duminica Mare a Victoriei Fonari : [despre serata jubiliară a scriitoarei organizată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Academia de Științe a Moldovei și Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice etc.] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Săptămîna. – 2025. – 14 mar. – P. 12.
177. **Rogac, Raia.** Eminescu, omagiat la Centru Academic Eminescu : [în perioada 13–15 ianuarie] / Raia Rogac. – Text : nemediat // Săptămîna. – 2025. – 7 febr. – P. 5.
178. **Rogac, Raia.** La start a XXII-a ediție a Programului de lectură „Chișinăul citește” / Raia Rogac. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 102-105. – (Programe) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3j> (accesat : 28.01.2026).
179. **Rogac, Raia.** Și totuși... Vlad Pohlă rămâne și acum în sufletele celor care l-au cunoscut / Raia Rogac. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 101-105. – (Patronul nostru spiritual) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3k> (accesat : 28.01.2026).
180. **Rogac, Raia.** Ziua Bibliotecarului sărbătorită la Palat : [Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat Ziua Bibliotecarului prin organizarea Galei Bibliotecarilor 2025, desfășurat la Palatul Republicii] . – Text : nemediat // Săptămîna. – 2025. – 16 mai. – P. 6.
181. **Românu, Andrei.** Expoziția Atelierului Creatorului Divin : [despre expoziția liceenilor LAAP „Igor Vieru” cu genericul „Atelierul Plein-air”, organizată la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Românu. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 44. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică] – URL: <https://s9.ro/2hou> (accesat 15.12.25). – Andrei Românu: Pseudonimul aut. **Andrei Viziru.**
182. **Românu, Andrei.** Fascinați de culorile și splendorile verii : [expoziția artiștilor plastici din R. Moldova și liceenilor LAAP „Igor Vieru” cu genericul „Impresii cromatice” la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Românu. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 30. – P. 6 ; Idem [Resursă electronică]. - URL: <https://s9.ro/2hos> (accesat 15.12.25). – Andrei Românu: Pseudonimul aut. **Andrei Viziru.**
183. **Românu, Andrei.** Inovații digitale și servicii interactive la bibliotecile Chișinăului: [despre atelierul: Invitație digitală și servicii interactive, desfășurat în cadrul Zilelor BM „B.P. Hasdeu”] / Andrei Românu. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 39. – P. 2 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3l> (accesat : 28.01.2026). – Andrei Românu: Pseudonimul aut. **Andrei Viziru.**
184. **Românu, Andrei.** „Un autograf pe o carte și o rază de soare ...” : [cărți cu autografe din colecția Bibliotecii „Transilvania” : „Atât de simplu, atât de-acasă” de Angela Mândăcanu] / Andrei Românu. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 5. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hp0> (accesat : 05.06.25). – Andrei Românu: Pseudonimul aut. **Andrei Viziru.**

185. **Românu, Andrei.** Vara și Biblioteca îi provoacă iarăși pe copii : [Programul estival „Provocarea verii”] / Andrei Românu. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 29. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hp1> (accesat : 01.09.25). – Andrei Românu: Pseudonimul aut. **Andrei Viziru.**
186. **Rotaru, Liliana.** Primăvara spiritului ecologic : [despre activitățile educative și culturale organizare de Biblioteca „Ovidius” în parteneriat cu Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”] / Liliana Rotaru. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2025. – 3 apr. – P. 10 : fot.
187. **Sîrbu, Ana.** Transcendența eminesciană : [despre rolul acad. Mihai Cimpoi în aprofundarea cercetării operei eminesciene și rolul acestuia la fondarea CAIME] / Ana Sîrbu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 23 ian. – P. 5.
188. **Sîrbu, Vera.** Mihai Eminescu continua să ne unească prin opera sa : [despre Festivalul Internațional „Mihai Eminescu” desfășurat în comuna Dumbrăveni (județul Suceava, România), cu participarea CAIME] / Vera Sîrbu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 26 iun. – P. 4.
189. **Sofronovici, Ștefan.** „Anul Mihai Eminescu” la Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău : [despre evenimentul cultural „Mihai Eminescu – poetul și vocea românității” organizat la Colegiu în colaborare cu CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 30 ian. – P. 6.
190. **Sofronovici, Ștefan.** Aura Limbii Române : [despre evenimentul dedicat Zilei Limbii Române și personalității lui Nicolae Mătcaș, desfășurat la CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 11 sept. – P. 7.
191. **Sofronovici, Ștefan.** „Cât timp înfloresc lămâi”, de Zoufla Katouh : [impresii asupra romanului inclus în concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția XI-a] / Ștefan Sofronovici, **Lilia Baranov-Sofronovici.** – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 20 mar. – P. 8.
192. **Sofronovici, Ștefan.** Ion Vieru – rapsod veritabil, nepoluat de praful laurilor : [despre simpozionul cu același nume, organizat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, sub egida Academiei de Științe a Moldovei] / Ștefan Sofronovici, **Lilia Baranov-Sofronovici** // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 27 febr. – P. 7 ; Literatura și Arta. – 2025. – 13 febr. – P. 7 ; 20 febr. – P. 8.
193. **Sofronovici, Ștefan.** Nina Josu și poezia idealității pure : [despre lansarea cărții „În fața bunătății” de Nina Josu, desfășurată la CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Apr. – P. 18-20.
194. **Sofronovici, Ștefan.** 9 mai – Ziua Europei, Ziua Păcii : [despre lecția publică desfășurată la CAIME, cu prilejul Zilei Europei] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 15 mai. – P. 5.
195. **Sofronovici, Ștefan.** Polițiștii de mâine emoționați de poezie : [despre vizita studenților din anul I de la Academia „Ștefan cel Mare”, la CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 6 mar. – P. 8.
196. **Sofronovici, Ștefan.** Predilecția expresiei existențiale : [despre evenimentul cultural consacrat aniversării a 25-a a inaugurării Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 12.

197. **Sofronovici, Ștefan.** Serbăm și ne bucurăm de Ziua Limbii Române : [despre omagiul adus limbii române și personalității lui Nicolae Mățcaș, în cadrul evenimentului dedicat Zilei Limbii Române, desfășurat la CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Amurg sentimental. – 2025. – Oct. – P. 8-9.
198. **Sofronovici, Ștefan.** Știința și progresul societății : [despre evenimentul științific-cultural, organizat la 7 noiembrie 2025, la CAIME cu prilejul Zilei Mondiale a Științei pentru Pace și Dezvoltare] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 20 noiem. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hp2> (accesat : 21.11.2025).
199. **Sofronovici, Ștefan.** Victoria Fonari – 50 : [despre activitatea scriitoarei, poetei și publicistei] / Ștefan Sofronovici // Florile Dalbe. – 2025. – 6 mar. – P. 7.
200. **Sofronovici, Ștefan.** Vrăjbele, în cadența timpului : [despre lecția publică desfășurată la CAIME, cu ocazia Zilei Europei] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 15 mai. – P. 8.
201. **Stajila, Emilia.** Arca lui Eminescu: un sfert de veac pe valurile vremii : [despre Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău la ai săi 25 de ani] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 8.
202. **Stajila, Emilia.** Planând în sublima povară a realității : [despre simpozionul „Theodor Codreanu, redutabil eminescolog și fenomenolog al culturii, la ora bilanțului”, desfășurat la CAIME] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 apr. – P. 7.
203. **Stajila, Emilia.** Theodor Codreanu, la 80 de ani : [despre simpozionul „Theodor Codreanu, redutabil eminescolog și fenomenolog al culturii, la ora bilanțului”, desfășurat la CAIME] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 17 apr. – P. 7.
204. **Stati-Șchiopu, Maia.** Campania „Lectura Națională” 2025 – Jan Kochanowski, citit la Chișinău : [despre Campania „Lectura Națională”, găzduită de Biblioteca „Adam Mickiewicz”] / Maia Stati-Șchiopu. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2025. – Nr 9. – P. 5.
205. **Tamazlăcaru, Elena.** Surprize autumnale : [despre evenimentul de aniversare a celor 148 de ani a BM „B.P. Hasdeu”] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 30 oct. – P. 6.
206. **Tamazlăcaru, Elena.** Veșnicia Poetului : [despre activitățile dedicate poetului Mihai Eminescu, realizate în ziua de 15 ianuarie la Biblioteca „Alba Iulia”] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 23 ian. – P. 5.
207. **Taragan, Elena.** Biblioteca renovată: un nou început al bibliotecii „Mihail Ciachir” / Elena Taragan . – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 114-119. – (Viața filialelor) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i88> (accesat : 28.01.2026).
208. **Taragan, Elena.** Bibliotecile publice și din Republica Moldova și provocările accesului la carte electronică / Elena Taragan. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 81-86. – (Teorie și practică) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3m> (accesat : 28.01.2026).
209. **Taragan, Elena.** Cartea de proză scurtă a lui Vlad Pohilă / Elena Taragan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 151-154. – (Recenzii și consemnări).

210. **Taragan, Elena.** Colocviul național cu participare internațională „Bogdan Petriceicu Hasdeu – spiritus loci”, ediția I: „B.P. Hasdeu la ora relecturii” / Elena Taragan. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 87-91. – (Patronul nostru spiritual) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3n> (accesat : 28.01.2026).
211. **Taragan, Elena.** Lansarea biobibliografiei *Vasile Vasilache: în spectru* la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Elena Taragan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 141-146. – (Lansări).
212. **Taragan, Elena.** Lansarea cărții *Total librarian: Lidia Kulikovski* la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Elena Taragan. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 137-140. – (Lansări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3o> (accesat : 28.01.2026).
213. **Tighineanu, Ion.** Rodul colaborării întru Eminescu : [despre realizările în urma colaborării dintre Academia de Științe a Republicii Moldova cu Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău la 25 de ani] / Ion Tighineanu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 8.
214. **Tincu, Aurelia.** Un miracol în discuție : [despre întâlnirea cu scriitorul Sergiu Afanasiu, în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, la Biblioteca „Alba Iulia”] / Aurelia Tincu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 5 iun. – P. 7.
215. **Țurcan, Nelly.** Acuratețea referințelor bibliografice în revistele științifice: studiu de caz în domeniul științelor educației / Nelly Țurcan. – Text : nemediat // „Știință și educație: noi abordări și perspective”: Materialele conferinței științifice internaționale, 27-28 martie 2025. – Chișinău : CEP UPS, 2025. – Seria XXVII, vol. 3. – P. 178-192. – ISBN 978-9975-48-267-7.
216. **Țurcan, Nelly.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: proiecție în viitor / Nelly Țurcan, Constantin Marin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 7-39. – (Studii și cercetări) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3q> (accesat : 28.01.2026).
217. **Țurcan, Nelly.** Biblioteci pentru un viitor sustenabil: roluri emergente în implementarea odd / Nelly Țurcan. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 149-168. – (Revista presei) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3r> (accesat : 28.01.2026).
218. **Țurcan, Nelly.** Biblioteci verzi și sustenabilitate: perspective și bune practici în biblioteconomie / Nelly Țurcan. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 155-177. – (Revista presei).
219. **Țurcan, Nelly.** Bibliotecile ca huburi de reziliență: educație, suport și coeziune / Nelly Țurcan, Constantin Marin. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 151-168. – (Revista presei) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3s> (accesat : 28.01.2026).
220. **Țurcan, Nelly.** Conformitatea editorială a revistelor științifice din Republica Moldova cu normele internaționale de citare = Editorial conformity of scientific journals from the Republic of Moldova with international citation standards / Nelly Țurcan. – Text : nemediat // Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 6-7 noiembrie 2025 : Culegere de articole științifice / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău, 2025. – P. 122-131. – ISBN 978-9975-62-687-3. – ORCID: 0000-0001-8475-0770.

221. **Țurcan, Nelly.** Cu mintea la strategie și sufletul la oameni / Nelly Țurcan. – Text : nemediat // Constantin Marin – rigoare științifică și viziune strategică : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator: Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Irina Osovski ; consultant științific: Nelly Țurcan. – Chișinău, 2025. – P. 120-126. – ISBN 978-5-36241-668-3.
222. **Țurcan, Nelly.** Impactul politicilor privind publicațiile științifice asupra vizibilității internaționale a cercetării din Republica Moldova: studiu de caz al indexării în baze de date internaționale. – Text : nemediat + Text : electronic // Intellectus. – 2025. – Nr 1. – P. 37-55. – ISSN 1810-7079 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i17> (accesat : 28.01.2026).
223. **Țurcan, Nelly.** Lidia Kulikovski – un (auto)portret aniversar / Nelly Țurcan. – Text : nemediat // Total librarian: Lidia Kulikovski : Monografie bibliografică / Claudia Tricolici ; responsabil de ediție: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2025. – P. 95-103. – ISBN 978-9975-3681-7-9.
224. **Țurcan, Nelly.** Reconfiguring the role of academic libraries in supporting the scientific publishing ecosystem: a case study of the Republic of Moldova / Nelly Țurcan // International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”. – Chișinău, 2025. – P. 154. – ORCID ID: 0000-0001-8475-0770. – În limba engleză.
225. **Țurcan, Nelly.** The Evolution of the Scientific Publishing System in the Republic of Moldova: Bibliometric Analysis and Implications for Science Policies / Nelly Țurcanu, Rodica Cujba, Vitalie Minciună. – Text : nemediat + Text : electronic // Book of abstracts and Program of the 17th Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference (University of Lisbon, Portugal, 27-30 May 2025). – Lisabona, 2025. – P. 80-81 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i19> (accesat : 28.01.2026). – În limba engleză.
226. **Țurcanu, Ianoș.** La școala academicianului : [despre acad. Mihai Cimpoi, fondator al Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Ianoș Țurcanu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 9.
227. **Uczczenie pamięci patrnów roku 2025** : [despre clubul de lectură „Citim autori polonezi”, desfășurat la Biblioteca „Adam Mickiewicz”]. – Text : nemediat // Jutrzenka. – 2025. – Nr 4. – P. 10. – În limba poloneză.
228. **Ungureanu, Elena.** 30 de ani de apropiere de Hasdeu: *B.P. Hasdeu. Scrieri*. Vol. 1-21, Ed. Știința (1993-2023) / Elena Ungureanu. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 75-90. – (Patronul nostru spiritual) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i3t> (accesat : 28.01.2026).
229. **Ungureanu, Elena.** Biobibliografia lui Vlad Pohilă: cartea de după plecare : [despre volumul *Vlad Pohilă: un om al scrisului* : biobibliografie] / Elena Ungureanu // Akademos: Revista de știință, inovare, cultură și artă. – 2025. – Nr 3(78). – P. 193-194. – (Noutăți editoriale).
230. **Ungureanu, Elena.** Jurnal de călătorie: Sibiu, Cluj, Târgu Mureș / Elena Ungureanu. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 61-72. – (Schimb de experiență).
231. **Ungureanu, Elena.** Vlad Pohilă – glasul libertății noastre / Elena Ungureanu. – Text : nemediat // Vlad Pohilă – un om al scrisului : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări ; alcătuitori: Elena Ungureanu, Claudia Tricolici ; coordonator: Mariana Harjevschi ;

- consultant științific: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău, 2025. – P. 19-31. – ISBN 978-5-36241-541-9.
232. **Urecheanu, Serafim.** O foarfecă importantă în salba jubiliară : [despre fondarea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Serafim Urecheanu. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 ian. – P. 9.
 233. **Vasilcău, Traian.** Acest dar inestimabil împărtășit : [despre un eveniment cultural și spiritual desfășurat la CAIME, unde Părintele Vadim Beresteanu a oferit un recital de poezie și muzică folk] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 29 mai. – P. 7.
 234. **Vasilcău, Traian.** Lipsa de repere moral-spirituale la moștenitorii lui Ștefan ot Putna : [despre evenimentul organizat în incinta CAIME, unde publicistul, prozatorul și dramaturgul Anatolie Gondiu și-a prezentat lucrările literare în cadrul unei mese rotunde] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Făclia. – 2025. – 10 ian. – P. 5.
 235. **Vasilcău, Traian.** Pe urmele lui Orfeu: [despre evenimentul consacrat lui acad. Nicolae Dabija, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 24 iul. – P. 6.
 236. **Vasilcău, Traian.** Scriu și cânt cu dor de țară : [despre evenimentul literar-muzical creștin „Doamne, scriu și cânt cu dor de Țară, cu drag de-a Ta credință...”, cu participarea poetei Raisa Plăieșu, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 31 iul. – P. 5.
 237. **Vintilă, Angela.** Biblioteca renovată: un nou început al Bibliotecii „Mihail Ciachir” / Angela Vintilă. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Nr. 2. – Vol. 97, Nr 2. – P.111-114 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hp7> (accesat : 17.10.2025).
 238. **Vintilă, Angela.** Mihail Cakir adina bibliotecanin açılmaşı / Angela Vintilă. – Text : nemediat // Sabaa yıldızı. – 2025. – Nr. 92. – P. 9-13. – În limba gagauză.
 239. **Viziru, Andrei.** A fost dat start programului „Chișinăul citește” : [Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” a lansat cea de-a 22 ediție a programului] / Andrei Viziru. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 27 febr. – P. 6.
 240. **Viziru, Andrei.** Acorduri autumnale : [toamna în viziunea poetilor români în cadrul ședinței Clubului „Lectură generoasă”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 41. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpa> (accesat : 28.01.2026).
 241. **Viziru, Andrei.** „Alte măști, aceleași fețe...” sau „Măștile lui Brejnev” de Nicolae Spătaru : [întâlnire cu scriitorul N. Spătaru în cadrul Programului „Chișinăul citește”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 40. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hp8> (accesat : 25.11.25).
 242. **Viziru, Andrei.** Autografele și cărțile lui Nicolae Dabija ce ne ajută să ne căutam identitatea : [despre cartea cu dedicații „În căutarea identității”, dăruită Bibliotecii „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 19. – P. 4 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpb> (accesat : 05.06.2025).

243. **Viziru, Andrei.** Culorile și splendorile verii : [expoziția de pictură cu genericul „Generații „impresii cromatice” a artiștilor plastici din Republica Moldova și a elevilor LAAP „Igor Vieru”, la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Nr 10. – P. 17.
244. **Viziru, Andrei.** De la o „Vacanță stelară” la o călătorie imaginară în Roma Antică ” : [întâlnire cu Marcel Gherman pe marginea cărții „Povestiri din Roma antică”, la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 1. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpd> (accesat : 05.06.2025).
245. **Viziru, Andrei.** Ecurile Sărbătorii tuturor românilor: [despre evenimentul dedicat Zilei Naționale a României - 1 Decembrie, la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 44. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hou> (accesat : 15.12.2025).
246. **Viziru, Andrei.** Fii citit și norocos și ia cardul norocos : [despre Campania „Fii deștept! la un card inteligent de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 35. – P. 5 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpe>.
247. **Viziru, Andrei.** Fii deștept, ia un card inteligent! : [despre activitățile desfășurate în Campania „Fii deștept, ia un card inteligent...”, la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Nr 11. – P. 14-15.
248. **Viziru, Andrei.** *Fuga de întomnare* de Vasile Spinei, sau Revelația clipelor poetice : [despre lansarea volumului, desfășurată la Biblioteca „Onisifor Ghibu”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 97, Nr 2. – P. 141-146. – (Lansări) ; Idem [Resursă electronică]. – <https://s9.ro/2i3u> (accesat : 28.01.2026).
249. **Viziru, Andrei.** „Gânduri sculptate în lemn și piatră” de Ilie Tudor Odoianu : [lansare de carte] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 43. – P. 4 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqq> (accesat : 28.01.2026).
250. **Viziru, Andrei.** Gheorghe Bâlici în ospetie la Clubul „Lectură generoasă” : [la activitatea „Prin viață cu umor”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 30. – P. 4 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hos> (accesat : 28.01.2026).
251. **Viziru, Andrei.** „Iubire este singura dreptate pe lumea aceasta” : [despre activitățile dedicate poetului Grigore Vieru, desfășurate la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat // Realități Culturale. – 2025. – Nr 5 (167). – P. 1-3.
252. **Viziru, Andrei.** Înrudită pentru totdeauna cu cartea : [despre Lidia Kulikovski, doctor în științe ale comunicării, formator și cercetător în domeniul biblioteconomiei, și despre lansarea monografiei bibliografice „Total librarian: Lidia Kulikovski”] / Andrei Viziru // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 4 sept. – P. 4.
253. **Viziru, Andrei.** Jurnalistul care a dorit să atingă cerul cu mâna : [spicuiri de la ședința Clubului „Lectură generoasă” dedicată lui Constantin Tănase] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 1. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpd> (accesat : 05.06.2025).

254. **Viziru, Andrei.** Labiş – copilul de geniu al Poeziei Româneşti „sacrificat” sau „asasinat” : [despre activitatea dedicată scriitorului Nicolae Labiş în cadrul Clubului „Lectură generoasă”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 3. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpf> (accesat : 05.06.2025).
255. **Viziru, Andrei.** Magda Isanos – poeta care a iubit viaţa până la lacrimi : [activitate dedicată poetei Magda Isanos în cadrul Clubului „Lectură generoasă”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 20. – P. 4 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpg> (accesat : 05.06.25).
256. **Viziru, Andrei.** „O progenitură duşmană” – carte emoţionată de Nicolae Negru : [întâlnire cu scriitorul în cadrul Clubului „Lectură generoasă”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 15. – P. 4 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hp9> (accesat : 05.06.2025) ; BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 117-121. – (Viaţa filialelor).
257. **Viziru, Andrei.** O sărbătoare a Cărţii şi Poeziei vierene : [despre activităţile dedicate poetului Grigore Vieru, la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 10. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hph> (accesat : 05.06.2025).
258. **Valahu, Andrei.** Pe pragul altarului iubirii de aproapele : [despre activităţile dedicate poetului Grigore Vieru, desfăşurate în bibliotecă „Transilvania”] / Andrei Valahu. – Text : nemediat // Literatura şi Arta. – 2025. – Nr 8. – 20 febr. – P. 8. – Andrei Valahu: Pseudonimul aut. Andrei Viziru.
259. **Viziru, Andrei.** „Poarta dintre lumi” de Sergiu Afanasiu : [întâlnire cu scriitorul Sergiu Afanasiu] / Andrei Viziru. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 16. – P. 4 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://cfcl.upsc.md/2025/04/univers-pedagogic-pro-nr-16-17aprilie-2025/> (accesat : 05.06.2025).
260. **Viziru, Andrei.** Traian Brad – un fiu adoptiv al Basarabiei, ctitor al Bibliotecii „Transilvania”: in memoriam (80 de ani de la naştere) / Andrei Viziru. – Text : nemediat // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 98, Nr 3(serie nouă). – P. 124-130. – (In memoriam) ; Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 33. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpi> (accesat : 23.09.2025).
261. **Zelinschi, Angela.** Un zâmbet sănătos pentru o viaţă fericită : [activitate dedicată Zilei Mondiale a Sănătăţii] / Angela Zelinschi. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – Nr 18. – P. 8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpj> (accesat : 28.05.2025).

Alte limbi

262. **Батыр, Татьяна.** Лилия Маржина. „На родном языке - на языке цветов” : [об участии директора филиала в презентации выставки в библиотеке Академии наук] / Татьяна Батыр. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 февр. – С. 7.
263. **Бахрушина, Светлана.** Вечер поэзии, посвященный женщинам : [о литературном вечере, организованном в библиотеке им. М.В. Ломоносова совместно с Творческим союзом литераторов]. – Text : nemediat / Светлана Бахрушина // Русское слово. – 2025. – 28 марта. – С. 11.

264. **Башкуров, Никита.** „Жизнь. спасибо!“ : [о творческом вечере Г. Царегородцева, поэта, барда, члена СП им. А.С. Пушкина в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Никита Башкуров, Геннадий Царегородцев. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 23 мая. – С. 9.
265. **В Русском доме говорили об истории Кишинева** : [о заседании историко-литературного клуба Русской общины РМ на тему „Архитектор М. Чекеруль-Куш“ с участием клуба КЛИК библиотеки им. М.В. Ломоносова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 12 сент. – С. 12.
266. **Видеомост Кишинев - Рязань** : „Пушкин и Есенин навсегда“ [в Русском доме при участии директора библиотеки им. М.В. Ломоносова М. Щелчковой]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 5 сент. – С. 13.
267. **„Герои не умирают“** : [в Клубе книголюбов, при библиотеки им. М.В. Ломоносова, состоялась 955-я встреча посвященная окончанию Второй мировой войны]. – Text : nemediat / корреспондент газеты // Русское слово. – 2025. – 4 июля. – С. 7.
268. **Еврейская улица и звуки шофара** : [участие библиотеки им. И. Мангера в XXIV-м Этнокультурном фестивале «Unitate în diversitate»]. – Text : nemediat // Истоки жизни. – 2025. – Дек. (Nr 3). – С. 37.
269. **Европейские дни еврейской культуры** : [участие библиотеки им. И. Мангера] . – Text : nemediat // Истоки жизни. – 2025. – Дек. (Nr 3). – С. 37.
270. **Есенинская Декада в Молдове.** Фестиваль „Книга года-25“ : упоминание о первой дате проведения фестиваля в библиотеке им. М.В. Ломоносова]. – Text : nemediat / корреспондент газеты // Русское слово. – 2025. – 26 сент. – С. 12.
271. **Кара, Надежда.** Галин Георгиев. „Традиции, памет, идентичност на българите в Украйне и Молдова. Динамика на културата в диаспора“ (София, 2022, 571 с.) : [recenzie] / Надежда Кара, **Анжела Олареску.** – Text : nemediat // Revista de Etnologie și Culturologie. – 2025. – Vol. XXXVIII. – P. 122-126. – În limba bulgară.
272. **Кишиневские поэты о Великой Отечественной войне** : [творческий вечер в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / корреспондент газеты. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 16 мая. – С. 9.
273. **Курсы мобильных приложений для пожилых людей** : [о первом занятии для новой группы в библиотеке им. М. В. Ломоносова]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 21 марта. – С. 13.
274. **Лаврова, Марина.** В мире шедевров книжной графики Эдуарда Майденберга : [об выставке, организованной библиотекой им. И. Мангера]. – Text : nemediat // Истоки жизни. – 2025. – Дек. (Nr 3). – С. 36.
275. **„Летние будни Кишиневской „Ломоносовки“** : [об июльских культурных мероприятиях библиотеки]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 16 июля. – С. 15.
276. **Литературный конкурс „Золотая ладья“ приглашает** [библиотека им. М.В. Ломоносова] / корреспондент газеты. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 24 янв. – С. 16.
277. **„Ломоносовка“ в действии** : [о визите учеников лицея им. А.С. Пушкина]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 17 янв. – С. 15.

278. **Лупашко, Владимир.** Улыбаться – искренне, а смеяться от души : [о дебюте нового дискуссионного клуба „Дух времени” библиотеки им. М.В. Ломоносова] / Владимир Лупашко. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 18 апреля. – С. 10.
279. **Маслоброд, Сергей.** Да здравствует наш любимый город! : [о литературном вечере в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 24 окт. – С. 16.
280. **Маслоброд, Сергей.** Денис Башкиров : „Человек из зоопарка” : [о книге Д. Башкирова, презентация которой состоялась в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 12 сент. – С. 11.
281. **Маслоброд, Сергей.** Евгению Ивановичу Рожко - 90 лет : [о заседании Клуба книголюбов в библиотеки им. М.В. Ломоносова, посвященном юбилею его председателю]. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 12 сент. – С. 15.
282. **Маслоброд, Сергей.** Людмила Алексеевна Лащенко в клубе „Желтый чайник” [библиотеки им. М.В. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 7 февр. – С. 11.
283. **Маслоброд, Сергей.** Моей души предел желанный : [о вечере „женской поэзии” с участием литераторов из СП им. А.С. Пушкина, в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 18 апр. – С. 11.
284. **Маслоброд, Сергей.** Онлайн-конференция „Литература без границ” : Кишинев-Ульяновск : [о материалах апрельского телемоста кишиневских и российских литераторов] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 18 апр. – С. 14.
285. **Маслоброд, Сергей.** Союз писателей им. А.С. Пушкина: итоги прошедшего года – залог будущих успехов : [о деятельности СП, в том числе, совместно с библиотекой им. М.В. Ломоносова] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 24 янв. – Р. 13.
286. **Маслоброд, Сергей.** „Триумф короткого рассказа” : [о премьере одноименного сборника рассказов и награждении победителей] / Сергей Маслоброд. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 13 июня. – С. 10.
287. **Михайленко, Валентина.** Вдохновенные таланты : [беседа с художником-декоратором, иконописцем В. Михайленко] / записала: М. Щелчкова и Н. Силицкая. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 нояб. – С. 7.
288. **Музыкально-поэтическая осень в Молдове”** : [обзор мероприятий библиотеки им. М.В. Ломоносова в октябре]. – Text : nemediat / корреспондент газеты // Русское слово. – 2025. – 31 окт. – С.12.
289. **Надеждина, Светлана.** Щелчкова Маргарита. Счастливый билетик в лето : [об одноименной творческой программе библиотеки им. М.В. Ломоносова и СП им. А.С. Пушкина] / Светлана Надеждина. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 18 июля. – С. 12.
290. **Назаренко, Ольга.** Творческий вечер Ольги Соколовой : [встреча с членом Ассоциации русских писателей РМ, в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Ольга Назаренко. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 4 июля. – С. 14.

291. **Николаев, Дмитрий.** Хроники фестиваля „Дни русской музыки-25” : [в том числе в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Д. Николаев. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 21 марта. – С. 10-11.
292. **Николаев, Дмитрий.** Новое в культуре Кишинева – философский клуб „Пен-Пан” ; Миры „Кэмп-культуры” [библиотеки им. М.В. Ломоносова] / Дмитрий Николаев, Наталья Смехова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 21 марта. – С. 9.
293. **Николаев, Дмитрий.** Весенняя „Элегия” в Ломоносовке / Дмитрий Николаев. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 11 апр. – С. 13.
294. **Олареску, Анжела.** Дългогодишното общение на българската библиотека Христо Ботев в Кишинев с организациите на българите в Молдова : [despre activitatea prodigioasă a Bibliotecii „Hristo Botev” cu Asociațiile Bulgare din Republica Moldova pe parcursul a mai multor ani] / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Родолубец : алманах. – 2025. – Nr 12. – София, 2025. – Р. 396-402. – În limba bulgară.
295. **Олареску, Анжела.** Ролята на партньорството на Българска библиотека „Христо Ботев” с български организации от Молдова за популяризиране на българската култура и история : [comunicare la Forumul Internațional, „Българско наследство”, ediția a X-a, Balcic, Bulgaria, despre activitatea prodigioasă a Bibliotecii „Hristo Botev” cu Asociațiile Bulgare din Republica Moldova] / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Форум. – 2025. – Nr 10. – Добрич, 2025. – Р. 101-103. – În limba bulgară.
296. **Олареску, Анжела.** Съвременната детска литература в Република Молдова и ролята на библиотека в популяризирането / Angela Olărescu. – Text : nemediat // Съвременната литература за деца и юноши - жанрови тенденции, модерни стилове, теми и похвати : сборник доклади от кръгла маса, 12-14 май 2025 г., Сливен / coordonator: dr. Rosița Petrova - Vasileva. – Ямбол, 2025. – Р. 239-248. – În limba bulgară.
297. **Пилипецкий, Сергей.** Дмитрий Головин - уникальный русский баритон : Кишинев-Ульяновск : [о вечере памяти выдающегося русского оперного певца в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Сергей Пилипецкий. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 25 апр. – С. 14.
298. **Подлесная, М.** Осенний Пушкинский марафон - 2025 : [о мероприятиях в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / М. Подлесная. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 10 окт. – С. 7.
299. **Подлесная, Марина.** Храмовый праздник в Ломоносовке [совместно с Домом-музеем А.С.Пушкина] / М. Подлесная. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 24 окт. – С. 15.
300. **Подлесная, Марина.** Зимний Пушкинский марафон – 2025 : [о мероприятиях в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Марина Подлесная. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 7 февр. – С. 9.
301. **Подлесная, Марина.** Пушкинский марафон „Желанный и светлый праздник” : [о мероприятиях в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Марина Подлесная. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 13 июня. – С. 6.
302. **Пополнение фонда библиотеки им. И. Мангера** : [дар от еврейской общины РМ]. – Text : nemediat // Истоки жизни. – 2025. – Апр. (Nr 1). – С. 33.

303. **Посол** России Олег Озеров посетил Ломоносовку. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 21 нояб. – С. 2.
304. **Прутянова, Елена.** Каждый на сердце хранит свой Афган : [о творческом вечере поэтов А. Постолаки и А. Дечева в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Елена Прутянова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 февр. – С. 11.
305. **Русу, Оксана.** Две музыкальные вершин – Римский-Корсаков и Бах : [о мероприятии в рамках проекта „Виниловый календарь” в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Оксана Русу. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 11 апр. – С. 12.
306. **Силицкая, Наталья.** Вдохновляющая мощь и нежность искусства : [июньская литературно-музыкальная гостиная „Элегия” в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Наталья Силицкая. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 4 июля. – С. 16.
307. **Силицкая, Наталья.** Пушкин в Бессарабии : Кишинев - Кагул : [о презентации книги П. Любича и А. Цэруш „Пушкинские места в Кишиневе”] / Н. Силицкая, М. Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 10 окт. – С. 11.
308. **Слепцова, Людмила.** В Русском доме открылся фестиваль „Дни русской музыки” : [при участие библиотеки им. М.В. Ломоносова] / Людмила Слепцова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 февр. – С. 10.
309. **Слепцова, Людмила.** Русская музыка в „Ломоносовке” / Людмила Слепцова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 февр. – С. 10.
310. **Слепцова, Людмила.** Фестиваль „Веселая карусель” : [в том числе, в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Л. Слепцова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 21 нояб. – С. 1 ; 28 нояб. – С. 12.
311. **Тодось, Галина.** Юбилейный год Сергея Есенина : [о Есенинском лектории в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Галина Тодось. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 марта. – С. 8.
312. **Челышев, Александр.** Александр Челышев. „Слушать время в голосах” : интервью с поэтом : [по впечатлениям от поэтического вечера в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / записала: Людмила Куликова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 28 марта. – С. 10.
313. **Щелчкова, Маргарита.** Музыкальное путешествие через эпохи, стили и эмоции : [о премьере музыкального альбома, составленного преподавателями Школы искусств им. А. Стырчи] / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 25 апреля. – С. 12.
314. **Щелчкова, Маргарита.** Памяти Дмитрия Головина – легенды русской оперной сцены : [о вечере памяти оперного певца, организованном музыкальным просветителем Еленой Лебедевой-Миллар в библиотеке им. М.В. Ломоносова] / Маргарита Щелчкова. – Text : nemediat // Русское слово. – 2025. – 25 апреля. – С. 14.

RESURSE ONLINE

TEXTE ELECTRONICE (PLATFORME MEDIATICE. SITEURI DE ŞTIRI)

315. **A început concursul „Premiile pentru debut în literatură”. 21 februarie – termenul dosarelor :** [despre lansarea unei noi ediții a Concursului „Premii debut în literatură”]. – Text : electronic // IPN:

- agenție de presă : [site]. – 2025. – 8 februarie. – URL : <https://ipn.md/a-inceput-concursul-premiile-pentru-debut-in-literatura-21-februarie-termenul-dosarelor/> (accesat 8.02.2025).
316. **A început concursul „Premiile pentru debut în literatură”. Până când pot fi depuse dosarele :** [despre Concursul, ediția 2024, organizat de BM]. – Text : electronic // RadioChișinău.md : [site]. – 2025. – 8 februarie. – URL: <https://radiochisinau.md/a-inceput-concursul-premiile-pentru-debut-in-literatura-pana-cand-pot-fi-depuse-dosarele---206633.html> (accesat: 8.02.2025).
317. **Activitățile Primăriei Capitalei în procesul de integrare a refugiaților :** [138 persoane refugiate înscrise la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Știri MD : [site]. – 2025. – 23 ianuarie. – URL : <https://stiri.md/article/social/activitatile-primariei-capitalei-in-procesul-de-integrare-a-refugiatilor/> (accesat: 23.01.2025).
318. **Afanasiu, Sergiu.** Magia lecturii: întâlnire cu tinerii cititori de la Liceul „Nicolae Iorga” : [despre prezentarea cărții „Poarta dintre lumi”, inclusă în cadrul Programului de Lectură „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a] / Sergiu Afanasiu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 10 (oct.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/2hqt> (accesat : 10.11.2025).
319. **Arhitectura Capitalei din 1900-1940, prezentată într-o expoziție la Biblioteca Hașdeu :** [realizată de Carpov Aurelia și Carpov Mihaela]. – Text : electronic // ȘtiriMD : [site]. – 2025. – 15 iun. – URL : <https://stiri.md/article/social/arhitectura-capitalei-din-1900-1940-prezentata-intr-o-expozitie-la-biblioteca-hasdeu/> (accesat 24.06.2025).
320. **Bădescu, Horia.** Frumos și plin de har : [despre volumul de poeme „Când s-au fost spus Îngerii” semnat de Traian Vasilcău] / Horia Bădescu. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 16 iun. – URL: <https://s9.ro/2e90> (accesat : 28.07.2025).
321. **Badrajan, Vlad.** Un roman-rugăciune despre chipurile lui Hristos : [despre romanul „Predicile de la pianul din Bibliotecă” de Traian Vasilcău] / Vlad Badrajan. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 9 mai. – URL: <https://s9.ro/2ca8>. (accesat : 12.05.2025).
322. **Baranov, Lilia.** Alexie Mateevici – Prorocul Basarabiei : [despre evenimentul organizat cu ocazia comemorării preotului-poet Alexie Mateevici, desfășurat la Colegiul „Alexie Mateevici” din Chișinău, cu participarea CAIME] / Lilia Baranov. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 3 (Mar.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2b80> (accesat : 02.04.2025).
323. **Bațmanova, Anna.** Biblioteca „Ițic Mangher” – bastion al cunoașterii și promovării valorilor umane / Anna Bațmanova. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 15. – P. 13-16. – URL: <https://s9.ro/2hr1> (accesat : 13.04.2025).
324. **Bevziuc, Ana.** 100 de ani de la nașterea lui Dmitro Gnatiuk [cântăreț de operă și Artist al Poporului din Ucraina] celebrată la Biblioteca „Lesia Ukrainka” / Ana Bevziuc. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 mar. – URL: <https://s9.ro/2hpm> (accesat : 27.03.2025).
325. **Bevziuc, Ana.** Festivalul Etniilor – O celebrare a patrimoniului etnic : [despre Festivalul „Unitate în diversitate”, organizat anual pentru reprezentanții tuturor etniilor, cu participarea bibliotecii „Lesia Ukrainka”] / Ana Bevziuc. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 sept. – URL: <https://s9.ro/2hpl> (accesat : 24.09.2025).

326. **Bevziuc, Ana.** Nemuritorul Cobzar al Ucrainei : [despre evenimentul dedicat lui Taras Șevcenco, poet și prozator ucrainean, la biblioteca „Lesia Ukrainka”] / Ana Bevziuc. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 11 mar. – URL: <https://s9.ro/2hpk> (accesat : 11.03.2025).
327. **Bevziuc, Ana.** Totaluri și reușite remarcabile : [despre Conferința anuală organizată de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova] / Ana Bevziuc. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 20 ian. – URL: <https://s9.ro/2hpp> (accesat : 20.01.2025).
328. **Bevziuc, Ana.** Vîșîvanca – o punte între generații și culturi : [despre Ziua Cămășii Naționale Ucrainene, eveniment organizat anual și cu participarea bibliotecii „Lesia Ukrainka”] / Ana Bevziuc. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 mai. – URL: <https://s9.ro/2hpo> (accesat : 26.05.2025).
329. **Biblioteca „B.P. Hasdeu” invită chișinăuienii să creeze booktrailer inspirate din cărți** : [despre Concursul de Booktrailer, organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Jurnalist.md : [site]. – 2025. – 5 septembrie. – URL: https://jurnalist.md/2025/09/05/biblioteca-b-p-hasdeu-invita-chisinauienii-sa-creeze-booktrailer-inspirate-din-carti/?fbclid=IwY2xjawMso-ZleHRuA2FlbQlXMQABHsA2KPDUq3Dvul39m8JWrSGohyxohjg7VVFk6_stouOOitBkKRE78RDfQq7_aem_Ucr92vorFxa24zy_mpQWA (accesat 9.09.2025).
330. **Biblioteca „B.P. Hasdeu” lansează a doua ediție a concursului de rezidențe literare pentru scriitorii din Chișinău.** – Text : electronic // AloCapitala: [site]. – 2025. – 23 iulie. – URL: <https://alocapitala.md/biblioteca-b-p-hasdeu-lanseaza-a-doua-editie-a-concursului-de-rezidente-literare-pentru-scriitorii-din-chisinau/> (accesat 19.08.2025).
331. **Biblioteca B. P. Hașdeu, la 148 de ani de activitate** : [agenda aniversară]. – Text : electronic // ȘtiriMd : [site]. – 2025. – 13 octombrie. – URL: <https://stiri.md/article/social/biblioteca-b-p-hasdeu-la-148-de-ani-de-activitate-agenda-aniversara/> (accesat: 28.10.2025).
332. **Biblioteca B.P. Hasdeu a premiat debutanții în literatură pentru 2024** : [despre concursul Debut în literatură 2024]. – Text : electronic // Știri MD : [site]. – 2025. – 5 martie. – URL : <https://stiri.md/article/social/biblioteca-b-p-hasdeu-a-premiat-debutantii-in-literatura-pentru-2024/> (accesat: 05.03.2025).
333. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” marchează Ziua internațională a Cititului Împreună** : [100 de copii au citit simultan, cu voce tare]. – Text : electronic // Alo Capitala: [site]. – 2025. – 4 februarie – URL: <https://alocapitala.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-ziua-internationala-a-cititului-impreuna/> (accesat: 4.02.2025).
334. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – model de bune practici și cooperare internațională în utilizarea sistemului KOHA.** – Text : electronic // Jurnalist.MD : [site]. – 2025. – 9 mai. – URL: <https://jurnalist.md/2025/05/09/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-model-de-bune-practici-si-cooperare-internationala-in-utilizarea-sistemului-koha/> (accesat : 09.05.2025).
335. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a celebrat Ziua bibliotecarului cu lansarea monografiei „Total Librarian: Lidia Kulikovski”** : [dedicat promovării excelenței profesionale și valorificării patrimoniului intelectual a doamnei Lidia Kulikovski]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2025. – 26 aprilie – URL: <https://gazetadechisinau.md/2025/05/03/gala-bibliotecarilor-2025-bibliotecarii-din-reteaua-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu-si-suburbiile-municipiului-chisinau-au-fost-distinsi-cu-diplome-de-gratitudine/> (accesat: 26.04.2025).

336. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a încheiat ediția a XXII-a a programului „Chișinăul citește” printr-o amplă conferință literară** : [despre derularea evenimentului]. – Text : electronic // *jurnal.md* : [site]. – 2025. – 25 noiembrie. – URL: https://jurnal.md/2025/11/25/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-a-incheiat-editia-a-xxii-a-a-programului-chisinaul-citeste-printr-o-ampla-conferinta-literara/?fbclid=IwY2xjawOWVAJleHRuA2FlbQlxMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxMzgzMjAwODkyAAEeo7juzB6nBfa7_Y5Yfo21TqwZGtCsnpv3n0JJZN_BI7jrE7ii3dFMOD7QVQ_aem_yNW6VK8IR42lBpoTCpn28w (accesat: 12.12.2025).
337. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat Concursul de Booktrailer / corespondentul revistei.** – Text : electronic // *Timpul din România*. – 2025. – 9 sept. – URL: <https://s9.ro/2i3w> (accesat : 10.09.2025).
338. **Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu” din Chișinău – educație, știință și arte...** : [istoria impresionantă a clădirii în care se află biblioteca]. – Text : electronic // *NAȚIUNEA* : [site]. – 2025. – 30 octombrie. – URL: https://ziarulnatiunea.ro/2025/10/30/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-din-chisinau-educatie-stiinta-si-arte/?fbclid=IwY2xjawN1TpxleHRuA2FlbQlxMABicmlkETBMTzdSNIFrM2pUMWI2STJFAR4x9cwMZyRoLQzj9A5flgO1sEs6IEWaPQ5P5YfBwh9ua4J9LMXqc05WRI5b5A_aem_ul7arQW8uEfYxhqYcsEFyg (accesat: 12.12.2025).
339. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Concursul „Bătălia cărților”** . – Text : electronic // *moldpres.md* : [site]. – 2025. – 12 martie. – URL : <https://www.moldpres.md/rom/cultura/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-lanseaza-editia-a-xi-a-a-concursului-de-lectura-batalia-cartilor> (accesat 12.03.2025).
340. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia Cărților”** : [evenimentul de start a avut loc la Biblioteca „Târgu Mureș”, filiala BM „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // *AloCapitala*: [site]. – 2025. – 12 martie. – URL: <https://alocapitala.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-lanseaza-concursul-de-lectura-batalia-cartilor/> (accesat: 12.03.2025).
341. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează o nouă ediție a concursului de eseuri „Chișinăul european”** . – Text : electronic // *Oficial.md* : [site]. – 2025. – 7 aprilie. – URL : <http://oficial.md/social/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-lanseaza-o-noua-editie-a-concursului-de-eseuri-chisinaul-european> (accesat 16.05.2025).
342. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [un mesaj de felicitare din partea municipalității]. – Text : electronic // *ZIUA* : [site]. – 2025. – 19 octombrie. – URL : <https://ziua.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-148-de-ani-de-la-infiintare/> (accesat 24.10.2025).
343. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [un mesaj de felicitare din partea municipalității]. – Text : electronic // *IPN* : [site]. – 2025. – 19 octombrie. – URL : <https://ipn.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-148-de-ani-de-la-infiintare/> (accesat 24.10.2025).
344. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [mulțumiri echipei Bibliotecii transmis de primarul de Chișinău, Ion Ceban]. – Text : electronic // *MAN CEBAN* : [site]. –

2025. – 19 octombrie. – URL: <https://ionceban.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-148-de-ani-de-la-infiintare/> (accesat: 28.10.2025).
345. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [mulțumiri echipei Bibliotecii, transmise de Ion Ceban]. – Text : electronic // JurnalTV.md : [site]. – 2025. – 19 oct. – URL: <https://www.jurnal.md/ro/news/ef54398c073588ff/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-sarbatoreste-148-de-ani-de-la-infiintare.html> (accesat: 28.10.2025).
346. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [mulțumiri echipei Bibliotecii a transmis Ion Ceban]. – Text : electronic // UNIMEDIA : [site]. – 2025. – 19 octombrie. – URL: <https://unimedia.info/ro/news/e8c9d99053c39a95/pastrati-vie-dragostea-de-carte-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-148-de-ani-de-la-fondare-mesajul-primarului-ion-ceban.html> (accesat: 28.10.2025).
347. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [în perioada 19-21 octombrie, Biblioteca Municipală va găzdui o serie de evenimente dedicate aniversării]. – Text : electronic // AloCapitala : [site]. – 2025. – 16 octombrie. – URL: <https://alocapitala.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-148-de-ani-de-activitate/> (accesat: 28.10.2025).
348. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [în perioada 19–21 octombrie, Biblioteca Municipală va găzdui o serie de evenimente dedicate aniversării]. – Text : electronic // Bună ziua, Chișinău : [site]. – 2025. – 16 octombrie. – URL: <https://bzc.md/2025/10/16/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-aniverseaza-148-de-ani-trei-zile-de-lectura-inovatie-si-dialog-comunitar/> (accesat: 28.10.2025).
349. **Cinci texte în cinci minute. 100 de copii vor citi simultan, cu voce tare la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu** [cu Vera Nastasiu și Vasile Romanciuc]. – Text : electronic // Diez : [site]. – 2025. – 4 februarie. – URL: <https://diez.md/2025/02/04/cinci-texte-in-cinci-minute-100-de-copii-vor-citi-simultan-cu-voce-tare-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu/> (accesat: 04.02.2025).
350. **Regretatul scriitor Vlad Pohilă, omagiat la Chișinău printr-o lansare de carte** : [la cinci ani de la trecerea în eternitate a lui Vlad Pohilă, lansarea volumului „Pe bulevardul fără oameni”]. – Text : electronic // ȘtiriMD : [site]. – 2025. – 8 aprilie. – URL: <https://stiri.md/article/social/regretatul-scriitor-vlad-pohila-omagiat-la-chisinau-printr-o-lansare-de-carte> (accesat: 09.04.2025).
351. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează 148 de ani de la înființare** : [în perioada 19–21 octombrie, Biblioteca Municipală va găzdui o serie de evenimente dedicate aniversării]. – Text : electronic // GoodNews : [site]. – 2025. – 19 octombrie. – URL: <https://goodnews.md/10/20/26370/> (accesat: 28.10.2025).
352. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează Ziua Internațională a Cititului Împreună, ediția 2025, printr-o serie de evenimente dedicate promovării lecturii** : [100 de copii au citit simultan, cu voce tare, cinci texte într-un interval de cinci minute la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” cu Vera Nastasiu și Vasile Romanciuc]. – Text : electronic // NewsMaker.md : [site]. – 2025. – 4 februarie. – URL: <https://newsmaker.md/ro/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-ziua-internationala-a-cititului-impreuna-editia-2025-printr-o-serie-de-evenimente-dedicate-promovarii-lecturii/> (accesat: 04.02.2025).

353. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează Ziua Internațională a Cititului Împreună, ediția 2025, printr-o serie de evenimente dedicate promovării lecturii** : [despre 100 de copii au citit simultan, cu voce tare, cinci texte într-un interval de cinci minute la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” cu Vera Nastasiu și Vasile Romanciuc]. – Text : electronic // NewsMaker.md : [site]. – 2025. – 4 februarie. – URL: <https://newsmaker.md/ro/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-marcheaza-ziua-internationala-a-cititului-impreuna-editia-2025-printr-o-serie-de-evenimente-dedicate-promovarii-lecturii> (accesat: 04.02.2025).
354. **Bîrca, Cristina**. Animarea lecturii – între joacă și învățare : [despre prezentarea atelierelor de lectură realizate de biblioteca „Lesia Ukrainka” în cadrul evenimentului dedicat celor 148 ani ai BM „B.P. Hasdeu”] / Cristina Bîrca. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 28 oct. – URL: <https://s9.ro/2hpq> (accesat : 28.10.2025).
355. **Bîrca, Cristina**. Dureri adevărate tălmăcite într-o carte / Cristina Bîrca. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 22 ian. – URL: <https://s9.ro/2hpr> (accesat : 22.01.2025).
356. **Bîrca, Cristina**. O carte despre empatie, umanitate și consecințele războiului / Cristina Bîrca. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 13 apr. – URL: <https://s9.ro/2hps> (accesat : 13.04.2025).
357. **Bobotrîn, Olesea**. Cărți recente despre Basarabia : [despre volumele intrate recent în posesia CAIME] / Olesea Bobotrîn. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 8 sept. – URL: <https://s9.ro/2hrf> (accesat : 08.09.2025).
358. **Bobotrîn, Olesea**. Citește, învață, dăruiește o carte! : [despre „Ziua Internațională a Donației de Carte”] / Olesea Bobotrîn. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 2 (febr.). – P. 6. – URL: <https://s9.ro/2ag7> (accesat : 13.03.2025).
359. **Bobotrîn, Olesea**. Poezia pădurii în cinci volume, citită, iubită și recitată de copii : [despre participanții în Programul estival „Provocarea verii”, desfășurat la CAIME] / Olesea Bobotrîn. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 30 iul. – URL: <https://s9.ro/2ec4> (accesat : 31.07.2025).
360. **Bobotrîn, Olesea**. Primăvara înfloritoare din sufletul Oxanei Mardari : [despre spectacolul muzical-literar al interpretei și profesoarei Oxana Mardari desfășurat recent la CAIME] / Olesea Bobotrîn. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 10 apr. – URL : <https://s9.ro/2c84> (accesat : 29.04.2025).
361. **Bobu, Lili**. Cetatea rostită în jurul unei biblioteci... : [despre Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău la ceas aniversar] / Lili Bobu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 1 (ian.). – P. 1. – URL: <https://s9.ro/2a1k> (accesat : 25.02.2025).
362. **Bogoeva, Irina**. Молдовската библиотека „Христо Ботев” получи дарение от книги на български език : [despre donația de carte în limba bulgară primită în cadrul Festivalului Internațional din or. Sliven, Bulgaria din partea Bibliotecii Regionale „Sava Dobroplodni”] / Irina Bogoeva. – Text : electronic // Българска Телеграфна Агенция. – 2025. – 6 iun. – URL: <https://s9.ro/2hr4> (accesat : 23.09.2025). – În limba bulgară.
363. **Borșci, Angela**. Cronici ale durerii. Cărți despre Holocaust care au intrat în colecția bibliotecii „Ițic Mangher” cu titlu de donație din partea Comunității Evreiești din R. M. / Angela Borșci. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 15. – P. 17-20. – URL: <https://s9.ro/2hr1> (accesat : 13.04.2025).

364. **Borșci, Angela.** File de calendar. Personalități din Basarabia născute în luna Adar / Angela Borșci. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 14. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2hqy> (accesat : 13.04.2025).
365. **Borșci, Angela.** File de calendar. Personalități din Basarabia născute în luna Iyar / Angela Borșci. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 15. – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2hr0> (accesat : 16.07.2025).
366. **Botnarenco, Galina.** „În drum spre casă”: un serviciu educativ esențial pentru siguranța copiilor / Galina Botnarenco. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 febr. – URL: <https://s9.ro/2hpt> (accesat : 28.05.2025).
367. **Botnarenco, Galina.** Două sărbători ale spiritului național la Biblioteca „Traian”: Ziua Independenței și Ziua Limbii Române / Galina Botnarenco. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 31 aug. – URL: <https://s9.ro/2hpu> (accesat : 16.12.2025).
368. **Botnarenco, Galina.** O zi plină de zâmbete, descoperiri și emoții la Biblioteca „Traian” / Galina Botnarenco. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 oct. – URL: <https://s9.ro/2hpy> (accesat : 16.12.2025).
369. **Capița, Ludmila.** Nicolae Negru în dialog cu cititorii săi : [pe marginea cărții „O progenitură dușmană” din cadrul Programului „Chișinăul citește”, categoria adulți] / Ludmila Capița. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 mar. – URL: <https://s9.ro/2hpw> (accesat : 25.03.2025).
370. **Capița, Ludmila.** Prin viață cu umor : [întâlnire cu personalitățile: Gheorghe Bilici, epigramist; acad. Mihai Cimpoi; Ion Negrei, istoric în cadrul ședinței Clubului „Lectură generoasă”] / Ludmila Capița. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 iun. – URL: <https://s9.ro/2hpx> (accesat : 01.07.2025).
371. **Capița, Ludmila.** Ziua Limbii Române la Biblioteca „Transilvania” / Ludmila Capița. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 1 sept. – URL: <https://s9.ro/2hpy> (accesat : 01.09.2025).
372. **Carpov, Laura.** Voluntariatul – lecția mea de viață / Laura Carпов, **Liliana Manoilova.** – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 25 iul. – URL: <https://s9.ro/2hpz> (accesat : 01.09.2025).
373. **Câștigătorii premiilor pentru debut în literatură 2024** : [despre Concursul „Debut în literatură”, lista premianților]. – Text : electronic // Diez : [site]. – 2025. – 5 martie. – URL: <https://diez.md/2025/03/05/castigatorii-premiilor-pentru-debut-in-literatura-2024/> (accesat 05.03.2025).
374. **Cebanu, Victoria.** „Provocarea Verii” – Pași Mari prin Lumea Cunoașterii (Povestea de succes al Turului II, Biblioteca „Ovidius”) / Victoria Cebanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 28 iun. – URL: <https://s9.ro/2hq0> (accesat : 30.06.2025).
375. **„Chișinăul citește”. Evenimentul de lansare va avea loc la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Text : electronic // Alo Capitala: [site]. – 2025. – 11 februarie. – URL: <https://alocapitala.md/chisinaul-citeste-evenimentul-de-lansare-va-avea-loc-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu/> (accesat: 11.02.2025).
376. **Chișinău găzduiește Forumul „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, ediția a II-a** : [este descris în detalii programul forumului]. – Text : electronic // Telegraph : [site]. – 2025. – 20 octombrie. – URL: <https://telegraph.md/chisinau-gazduieste-forumul-biblioteci-incluzive-pentru-comunitate-editia-a-ii-a/> (accesat: 12.12.2025).

377. **Chișinăul celebrează Ziua internațională a poeziei printr-un eveniment muzical-literar cu genericul „Tu, poezie, ești un ideal...”**. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2025. – 24 mar. – URL: <https://shorturl.at/IrC4b> (accesat : 24.04.2025).
378. **Cimpoi, Mihai**. Drumuri spre Centru „Eminescu” : [despre Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău, loc al păstrării și promovării patrimoniului eminescian la nivel național și internațional] / Mihai Cimpoi. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 1 (ian.). – P. 1. – URL: <https://s9.ro/2a1k> (accesat : 25.02.2025).
379. **Ciochină, Mircea**. „Acasă” – o invitație în universul copilăriei și al rădăcinilor noastre / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hq8> (accesat : 01.12.2025).
380. **Ciochină, Mircea**. „Anul Mihai Eminescu”: O ocazie de redescoperire a marelui poet / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 23 ian. – URL: <https://s9.ro/2hq9> (accesat : 30.01.2025).
381. **Ciochină, Mircea**. „Fii cu mine Sfântă Cruce, peste tot unde m-oi duce ...” : [Cenaclul literar-creștin „Cuvântul”] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 23 mar. – URL: <https://s9.ro/2hqa> (accesat : 02.04.2025).
382. **Ciochină, Mircea**. 14 februarie: Zi culturală la Biblioteca „Onisifor Ghibu” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq1> (accesat : 18.02.2025).
383. **Ciochină, Mircea**. Biblioteca „Onisifor Ghibu” marchează ziua internațională a traducătorului / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 sept. – URL: <https://s9.ro/2hqb> (accesat : 31.10.2025).
384. **Ciochină, Mircea**. Biblioteci inteligente pentru viitor : [training organizat la Campusul Competențelor] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 ian. – URL: <https://s9.ro/2hqc> (accesat : 30.01.2025).
385. **Ciochină, Mircea**. Campania „Fii deștept! la un card inteligent!” revine în forță la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 23 sept. – URL: <https://s9.ro/2hqd> (accesat : 30.09.2025).
386. **Ciochină, Mircea**. Cenaclul Literar-Creștin „Cuvântul” – o seară de poezie, literatură și credință” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq2> (accesat : 02.04.2025).
387. **Ciochină, Mircea**. Chișinăul – mai mult decât un oraș, o poveste vie : [masă rotundă tematică : *Trecut, prezent și viitor*] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 9 oct. – URL: <https://s9.ro/2hqe> (accesat : 03.11.2025).
388. **Ciochină, Mircea**. Clubul de lectură: Dialoguri filosofice cu Dorian Furtună la Biblioteca „Onisifor Ghibu” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq3> (accesat : 18.02.2025).
389. **Ciochină, Mircea**. Concursul de recitare „Vasile Romanciuc”: O sărbătoare a poeziei și a talentelor tinerei generații / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 12 apr. – URL: <https://s9.ro/2hqg> (accesat : 29.04.2025).

390. **Ciochină, Mircea.** Conferința anuală a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 ian. – URL: <https://s9.ro/2hqf> (accesat : 30.01.2025).
391. **Ciochină, Mircea.** Cursul „Promovarea și dezvoltarea activităților de bibliotecă cu ajutorul dispozitivelor mobile” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq4> (accesat : 18.02.2025).
392. **Ciochină, Mircea.** Dorian Furtună: Gânditorul care ne adâncește în tainele universului uman prin „Prometeu Înălțuit” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 mar. – URL: <https://s9.ro/2hqk> (accesat : 02.04.2025).
393. **Ciochină, Mircea.** Dr. Dorian Furtună – gânditorul timpului prezent / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 29 iun. – URL: <https://s9.ro/2hqh> (accesat : 02.07.2025).
394. **Ciochină, Mircea.** Elevii Liceului Teoretic „Petru Rareș” în dialog cu Nicolae Spătaru / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 13 mai. – URL: <https://s9.ro/2hqi> (accesat : 26.05.2025).
395. **Ciochină, Mircea.** Expoziția de fotografii „Darul clipei” a Rodicăi Mocanu Thiery / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 22 apr. – URL: <https://s9.ro/2hqj> (accesat : 29.04.2025).
396. **Ciochină, Mircea.** Holocaust: Dreptul la memorie : [Ziua Comemorării Holocaust-ului] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 31 ian. – URL: <https://s9.ro/2hrs> (accesat : 18.02.2025).
397. **Ciochină, Mircea.** Inima de poezie a Victoriei Mușnicenco-Ilașciuc : [lansarea volumului de poezie „Inima de poezie” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 21 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq5> (accesat : 02.04.2025).
398. **Ciochină, Mircea.** La Biblioteca „Onisifor Ghibu” continuă întâlnirile literare remarcabile : [întâlnirea cu scriitorul Ianoș Țurcanu] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 19 iun. – URL: <https://s9.ro/2hrt> (accesat : 02.07.2025).
399. **Ciochină, Mircea.** Lansare de carte sub Paulownia: Anna Dzengan și-a lansat placheta de versuri în curtea Bibliotecii „Onisifor Ghibu” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 iun. – URL: <https://s9.ro/2hru> (accesat : 02.07.2025).
400. **Ciochină, Mircea.** Lansarea volumului de poezii „Acolo unde timpul avea suflet” – o seară de neuitat / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 29 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hrv> (accesat : 01.12.2025).
401. **Ciochină, Mircea.** Magia lecturii a prins viață la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [întâlnire cu scriitorul Sergiu Afanasiu] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 mai. – URL: <https://s9.ro/2hrw> (accesat : 26.05.2025).
402. **Ciochină, Mircea.** Mălăieșteanul Vladimir Beșleagă, pocăitul prin facerea și tăcerea Cuvântului, sau Cine bate toaca la Mălăiești / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq6> (accesat : 02.04.2025).
403. **Ciochină, Mircea.** Nu vă adunați comori pe pământ, ci în cer.... [Cenaclul literar-artistic „Cuvântul”] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 ian. – URL: <https://s9.ro/2hrx> (accesat : 30.01.2025).

404. **Ciochină, Mircea.** O întâlnire memorabilă la Liceul Teoretic „Evrica” din Râbnita / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 29 mar. – URL: <https://s9.ro/2hrz> (accesat : 02.04.2025).
405. **Ciochină, Mircea.** O nouă ediție a Festivalului-concurs Republican de creație artistică „Floarea Omeniei” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity . – 2025. – 16 febr. – URL: <https://s9.ro/2hq7> (accesat : 18.02.2025).
406. **Ciochină, Mircea.** O nouă zi de joi, o nouă întâlnire, și noi impresii la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [întâlnire cu scriitorul Arcadie Suceveanu] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 iun. – URL: <https://s9.ro/2hry> (accesat : 02.07.2025).
407. **Ciochină, Mircea.** O zi de neuitat la Biblioteca „Onisifor Ghibu” – poezie, aventură și mistere din Egipt : [întâlnire cu scriitoarea Claudia Partole] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 iun. – URL: <https://s9.ro/2hs1> (accesat : 02.07.2025).
408. **Ciochină, Mircea.** O zi plină de emoții și descoperiri la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [despre vizita elevilor de la liceul „Ion Creangă” din satul Cuizăuca] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 oct. – URL: <https://s9.ro/2hs2> (accesat : 03.11.2025).
409. **Ciochină, Mircea.** Omagiu lui Mihai Eminescu de la studenții orientali și asiatici [recital de poezie al studenților de la Facultatea de Litere USM și USMF „Nicolae Testemițanu”] / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 apr. – URL: <https://s9.ro/2hs3> (accesat : 29.04.2025).
410. **Ciochină, Mircea.** Programul de lectură „Chișinăul citește” la a XXII-a ediție / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 19 mar. – URL: <https://s9.ro/2hs4> (accesat : 02.04.2025).
411. **Ciochină, Mircea.** Proiecție de film „Noi suntem de la Glodeni” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 16 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hs5> (accesat : 01.12.2025).
412. **Ciochină, Mircea.** Un moment de grație literară la Liceul Teoretic „Meșterul Manole” / Mircea Ciochină. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 mar. – URL: <https://s9.ro/2hs6> (accesat : 02.04.2025).
413. **Cîrja, Rodica.** Sergiu Afanasiu – un descoperitor de comori pentru sufletele copiilor : [despre întâlnirea elevilor claselor primare LT cu Profil Sportiv „Gloria” cu scriitorul și prezentarea cărții „Poarta dintre lumi”, în cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a, la CAIME] / Rodica Cîrja. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 4 (apr.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2cag> (accesat : 12.05.2025).
414. **Cîssa, Lidia.** Deportările – perioadă tragică în istoria țării noastre : [despre întâlnirea scriitorului, publicistului și analistului politic Nicolae Negru cu elevii clasei a XI-a de la Liceul Teoretic „George Meniuc”] / Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 apr. – URL: <https://s9.ro/2hs7> (accesat : 18.04.2025).
415. **Cîssa, Lidia.** Folclorul – tezaur de preț al unui neam : [despre lansarea cărții „Нашето скъпоценно богатство”, autor Anna Pagur, folcloristă, conducător artistic al Ansamblului etnofolcloric bulgar „Въгленче”] / Lidia Cîssa. – Text electronic // BiblioCity. – 2025. – 9 dec. – URL: <https://s9.ro/2hsa> (accesat : 09.12.2025).
416. **Cîssa, Lidia.** Importanța cărților și lecturii în educația copiilor : [despre masa rotundă „O carte, o poveste, un vis” cu participarea profesorilor de la Liceul Teoretic „G. Meniuc”, cadrelor didactice de

- la Grădinița nr. 13 „Licurici” și a părinților] / Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 febr. – URL: <https://s9.ro/2hsb> (accesat : 10.03.2025).
417. **Cîssa, Lidia.** Lansarea unui studio genealogic inedit : [despre lansarea cărții „Nimereuca: povestea de la rădăcini la ramuri” (sfârșitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XX-lea) semnată de Mariana Vlas-Gologurschi] / Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 mai. – URL: <https://s9.ro/2hsc> (accesat : 26.05.2025).
418. **Cîssa, Lidia.** Pe aripile vacanței la Biblioteca „Hristo Botev” : [despre desfășurarea Programului Estival „Provocarea verii 2025” la Biblioteca „Hristo Botev” cu participarea copiilor din diverse licee din Chișinău] / Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 1 aug. – URL: <https://s9.ro/2hsd> (accesat : 11.08.2025).
419. **Cîssa, Lidia.** Să redescoperim literatura clasică : [despre Atelierul de lectură „Mihai Eminescu și Ion Creangă – mari scriitori români”, desfășurat de Biblioteca „Hristo Botev” cu participarea copiilor de la Grădinița nr. 25 „Florica”] / Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hsf> (accesat : 25.11.2025).
420. **Cîssa, Lidia.** Zilele Bibliotecii „Hristo Botev” 2025 : [despre evenimentele desfășurate în perioada 4-5 martie 2025] / Lidia Cîssa. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 mar. – URL: <https://s9.ro/2hsg> (accesat : 25.03.2025).
421. **Cocieru, Mariana.** Concertul „Enescu. Rapsodii și poeme” : o celebrare grandioasă a Zilei Culturii Naționale la Chișinău / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 14. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2hgy> (accesat : 13.04.2025).
422. **Cocieru, Mariana.** Dicționar de personaje ale folclorului mitologic: Calul năzdrăvan / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 16. – P. 23-31. – URL: <https://s9.ro/2hr3> (accesat : 13.07.2025).
423. **Cocieru, Mariana.** Gala bibliotecarilor 2025 – un omagiu dedicat celor care modelează spiritul comunității prin lectură și cultură / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 15. – P. 1. – URL: <https://s9.ro/2hr0> (accesat : 16.07.2025).
424. **Cocieru, Mariana.** In memoriam. Victor Cirimpei [etnolog] – 85 de ani de la naștere / Mariana Cocieru. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 15. – P. 3, 4. – URL: <https://s9.ro/2hr0> (accesat : 16.07.2025).
425. **Cojocari, Natalia.** Biblioteca inspiră vise: De la cuvinte la culori : [despre expoziția de picturi ale copiilor, la Biblioteca „Traian”] / Natalia Cojocari. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 16 mai. – URL: <https://s9.ro/2hpn> (accesat : 28.05.2025).
426. **Cojocari, Natalia.** Detectivii securității online: O lecție interactivă pentru elevi. – Text : electronic / Natalia Cojocari // BiblioCity. – 2025. – 24 febr. – URL: <https://s9.ro/2hsh> (accesat : 28.05.2025).
427. **Cojocari, Natalia.** Prima Vacanță cu Cărți: Debutul literar al Dariei. – Text : electronic / Natalia Cojocari // BiblioCity. – 2025. – 31 iul. – URL: <https://s9.ro/2hsi> (accesat : 16.12.2025).
428. **Cojocar, Nadejda.** „Bătălia Cărților 2025” – O provocare pentru minți curioase și inimi pasionate de lectură! : [despre concursul de lectură „Bătălia Cărților”] / Nadejda Cojocar. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 7 (iul.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/2hr8> (accesat : 21.08.2025) ; Nr

- 8/9 (Aug.-Sept.). – P. 4. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733890a2e6d388168> (accesat : 30.09.2025).
429. **Cojocaru, Nadejda.** „Chișinăul citește: Demascarea unei epoci în „Măștile lui Brejnev” : [despre Programul de lectură „Chișinăul citește” ediția a XXII-a, categoria de cititori adolescenți cartea propusă „Măștile lui Brejnev” semnată de Nicolae Spătaru] / Nadejda Cojocaru. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 4 (apr.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/2cag> (accesat : 12.05.2025).
 430. **Cojocaru, Nadejda.** Autografe și reflecții de Mihai Cimpoi : [despre lucrarea în curs de elaborare „Autografele Academicianului Mihai Cimpoi”] / Nadejda Cojocaru. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 10 (oct.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2hqt> (accesat : 10.11.2025).
 431. **Cojocaru, Nadejda.** Cum ar trăi Eminescu printre noi, în lumea digitală : [despre o imagine cum ar trăi Eminescu în era digitală] / Nadejda Cojocaru. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 11 (Noiem.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/2hqu> (accesat : 05.12.2025).
 432. **Cojocaru, Viorel.** Patru romane ca niște prescuri : [despre lucrările lui Traian Vasilcău] / Viorel Cojocaru. – Text : electronic // Armonii culturale. – 2025. – 3 iun. – URL: <https://s9.ro/2e8z> (accesat : 28.07.2025).
 433. **Colocviile profesionale de vară, ediția a XIII-a:** [despre programul evenimentului, organizat de BM „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Jurnalist.md : [site]. – 2025. – 13 iunie. – URL: <https://jurnalist.md/2025/06/13/colocviile-profesionale-de-vara-editia-a-xiii-a-trei-zile-de-dialog-inovatie-si-conectare-digitala/> (accesat 15.12.2025).
 434. **Concurs de eseuri Chișinăul european, lansat de Biblioteca B. P. Hașdeu** : [ajuns la o nouă ediție]. – Text : electronic // Știri MD : [site]. – 2025. – 7 aprilie. – URL: <https://stiri.md/article/social/concurs-de-eseuri-chisinaul-european-lansat-de-biblioteca-b-p-hasdeu/> (accesat: 07.04.2025).
 435. **Concursul „Premiile pentru debut în literatură”: este dedicat aniversării patronului spiritual al bibliotecii, Bogdan Petriceicu Hasdeu** : [invitație la Gala „Premii debut în literatură, 2025”]. – Text : electronic // AloCapitala: [site]. – 2025. – 21 ianuarie. – URL: <https://alocapitala.md/concursul-premiile-pentru-debut-in-literatura-este-dedicat-aniversarii-patronului-spiritual-al-bibliotecii-bogdan-petriceicu-hasdeu/> (accesat: 21.01.2025).
 436. **Corghencea, Natalia.** Copii informați, părinți liniștiți : [despre activitatea „În drum spre casă”, organizată la CAIME, unde copiii au învățat cum să prevină pericolele cu care se pot confrunta pe drumul dintre școală și casă] / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 4 (Apr.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2cag> (accesat : 12.05.2025).
 437. **Corghencea, Natalia.** Da! Copiii Chișinăului citesc din plăcere : [despre întâlnirea organizată la Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” din Chișinău cu scriitorul Serdiu Afanasie, autorul cărții „Poarta dintre lumi”, carte inclusă în cadrul Programului de Lectură „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a] / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 10 (oct.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2hqt> (accesat : 10.11.2025).
 438. **Corghencea, Natalia.** Fii în pas cu copiii Chișinăului : [despre Programul de lectură „Chișinăul citește” ediția a XXII-a și cartea „Poarta dintre lumi” de Sergiu Afanasie, care a fost prezentată elevilor clasei

- a IV-a „C” de la Școala Primară „Spiridon Vangheli” / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 3 (Mar.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/2b80> (accesat : 02.04.2025).
439. **Corghencea, Natalia.** Lectura ca punte între oameni – bilanțul programului „Chișinăul citește” 2025 : [despre programul de lectură al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a, ajuns la final] / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 11 (noiem.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2hqu> (accesat : 05.12.2025).
440. **Corghencea, Natalia.** Provocarea verii, 2025 : [despre programul estival Provocarea verii, ediția a VII-a, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 8/9 (Aug.-Sept.). – P. 3-4. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733890a2e6d388168> (accesat : 30.09.2025).
441. **Corghencea, Natalia.** Tinerii Chișinăului citesc : [despre Programul de lectură „Chișinăul citește” ediția a XXII-a și cartea „Măștile lui Brejnev” de Nicolae Spătaru care a fost prezentată elevilor de la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică în incinta CAIME] / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 5 (Mai). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2dz7> (accesat : 16.07.2025).
442. **Corghencea, Natalia.** Un „Dragobete” pe unde muzicale : [despre spectacolul „lubește și vei fi iubit”, prezentat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” de către elevii Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”] / Natalia Corghencea. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 2 (Febr.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2ag7> (accesat : 13.03.2025).
443. **Coval, Elena.** Bucuria de a dăru / Elena Coval. – Text : electronic / consemnare: Liliana Manoilova // BiblioCity. – 2025. – 21 iul. – URL: <https://s9.ro/2hsj> (accesat : 13.09.2025).
444. **Cum arată Chișinăul european în viziunea ta? Scrie un eseu la acest subiect și câștigă 800 de lei :** [despre o nouă ediție a concursului de eseuri „Chișinăul european”. Competiția este destinată elevilor din clasele liceale și își propune să stimuleze reflecția tinerilor asupra viitorului capitalei în contextul integrării europene]. – Text : electronic // Diez : [site]. – 2025. – 2 mai. – URL: <https://diez.md/2025/04/28/cum-arata-chisinaul-european-in-viziunea-ta-scrie-un-eseu-la-acest-subiect-si-castiga-800-de-lei/> (accesat 04.05.2025).
445. **Dabija, Elena.** Daruri eminesciene de pe meleaguri botoșănene : [despre spectacolul „lubește și vei fi iubit”, prezentat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” de către elevii Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”] / Elena Dabija. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 2 (Febr.). – P. 3-5. – URL: <https://s9.ro/2ag7> (accesat : 13.03.2025).
446. **Dabija, Elena.** Devenire în timp: momente-cheie : [despre parcursul CAIME ca un centru de excelență dedicat promovării și valorificării operei și moștenirii eminesciene] / Elena Dabija. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 1 (Ian.). – P. 2-4. – URL: <https://s9.ro/2a1k> (accesat : 25.02.2025).
447. **Dabija, Elena.** Traian Vasilcău, un scriitor al neuitării : [despre evenimentul consacrat lansării romanului „Predicile de la pianul din Bibliotecă” al scriitorului Traian Vasilcău] / Elena Dabija. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 5 (Mai). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2dz7> (accesat : 16.07.2025).

448. **Diaciuc, Ina.** Evenimente culturale la Biblioteca „Lesia Ukrainka”. – Text : electronic / Ina Diaciuc // BiblioCity. – 2025. – 24 ian. – URL: <https://s9.ro/2hsk> (accesat : 24.01.2025).
449. **Donțu, Tatiana.** Dependența de Internet cum o recunoaștem și cum o prevenim: [activitate desfășurată în cadrul Serviciului „Siguranța pe Internet”]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 28 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hsl> (accesat : 18.12.2025).
450. **Donțu, Tatiana.** Descoperim valorile familiei : [activitate dedicată Zilei Internaționale a Familiei]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 16 mai. – URL: <https://s9.ro/2hsm> (accesat : 25.03.2025).
451. **Donțu, Tatiana.** Exploratori în acțiune. Povestea celui de-al doilea tur al Programului „Provocarea verii” la Biblioteca „Transilvania” Turul II al Programului „Provocarea verii” cu idei și dorințe de vacanță. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 3 iul. – URL: <https://s9.ro/2hsn> (accesat : 09.07.2025).
452. **Donțu, Tatiana.** Lecția de azi, profesia de mâine : [activitate desfășurată în cadrul Serviciului „Misterele adolescenței”]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 25 febr. – URL: <https://s9.ro/2hso> (accesat : 25.03.2025).
453. **Donțu, Tatiana.** Riscuri online pentru copii pe Internet : [activitate desfășurată în cadrul serviciului „Siguranța pe Internet”]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 dec. – URL: <https://s9.ro/2hsp> (accesat : 15.12.2025).
454. **Donțu, Tatiana.** Rolul părinților în formarea culturii lecturii : [activitate desfășurată în cadrul Săptămânii lecturii cu părinții copiilor de la Grădinița nr. 225]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 febr. – URL: <https://s9.ro/2hsq> (accesat : 25.03.2025).
455. **Donțu, Tatiana.** Visul unui adolescent – o călătorie spre tine [activitate desfășurată în cadrul serviciului „Misterele adolescenței”]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 13 mai. – URL: <https://s9.ro/2hsr> (accesat : 16.05.2025).
456. **Dorogan, Silvia.** Eveniment de omagiere a regretatului scriitor **Vlad Pohilă, găzduit de Biblioteca „B.P. Hasdeu” din capitală** . – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2025. – 8 aprilie. – URL: <https://radiomoldova.md/p/49957> (accesat : 09.04.2025).
457. **Fărîmă, Alexandrina.** Biblioteca – a doua mea casă [voluntara Bibliotecii „Mihail Ciachir”] / Alexandrina Fărîmă, **Liliana Manoilova.** – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 iul. – URL: <https://s9.ro/2hss> (accesat : 31.07.2025).
458. **Festivitatea de prezentare a scenariilor LitFilm, ediția II** : [despre finalistii și lucrările lor prezentate la eveniment]. – Text : electronic // alternative cinema : [site]. – 2025. – 30 octombrie. – URL: <http://alternative-cinema.com/festivitatea-de-prezentare-a-scenariilor-litfilm-editia-ii> (accesat : 12.12.2025).
459. **Forumul Municipal „Biblioteci incluzive pentru comunitate”, ediția a II-a.** – Text : electronic // PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU : [site]. – 2025. – 22 octombrie. – URL : https://www.chisinau.md/ro/forumul-municipal-biblioteci-incluzive-pentru-comunitate-editia-a-ii-a-20292_280986.html (accesat 27.10.2025).
460. **Gala Bibliotecarilor, 2025.** Bibliotecarii din rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și suburbiile municipiului Chișinău au fost distinși cu diplome de grațitudine : [consacrat Zilei bibliotecarului]. –

- Text : electronic // Gazeta de Chișinău. – 2025. – 3 mai. – URL: <https://s9.ro/2i3v> (accesat: 03.05.2025).
461. **Gală de premiere a finaliștilor** primei ediții a Concursului de eseuri de securitate. cibernetică „Fii sigur online!”. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău. – 2025. – 13 febr. – URL: <https://s9.ro/2i9a> (accesat : 13.02.2025).
462. **Grosu, Aneta.** Eminescu rămâne pe veci cel care a fost, până la apariția unuia mai genial decât el. – Text : electronic // Ziarul de Gardă. – 2025. – 15 ian. – URL: <https://s9.ro/2948/> (accesat : 15.01.2025)
463. **Iftodi, Lina.** Experiența multisenzorială în lectură. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 5 noiem. – URL: <https://s9.ro/2i3y> (accesat : 07.11.2025).
464. **Kulikovski, Lidia.** Un sfert de veac de Eminescu la BM „B.P. Hasdeu” : [despre parcursul înființării Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău sub egida directoarei Elena Dabija] / Lidia Kulikovski. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 1 (Ian.). – P. 5-6. – URL: <https://s9.ro/2a1k> (accesat : 25.02.2025).
465. **La ce „tabere tematice” merg copiii din Chișinău** : [despre programul estival al BM „Provocare verii”]. – Text : electronic // Jurnalist.md : [site]. – 2025. – 17 iunie. – URL: <https://jurnalist.md/2025/06/17/la-ce-tabere-tematice-merg-copiii-din-chisinau-si-suburbii/> (accesat 24.06.2025).
466. **La mulți ani, oraș din piatră albă! Se împlinesc 589 de ani de la prima atestare documentară a Chișinăului** : [despre prezentarea volumului „Identitățile Chișinăului” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] – Text : electronic // ziar.MD : [site]. – 2025. – 17 iulie. – URL : <https://ziar.md/la-multi-ani-oras-din-piatra-alba-se-implinesc-589-de-ani-de-la-prima-atestare-documentara-a-chisinaului/> (accesat 19.08.2025).
467. **Lucașenco, Mădălina.** Voluntară la 12 ani: povestea mea cu suflet / consemnare: Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 29 iul. – URL: <https://s9.ro/2hsv> (accesat : 01.08.2025).
468. **Lungu, Lidia.** Impresii de lectură „O progenitură dușmană” de Nicolae Negru. – Text : electronic / Lungu Lidia // BiblioCity. – 2025. – 16 oct. – URL: <https://s9.ro/2hsw> (accesat : 16.12.2025).
469. **Lupu, Viorica.** Moldovan academic librarians’ perception on research data management / Viorica Lupu, Nelly Turcan, Rodica Cujba. – Text : electronic // IFLA Journal. – 2025. – Vol. 51(1). – P. 109-127. –URL: <https://s9.ro/2i3z> (accesat : 12.12.2025).
470. **Manoilova, Liliana.** Bătălia Cărților începe cu inspirație! / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 apr. – URL: <https://s9.ro/2hsx> (accesat : 17.04.2025).
471. **Manoilova, Liliana.** Călătorie cu maimuța Ruta și prietenii ei la bibliotecă / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 5 mai. – URL: <https://s9.ro/2hsy> (accesat : 05.05.2025).
472. **Manoilova, Liliana.** Feedback-ul tău contează! / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 9 iul. – URL: <https://s9.ro/2hsz> (accesat : 17.07.2025).
473. **Manoilova, Liliana.** O călătorie incitantă prin basmul Trompeta la Biblioteca „Mihail Ciachir” cu Tanya Orlova-Voloșina / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 14 mar. – URL: <https://s9.ro/2ht0> (accesat : 14.03.2025).

474. **Manoilova, Liliana.** Prima întâlnire cu magia cărților – Fii deștept! la un card inteligent! / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 sept. – URL: <https://s9.ro/2ht1> (accesat : 19.09.2025).
475. **Manoilova, Liliana.** Sloganul zilei: #Siguranța Digitală / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 12 febr. – URL: <https://s9.ro/2ht> (accesat : 12.02.2025).
476. **Manoilova, Liliana.** Străină în țara semilunei / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 3 apr. – URL: <https://s9.ro/2ht3> (accesat : 04.04.2025).
477. **Manoilova, Liliana.** STREAM – Cheia unei veri inteligente și distractive la bibliotecă / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 6 iun. – URL: <https://s9.ro/2ht4> (accesat : 06.06.2025).
478. **Manoilova, Liliana.** Vrăjitorii Lecturii la Biblioteca „Mihail Ciachir” / Liliana Manoilova. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 noiem. – URL: <https://s9.ro/2ht5> (accesat : 11.11.2025).
479. **Maria Grapini invitată special** la Congresul Mondial al Eminescologilor și la Ziua Limbii Române în Republica Moldova : [despre participarea europarlamentarului Maria Grapini la evenimente organizate la Academia de Științe a Moldovei, dedicate Zilei Limbii Române și Congresului Mondial al Eminescologilor]. – Text : electronic // Ziua de Vest. – 2025. – URL: <https://s9.ro/2fbo> (accesat : 24.09.2025).
480. **Maxim, Dumitru Dan.** „Anul literar Nicolae Esinencu - 2025” la intersecții de generații: Un eveniment dedicat re-descoperirii unui scriitor incomod și mereu actual / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 noiem. – URL: <https://s9.ro/2ht6> (accesat : 01.12.2025).
481. **Maxim, Dumitru Dan.** „Lansare de carte ”...Crimă fără pedeapsă. Iulie negru 1949...” / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 iul. – URL: <https://s9.ro/2huc> (accesat : 08.09.2025).
482. **Maxim, Dumitru Dan.** „Provocarea Verii” la lecturi sub tei. Întâlnire cu parfum de vacanță Text : electronic / Dumitru Dan Maxim // BiblioCity. – 2025. – 5 iun. – URL: <https://s9.ro/2ht7> (accesat : 02.07.2025).
483. **Maxim, Dumitru Dan.** „Soarele-am ținut în palme” – carte nu doar de lecturat, de cântat, ci și de DANSAT : [lansarea volumului „Soarele-am ținut în palme” de Angela Malanca]. – Text : electronic / Dumitru Dan Maxim // BiblioCity. – 2025. – 24 mai. – URL: <https://s9.ro/2hu2> (accesat : 26.05.2025).
484. **Maxim, Dumitru Dan.** „Zilele Ghibu” sub semnul perenității istoriei / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 20 mai. – URL: <https://s9.ro/2hu4> (accesat : 26.05.2025).
485. **Maxim, Dumitru Dan.** Acolo unde se opresc cuvintele, începe muzica. Note și cuvinte – „Vârstele Folkului” [lansarea volumului „Vârstele Folkului” de Florin Bălănescu] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 septembrie. – URL: <https://s9.ro/2hu5> (accesat : 30.09.2025).
486. **Maxim, Dumitru Dan.** Bibliotecari și Cărți. „La o cafea...” cu managerii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 12 mar. – URL: <https://s9.ro/2hu6> (accesat : 02.04.2025).
487. **Maxim, Dumitru Dan.** Bibliotecarii învață cum să evalueze impactul / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 3 apr. – URL: <https://s9.ro/2hu7> (accesat : 29.04.2025).

488. **Maxim, Dumitru Dan.** Concurs cu parfum de flori de salcâm / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 21 mai. – URL: <https://s9.ro/2hu8> (accesat : 26.05.2025).
489. **Maxim, Dumitru Dan.** Dacă cuvintele ori notele muzicale vin în armonie cu emoțiile tale, înseamnă că ești un artist adevărat : [întâlnirea copilașilor de la Alianța Franceză cu scriitorul Nicolae Popa] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 aug. – URL: <https://s9.ro/2hua> (accesat : 08.09.2025).
490. **Maxim, Dumitru Dan.** Esinencu: „Poezia mea nu e doar literatură. E sufletul meu așezat pe hârtie” : [eveniment de debut al Anului Literar Nicolae Esinencu] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 13 ian. – URL: <https://s9.ro/2hub> (accesat : 30.01.2025).
491. **Maxim, Dumitru Dan.** Masă rotundă „Desăvârșirea – principiu al educației”: In memoriam profesorul Vlad Pâslaru / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 11 dec. – URL: <https://s9.ro/2hue> (accesat : 15.12.2025).
492. **Maxim, Dumitru Dan.** Mânăscurtă cucerește un nou pisc : [lansarea volumului „Ultimul manuscris” de Vladimir Mânăscurtă] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 9 febr. – URL: <https://s9.ro/2huf> (accesat : 18.02.2025).
493. **Maxim, Dumitru Dan.** Miercuri cu Eminescu. Pansamente pentru inimi de la medicii cu rime / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 16 apr. – URL: <https://s9.ro/2hug> (accesat : 29.04.2025).
494. **Maxim, Dumitru Dan.** O furnică în bibliotecă: „Inspirația nu poate fi înșelată” / Dumitru Dan Maxim // BiblioCity. – 2025. – 14 aug. – URL: <https://s9.ro/2huh> (accesat : 08.09.2025).
495. **Maxim, Dumitru Dan.** Omagiu Luceafărului poeziei românești „Dor de Eminescu” : [recital de poezie la Biblioteca „Onisifor Ghibu”] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 ian. – URL: <https://s9.ro/2hui> (accesat : 30.01.2025).
496. **Maxim, Dumitru Dan.** Portativ dublu: Recital de muzică și poezie al elevilor din Măgdăcești la Biblioteca „Onisifor Ghibu” / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 29 mar. – URL: <https://s9.ro/2huj> (accesat : 02.04.2025).
497. **Maxim, Dumitru Dan.** Programul „Chișinăul citește” - totalizarea ediției a XXII-a în cadrul conferinței „Reflecții asupra lecturii” / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 25 noiem. – URL: <https://s9.ro/2huk> (accesat : 01.12.2025).
498. **Maxim, Dumitru Dan.** Scriitorul și jurnalistul Florin Bălănescu printre „Nume și renume” / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hul> (accesat : 01.12.2025).
499. **Maxim, Dumitru Dan.** Tăceri, hierofanii și lumina cuvântului” un dialog al spiritului și cugetului : [lansarea volumului „Regalitatea arcanilor” de Nicolae Fabian] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 dec. – URL: <https://s9.ro/2hu3> (accesat : 15.12.2025).
500. **Maxim, Dumitru Dan.** Trei scriitori, trei titluri și o singură editură – „Știința” / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 5 sept. – URL: <https://s9.ro/2hu5> (accesat : 08.09.2025).
501. **Maxim, Dumitru Dan.** Triplă lansare a trei Junimiști : „bingo profesore freud” de Silvia Caloianu, „Belladonna sau Podul Roman” de Ghenadie Postolache și „Templul lotusului Roz. Cartea întâia –

- Ofrandă iubirii răstignite” de Vladimir Halipli / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 23 mai. – URL: <https://s9.ro/2hum> (accesat : 26.05.2025).
502. **Maxim, Dumitru Dan.** Un haiku cât o zi de vineri : [lansarea cărții „Fuga de întoarcere” de Vasile Spinei] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 8 febr. – URL: <https://s9.ro/2hun> (accesat : 18.02.2025).
503. **Maxim, Dumitru Dan.** Ziua cititului e și ziua copiilor : [vizita elevilor din clasa a II-a de la Liceul Prometeu la Biblioteca „Onisifor Ghibu”] / Dumitru Dan Maxim. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 6 febr. – URL: <https://s9.ro/2huo> (accesat : 18.02.2025).
504. **Metleaeva, Miroslava.** Iar timpul trece-n urma mea. Recital de poezie [dedicat lui M. Eminescu, la Muzeul de Istorie a Orașului Chișinău] / Miroslava Metleaeva. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 14. – P. 1. – URL: <https://s9.ro/2hqy> (accesat : 13.04.2025).
505. **Metleaeva, Miroslava.** Memoria generațiilor: Holocaustul prin ochii tinerilor / Miroslava Metleaeva. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 14. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2hrb> (accesat : 12.12.2025).
506. **Metleaeva, Miroslava.** Personalitatea lui Eminescu: creierul și intelectul [dialog acad. Mihai Cimpoi – acad. Jean-Jaques Askenasy (Israel)] / Miroslava Metleaeva. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 15. – P. 5 – 8. – URL: <https://s9.ro/2hr1>. (accesat : 13.04.2025).
507. **Minciună, Vitalie.** Journal Editors views on Scientific Publishing in the Republic of Moldova: Results of a National Survey / Vitalie Minciună, **Nelly Turcan** // Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării = Romanian Journal of Library and Information Science. – 2025. – Vol. 21, Nr 1. – P. 22–40. – ISSN-L 1841-1940. Disponibil: <https://rrbsi.ro/index.php/rrbsi/article/view/157> (accesat : 12.12.2025).
508. **Mocanu, Aliona.** „Bătălia cărților” – concursul care apropie prin lectură / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 23 sept. – URL: <https://s9.ro/2hup> (accesat : 16.12.2025).
509. **Mocanu, Aliona.** „Chișinăul citește” – cel mai captivant program de lectură pentru toate vârstele / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 mar. – URL: <https://s9.ro/2huq> (accesat : 28.05.2025).
510. **Mocanu, Aliona.** Concursul „Bătălia Cărților” – lectura care unește generații și inspiră / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 oct. – URL: <https://s9.ro/2hur> (accesat : 16.12.2025).
511. **Mocanu, Aliona.** Eminescu – dincolo de eternitate / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 ian. – URL: <https://s9.ro/2hus> (accesat : 28.05.2025).
512. **Mocanu, Aliona.** Grigore Vieru – un poet absolut / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 14 febr. – URL: <https://s9.ro/2hut> (accesat : 28.05.2025).
513. **Mocanu, Aliona.** Întâlnire de suflet cu scriitoarea Maria Pilchin: „Băiețelul din teatru” – o poveste despre emoții și curaj / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 20 noiem. – URL: <https://s9.ro/2huu> (accesat : 16.12.2025).
514. **Mocanu, Aliona.** Întâlnire de suflet cu scriitorul din spatele „Măștilor lui Brejnev”: O călătorie în lumea literară / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 12 mai – URL: <https://s9.ro/2hsu> (accesat : 28.05.2025).

515. **Mocanu, Aliona.** Întâlnire de suflet cu scriitorul Nicolae Negru / Aliona Mocanu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 oct. – URL: <https://s9.ro/2hv2> (accesat : 16.12.2025).
516. **Mocanu, Aliona.** Provocarea verii la Biblioteca „Traian”. Analiza și sinteza turului I, 2025 / Aliona Mocanu . – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 14 iun. – URL: <https://s9.ro/2hv3> (accesat : 17.07.2025).
517. **Moraru, Viorica.** Sărbătoare triplă la Biblioteca „Ovidius”: 31 de ani de cultură, prietenie și lectură / Viorica Moraru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 19 mai. – URL: <https://s9.ro/2hv4> (accesat : 30.06.2025).
518. **Nastas, Ioana.** Istoria mea de succes ca voluntar / Ioana Nastas, **Liliana Manoiloa.** – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 iul. – URL: <https://s9.ro/2hv5> (accesat : 12.12.2025).
519. **Neniceas, Larisa.** Întrebări, răspunsuri și nu numai : [sinteză la Turul IV a Programului „Provocarea verii”] / Larisa Neniceas. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 aug. – URL: <https://s9.ro/2hv6> (accesat : 14.08.2025).
520. **Neniceas, Larisa.** Pașii spre fericire : [activitate desfășurată în cadrul serviciului „Sănătos și responsabil”] / Larisa Neniceas. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 mar. – URL: <https://s9.ro/2hv7> (accesat : 28.03.2025).
521. **Neniceas, Larisa.** Sănătatea ta e în mâinile tale : [sinteză la serviciul „Sănătos și responsabil”] / Larisa Neniceas. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 16 iun. – URL: <https://s9.ro/2hv8> (accesat : 25.08.2025).
522. **Olărescu Angela.** „Poarta dintre lumi” de scriitorul Sergiu Afanasu : [despre întâlnirea scriitorului Sergiu Afanasu cu elevii de la Liceele Teoretice „G. Meniuc” și „G. Călinescu” și prezentarea cărții „Poarta dintre lumi” din cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește”] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 oct. – URL: <https://s9.ro/2hv9> (accesat : 15.10.2025).
523. **Olărescu, Angela.** Curiozități istorice pentru copii : [despre întâlnirea istoricului dr. Andrei Prohin cu copiii, participanți ai Programului estival „Provocarea Verii 2025”, în baza cărții autorului „Lacrimile Zeului RA” la Biblioteca „Hristo Botev”] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 20 iun. – URL: <https://s9.ro/2hva/> (accesat : 10.07.2025).
524. **Olărescu, Angela.** Frumusețea sărbătorilor de iarnă la Festivalul „Colindelor bulgarilor basarabeni” : [despre desfășurarea Festivalului la Biblioteca „Hristo Botev” promovând tradițiile și obiceiurile bulgare în timpul sărbătorilor de iarnă] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 dec. – URL: <https://s9.ro/2i2l> (accesat : 26.12.2025).
525. **Olărescu, Angela.** Masa rotundă „Cercetări în domeniul istoriei și culturii etniilor conlocuitoare din Republica Moldova” : [desfășurată la Biblioteca „Hristo Botev”] / Angela Olărescu. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – 30 mar. – URL: <https://s9.ro/2hrb> (accesat : 11.04.2025).
526. **Olărescu, Angela.** O întâlnire memorabilă cu scriitorul Iulian Filip : [despre întâlnirea scriitorului Iulian Filip cu copiii de la Grădinița nr. 13 „Licurici” din Chișinău]. – Text electronic // BiblioCity. – 2025. – 3 mar. – URL: <https://s9.ro/2hvb> (accesat : 10.03.2025).
527. **Olărescu, Angela.** O nouă carte despre arborii genealogici ai bulgarilor din Moldova : [despre lansarea cărții „Arborii genealogici ai satului Kairaclia”, autor Ivan Manolov, Kairaklia, 2025,

- organizată la Biblioteca „Hristo Botev”]. – Text electronic // BiblioCity. – 2025. – 28 mai. – URL: <https://s9.ro/2hvc> (accesat : 13.06.2025).
528. **Olărescu, Angela.** Revista de Etnologie și Culturologice – Platformă de cercetări etnologice : [despre desfășurarea mesei rotunde „Cercetări în domeniul istoriei și culturii Etniilor conlocuitoare din Republica Moldova” cu participarea profesorilor ai disciplinei „Istoria, cultura și tradiția poporului” de la liceele pentru comunități etnice] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 11 febr. – URL: <https://s9.ro/2hvd> (accesat : 11.02.2025).
529. **Olărescu, Angela.** Tradiții și obiceiuri populare păstrate de veacuri : [despre întâlnirea istoricului dr. Andrei Prohin cu elevii de la Liceele Teoretice „G. Meniuc” și „G. Călinescu” și prezentarea unor tradiții și obiceiuri populare moldovenești în baza cărților „Lacrimile Zeului RA”, „Calendarul tradițiilor populare pentru copii”, autor Andrei Prohin la Biblioteca „Hristo Botev”] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 4 dec. – URL: <https://s9.ro/2hve> (accesat : 15.12.2025).
530. **Olărescu, Angela.** Urme în istorie a bulgarilor din Basarabia : [despre cartea „Urme în istorie: cifre, fapte, evenimente (1762-2024)”, autori Anna Maleșcova, Nicolai Curtev] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 9 iun. – URL: <https://s9.ro/2hvf> (accesat : 13.06.2025).
531. **Olărescu, Angela.** Valorificarea moștenirii bulgarilor din Chișinău : [despre desfășurarea Lecției publice „Valorificarea moștenirii bulgarilor din Chișinău prin traseele turismului cultural”, susținută de dr. în istorie Marina Miron cu participarea elevilor de la Colegiul Național de Comerț al ASEM la Biblioteca „Hristo Botev”] / Angela Olărescu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 mar. – URL: <https://s9.ro/2hvg> (accesat : 10.03.2025).
532. **Opera lui Eminescu, reflectată într-o expoziție tematică la Parlament :** [organizată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // ȘtiriMD : [site]. – 2025. – 15 iunie. – URL : <https://stiri.md/article/social/opera-lui-eminescu-reflectata-intr-o-expozitie-tematica-la-parlament/> (accesat 24.06.2025).
533. **Opera lui Eminescu, reflectată într-o expoziție tematică la Parlament : Expoziția organizată de Parlamentul Republicii Moldova în parteneriat cu Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Text : electronic // multimedia.parlament.md : [site] . – 2025. – 15 iunie. – URL : https://multimedia.parlament.md/opera-lui-eminescu-reflectata-intr-o-expozitie-tematica-la-parlament/?fbclid=IwY2xjawK8nFJleHRuA2FlbQlxMABicmlkETExTnM0em11Sk9EeTdRM3RtAR7jJG8vEa0-lCx2s4ChOWG8spieMdeZCj71-r6iHxnoSPRE9CaglVRdSSRubg_aem_0qrPP1eRwKtLKp8qAxbTQ (accesat 24.06.2025).
534. **Panaguța, Ana. 148 de ani de la fondare:** Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu”, simbol al culturii chișinăuene. – Text : electronic // REALITATEA : [site]. – 2025. – 19 octombrie. – URL: <https://realitatea.md/148-de-ani-de-la-fondare-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-simbol-al-culturii-chisinauiene/> (accesat: 28.10.2025).
535. **Para, Maria.** Sergiu Afanasiu și magia cărții „Poarta dintre lumi” - călătorii literare : [întâlnire cu scriitorul Sergiu Afanasiu, cartea face parte din programul „Chișinăul citește”, categoria copii] /

- Maria Para. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 26 mar. – URL: <https://s9.ro/2hvh> (accesat: 25.03.2025).
536. **Pintelei, Andreea.** Chișinău – acasă în Europa : [eseu] / Andreea Pintelei. – Text electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 6 (iun.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2dz8> (accesat : 16.07.2025).
537. **Premiile pentru debut în literatură pentru anul 2024** : [despre lansarea Concursului]. – Text : electronic // AllEvents : [site]. – 2025. – 26 februarie. – URL : <https://allevents.in/chisinau/premiile-pentru-debut-in-literatura-pentru-anul-2024/80001768681265?ref=smdl> (accesat: 6.02.2025).
538. **Primăria Chișinău anunță în concurs pentru scriitorii din Chișinău** : [Biblioteca „B.P. Hasdeu”, lansează ediția a doua a Concursului de rezidențe literare pentru scriitorii din Chișinău]. – Text : electronic // Jurnalist.md : [site]. – 2025. – 23 iulie. – URL: <https://jurnalist.md/2025/07/23/primaria-chisinau-anunta-un-concurs-pentru-scriitorii-din-chisinau/> (accesat 19.08.2025).
539. **Programul „Provocarea verii” se desfășoară în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.** – Text : electronic // NOI.md : [site]. – 2025. – 14 iunie. – URL : <https://noi.md/md/capitala/programul-provocarea-verii-se-desfasoara-in-filialele-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu> (accesat 24.06.2025).
540. **Programul estival „Provocarea verii” a ajuns la o nouă ediție.** – Text : electronic // NOI.md : [site]. – 2025. – 20 mai. – URL : <https://noi.md/md/capitala/programul-estival-provocarea-verii-a-ajuns-la-o-noua-editie?prev=1%29> (accesat: 25.06.2025).
541. **Proiectul Orizont Eminescu Mihai Internațional (POEM-I) continuă călătoria – „Experiența indiană”** : [despre Proiectul Orizont Eminescu Mihai–Internațional, prezent în septembrie, la Congresul Mondial Eminescologic din Chișinău, Republica Moldova] / consemnare : Thomas Csinta. – Text : electronic // Jurnalul de București. – 2025. – 5 ian. – URL: <https://s9.ro/298e> (accesat : 24.09.2025).
542. **Provocarea verii 2025 - ȘTIM la Bibliotecă.** – Text : electronic // EXTRAȘCOLAR : [site]. – 2025. – URL : <https://extrascolar.md/activity/provocarea-verii-2025-stim-la-biblioteca298> (accesat 24.06.2025).
543. **Reșetnic, Nina.** Angela Malancă – scriitoarea care ține soarele-n palme, și îl transmite copiilor : [lansarea volumului „Am ținut soarele-n palme”] / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 31 iul. – URL: <https://s9.ro/2hvi> (accesat : 08.09.2025).
544. **Reșetnic, Nina.** Cursul „Bazele biblioteconomiei moderne” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 28 febr. – URL: <https://s9.ro/2hvl> (accesat : 02.04.2025).
545. **Reșetnic, Nina.** Întâlnirea copiilor cu scriitorul Sergiu Afanasiu - povestea din spatele scrisului / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 24 iul. – URL: <https://s9.ro/2hvj> (accesat : 08.09.2025).
546. **Reșetnic, Nina.** Lansarea noului volum „Fata de dincolo de ceață”, semnat de Aurelian Silvestru / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 3 oct. – URL: <https://s9.ro/2hvk> (accesat : 31.10.2025).
547. **Reșetnic, Nina.** O întâlnire de suflet a copiilor cu scriitorul Iulian Filip / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 12 iun. – URL: <https://s9.ro/2hvs> (accesat : 02.07.2025).

548. **Reșetnic, Nina.** O întâlnire de suflet și pentru suflet : [întâlnirea copilașilor de la Alianța Franceză cu scriitorul Petre Popa] / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 iul. – URL: <https://s9.ro/2hvr> (accesat : 08.09.2025).
549. **Reșetnic, Nina.** Poezia, un refugiu al sufletului : [recital de poezie al elevilor de la Cobusca-Nouă] / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 21 mar. – URL: <https://s9.ro/2hvf> (accesat : 02.04.2025).
550. **Reșetnic, Nina.** Poveste și inspirație pentru copii : [întâlnirea copilașilor de la Alianța Franceză cu scriitoarea Irina Nechit] / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 4 iul. – URL: <https://s9.ro/2hvp> (accesat : 08.09.2025).
551. **Reșetnic, Nina.** Provocarea Verii la Biblioteca „Onisifor Ghibu” / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 8 aug. – URL: <https://s9.ro/2hvo> (accesat : 08.09.2025).
552. **Reșetnic, Nina.** Puterea binelui : [Cenaclul literar-creștin „Cuvântul”] / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 22 sept. – URL: <https://s9.ro/2hvn> (accesat : 30.09.2025).
553. **Reșetnic, Nina.** Sărbătoare cu parfum de tei : [Cenaclul literar-creștin „Cuvântul”] / Nina Reșetnic. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 16 iun. – URL: <https://s9.ro/2hvm> (accesat : 02.07.2025).
554. **Rotaru Svetlana.** Jurnal de călătorie: La Festivalul Cărții pentru Copii din Cluj. Bibliotecarele din Chișinău în misiune culturală peste Prut / Svetlana Rotaru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 21 oct. – URL: <https://s9.ro/2hv1> (accesat : 15.12.2025).
555. **Rotaru, Svetlana.** Descoperim producătorii autohtoni : [despre activitatea desfășurată în cadrul serviciului „Micii antreprenori”] / Svetlana Rotaru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 11 dec. – URL: <https://s9.ro/2hv0> (accesat: 15.12.2025).
556. **Rotaru, Svetlana.** Horsens și „Transilvania”: sub același cer al lecturii : [în vizită la biblioteca „Horsens”, Danemarca] / Svetlana Rotaru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 13 aug. – URL: <https://s9.ro/2huz> (accesat : 14.08.2025).
557. **Rotaru, Svetlana.** Munca o lecție de responsabilitate și independență : [despre activitatea „Învață să câștigi banii tăi” în cadrul serviciului „Micii antreprenori”] / Svetlana Rotaru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 mai. – URL: <https://s9.ro/2huy> (accesat : 01.07.2025).
558. **Rotaru, Svetlana.** Prezența cărții în societate : [despre importanța lecturii] / Svetlana Rotaru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 febr. – URL: <https://s9.ro/2hux> (accesat : 25.03.2025).
559. **Rotaru, Svetlana.** Primii pași spre cunoaștere Impactul Bibliotecii „Transilvania” în dezvoltarea timpurie a copilului : [despre Serviciul „BiblioPicii”]. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2025/06/30/primii-pasi-spre-cunoastere-impactulbibliotecii-transilvania-in-dezvoltarea-timpurie-a-copilului/> (accesat: 01.07.25)
560. **Rotaru, Svetlana.** Reciclarea materialelor și valorificarea lor prin creativitate : [despre activitatea desfășurată în cadrul serviciului „Micii antreprenori”] / Svetlana Rotaru. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 1 dec. – URL: <https://s9.ro/2huw> (accesat : 15.12.2025).
561. **Schimb de experiență la Sibiu: bibliotecarii din Chișinău, în vizită la Biblioteca Județeană ASTRA.** – Text : electronic // Sibiu Independent : [site]. – 2025. – 17 iunie. – URL: <https://sibiui-independent.ro/2025/06/17/schimb-de-experienta-la-sibiu-bibliotecarii-din-chisinau-in-vizita-la-biblioteca-judetean-astra/> (accesat 24.06.2025).

562. **Scriitorii din Chișinău pot participa la un concurs pentru a obține bursă de creație literară :** [Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează ediția a II-a a concursului]. – Text : electronic // Diez : [site]. – 2025. – 23 iulie. – URL: <https://diez.md/2025/07/23/scriitorii-din-chisinau-pot-participa-la-un-concurs-pentru-a-obtine-bursa-de-creatie-literara/> (accesat 19.08.2025).
563. **Sîrbu, Vera.** Anatol Ciocanu, vocea eternă a poeziei basarabene : [un omagiu adus lui scriitorului] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 7 (Iul.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2hr8> (accesat : 21.08.2025).
564. **Sîrbu, Vera.** Deportări staliniste: ecou din trecut : [despre Programul de lectură „Chișinăul citește” ediția a XXII-a, dedicat promovării valorilor literare autohtone și stimulării lecturii în comunitate. Pentru categoria de cititori adulți cartea propusă „O progenitură dușmănoasă” semnată de Nicolae Negru] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 3 (Mar.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2b80> (accesat : 02.04.2025).
565. **Sîrbu, Vera.** Hramul Chișinăului: celebrăm farmecul și istoria orașului : [despre cărțile care ne ne ajută să explorăm orașul Chișinău într-un mod profund și plin de nostalgie] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 10 (Oct.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2hqt> (accesat : 10.11.2025).
566. **Sîrbu, Vera.** Ion Vieru – poetul țărânei de acasă : [despre omagiul adus poetului organizat la CAIME] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 2 (febr.). – P. 5. – URL: <https://s9.ro/2ag7> (accesat : 13.03.2025).
567. **Sîrbu, Vera.** Istoricul și soarta corespondenței dintre Mihai Eminescu și Veronica Micle : [despre corespondența dintre Mihai Eminescu și Veronica Micle] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 11 (Noiem.). – P. 2. – URL: <https://www.calameo.com/read/004373389d907e14ee333> (accesat : 05.12.2025).
568. **Sîrbu, Vera.** Învinge Bullying-ul și Redescoperă-te : [despre bullying și câteva cărți recomandate] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 5 (Mai). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2dz7> (accesat : 16.07.2025).
569. **Sîrbu, Vera.** O experiență estivală plină de energie și culoare : [despre sinteza turului I și II, a programului estival „Provocarea verii”, Ediția a VII-a desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 6 (Iun.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2dz8> (accesat : 16.07.2025).
570. **Sîrbu, Vera.** O modalitate perfectă de a redescoperi capitala : [despre colecția de puzzle pentru copii „Chișinăul prin joc” intrată în colecția CAIME] / Vera Sîrbu. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 11 (Noiem.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2hqu> (accesat : 05.12.2025).
571. **Sochircă, Ludmila.** Traian Vasilcău – între înălțarea cuvântului și slujirea altarului : [despre poetul Traian Vasilcău și lansarea romanului său „Predicile de la pianul din Bibliotecă”, organizat la CAIME] / Ludmila Sochircă. – Text : electronic // Amfiteatrul literar. – 2025. – Nr 5 (Mai) – P. 81-83. – URL: <https://s9.ro/2cme> (accesat : 26.05.2025).
572. **Sofroni, Natalia.** „Bătălia cărților”, ediția a XI-a: Descoperă magia „Balenei dispărute” / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity– 2025. – 14 mar. – URL: <https://s9.ro/2huv> (accesat : 28.05.2025).

573. **Sofroni, Natalia.** „Provocarea verii” continuă cu lecții de empatie / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 iul. – URL: <https://s9.ro/2hu1> (accesat : 17.07.2025).
574. **Sofroni, Natalia.** Aniversare cu ecou: 90 de ani de la nașterea lui Grigore Vieru – între vers și suflet / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 21 febr. – URL: <https://s9.ro/2hu0> (accesat : 28.05.2025).
575. **Sofroni, Natalia.** Cardul care deschide lumi: bilanțul campaniei „Fii deștept! la un card inteligent! / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 20 oct. – URL: <https://s9.ro/2htx> (accesat : 16.12.2025).
576. **Sofroni, Natalia.** Descoperind „Poarta dintre lumi” la Biblioteca „Traian”: Un dialog literar cu Sergiu Afanasu / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 11 apr. – URL: <https://s9.ro/2htz> (accesat : 28.05.2025).
577. **Sofroni, Natalia.** Exploratori în lumea artei / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 23 iunie – URL: <https://s9.ro/2hty> (accesat : 17.07.2025).
578. **Sofroni, Natalia.** Izvorul creativității și puterea poveștilor / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 8 mai. – URL: <https://s9.ro/2htt> (accesat : 28.05.2025).
579. **Sofroni, Natalia.** Momente de inspirație cu scriitorul Ianoș Țurcanu / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 noiem. – URL: <https://s9.ro/2htx> (accesat : 16.12.2025).
580. **Sofroni, Natalia.** Provocarea verii, ediția a VII-a: implicare, creativitate, succes. – Text : electronic / Natalia Sofroni // BiblioCity. – 2025. – 31 iul. – URL: <https://s9.ro/2htw> (accesat : 16.12.2025).
581. **Sofroni, Natalia.** Sub ploaia blândă a cuvintelor: întâlnire cu Ada Zaporozjanu / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 oct. – URL: <https://s9.ro/2htv> (accesat : 16.12.2025).
582. **Sofroni, Natalia.** Turul II al Programului „Provocarea verii” cu idei și dorințe de vacanță. – Text : electronic / Natalia Sofroni // BiblioCity. – 2025. – 1 iul. – URL: <https://s9.ro/2htu> (accesat : 17.07.2025).
583. **Sofroni, Natalia.** Voluntariat în vacanță – alegerea care m-a format / Natalia Sofroni. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 18 iun. – URL: <https://s9.ro/2htt> (accesat : 17.07.2025).
584. **Sofronovici, Ștefan.** Inaugurarea și sfințirea bustului acad. Victor Crăciun : [despre inaugurarea bustului lui Victor Crăciun la Durești, un mare eminescolog și un brâncușolog și un susținător al CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 11 (Noiem.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2hqu> (accesat : 05.12.2025).
585. **Sofronovici, Ștefan.** Lupta poetului Traian Vasilcău cu uitarea : [despre Traian Vasilcău și romanul său „Predicile de la pianul din Bibliotecă”] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 19 mai. – URL: <https://s9.ro/2cii> (accesat : 20.05.2025).
586. **Sofronovici, Ștefan.** Măștile lui Brejnev : [despre întâlnirea scriitorului Nicolae Spătaru cu studenții de la Centrul de Excelență în Energetică și Electrică la CAIME, în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 7 (Iul.). – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2hr8> (accesat : 21.08.2025).
587. **Sofronovici, Ștefan.** Pictorul Iurie Iazan la ora bilanțului (70 de ani de la naștere) : [despre omagierea pictorului Iurie Iazan la CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 5 (Mai). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2dz7> (accesat : 16.07.2025).

588. **Sofronovici, Ștefan.** Suntem în „Anul Eminescu”, pentru a treia oară! : [despre răspunsuri lăsate pe paginile a trei volume ale operei eminesciene, de diverse personalități române de pe ambele maluri de Prut la întrebarea „Ce îndeamnă Eminescu pentru mine”] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 10 (Oct.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2hqt> (accesat : 10.11.2025).
589. **Stajila, Emilia.** Academicianul Theodor Codreanu - 80 de ani : [despre simpozionul „Acad. Theodor Codreanu, retutabil eminescolog și fenomenolog al culturii, la ora bilanțului”, organizat la 1 aprilie 2025, în incinta CAIME] / Emilia Stajila. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 4 (Apr.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2cag> (accesat : 12.05.2025).
590. **Stolearenco, Regina.** Magia lecturii : Călătorii pentru cititorii curajoși : [activitate desfășurată în cadrul Săptămânii Naționale a Lecturii] / Regina Stolearenco. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 13 febr. – URL: <https://s9.ro/2hts> (accesat: 25.03.2025).
591. **Șevcenco, Diana.** Devenirea ființei prin cuvânt – o lectură spirituală a romanului „Predicile de la pianul din bibliotecă” de Traian Vasilcău : [despre poetul Traian Vasilcău și lansarea romanului său „Predicile de la pianul din Bibliotecă”, organizat la CAIME] / Diana Șevcenco. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 24 mai. – URL: <https://s9.ro/2cmv> (accesat : 26.05.2025).
592. **Știrbu, Ala.** Atelierul „Administrarea blogurilor” la Campusul Competențelor al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2025/03/27/atelierul-administrarea-blogurilor-la-campusul-competentelor-al-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu/> (accesat : 02.04.2025).
593. **Știrbu, Ala.** Cadeții Academiei „Ștefan cel Mare” față în față cu scriitorul Nicolae Negru / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 22 mai. – URL: <https://s9.ro/2htr> (accesat : 26.05.2025).
594. **Știrbu, Ala.** Claudia Partole în dialog cu copii de la Alianța Franceză / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 iul. – URL: <https://s9.ro/2htq> (accesat : 08.09.2025).
595. **Știrbu, Ala.** Conversații filosofice cu Dorian Furtună: Eumenidele - zeități din lumea greacă / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 27 iul. – URL: <https://s9.ro/2htp> (accesat : 08.09.2025).
596. **Știrbu, Ala.** Olga Mardari – personalitatea care lasă urme de aur nu doar în picturi, dar și în sufletele oamenilor / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 mai. – URL: <https://s9.ro/2htn> (accesat : 26.05.2025).
597. **Știrbu, Ala.** Spectacol literar-muzical dedicat poetei Leonida Lari „Din lupta mea a mai rămas cuvântul” / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 noiem. – URL: <https://s9.ro/2htm> (accesat : 08.09.2025).
598. **Știrbu, Ala.** Zeii Olimpului în cadrul Programului estival „Provocarea Verii” / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 6 iun. – URL: <https://s9.ro/2htl> (accesat : 02.07.2025).
599. **Știrbu, Ala.** Ziua românilor de pretutindeni : [eveniment cu genericul: Tradiție. Artă și emoție românească] / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 25 mai. – URL: <https://s9.ro/2htk> (accesat : 26.05.2025).
600. **Știrbu, Ala.** Masă rotundă consacrată războiului din 2 martie 1992 / Ala Știrbu. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 28 febr. – URL: <https://s9.ro/2htj> (accesat : 02.04.2025).

601. **Toderaco, Ala.** Inter Libris la Biblioteca Transilvania” : [inaugurarea noului serviciu „Inter Libris” la Biblioteca „Transilvania”] / Ala Toderășco. – Text electronic // BiblioCity. – 2025. – 22 mar. – URL: <https://s9.ro/2hth> (accesat: 26.03.2025).
602. **Toderășco, Ala.** Ce alegem pentru vacanța de vară: Ice-Cream sau Biblio-STREAM? ori cum a fost turul III al „Provocării verii 2025” la Biblioteca „Transilvania” / Ala Toderășco. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 22 iul. – URL: <https://s9.ro/2htg> (accesat: 03.08.2025).
603. **Toderășco, Ala.** Despre educație și formare continuă prin prisma bibliotecii moderne : [despre cursul „Bazele Biblioteconomiei Moderne”, organizat de BM „B.P. Hasdeu”] / Ala Toderășco. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 31 mar. – URL: <https://s9.ro/2htf> (accesat: 15.05.2025).
604. **Tymoŧti, Stela.** Întâlnire literară cu Nicolae Negru – între adevăr, limbă și identitate / Stela Tymoŧti, Galina Tartacovschi. – Text: electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hte> (accesat : 16.12.2025).
605. **Un grup de polonezi a vizitat două biblioteci din Chișinău** : [Biblioteca „Adam Mickiewicz” și Biblioteca Centrală a BM] – Text : electronic // ȘtiriMD : [site]. – 2025. – 2 iulie. – URL : <https://stiri.md/article/social/un-grup-de-polonezi-a-vizitat-doua-biblioteci-din-chisinau/> (accesat 19.08.2025).
606. **Ungureanu, Elena.** Atunci și acum: Glose pentru Vlad Pihilă / Elena Ungureanu. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 16. – P. 5-10. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2025/06/arhivarius-nr-16-2025.html> (accesat : 27.01.2026).
607. **Vacanța de vară 2025:** Peste 13 mii de copii vor putea participa la tabere educaționale : [este menționat programul estival al BM „Provocare Verii”]. – Text : electronic // Agora : [site]. – 2025. – 2 iunie. – URL: <https://agora.md/2025/06/02/vacanta-de-vara-2025-pestre-13-mii-de-copii-vor-putea-participa-la-tabere-educational> (accesat 24.06.2025).
608. **Vasilcău, Traian.** Actualitatea valorilor eminesciene : [despre evenimentul „Mihai Eminescu – model de gândire și trăire în contemporaneitate” consacrat zilei trecerii în eternitate a poetului național desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 6 (Iun.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2dz8> (accesat : 16.07.2025).
609. **Vasilcău, Traian.** Arta adevărată este Cuvânt! Restul sunt numai cuvinte... : [interviu cu poetul Traian Vasilcău] / consemnare: Veronica Hariton-Perju. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 25 iun. – URL: <https://s9.ro/2e95> (accesat : 28.07.2025).
610. **Vasilcău, Traian.** Creația creștină a Raisei Plăieșu, unde „râurează mereu sângele credinței în Dumnezeu : [despre popasul literar-muzical, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 21 iul. – URL: <https://s9.ro/2e9u> (accesat : 29.07.2025).
611. **Vasilcău, Traian.** Cristian Andronic: un Poet cât o generație : [despre noua carte al Poetului Cristian Andronic, intitulată „Semnele trecerii”] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 6 noiem. – URL: <https://armoniiculturale.ro/cristian-andronic-un-poet-cat-o-generatie/> (accesat : 01.12.2025).
612. **Vasilcău, Traian.** Cum a fost Eminescu și cum ne-a vrut el să fim : [despre Mihai Eminescu, omul deplin al culturii românești] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 3 (Mart.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2b80> (accesat : 02.04.2025).

613. **Vasilcău, Traian.** Părintele Vadim Beresteanu – un suflet profund cântător : [despre întâlnirea părintelui Vadim Beresteanu cu studenții de la CEITI, în cadrul evenimentului organizat la CAIME „Îmi este imposibil FĂRĂ TINE”] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 23 mai. – URL : <https://s9.ro/2cmt> (accesat : 26.05.2025).
614. **Vasilcău, Traian.** Pe urmele lui Orfeu, în Eternitate : [despre evenimentul consacrat lui acad. Nicolae Dabija, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 16 iul. – URL: <https://s9.ro/2e9w> (accesat : 29.07.2025).
615. **Vasilcău, Traian.** Tezaur eminescian : [despre Congresul Mondial al Eminescologilor, ediția a XIV-a, cu tema: Efigia lui Eminescu în arte desfășurat la 1 septembrie 2025, în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 8/9. – P. 1-2. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733890a2e6d388168> (accesat : 30. 09. 2025).
616. **Vasilcău, Traian.** Triumf eminescian : [despre ziua a doua a Congresului Mondial al Eminescologilor, ediția a XIV-a, cu tema Efigia lui Eminescu în Arte] / Vasilcău Traian. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 3 sept. – URL: <https://s9.ro/2hr9> (accesat : 09.09.2025).
617. **Vasilcău, Traian.** Un om, de care dor îmi va fi și peste moarte : [despre scriitorul Grigore Vieru și, mai ales, despre sufletul lui frumos și generos] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 28 apr. – URL: <https://s9.ro/2c19> (accesat : 29.04.2025).
618. **Vasilcău, Traian.** Urme veșnice: In memoriam Nicolae Dabija : [despre evenimentul consacrat lui acad. Nicolae Dabija, desfășurat în incinta CAIME] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 7 (iul.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2hr8> (accesat : 21. 08. 2025).
619. **Vasilcău, Traian.** Vasile Binecuvântătorul de Frați: [o amintire dragă despre Vasile Tărățeanu] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Armonii Culturale. – 2025. – 14 mai. – URL : <https://s9.ro/2ch5> (accesat : 19.05.2025).
620. **Vintilă, Angela.** „Chișinăul citește” cu Sergiu Afanasiu la Biblioteca „Mihail Ciachir” / Angela Vintilă. – Text: electronic // BiblioCity. – 2025. – 20 mai. – URL: <https://s9.ro/2hrm> (accesat : 20.05.2025).
621. **Vintilă, Angela.** „Taina celor doi faraoni” – un subiect captivant învăluit de mister / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 mar. – URL: <https://s9.ro/2hrl> (accesat : 29.04.2025).
622. **Vintilă, Angela.** 100 de ani de la migrarea găgăuzilor în Brazilia: o poveste de adaptare și identitate / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 oct. – URL: <https://s9.ro/2htc> (accesat : 15.10.2025).
623. **Vintilă, Angela.** 100 de personalități remarcabile sub o singură copertă / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 7 mai. – URL: <https://s9.ro/2hrk> (accesat : 08.05.2025).
624. **Vintilă, Angela.** Cultura ca Factor de Identitate Etnică: Perspective etnologice și culturologice / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 15 mar. – URL: <https://s9.ro/2htb> (accesat : 06.04.2025).
625. **Vintilă, Angela.** Împreună redescoperim magia poveștilor / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 30 mar. – URL: <https://s9.ro/2htd> (accesat : 06.04.2025).
626. **Vintilă, Angela.** Literatura și cinematografia: dialogul inspirației / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 17 noiem. – URL: <https://s9.ro/2hrq> (accesat : 17.11.2025).

627. **Vintilă, Angela.** Redescoperirea valorilor tradiționale la clubul „Inimi înțelepte” / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 29 sept. – URL: <https://s9.ro/2hrj> (accesat : 29.09.2025).
628. **Vintilă, Angela.** Ședința clubului Inimi înțelepte / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 10 mar. – URL: <https://s9.ro/2hro> (accesat : 10.03.2025).
629. **Vintilă, Angela.** Un nou volum lansat de Petre Crăciun la Biblioteca „Mihail Ciachir” / Angela Vintilă. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 8 mai. – URL: <https://s9.ro/2hrn> (accesat : 14.05.2025).
630. **Vlad Pohilă, între amintire și recunoaștere – un eveniment de suflet la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** : [despre personalitatea și opera scriitorului, lingvistului, publicistului, ziaristului și bibliotecarului Vlad Pohilă] / corespondentul ziatului. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău. – 2025. – 9 apr. – URL: <https://s9.ro/2idj> (accesat : 09.04.2025).
631. **Zanet, Todur.** Kişinev Mihail ÇAKİR bibliotekası TİKA yardımınan enilenip, enidän açıldı / Todur Zanet. – Text : electronic // Ana Sözü. – 2025. – 30 ian. – URL: <https://s9.ro/2hp3> (accesat : 28.10.2025). – În limba gagauză.
632. **Zanet, Todur.** Mihail ÇAKİR adına bibliotekanın yortulu sırasında TİKA Başkan yardımcısı Dr. Mahmut ÇEVİKin açılış nasaatı / Todur Zanet. – Text : electronic // Ana Sözü. – 2025. – 31 ian. – URL: <https://s9.ro/2hp4> (accesat : 28.10.2025).
633. **Zanet, Todur.** TİKAdan „KOHA biblioteka sistemasi”na integratiya kursalari / Todur Zanet. – Text : electronic // Ana Sözü. – 2025. – 30 may. – URL: <https://s9.ro/2hp5> (accesat : 17.12.2025).
634. **Zaporojan, Mircea.** Vara perfectă a unui voluntar tânăr / Mircea Zaporojan, **Liliana Manoilo**va. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 31 iul. – URL: <https://s9.ro/2hri> (accesat : 31.07.2025).
635. **Zelinschi, Angela.** Învăță de la păsări! Ziua Internațională a Păsărilor în mijlocul naturii / Angela Zelinschi. – Text : electronic // BiblioCity. – 2025. – 1 apr. – URL: <https://s9.ro/2hrh> (accesat : 23.05.2025).
636. **Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”**: [Primăria Chișinău informează că, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” marchează pe 19 octombrie – 148 de ani de activitate]. – Text : electronic // PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU: [site]. – 2025. – 16 octombrie. – URL: https://www.chisinau.md/ro/zilele-bibliotecii-municipale-bp-hasdeu-20292_280943.html (accesat 24.10.2025).
637. **Ziua Mondială a Poeziei, marcată mâine la Biblioteca Municipală din capitală.** – Text : electronic // NOI.md : [site]. – 2025. – 20 martie. – URL: <https://noi.md/md/capitala/ziua-mondiala-a-poeziei-marcata-miine-la-biblioteca-municipala-din-capitala/> (accesat : 20.03.2025).
638. **Бацманова, Анна** [directorul bibliotecii „Ітіс Mangher”, filiala BM „B.P. Hasdeu”]. В контексте востребованности [вступительное слово к читателям] / Анна Бацманова. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 16. – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2hr3>. (accesat : 13.07.2025).
639. **Бацманова, Анна** [directorul bibliotecii „Ітіс Mangher”, filiala BM „B. P. Hasdeu”]. Слово к читателю / Анна Бацманова. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 15. – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/2hr1> (accesat : 13.04.2025).
640. **Искимжи, Татьяна.** Как рассказывать детям о Холокосте / Татьяна Искимжи. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 15. – P. 21-23. – URL: <https://s9.ro/2hr1>. (accesat : 13.04.2025).

641. **Лукьянец, Екатерина.** Незаживающая рана : [ко Дню Памяти Жертв Холокоста] / Екатерина Лукьянец. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 14. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2hqy> (accesat : 13.04.2025).
642. **Метляева, Мирослава.** Алгоритмы тревоги. Отрывки из книги Жан-Жака Ашкенази „7.10 Terorismul islamic (București, RAO Distribuție, 2024)” / Мирослава Метляева. – Text : electronic // Arhivarius. – 2025. – Nr 15. – P. 9-12. – URL: <https://s9.ro/2hr1> (accesat : 13.04.2025).
643. **Метляева, Мирослава.** Приглашаем в Артотеку библиотеки «Ицик Мангер» [открытие новой услуги] / Мирослава Метляева. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 15. – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2hr0> (accesat : 16.07.2025).
644. **Портная, Рената.** Выставка Михаила Бруни: фантастика, философия и мистика в живописи / Рената Портная. – Text : electronic // Dimineața capitalei = Утро столицы. – 2025. – Nr 14. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2hqy> (accesat : 13.04.2025).
645. **Унгуряну, Светлана.** Библиотеки и всемирный день прав потребителей. – Text : electronic / Светлана Унгуряну // BiblioCity. – 2025. – 3 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2025/03/14/библиотеки-и-всемирный-день-прав-потр/> (accesat : 14.03.2025).
646. **Унгуряну, Светлана.** Вверх по лестнице мастерства или новые горизонты библиотекаря / Светлана Унгуряну. – Text : electronic / Svetlana Ungurean // BiblioCity. – 2025. – 4 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2025/02/04/вверх-по-лестнице-мастерства-или-новы/> (accesat : 04.02.2025).

EMISIUNI TV

647. **Acad. Mihai Cimpoi, despre „Poetul Național și Universal” – Mihai Eminescu** : [Mihai cimpoi în dialog cu jurnalista Natalia Catan, consacrat Zilei Naționale a Culturii]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Tele Matinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 15 ian. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/531424123280864> (accesat : 15.01.2025).
648. **Anul literar Nicolae Esinencu la Biblioteca „Onisifor Ghibu** : [despre declararea Anului literar Nicolae Esinencu]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 14 ian. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dJiNd7j11Tg> (accesat : 14.01.2025).
649. **Bevziuc, Ana.** [Despre Biblioteca „Lesia Ukrainka” și oferta serviciilor oferite comunității prezentate de Ana Bevziuc, șef filială] / înregistrare: Daria Rusu. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova 1 : Emisiunea „ЩоТижневик” : [site]. – 2025. – 12 apr. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/6521#content> (accesat : 12.04.2025).
650. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a aniversat, recent, 148 ani de la fondare** : [interviu cu dna Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu” despre evenimentul aniversar]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „LiveStudio” : [pagină Facebook]. – 2025. – 24 oct. – URL: <https://www.facebook.com/reel/2024048828354905> (accesat : 17.12.2025).
651. **Библиотекари din toată țara au participat la instruiuri pentru utilizarea sistemului KOHA – un soft gratuit, open-source, ușor de folosit și personalizabil** : [bibliotecarii BM au participat la instruirile

- livrate de către specialiști din cadrul **Ministerului Culturii al Republicii Turcia** cu suportul financiar al Agenției de Cooperare și Coordonare Turcă (TIKA)]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața” : [pagină Facebook]. – 2025. – 8 mai – URL : <https://fb.watch/zxqvpUc4fo/> (accesat : 10.05.2025).
652. **Cafeaua, o sursă de inspirație pentru oamenii de cultură** : [interviu cu Vitalie Răileanu, cu prilejul Zilei Internaționale a Cafelei]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 30 aug. – URL: <https://www.facebook.com/reel/1321233886029403> (accesat : 30.09.2025).
653. **Caricatura, o modalitate de a satiriza societatea prin desene umoristice!** : [despre lansarea volumului „Caricatura satirică din Republica Moldova. Anii 1940-2015”, autoare Lucia Adascalita, la BM „B.P. Hasdeu”. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 15 noiem. – URL: <https://www.facebook.com/reel/822127464036241> (accesat : 15.12.2025).
654. **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu – oază culturală în inima Chișinăului** : [Elena Dabija despre colecția de cărți și documente a Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața” : [pagină Facebook] – 2025. – 23 ian. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/15h75ofR56/> (accesat : 23.01.2025).
655. **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” despre cea mai mare și cea mai mică carte cu operele lui Eminescu, dar și alte formate...** : [despre cea mai mică și cea mai mare carte cu operele scriitorului Mihai Eminescu deținute de CAIME, relatează șefa bibliotecii, Elena Dabija]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Bună Dimineața” : [pagină Facebook]. – 2025. – 10 feb. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/1345443719816972> (accesat : 10.02.2025).
656. **Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” marchează 25 de ani de la fondare** : [despre activitatea CAIME relatează dna Elena Dabija, șefa instituției] : Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Live Studio”: [pagină Facebook]. – 2025. – 15 ian. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/805128808433211> (accesat : 15.01.2025).
657. **15 ianuarie, Ziua Culturii Naționale** : [Acad. Mihai Cimpoi despre ziua Culturii Naționale și împlinirea celor 25 de ani a CAIME] : Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Obiectiv comun”. – 2025. – 15 ian. – URL: <https://s9.ro/299u> (accesat : 15.01.2025).
658. **Cum își amintesc ziua de 27 august 1991 semnatarilor Declarației de Independență** : [vernisaj]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 27 aug. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WNX7oICV7I8> (accesat : 27.08.2025).
659. **De vorbă cu Fineti & Solonari** : [interviu cu Angela Olărescu despre activitatea Bibliotecii „Hristo Botev”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Exclusiv TV: [canal YouTube]. – 2025. – URL: https://www.google.com/search?q=de+vorb%C4%83+cu+fineti+%26+solonari+din+22+12+25&oq=de+vorb%C4%83&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqCAGAEUUYJxg7MggIABBFgCcYOZIGCAEQRRg5MgcIAhAAGIAEMgcIAxAAGIAEMggIBBAAGBYHjIICAUQABgWGB4yCAGGEAAYFhgeMgYIBxBFGD3SAQg00Tg

- xajBqN6gCALACAA&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:9497c32b,vid:E4j9p_4Koa8,st:0 (accesat : 26.12.2025). – min. 13:15-27:12.
660. **De ziua Națională a României** : [Ștefan Sofronovici recită poezia „Să-mi fii mândră și mărească Basarabie Română”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 1 dec. – URL: <https://www.facebook.com/reel/1342393983748439> (accesat : 02.12.2025).
661. **Despre „Zilele Ghibu – 2025” în cadrul Bibliotecii „Onisifor Ghibu”**. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Mesager” : [site]. – 2025. – 20 mai. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=K_7Xgci4Klc (accesat : 20.05.2025).
662. **Despre evenimentul „Teatru și Ironie: moștenirea lui Caragiale”, organizat la Biblioteca „Târgu Mureș”, cu ocazia împlinirii a 173 de ani de la nașterea dramaturgului I.L. Caragiale**: / înregistrare: Silvia Hodorogea. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Mesager” : [site]. – 2025. – 31 ian. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/5834#content> (accesat : 12.02.2025).
663. **Despre Grigore Vieru cu Academicianul Mihai Cimpoi** : [despre creația lui Grigore Vieru cu prilejul zilei de naștere a scriitorului] / material realizat de Anatol Fornea. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Tele Matinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 14 feb. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/622800203800359> (accesat : 14.02.2025).
664. **Despre scriitorul și omul care a fost Nicolae Esinencu** : [interviu cu criticul literar și poetul Vitalie Răileanu]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova 1 : Emisiunea „TeleMatinal” : [site]. – 2025. – 13 ian. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/despre-scriitorul-dar-%C8%99i-omul-care-a-fost-nicolae-esinencu-am-discutat-cu-critic/1712004473082322/> (accesat : 13.01.2025).
665. **Dialog în direct despre volumele de poezie ale Olgăi Mardari**. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 1 iun. – URL: <https://tvrmdova.md/article/ff8eb8f81bcd1937/profesoara-olga-mardari-a-lansat-doua-carti-pentru-copii-ilustrate-de-nepoteii-sai.html> (accesat : 28.06.2025).
666. **Dictarea Radiofonică a Unității Naționale a Ucrainei** : [parte a evenimentului a fost și Biblioteca „Lesia Ukrainka” filiala BM „B.P. Hasdeu” și au participat refugiați ucraineni la scrierea dictării în limba ucraineană] / înregistrare: Daria Rusu. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova 1 : Emisiunea „ЩоТижневик” : [site]. – 2025. – 1 noiem. – URL: <https://moldova1.md/s/ro/12> (accesat : 01.11.2025).
667. **„După ani de înstrăinare”, volum dedicat lui Eugen Doga, lansare la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 3 sep. – URL : <https://tvrmdova.md/article/bec0ac3a1ff5883c/dupa-ani-de-instrainare-volum-dedicat-lui-eugen-doga-lansare-la-biblioteca-mun-b-p-hasdeu.html> (accesat : 27.10.2025).
668. **[Elena Dabija și acad. Mihai Cimpoi despre cei 175 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu]** : Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova 1 : Emisiunea „Mesager” : [canal YouTube]. – 2025. – 14 ian. – URL: <https://s9.ro/29kw> (accesat : 14.01.2025).

669. **Eminescu-n vers și-n cânt. Institutul Cultural Român anunță o serie de evenimente dedicate Zilei Culturii Naționale** : [despre marcarea și aniversarea a 25 de ani de la înființarea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2025. – URL : <https://tvrmdova.md/article/d3c3843e2b2fea9c/eminescu-n-vers-si-n-cant-institutul-cultural-roman-anunta-o-serie-de-evenimente-dedicat-zilei-culturii-nationale.html> (accesat : 16.05.2025).
670. **Emisiunea „Obiectiv comun”** : [invitată în studioul Ana Ostășevschi-Ureche, valorificate experiențele și bunele practici dezvoltate în cadrul programului de lectură „Să re-auzim povestea”, precum și alte activități educative]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 14 febr. – URL: <https://tvrmdova.md/article/be8b6f148b6dcba/obiectiv-comun-ziua-nationala-a-lecturii.html> (accesat : 15.02.2025).
671. **Expoziție de carte „Sublim la Chișinău”** : [eveniment desfășurat la Biblioteca Centrală în cadrul ceneclului „Magia cuvântului”, coordonat de Victoria Fonari]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // MPlus TV : [canal YouTube]. – 2025. – 15 oct. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZA041nqOb7> (accesat : 09.12.2025).
672. **„Fata de dincolo de ceață” de Aurelian Silvestru** : [prezentare de volum la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : [site]. – 2025. – 6 oct. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fob35LNHrt4> (accesat : 06.10.2025).
673. **Gumeni, Svetlana**. [Dialog cu Svetlana Gumeni și Elena Prutean, despre serviciul de bibliotecă „Happy Todlers”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Exclusiv TV : Emisiunea „De vorbă cu Fineti & Solonari” : [canal YouTube]. – 2025. – 7 noiem. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7-gFhfLZTqE> (accesat : 08.11.2025).
674. **În biblioteci s-a citit astăzi cu voce tare, cu ocazia „Zilei Internaționale a Cititului Împreună”** : [despre „Ziua Internațională a Cititului Împreună”, desfășurată la biblioteca „Adam Mickiewicz”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Jurnal TV : [site]. – 2025. – 5 febr. – URL: https://www.jurnaltv.md/news/a4efc951ad40a859/in-biblioteci-s-a-citit-astazi-cu-voce-tare-cu-ocazia-zilei-internationale-a-cititului-impreuna.html?fbclid=IwY2xjawlW3Q1leHRuA2FibQlxMQABHVhj0NgeCUZwgprheOKm0MUw7s4bLcUAZqLUXVtnij7xkR6CwX2YUj27JQ_aem_ICrayC5mfikWvszaMBCX8Q (accesat : 07.02.2025).
675. **In memoriam scriitorului Vladimir Beșleagă. Victoria Fonari: „Un scriitor, o epocă, o moștenire”**. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Tezaur Media TV : [canal YouTube]. – 2025. – 3 mar. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ol9od32zSso> (accesat : 09.12.2025).
676. **Interviu cu Traian : Fii deștept! la un card inteligent la BM** : [despre Campania de fidelizare a utilizatorului vorbește Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Rlive : [site]. – 2025. – 13 oct. – URL: <https://rlive.md/interviu-cu-traian-fii-destept-ia-un-card-inteligent-la-bm/> (accesat: 27.10.2025).
677. **Itinerariul european în creația Victoriei Fonari** : [eveniment desfășurat în cadrul ceneclului „Magia cuvântului”, coordonat de Victoria Fonari]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // MPlus TV : [canal YouTube]. – 2025. – 25 mai. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9eSvy0IkM0w> (accesat : 09.12.2025).

678. **Iubitorii de lectură, invitați să citească alături de Vera Nastasiu de Ziua Mondială a Cititului Împreună** : [despre 100 de copii au citit simultan, cu voce tare, cinci texte într-un interval de cinci minute la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” cu Vera Nastasiu și Vasile Romanciuc]. – Text : electronic // Realitatea : [site]. – 2025. – 4 febr. – URL : <https://realitatea.md/iubitorii-de-lectura-invitati-sa-citeasca-alaturi-de-vera-nastasiu-de-ziua-mondiala-a-cititului-impreuna/> (accesat : 04.02.2025).
679. **Ivanov, Constantin**. Recomandare de carte : [criticul literar Constantin Ivanov, vorbește despre monografia „Tatăl. Psihanaliza paternității astăzi”, autoare Daniela Luca]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Axial TV : Emisiunea „Printre cărți” : [pagină Facebook]. – 2025. – 2 apr. – URL: <https://www.facebook.com/100001967082972/videos/681905671184519> (accesat : 22.05.2025).
680. **Ivanov, Constantin**. Recomandare de carte : [criticul literar Constantin Ivanov, vorbește despre cartea „Măștile lui Brejnev”, autor Nicolae Spătaru]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Axial TV : Emisiunea „Printre cărți” : [pagină Facebook]. – 2025. – 15 apr. – URL: https://axialtv.md/printre-carti-cu-criticul-literar-dr-constantin-ivanov/?fbclid=IwY2xjawKbvkZleHRuA2FlbQJxMQBicmlkETFVMzdieTZDUWIMMIVEWmRsAR4-l-pUNj4UNl1Pyptzg7qlEGivpDylWQrV_Bp7v1JRyToRVApOkD56WjbxA_aem_X6U_ymCxUhEeLUF643Wqog (accesat : 22.05.2025).
681. **Ivasutkina, Yuliia**. [Dialog cu Yuliia Ivasutkina , despre experiența ei de bibliotecar în cadrul filielei „Lesia Ukrainka” și refugiată din Ucraina] / înregistrare: Daria Rusu. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova 1 : Emisiunea „Щотижневик” : [site]. – 2025. – 06 sept. – URL: <https://moldova1.md/s/ro/12> (accesat : 06.09.2025).
682. **Kira este pisica care locuiește la Biblioteca „Nicolae Titulescu”**. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „LiveStudio” : [pagină Facebook]. – 2025. – 18 feb. – URL: https://www.facebook.com/100086409102401/videos/1536487177066517?locale=ro_RO (accesat : 19.12.2025).
683. **Lansarea cărții de Liubia Pricopii** : [eveniment desfășurat la Biblioteca Centrală în cadrul cenei „Magia cuvântului”, coordonat de Victoria Fonari]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // MPlus TV : [canal YouTube]. – 2025. – 20 sept. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MvXPhUdWjDo> (accesat : 09.12.2025).
684. **Lansarea volumului „Mălăiești închinare” de Vladimir Beșleagă** : [interviu]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Mesager” : [site]. – 2025. – 28 iul. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4KmNJ18krB0> (accesat: 26.07.2025).
685. **Lectură în cor: Cum au celebrat peste 100 de copii Ziua Internațională a Cititului Împreună** : [despre 100 de copii au citit simultan, cu voce tare, cinci texte într-un interval de cinci minute la BM „B.P. Hasdeu” cu Vera Nastasiu și Vasile Romanciuc]. – Imagine (în mișcare: bidimensională). – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV8 : [site]. – 2025. – 4 febr. – URL: <https://tv8.md/2025/02/05/video-lectura-in-cor-cum-au-celebrat-pest-100-de-copii-ziua-internationala-a-cititului-impreuna/275036> (accesat : 6.02.2025).

686. **Magazinul Copiilor** : [Reportaj de la lansarea volumului „Caldarâm”, semnat de Ana Ropot]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Magazinul Copiilor” : [canal YouTube]. – 2025. – 1 noiem. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=orUXlMfyP8> (accesat : 05.11.2025).
687. **Maratonul poetic „Sub semnul echinocțiului”** [desfășurat la Biblioteca „Alba Iulia” cu participarea scriitorilor: Radmila Popovici, Silvia Caloianu, Nadejda Ivanov, Arcadie Suceveanu, Grigore Chiper, Nicolae Spătaru]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Mesager” : [canal YouTube]. – 2025. – 22 mar. – URL: <https://youtu.be/6UfFICYrE6Y> (accesat : 24.03.2025).
688. **Marele om de cultură Vladimir Beșleagă** : [interviu cu referire la lansarea volumului „Mălăiești închinare”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 Emisiunea „TeleMatinal” : [site]. – 2025. – 25 iul. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mcO14yOQZLs> (accesat : 25.07.2025).
689. **[Mariana Harjevschi director general al BM „B.P. Hasdeu”** despre evenimentele dedicate celor 148 ani de la fondarea bibliotecii]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea: „LiveStudio” : [site]. – 2025. – 22 oct. – URL: <https://moldova1.md/f/en/8329#content> (accesat : 27.10.2025).
690. **Mihai Eminescu** – sărbătorit prin cântec și poezie : [interviu cu Angela Olărescu, Gabriela Tocari, dirijoare, Renata Verejanu, poetă despre seara literar-muzicală „Cu drag de Eminescu”, desfășurată la Biblioteca „Hristo Botev”] / reporter: Maria-Magdalena Țurea. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Unda Liberă TV : [canal YouTube]. – 2025. – 16 ian. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dUzYotc0SA8> (accesat : 17.01.2025).
691. **O călătorie culturală la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”** : [Elena Dabija despre lucrările rare dedicate marilor personalități ale literaturii române] : Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună dimineața” : [pagină Facebook]. – 2025. – 7 feb. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/958224759741943> (accesat : 07.02.2025).
692. **Parteneriatul cu Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” și traducerile în găgăuză** [Todur Zanet]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Gagauziya Radio Televizionu : Emisiunea „Gagauzya Gun Gundan”. – 2025. – 6 ian. – URL: <https://s9.ro/298f> (accesat : 06.01.2025).
693. **Peste 25 mii de copii au beneficiat de odihnă în tabere și activități estivale în cadrul programelor educaționale desfășurate de APL Chișinău** : [despre Programul estival „Provocarea verii” desfășurat la BM, menționează primarul Ion Ceban]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // pulsmedia : [site]. – 2025. – 18 aug. – URL: <https://pulsmedia.md/article/a980f1d259d33bcd/video-pestre-25-mii-de-copii-au-beneficiat-de-odihna-in-tabere-si-activitati-estivale-in-cadrul-programelor-educationale-desfasurate-de-apl-chisinau.html> (accesat : 19.08.2025).
694. **Plugușorul lui Traian** : [Interviu de la lansarea cărții cu același titlu, semnat de Zina Izbaș]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „LiveStudio” : [pagina facebook]. – 2025. – 18 dec. URL: <https://www.facebook.com/reel/1167903302207342> (accesat : 19.12.2025).

695. **Poezia se cântă la chitară** : [Dabija Elena, Traian Vasilcău despre recitalul de poezie cântat în stil folk]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova 1 : Emisiunea „Bună Dimineața” : [pagină Facebook]. – 2025. – 27 mar. – URL: <https://www.facebook.com/61573947924579/videos/714673887705566> (accesat : 27.05.2025).
696. **Poeziile lui Grigore Vieru sunt îndrăgite de copii** : [copiii de la grădinița nr. 210 recită poezii din creația poetului Grigore Vieru]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Tele Matinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 15 feb. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/1177446730752397> (accesat : 14.02.2025).
697. **Predici Vasilcău – predicile de la pianul din bibliotecă** : [Traian Vasilcău despre romanul – „Predicile de la pianul din bibliotecă”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Bună Dimineața” : [pagină Facebook]. – 2025. – 3 mai. – URL: <https://www.facebook.com/61573947924579/videos/620725357680171> (accesat : 03.05.2025).
698. **Prin poezie făptuim Unirea** : [Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău despre spectacolul litera-muzical „Prin poezie făptuim unirea” desfășurat la CAIME]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața” : [pagină Facebook] – 2025. – 28 mar. – URL: <https://www.facebook.com/61573947924579/videos/9560986023994561> (accesat : 28.03.2025).
699. **Programele educaționale de vară, în discuție la Obiectiv Comun** : [despre Programul estival „Provocarea verii” a relatat Mariana Harjevschi, director general BM]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Obiectiv Comun” : [site]. – 2025. – 9 iun. – URL: <https://tvrmdova.md/article/8c5cab1b62882814/programele-educationale-de-vara-in-discutie-la-obiectiv-comun.html> (accesat : 24.06.2025).
700. **Programul „Chișinăul citește”, ediția a XXII-a. Dialoguri între scriitori și cititori.** – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 2 dec. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/programul-chi%C8%99in%C4%83ul-cite%C8%99te-la-a-xxii-a-edici%C8%9Biedialoguri-%C3%AEntre-scriitori-%C8%99i-citit/1379839836858576/> (accesat : 02.12.2025).
701. **Programul „Chișinăul citește”, la a XXII-a ediție, dialoguri între cititori și scriitori!** : [despre evenimentul de încheiere]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova Emisiunea „TeleMatinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 20 noiem. – URL: <https://www.facebook.com/reel/1379839836858576> (accesat: 15.12.2025).
702. **Provocarea verii, un program interactiv și util** : [Natalia Corghencea despre programul „Provocarea verii” desfășurat la CAIME]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Tele Matinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 21 iul. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/19AgH2Pv5E/> (accesat : 21.07.2025).
703. **Recomandare de carte** : [criticul literar Constantin Ivanov, vorbește despre romanul „Regii gunoaielor”, autoare Ruxandra Cesereanu]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Axial TV : [canal YouTube]. – 2025. – 9 iul. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PiXYlaVOah0&t=30s> (accesat : 10.07.2025).
704. **Referințe și comentarii asupra Conferinței literare „Chișinăul citește” și Finalei Concursului de lectură „Bătălia cărților** : [interviu cu Lilia Gamarța, șefa filiei „Ștefan cel Mare și Sfânt”]. –

- Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „LiveStudio” : [pagină Facebook]. – 2025. – 8 dec. – URL: <https://www.facebook.com/reel/1369506257860016> (accesat : 17.12.2025).
705. **Regretatul scriitor Vlad Pohilă, omagiat la Chișinău printr-o lansare de carte.** – Text : electronic // TV Moldova1 : [site]. – 2025. – 8 apr. – URL: <https://moldova1.md/p/46980/regretatul-scriitor-vlad-pohila-omagiat-la-chisinau-printr-o-lansare-de-carte> (accesat : 09.04.2025).
706. **[Reportaj de Ziua Internațională a Educației Poloneze în Diasporă, ediția a VII-a, desfășurată la Biblioteca „Adam Mickiewicz”]** / reporteri: Patrycja Hacia, Bartłomiej Bukowski. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Dziennik Berliński : [pagină Facebook]. – 2025. – 12 dec. – În lb. poloneză. – URL: <https://www.facebook.com/reel/4484584268497150> (accesat : 14.12.2025).
707. **România sprijină bibliotecile din Republica Moldova prin donarea de cărți** : [despre donația primită de BM a relatat dna Mariana Harjevschi, director general]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 31 aug. – URL: https://tvr Moldova.md/article/25193b4ecfb1886c/romania-sprijina-bibliotecile-din-republica-moldova-prin-donarea-de-carti.html?fbclid=IwY2xjawMjbORleHRuA2FlbQlXMQABHqmf6tFfoEmu741lrW6s_Q2rqeAb5apxS3HdMuTlKagVkFgTwoMbSt2ccE15_aem_BCRG-FpxJxXKqk1nsyR1Q (accesat : 02.09.2025).
708. **Roșca, Cristina.** Serviciul „Bibliopicii” din Chișinău : [despre activitatea serviciului care se desfășoară la Biblioteca „Transilvania”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // suntparinte.md : [site]. – 2025. – 19 dec. – URL: <https://suntparinte.md/video-serviciul-bibliopicii-din-chisinau-activitati-gratuite-pentru-copiii-mai-mari-de-1-an/> (accesat : 19.12.25).
709. **Scriitoarea Lucreția Bârlădeanu și-a lansat aseară, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, romanul „Regele balului”.** – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Jurnal TV : [site]. – 2025. – 8 oct. – URL: https://www.jurnaltv.md/news/558ab183286699cc/scriitoarea-lucretia-barladeanu-si-a-lansat-aseara-la-biblioteca-municipala-bogdan-petriceicu-hasdeu-romanul-regele-balului.html?fbclid=IwY2xjawOkv29leHRuA2FlbQlXMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzkxNzg4MjAwODkyAAEeh1dPy1W5M0o9PswzjsJ73nZHTF2wc5m2cmEg6PJewmh6S2G8LUKK6E0Yaio_aem_evj75GzPT70b6mttQREMcQ (accesat : 09.12.2025).
710. **Semnificația Sărbătorii sf. Ioan Botezătorul** : [Ștefan Sofronovici, bibliotecar la CAIME a vorbit publicului despre importanța sărbătorii]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Tezaur Media TV : Emisiunea „Dimineața la Tezaur” : [pagină Facebook]. – 2025. – 20 ian. – URL: <https://www.facebook.com/tezaurtv.md/videos/1697543250834610> (accesat : 20. 01.2025).
711. **Seniorii învață să comunice cu AI-ul: “Uneori îmi vine să-l cuprind pentru sfaturile lui”** : [despre serviciul „Competențe digitale” pentru seniori desfășurat la Biblioteca „Târgu Mureș”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Telejurnal Moldova” : [site]. – 2025. – 6 noiem. – URL: https://tvr Moldova.md/article/ff752c60492b488d/seniorii-invata-sa-comunice-cu-ai-ul-uneori-imi-vine-sa-l-cuprind-pentru-sfaturile-lui.html?fbclid=IwY2xjawN-hpFleHRuA2FlbQlXMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzkxNzg4MjAwODkyAAEejqSwKgM35-_iA13tMrT7k2pPjFNwD8m2hU7Wu5-PDRHO0EiFKcus7OXjeA_aem_vkL4hrSGwYiMAVxuc14q9w (accesat : 07.11.2024).

712. **Simbol al libertății** : [eveniment comemorativ dedicat lui Taras Șevcenco, poet, prozator ucrainean la biblioteca „Lesia Ukrainka”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Teleradio Moldova : [canal YouTube]. – 2025. – 6 mar. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bMvuUvcSv4> (accesat : 06.03.2025).
713. **Șocant! Clădirea bibliotecii „B.P. Hasdeu”, un pericol pentru pietoni!** : [interviu cu Mariana Harjevschi, director general al BM despre starea clădirii]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 12 noiem. – URL: <https://www.facebook.com/reel/671609355828771> (accesat : 15.12.2025).
714. **Spătaru, Nicolae**. Interviu cu scriitorul Arcadie Suceveanu. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Axial TV : Emisiunea „Liberi prin cultură” („Confesiuni în bibliotecă”) : [pagină Facebook]. – 2025. – 16 mar. – URL: <https://axialtv.md/liberi-prin-cultura-cu-nicolae-spataru/> (accesat : 22.05.2025).
715. **Ungureanu, Elena**. Lansarea cărții „Vlad Pohilă: Un om al scrisului”/ Elena Ungureanu. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Tele Matinal” : [pagină Facebook]. – 2025. – 30 oct. – URL: https://www.facebook.com/reel/1692963608069569?locale=ro_RO (accesat : 18.11.2025).
716. **Vernisajul expoziției de pictură „Atelierul plein-air”** : [picturi semnate de Anatol Gherasimov expuse la Biblioteca „Transilvania”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal” : [site]. – 2025. – URL: <https://www.facebook.com/reel/2045322632882321> (accesat : 15.12.2025).
717. **Zilele „Onisifor Ghibu”** : [interviu cu Vitalie Răileanu, Mircea Ciochină, Valentin Astafi] : Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [site]. – 2025. – 17 mai. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kWar-2ZuOlo> (accesat : 26.05.2025).
718. **Zilele „Onisifor Ghibu”: 19-23 mai** : [interviu cu Răileanu Vitalie; Ciochină Mircea; Astafi Valentin]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // TVR Moldova : [canal YouTube]. – 2025. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kWar-2ZuOlo> (accesat : 26.05.2025).
719. **Zilele Universul liric al poetului Valentin Astafi: „Soția mea îmi este cea mai mare inspirație”** : [interviu cu Valentin Astafi despre volumul de poeme „Cine sunt”]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Tezaur Media TV : [canal YouTube]. – 2025. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YW-9Bwg51ul> (accesat : 02.04.2025).
720. **Ziua Bulgarilor basarabeni** : [despre participarea dei Angela Olărescu șefa Bibliotecii „Hristo Botev”, la evenimentul dedicat Zilei Bulgarilor basarabeni]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Buna Dimineața” : [pagină Facebook]. – 2025. – 30 oct. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1524241438909367&rdid=58TycbvqxQJ8bl8lo> (accesat : 18.11.2025) ; Idem Unda Bugeacului TV : [canal YouTube]. – 2025. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dRgnHaqnnGg> (accesat : 18.11.2025). – Din min. 11:00 – 18:21.

EMISIUNI RADIO

721. **[Despre etapa finală și premianții concursului „Bătălia cărților”** organizat de BM „B.P. Hasdeu”] / realizat de Larisa Verdeș. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „Radio Matinal de Weekend” : [site]. – 2025. – 13 dec. – URL: <https://radiomoldova.md/f/en/12838> (accesat : 24.12.2025).
722. **Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent!”** / reportaj realizat de Alina Chiriac-Ivașcu. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „Acasă și în lume” : [site]. – 2025. – 12 oct. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/12062#content> ; Idem [pagină Facebook]. – URL: <https://www.facebook.com/reel/24854034687549074> (accesat : 24.12.2025).
723. **Campania de fidelizare a cititorilor „Fii deștept, ia un card inteligent” : Lectura - o armă importantă în lumea modernă** : [reportaj relizat în cadrul Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”]. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 11 oct. – URL: <https://radiochisinau.md/campania-de-fidelizare-a-cititorilor-fii-destept-ia-un-card-inteligent-lectura-o-arma-importanta-in-lumea-moderna---215750.html> (accesat : 24.12.2025).
724. **Câștigătorii concursului de eseuri „Chișinăul european” optează pentru respect, empatie și curaj** : [totalurile ediției a II-a a concursului pentru liceeni, „Chișinăul european”, organizat de Secția „Memoria Chișinăului” a BM]. – Text: electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 21 mai. – URL: <https://radiochisinau.md/castigatorii-concursului-de-eseuri-chisinaul-european-opteaza-pentru-respect-empatie-si-curaj---210421.html> (accesat : 24.12.2025).
725. **Chișinău – Constanța: presă, artă și carte pentru independență și Limba Română** : [interviu cu scriitoarea Victoria Fonari, președinte UZPR Chișinău]. – Vorbire : audio // RadioUZPR : [site]. – 2025. – 12 mar. – URL: https://radiouzpr.podbean.com/e/chisinau-constan%c8%9ba-presa-arta-%c8%99i-carte-pentru-independen%c8%9ba-%c8%99i-limba-romana/?fbclid=IwY2xjawOkw3FleHRuA2FlbQIxMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxMzgzMjAwODkyAAEeOX805uRiw72FZTcQsSUQhWJAeEDSo8Qt9UHkX55JR3XzshJ1Qlt3OJIRySU_aem_w6_XR7H2Og41seQs_wsonQ (accesat : 09.12.2025).
726. **Clubul de lectură pentru mămici cu pici „Cărțile din viața mea”** : [despre activitatea clubului relatează Lilia Beșan, filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”] / reportaj realizat de Alina Chiriac-Ivașcu. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „Acasă și în lume” : [pagină Facebook]. – 2025. – 3 dec. – URL: <https://fb.watch/DM5utepeaf> (accesat : 24.12.2025).
727. **Criticul Nadejda Ivanov: „Acești copii sunt niște modele. Experiența acumulată le va fi utilă pe viitor”** : [relatare despre etapa finală și premianții concursului „Bătălia cărților” organizat de BM „B.P. Hasdeu”]. – Text: electronic + imagine (fixă) // Radio Chișinău. [site]. – 2025. – 2 dec. – URL: https://radiochisinau.md/galerie-foto-batalia-cartilor-criticul-nadejda-ivanov--acesti-copii-sunt-niste-modele-experienta-acumulata-le-va-fi-utila-pe-viitor---217743.html?fbclid=IwY2xjawOdHRZleHRuA2FlbQIxMABicmlkETF4SG5EWDduYWRydeE9LSm82c3JOYwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHnudIOW9fXeSeiAs36m1fqP7jprGDeuK-nvV-GWacqOjZIsEsVhzHISGnnrb_aem_QmVq3dyQAje4Fp8fBRnBHg (accesat : 24.12.2025).
728. **Elena Dabija** : [interviu despre cei 25 de ani de activitate a Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site] : Emisiunea „RadioMatinal de week-end”. –

2025. – 18 ian. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/8811#content..> – (accesat : 18.01.2025). Din 1.58.56.
729. **Filologul Elena Ungureanu: „Am avut un prozator de care n-am știut. E bine că-l descoperim acum”** : [despre Vlad Pohilă și lansarea volumului de proză scurtă „Pe bulevardul fără oameni”, apărut sub egida BM „b.P. Hasdeu”] / reportaj realizat de Alina Rusu. – Text: electronic + Vorbire : audio // Radio Chișinău : Emisiunea „Memorial Basarabean” [site]. – 2025. – 13 mai. – URL: <https://radiochisinau.md/memorial-basarabean-filologul-elena-ungureanu-am-avut-un-prozator-de-care-nam-stiut-e-bine-cal-descoperim-acum-audio---210091.html> (accesat : 24.12.2025).
730. **Iuliana Gorea-Costin despre volumul „După ani de înstrăinare ... „Timpul arbitru suprem”**. – Vorbire : audio // RadioUZPR : [site]. – 2025. – 3 apr. – URL: https://radiouzpr.podbean.com/e/iuliana-gorea-costin-despre-volumul-%e2%80%9edupa-ani-de-instrainare-timpul-arbitru-suprem/?fbclid=IwY2xjawOkwz9leHRuA2FlbQlXMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxNzgz4MjAwODkyAAEe5ebDshLccetdp4Towc4r8JL8Ov7-tJZS5D5rUj1hB46ilK6ua5qUmy-W8AM_aem_uULlwYPSscJjUEyl5JbFyw (accesat : 09.12.2025).
731. **La Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” au fost premiați debutanții în literatură pentru anul 2024** : [în cadrul concursului Premiile pentru debut în literatură anul 2025]. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 5 mar. – URL: <https://radiochisinau.md/la-biblioteca-municipala-bp-hasdeu-au-fost-premiati-debutantii-in-literatura-pentru-anul-2024---207585.html> (accesat : 05.03.2025).
732. **La Chișinău au fost lansate Zilele Bibliotecii „Onisifor Ghibu”** : [Vitalie Răileanu vorbește publicului despre agenda evenimentelor consacrate Zilelor Bibliotecii „Onisifor Ghibu”] / material realizat de Silvia Hodorogea. – Text : electronic // Radio Moldova : [site]. – 2025. – 19 mai. – URL: <https://radiomoldova.md/p/51938/la-chisinau-au-fost-lansate-zilele-bibliotecii-onisifor-ghibu> (accesat : 15.12.2025).
733. **Lansarea bibliografiei lui Vlad Pohilă – reper esențial pentru cei care doresc să cerceteze revenirea la identitatea națională în Basarabia** : [reportaj din cadrul evenimentului de lansare, despre volumul biobibliografic relatează Mariana Harjevschi, director general al BM]. – Text : electronic + Vorbire : audio // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 1 sept. – URL: <https://radiochisinau.md/lansarea-bibliografiei-lui-vlad-pohila-reper-esential-pentru-cei-care-doresc-sa-cerceteze-revenirea-la-identitatea-nationala-in-basarabia-foto-audio---214210.html> (accesat : 02.09.2025).
734. **Lecție publică dedicată aniversării a 75 de ani de la crearea UE: „Europa nu este un proiect terminat – este o lucrare vie, mereu în evoluție”** : [eveniment care a marcat Ziua Europei, relizat de Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” în parteneriat cu Liceul Teoretic cu profil de arte „Elena Alistar”]. – Text: electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 20 mai. – URL: <https://radiochisinau.md/lectie-publica-dedicata-aniversarii-a-75-de-ani--de-la-crearea-ue-la-chisinau--europa-nu-este-un-proiect-terminat--este-o-lucrare-vie--mereu-in-evolutie---210366.html> (accesat : 24.12.2025).
735. **[Maria Mocanu în dialog cu Vitalie Răileanu, despre activitatea interpretei și omul de artă ce țese cu fir de borangic]**. – Vorbire : audio // Radio Moldova: Emisiunea „Album de familie” : [site]. – 2025. – 8 iun. – URL: <https://radiomoldova.md/s/ro/11> (accesat : 10.06.2025).

736. **Noile tendințe pentru un viitor mai sustenabil :** [despre Conferința cu genericul „Educația cu suflet: inspirăm și modelăm viitorul elevilor prin valori” a vorbit Maria Pilchin, scriitoare, critic literar] / reportaj realizat de Alina Chiriac Ivașcu. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „RadioMatinal de Weekend” : [site]. – 2025. – 29 noiem. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/12665#content> ; Idem Radio Moldova : [pagină Facebook]. – URL: <https://www.facebook.com/reel/821643143973970> (accesat : 24.12.2025).
737. **Pe urmele lui Orfeu... la Chișinău :** [despre personalitatea Nicolae Dabija relatează Elena Dabija, șefa CAIME]. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2025. – 16 iun. – URL: <https://radiouzpr.podbean.com/.../pe-urmele-lui-orfeu.../> (accesat : 16.06.2025).
738. **Programul „Chișinăul citește” – un nou start :** [lansarea a ediției XXII-a, a programului de lectură „Chișinăul citește”]. – Text : electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 15 febr. – URL: <https://radiochisinau.md/programul-chisinaul-citeste-un-nou-start-claudia-partole--cartile-contin-codul-care-ne-ajuta-sa-intelegem-realitatea---206902.html> (accesat : 15.02.2025).
739. **Scriitorul și eseistul Nicolae Negru: „Eu nu indicam în biografie unde am început studiile, în sătucul Zimovskoe, ci doar unde le-am absolvit” :** [întâlnirea cu scriitorul Nicolae Negru cu cititorii fiilei „Ștefan cel Mare și Sfânt” și discuții în baza cărții „O progenitură dușmană” în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”] / reportaj realizat de Alina Rusu. – Text : electronic + Vorbire : audio // Radio Chișinău : Emisiunea „Memorial Basarabean” [site]. – 2025. – 5 iul. – URL: https://radiochisinau.md/memorial-basarabean-scriitorul-si-eseistul-nicolae-negru-eu-nu-indicam-in-biografie-unde-am-inceput-studiile-in-catunul-zimovskoe-doar-unde-le-am-absolvit-audio---212092.html?fbclid=IwY2xjawNR4kIleHRuA2FlbQlXMQBicmlkETF4akZBckdKM3ZqcWpYTU5VAR7yuFFe0pM8l3t6rqltAp4ZSKUR047SmHq34L2LEoqGxyyc5UpFLA4kGxMMQ_aem_FTqlxCMIdbDDUZJnPh7Hnw (accesat : 24.12.2025).
740. **Serviciul E-Cariera :** [dialog cu Elena Palamarciuc, șef sector la Biblioteca publică de drept despre serviciul BPD de familiarizare a utilizatorilor cu modalitățile de căutare a unui loc de muncă] / realizat de Dan Melnic. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „Dimineața cu Radio Moldova” : [site]. – 2025. – 4 mar. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/9335#content> (accesat : 17.03.2025).
741. **Taragan, Elena.** Despre dinastia Hâjdeu-Hasdeu, / Elena Taragan. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „Album de familie” : [site]. – 2025. – 2 mar. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/9316#content> (accesat : 15.12.2025).
742. **30 de ani Republica Moldova – parte a Consiliului Europei :** [despre vizita la Planetariu a participanților programului estival „Provocarea Verii” din cadrul fiilei „Ștefan cel Mare și Sfânt”] / reportaj realizat de Veronica Scorpan. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „RadioMatinal de weekend” : [site]. – 2025. – 13 iul. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/10946> (accesat : 24.12.2025). – Din min. 1h 33min.
743. **Un card inteligent - o comunitate, o lume de cunoaștere! :** [despre ediția 2025 a campaniei „Fii deștept! la un card inteligent!” desfășurată de BM „B.P. Hasdeu” a relatat Lilia Donica, șefa Secție comunicare]. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [pagină Facebook]. – 2025. – 20 sept. – URL: <https://www.facebook.com/reel/1294637459079955> (accesat : 15.12.2025).

744. **Ungureanu, Elena.** [Despre Lidia Kulikovski, Nicolae Mătcăș] / Elena Ungureanu ; consemnare: Emilia Ghețu]. – Vorbire : audio // Radio Moldova : Emisiunea „Viata cărților” : [site]. – 2025. – 7 mai. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/10113#content> (accesat : 15.12.2025).
745. **Urmașii lui Ștefan cel Mare din Cernăuți, România și Republica Moldova, întruniți la o conferință dedicată memoriei domnitorului** : [cea de-a VI-a ediție a conferinței „Ștefan cel Mare în memoria posterității”, eveniment organizat de Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”]. – Text: electronic // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 27 iul. – URL: <https://radiochisinau.md/urmasii-lui-stefan-cel-mare-din-cernauti-romania-sirepublica-moldova-intruniti-la-o-conferinta-dedicata-memoriei-domnitorului---212909.html> (accesat : 24.12.2025).
746. **Victoria Fonari despre volumul „După ani de înstrăinare ... „Timpul arbitru suprem”.** – Vorbire : audio // RadioUZPR : [site]. – 2025. – 3 apr. – URL: https://radiouzpr.podbean.com/e/victoria-fonari-despre-volumul-%e2%80%9edupa-ani-de-instrainare-timpul-arbitru-suprem/?fbclid=IwY2xjawOkwm9leHRuA2FlbQlXMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxNzg4MjAwODkyAAEeveSL8oNVsxZ-04makGvEXhijiBNA6_fg4gwa38VgPjOt05bRaixNprMLjs8_aem_Z6P7qVq4iMMripRtpHgDjw (accesat : 09.12.2025).
747. **Vitalie Răileanu:** „Poezia, de fapt, este viața noastră, este existența noastră. Poezia poate fi cântată, poate fi plânsă, audiată sau memorată” : [reportaj relizat în cadrul Bibliotecii „Onisif Orghibu” dedicat Zilei Internaționale a Poeziei]. – Text : electronic + Vorbire : audio // Radio Chișinău : [site]. – 2025. – 25 mar. – URL: <https://radiochisinau.md/dor-de-izvor-vitalie-raileanu--poezia-de-fapt-este-viata-noastra-este-existenta-noastra-poezia-poate-fi-cantata-poate-fi-plansa-audiata-sau-memorata-audio---208324.html> (accesat : 24.12.2025).
748. **„Vlad Pohilă, un om al cărții”** : [la cinci ani de la trecerea în eternitate a lui Vlad Pohilă, lansarea volumului „Pe bulevardul fără oameni” Mariana Harjevschi, Elena Ungureanu]. – Imagine (în mișcare, bidimensională) : video // Teleradio Moldova : [canal YouTube]. – 2025. – 8 apr. – URL : <https://www.youtube.com/watch?v=8-i876rQ4rYbn> (accesat : 09.04.2025).
749. **„Свято Розколяди в бібліотеці імені Лесі Українки”** : [despre sărbătorile de iarnă petrecute la biblioteca „Lesia Ukrainka” filiala Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu”]. – Vorbire : audio // Renaștere-Vidrodzhennia : [site]. – 2025. – 1 ian. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/8881#content> (accesat : 23.01.2025).
750. **„Шевченківський березень у Республіці Молдова”** : [interviu în cadrul evenimentului comemorativ dedicat lui Taras Șevcenko, unde au răsunat melodii pe versurile poetului și versuri recitate de elevii liceului „Mihail Koțubinski” și de cei mai fideli utilizatori]. – Vorbire : audio // Renaștere-Vidrodzhennia : [site]. – 2025. – 20 mar. – URL: <https://radiomoldova.md/s/ro/37content> (accesat : 20.03.2025).

II. PUBLICAȚII ALE COLABORATORILOR BM

EDIȚII APARTE. PUBLICAȚII DE AUTOR

1. **Bune practici în publicarea academică** : Linii directoare, standarde, documente de discuții, diagrame de flux ale Comitetului pentru Etica Publicării (COPE) : Traducere din engleză / Institutul de

- Dezvoltare a Societății Informaționale ; coordonator: Nelly ȚURCAN ; echipa de lucru: Nelly Țurcan, Gheorghe Cuciureanu, Vitalie Minciună, Rodica Cujba, Valeria Vrabie. – Chișinău : IDSI, 2025. – 229 p. – ISBN 978-9975-3564-9-7(PDF). – URL: <https://s9.ro/2i41>. – Text : electronic.
2. **Crudu, Dumitru.** Tu și alte femei : roman / Dumitru Crudu. – Chișinău : Cartier, 2025, 264 p. – ISBN 978-9975-86-881-5. – Text : nemediat.
 3. **Cuciureanu, Gheorghe.** Ghid pentru identificarea și prevenirea practicilor prădătoare în comunicarea științifică / Gheorghe Cuciureanu, Nelly Țurcan, Valeria Vrabie ; coordonator: Gheorghe Cuciureanu ; Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale. – Chișinău : [S. n.], 2025. – 178 p. – ISBN 978-9975-3706-3-9. – URL: <https://s9.ro/2i42>. – Text : electronic.
 4. **Ivanov, Constantin.** Limite și provocări / Constantin Ivanov. – Iași : Junimea, 2025, 170 p. – ISBN 978-973-37-2927-3. – Text : nemediat.
 5. **Pilchin, Maria.** Fata secretarului de stat. Cartea mirărilor / Maria Pilchin ; ilustrații de Ivanka Costru. – Chișinău : Prut, 2025. – 120 p. – ISBN 978-9975-54-896-0. – Text : nemediat.
 6. **Spătaru, Nicolae.** Locuri nemarcate / Nicolae Spătaru. – Iași : Junimea, 2025, 70 p. – ISBN 978-973-37-2939-6. – Text : nemediat.

ARTICOLE DIN CULEGERI. PRESA PERIODICĂ

7. **Bădescu, Horia.** Frumos și plin de har : [despre volumul de poeme „Când s-au fost spus Îngerii semnat de Traian Vasilcău] / Horia Bădescu. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 16 iun. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2e90> (accesat : 28.07.2025).
8. **Cocieru, Mariana.** Boris Oxinoit – unul dintre primii traducători din Basarabia ai creației eminesciene / Mariana Cocieru // Identitățile Chișinăului: comunități istorice, ediția a 8-a, 17-18 octombrie 2023, Chișinău / coordonat. volum: Sergiu Musteață, Alexandru Corduneanu. – Chișinău, 2025. – P. 99-107.
9. **Cocieru, Mariana.** Demonologie și terapie populară: prezența strigoilor în descântecele tradiționale românești / Mariana Cocieru // „Lecturi în memoriam acad. Silviu Berejan”, conferință științifică națională (7; 2025; Chișinău). Lucrările conferinței științifice naționale „Lecturi în memoriam acad. Silviu Berejan”, Ediția a 7-a, Chișinău, 22 mai 2025 / coordonator: Ecaterina Brăguță. – Chișinău: CEP USM, 2025. – P. 187-202.
10. **Donica, Lilia.** Reflecțiile naturii în ulei și acuarelă : [despre expoziția „Reflecții” a plasticienei Teodora Hubenco, vernisată la 21 februarie în Sala cu Orgă] / Lilia Donica // Literatura și Arta. – 2025. – 27 febr. – P. 7.
11. **Fonari, Victoria.** Axiologia familiei în creația lui Ion Druță / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Familie, credință, tradiții. – 2025. – P. 116-223.
12. **Fonari, Victoria.** Gândirea mitică – un exercițiu al dialogului intercultural în textul lui Lucian Blaga / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Colocviile Lucian Blaga. – Băile Olănești, 2025. – P. 129-147.
13. **Fonari, Victoria.** Influențe macedonskiene în creația Steliane Grama / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Caiete macedonskiene. – Vol. IV. – Cluj-Napoca, 2025. – P. 340-343.

14. **Fonari, Victoria.** Maestrul Eugen Doga în Do Major / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România. – 2025. – Nr 39. – P. 36-37.
15. **Fonari, Victoria.** Mama (versuri), Portretul copilăriei, Hora copilăriei, Mulțumim! Bună dimineața! Soarele și anotimpurile / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Alunelul. – 2025. – Nr 3. – P. 11.
16. **Fonari, Victoria.** Nicolae Schițco printre cărți și prieteni. Rubrica „Spirit împlinit de virtute” / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Literatura și arta. – 2025. – 8 mai. – P. 7.
17. **Fonari, Victoria.** Portalul inimii; Un măștișor din Eu și Tu; Prin muzică mă desprind de cotidian; Zbor în antiteză; În zodia teilor; Elixirul copilăriei; Mărul universului; Printre strunele harpei; Timpul este un azi : [versuri] / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Literatura și arta. – 2025. – 6 mar. – P. 5.
18. **Fonari, Victoria.** Reflecția din privirea poeziei vierene / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 20 febr. – P. 7.
19. **Fonari, Victoria.** Scriu cu inima; Oare ce spune primăvara?; Un măștișor din eu și tu; Arome poetice; Flori de tei pe Alba Iulia din Chișinău : [versuri] / Victoria Fonari. – Text : nemediat // Florile Dalbe. – 2025. – 6 mar. – P. 7.
20. **Ivanov, Constantin.** O parabolă a dezumanizării: „Drumul”, de Cormac McCarthy: [o cronică despre cartea „Drumul”, de Cormac McCarthy] / Constantin Ivanov. – Text : nemediat // Revista de Proză și Arte Vizuale Quadrata. – 2025 – Mar. – P. 98-101.
21. **Ivanov, Constantin.** O viziune psihanalitică asupra figurii paterne : [o cronică despre monografia „Tatăl. Psihanaliza paternității astăzi”, de Daniela Luca] / Constantin Ivanov. – Text : nemediat // Revista de Proză și Arte Vizuale Quadrata. – 2025 – Mar. – P. 98-101.
22. **Ivanov, Constantin.** Orașul promis sau drama abandonului și regăsirea de sine : [despre romanul „Orașul promis”, de Valentina Scerbani] / Constantin Ivanov. – Text : nemediat // Timpul din România. – 2025 – Mar. – P. 15.
23. **Ivanov, Constantin.** Un recurs la memoria identitară : [o conică despre cartea „O progenitură dușmană”, de Nicolae Negru] / Constantin Ivanov. – Text : nemediat // Revista Literară. – 2025 – Mar.-Apr. – P. 20.
24. **Ivanov, Nadejda.** Isai și Filimon – două personaje fracturate de istorie : [pe marginea romanelor *Zbor frânt* și *Viața și moartea nefericitului Filimon* de Vladimir Beșleagă] / Nadejda Ivanov // BiblioPolis. – 2025. – Vol. 96, Nr 1. – P. 131-139. – (In memoriam) ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2i43> (accesat : 18.12.2025).
25. **Izbaș, Zina.** In memoriam Maestrul Eugen Doga (1 martie 1935-3 iunie 2025) / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Astralis: Revistă trimestrială de cultură a editurii Astralis. – Iul.-Sept. (Nr 3). – P. 85-86.
26. **Izbaș, Zina.** Oamenii ca florile : [în Duminica Floriilor, Grozești din lunca Prutului, plai al Nisporenilor, și-au sărbătorit personalitățile, oameni care duc faima satului dincolo de hotarele sale] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 17 apr. – P. 12 : fot.
27. **Izbaș, Zina.** Un cavaler demn de cuvântul scris : [omagiul adus lui Vlad Pohlă, personalitate a culturii naționale] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 apr. – P. 8 : fot.
28. **Izbaș, Zina.** Un mare basm colorat la castelele lui Ovidiu : [despre expoziția dedicată împlinirii a 9 de ani a poetului Grigore Vieru, organizată de „Clubul Marelui Talente” de la școala de Arte din Ialoveni] / Zina Izbaș. – Text : nemediat // Florile Dalbe – 2025. – 30 ian. – P. 2.

29. **Pilchin, Maria.** „Cu nasul în carte” de Nina Cassian: analfabetismul funcțional și emoțional ca semnificație poetică / Maria Pilchin. – Text : nemediat // Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. – 2025. – Nr 1(48). – P. 174-178. – ISSN 2345-1408. (cat. B)
30. **Silvestru, Aurelian.** Cunoașterea ca har prometeic : [interviu cu Aurelian Silvestru, scriitor, psiholog, publicist și pedagog] / interviu de Emilia Stajila. – Text : nemediat // Litere. – 2025. – Mar. – P. 142-145. ; Feedback. – 2025. – Mar.-Apr. – P. 97-102.
31. **Sofronovici, Ștefan.** Adio Frate Adam! : [în memoriam Constantin Adam, Artist al Poporului, Actor la Teatrul Național „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatură și Artă. – 2025. – 27 mar. – P. 7.
32. **Sofronovici, Ștefan.** Basarabia și Bucovina : [poezie] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatură și Artă. – 2025. – 13 febr. – P. 5 ; 24 iul. – P. 2.
33. **Sofronovici, Ștefan.** Bustul în jurul căruia impresiile circulă irezistibil : [despre inaugurarea bustului lui Victor Crăciun la Durlăști, un mare eminescolog și un brâncușolog și un susținător al CAIME] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatură și Artă. – 2025. – 27 noiem. – P. 6.
34. **Sofronovici, Ștefan.** Dragobete – sărbătoarea dragostei la români : [despre tradițiile, datini și obiceiurile străvechi și frumoase a neamului românesc] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 20 febr. – P. 4.
35. **Sofronovici, Ștefan.** Impresii de la Târgul de Carte „Gaudeamus” din București : [despre Târgul de Carte de la București împreună cu Editura „Amurg Sentimental” și autoarele cărții „Două inimi surori” Veronica Pîrlea Conovali și Dunia Pălănganu] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Amurg Sentimental. – 2025. – Febr. – P. 16. ; Revista eminesciana. – 2025. – Nr 1. – P. 72-73.
36. **Sofronovici, Ștefan.** Lupta poetului Traian Vasilcău cu uitarea : [despre Traian Vasilcău și romanul său „Predicile de la pianul din Bibliotecă”] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 19 mai. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://s9.ro/2cii> (accesat : 20.05.2025).
37. **Sofronovici, Ștefan.** Mihai Eminescu – poetul și vocea romanității : [despre întâlnirea cad. Mihai Cimpoi și a poet. Ștefan Sofronovici cu elevii de la Colegiul „Alexie Mateevici”] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 2 (Febr.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/2ag7> (accesat : 13.03.2025).
38. **Sofronovici, Ștefan.** Mihai Eminescu, dar divin pentru poporul român : [despre Mihai Eminescu model spiritual al poporului român, ale cărui opera inspiră și apără identitatea națională] / Ștefan Sofronovici. – Text : electronic // Ecoul Eminescu. – 2025. – Nr 8/9 (Aug.-Sept.). – P. 2-3. – URL: <https://www.calameo.com/read/0043733890a2e6d388168/> (accesat : 30.09.2025).
39. **Sofronovici, Ștefan.** Moștenirea nobilă cu suflu expresiv : [despre răspunsuri lăsate pe paginile a trei volume ale operei eminesciene, de diverse personalități române de pe ambele maluri de Prut la întrebarea „Ce înseamnă Eminescu pentru mine”] / Ștefan Sofronovici; Ion Nistor Teleman. – Text : nemediat // Literatură și artă. – 2025. – 6 noiem. – P. 6.
40. **Sofronovici, Ștefan.** Noi nu avem pământ de dat! : [poezie] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatură și artă. – 2025. – 10 iul. – P. 3.

41. **Sofronovici, Ștefan.** Omul fascinat de valori : [despre Ion Machidon și dedicarea lui pentru cultura românească și moldovenească] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Amurg sentimental. – 2025. – Apr. – P. 5.
42. **Sofronovici, Ștefan.** Pe drum scurt, pe drum lung; Semănătorii de lumina; Dar ceresc , dumnezeiesc; La Batâr, acasă : [poezii] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Amurg Sentimental. – 2025. – Oct. – P. 5.
43. **Sofronovici, Ștefan.** Purtătoarea de tezaur uman viu : [despre viața și activitatea Efrosiniei Sofronovici, o vestitoare a folclorului din sudul Moldovei, recunoscută ca „Purtătoare de Tezaur Uman Viu” pentru contribuția sa la păstrarea tradițiilor și cântecelor populare] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și arta. – 2025. – 9 oct. – P. 7.
44. **Sofronovici, Ștefan.** Semnele de flacără ale conștiinței : [despre romanul Surdomutul Domnului semnat de către Traian Vasilcău] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și arta. – 2025. – 6 noiem. – P. 6.
45. **Sofronovici, Ștefan.** Sunt mândru că m-am născut român : [poezii] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și arta. – 2025. – 12 iun. – P. 5.
46. **Sofronovici, Ștefan.** Unificatorului Eminescu : [despre răspunsuri lăsate pe paginile a trei volume ale operei eminesciene, de diverse personalități române de pe ambele maluri de Prut la întrebarea „Ce înseamnă Eminescu pentru mine”] / Ștefan Sofronovici; Ion Nistor Teleman. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 13 noiem. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hpa> (accesat : 18.11.2025).
47. **Sofronovici, Ștefan.** Vrednic de pomenire și de neuitare: [despre Nicolae Dabija, comemorat cu ocazia împlinirii a 77 de ani de la naștere] / Ștefan Sofronovici. – Text : nemediat // Literatura și Artă. – 2025. – 24 iul. – P. 6.
48. **Stajila, Emilia.** Andrei Ciurunga: refugiul în frumos și contemplarea matricei morale : [despre personalitatea și opera poetului Andrei Ciurunga, evidențiind legătura profundă dintre poezie, moralitate și caracterul interior al autorului] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Poezia. – 2025. – Apr.-Iun. – P. 173-179. – ISSN 1582-0890.
49. **Stajila, Emilia.** Carmen Sylva: Între Regalitas și Poesis : [despre personalitatea și opera poetei Carmen Sylva] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Poezia. – 2025. – Iul.- Sept. – P. 186-191. – ISSN 1582-0890.
50. **Stajila, Emilia.** Fragmente din marele timp : [poezii] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Literatura și Artă. – 2025. – 9 oct. – P. 5.
51. **Stajila, Emilia.** Grigore Vieru – la revenirea acasă a limbii române : [despre contribuția lui Grigore Vieru la renașterea și apărarea limbii române în Basarabia] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Poezia. – 2025. – Ian.-Mar. – P. 173-177. – ISSN 1582-0890.
52. **Stajila, Emilia.** Liturgia ideii: Dimensiuni metafizice în poezia lui Cassian Maria Spiridon : [despre personalitatea și opera poetului Cassian Maria Spiridon] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Poezia. – 2025. – Oct.-Dec. – P. 186-191. – ISSN 1582-0890.

53. **Stajila, Emilia.** Surdomutul Domnului sau (re)găsirea omului pierdut : [despre romanul „Surdomutul Domnului” semnat de către Traian Vasilcău] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 6 noiem. – P. 6.
54. **Stajila, Emilia.** Timotei Melnic – om al cărții și al cuvântului : [un omagiu adus profesorului și istoricului literar Timotei Melnic, cu ocazia împlinirii a 90 de ani de la nașterea sa] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Făclia. – 2025. – 21 febr. – P. 8.
55. **Stajila, Emilia.** „Titu Maiorescu: personalitatea care întregește o operă” : [dialog cu acad. Mihai Cimpoi] / Emilia Stajila. – Text : nemediat // Convorbiri literare. – 2025. – 1 mar. – P. 10-15.
56. **Tamazlăcaru, Elena.** „...Aflat în slujba idealului național în Bucovina” : [Vasile Tărățeanu, poet român din Ucraina, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 25 sept. – P. 6.
57. **Tamazlăcaru, Elena.** Beatitudinea catifelată din ceșcuță : [despre Ziua Mondială a Ciocolatei] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 24 iul. – P. 8.
58. **Tamazlăcaru, Elena.** Compozitor, pianist, pedagog de geniu : [Frédéric Chopin (1810-1849), compozitor polonez, la împlinirea celor 215 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 6 mar. – P. 8.
59. **Tamazlăcaru, Elena.** Cu floarea unirii prin viață : [Constantin Stere (1865-1936), scriitor, politician, la cei 160 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 19 iun. – P. 1, 6.
60. **Tamazlăcaru, Elena.** „Din stirpea marilor bărbați” : [Doina Uricariu, poetă, editoare, eseistă, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 16 oct. – P. 7.
61. **Tamazlăcaru, Elena.** „Doamna asentimentului românesc” : [Regina Maria, 150 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 20 noiem. – P. 7.
62. **Tamazlăcaru, Elena.** Eruditul și „Pantoful de aur al poeziei” : [Leo Bordeianu la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 17 iul. – P. 5.
63. **Tamazlăcaru, Elena.** „În straiul polivalenței artelor” : [Ion Puiu, pictor, scenograf, grafician, regizor, actor, dramaturg, poet, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 6 noiem. – P. 1.
64. **Tamazlăcaru, Elena.** „Întemeietorul romanului modern românesc” : [Liviu Rebreanu, 140 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 20 noiem. – P. 7.
65. **Tamazlăcaru, Elena.** Maria dorurilor noastre : [Maria Cebotari (1910-1949), cântăreață de operă română, soprană, la împlinirea celor 115 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 20 febr. – P. 8.
66. **Tamazlăcaru, Elena.** Micul Prinț, cea mai citită carte din lume : [Antoine de Saint-Exupery, scriitor la cei 125 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 3 iul. – P. 4.
67. **Tamazlăcaru, Elena.** „O nouă apariție editorială” : [despre apariția albumului intitulat Ion Ungureanu. Firul memoriei. La cea de-a 90-a aniversare] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 31 iul. – P. 4.

68. **Tamazlăcaru, Elena.** O veritabilă capodoperă : [Aurel David (1935- 1984), pictor, la cei 90 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Natura. – 2025. – Iul. – P. 13.
69. **Tamazlăcaru, Elena.** „Părintele romanului istoric românesc” : [Mihail Sadoveanu, academician, om politic și romancier, la cei 145 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 13 noiem. – P. 1, 7.
70. **Tamazlăcaru, Elena.** „Pe aripile vântului și ale gloriei” : [Margaret Mitchell, scriitoare , la cei 125 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 20 noiem. – P. 1, 7.
71. **Tamazlăcaru, Elena.** Pictorul lecturilor bune : [Isaia Cârmu (1940-2015), pictor, grafician și portretist, la cei 85 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 22 mai. – P. 7.
72. **Tamazlăcaru, Elena.** Pictorul și capodopera sa : [Aurel David (1935- 1984), pictor, la cei 90 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 26 iun. – P. 1.
73. **Tamazlăcaru, Elena.** Poemele luminii, poemele iubirii... : [Lucian Blaga (1895-1961), scriitor, filozof, dramaturg, traducător, jurnalist, profesor universitar, academician și diplomat român, la cei 130 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 15 mai. – P. 1.
74. **Tamazlăcaru, Elena.** Poetul care a privit în ochii lui Eminescu : [Tudor Arghezi (1880-1967), poet, la cei 145 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 29 mai. – P. 1.
75. **Tamazlăcaru, Elena.** „Rătăcit în miracolul poveștilor...” : [Titus Bogdan Jucov, actor, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 2 oct. – P. 7.
76. **Tamazlăcaru, Elena.** „Soljenițin al României” : [Paul Goma, scriitor, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 9 oct. – P. 8.
77. **Tamazlăcaru, Elena.** Sublimul nu a fost rob niciodată : [Marcela Benea, poetă omagiata a lunii iunie] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 iul. – P. 7.
78. **Tamazlăcaru, Elena.** „Surprize autumnale” : [despre aniversarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 30 oct. – P. 6.
79. **Tamazlăcaru, Elena.** „Teatrul a fost și rămâne un explicabil miracol” : [Ion Ungureanu actor, regizor și luptător pentru identitate națională din Republica Moldova, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 31 iul. – P. 1.
80. **Tamazlăcaru, Elena.** „Toate pânzele sus” : [Radu Tudoran (1910-1992), lingvist, traducător și prozator român, la împlinirea celor 115 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 27 mar. – P. 7.
81. **Tamazlăcaru, Elena.** „Tot ce are valoare de palmares” : [Valentina Brâncoveanu, pictoriță, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 23 oct. – P. 7.
82. **Tamazlăcaru, Elena.** Ultimul fabulist autohton... : [Grigore Alexandrescu (1810-1885), scriitor și fabulistul român, la împlinirea celor 215 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 27 febr. – P. 7.

83. **Tamazlăcaru, Elena.** Un luptător de primă linie : [Alexandru Gromov (1925-2011), scriitor, traducător, publicist, critic de film și jurnalist, la 100 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 1 mai. – P. 7.
84. **Tamazlăcaru, Elena.** Un titan al renașterii și civilizației : [Michelangelo Buonarroti (1475-1564), artist de anvergură, la împlinirea celor 550 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 13 mar. – P. 11.
85. **Tamazlăcaru, Elena.** „Zorii ne găsesc lângă lampa obosită...” : [Giorgos Seferis (1900-1971), poet grec, laureat al Premiului Nobel pentru literatură, la împlinirea celor 125 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 apr. – P. 7.
86. **Tipa, Violeta.** „Luceafărul” eminescian în viziunea Teatrului de păpuși „Guguță”. – Text : nemediat + Text : electronic // Agora artelor : revistă de cultură. – 2025. – Mar. – P. 7-9. – ISSN 2734-5440. – ISSN-L 2743-5440 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqs> (accesat : 28.05.2025).
87. **Ungureanu, Elena.** Dincolo de hypertext: textul generat de inteligența artificială / Elena Ungureanu. – Text : nemediat // „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”, conferință științifică internațională (19; 2025; Chișinău). Conferința științifică internațională „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”: Constantin Stere: 160 de ani de la naștere, Ediția a 19-a : Culegere de articole științifice, Chișinău, 2-3 octombrie 2025 / coordonatori: Oxana Gherman, Eugenia Mincu. – Chișinău: Editura USM, 2025. – P. 320-328. – ISBN 978-9975-62-927-0.
88. **Ungureanu, Elena.** Limba română din Republica Moldova: evoluții și involuții în procesul de integrare europeană : (Din testamentul lui Silviu Berejan) / Elena Ungureanu. – Text : nemediat // „Lecturi in memoriam acad. Silviu Berejan”, conferință științifică națională (7; 2025; Chișinău). Lucrările conferinței științifice naționale „Lecturi in memoriam acad. Silviu Berejan”, Ediția a 7-a, Chișinău, 22 mai 2025 / coordonator: Ecaterina Brăguță. – Chișinău : CEP USM, 2025. – P. 16-32. – ISBN 978-9975-62-886-0.
89. **Vasilcău, Traian.** Adevăratul Eminescu : [despre lucrarea „Mihail Eminescu și Adevărul Sfintei Scripturi” (vol.I-VII) de Mihail-Nicolae Stanca] / Vasilcău Traian. – Text : nemediat + Text : electronic // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 27 noiem. – P. 7 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqq> (accesat : 11.12.2025).
90. **Vasilcău, Traian.** Aidoma păretarului neatins de cari, Sufletul Mamei : [despre icoana mamei evidențiată în lucrările scriitorilor români contemporani] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 28 apr. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://s9.ro/2c19> (accesat : 29.04.2025).
91. **Vasilcău, Traian.** Amfiteatrul liric : [poezii] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Amfiteatrul literar. – 2025. – Nr 5 (mai). – P. 55-56. – URL: <https://s9.ro/2cme> (accesat : 26.05.2025).
92. **Vasilcău, Traian.** A scrie și a trăi nepământește, după Mihai Eminescu : [despre lipsa educației morale pe timpul lui Eminescu și în prezent] / Vasilcău Traian. – Text : electronic // Literatura și Arta. – 2025. – 25 sept. – P. 7 ; Revista Armonii culturale. – 2025. – 2 sept. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqr> (accesat : 02.09.2025).
93. **Vasilcău, Traian.** Citiți și faceți ce vreți : [despre poetul-paroh Maxim Melenti și lucrările lui literare] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 12 iun. – P. 7.

94. **Vasilcău, Traian.** Cristian Andronic: un Poet cât o generație : [despre noua carte al Poetului Cristian Andronic, intitulată „Semnele trecerii”] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 6 noiem. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqp> (accesat : 01.12.2025).
95. **Vasilcău, Traian.** Cum a fost și cum ne-a vrut el să fim? : [despre Mihai Eminescu și opera sa] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Vatra veche. – 2025. – Iun. – P. 3.
96. **Vasilcău, Traian.** Curioșilor mei / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // „De treci codrii de aramă”... : Antologie (în memorial Luceafărului literaturii române – Mihai Eminescu) / Cenaclul Literar-Muzical „Lira Prutului” ; Antologi: C. Titi Nichita, Nina Gonța, Paul Celmare. – Iași : Stef, 2025. – P. 79-80. – ISBN 978-630-324-403-7.
97. **Vasilcău, Traian.** „Dacă viața unui om este un cuvânt...” : [interviu cu scriitorul Traian Vasilcău] / consemnare : Dumitrița-Raluca Parfenie. – Text : nemediat // Poezia. – 2025. – Nr 1(111). – P. 27-32.
98. **Vasilcău, Traian.** Din mare dragoste : [poezie] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 30 iun. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2e9> (accesat : 28.07.2025).
99. **Vasilcău, Traian.** Eminescu, un Rege sărac și Demn? : [despre caracterul și demnitatea lui Eminescu, arătând cum a refuzat funcții și favoruri pentru a rămâne liber ca poet și om] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Literatura și Arta. – 2025. – 20 noiem. – P. 6 ; Revista Armonii culturale. – 2025. – 28 oct. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqo> (accesat : 29.10.2025).
100. **Vasilcău, Traian.** Gânduri fără hotar : [reflexii filozofice și religioase despre sensul vieții și despre eminescianismul contemporan] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 6 mar. – P. 8.
101. **Vasilcău, Traian.** Ion Cuzuioc. Cele 16 puncte de vedere despre lumea de ieri și de azi : [un interviu realizat cu Ion Cuzuioc] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Vatra veche. – 2025. – Ian. – P. 14 ; Febr. – P. 8.
102. **Vasilcău, Traian.** [Ion Machidon, un suflet cât o țară] : [cuvântul de 16 noiembrie 2024, la Cenaclul „Amurg Sentimental” din București] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Amurg Sentimental. – 2025. – Ian. – P. 2.
103. **Vasilcău, Traian.** Maria Dodu, autoarea unei poezii absolut antologice : [despre creația Mariei Dodu] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 23 iul. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2e9x> (accesat : 29.07.2025).
104. **Vasilcău, Traian.** Nicolae Dabija, Făuritorul de Pace între frați : [o reflexie despre neînțelegerea dintre Traian Vasilcău și Grigore Vieru, cauzată de o confuzie de identitate, care s-a încheiat cu o împăcare sinceră, de Crăciun datorită lui Nicolae Dabija] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 16 mai. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://s9.ro/2chd> (accesat : 19.05.2025).
105. **Vasilcău, Traian.** Nicolae Dabija, Omul-Iubire : [despre recunoștința, admirația și durerea personală a autorului față de figura emblematică a lui Nicolae Dabija] / Traian Vasilcău. – Text : electronic //

- Revista Armonii culturale. – 2025. – 27 iun. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2e98> (accesat : 28.07.2025).
106. **Vasilcău, Traian.** Nicolae Mătcaș și poezia lui antologică despre Limba Română : [un omagiu adus lui Nicolae Mătcaș și poeziei sale] / Vasilcău Traian. – Text : electronic // Literatura și Arta. – 2025. – 18 sept. – P. 6 ; Revista Armonii culturale. – 2025. – 2 sept. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqh> (accesat : 02.09.2025).
 107. **Vasilcău, Traian.** O poezie născută din lacrimi : [o evocare emoționantă a poetului Traian Vasilcău despre Vasile Nedelescu] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 15 mai. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2ch7> (accesat : 19.05.2025).
 108. **Vasilcău, Traian.** Pălămarul : [roman miniatură] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Impact. – 2025. – Nr. 411. – P. 139-143. – ISSN 1222-8133.
 109. **Vasilcău, Traian.** Peisaj imposibil, Potopul cultural : [poezii] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Impact. – 2025. – Ian. – P. 192. – ISSN 1222-8133.
 110. **Vasilcău, Traian.** Poeme / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Bocșa culturală. – 2025. – Apr.-Iun. – P. 33.
 111. **Vasilcău, Traian.** Poetul adevărat: prinț și cerșetor al secolului XXI : [despre Nina Josu și cartea sa „În fața bunătății”] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 20 febr. – P. 4.
 112. **Vasilcău, Traian.** Poetul și Cetatea : [despre poeții Cetății] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 4 iun. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2e8w> (accesat : 28.07.2025).
 113. **Vasilcău, Traian.** Poezii / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Spania literară. – 2025. – Mar. – P. 24-25.
 114. **Vasilcău, Traian.** Popoare-ntregi de răni se-aud pe stradă... : [poezii] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta – 2025. – 17 apr. – P. 5.
 115. **Vasilcău, Traian.** Preotul fără patrafir : [un omagiu adus scriitorului Nicolae Dabija] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 iul. – P. 1, 4.
 116. **Vasilcău, Traian.** Scrisoarea a doua pentru Poetul-Geniu : [poezie] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 26 iun. – P. 4.
 117. **Vasilcău, Traian.** Surâsul ei : [poezie] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 7 aug. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2eha> (accesat : 08.08.2025).
 118. **Vasilcău, Traian.** Traian Vasilcău: Adevăratul Eminescu : [despre lucrarea „Mihail Eminescu și Adevărul Sfintei Scripturi” (vol.I-VII) de Mihail-Nicolae Stanca, o exegeză literară și creștin-ortodoxă a Operei Poetului nostru Național] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 2 noiem. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hqm> (accesat : 18.11.2025).
 119. **Vasilcău, Traian.** Traian Vasilcău: Cuvântul esențial (Evenimentul „Mihai Eminescu – model de gândire și trăire în contemporaneitate”) : [despre evenimentul consacrat zilei în eternitate a Poetului

- nostru național] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 19 iun. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2e94> (accesat : 28.07.2025).
120. **Vasilcău, Traian.** Traian Vasilcău: Plimbarea cea de Taină din Chișinău : [despre întâlnirea autorului cu poezii Serafim Belicov și Victor Teleucă – un moment memorabil de dialog, recunoaștere și prietenie între generații de scriitori] / Traian Vasilcău. – Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 10 oct. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/2hq1> (accesat : 15.10.2025).
121. **Vasilcău, Traian.** Țara din spam : [poezie] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 27 febr. – P. 3.
122. **Vasilcău, Traian.** Un om, de care dor îmi va fi și peste moarte : [despre scriitorul Grigore Vieru și, mai ales, despre sufletul lui frumos și generos] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat + Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 28 apr. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://s9.ro/2c19> (accesat : 29.04.2025).
123. **Vasilcău, Traian.** Unul din alinătorii rănilor Basarabiei : [despre personalitatea Theodor Codreanu] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat // Literatura și Arta. – 2025. – 10 apr. – P. 4.
124. **Vasilcău, Traian.** Vasile Binecuvântătorul de Frați : [o amintire dragă despre Vasile Tărățeanu] / Traian Vasilcău. – Text : nemediat + Text : electronic // Revista Armonii culturale. – 2025. – 14 mai. – ISSN 2247-1545 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://s9.ro/2ch5> (accesat : 19.05.2025).
125. **Viziru, Andrei.** Campania „Biblioteca de sub brad a adunat peste 9000 de cărți : [a demonstrat solidaritate și generozitate cetățenilor, timp de câteva săptămâni cetățenii au adunat cărți pentru copii de toate vârstele”] / Andrei Viziru. – Text : nemediat // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 9 ian. – P. 6.
126. **Viziru, Andrei.** Labiș-Copilul de geniu al Poeziei Românești sacrificat sau asasinat.... : [in memoriam poetului Nicolae Labiș] // Univers Pedagogic Pro. – 2025. – 9 ian. – P. 6.

12.4 ANEXA NR. 4 FEEDBACKUL UTILIZATORILOR

Impresii din Cartea de onoare

La Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în Cartea de onoare au fost scrise **78 de mesaje** din partea personalităților notorii, scriitorilor din Republica Moldova, România, Israel, Vietnam:

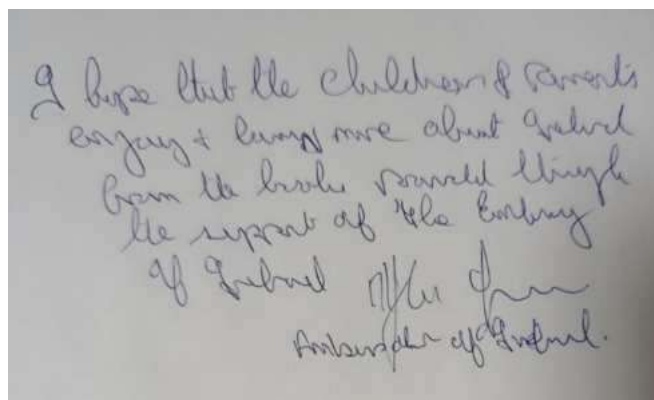
- **Mariana Harjevschi**, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: *„Suntem mândri de statutul unic a Centrului Academic Internațional „M. Eminescu”, un spațiu al culturii eminesciene! Marcarea celor 25 de ani de la fondare, va rămâne un eveniment memorabil pentru istoria BM „B. P. Hasdeu”. Reverențe echipei CAIME pentru înalta responsabilitate față de cultura, moștenirea și tradiția eminescologică!”*;
- **Jean-Jacques Askenasy**, neurolog, doctor în medicină, membru de onoare al Academiei Române, cetățean de onoare al comunei Dumbrăveni (România) și al or. Yeruham (Israel): *„Am asistat cu emoție la un mare număr de sărbători: 175 de la nașterea monstrului poeziei românești, mitul poezic interdisciplinare, geniul compoziției poeziei universale Mihai Eminescu. Am Avut onoarea de a discuta în fața unei audiențe de eminescologi cu întemeietorul Congresului Mondial al Eminescologilor academicianul Mihai Cimpoi. Am fost găzduit primitiv de întemeietorii Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”*;
- **Claudia Partole**, poetă, eseistă, prozatoare, autoare de piese și jurnalistă: *„Toți suntem copiii lui Eminescu... Atunci când realizez, ceva când simt că Eminescu vrea să-mi sugereze un gând... revin la Cuvânt... Or, cuvântul își are locaș în Bibliotecă... Vin la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” precum aș veni să mă întâlnesc cu sufletul Neamului... Aici ne așteaptă Eminescu!”*;
- **Sergiu Afanasiu**, scriitor, editor, membru al Uniunii Scriitorilor din România: *„Cu profundă recunoștință pentru echipa Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, pentru grija cărții de ieri și de azi. Pentru spiritul creativ, care domină în această instituție.”*;
- **Vasile Șoimaru**, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, economist, conferențiar universitar, scriitor, publicist: *„La Centrul Eminescu a căta oară cu Eminescu în inimă și cu insigna Eminescu la inimă de 50 de ani.”*;
- **Mihai Chiriac**, secretar general al comunei Dumbrăveni: *„Trăiască nația! Eminescu, etalonul universalității noastre, cuvântul din cuvânt, judece-ne!”*;
- **Părintele Alexei**, călugăr de pe muntele Athos, originar din Republica Moldova: *„Eminescu a spus: „Biserica este mama neamului nostru” O expresie înțeleaptă, pentru noi punem accente pe inteligență. Bineînțeles că ea trebuie, dar Solomon n-a cerut inteligență – ci înțelepciune. Un om de elită trebuie să aibă și una și alta. Dacă el are numai inteligență – el nu-i elită...”*;
- **Laurentina și Liviu Petrina**: *„Sunt fericit să mă aflu astăzi, 24 ianuarie 2025, în Chișinău, în Palatul lui Eminescu, și să pot evoca Centenarul din 1959 al Unirii petrecut în Clujul studenției mele. Am adunat, totodată, câteva interviuri cu basarabeni, spre a le duce, celor din România de Vest, Strigătul și Plânsetul Provinciei prin seria de interviuri ce se vor transmite prin Televiziunea Prima News. România de Est trebuie mai bine cunoscută Românilor de pe Dreapta Prutului.”*;

- **Vasile Fotescu**, lector, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice: „Cu cele mai alese cuvinte. Vă felicit dragi Eminescieni pentru dragostea pe care o purtați pentru marele poet Mihai Eminescu, pentru promovarea și valorificarea creației acestui inedit poet care peste veacuri va dăinui în inimile noastre”.

Cartea de onoare a Bibliotecii „Târgoviște” a fost completată cu următoarele mesaje:

- **Ștefan Sofronovici**: „Aduc sincere felicitări întregii echipe a Bibliotecii „Târgoviște”, cu ocazia sărbătorii de 30 de ani de activitate. Durleștenii au fost printre primii cititori, bucuroși de carte românească. Sunteți bravo, harnici, performanți și oferiți tuturor utilizatorilor căldură sufletească;
- **Adelina Bardier**: „La mulți ani prosperi minunatei Bibliotecii „Târgoviște”, la cât mai multe realizări frumoase în continuare și mulți cititori fideli! Îi doresc multă forță, creativitate și multă inspirație echipei acestei frumoase bibliotecii, care împreună, umăr la umăr, făuresc și dau viață poveștilor, cărților...veșniciei!”;
- **Rodica Bîlici**: „La mulți ani binecuvântați bibliotecii „Târgoviște”. Biblioteca – farul de cultură și lumină! Locașul unde te întâlnesc cu un zâmbet, cu dorința de a te ajuta, a colabora. Am avut multe momente frumoase, de la secția copii, de unde a pornit dragostea față de poveste a fiului meu, până la parteneriate (organizări de lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, conferințe literare, ringuri intelectuale). O echipă superbă! Multă sănătate echipei, prosperitate, creativitate care o au la gradul superlativ!”.

Biblioteca „Valentin Ignatenco” are următorul mesaj în Cartea de onoare de la **Excelența Sa Geiran Myles, Ambasadorul Irlandei** (vezi imaginea alăturată):

Biblioteca „Transilvania” a continuat tradiția de a completa Cartea de onoare cu mesaje:

- **Vitalia Pavlicenco, Ex Deputat**: „Aștern cu multă dragoste și prețuire aceste rânduri despre biblioteca de carte românească „Transilvania”. Astăzi, rolul bibliotecilor este uriaș, principala sarcină fiind propagarea cunoștințelor și a culturii, a valorilor universale, care se constituie din comoara valorilor naționale ale fiecărui popor. Am participat aici la o sărbătoare a poeziei și cântecului cu adevărat românesc, interpretat de persoane pentru care identitatea, cultura și istoria românească sunt repere existențiale. Colectivul bibliotecii a muncit și muncește pentru a aduce aici la un eveniment cultural deosebit, persoane care au ce împărtăși. Și aceasta le reușește, dar avem cu toții sarcina să le cultivăm elevilor dragostea de carte, de împărtășire a valorilor pe care le descoperim, pentru a fi propagate într-un lăcaș sfânt al bogăției spirituale românești, care este inepuizabilă și doar prin care vom perpetua ca națiune. Ca Națiune Română!”;
- **Ion Negrei, istoric**: „La „Transilvania” din inima Basarabiei totdeauna se adună lume bună, cu dragoste de carte, cultură și istorie românească.”;
- **Sergiu Pavlicenco**: „Las aceste fraze scurte în semn de recunoștință colectivului Bibliotecii „Transilvania” pentru că a acceptat să fie gazda recitalului „Cântecele mamei mele”, pe care l-am

oferit în memoria mamei mele și care, cred că a lăsat o impresie bună în rândul celor care au fost prezenți la acest eveniment. Sănătate bibliotecarilor de la „Transilvania”, o bibliotecă de prestigiu pentru promovarea valorilor naționale românești și noi izbânzi în promovarea cărții, a lecturii, a literaturii.;

– **Ghoerghe Bîlici:**

Unei tinere bibliotecare

„Urechiușe cu cercei,

Chip frumos, atrăgător,

La biblioteca ei

Eu m-aș face cititor.”

– **Maria Postolachi:** „Biblioteca „Transilvania” este foarte bine aranjată și încăpătoare cu mii de volume și opere. Am avut ocazia să fiu la lansarea cărții domnului Grigore Furtună. Vă mulțumesc de primire și vă doresc să păstrați această cultură românească toată viața.”;

– **Ianoș Țurcanu:** „Pentru draga Bibliotecă „Transilvania” de care mă leagă amintiri deosebite și realizări frumoase, dar, în primul rând, Dragoste de Carte: Carte transformă întunericul în lumină și preface pustiu într-o grădină... Trăiască minunata grădină - cărțile a Transilvaniei!”;

– **Ion Văluță:**

Mi-e dor

„Mi-e drag de carte Transilvania-nă

Doamnelor bibliotecare,

Doamnelor frumoase la chip și la suflet....

La mulți ani sănătoși și frumoși

Să aveți cititori frumoși.”

– **Grigore Furtună:** „Sunt crescut și educat estetic de biblioteci, prima dintre care a fost ce-a din Pelinia. Mi-a făcut plăcerea cunoștința cu Biblioteca „Transilvania” și echipei acesteia, cărora îi sunt recunoscător pentru contribuția la prezentarea cărții mele „Mantaua vieții”! Să aveți succes în promovarea marii opere, numite carte. Fiți în bine oricare zi!”.

Scrisorile de mulțumire sunt dovezi ale satisfacerii utilizatorilor și partenerilor care reflectă calitatea și excelența bibliotecilor. Acestea demonstrează eficiența serviciilor, recunosc efortul personalului sporind moralul echipei.

Biblioteca „Adam Mickiewicz”

Testimoniu din partea Președintelui Poloniei, Andrzej Duda

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Duda

Warszawa, 8 lipca 2025 roku

Szanowni Państwo!

W ponad tysiącletnich dziejach naszej Ojczyzny literatura zajmuje szczególne miejsce.

Od wieków przechowuje obyczaje i tradycję, przypomina o wartościach, które jednoczą narodową wspólnotę, ale przede wszystkim pozwala wnikać w polską duszę, bo opowiada o nas samych — o Polakach

i polskości. To właśnie dlatego lubimy wracać do naszych literackich arcydzieł i czytać klasykę polskiej literatury. Dowiodły tego to poprzednie odsłony akcji Narodowego Czytania, która cieszy się niesłabnącym powodzeniem i której przez dziesięć ostatnich edycji patronowaliśmy jako Para Prezydencka. Dziś, wzorem lat ubiegłych, zachęcamy Państwa do dalszego współtworzenia tej akcji.

W tym roku lekturą Narodowego Czytania jest poezja Jana Kochanowskiego, w której głęboka zaduma nad światem łączy się z humorem, a idee humanizmu z dojrzałą refleksją obywatelską i troską o Ojczyznę. Nasz wybitny renesansowy twórca zawarł w swoich utworach emocje oraz przeżycia prawdziwie uniwersalne i dzięki temu bliskie nam współczesnym. Napisana przepiękną polszczyzną, pełna mądrych rad poezja Mistrza z Czarnolasu to niezwykła kronika myśli i obyczajów dawnej Rzeczypospolitej, która łączy pokolenia i jest nadal aktualna.

Dlatego serdecznie zachęcamy Państwa do wspólnej lektury i odkrywania na nowo w Państwa oryginalnych interpretacjach pieśni, trenów i fraszek Jana Kochanowskiego w sobotę 6 września 2025 roku oraz do kontynuowania Narodowego Czytania w następnych latach. Jesteśmy przekonani, że ta ważna i potrzebna akcja dalej będzie jednoczyć Polaków na całym świecie, przynosząc wszystkim uczestnikom prawdziwą radość i satysfakcję z bycia razem podczas wielu inspirujących spotkań z kanonem polskiej literatury.

Z wyrazami szacunku i sympatii, Andrzej Duda

**Scrisoare de mulțumire din partea Asociației Profesorilor Bibliotecari ai Școlilor Poloneze
Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Rada Oddziału w Warszawie**

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Svetlana Gumeni, Manager

A. Mickiewicz Library, Str. Lech Kaczyński 2/1

Szanowni Państwo,

nauczyciele bibliotekarze z Polski, zrzeszeni w organizacji pod nazwą Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, zwraca się z uprzejmą prośbą o możliwość zwiedzenia Biblioteki im. Adama Mickiewicza – imienia naszego Rodaka. Realizujemy bowiem wieloletni projekt: Poznajemy Biblioteki Narodowe, naukowe, publiczne i szkolne Europy. Odwiedziliśmy już wiele bibliotek na naszym kontynencie w krajach takich jak: Islandia, Irlandia, Szwecja, Norwegia, Finlandia czy też Albania, Armenia. Jednakże złożenie wizyty w Tej Bibliotece sprawi nam wyjątkową przyjemność.

Obecna w Mołdawii grupa nauczycieli bibliotekarzy z dużym zainteresowaniem zapoznał się z działalnością Biblioteki, jej z pewnością, ciekawą historią, różnorodnością zbiorów, także formami pracy z czytelnikami. Wizyta w Państwa Bibliotece odbije się wyjątkowym echem podczas naszych dalszych peregrynacji bibliotekarskich po Europie.

Serdecznie prosimy, liczymy na przychylność i dziękujemy zarazem.

Z wyrazami głębokiego szacunku – Barbara Tomkiewicz – prezes TNBSP Oddziału w Warszawie

PREZES mgr Barbara Tomkiewicz;

Scrisoare de mulțumire **PODZIĘKOWANIE**

Rada Oddziału TNBSP w Warszawie składa serdeczne podziękowanie Szanownej Pani Svetlanie Gumeni Przewodniczce grupy za podzielenie się szeroką wiedzą podczas oprowadzania ciekawym szlakiem Kiszyniowa i okolic, za znakomitą znajomość języka polskiego, za bardzo nam bliską, fachowość bibliotekarską – dziękujemy. Nauczyciele bibliotekarze z Polski szczególnie dziękują za pokierowanie do miejsc, które wiążą się historycznie z naszym Krajem. Pięknie dziękujemy Szanownej Pani Svetlanie za umiejętność zwracania uwagi słuchaczy na istotne walory zwiedzanych obiektów, za życzliwość i chęć przekazywania dodatkowych wyjaśnień.

Życzymy Szanownej Pani Svetlanie Gumeni sukcesów w działaniach przewodnickich, managerskich, zawsze dobrych słuchaczy, zainteresowanych historią, ciekawymi wydarzeniami jakie miały miejsce w kręgu kultury mołdawskiej.

Kiszyniów, 3 lipca 2025 r.

Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova

Academia „Ștefan cel Mare”

Nr.A/20 – 2291 din 23 septembrie 2025

Stimată doamnă Dabija,

Academia „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne își exprimă sincera apreciere pentru deschiderea și interesul manifestat în vederea stabilirii unei colaborări prin semnarea unui acord de parteneriat.

Considerăm că dezvoltarea relațiilor de cooperare în domeniul cultural și educațional reprezintă o oportunitate importantă pentru formarea studenților noștri, prin valorificarea patrimoniului cultural național și promovarea valorilor academice. Organizarea de evenimente comune, atât la Academie, cât și la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, va contribui la diversificarea experiențelor educaționale și la îmbogățirea orizontului cultural al tinerii generații.

Pentru coordonarea acțiunilor premergătoare semnării acordului, Direcția cooperare internațională și integrare europeană va exercita rolul de punct de contact la adresa: dci.academia@mai.gov.md.

Totodată, Academia își manifestă disponibilitatea de a iniția demersurile necesare pentru elaborarea și semnarea documentului, în spiritul unei colaborări echitabile și al respectului reciproc.

Cu deosebită considerație,
Rector, Comisar-șef Dinu Ostavciuc

Biblioteca „Visarion Belinski”

„Mult stimată și dragi bibliotecare, dna Alina, dna Zina și dna Maria, dorim să vă transmitem un mare și sincer Mulțumesc pentru răbdarea, sprijinul și dedicarea care o oferiți zi de zi în munca dumneavoastră. Copiii fericiți se întorc de fiecare dată la bibliotecă cu drag, știind că mereu vor avea un sfat, un sprijin și un îndrumător în incinta Bibliotecii. Deja al treilea an consecutiv ne bucurăm că participăm la programul estival „Provocarea verii”, care îmbogățește competențele și imaginația copiilor.

Vă mulțumim că încurajați și contribuiți la dezvoltarea cunoștințelor și educarea generației tinere.”

Cu recunoștință și apreciere

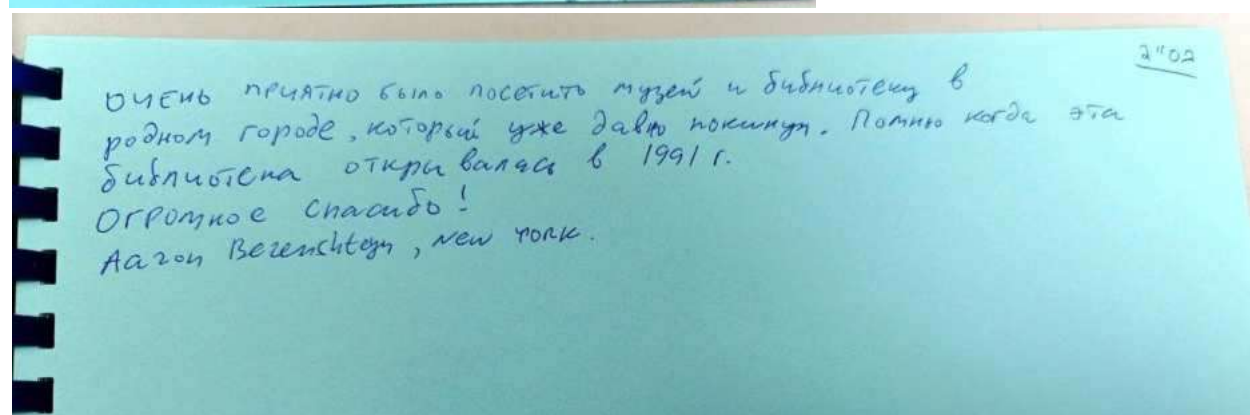
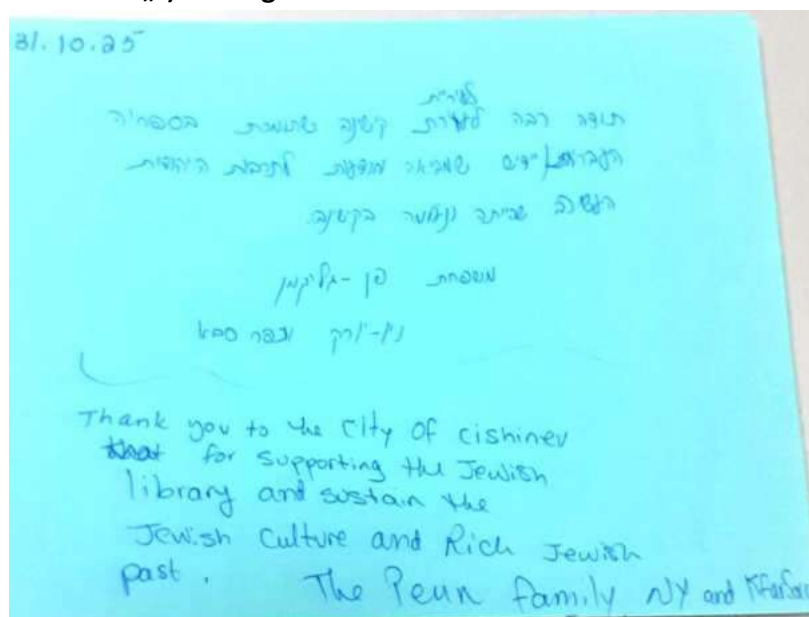
familia Plohii – părinții alături de copiii Matei-Aron și Sofia.

„Vă mulțumim din suflet pentru această provocare organizată la biblioteca „Vissarion Belinski”. Copiii noștri au rămas impresionați și mulțumiți și în această vară de activitățile pregătite cu atâta grijă și pasiune. A fost o aventură minunată printre cărți, jocuri interesante și idei creative. Sau distrat împreună, au învățat lucruri noi și au descoperit cât de frumoasă poate fi lectura în vacanță. Provocarea verii de la bibliotecă a fost cu multe descoperiri, zâmbete și inspirație. Au avut o experiență frumoasă, plină de lecturi interesante, activități și momente de neuitat.

Mulțumim pentru tot efortul depus și pentru că faceți ca biblioteca să fie un loc magic pentru copiii noștri.”

Cu respect,
mama lui Bogdan și Nichita Dublea

Biblioteca „Ițic Mangher”

Biblioteca „Târgoviște”

„Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, își exprimă admirația față de Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, filiala sectorului Buiucani, Biblioteca „Târgoviște” cu aniversarea a 30 de ani de la fondare. Cu mult respect, îndreptăm gânduri și urări de bine pentru toți cei care au ales să slujească lumea cărții cu pasiune, dăruire și responsabilitate. Vă dorim sănătate, inspirație și forță în tot ceea ce întreprindeți în acest domeniu. Fie ca fiecare zi petrecută printre cărți, oameni și idei să Vă aducă satisfacția realizărilor frumoase și bucuria recunoașterii. Cu această frumoasă aniversare, Vă urăm prosperitate, realizări frumoase, mulțumim pentru colaborarea excelentă și să mențineți ascensiunea mulți ani înainte.”

Cu respect, Oleg Bîrliba, șef, Inspectoratul de Poliție Buiucani, Ministerul Afacerilor Interne.
Inspectoratul General al Poliției. Direcția de Poliție a Municipiului Chișinău.

Impresiile, aprecierile copiilor și părinților despre Programul „Provocarea veri”:

Biblioteca „Adam Mickiewicz”

- „Mulțumim frumos pentru activități așa de interesante și vesele!” Maxim C.;
- „Mulțumim pentru oportunitatea oferită! Succese în continuare colectivului dvs.!” Daniela S.;
- „Sincere mulțumiri pentru grijă și clipele minunate petrecute împreună cu copiii noștri, pentru fiecare zâmbet și emoții frumoase!” Eleonora P.;
- „Mulțumim frumos pentru tot efortul ce le-ați depus, pentru răbdarea voastră în crearea bunăstării copiilor noștri!” Anastasia I.;
- „Vă mulțumim pentru oportunitatea oferită copiilor de a petrece timp de calitate!” Sergiu P.;
- „Mie mi-au plăcut excursiile și informațiile oferite despre oameni polonezi.” Bogdan S.;
- „Mi-au plăcut toate activitățile organizate în bibliotecă și excursiile.” Alexandru S.

Biblioteca „Alba Iulia”

- „Ca părinte vă sunt recunoscătoare de munca făcută cu dăruire și drag față de copii. Cu mare entuziasm participam de câțiva ani.” Maria Holban;
- „Vă mulțumim pentru contribuția și timpul calitativ oferit de către instituția dvs copiilor noștri.” Daniela Movila;
- „Sunteți minunați! Să știți ca vin acasă copiii foarte entuziasmați în fiecare zi. Va mulțumim din suflet pentru dedicație și timpul organizat calitativ!” Diana Diana;
- „Vă mulțumim din suflet pentru munca depusă pentru ca copilașii noștri să petreacă timpul frumos și calitativ!” Inuca Viziru;
- „Mulțumim pentru activități interesante și entuziasmul copiilor.” Marcelina Zabulica.

Biblioteca „Lesia Ukrainka”

- „Dragi bibliotecare de la Biblioteca „Lesia Ukrainka”, vă mulțumim pentru grija, atenția și implicarea în organizarea programului estival „Provocarea verii”. Activitățile și jocurile propuse l-au făcut pe copilul nostru să participe cu bucurie. Am avut deplină încredere în dumneavoastră și am putut lucra liniștiți, știind că este în siguranță. Iar ceaiul și biscuiții sunt, într-adevăr, cei mai buni la bibliotecă.” Familia Guriuc;

- „Fiindcă locuim în apropierea Bibliotecii „Lesia Ukrainka”, copiii mei au participat cu drag la diverse activități din programul estival Provocarea Verii. Au citit cărți interesante, s-au jucat și au legat prietenii noi. Mă numesc Antonina, sunt mama lui Denis și Maxim, iar datorită acestor activități băieții mei nu mai sunt atât de timizi.”

Biblioteca „Liviu Rebreanu”

- „Vă mulțumim mult pentru invitație! Emoții frumoase și bucurie alături de copii.” Rodica Druță-Hămuraru;
- „Mulțumim pentru așa oportunitatea pentru copiii să petreacă vara cit mai interesant și folositor!” Ina T.;
- „Frumos început!!! Să aveți parte de mult spor și mult interes din partea participanților!!!! Frumoasă activitate.... Cititul!!!! Vă mulțumim pentru provocările cognitive zilnice!!!”; „Cartea este cel mai bun prieten!!! Vă mulțumim pentru aceste activități prețioase Biblioteca „Liviu Rebreanu”!”; „Foarte tare!!! Băieții au rămas impresionați de faptul că au participat la aceste scene de teatru!!! Va mulțumim pentru experiențe de neuitat – Biblioteca „Liviu Rebreanu” ! Fericirea este o stare de bine pe care copiii o simt zi de zi și la Biblioteca „Liviu Rebreanu”... Mulțumim!” Lucia A.;
- „Vă mulțumim pentru timpul acordat copiilor noștri. Copiii au avut parte de activități interactive și posibilitatea de a lega noi prietenii! Multă sănătate și succese în continuare!” Tatiana Cazacu;
- „Mulțumim pentru munca depusă. Suntem bucuroși ca avem posibilitatea de a vă frecventa. Copiii au rămas încântați de activitățile organizate!” Olga O.;
- „Mulțumim frumos pentru activități interesante! Cea mai bună bibliotecă cu cel mai prietenos personal!” Ludmila Straistari;
- Mulțumim mult de frumoasa organizare și de implicare Stimate Doamne a bibliotecii Biblioteca „Liviu Rebreanu” în cadrul taberei Turul 4. Copii au rămas mulțumiți, entuziasmați și dornici de a reveni zi de zi cu drag la biblioteca, Ați cultivat interes față de copii și multa dorință de a cunoaște lucruri noi!!! Vă mulțumim mult!” Ana Golban;
- „Ca de obicei sunteți minunate stimate doamne, colectiv al bibliotecii. Copiii au avut parte de activități minunate, îmbinate cu distracție, cunoștințe noi, si cel mai important au venit cu mare plăcere si entuziasm la tabără! Mulțumim frumos!” Svetlana Boscaneanu Mocanu.

Biblioteca „Maramureș”

- „Recomand cu încredere! Frecventăm al doilea an, copiilor le place mult, atât activitățile, cat și doamnele Bibliotecare, atente și drăguțe cu fiecare copil! Ne bucurăm că există astfel de programe ce atrag copii către bibliotecă și promovează lectura și creativitatea!” Tatiana Șchiopu.

Biblioteca „Maria Drăgan”

„Cele mai sincere mulțumiri pentru dedicarea, implicarea și creativitatea de care ați dat dovadă în organizarea activităților din cadrul Programului Provocarea verii 2025, desfășurat la biblioteca „Maria Drăgan”. Prin efortul Dvs. biblioteca s-a transformat într-un spațiu viu de învățare, descoperire și emoții pozitive pentru copiii noștri. Ați reușit să le oferiți o vară plină de culoare, jocuri inteligente, lecturi captivante și activități care le-au stimulat curiozitatea, imaginația și interesul pentru lectură și socializarea cu alți copii!

Ca părinți am remarcat cu bucurie cât de activi, curioși și implicați au fost copiii, iar acest lucru se datorează în întregime atmosferei calde, încurajatoare și educative create de echipa bibliotecii. Într-o

periodă în care timpul petrecut de parte de ecrane este tot mai valoros, activitățile organizate au fost o alternativă minunată, plină de sens atât pentru copii, cât și pentru liniștea părinților.

Vă mulțumim pentru atenția cu care ați gândit fiecare activitate, pentru răbdarea și implicarea oferită fiecărui copil și pentru promovarea lecturii și a valorilor educaționale într-un mod atât de plăcut și mai ales accesibil. Cu deosebit respect și apreciere.” Lucia G. (părinte).

Biblioteca „Mihail Ciachir”

- „Activitățile au fost foarte interesante și m-au ajutat să învăț multe lucruri noi! Jocurile au fost super faine și am învățat prin joacă. Mie mi-au plăcut mult ieșirile în parc și vizionările de filme. Fiecare zi a fost captivantă și nu mă plictiseam niciodată!”;
- „Îmi place mult că la bibliotecă sunt mereu activități noi. Atmosfera este prietenoasă și mă simt ca acasă. Aici am făcut multe jocuri educative și am învățat lucruri despre știință și artă!”;
- „Mi-au plăcut foarte mult activitățile interactive, mai ales cele de știință. Este tare fain că învăț și mă distrez în același timp! De asemenea, am apreciat mult cum am petrecut timpul în aer liber, în parc.”;
- „A fost o vară minunată! Mă bucur că am avut ocazia să particip la această provocare și că am învățat atât de multe lucruri interesante. Atmosfera de la bibliotecă e foarte prietenoasă și te face să vrei să înveți mai mult!”.

Biblioteca „Nicolae Titulescu”

- „Zilnic fetele vin acasă impresionate de activitățile desfășurate în cadrul bibliotecii. Mulțumim pentru atitudine binevoitoare, răbdare și activități creative.” Aliona D.;
- „Vă suntem recunoscători pentru cunoștințele, încurajările, încrederea și iubirea dăruite copiilor. Mulțumim pentru implicare și devotament”. Dumitru și Anna Colta, părinți;
- „Ce inițiativă frumoasă! Exact asta le trebuie copiilor pe timpul verii: activități educative și distractive, care să le stârnească imaginația și pofta de lectură. Felicitări pentru organizare!”. Victoria Gore, învățătoare;
- „Câtă dedicație, câtă muncă, câtă creativitate! Bravo, echipa Bibliotecii „Nicolae Titulescu”!”. Gabriela Cobîleanu, învățătoare;
- „Cel mai grozav program! Am îmbinat lectura, creativitatea, știința, jocul și buna dispoziție! Recomand tuturor copiilor să participe la „Provocarea verii”!”. Mîrza Denis, participant.

Biblioteca „Vissarion Belinski”

„Mult stimatele noastre bibliotecare, dna Alina, dna Maria și dna Zina. Vrem să vă mulțumim pentru organizare , dedicație , implicare și pentru tot timpul acordat copiilor noștri la acest program estival „Provocarea verii”. Este o muncă enormă în spate , și vă mulțumim pentru tot . Deja la anul viitor vom reveni cu drag.” Familia Știrbet.

Biblioteca „Târgoviște”

- „Dorim să vă mulțumim pentru activitățile frumoase și distractive organizate pentru copii! Copilul nostru a participat cu bucurie și entuziasm, întorcându-se acasă cu multe povestiri frumoase. Apreciem implicarea, creativitatea și grija cu care a fost primit și îndrumat. Vă dorim mult succes în continuare și cât mai multe momente vesele alături de copii!” Cristina Schivu

- „Ca întotdeauna activitățile la Biblioteca „Târgoviște” sunt foarte interesante și pe placul copiilor.”
Tatiana Botnaru

Impresii despre serviciile și programele bibliotecii

Programul „Chișinăul citește”

„Participarea la Conferința „Chișinăul citește” a fost pentru mine o experiență valoroasă, care m-a ajutat să privesc lectura dintr-o perspectivă mai profundă și mai responsabilă. Prezentarea romanului „O progenitură dușmană” mi-a oferit ocazia să înțeleg mai bine legătura dintre literatură și istorie și să îmi dezvolt capacitatea de analiză și exprimare în fața unui public avizat. Sprijinul Bibliotecii „Ovidius”, îndeosebi a doamnei Lilia Don-Ciobanu, a fost esențial în formarea mea intelectuală, motivându-mă să continui să citesc și să mă implic în proiecte culturale.” Sanda Damian (Biblioteca „Ovidius”).

Concursul „Bătălia cărților”

- „Participarea mea la concursul „Bătălia cărților” a fost o experiență foarte frumoasă și importantă pentru mine, iar acest lucru se datorează în mare măsură doamnei bibliotecare Lilia Ciobanu, care m-a îndrumat pe tot parcursul concursului. De fiecare dată am simțit sprijin și încurajare. Sunt recunoscătoare pentru implicare, profesionalism și pentru faptul că am fost tratată cu respect și încurajată să dau tot ce am mai bun. Titlul de CITITOR EXEGET mă onorează și responsabilizează. Această experiență m-a făcut să îmi doresc să particip și la următoarele ediții”. Anna-Eliza Efimov (Biblioteca „Ovidius”);
- „Participarea la „Bătălia Cărților” organizată de Biblioteca „B.P. Hasdeu” a fost o experiență deosebită pentru mine, care a îmbinat lectura, discuția și dezvoltarea personală. Concursul mi-a oferit ocazia să descopăr autori și titluri noi, să citesc cu mai multă atenție și să învăț să privesc personajele și situațiile literare din mai multe perspective. Mi-a plăcut în mod special atmosfera de la întâlnirea finală care a fost deschisă, prietenoasă și plină de curiozitate. Fiecare participant și-a exprimat ideile într-un mod original, iar schimbul de opinii a făcut lectura mai vie. Nu a fost doar o competiție, ci și un dialog real între cititori pasionați. Am învățat să argumentez mai clar, să ascult activ și să respect puncte de vedere diferite. De asemenea, proba „Convinge-mă să citesc!” a fost o provocare frumoasă, care m-a ajutat să-mi dezvolt creativitatea și încrederea în sine. În ansamblu, „Bătălia Cărților” a fost o experiență memorabilă, care m-a motivat să continui să citesc și să descopăr lumea literaturii cu și mai mult entuziasm.” Gabriela Godonoagă, elevă cl. XI-a, Liceul de Arte „Igor Vieru”, titlul Cititorul Orator (Biblioteca „Târgoviște”);
- „Concursul „Bătălia Cărților”, pentru mine, reprezintă nu doar o simplă finală, ci o oază de inspirație, motivație, curaj, determinare și creativitate. Este locul unde toți tinerii în devenire cresc, acumulează trăiri memorabile, își îmbunătățesc competențele oratorice și de analiză critică. A fost o experiență, pentru care simt doar recunoștință și admirație, față de organizatorii concursului, bibliotecari, critici literari, scriitori și toți iubitorii de artă, cultură, literatură și de frumos. Mulțumiri speciale Bibliotecii „Bogdan Petriceicu Hasdeu” și Bibliotecii „Târgoviște”, pentru organizarea evenimentului, determinare și devotament față de tinerii cititori fideli și dornici de lecturi, ce odată citite, ele îți răscolesc sufletul și acolo rămân pentru totdeauna!” Anastasia Ștefăniță, elevă cl. XII-a, Liceul Teoretic „Mihai Kogălniceanu”, titlul Cititorul Creativ (Biblioteca „Târgoviște”).

- „Participarea la „Bătălia Cărților” de la Biblioteca Hasdeu a fost o experiență plină de emoții și descoperiri literare. Am avut ocazia să citesc autori noi și să analizez personajele într-un mod mai profund. Discuțiile cu ceilalți participanți m-au ajutat să înțeleg că fiecare vede cartea printr-o perspectivă proprie. Atmosfera prietenoasă m-a motivat să îmi exprim ideile cu mai multă încredere. În final, această activitate m-a inspirat să continui să citesc și să particip la evenimente culturale.” Gabrielle Godonoagă elev cl. IX-a, Liceul Teoretic „Mihai Marinciuc” (Biblioteca „Târgoviște”);
- „Participarea la concursul „Bătălia Cărților” a fost o experiență foarte frumoasă pentru mine. Am cunoscut copii noi, am învățat lucruri interesante și am întâlnit oameni deosebiți, de la scriitori până la bibliotecari din alte filiale. A fost un concurs care a cerut răbdare și muncă, dar m-am bucurat de fiecare etapă și chiar a meritat. Astfel de concursuri ne ajută să fim mai creativi și să ne exprimăm liber. Îi încurajez pe toți copiii să participe, pentru că pe tot parcursul acestei provocări m-am simțit foarte bine, iar în final am simțit că munca mea a fost răsplătită.” Daniela Blăniță, elevă cl. V-a, Liceul Teoretic „Prometeu Protalent”, titlul *Cititorul Creator* (Biblioteca „Târgoviște”).

Concursul „Bingo pentru carte”

„Concursul „Bingo pentru carte” a fost o desprindere de monotonia zilnică, un moment de respiro și reconectare prin lectură. Pentru David, experiența a însemnat atingerea unui scop personal, și-a consolidat dragostea pentru citit”. Iulia, mama participantului (Biblioteca „Ovidius”).

Serviciul „Connect Plus”

„Nu credeam că voi reuși vreodată să folosesc un calculator sau să vorbesc cu nepoții mei din Canada prin Viber, dar datorită atelierului de la bibliotecă am învățat pas cu pas tot ce trebuie. Copiii mi-au procurat un laptop iar acum pot și să plătesc online chitanțele la Moldindconbank și nu mai stau deloc la rând la bancă.” Galina Dermenji, pensionară (Biblioteca „Lesia Ukrainka”).

Serviciul „ABC muzical” (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”)

„... este salutar acest serviciu, și că este o punte de început bun pentru participanți, unii din ei aspirând să se înscrie la școlile muzicale din comunitate”.

Atelierul de lectură „Lecturium” (Biblioteca „Lesia Ukrainka”)

- „Biblioteca a venit cu un test Întrebări/Răspunsuri pentru cei isteți, care chiar mi-a plăcut. Seara, i-am pus întrebări și tatei. A fost amuzant să-l pun la încercare, mai ales că el se laudă că le știe pe toate”. Olena, clasa a III-a;
- „Acum fiul meu citește acasă fără să-l rog și vorbește despre ce au discutat la atelier.” mama lui Maxim, clasa a III-a;
- „Fiica mea abia așteaptă fiecare sesiune. Îi place de bibliotecară că are o voce caldă și când ne citește, toată clasa ascultă.” mama Polinei, clasa a I-a;
- „Am observat că lecturile de la atelier au făcut-o mai atentă și mai curioasă despre cărți în general.” mama Nastei, clasa a II-a;
- „Благодарна библиотекарям за приобщение детей к миру книг. Современные дети мало читают, книги заменены экранами, фантазии - готовыми картинками из интернета. Такие коллективные мероприятия в уютном книжном пространстве библиотеки помогают увидеть и услышать книги по-новому, заинтересовать чтением через викторины, ведь в книгах есть ответы на любые вопросы.” Prof. Nina Kupcenko, Liceul „M. Koțiubinski”.

Clubul „Сопілка Молдови” (Biblioteca „Lesia Ukrainka”)

- „Дякую бібліотеці та її робітникам за можливості поспілкуватися рідною мовою з українцями та співати народні та сучасні українські пісні в теплій душевній атмосфері. Щиро дякую)) Побільше таких заходів”. Мирослава Вінничук;
- „Я дізнався про клуб «Сопілка Молдови» через сторінку бібліотеки у Facebook і одразу зацікавився. Беручи участь у різних заходах, я познайомився з цікавими людьми, знайшов друзів і відчув себе частиною української громади в Кишиневі”. Марко Мокурин;
- „Я дуже рада, що бібліотека імені Лесі Українки створила клуб «Сопілка Молдова». Завдяки цьому клубу українська громада має можливість об’єднуватися щоразу, коли з’являються нові цікаві ініціативи. Для мене, як письменниці, це важлива платформа для підтримки та розвитку української культури”. Галина Рогова;
- „У рамках цього клубу ми мали можливість організувати різноманітні виставки картин різних художників, зокрема майстрів-пластиків Благодійного фонду професійних художників та українських народних майстрів «Відродження» з Республіки Молдова, під керівництвом голови”. Кетрушко Світлани.

Programul „Українці Кишинева читають” (Ucrainenii din Chișinău citesc) (Biblioteca „Lesia Ukrainka”)

- „Мені дуже сподобалося читати про видатних українців. Я дізналася, що українці зробили великий внесок у науку, культуру та мистецтво. Це викликало в мене почуття гордості за своє походження”. Maxim, 9 ani;
- „Благодарим библиотеку за популяризацию таких ценных книг. Именно в рамках программы чтения „Украинцы Кишинева читают” я как библиотекарь лицея им. М. Коцюбинского, открыла для себя эту книгу. Она стала важным источником познания для учащихся и способствует развитию интереса к чтению и украинской культуре”. Liubovi Nezalizova, bibliotecara de la Liceul Teoretic „Mihail Kociubinski.

Serviciul „Explorăm aplicații” (Biblioteca „Nicolae Titulescu”)

„Aștept cu nerăbdare ziua de miercuri pentru a participa la serviciul «Explorăm aplicații». Aplicația Video Maker m-a impresionat cel mai mult; datorită ei am început să creez mici filmulețe.” Gabriela Țurcanu.

Serviciul „ABC-ul computerului” (Biblioteca „Nicolae Titulescu”)

„Prin participarea la serviciul „ABC-ul computerului” oferit de bibliotecă, am avut ocazia să înțeleg mai bine ce este un computer, care sunt componentele sale principale și cum să îl utilizez în mod corect.” Alexandra Safroni.

Serviciul „Jocuri CuMinți” (Biblioteca „Ovidius”)

„Jocurile de la bibliotecă sunt foarte interesante. Îmi place să gândesc și să găsesc soluții ca să câștig sau să ajut echipa mea. Jocurile mă învață să respect regulile și să colaborez cu ceilalți copii. Aș vrea să ne jucăm mai des, pentru că învăț lucruri noi jucându-mă.” Dragoș, participant, 6 ani.

Clubul de lectură „Gustul cărților” (Biblioteca „Târgu Mureș”)

„O activitate unde este pusă în valoare Măria să, Cartea! Activitate foarte interesantă, cu diverse strategii didactice, unde copiii și-au exprimat părerea, căutând soluții la diferite studii de caz, au cooperat

copii din diferite instituții. Copiilor le-a plăcut nespuns de mult și vor să continue această frumoasă călătorie în universul cărții! Mulțumim din suflet Biblioteca „Târgu Mureș” pentru ospitalitate, organizatorilor doamnei Olga Gusan și lui Damian! Un proiect important pentru viitorul copiilor!” Gheorghe Paluta.

Serviciul „Competențe digitale” (Biblioteca „Târgu Mureș”)

„Suntem încântați de lecțiile „Competențe digitale” susținute cu doamna Cristina la biblioteca „Târgu Mureș”. În cadrul lor am aflat atât de multe despre semnele de pe tastiera computerului. Este la fel precum am învățat alfabetul...” Vera Banari.

Biblioteca „Maramureș”

- *„Biblioteca „Maramureș” este o resursă formidabilă de cunoștințe, călătorii în timp și spațiu, aventură și umor pentru copiii mei. Bibliotecarele sunt entuziaste, receptive și blânde, în toate călătoriile noastre literare participă ca ghizi invizibili și de nădejde. Vă mulțumim mult pentru crearea și menținerea acestei biblioteci!”* Elena Agarwal;
- *„Cele mai bune cărți le gasiti la biblioteca Maramureș!!! Cea mai buna biblioteca din toate timpurile !!!”* Patricia Cosevaia;
- *„Mult stimată comunitate, dragi parteneri și făuritori de înțelepciune, Vă mulțumim din suflet pentru primirea caldă și „dulce”, așa cum numai dumneavoastră știți să o faceți. Vizita în bibliotecă a fost pentru elevii noștri o adevărată călătorie printre povești, mistere și lumi ascunse între file. Ochii lor au strălucit la vederea rafturilor pline de comori literare, iar prima întrebare la plecare a fost: „Când mai venim la bibliotecă?” Să vă țină Dumnezeu sănătoși și luminați, măcar până citim împreună cu această generație întreg palmaresul de cărți pe care îl adăpostiți cu atâta grijă și dragoste. Cu aleasă prețuire, diriginta clasei!”* Stela Cojocar;
- *„Recomand cu căldură să mergeți împreună cu copiii în vizită la această bibliotecă minunată, unde se pune suflet în orice activitate ,unde atmosfera te face sa te simți că într-un paradis, iar doamnele bibliotecare te îndrumă cu blândețe și înțelepciunea! P.S: când merg copiii mei la bibliotecă, tare greu îi scot de acolo! Vă adorăm!”* Olesea Mereacre.

Boxa de idei reprezintă un instrument esențial de feedback participativ, permițând captarea directă a opiniilor, sugestiilor și doleanțelor exprimate de utilizatori și parteneri. Aceasta funcționează ca un senzor al nevoilor comunității, oferind o voce celor care beneficiază de serviciile bibliotecii.

Biblioteca „Adam Mickiewicz”

- *„Vă rog să aduceți jocul „Memory” la bibliotecă, e foarte distractiv!”;*
- *„Mulțumim pentru că ne faceți să iubim cărțile!”;*
- *„Vă mulțumim pentru activitățile frumoase, biblioteca este un loc minunat pentru copii”;*
- *„Mulțumesc pentru sprijinul acordat în studierea limbii polone, cu așa lectori superbi cum este pani Wieslawa, e o plăcere să înveți”;*
- *„Ar fi bine să organizați și ateliere de lectură pentru adolescenți”;*
- *„Poate găsiți o soluție pentru a reduce zgomotul în timpul verii, pentru a nu deranja vecinii”.*

Rețelele de socializare

Vocea utilizatorilor în mediul online nu este doar un comentariu, ci o resursă prețioasă de date calitative. Mesajele directe de pe rețelele sociale oferă o imagine imediată asupra gradului de satisfacție, permițând bibliotecii să reacționeze rapid la cerințele comunității:

Biblioteca „Adam Mickiewicz”

- „*Felicitări pentru activitățile frumoase și bine organizate, această bibliotecă este un loc minunat pentru copii și părinți.*” Maxim M.;
- „*Mulțumim pentru munca dumneavoastră în promovarea literaturii polone, este un lucru deosebit, pentru polonezii din această regiune.*” Vladimir S.;
- „*Evenimentele organizate de biblioteca Dvs. sunt o adevărată sursă de inspirație.*” C. Irina;
- „*Pentru preșcolarii din grădinița noastră este o adevărată sărbătoare când participă la activitățile ce se desfășoară în incinta Biblioteca „Adam Mickiewicz”. Le mulțumim imens gazdelor.*” A. Valentina;
- „*Jestem pod wrażeniem i serdecznie gratuluje!*” I. Bodrug;
- „*Vă mulțumim frumos pentru munca și efortul depus. O experiență frumoasă pentru copiii. Neapărat revenim și vara viitoare.*” Cristina M.;
- „*Mulțumim frumos Biblioteca „Adam Mickiewicz” pentru o vacanță altfel, extraordinară și nemaipomenită! Mulțumim organizatorilor și doamnelor implicate nemijlocit zi de zi!* C. Veronica.

Biblioteca „Alba Iulia”

- „*Mulțumiri pentru găzduire, Biblioteca „Alba Iulia”! Mulțumiri pentru invitație, Nicolae Spătaru! Felicitări, dragi colegi de condei prezenți la întâlnirea cu tinerii cititori! Trăiască Poezia și cei care o iubesc sau ba...*” Radmila Popovici;
- „*Stimați colaboratori ai bibliotecii, Vă mulțumesc pentru minunata ocazie de a mă întâlni cu cititorii curioși. Alese mulțumiri dnei Pantea și elevilor deosebiți. Totodată. Vă aduc sincere felicitări cu prilejul Zilei Bibliotecarului. Sănătate! Pace! Cititori buni! Petre Popa;*”
- „*A fost o atmosferă călduroasă, plăcută. În Biblioteca „Alba Iulia” poezia întotdeauna se simte la ea acasă. Felicitări organizatorilor!*” Silvia Caloianu;
- „*Ca părinte vă sunt recunoscătoare de munca făcută cu dăruire și drag față de copii.*”;
- „*Noi vă mulțumim pentru oportunitatea de a participa la acest eveniment, unde elevii noștri au avut ocazia de a avea un dialog cu poeții invitați. Admirație și respect organizatorilor.*” Svetlana Vasiloii Vacari;
- „*Vă suntem recunoscători pentru timpul frumos petrecut în cadrul bibliotecii, le-ați lăsat emoții pozitive, cultivând dragostea pentru lectură.*”;
- „*Vă mulțumim pentru activitățile interesante și educative organizate pentru copii. Apreciam munca, implicarea și dedicarea cu care le-ați oferit o experiență frumoasă și memorabilă. Atmosfera caldă și prietenoasă de la bibliotecă i-a făcut să se simtă în largul lor și să învețe cu plăcere. Cu siguranță, copiii vor reveni cu drag ori de câte ori vor avea ocazia.*” Olga Surugiu.

Biblioteca „Târgoviște”

- „*Felicitări tuturor participanților la Concursul „Bătălia Cărților” 2025, ediția a XI-a, un proiect extraordinar organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în colaborare cu filialele sale, și*

susținut cu dedicare de bibliotecari, profesori și voluntari implicați în promovarea lecturii în rândul tinerilor. Transmit recunoștință specială bibliotecarilor de la „Târgoviște”, care s-au implicat cu profesionalism și entuziasm în desfășurarea concursului și în motivarea participanților. Munca dumneavoastră a creat un cadru cald, prietenos și inspirațional pentru toți cititorii. Sunt bucuroasă pentru performanțele remarcabile ale finaliștilor! Mult succes, dragi copilași! Să citiți în continuare cu pasiune și bucurie, iar lectura să vă deschidă mereu drumuri spre lumi noi și minunate!” Liliana Telescu.

- „Spectacolul literar-muzical „Un popor, o inimă, o istorie” a reunit într-o armonie desăvârșită muzica, poezia și emoția unui neam. Invitata serii, Oxana Mardari, a adus pe scenă sensibilitatea artei adevărate, iar Dan Deșliu, interpret și cantautor din Drobeta-Turnu Severin, a așezat în sufletele celor prezenți mesajul frățesc al românilor de pe ambele maluri ale Prutului.”
- Copiii au fost lumina spectacolului. Elevii Școlii de Muzică „Eugen Doga” au dovedit că talentul și disciplina se împletesc în cele mai curate interpretări. Alături de ei, elevii clasei a III-a „B” de la Liceul „Petru Rareș”, îndrumați de învățătoarea Elena Pruteanu, au transformat poezia într-o declarație de iubire pentru limbă, istorie și țară.”
- A fost un spectacol bine realizat, în care generațiile s-au întâlnit într-o singură inimă. Muzica și poezia au devenit punți între oameni, iar publicul a simțit că identitatea românească trăiește... MULȚUMIM Doamne directe Liliana Juc, întregului colectiv al bibliotecii Târgoviște din Chișinău.” Daniel Dandes Deșliu / Drobeta Turnu-Severin

Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”

- „Vă mulțumesc frumos. Întâlnirile cu copiii, deși toate sunt diferite, au în comun gândul zilei de mâine. Mă simt un norocos, un fericit că întâlnesc peste tot unde merg copii curioși și ingenioși. Le sunt recunoscător bibliotecarilor și învățătorilor care îi ghidează, dar și părinților deopotrivă.” Sergiu Afanasiu;
- „Mulțumim #CAIME2025 pentru găzduirea călduroasă, pentru poveștile care au aprins imaginația copiilor și pentru atmosfera în care lectura a devenit bucurie și descoperire.”;
- Apreciez implicarea, deschiderea și frumoasa colaborare care transformă fiecare întâlnire într-o experiență memorabilă.” Grădinița nr. 40;
- „Mă simt profund măgulită și onorată de primirea călduroasă la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu, un spațiu al culturii autentice. A fost o adevărată bucurie să descopăr un patrimoniu inedit, expus cu mare grijă și respect. Totodată, mă simt onorată să devin posesoarea @cardului inteligent al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Lilia Bicec;
- „Vă mulțumesc pentru invitația de a participa la lansarea cărții „Calea înApoi” de Claudia Partole. A fost o bucurie și o onoare să fiu prezentă la un eveniment care a celebrat nu doar o carte, ci și pasiunea, sensibilitatea și profunzimea cu care scrieți. Momentele trăite au fost pline de emoție și inspirație. Vă doresc mult succes în continuare și cât mai mulți cititori.” Natalia Carchilan

Biblioteca „Hristo Botev”

- „Felicitări pentru acest eveniment de excepție! Festivalul a pus în valoare partea imaterială a culturii tradiționale a bulgarilor din Republica Moldova, a demonstrat că doar prin conexiunea spirituală între generații, vom putea conserva și valorifica patrimoniul etnocultural.” Marina Miron;

- „Mulțumim pentru vizita minunată la bibliotecă! De fiecare dată descoperim lucruri tot mai interesante și captivante. Copiii pleacă mereu încântați, cu dorința de a reveni și de a explora lumea fascinantă a cărților.” Aliona Burduja
- „Bravo mult succes ! Ce frumos! O inițiativă deosebită, care arată cât de importante sunt legăturile culturale dintre Bulgaria și Republica Moldova. Felicitări Bibliotecii „Hristo Botev” pentru deschiderea și implicarea în promovarea patrimoniului spiritual și a colaborărilor internaționale!” Nina Caraman.

Impresiile voluntarilor

- „Voluntariatul la bibliotecă a fost una dintre cele mai frumoase și valoroase experiențe pentru mine. La început am avut emoții, dar am descoperit rapid cât este de plăcut să faci parte dintr-o echipă care pune suflet în tot ce oferă. Am învățat cât de importantă răbdarea, comunicarea și organizarea, iar fiecare zi petrecută cu un colectiv frumos m-a ajutat să mă dezvolt personal și profesional. Am legat prietenii, am învățat lucruri noi și m-am simțit cu adevărat inedit. A fost o experiență care mi-a demonstrat cât de frumos este să oferi timpul și energia pentru a-i ajuta pe micuți să perceapă lumea din jur.” Arina Todiraș (voluntară la Biblioteca „Maria Drăgan”);
- „Am avut ocazia minunată de a face voluntariat la biblioteca „Maria Drăgan”, unde am petrecut timp de calitate cu cei mai curioși și energici cititori-copii! Am citit împreună povești, am făcut jocuri educaționale și am descoperit cât de multă bucurie pot aduce cărțile în viața lor. Fiecare zâmbet, fiecare întrebare pusă cu ochii mari de uimire mi-au amintit cât de important este să cultivăm dragostea pentru lectură de la cea mai fragedă vârstă. Această experiență m-a învățat răbdare, empatie și cât de valoroasă este educația nonformală. Recomand tuturor experimentarea acestei aventuri de neuitat!” Adriana Ciolac (voluntară la Biblioteca „Maria Drăgan”);
- „Trăiesc această afirmație de fiecare dată când pășesc pragul bibliotecii Mihail Chiachir. Fiind înconjurată de cărți și persoane minunate, evoluez, devin mai răbdătoare și învăț. Chiar dacă noi, voluntarii, suntem responsabili să îi ajutăm pe copii să înțeleagă diferitele aspecte din viață, ajung, adesea, să meditez și să absorb informația alături de ei. Mă surprinde cât de mult asimilez chiar și atunci când pregătesc o activitate sau un simplu joc, sau atunci când îi ascult pe ceilalți voluntari.” Laura Carpov, 15 ani (voluntară la Biblioteca „Mihail Ciachir”);
- „În această perioadă am învățat să fiu mai răbdătoare, să am mai multă încredere în mine, să știu când să vorbesc și când să ascult. Am descoperit că pentru a lucra cu copiii nu trebuie să fii perfect, ci să fii prezent, răbdător, înțelegător și empatic. Am învățat cum să le câștig atenția, nu prin autoritate, dar prin creativitate și dedicație. Am înțeles cât de mult contează timpul, atenția, răbdarea și energia pe care le dăruiești.
Și acum știu că atunci când dăruiești din sufletul tău, devii mai bogat în emoții, amintiri și lumină. Aceasta este istoria mea de succes. Vara la bibliotecă. O experiență care m-a ajutat să cresc, să mă descopăr și mi-a confirmat că în viață lucrurile mici contează și că gesturile simple, dar făcute cu inima au puterea să transforme lumea.” Elena Coval, 16 ani (voluntară la Biblioteca „Mihail Ciachir”);
- „La doar 14 ani, am devenit voluntară la Biblioteca „Mihail Ciachir”. A fost ca o scenă din propriul meu film – o experiență de neuitat. Totul a început cu o întrebare simplă: „Ai vrea să încerci să fii voluntar?”

La început nu eram sigură că mă voi descurca, dar încă din prima zi am înțeles că biblioteca nu este doar un loc cu cărți, ci un spațiu unde înveți să fii responsabil, creativ și parte dintr-o echipă.

Biblioteca înseamnă oameni, idei, momente care rămân în inimă. Am participat la activități alături de copii, ne-am jucat, am citit, uneori chiar am dansat. Mi-am făcut prieteni noi – nu doar voluntari, ci și copii cu care ne distrăm împreună.” Ioana Nastas, 14 ani (voluntară la Biblioteca „Mihail Ciachir”);

- *„Voluntariatul m-a învățat multe. Am învățat că fiecare copil are ceva valoros de spus. Am învățat că răbdarea și ascultarea pot schimba o relație. Am învățat că nu trebuie să fii adult ca să aduci o schimbare, fiindcă și copiii pot face lucruri mari, dacă li se oferă încredere. Am învățat că, uneori, o simplă poveste citită cu sufletul poate însemna mai mult decât o lecție lungă.*

Sunt recunoscătoare că am avut curajul să spun acel prim „da”. Astăzi, biblioteca nu este doar un loc în care merg să ajut. Este un loc unde m-am descoperit pe mine. Unde am râs, am învățat, am greșit, am reușit. Unde am cunoscut oameni minunați și unde am înțeles că atunci când oferi din timpul tău, din energia ta și din inima ta, primești înapoi mult mai mult. Pentru mine, voluntariatul nu este doar o activitate. Este o parte din cine sunt.

Voluntariatul la Biblioteca „Mihail Ciachir” a fost o experiență valoroasă, care mi-a oferit ocazia să mă implic activ în viața culturală a comunității. Într-un mediu liniștit, dar plin de cunoaștere și curiozitate, am înțeles cât de important este rolul unei biblioteci în educarea și informarea publicului.” Mădălina Lucașenco, 12 ani (voluntară la Biblioteca „Mihail Ciachir”);

Prin transformarea feedback-ului în acțiuni concrete, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își reconfirmă statutul de instituție receptivă, transparentă și profund orientată către utilizator. Opiniile publicului nu sunt simple date colectate, ci reprezintă motorul unei îmbunătățiri continue. Această abordare garantează că oferta noastră educațională și culturală rămâne relevantă, dinamică și la cele mai înalte standarde de calitate.

